

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

20
22

**INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN**
RAPORT DE
ACTIVITATE

RAPORTUL
**INSTITUTULUI
CULTURAL
ROMÂN**
2022

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice (introducere)	11
ICR Beijing	18
ICR Berlin	21
ICR Bruxelles	32
ICR Budapesta	46
ICR Chișinău	60
ICR Istanbul	72
ICR Lisabona	84
ICR Londra	97
ICR Madrid	111
ICR New York	130
ICR Paris	154
ICR Praga	176
Accademia di Romania din Roma	185
ICR Stockholm	203
ICR Tel Aviv	214
ICR Varșovia	232
IRCCU Veneția	242
ICR Viena	258
Compartimentul Comunități Istorice	274
Direcția Relații Internaționale	279
EUNIC	279
Biroul Cooperări Externe	308
Direcția Programe Interne	331
Proiecte culturale	331
Burse	354
Biroul Limba Română	357
Centrul Național al Cărții	360
Direcția Generală Economică	381
Biroul Audit Public Intern	386
Biroul Resurse Umane	389
Direcția Promovare și Comunicare	393

CUVÂNT ÎNAINTE

Institutul Cultural Român (ICR) este unul dintre principalii promotori ai culturii naționale și valorilor europene în țară și peste granițe. Prin programele pe care le organizează sau evenimentele pe care le susține, însumând toate formele de expresie culturală și artistică, precum artele spectacolului, arte vizuale și multimedia, cultură scrisă, arhitectură, multilingvism etc., **ICR** urmărește ferm misiunea de a crește vizibilitatea valorilor culturale românești în lume. Prin intermediul institutelor sale din străinătate, dar și în colaborare cu partenerii săi din țări în care nu are reprezentanțe, **ICR** promovează cultura națională în lume. În egală măsură, prin acțiunile sale, creează punți de legătură cu comunitățile de români din afara granițelor, protejând și promovând cultura autohtonă în rândul acestora.

Pentru **Institutul Cultural Român**, anul 2022 a însemnat revenirea pe un făgaș normal, după cei doi ani de pandemie în care cultura, în ansamblu, a avut de suferit ca urmare a restricțiilor sanitare impuse, iar, în particular, frământările din interiorul instituției au frânat sau chiar au pus piedici bunei desfășurări a unui program cultural coerent. Marele câștig al anului 2022 a fost stabilirea unor noi coordonate organizatorice pentru structura internă a **ICR**, care au permis reluarea activității, aplanarea până la anulare a unor tensiuni anterioare și crearea unui cadru propice pentru demararea planului ambițios de proiecte și manifestări culturale sub egida **ICR**.

„Răsadurile“ au fost plantate încă de la începutul anului trecut. În ianuarie 2022, Consiliul de conducere a adoptat Strategia **Institutului Cultural Român** pentru perioada 2022-2026, așa cum prevede legea de funcționare, document fundamental pentru exercitarea rolului de autoritate în domeniul diplomației culturale și pentru promovarea culturii române în străinătate. În baza acestei strategii, reprezentanțele **ICR** din străinătate își planifică activitățile pentru întregul an. Totodată, documentul servește și ca reper intern pentru structurile de specialitate ale instituției. Acest pas a creat premisele

necesare pentru reluarea activității **ICR** atât la nivel central, cât și în rețeaua sa din străinătate. Adoptarea Strategiei **Institutului Cultural Român** a fost operaționalizată prin noua structură organizatorică, apoi prin analiza, tot în premieră, în cadrul Consiliului de conducere, a calendarului cultural propus.

În paralel cu procesul de stabilizare și normalizare a relațiilor de ordin organizatoric la nivelul instituției, în 2022 ne-am confruntat și cu provocări de natură financiară. Pentru a contextualiza, amintim doar că, în 2021, activitatea **ICR** a fost marcată de lipsa sau neasumarea conducerii. În plus, în multe spații au fost menținute restricțiile determinate de pandemia de coronavirus, ceea ce pentru reprezentanțele **ICR** din străinătate a constituit o piedică în derularea unui program cultural consistent. Prin urmare, dată fiind activitatea redusă în anul 2021, bugetul alocat Institutului a fost diminuat și a atins cel mai mic nivel de la înființarea **ICR**. În 2022, creșterea cu 14% a bugetului alocat Institutului a fost o gură de oxigen în comparație cu prăbușirea din cei doi ani anteriori, 2020, respectiv 2021, totuși, insuficientă pentru tot ceea ce ne-am propus să realizăm. Cu toate acestea, **Institutul Cultural Român**, prin structurile și reprezentanțele sale, a reușit să gestioneze proiectele culturale ale anului 2022 cu resursele existente și a marcat o serie de succese care se datorează artiștilor, partenerilor și echipelor **ICR** din țară și străinătate activ implicate în aceste programe.

Principala izbândă a anului 2022 este, de departe, reluarea proiectelor culturale în toate reprezentanțele **ICR**. La capătul a doi ani de pandemie în care cultura a încercat să găsească soluții și forme alternative pentru a supraviețui, redeschiderea spațiilor clasice pentru organizarea de evenimente culturale și ridicarea restricțiilor au impulsat crearea de noi proiecte culturale și reluarea unor evenimente de renume mondial, precum Bienala de la Veneția și târgurile internaționale de carte, de la care România, prin reprezentanții săi externi, nu a lipsit.

În premieră, țara noastră a participat la Festival du Livre de Paris cu un program de evenimente incluzând invitați din România și Republica Moldova și un stand cu titluri

reprezentative din literatura națională. Promotor al unei legături strânse cu Republica Moldova, **ICR** a susținut, în 2022, în parteneriat cu EUNIC Moldova, proiectul MoldArte, cu obiectivul asumat de a promova sectorul cultural din țara vecină și concretizat prin lansarea platformei moldarte.eu. Desfășurat în perioada martie-octombrie 2022, atât în format online, cât și fizic, proiectul a adus în atenția publicului peste 50 de evenimente (conferințe pe teme de interes local, ateliere de lucru și vizite de cercetare, dezvoltarea unei platforme cu articole, interviuri, podcast-uri, resurse, oportunități).

Pe de altă parte, în contextul invaziei Rusiei în Ucraina, **Institutul Cultural Român** a aprobat în Consiliul de conducere un program-cadru care a reprezentat temelia pentru organizarea unor manifestări culturale în rețeaua **ICR**, precum și sprijinirea unor secțiuni dedicate culturii ucrainene în cadrul unor programe sau festivaluri din țară la care **ICR** este organizator (Festivalul Filmului European) sau partener.

În ceea ce privește ecosistemul **ICR**, în 2022 am reușit să redeschidem, după trei ani, **Institutul Cultural Român** de la Beijing, ca urmare a numirii unui director și a unui referent. Totodată, la nivel diplomatic, am derulat programe aniversare de diplomație culturală printr-o serie de manifestări în străinătate, în domenii diverse.

Ținând cont de aspectele menționate succint în rândurile anterioare și dezvoltate în capitolele acestui Raport de activitate, aș defini anul 2022 pentru **ICR** nu ca un an al tranziției, ci ca anul relansării, anul în care am reușit să creăm premisele pentru a continua programele culturale asumate și, în esență, a demonstra că, mai presus de orice altceva, cultura unește.

Liviu Jicman

Președintele Institutului Cultural Român

DIRECȚIA GENERALĂ REPREZENTANȚE ÎN STRĂINĂTATE ȘI COMUNITĂȚI ISTORICE

PROFIL, MISIUNE ȘI STRUCTURĂ

În conformitate cu prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al Institutului Cultural Român, Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice are drept obiective principale: elaborarea, coordonarea și derularea proiectelor și programelor menite să promoveze cultura și civilizația națională în lume, prin rețeaua celor 18 institute culturale românești din străinătate (la **Beijing, Berlin, Bruxelles, Budapesta – cu filială la Seghedin, Chișinău, Istanbul, Lisabona, Londra, Madrid, New York, Paris, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv, Varșovia, Veneția, Viena**), afirmarea identității culturale, spirituale și lingvistice a românilor din comunitățile istorice, în permanentă comunicare cu țara de origine, și dezvoltarea unor programe strategice menite să creeze prestigiu și o vizibilitate crescută și pe termen lung culturii române în străinătate.

Prin programele și proiectele pe care le derulează și implementează, Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice este un mediator între cultura română și spațiile culturale europene și internaționale, urmărind stabilirea și continuarea relațiilor de parteneriat cu operatorii culturali străini și identificarea permanentă de noi parteneri de proiect.

În organigrama anului 2022, Direcția Generală a Reprezentanțelor în Străinătate a avut în componență și în subordine Direcția Programe prin Reprezentanțe, care a avut în subordine Serviciul Reprezentanțe în Uniunea Europeană și Compartimentul Reprezentanțe în Spații Non-UE, Compartimentul Comunități Istorice și Biroul Monitorizare Programe prin Reprezentanțe.

PROIECTE CULTURALE REALIZATE, ÎN 2022, DE REȚEAUA REPREZENTANȚELOR ÎN STRĂINĂTATE

La nivelul întregului an, în rețeaua celor 18 reprezentanțe ale Institutului Cultural Român s-au desfășurat 723 de programe culturale, derulate prin direcțiile de specialitate ale Institutului Cultural Român (Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice, Direcția Relații Internaționale prin Departamentul EUNIC, Centrul Național al Cărții și Biroul Limba Română), la care au participat sute de invitați aparținând tuturor sferelor culturale și mediului universitar și academic.

Dintre acestea, 629 de programe culturale, diseminate în aproape 1400 de evenimente, au fost realizate, implementate și monitorizate, în urma transmiterii de către reprezentanțe a mesajelor internet post-eveniment și a ecourilor mediatiche, în coordonarea Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice.

Aproape 400 de programe au fost realizate cu finanțare și peste 200 fără finanțare.

Direcția Programe prin Reprezentanțe (DPR) din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice (DGRSCI) a implementat și a sprijinit organizarea, în anul 2022, a unui număr însemnat – peste 600 de proiecte

Institutul Cultural Român de la Lisabona:

- Sărbătoarea Francofoniei în Portugalia
- Participare românească la cea de-a XXX-a ediție a Festivalului internațional de scurtmetraje Curtas Vila do Conde
- Participarea românească la cea de-a XIX-a ediție a Festivalului de film IndieLisboa

Institutul Cultural Român de la Londra:

- Programul Open House – Porți Deschise la sediul ICR Londra din 1 Belgrave Square
- Expoziția „355 de ani de prezență românească în presa britanică”, la sediul ICR Londra, pentru marcarea Zilei Naționale a României
- „The Music of Cosmos” la Royal Observatory Greenwich
- Recitalul violonistului Alexandru Tomescu și al Cvartetului de Coarde ConTempo la Dublin, cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale a României

Institutul Cultural Român de la Madrid:

- Participarea scriitorului Mircea Cărtărescu la Festivalul internațional de literatură Escribadores din Malaga
- Festivalul filmului românesc la Madrid, itinerat la Barcelona, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza și Santander
- Concertul extraordinar susținut de Muzica Militară Reprezentativă a Armatei Române și de Fanfara Gărzii Civile a Regatului Spaniei, în Sala de concerte a Orchestrei Radioteleviziunii Naționale Spaniole din cadrul Teatrului Monumental din Madrid, cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale a României

Institutul Cultural Român de la New York:

- Amplasarea instalației luminoase „Mi-e dor de tine” la Washington, D.C.
- „Reinventing Realism – New Cinema from Romania” – Festivalul de Film Românesc de la Washington, D.C., ediția a III-a, în cadrul Programului aniversar „Parteneriatul Strategic România-SUA 25” – cel mai mare eveniment de promovare a cinematografilei naționale derulat în spațiul nord-american
- „Weekend românesc” pe malul Potomacului, DC Wharf, în cadrul Programului aniversar „Parteneriatul Strategic România-SUA 25” – primul festival exclusiv românesc în aer liber, organizat în capitala americană
- Dubla prezență românească la Battery Dance Festival din New York

Institutul Cultural Român de la Paris:

- Participarea românească la Festivalul de Film de la Cannes
- Anca Poterașu Gallery, Jecza Gallery și artista Patricia Moroșan, la Paris Photo
- Cea de-a IX-a ediție a „Rencontres Musicales Enesco” / „Întâlnirile Muzicale Enesco”

Institutul Cultural Român de la Praga:

- Concertul Moonlight Breakfast, cu ocazia aniversării a 15 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană
- Prezența scriitorilor români la Târgul Internațional de Carte „Lumea cărții” de la Praga, în parteneriat cu Ministerul Culturii din România
- Participarea lui A-C Leonte la Festivalul Internațional de Muzică United Islands of Europe, cel mai mare festival internațional multicultural și *multigenre* din Republica Cehă

- Proiectul „100 de ani de cultură românească la Universitatea Comenius din Bratislava”
- Expoziția „I. L. Caragiale – Deschizător de drum al avangardei și al teatrului absurdului”, la Universitatea Carolină din Praga

Accademia di Romania din Roma:

- Expoziția de fotografie „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor”, realizată de Cătălin D. Constantin, prezentată la Universitatea din Torino
- Seminarul de studii de arhitectură românească „Dialoguri italo-române despre arhitectură”, dedicat jubileului de 90 de ani de la inaugurarea Palatului Accademia di Romania din Roma
- Spectacole de teatru de Matei Vișniec, la Teatrul Marconi din Roma
- Mircea Cărtărescu la „Letterature – Festival Internazionale di Roma”
- „Spazi Aperti 2022 XX” – Expoziția anuală a artiștilor în rezidență la Roma

Institutul Cultural Român de la Stockholm:

- Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Göteborg (GIFF)
- Concertul aniversar dedicat lui Sergiu Celibidache, la 110 ani de la nașterea muzicianului
- Concertul Ansamblului Violoncellissimo, cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale a României la Oslo

Institutul Cultural Român de la Tel Aviv:

- Ediția 2022 a Festivalului Filmului Românesc în Israel: șase filme românești, în șapte cinematoci israeliene, la Tel Aviv, Ierusalim, Haifa, Holon, Hertzliya, Rosh Pinna și Sderot
- Festivalul „Strada românească”, la Rosh Pinna și Zikhron Yaakov
- Participarea României la Festivalul Internațional de Orgă Terra Sancta, la Nazaret, Ierusalim și Betleem
- Concert simfonic cu program integral românesc, cu ocazia Zilei Naționale a României, susținut de Jerusalem Symphony Orchestra la Henry Crown Symphony Hall din Ierusalim

Institutul Cultural Român de la Varșovia:

- Participarea profesioniștilor industriei cinematografice românești la Festivalul Internațional de Film „Nowe Horyzonty” de la Wrocław
- Focus România la Festivalul de Film Short Waves de la Poznań
- Meșteșugul ceramicii de Horezu, prezentat printr-o expoziție de fotografie la galeria Bibliotecii din Wieliczka

Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția:

- Reprezentațiile spectacolului *(IN)CORECT*, producție a Asociației Reactor din Cluj-Napoca, în cadrul stagiunii „Fuori, casa” a teatrului Teatri di Vita din Bologna
- Participare românească la Milano Design Week
- Participare românească la ediția a X-a a Conferinței internaționale „Venezia e il suo Stato da Mar”, la Ateneo Veneto și Scuola Grande di San Marco de la Veneția

Institutul Cultural Român de la Viena:

- Participare românească la Parallel Vienna Contemporary Art Exhibition
- Participare românească la SPARK Art Fair Viena
- Expoziția retrospectivă Paul Neagu la BRUSEUM / Neue Galerie Graz
- Prezența românească la FOTO WIEN, Vienna Design Week, viennacontemporary și VIENNALE

Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate a organizat, pe parcursul anului 2022, un număr de 14 proiecte, dintre care zece proiecte cu finanțare și patru fără finanțare. Aceste proiecte au presupus desfășurarea a 74 de evenimente: cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, expoziții, spectacole. Compartimentul Comunități Istorice a vizat, prin proiectele desfășurate în anul 2022, trei direcții de acțiune:

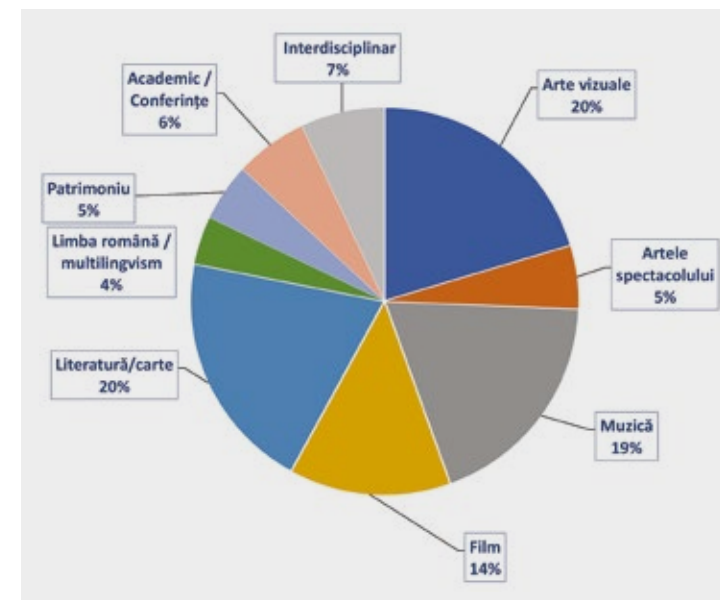
- Informarea și documentarea atât a românilor din comunitățile istorice, cât și a celor din țară, prin hărți digitale ale spațiilor locuite de comunități istorice românești („Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Republica Macedonia de Nord”, „Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Albania”, „Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Grecia”, „Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Croația, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina”), cărți ce cuprind rezultatele unor cercetări etno-lingvistice („Lecturi vizuale etnologice la românii din Bulgaria. Regiunea Vidin”, autori Emil Țîrcomnicu, Cătălin Alexa, Editura ICR), expoziții online dedicate unor regiuni locuite de românii din comunitățile istorice („Expoziție foto-

grafică de Ziua Românității Balcanice – comunitățile istorice românești din Timocul sârbesc (Serbia), Timocul bulgăresc și de pe Valea Dunării, Bulgaria”), ale unor evenimente istorice marcante pentru românii din aceste comunități și din țară („Masacrele inocenților. Expoziție dedicată comemorării masacrelor de la Fântâna Albă, Crasna, Lunca Prutului, Igești”), dar și monumentelor istorice din regiunile locuite de români (expoziția online „Biserici rupestre din Basarabia”).

- Conectarea la cultura română, prin spectacole teatrale și muzicale, prelegeri, expoziții cu prezență fizică, la care au participat artiști și conferențieri atât din țară, cât și din comunitățile istorice: promovarea spectacolului In memoriam – Călătoria unui mare artist; „Festivalul iei românești – Cipru”; „Concert de muzică clasică la Viena – Eugen Doga”; „Legături culturale România-Albania: Ciprian Porumbescu și Moscopole”, participarea ICR la expoziția „Chioșcul de ziare”, ediția a VIII-a.

- Educarea tinerilor din comunitățile istorice, prin cursuri ce îi apropie de cultura română: „Ateliere de limbă, cultură și civilizație românească pentru copiii și tinerii de etnie română din Vidin”.

Biroul Monitorizare Programe prin Reprezentanțe (BMPR) din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice (DGRSCI) a monitorizat activitatea reprezentanțelor Institutului Cultural Român din străinătate (ICRS), în principal, utilizând criteriile de tip cantitativ, prin sinteze numerice însoțite de ponderări procentuale, precum și prin analize care au pus în lumină condițiile de activitate ale reprezentanțelor ICRS și opțiunile pentru un domeniu cultural-artistic sau altul, marcând semnificația preponderenței acestora în tabloul general.

Au fost efectuate monitorizări pe domenii, pentru programe cu și fără finanțare, derulate la sediile reprezentanțelor sau găzduite în afara lor, în orașul de reședință sau în alte spații (publice sau private) dedicate manifestărilor culturale din țara de reședință, cu indicatori de audiență *onsite* sau *online*, inclusiv pentru proiecte online și hibrid (care în 2022 au reprezentat aprox. 13% din total).

Anul 2022 a fost marcat de o serie de condiții speciale, însă restricțiile de circulație și/sau derulare liberă *onsite* de manifestări cu public au fost semnificativ ridicate în a doua parte a anului. Formula hibridă de implementare (evenimente cu desfășurare fizică și cu transmisiune online) – în condițiile în care desfășurarea online a fost adoptată preponderent în anii anteriori – nu a depășit, în 2022, o treime dintre proiecte. În funcție de specificul țării de reședință și potențate de dotările adecvate ale sediilor, s-au menținut la cote ridicate proiectele din domeniul Arte vizuale (cca. 20%). Domeniul Literatură/Carte și-a menținut ponderea de cca. 20%, iar

Muzica la cca. 19%. Pentru Film s-a păstrat un interes semnificativ (cca. 14%), iar pentru Artele spectacolului 5%. Evenimentele academice, conferințele, proiectele cu tematică legată de patrimoniu, limba română sau multilingvism, împreună cu manifestările interdisciplinare au însumat 22%.

BEIJING

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BEIJING

1 septembrie / ICR Beijing a reluat activitatea în China după o pauză de trei ani, prin participarea la Forumul de Schimb Cultural Digital, CIFTIS 2022. Noul director al ICR Beijing, Liviu Țăranu, a transmis un mesaj video în deschiderea forumului, iar Andreea-Ema Stoian, referent principal relații, a susținut o prezentare în limba chineză despre exemplele de bune-practici în promovarea schimbului cultural internațional, din experiența ICR Beijing. CIFTIS 2022 este unul din evenimentele reprezentative de cooperare internațională din China, organizat anual, pe mai multe paliere și teme de expertiză. Evenimentul a fost împărțit în patru secțiuni: în prima parte a avut loc deschiderea oficială, cu prezența autorităților guvernamentale și a altor reprezentanți ai organizațiilor internaționale invitate, în partea a doua a avut loc lansarea unui laborator digital comun de promovare culturală, urmată de lansarea unui volum despre bune practici în promovarea culturală și de o inițiativă de colaborare pe domeniul lingvistic. În final, au fost și alte intervenții, din partea prorectorului Universității de Studii Internaționale din Beijing (BISU), Qiu Ming, și o masă rotundă pe tema oportunităților și tendințelor de viitor în schimbul cultural pe platforme digitale.

1-2 decembrie / 1 Decembrie, Ziua Națională: „Reflecții asupra României”. Ziua Națională a României a fost celebrată la ICR Beijing, în zilele de 1 și 2 decembrie, într-un cadru restrâns, printr-o serie de acțiuni – expoziție și recital de pian – în format fizic și online. În data de 1 decembrie, directorul ICR Beijing, Liviu Țăranu, a primit drapelul României de pe Marele Zid Chinezesc, adus de un grup de români conduși de jurnalistul și scriitorul Dan Tomozei. Evenimentul a continuat cu inaugurarea expoziției „Personalitățile Marii Uniri de la 1 decembrie 1918”, alcătuită dintr-o serie de fișe biografice, însoțite de fotografii care prezintă eroi ai neamului românesc: Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Onisifor Ghibu, Ilie Lazăr, Ion Fluieraș, Silviu Dragomir, Gh. Brătianu, Alexandru Lapedatu, Ion Nistor, Ioan Pelivan, Pantelimon Halippa, Iuliu Hossu, Mihai Popovici, Daniel Ciugureanu, Arthur Văitoianu, Henri Cihoski, Iosif Jumanca,

Prelegere în cadrul „Summer Breeze”, 30 decembrie 2022

Forumul de Schimb Cultural Digital, CIFTIS, 1 septembrie 2022

Aurel Vlad, Emil Hațieganu, Ioan Lupaș. Expoziția a rămas deschisă pentru public până la sfârșitul lunii ianuarie. La final, invitații au participat la o masă cu produse tradiționale românești. Recitalul de pian, care a cuprins *Hora Ardealului* și *Peneș Curcanul* de Ciprian Porumbescu, susținut de artistul Luan Yuhe, de la Conservatorul de Muzică al Chinei, a fost înregistrat și transmis pe rețelele de socializare ale ICR Beijing (Facebook și WeChat).

30 decembrie 2022 – 1 ianuarie 2023 / „Summer Breeze“, ediția a V-a. ICR Beijing și Center for Contemporary Art au susținut participarea regizoarei Carina Gabriela Dașoveanu la festivalul „Summer Breeze“, ediția a V-a, dedicată femeilor din cinema. UCCA Summer Breeze este un atelier de film avangardist, apreciat în rândul artiștilor independenți, cu invitați de marcă din domeniul filmului, artelor, din mediul academic și cu sprijinul ambasadelor și institutelor culturale. Evenimentul s-a desfășurat sub formă de proiecții de film, sesiuni de discuții live, seminarii, prezentări atât din China, cât și din celelalte țări partenere. În cadrul festivalului, pe 30 decembrie a fost proiectat scurtmetrajul *Prin oraș circulă povești de dragoste*, r.: Carina Gabriela Dașoveanu, premiat la Cannes, urmat de o sesiune online Q&A cu artista. De asemenea, în cadrul seminarului dedicat femeilor artist și contribuțiilor lor în cultura internațională, Andreea-Ema Stoian, referent principal relații ICR Beijing, a susținut o prelegere intitulată „Figuri feminine reprezentative din cultura și arta românească“. La final, în cadrul ceremoniei de încheiere, fiecare țară invitată a propus câteva melodii din folclorul național, cele românești fiind *Ciocârlia* și *Rapsodia Română nr. 1* de George Enescu, *Balada* de Ciprian Porumbescu, și *Cântă cucul bată-l vina, de răsună Bucovina și Mărioară de la Gorj*, ultimele două în interpretarea Mariei Tănase.

BERLIN

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU“ DE LA BERLIN

13 ianuarie / Prelegere susținută de dr. Elsa Lüder, în seria „Cuvântul românesc în spațiul german“, consacrată specialiștilor germani în limba, literatura și istoria românilor. Episodul al unsprezecelea al proiectului online, realizat prin Zoom, a fost difuzat pe pagina Facebook a ICR Berlin. Tema discuției a fost lingvistica română la nivel academic german. Elsa Lüder a urmat studii romanice și a susținut doctoratul, în 1977, cu o teză cuprinzătoare despre poziția limbii române în spațiul românesc. Pe lângă lucrările cu caracter științific în domeniile istoriei cuvântului și limbii, a interferențelor lingvistice sau a semanticii, aria interculturală ocupă un spațiu important. Drept mărturie în acest sens stau un film realizat la Paris pe urmele personalităților culturale românești de-a lungul secolelor, diverse evenimente culturale din Germania și România și nu în ultimul rând încercarea de a face vizibilă literatura română. Parteneriatul stabilit de Paul Miron între Universitățile din Freiburg și Iași, începând cu anul 1974, în condiții politice dificile la acea vreme, a fost de la început sprijinit și ulterior continuat de către prof. Elsa

Lüder. Evenimentele din seria „Cuvântul românesc în spațiul german“, inițiată în 2021, l-au avut ca interlocutor pe directorul adjunct al ICR Berlin, Claudiu Florian, care a dialogat cu invitații.

20 ianuarie / Prelegere susținută de Maren Huberty, în seria „Cuvântul românesc în spațiul german“, consacrată specialiștilor germani în limba, literatura și istoria românilor. Episodul al doisprezecelea al proiectului online, realizat prin Zoom, a fost difuzat pe pagina Facebook a ICR Berlin. Tema discuției a fost lingvistica română la Universitatea Humboldt din Berlin. Dr. Maren Huberty a studiat Limba și Literatura Română la Universitatea din Timișoara în perioada 1979-1983; a finalizat studiile masterale în Limba și Literatura Română și Limba și Literatura Franceză (inclusiv calificarea didactică pentru limba română și franceză), în 1983; doctorat în anul 1988, în domeniul lingvisticii italiene. În perioada 1983-1987 a fost asistent de cercetare la Universitatea Humboldt din Berlin, secția Studii Romanice, departamentul de Lingvistică, iar din septembrie 1987 este asistent de cercetare la Institutul de Studii Romanice de la Universitatea Humboldt (lingvistică, cu accent pe română, franceză și italiană). Din 2000, acordă consiliere academică pentru cursurile de masterat la romanistică, ulterior pentru cursurile de licență romanică.

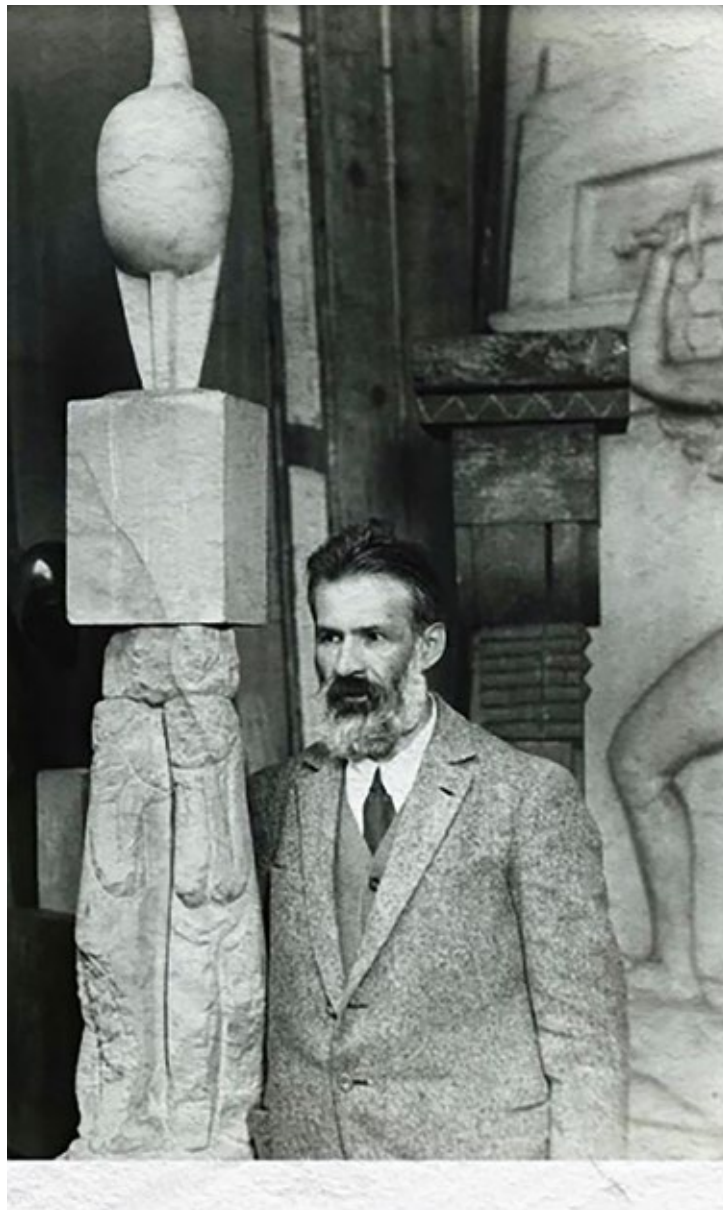
24 ianuarie / Ziua Unirii, marcată printr-o prelegere despre domnitorul Alexandru Ioan Cuza susținută de istoricul Florian Banu. Evenimentul a fost realizat online, prin Zoom, și difuzat pe platforma Facebook a ICR Berlin. Personalitatea și faptele lui Alexandru Ioan Cuza în contextul istoric al alegerii sale drept domnitor și al unirii principatelor Moldovei și

Munteniei, sunt puțin cunoscute publicului din Germania, țară în care, de altfel, a murit, în exil, la Heidelberg, în anul 1873.

10-20 februarie / Participarea românească la cea de-a LXXII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Berlin s-a desfășurat la mai multe cinematografe din Berlin. Filmul *Wir konnten genauso gut tot sein/ We Might As Well Be Dead*, r. Natalia Sinelnikova, selectat în secțiunea „Perspektive Deutsches Kino”, a fost reprezentat la Berlin prin prezența actriței Ioana Iacob, rolul principal din film și producător asociat.

21 februarie / „Compozitori în atelierul lui Brâncuși”, la sediul Ambasadei României la Berlin. Proiectul a constat într-un concert susținut de pianistii Cristian Niculescu și Iosef Ion Prunner, alături de violonista Alina Petrescu-Lepper, și expoziția multimedia „Constantin Brâncuși – sculptorul cosmogoniei moderne”. Programul concertului a cuprins lucrări de Erik Satie, Darius Milhaud, George Enescu și Marcel Mihalovici. Expoziția multimedia „Constantin Brâncuși – sculptorul cosmogoniei moderne”, curator: Cristina Enășescu, a prezentat parcursul operei brâncușiene prin cele trei faze ale sale, începând cu plecarea sculptorului pe jos la Paris și ajungând la ceea ce Brâncuși și-a dorit să fie încununarea operei sale, Templul din Indore.

1-3 aprilie / Ateliere de creație populară pentru copii și adulți, la Galeria ICR Berlin. În colaborare cu asociațiile „Produce în Bistrița-Năsăud” și „Deutsch Rumänisches Forum Nosa Nürnberg e.V.”, ICR Berlin a organizat ateliere de meșteșuguri tradiționale dedicate copiilor și adulților, vorbitorilor de

limba germană, diasporei românești și vorbitorilor de limba engleză. Dată fiind perioada atelierelor, două săptămâni anterior Paștelui Catolic și trei săptămâni anterior celui Ortodox, tema acestora a fost una specifică perioadei, cu tehnici tra-

diționale românești de decorare a ouălor cu motive specifice zonei Bistrița și motive săsești și cu mărgelile specifice zonei Bistrița-Năsăud, precum și tehnica împletirii papurei. În plus, atelierelor au fost însoțite de un stand al Asociației „Produce în Bistrița-Năsăud”, reprezentativ pentru specificul local meșteșugăresc și alimentar. Atelierelor au fost susținute de Virginia Linul, Silvia Togorean și Ileana Szilagyi.

4-9 aprilie / Participarea artistei Simona Deaconescu la Forecast Berlin VI, desfășurat la Radialsystem Berlin. Program internațional de mentorat și rețea interdisciplinară de transfer de cunoștințe, Forecast a oferit unei noi generații de artiști oportunitatea de a-și dezvolta și prezenta proiectele alături de mentori renumiți. Coregrafa Simona Deaconescu, sub coordonarea mentorului Mathilde Monnier, a realizat proiectul „Ramanenjana”, o cercetare asupra legăturilor dintre dans și epidemii, la care a lucrat din luna mai a anului 2021. Acest proiect a continuat cercetarea Simonei Deaconescu despre epidemiile de dans din Europa medievală, care a început în 2019 cu un spectacol produs de Centrul Național al Dansului din București. „Ramanenjana” a avut ca rezultat un spectacol de docuficțiune cu patru dansatori internaționali, în colaborare cu coregraful malgaș Gaby Saranouffi și l'Îrôtra International Dance Festival din Madagascar, iar producția finală a fost prezentată publicului în cadrul Festivalului Forecast, ediția a VI-a, la Radialsystem din Berlin.

18 aprilie – 31 decembrie / Continuarea colaborării cu platformele *CineMarketing* și *art-in-berlin*, pentru a realiza o mai bună promovare și o vizibilitate crescută a evenimentelor pe care le organizează. Începând cu anul 2018 și până la intra-

rea în vigoare a restricțiilor impuse de pandemie, ICR Berlin a avut colaborat constant cu platformele *CineMarketing* și *art-in-berlin*, în vederea promovării evenimentelor institutului în rândul publicului german. Colaborarea s-a dovedit a fi fructuoasă, aducând o vizibilitate sporită evenimentelor care s-a tradus prin creșterea numărului de vizitatori. Cu o experiență vastă în domeniul promovării evenimentelor, rețeaua *CineMarketing* și-a creat deja un renume pe piața culturală din capitala Germaniei. Prin intermediul *Cine Marketing* se formează o bază de date cu evenimente culturale, care reprezintă o platformă centrală pentru Berlin și regiunea Brandenburg. Platforma *art-in-berlin* este deja consacrată în mediul online pentru promovarea informațiilor din domeniul artei contemporane.

29-30 aprilie / Ateliere de traduceri literare, la Universitatea din Jena. În colaborare cu Catedra de Limbă Română a Universității Jena, ICR Berlin a reluat atelierelor de traduceri literare inițiate în anul 2016 cu o nouă serie dedicată, de această dată, literaturii pentru copii și adolescenți. Coordonatoarele atelierelor au fost Daniela Duca, dr. Valeska Bopp Filimonov și Gundel Große. Proiectul a făcut parte dintr-un demers mai amplu al ICR Berlin, de a face cunoscute publicului german creațiile literare românești din cât mai multe domenii, având în considerare două dintre teme tratate de strategia multianuală pentru rețeaua ICR: susținerea dezvoltării relațiilor bilaterale și de cooperare și facilitarea dialogului și a colaborării. Atelierelor de traduceri, pe lângă faptul că încurajează formarea unei noi generații de traducători profesioniști de literatură română, creează și perspectiva unor posibile noi apariții la edituri din spațiul german.

29 aprilie – 4 iunie / Participare românească la expoziția de grup „Mind The Gap“, la Motto Books Berlin. ICR Berlin a susținut participarea artistelor române Nicoleta Moise și Adriana Preda, și a coordonatorului proiectului Robert Băjenaru. Expoziția a avut ca temă de activitate introducerea textului ca practică artistică interpretată în manieră proprie. Pe lângă expoziția deschisă la 29 aprilie, în cadrul Art Gallery Weekend Berlin (29 aprilie – 1 mai), artistele și artiștii invitați au susținut un workshop cu publicul berlinez, în cadrul căruia au dezbătut problematici legate de subiect, dar și referitoare la practica artistică din România și Germania. Pe data de 1 mai a avut loc un artist talk împreună cu Dan Perjovschi, Nicoleta Moise, Adriana Preda, Robert Băjenaru și fondatorul Motto Books, Alexis Zavaloff. Artiștii selectați în expoziție au fost Dan Perjovschi, Anca Bucur, duo-ul artistic SABA (Silvia Amancei și Bogdan Armanu), Nicoleta Moise, Adriana Preda, Ioana Gheorghiu, Cristina David, Megan Dominescu și Ioana Vreme Moser.

29 aprilie / Recital susținut de Corul Madrigal și lansare album, la Ambasada României la Berlin, sub egida „30 de ani de prietenie și parteneriat româno-german în Europa“. Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin“ a lansat în premieră, în spațiul german, albumul de muzică românească *Hora staccato*, dirijor Ana Ungureanu. Plin de culoare și energie, albumul a fost dedicat românilor din întreaga lume și a întregit paleta discografică a celebrului cor, oferind publicului o colecție muzicală dinamică, inspirată din filonul folcloric românesc. Lansarea albumului a fost însoțită de un minirecital, care a cuprins două piese românești, compoziții de Nicolae Gîscă și Dan Mihai Goia, și o piesă germană, de Erasmus Widmann.

10 mai / GRAIU – folclor reinterpretat, difuzat online, pe pagina Facebook a ICR Berlin. Concertul susținut de Alina Ciolcă (voce), Mac Marian Aciobăniței (chitară) și Adrian Chepa (percuții, bass și drâmbă) a reunit folclor muzical în cele patru dialecte istorice românești (daco-româna și cele trei dialecte balcanice, două dintre ele pe cale de dispariție – aromâna, megleno și istroromâna) într-o fuziune sonoră, stilistică și conceptuală cu muzica tradițională afro-americană de la rădăcinile muzicilor blues și jazz, într-o abordare care valorifică diversitatea stilurilor de cânt vocal tradițional din diferite zone și graiuri și le aduce în contemporan printr-un acompaniament instrumental modern. Organizat cu ocazia celebrării Zilei Romanității Balcanice, concertul difuzat online a fost filmat într-un cadru natural inedit din inima Dobrogei, teren reprezentativ al multiculturalității din România.

12 mai – 15 iulie / Expoziția colaborativă de instalație, pictură și mixed media „Unnatural circumstances“, la Galeria ICR Berlin. Artiștii Olimpia Bera și Liviu Bulea au pus în dialog două universuri într-un cadru comun, printr-o expoziție în care mediul urban / industrial și cel animal / natural subzistă în încercarea de comuniune simbiotică, de încheiere a unei realități posibile, aplicabile unei lumi din ce în ce mai sensibile. Cele două ipostaze, una letargică, cealaltă inspirată de circuitul vital al regenerării, au creat, prin tehnicile abordate (pictură pe pânză, tehnici multimedia, asamblaj, materiale industriale) o imagine actuală a lumii locuibile, în care supraviețuirea se suprapune situației de negociere și, în ultimă instanță, intervenției brutale și reciproce a celor două medii diferite de expresie.

10-11 iunie / Ateliere de traduceri literare, la ICR Berlin. În colaborare cu Catedra de Limbă Română a Universității Jena, ICR Berlin a reluat atelierele de traduceri literare inițiate în anul 2016 cu o nouă serie dedicată, de această dată, literaturii pentru copii și adolescenți. Coordonatoarele atelierelor au fost Daniela Duca, dr. Valeska Bopp Filimonov și Gundel Große. Proiectul a făcut parte dintr-un demers mai amplu al ICR Berlin de a face cunoscute publicului german creațiile literare românești din cât mai multe domenii, și a luat în considerare două dintre temele trasate de strategia multianuală pentru rețeaua ICR: susținerea dezvoltării relațiilor bilaterale și de cooperare și facilitarea dialogului și a colaborării. Atelierele de traduceri, pe lângă faptul că încurajează formarea unei noi generații de traducători profesioniști de literatură română, creează și perspectiva unor posibile noi apariții la edituri din spațiul german.

2 iulie / Concert în memoria lui Walter Krafft, la Kleine Konzertsaal Gasteig München. Organizat în colaborare cu Förderverein Münchner Musikseminar e.V., la un an de la moartea lui Walter Krafft, evenimentul a reunit muzicieni cunoscuți din Germania și România, foști studenți, colegi sau colaboratori. Evenimentul a fost moderat de Brigitte Drodloff, regizor și director de film, născută în România și stabilită de mai mulți ani în Germania. Participanți: Boldizsár și Oana Csiky, Adela Liculescu, Mihai Diaconescu, Octavian Renea, R. Roberto Plano, Detlev Eisinger, Adolfo Capitelli și Cristian Niculescu. Programul concertului a inclus lucrări de Frédéric Chopin, Carl Filtsch, Johannes Brahms, George Enescu, Dan Dediu, Joseph Haydn, Franz Liszt și Isaac Albeniz.

8-17 iulie / Participarea artistei Alexandra Ivanciu la festivalul de artă contemporană Zukunftsvisionen, la Jakobsstraße 2 & 3, Görlitz. Artista a fost invitată să participe cu proiectul „About Flowers and Choice. Plan B in Two Steps“, aflat la granița dintre artă și activism, și care tratează subiectul drepturilor reproductive și solidaritatea transnațională. Realizat în colaborare cu artista Jolanta Nowaczyk, proiectul a fost dezvoltat în cadrul unei rezidențe artistice organizate de festival, la care cele două artiste au participat timp de două săptămâni, în perioada 15-29 iunie 2022, iar prezentarea performance-ului a avut loc în timpul festivalului.

28 iulie – 19 august / Expoziția „O viață într-o valiză“, la Galeria ICR Berlin. Organizată în colaborare cu Asociația Culturală FAAD, expoziția (pictură în ulei, acrilic, tehnică mixtă, colaj, obiect) a reunit lucrările artiștilor Ion Titoiu, Eusebio Spînu, Marieta Besu, Cristina Tudorache, Mariana Constantinescu, Cătălin Trandafir, Iulia Mihalcea, Ignat Ștefanov și Strajeț Piotr Grigorovici. Evenimentul de deschidere a inclus un recital de poezie, „Une vie dans une valise“, în creația lulei Mihalcea, poeme scrise pe drumul exodului alături de refugiați, interpretate de actrița Iulia Mihalcea; prezentarea unui spectacol-lectură cu un fragment din volumul *Maidan Inferno*, al scriitoarei ucrainene Neda Nedjana; proiecția unui fragment din filmul documentar al voiajului, *O viață într-o valiză*, realizat de Iulian Furtună, regizor român stabilit la Paris, având la bază scenele pe care acesta le-a filmat în direct atunci când a însoțit grupul de refugiați, și un minirecital susținut de trioul ucrainean Arco Berlin Kiev, format din pianista Alexandra Martsynchyk, violoncelista Maria Kara și violonistul și compozitorul Vladi Corda, primele două ele însele refugiate.

20 august / Orchestra Română de Tineret la Festivalul Internațional de la Schleswig-Holstein – SHMF. Avându-l dirijor pe Gabriel Bebeșelea, Orchestra Română de Tineret a concertat la Festivalul Internațional Schleswig-Holstein, cu un program din care au făcut parte lucrări de Johannes Brahms, Joseph Joachim și George Enescu. Solistă a fost violonista Suyoen Kim. Prestația a fost îndelung aplaudată, ca și în anii precedenți, când tinerii muzicieni români s-au bucurat de aprecierea publicului meloman.

22 august / Conferință de presă și concert dedicate Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”, la Ambasada României la Berlin. În colaborare cu Ambasada României în Republica Federală Germania, Artexim și Centrul Național de Artă „Tinerimea Română”, ICR Berlin a organizat o conferință de presă având ca temă prezentarea Festivalului „George Enescu”, ediția 2023, și a noului director artistic al festivalului – maestrul Cristian Măcelaru. La discuții au participat Vladimir Jurowski, fost director artistic al festivalului, între anii 2017-2021, Cristian Măcelaru, director artistic al festivalului, Cristina Uruc, director interimar Artexim, Iosef Ion Prunner, pianist și dirijor al corului Filarmonicii „George Enescu” din București, Cristian Niculescu, pianist, directorul ICR Berlin. La final, a avut loc un concert cameral în interpretarea muzicienilor Valentin Șerban (vioară) și Ștefan Cazacu (violoncel), laureații români ai Concursului Internațional „George Enescu”, ediția 2020, care au fost acompaniați de pianistul Cristian Niculescu. Programul concertului a inclus lucrări de George Enescu, Eugène Ysaÿe, Ludwig van Beethoven, Johan Halvorsen, Carmen Petra Basacopol și Robert Schumann.

30 august – 4 septembrie / România, țară invitată la festivalul FILMKUNSTFEST MV, la Filmpalast Capitol, Schwerin și în curtea interioară a palatului Schwerin. Ediția din acest an a avut România în calitate de țară invitată, marcând astfel 30 de ani de prietenie și parteneriat germano-român în Europa. Filmele românești prezentate au fost: *După 40 de zile / No Rest For An Old Lady*, r.: Andrei Gruzniczki; *România sălbatică / Wilder Rumänien*, r.: Dan Dinu; *Căutătorul de Vânt / The Windseeker*, r.: Mihai Sofronea, proiectat în seara de deschidere a festivalului; *Insula / The Island*, r.: Anca Damian; *Miracol / Miracle*, r.: Bogdan George Apetri; *Întregalde*, r.: Radu Muntean; *Certitudinea probabilităților / The Certainty Of Probabilities*, r.: Raluca Durbacă; *La Civil*, r.: Teodora Mihai; și un program de scurtmetraje al UNATC București, curatoriat de profesorul Doru Nițescu. Pe lângă filme, România a fost prezentă și printr-un program conex, care a inclus două concerte ale Fanfarei Ciocârlia, în zilele de 29 și 30 august, precum și expoziția de fotografie „The Time Between”, a artistei Ioana Moldovan, la Kunstverein für Mecklenburg und Vorpommern in Schwerin, în perioada 30 august – 4 septembrie 2022.

14 septembrie – 7 octombrie / Solo show Tincuța Marin, la Galeria ICR Berlin. Evenimentul organizat împreună cu Galeria Jecza din Timișoara a reprezentat prima expoziție personală a artistei contemporane Tincuța Marin la Berlin. Vernisajul a avut loc la 14 septembrie, odată cu deschiderea oficială a săptămânii Berlin Art Week, și a inclus o instalație sonoră a artistului Alexander Kraut. Expoziția, care a purtat titlul unui citat adaptat din poetul și eseistul român Iordan Chimet „Capitolul trei: În care intrăm până în viziunea lui Bigfoot, Gagafu și Drăcovenie. Să sperăm că vom ieși cu

bine”, a fost prima expoziție personală a Tincuței Marin la Berlin și a fost însoțită de un text introductiv al curatoarei britanice Jane Neal. Scenografia expoziției a fost realizată de curatorul Andrei Jecza.

17 septembrie – 11 decembrie / Expoziția „The Real Line”, cu lucrări ale artistelor Adelina Ivan, Alina Popa și Arantxa Etcheverria, la E-WERK Luckenwalde. Curator: Adriana Trancă. „The Real Line” a reunit trei artiste puternic legate prin geometrie, manifestări ale domesticității, auto-reflecție, exterior și autodeterminare. „Speculând asupra faptului că toate cele trei artiste sunt femei, plus faptul că practicile lor sunt moduri intime de auto-reflecție, în timp ce reflectează în permanență asupra exteriorului, expoziția propune ca lucrările de artă rezultate să fie considerate ca fiind spații autodeterminate create prin conexiuni (între puncte, linii, planuri, gânduri, mișcări), ca manifestări spațio-temporale ale domesticității”, se arată în prezentarea realizată de curatorul expoziției.

23-24 septembrie / Ateliere de traduceri literare, serie

dedicată literaturii pentru copii și adolescenți, în colaborare cu Catedra de Limbă Română a Universității Jena. Coordonatoarele atelierelor au fost Daniela Duca, dr. Valeska Bopp Filimonov și Gundel Große.

8 octombrie / Participarea duo-ului românesc KHIDJA, compus din Andrei Rusu și Florentin Tudor, la festivalul de muzică electronică Currents, de la E-WERK Luckenwalde. Currents 2022 a constat într-un amalgam de spectacole live de artă contemporană și muzică electronică, prezentând un mix de artiști de renume internațional și emergenți. Duo-ul de producție muzicală și DJ Khidja concertează în întreaga lume și scrie partituri muzicale pentru film, instalații new media și spectacole performative. Germania este recunoscută pentru scena sa dinamică de muzică electronică, iar festivalurile de profil reprezintă o platformă majoră de promovare a muzicii electronice românești.

13 octombrie – 24 noiembrie / Expoziția „Wir2/ Noi2”, la Galeria ICR Berlin. Realizat sub egida „30 de ani de prietenie și parteneriat româno-german în Europa”, cu fotografiile de Patricia Moroșan și Adi Tudose, și texte de Diana Meseșan, Venera Dimulescu, Manuela Klenke, Anne Reinert și Ioana Casapu, proiectul a reunit 30 de povești de prietenie autentice și inedite ale unor cupluri româno-germane, iar naratorii au fost artiști care formează o pereche, fie în mediul profesional, fie în viața privată sau în timpul liber.

17-23 octombrie / Participarea românească la Festivalul internațional de film documentar și animat de la Leipzig, 2022.

1-5 noiembrie / Colocviu și expoziție omagială, la 100 de ani de la încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, la sediul ICR Berlin. La 15 octombrie 2022 s-au împlinit 100 de ani de la încoronarea, la Alba Iulia, a Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, ca regi ai României, prilej cu care Muzeul Național Bran și Muzeul Județean Argeș au pregătit o amplă expoziție de fotografie. Astfel, cu ocazia inaugurării expoziției, a avut loc un colocviu moderat de jurnalistul Robert Schwartz (*Deutsche Welle*), care a inclus teme precum: Regina Maria în colecția Muzeului Național Bran, patrimoniul regal prezent în Muzeul Județean Argeș, Regina Maria și portul popular, Regina Maria și comunitatea locală și Regina Maria și dezvoltarea castelului Bran. Participanți: dr. Mihail Ion Gorgoi (director general, Muzeul Național Bran), dr. Cornel Popescu (director, Muzeul Județean Argeș), dr. Alexandru Stănescu (director, Muzeul Județean de Etnografie Brașov), Nicoleta Petcu, Anemona Tudor (Muzeul Național Bran), Florin Ionescu (Muzeul Județean Argeș), Cristian Niculescu (director, ICR Berlin). Invitat de onoare a fost Ferdinand von Hohenzollern.

Filmul *Odiseea-MD* al regizorului Pavel Brăila, producător Lilia Brăila, a fost selectat la secțiunea Co-PRO Market din cadrul festivalului, în cadrul căreia au fost organizate seminare și masterclass-uri pentru producătorii și regizorii care au proiecte în dezvoltare. Festivalul internațional de film documentar și animat de la Leipzig, cunoscut și sub numele de DOK Leipzig, este cel mai vechi festival dedicat filmului documentar și filmului de animație care are loc în fiecare an, la sfârșitul lunii octombrie, la Leipzig.

20 octombrie / Lansarea noului volum de poezie al scriitorului Ernest Wichner, la Buchhändlerkeller Berlin. Recentul volum de poezie *Heute Mai und morgen du* al scriitorului de origine română Ernest Wichner cuprinde o selecție din poezia sa publicată în ultimii 40 de ani, întregită cu poeme noi. Evenimentul organizat în colaborare cu Editura Schöffling & Co din Frankfurt-Main a avut loc la Buchhändlerkeller Berlin, instituție literară renumită, în care se prezintă sub formă de lectură și discuție critică autori cunoscuți și cărți remarcabile, continuându-se astfel o tradiție de peste 60 de ani.

8-13 noiembrie / „Spotlight Romania“ la Festivalul Internațional de Film de la Cottbus. 18 filme românești, de lung și scurtmetraj, au fost prezentate publicului german la Cottbus, atât în secțiunea „Spotlight România“, cât și în secțiunile „Competiție lungmetraj“, „Competiție scurtmetraj“ și „Specials“. În secțiunea „Spotlight România“ au fost proiectate: *Stille Post/ InBetween Home*, r.: Brigitta Kanyaro, *My family and I*, r.: Gabriel Juduc, *Letter of Forgiveness*, r.: Alina Șerban, *In the Name of the Father*, r.: Vladimir Dembinski, *I am Dorin*, r.: Valeriu Andriuța, *Dincolo*, r.: Luca Peres-Bota, *Along came a Prince*, r.: Cristina Grosan, *Cold Waves*, r.: Alexandru Solomon, *Țaga*, r.: Adina Popescu, Iulian Manuel

Gharvas, *Imaculat*, r.: Monica Stan, George Chiper-Lillemark, *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri, *Occasional Spies*, r.: Oana Giurgiu, *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, *Swamp City*, r.: Bogdan Puslenghea, Ovidiu Zimcea. În secțiunea „Competiție lungmetraj“ au fost proiectate filmele: *Metronom*, r.: Alexandru Belc și *Oameni de treabă/ Men of Deeds*, r.: Paul Negoescu. În secțiunea „Competiție scurtmetraj“ a fost proiectat *The Inheritance*, r.: Marian Fărcaș. În secțiunea „What's left“ a fost proiectat filmul *Nicolae*, r.: Mihai Grecu. Paul Negoescu a primit premiul pentru actorie oferit de Juriul principal al Festivalului Internațional de Film de la Cottbus, pentru rolul din filmul *Oameni de treabă*.

11 noiembrie / Lansarea monografiei *Constantin Flondor. When Eye Touches Cloud*, la Galeria Volker Diehl din Berlin, cu ocazia finisajului expoziției artistului. Volumul, editat sub egida programului editorial P+4 al Institutului Prezentului, cuprinde lucrări realizate între anii 1946 și 2020 și a fost lan-

sat în prezența artistului, însoțit de curatorul Rainer Fuchs. Cartea oferă o privire de ansamblu cuprinzătoare asupra principiilor care modelează arta lui Constantin Flondor, de reflectare și teoretizare pornind de la inventarul de termeni, teme și concepte care l-au ghidat ca artist de-a lungul a șaptezeci de ani de muncă neîntreruptă și de restabilire a acestora la nivel internațional, prin contribuțiile autorilor invitați: Dieter Roelstraete și Abigail Winograd, Rainer Fuchs și Katarzyna Cytlak.

13 noiembrie / I. L. Caragiale, omagiat de ICR Berlin la 170 de ani de la naștere și 110 de ani de la încetarea din viață. Evenimentul a fost deschis cu proiecția filmului *Franzela Exilului*, r.: Alexandru Solomon (2002) și a continuat cu două concerte susținute de Iosif Ion Prunner – pian și Valentin Albeșteanu – vioară, pe de o parte, și Oana Cătălina Chițu Duo, format din Oana Chițu și Diego Romero. În continuare, au fost interpretate lucrări de mare virtuozitate, inclusiv din repertoriul celebrului violonist Georges Boulanger, repertoriul concertelor incluzând în special muzică românească de început de secol. Expoziția multimedia „Caragiale Berlin-Leipzig-Berlin“ a inclus o parte mai puțin cunoscută din biografia marelui scriitor I. L. Caragiale, dar și din relația dramaturgului cu Paul Zarifopol și implicit cu orașul Leipzig, prin imagini de arhivă selectate de Cristina Enășescu.

18-20 noiembrie / Prezență românească la Festivalul X100, ediție dedicată lui Iannis Xenakis, la Kraftwerk Berlin. X100 a prezentat, în premieră, cea mai recentă lucrare a maestrului român Iancu Dumitrescu. Cunoscut al scenelor berlineze încă din 2017, cu grupul mix de nouă interpreți de muzică experimentală pe care l-a fondat, Hyperion Ensemble, Iancu Dumitrescu se impune ca un compozitor „hiper-spectral“, care își păstrează forța de lider în peisajul muzical contemporan. De asemenea, interpreta Diana Miron, cunoscută pentru virtuozitatea ei, a expus vocal o lucrare a compozitoare Ana Maria Avram, „Nouvel Archae“, care implică transformarea experimentală continuă a vocii solo live extinsă cu ajutorul computerului, de la murmur la apeluri animale, de la grupuri de voci la sunet de drone meditative. În data de 19 noiembrie, Diana Moș a interpretat lucrările *Mikka* și *Mikka S* pentru vioară solo de Iannis Xenakis.

1-4 decembrie / Concerte și evenimente dedicate Zilei Naționale a României, la Bonn și la Berlin. Cvartetul Ad Libitum la Bonn, acompaniat la pian de Cristian Niculescu, a susținut două concerte la Bonn, la Casa Beethoven, în data de 1 decembrie 2022, în colaborare cu Consutul General al României la Bonn, și la Berlin, la Sala de concerte Kammermusiksaal a Filarmonicii, în data de 2 decembrie, în colaborare cu Ambasada României în Republica Federală Germania și cu Asociația Diaspora Română de la Berlin. Membrii cvartetului de coarde Ad Libitum, format din Remus Azoitei – vioara I, Șerban Mereuță – vioara a II-a, Bogdan Bișoc – violă și Filip Papa – violoncel, acompaniați la pian de Cristian Niculescu, au interpretat lucrări de Vasile Timiș, George Enescu și Robert Schumann. De asemenea, în perioada 3-4 decembrie, a avut loc un masterclass pentru vioară

și muzică de cameră susținut de profesorul Bujor Prelipcean, invitat al Academiei de Muzică Hochschule der Künste Berlin.

6 decembrie 2022 – 17 ianuarie 2023 / Expoziția „Berlin Banana“ a artistului Matei Branea, la Galeria ICR Berlin. Expoziția a constat într-o retrospectivă condensată a artistului Matei Branea, observator ludic al vieții în cotidian, pe care o supune ulterior unui proces de distilare cu rezultate grafice pe suporturi diverse, de la animații de festival la ilustrații pe biletele de metrou. Expoziția a fost compusă din trei lucrări-capitol: *Berlin Banana*, *Doina* și *OMULAN*.

11 decembrie / Expoziția „ARTECH – Arts, Rediscovery, Traditions, Eclectic, Contemporary, Heritage“, la sediul ICR Berlin. Expoziția itinerantă de la ICR Berlin a prezentat o selecție a operelor și instalațiilor artistice realizate în cadrul a trei rezidențe, din România, Spania și Albania. Fiecare rezidență a abordat patrimoniul (construit, artistic, imaterial) al locului/ zonei de desfășurare a rezidenței și a filtrat câte un element al acestuia prin ideile, experiențele și sensibilitatea creatorului. Operele create au fost completate de o publicație dedicată unui *Experience Room*, care a oferit o imersare, printr-o povestioară, în trecutul istoric, cu ajutorul

tehnologiilor AR și VR. Artiști expozați au fost Valbona Fejza și Liridona Ura; Larisa Petcut și Ioana Andrei; Doru Nicolae Cristofor; Fatbardh Kabashi; Dora Bunuel.

15 decembrie / „Virtue-All“ – concert de muzică de cameră, la Ambasada României în Republica Federală Germania. Violonista Raluca Stratulat, profesor la Universitatea de Muzică din București, împreună cu studenți ai ciclului de master – violoncelista Izabela Ghergu și pianistii Theodor Dumitru și Ionuț Diaconu, dar și cu tânăra, încă elevă a Colegiului Național de Muzică „George Enescu“ din București, clarinetista Ioana Tomescu, au interpretat lucrări de Johannes Brahms, Ludwig van Beethoven, Darius Milhaud și George Enescu.

23 decembrie / Concert susținut de Corul Filarmonicii „George Enescu“ din București, la Filarmonica din Berlin. Prin colaborarea artistică a două instituții marcante din România și Germania, Filarmonica „George Enescu“ din București și Orchestra Rundfunk Sinfonieorchester Berlin, pe cea mai prestigioasă scenă de concerte din Germania, s-a încheiat seria evenimentelor organizate sub egida celor 30 de ani de prietenie și parteneriat româno-german în Europa. Prezența prestigiosului ansamblu vocal românesc pe scena Sălii mari a Filarmonicii din Berlin a venit în urma invitației primite din partea maestrului Vladimir Jurowski, actual dirijor principal al Orchestrei Rundfunk Sinfonieorchester Berlin. În preambulul concertului, Corul Filarmonicii „George Enescu“ a interpretat în foaierea Filarmonicii colinde din folclorul ucrainean și românesc. Programul concertului a inclus opera în concert *Ajunul Crăciunului* de Nikolai Rimski-Korsakov, compusă pe baza nuvelei omonime de Nikolai Gogol.

BRUXELLES

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BRUXELLES

15 ianuarie / Ziua Culturii Naționale: Omagiu Vladimir Mendelssohn, proiect online realizat în parteneriat cu Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. A fost adus un omagiu personalității muzicianului român Vladimir Mendelssohn, reprezentantul unei familii cu o lungă și bogată tradiție muzicală în România. Proiectul a constat în realizarea unui scurt portret al artistului, în mărturie (înregistrare video) violistului Răzvan Popovici, care l-a cunoscut îndeaproape și cu care a colaborat intens, precum și o înregistrare cu Cvartetul „George Enescu”, din care Vladimir Mendelssohn a făcut parte. Evenimentul a fost prezentat pe site, pe pagina de Facebook și pe contul YouTube ale ICR Bruxelles, dar și pe pagina de Facebook a Ambasadei României în Marele Ducat al Luxemburgului, constituind o excelentă ocazie de a prezenta și omagia o personalitate artistică română de mare valoare, care a trăit, activat și creat în spațiul Benelux, dar care a ținut legătura, permanent, cu România.

Expoziție de carte și carte-obiect, Galeria ICR Bruxelles – 15 ianuarie 2022 ▼

15 ianuarie – 15 februarie / Expoziție de carte și carte-obiect, la Galeria ICR Bruxelles, proiect realizat în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române, Ambasada României în Regatul Belgiei, Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos și Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. Curatorul proiectului a fost prof. dr. Ioan Cristescu, manager MNLR, filolog, scriitor, critic de teatru. Au fost expuse cărți din colecția MNLR, reprezentative pentru cultura națională. Expoziția a inclus și prezentarea unui scurt material video despre lucrările expuse și intervenția curatorului. Materialul a fost distribuit de ICR Bruxelles pe canalele sale de comunicare în data de 14 ianuarie.

26 ianuarie – 6 februarie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Rotterdam (IFFR) 2022, ediția a LI-a, cu filmele *The Island*, r.: Anca Damian, în Big Screen Competition, și *When Clouds Grow Towards Each Other*, scurtmetrajul de debut al lui Daniel Popa, în selecția Press & Industry a festivalului. De asemenea, la CineMart, forumul de coproducție pentru filme independente de artă cu poten-

„The Island” – Anca Damian – 26 ianuarie 2022 ▼

țial de piață al festivalului, a fost prezentat filmul *Sorella di Clausura*, r.: Ivana Mladenovic. ICR Bruxelles a promovat filmele românești pe canalele sale de comunicare.

28 februarie / Lansarea volumului *Brâncuși – Ansamblul de la Târgu Jiu* de Doina Lemny, cu prilejul Zilei Naționale „Constantin Brâncuși”, în prezența autoarei, la Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. Eveniment organizat în colaborare cu Editura „Academica Brâncuși” din Târgu Jiu. Volumul semnat de Doina Lemny include fotografiile semnate de Ion Miclea. Lansarea a avut loc în prezența E.S. doamna Livia Rusu, Ambasadorul României la Luxemburg, precum și a invitaților – ambasadori, parteneri, personalități din lumea culturală, academică, diplomatică, artiști, curatori, experți, critici de artă din Benelux, membri ai comunității românești din Luxemburg.

1-15 martie / Mărțișorul – simbolul primăverii la români, parte a patrimoniului cultural imaterial UNESCO. Expoziția a fost organizată în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei și cu Muzeul Județean Buzău. Au fost prezen-

Expoziția „Mărțișor” – 1 martie 2022 ▼

tate 12 panouri de mari dimensiuni cu imagini și text în limbile română, engleză și franceză. De asemenea, evenimentul a inclus prezentarea unor filme documentare aflate în patrimoniul Muzeului Județean Buzău, precum și trei prelegeri cu tema mărțișorului la români: „The Prehistoric and Ancient Origins of the Romanian Spring Traditions”, susținută de dr. Daniel Costache; „Spring Traditions in Different Regions of

Romania”, susținută de Mădălina Oprea; „On the History and Meanings of the Mărțișor in the Romanian Culture”, susținută de Raluca Brașoveanu, toți trei reprezentanți ai Muzeului Județean Buzău. Pe lângă panourile despre tradiții, expoziția a inclus mărțișoare și felicitări care au circulat pe teritoriul României, iar persoanele prezente la vernisaj au primit mărțișoare realizate de meșteri populari din Județul Buzău.

11-19 martie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Mons (FIF Mons), ediția a XXXVII-a. ICR Bruxelles a asigurat promovarea lungmetrajului *Blue Moon* și a participării regizoarei Alina Grigore la festival, precum și la sesiunile de Q&A și la evenimentele conexe organizate de FIF Mons. Ediția 2022 a festivalului a fost găzduită de spații cinematografice renumite: Cinematograful Plaza Art, în care a rulat filmul *Blue Moon*, Imagix Mons – Auditorium Abel Dubois, Théâtre Royal de Mons – Congres Hôtel Van der Valk, Palais des Congrès. ICR Bruxelles a promovat prezența invitaților români și a filmelor românești proiectate în cadrul festivalului.

26 martie – 3 aprilie / Participare românească la Bienala Internațională de Hârtie de la Haacht, Belgia. Proiect organizat în colaborare cu asociația Art Foundation „Kunststichting Perspektief vzw”. Artistul Radu-Ștefan Poleac a reprezentat România la Bienala Internațională de Hârtie de la Haacht, ediția a IV-a, unde au expus artiști contemporani care au făcut din prelucrarea hârtiei o adevărată artă. Vernisajul Bienalei a avut loc în prezența artiștilor invitați, a directorului artistic Maurice Van der Speeten, a oficialilor și a publicului larg. Evenimentul a avut loc la GC Den Breughel of Haacht (Centrul Comunitar Cultural din Haacht), unul dintre

cele mai importante locuri din Belgia pentru expunerea artelor vizuale contemporane, cu precădere sticlă, ceramică, textile și hârtie. La Bienala de la Haacht, Radu-Ștefan Poleac a prezentat două lucrări din ciclul „Cut Out 3D & light box”.

29 martie – 6 aprilie / „Théâtre et attente: d’hier à aujourd’hui” – masă rotundă moderată de criticul George Banu, cu ocazia prezentării spectacolului *Les chaises* de Eugène Ionesco la Teatrul Național din Luxemburg. Evenimentul, organizat de Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului, Ambasada Franței în Marele Ducat al Luxemburgului, Institutul Francez din Luxemburg, Teatrul Național din Luxemburg, Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, a fost inclus în programul „Luna Francofoniei la Luxemburg” și a făcut parte din seria de manifestări culturale derulate în marja Președinției Franței la Consiliul U.E..

20 aprilie / „Despre literatură și frumusețea traducerii” – curs-conferință și seară literară româno-poloneză. Proiect organizat în parteneriat cu Lectoratul de Limba Română – Universitatea Liberă din Bruxelles (ULB), Facultatea de Litere, Traducere și Comunicare – Departamentul de Limbi și Litere și Ambasada României în Regatul Belgiei. Invitați au fost traducătorul, poetul și eseistul polonez Jakub Kornhauser și poeta Dorota Walczac, moderatoare prof. univ. dr. Cristina-Alice Toma (ULB). Evenimentul a avut două etape: un curs-conferință, la Universitatea Liberă din Bruxelles (Campus Solbosch), și seară literară româno-poloneză, la Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei. În cadrul conferinței au fost prezentate traduceri din limba română în limba poloneză, având loc și o lectură și dialog între

traducătorul Jakub Kornhauser, poeta Dorota Walczac și studenți. Seara literară româno-poloneză a pus în lumină două aspecte importante: bogăția traducerilor din limba română în limba poloneză, realizate de traducătorul Jakub Kornhauser, dar și celebrarea a 103 ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Polonia. Au fost prezenți ambasadorul României în Regatul Belgiei, E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadorul Poloniei, E.S. domnul Rafał Siemianowski, academicieni, precum Baudouin Decharneux și Xavier Luffin, Daiana Cuibus, director general al Institutului Limbii Române, profesori universitari Alice Toma și Dorota Walczac. De asemenea, au participat studenți și profesori, dar și personalități din mediul cultural și academic. ICR Bruxelles a promovat proiectul pe canalele de comunicare.

21 aprilie / Sebastian Androne-Nakanishi, distins cu premiul „Compozitorul anului 2022” la Gala Premiilor Internațional Classical Music Awards (ICMA), desfășurată la Filarmonica din Luxemburg. ICR Bruxelles și Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului au adus în atenția publicului unul dintre cei mai cunoscuți și talentați compozitori români ai tinerei generații, Sebastian Androne-Nakanishi, prezentat la Gala ICMA, una dintre cele mai importante competiții din industria muzicii clasice europene, care continuă activitatea premiilor MIDEM de la Cannes, începând cu anul 2011. Este prima dată în istoria acestor premii când un român primește o distincție atât de onorantă. În cadrul Galei a fost susținut un concert la care au participat și o parte dintre câștigători, alături de Orchestra Filarmonicii din Luxemburg, condusă de Adam Fischer. Sebastian Androne-Nakanishi a prezentat lucrarea *The Dark Blue Flower*.

22-24 aprilie / Participarea poetului Bogdan Ghiu la Festivalul „Primăvara poezilor / Printemps des Poètes”, Luxemburg. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. Festivalul „Primăvara Poeților” este un proiect cultural cu mare impact în Luxemburg, gestionat de Centrul Cultural al Abației Neumünster, iar evenimentul central al manifestării a avut loc la Esch-sur-Alzette, oraș Capitală Culturală Europeană 2022. Festivalul a reunit scriitori din România, Austria, Spania, Franța, Italia, Liechtenstein, Luxemburg, Portugalia și Ungaria. Programul a cuprins o „Seară de inaugurare”, desfășurată la Centrul Cultural al Abației Neumünster, „Marea Noapte a Poeziei”, derulată la Galerie Schlassgoart Pavillon du Centenaire din Esch-sur-Alzette, cât și un dialog pe teme culturale între toți participanții, la Galeriile de Artă „Simoncini” din centrul capitalei luxemburghize. Pe parcursul festivalului, poetul Bogdan Ghiu a oferit publicului prezent lecturi din volumele sale de poezii. Evenimentul s-a bucurat de o audiență numeroasă, inclusiv din partea comunității românești, precum și de o acoperire mediatică consistentă în ziarele și posturile de radio locale (cum ar fi publicația *Le Quotidien* sau postul Radio ARA), înaintea debutului festivalului, sub forma prezentării zilnice a unui poet.

27 și 29 aprilie / Lansarea albumului RARO-SoNoRo Ensemble: *Impressions d'enfances*, la Bruxelles și Anvers. Eveniment organizat la Muzeul Instrumentelor Muzicale din Bruxelles, respectiv la Conservatorul Regal din Anvers – deSingel, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, două concerte de gală susținute de ansamblul RARO-SoNoRo, cu ocazia lansării oficiale, în premieră, a noului album/Cd *Impressions d'enfances*. Muzicienii participanți au fost Tatiana Samouil (vioară), Răzvan

IMPRESSIONS D'ENFANCE

27 APRIL 2022 / 12:00 PM
MUSÉE DES INSTRUMENTS
DE MUSIQUE, BRUXELLES

TATIANA SAMOUIL *violin*
BARBARA UDOVICIC *violin*
ANNIJA KOLERTA *violin*
RAZVAN POPOVICI *viola*
JUSTUS GRIMM *violoncello*
DIANA KETLER *piano*

Lansarea albumului „Impressions d'enfances” – 27 aprilie 2022 ▲

Popovici (violă), Justus Grimm (violoncel), Diana Ketler (pian). De asemenea, doi tineri studenți au fost selecționați prin programul de burse SoNoRo – Interferențe, din peste 300 de candidați, pentru a lua parte, pro bono, la aceste două concerte: Leon Blekh (Belgia/Ucraina), vioară, și Alice Sinacori (Belgia), violă și vioară. Noul album, *Impressions d'enfances. Music by George Enescu*, este a doua înregistrare dedicată operei lui George Enescu, realizată de către Ensemble RARO și Asociația SoNoRo.

28 aprilie – 1 mai / Participarea galeriilor de artă românești Anca Poterașu și Suprainfinit la Târgul de Artă „Art Brussels”, ediția 2022, unul dintre cele mai importante târguri internaționale de artă contemporană din Europa. ICR Bruxelles a promovat pe rețelele de socializare și pe site-ul propriu participarea galeriilor de artă românești Anca Poterașu și Suprainfinit la cea de-a XXXVIII-a ediție a Târgului de artă Art Brussels, desfășurat la Tour & Taxis în Bruxelles, Belgia. Galeria Anca Poterașu (București) a participat cu artista vizuală Megan Dominescu, iar Suprainfinit Gallery (București) a participat cu artiștii români Vlad Nancă și Larisa Sitar.

28 aprilie – 1 mai / Prezențe românești la Festivalul Balkan Trafik. ICR Bruxelles a promovat participarea românească la Festivalul Balkan Trafik 2022 și programul special dedicat României în cadrul Serilor României, care s-au desfășurat la Place De Brouckère. Invitații români au fost Viorica și Ioniță din Clejani, alături de tariful lor. Primarul orașului Bruxelles, Philippe Close, a participat la Seara românească, împreună cu alte oficialități locale.

2 mai / Mesaj video al scriitorului Norman Manea, cu ocazia lansării antologiei *Le Grand Tour – Autoportrait de l'Europe par ses écrivains*, realizată și prefațată de scriitorul și jurnalistul francez Olivier Guez. Reprezentantul Institutului „Pierre Werner” din Luxemburg, organizator al evenimentului, a salutat în mod special contribuția autorului român și a filmului realizat de ICR Bruxelles, afirmând despre acestea că sunt „de o actualitate teribilă prin conținutul nuvelei *Țara Fagilor*, inclusă în antologie, și prin situarea strategică în contextul

războiului din Ucraina”. Apariția acestei cărți a fost una dintre inițiativele culturale ce au luat naștere cu ocazia Președinției franceze la Consiliul Uniunii Europene. Evenimentul, organizat de Institutul „Pierre Werner” din Luxemburg și Ambasada Franței în Marele Ducat al Luxemburgului, a avut loc la Abația Neumünster.

9 mai / „Cello Vision's Travelling – Connecting Europe”, concert de gală al ansamblului ConTempo la Primăria din Bruges, Damme, Belgia, cu ocazia Zilei Europei. Parteneri: Ambasada României în Regatul Belgiei, cu sprijinul Primăriei din Bruges al Consulatului Onorific al României la Bruges. Interpreții au fost artiști prestigioși ai Cvartetului ConTempo și Multimedia CelloVision: Adrian Mantu (violoncel), Dermot Dunne (acordeon), Iulian Pușcă (nai), Mihai Cucu (instrumente electronice și visuals), Anastasia Grigore (balerină). Concertul a combinat tradiția europeană a muzicii de cameră cu o abordare inovatoare, o fuziune artistică multimedia care a prezentat muzică din Europa sau conectată la Europa, de la George Enescu la Queen, de la Bach la Bono/U2, de la Paganini la Piazzolla, de la rock la world music, de la muzică clasică la dans, de la muzică contemporană la visuals, din România în Belgia sau în Ucraina și în întreaga Europă.

9 mai / Ziua Europei la Luxemburg. ICR Bruxelles și Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului, în colaborare cu Muzeul Național Cotroceni, au susținut participarea curatorului Mihai Zgondoiu la Esch-sur-Alzette. Ziua Europei a fost sărbătorită prin intermediul manifestării „Village Européen”, la Esch2022, în contextul Zilei Europene a Tineretului și a Pactului Verde European. În data de 9 mai, 60 de standuri de

informare ale misiunilor diplomatice, instituțiilor europene și autorităților locale au fost amplasate în Place de l'Hôtel de Ville și Place de la Résistance din orașul Esch-sur-Alzette, unde s-a desfășurat un program cultural variat. În cadrul acestui amplu eveniment de diplomatie culturală, la standul României, a fost prezentată expoziția „Predicțiile Pământului. Despre gândirea și practica ecologică”, prin intermediul unui film și a unei prelegeri a curatorului Mihai Zgondoiu. O serie de lucrări ale studenților de la UNArte și UVT Arte au fost prezentate în cadrul standului organizat de Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului, alături de proiectele unor licee și școli românești câștigătoare ale competiției National Space Society – Space Settlement Contest 2022, organizată de NASA. ICR Bruxelles a realizat machetele grafice, înrămarea și panotarea lucrărilor din cadrul standului României, care a fost conceput astfel încât să reflecte tematica aleasă de organizatori, punând în valoare mesajul expoziției „Predicțiile Pământului. Despre gândirea și practica ecologică”, ce a avut loc la Muzeul Național Cotroceni în perioada septembrie – octombrie 2021, sub Înaltul Patronaj al Președintelui României. De asemenea, Mihai Zgondoiu, curatorul expoziției, a susținut două prelegeri: „Despre gândirea și practica ecologică în arta contemporană” și „Eco Street Art: Intervenția artistică în spațiul public corelată cu realitățile provocatoare ale vremii”. Ceremonia oficială a avut loc în prezența ASR Marele Duce de Luxemburg, Marele Duce Henri, președintele Camerei Deputaților, Fernand Etgen, comisarul european pentru locuri de muncă și drepturi sociale, Nicolas Schmit, premierul Xavier Bettel, primarul Esch-sur-Alzette, Georges Mischo, precum și alte personalități centrale și locale. Au participat, de asemenea, ministrul educației, Claude Meisch, ministrul de interne și al egalității de gen, Taina Bofferding, ministrul antreprenoriatului și turismului Lex Delles, precum și șase eurodeputați

luxemburghezi. Delegația oficială a vizitat standul României și s-a întâlnit cu tinerii elevi prezenți, E.S. doamna ambasador Livia Rusu și membri ai corpului diplomatic român.

1 iunie – 31 august / Expoziție de benzi desenate „Caragiale 170-110”, a artistului Mihai Ionuț Grăjdeanu, la Galeria ICR Bruxelles. Artistul plastic Mihai Ionuț Grăjdeanu a prezentat piesa de teatru *O scrisoare pierdută*, în limba franceză, publicată în premieră în România în variantă de benzi desenate. În Regatul Belgiei, banda desenată are o tradiție de 100 de ani, de la crearea celebrului personaj Tintin de renumitul desenator Georges Rémi, cunoscut sub numele de Hergé. Întâlnirile de lucru cu parteneri de proiecte din Benelux au fost întregite prin vizitarea expoziției. În timpul desfășurării proiectului, ICR Bruxelles a invitat o serie de personalități din Benelux să viziteze expoziția ce are loc la sediul ICR Bruxelles din Rue Gabrielle 107, în vederea promovării creației și creatorilor de Bandă Desenată din România. Dintre aceștia, reprezentanți ai bibliotecilor din Bruxelles și-au exprimat dorința de a colabora în vederea itinerării expoziției „Caragiale 170-110” la instituțiile pe care le reprezintă.

6 iunie – 27 iulie / Expoziție de fotografie „Ținutul Buzăului – Geoparc UNESCO”, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, cu sprijinul Muzeului Județean Buzău și al Consiliului Județean Buzău, în urma obținerii validării oficiale ca geoparc internațional UNESCO, fiind astfel recunoscut drept teritoriu cu valori naturale și culturale de importanță globală. Au fost organizate o expoziție la Bruxelles și alta la Buzău, ambele având vernisajul în același timp. Alcătuită din

30 de fotografii de mari dimensiuni, expoziția a fost prezentată la Consulatul României în Regatul Belgiei.

17-26 iunie / Promovarea prezenței artiștilor români la Festivalul Fête au(x) Château(x), eveniment organizat de Asociația BleuHorizon asbl, desfășurat în cadrul celor mai frumoase castele și monumente istorice din Valonia și Regiunea Bruxelles. Festivalul a cuprins muzică medievală, World Music, teatru pentru adulți și copii, ateliere și animații medievale, prinți și personaje fabuloase, dans, expoziții de pictură și fotografie, ateliere de instrumente muzicale, reunind artiști din România, Republica Moldova, Regatul Belgiei, Grecia, Corsica, Israel, Cuba și America de Nord. Deschiderea oficială a avut loc la Primăria Yvoir/Château Corroy, cu un concert susținut de compozitorul Eugen Doga, secondat de muzicienii Ana Cernikova și Dumitru Mitu. Au urmat alte spectacole la Ferma Château de Godinne, unde TRONOS, corul oficial al Patriarhiei Române, a încântat publicul cu un concert de muzică bizantină. La Teatrul Vaudeville a avut loc concertul lui Cristofor Aldea Teodorovici, iar la Château de Beloeil, ansamblul „Plăieșii” a susținut un spectacol folcloric de muzică și dans.

21 iunie / Participarea muzicianului Marius Preda la concertul de gală „Douce France”, organizat de Fundația Internațională „Yehudi Menuhin” la Centrul Cultural Wolubilis, Bruxelles, prestigioasă instituție de cultură belgiană. La propunerea ICR Bruxelles, directorul muzical al acestui eveniment a acceptat să dedice un loc important creațiilor compozitorului româno-francez Vladimir Cosma. Interpretul de jazz Marius Preda a interpretat piese ale Maestrului Vladimir Cosma,

Marius Preda – concertul „Douce France” – 21 iunie 2022

Expoziție de fotografie „Ținutul Buzăului – Geoparc UNESCO” – 06 iunie – 27 iulie 2022

în dialog cu prestigioasa orchestră Brussels Chamber Orchestra. Au fost abordate diferite stiluri, pornind de la bal musette și cântec francez, evoluând spre muzica de film, precum și spre „slam”, și culminând cu muzica clasică, la care au participat, în premieră, muzicieni consacrați din mai multe țări, printre care: Marius Preda (România), Gilles Apap (Franța), prieten al României și al artiștilor români, Gwen Cressens (Belgia), alături de numeroși alți invitați, toți aceștia fiind acompaniați de Brussels Chamber Orchestra.

1 septembrie – 7 octombrie / Aurora Király – participare în cadrul rezidenței artistice de la Villa Empain, Bruxelles. Aurora Király a fost prima artistă română acceptată în programul de rezidență al Fundației Boghossian din Bruxelles, care s-a desfășurat în perioada 1-29 septembrie. Titlul proiectului susținut în cadrul rezidenței a fost „Soft Drawings_ Subconscious Narratives”. Lucrările realizate de Aurora Király în timpul rezidenței au fost expuse la final, cu titlul „Open Studio”, în atelierul de la Villa Empain, pentru a prezenta și discuta proiectul cu colegii de rezidență, critici de artă, curatori și jurnaliști. Complementar, artista a expus o selecție a lucrărilor la Galeria ICR Bruxelles, în perioada 26 septembrie – 7 octombrie. La vernisaj a fost proiectat filmul ce oferă o mărturie vizuală despre „parcursul” rezidenței, material video realizat de Aurora Király și promovat exclusiv pe canalele de comunicare ale reprezentanței, alături de fotografii din expoziție. Curatorul Régis Decroos, coordonatorul programului „Exhibitions&Residency” al Fundației Boghossian, a selectat anul acesta 24 de artiști: Aurora Király (România), Makram Aboul Hosn (Liban), Nermine El Ansari (Franța), Tigran Arakelyan (Armenia), Gayane Avetisyan (Armenia), Amélie Berrodier (Franța), Ionian Bisai (Albania),

Are Blytt (Norvegia), Samah Boulmona (Liban), Anna Davtyan (Armenia), Aline Forçain (Franța), Pascal Hachem (Liban), Ali Hout (Liban), Annick Kayitesi-Jozan (Ruanda), Nina Kurtela (Croatia), Xie Lei (China), Alexandre Paulikevitch (Liban), Niels Poiz (Belgia), Delphine Pouillé (Franța), Sabry (Egipt), Frank Smith (Franța), Sotiris Tsiganos (Grecia), Yasen Vasilev (Bulgaria), Masha Wysocka (Polonia).

20 septembrie – 30 octombrie / Expoziția de fotografie „Sighișoara – patrimoniu mondial UNESCO”, la Bruxelles, proiect realizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, cu sprijinul Primăriei Sighișoara. Alcătuită din 20 de fotografii de mari dimensiuni selectate de Primăria Sighișoara, expoziția a fost pe simeze la Consulatul României în Regatul Belgiei. În luna septembrie, se sărbătorește Ziua Solidarității Orașelor din Patrimoniul Mondial; Sighișoara este membră a Organizației Mondiale a Orașelor de Patrimoniu (OVPM) din anul 2000, după ce, cu un an înaintea, Centrul Istoric Sighișoara a fost inclus pe lista monumentelor UNESCO. La vernisaj au participat: E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, Oleg Ungureanu, consulul României la Bruxelles, membrii ICR Bruxelles, reprezentanți ai diasporei, ai asociațiilor române, ai presei, studenți și public belgian. Participanții la vernisaj au felicitat organizatorii pentru promovarea unei zone atât de bogate din punct de vedere cultural. Grație expunerii la Consulatul României în Regatul Belgiei, fotografiile au fost admirate de un public numeros.

30 septembrie – 7 octombrie / Cinematografia românească la cea de-a XXXVII-a ediție a Festivalului Internațional al Filmului Francofon (FIFF) de la Namur, Belgia. Au fost pre-

zente trei producții românești/coproducții la Cinema Cameo. La secțiunea de lungmetraj: *Oameni de bine (Men of Deeds/Des gens bien)*, r.: Paul Negoescu, în prezența actorului Iulian Postelnicu. La secțiunea de scurtmetraj: *Appalachia*, r.: Roxana Stroe și *Memories of Crossing*, coproducție Franța/România, r.: Alberto Segre. Iulian Postelnicu a primit premiul Bayard d’Or pentru cea mai bună interpretare în cadrul competiției oficiale. Filmului regizat de Paul Negoescu i-a fost acordată „Mențiunea specială” în competiția pentru cel mai bun film.

1-2 octombrie / Expoziția „Masterpieces of the Romanian Cultural Heritage”, în cadrul manifestării „Zilele Românilor din Roeselare”. ICR Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei și cu Asociația „Românii din Roeselare vzw”, a organizat „Zilele Românilor din Roeselare” la Dienstencentrum Schiervelde. Deschiderea evenimentului a avut loc în prezența E.S. doamna Andreei Păstârnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, a membrilor ICR Bruxelles, a consilierilor locali Michèle Hostekint, Mieke Vanbrussel, Nathalie Muylle și Bart Wenes, a numeroase familii de români și flamanzi, reprezentanți ai presei locale și române. Programul celor două zile a cuprins un concert de muzică populară și unul de muzică pop, o prezentare de port popular, un atelier de pictat linguri din lemn, șezătoarea „Povești cusute cu acul”, un stand cu produse culinare tradiționale românești. Expoziția „Masterpieces of the Romanian Cultural Heritage”, realizată de Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), a inclus 29 de panouri, cu o selecție de exponate semnificative din patrimoniu MNIR, alese pentru a ilustra fiecare dintre epocile trecute, de la *Gânditorul* culturii Hamangia, până la coroana de oțel a regilor României.

6-23 octombrie / Prezență românească la Festivalul de film din Europa Centrală și de Est – CinEast, ediția a XV-a, Luxemburg. România a fost prezentă în festival cu șase filme românești/coproducții și a beneficiat de un plus de vizibilitate prin prezența unui invitat special, regizoarea, scenarista și actrița Alina Grigore. *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, a fost proiectat în competiția principală. *Blue Moon/Crai nou*, r.: Alina Grigore, a fost în competiția Young Talent Award. Au fost prezentate și filmele *Men of Deeds/Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, și *Mikado/Marocco*, r.: Emanuel Pârnu. Scurtmetrajele românești selectate au fost: *Love Stories on the Move/ Prin oraș circulă povești de dragoste*, r.: Carina Gabriela Dașoveanu, și *The Potemkinists/ Potemkiniștii*, r.: Radu Jude. Alina Grigore, regizoarea filmului *Blue Moon/Crai Nou*, a dialogat cu publicul după proiecție, în sala Cinémathèque din Luxemburg. Partener: Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului.

11-22 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Gent (FFG). ICR Bruxelles a promovat prezența românească la cea de-a XLIX-a ediție a FFG, festival cu care reprezentanța colaborează de 14 ani. În 2022, Festivalul a selectat patru filme românești: *A higher Law (Balaur)*, r.: Octav Chelaru (trei proiecții), *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (patru proiecții), *To the North*, r.: Mihai Mincan (patru proiecții), *Metronom*, r.: Alexandru Belc (patru proiecții). Proiecția Filmului *R.M.N.* din 16 octombrie a fost urmată de un eveniment de tipul Director’s Talk, în prezența lui Cristian Mungiu, moment foarte apreciat de publicul cinefil.

Bienala Internațională de Textile de la Haacht, octombrie 2022 ▲

21-30 octombrie / Participare românească la Bienala Internațională de Textile de la Haacht Belgia. ICR Bruxelles a susținut participarea artistei Nicoleta Bica Bucșaru la Bienala desfășurată la GC Den Breughel of Haacht (Centrul Comunitar Cultural din Haacht). Inaugurarea a avut loc în prezența artiștilor invitați, a președintelui Fundației Kunststichting Perspektief vzw, director artistic al Bienalei Maurice Van der Speeten, a curatorului Danielle Van Belle, a reprezentanților ICR Bruxelles, a oficialilor și a publicului. Au deschis bienala Maurice Van der Speeten, Frank Demeyere (Loteria Națională) și Natalia Anoshyna (Ambasada Ucrainei în Regatul Belgiei). La Bială au participat 54 artiști din 24 țări. România a fost reprezentată de Nicoleta Bică Bucșaru, prezentă cu două lucrări: *A Slice of Peace* și *A Piece of Freedom*, având ca mesaj o declarație de solidaritate cu poporul ucrainean, dar și o invitație la pace și libertate.

„Wires, Strings and Other Things” – Andreea Banciu
28 octombrie – 14 noiembrie 2022 ▲

28 octombrie – 14 noiembrie / Violista Andreea Banciu, în turneul „Wires, Strings and Other Things”. ICR Bruxelles a promovat participarea muzicienei în turneul din cadrul Big Bang Festival, care a cuprins trei spectacole, performanțe-uri live speciale, interactive. Turneul a avut loc în trei dintre cele mai importante orașe belgiene: Anvers – DeSingel International Arts Center, 29 octombrie; Bruxelles – BOZAR, 6 noiembrie; Gent – Musikzentrum De Bijloke, 13 noiembrie. Spectacolele au fost finanțate prin programul Europa Creativă și fac parte dintr-un turneu european care a cuprins Atena, Dublin, iar în perioada octombrie-noiembrie, Belgia – Anvers, Bruxelles și Gent. Music Network și The Ark au prezentat spectacolul muzical pentru copii, dar nu numai, creat de Brian Irvine, Irlanda, și Wouter Van Looy, regizor belgian foarte apreciat la nivel internațional. Din proiect fac parte artiștii: Andreea Banciu (violă), James Allsopp (clarinet bas), Ed Devane (instrumente electronice).

13 noiembrie / *Share & Subscribe*, spectacol de teatru în premieră la Bruxelles. ICR Bruxelles a promovat spectacolul de teatru *Share & Subscribe (Dă-i bătaie!)*, în regia lui Vlad Zamfirescu, programat la W-Hall Auditorium, Centrul Cultural Woluwe-Saint-Pierre. Din distribuție fac parte actorii: Marius Manole, Medeea Marinescu, Vlad Zamfirescu, Mirela Oprișor, Diana Roman, Șerban Pavlu și Andi Vasluiuanu. Spectacolul, care a avut premiera în mai 2022 pe scena Teatrului Național din București, s-a bucurat de un mare succes de public.

18 noiembrie / „Întrevederi literare la Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei”. ICR Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, a continuat proiectul prin prezentarea cărții lui Philippe Marchandise, *Le Jour de l'amélanchier*, apărută la Bruxelles, Editions Mols, și tradusă în limba română de Petruța Spânu – *Ultima ei noapte de viață, întâia mea noapte de doliu*, publicată la Editura Fides, Iași. La întâlnirea de la Reședința Ambasadorului României, au participat E.S. doamna Andreea Păstârnac, Ambasadorul României în Belgia, reprezentanți ai ICR Bruxelles, ai ambasadei și consulatului, ai asociațiilor românești din Belgia, studenți, jurnaliști, prieteni ai autorului, membri ai unor familii aristocrate, public interesat de literatură. Prof. Françoise Wuilmart, doctorand, profesor emerit în traduceri, director fondator al Centrului European de Traduceri Literare (CETL) și fondator-coordonator al Consiliului European al Asociațiilor Traducătorilor de Literatură (CEATLE) a vorbit despre romanul lui Philippe Marchandise. Dialogul dintre autor și publicul prezent a vizat volumul prezentat, dar și problemele actuale din societate, „the gap of generation”, situația traducerilor

literare sau a literaturii în general. Evenimentul a fost reflectat online pe Facebook și pe site-urile mai multor publicații din Belgia, precum *Rombel Cultural*, *EuropaNova*.

29-30 noiembrie / Marcarea Zilei Naționale a României la Luxemburg, printr-un recital al violonistului român Alexandru Tomescu, precedat de un masterclass la Conservatorul din Luxemburg. Parteneri: Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului și Conservatorul din Luxemburg. Recitalul de gală intitulat „În lumea lui George Enescu” a fost susținut, în premieră mondială, de violonistul român Alexandru Tomescu, în sala de concerte Auditorium a Conservatorului din Luxemburg, fiind urmat de „Vin d'honneur” oferit de Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. Masterclass-ul susținut de muzicianul Alexandru Tomescu, în limba franceză, a avut loc în sala polivalentă a Conservatorului din Luxemburg, evenimentul fiind prezentat de directorul Conservatorului, Marc Meyers. La masterclass au participat studenții instituției. Programul muzical al recitalului a inclus: J. S. Bach – *Adagio și Fuga* din Sonata Nr.1 în Sol minor, Eugène Ysaÿe – *Obsession*, Jozef Baczewicz – *Capriciul polonez*, George Enescu – *Lăutarul*, Vasile Filip – *Suita românească*, Ciprian Porumbescu – *Balada*.

30 noiembrie / Ziua Națională a României, sărbătorită prin concertul „Moștenitorii României Muzicale”, susținut de violonista Ioana Cristina Goicea, violoncelistul Andrei Ioniță și pianista Daria Tudor, în sala de concerte a Muzeului Instrumentelor Muzicale de la Bruxelles (MIM). La final, Ambasada României în Regatul Belgiei a oferit un „vin d'honneur”. Concertul s-a desfășurat sub emblema proiectului

tului „Moștenitorii României Muzicale“, unul dintre cele mai vizibile programe de promovare a tinerilor muzicieni români. Repertoriul concertului a adus în atenție opera compozitorului George Enescu, în program fiind *Sonata nr. 2 op. 6* pentru vioară și pian, alături de *Sonata op. 26 nr. 2* pentru violoncel și pian. Cei trei muzicieni au interpretat și *Trio op. 70 nr. 1* de Ludwig van Beethoven, lucrare ce figurează pe un album pe care artiștii l-au lansat la Bruxelles cu această ocazie, apărut la Editura Casa Radio. În completarea programului, la bis, piesa *Duo pentru violoncel și pian* (In memoriam Alexandru Moroșanu), creație a compozitorului român contemporan Dan Popescu, a fost interpretată de Andrei Ioniță, în duet cu Daria Tudor. Concertul a putut fi urmărit în direct pe pagina de Facebook a Radio România Muzical, urmând ca înregistrarea concertului să fie difuzată în rețeaua EBU. Proiectul a fost prezentat pe pagina de Facebook a reprezentanței, a Ambasadei României în Regatul Belgiei, pe site-ul MIM, a fost promovat de Musiq3 și a avut un impact remarcabil în media. Partenerii ICR Bruxelles au fost Ambasada României în Regatul Belgiei, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă UE, Delegația Permanentă a României la NATO, Radio România Muzical și Rotary Club Pipera, București.

8-9 decembrie / Colocviul „Zilele de Studii Românești la Bruxelles“, ediția a cincea, cu tema „Mythologie, mémoire, narration. Le jeu des temporalités (JERB5)“. Parteneri: Universitatea Liberă din Bruxelles (ULB), Ambasada României în Regatul Belgiei, Academia Română, Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique, Universitatea Catolică Louvain (UCL), Philixte: Etudes Littéraires, Philologiques et Textuelles, Universitatea

București (Institutul Limbii Române, Facultatea de Litere). Colocviul trilingv – română, franceză, engleză – a fost structurat pe patru secțiuni: Istorie și filosofie; Literatură și arte; Științe sociale și naturale; Lingvistică. Lucrările colocviului s-au desfășurat la Academia Regală a Belgiei, ULB Campus Solbosch și Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei. În deschiderea colocviului au luat cuvântul acad. Baudouin Decharneux, membru al Academiei Regale Belgiene și al Academiei din Atena, dr. Cristina Bogdan (Decan al Facultății de Litere, Universitatea din București), conf. univ. dr. Alexandra Crăciun (Facultatea de Litere, Universitatea din București), de dr. Cristina-Alice Toma, lingvist, lector de limba română la ULB. Beneficiind de contribuția unor cercetători notabili din domeniu, provenind din mai multe universități din Belgia, Italia, Spania, Slovacia, Cehia, Israel, Macedonia de Nord, Azerbaidjan, România și Congo, colocviul a fost o contribuție de excelență care permite o călătorie spirituală prin istorie, literatură, filosofie, tradiție, artă, dar și modernitate în didactica predării. Organizarea unui proiect de studii românești la Universitatea Liberă din Bruxelles s-a datorat Lectoratului de Limba Română din cadrul universității ULB și Institutului Cultural Român de la Bruxelles. La fiecare ediție, se realizează volumul colocviului, ACTES, publicat la una dintre editurile prestigioase din Belgia.

9 decembrie / Spectacolul *Regele, bufonul și domnișorul șobolani* la Teatrul TriArte din Anvers. Producție a Teatrului de Artă din Deva, spectacolul a fost completat de expoziția de fotografie „Ecouri sinestezice – Matei Vișniec în imagini“, semnată de Mihai Panaitescu, ce a inclus o selecție de 15 fotografii surprinse cu ocazia spectacolelor precedente, fotografii expuse în holul de intrare al Centrului TriArte din Anvers.

Spectacolul a fost jucat în limba română, cu subtitrare în neerlandeză, adresându-se deopotrivă publicului român din diaspora și publicului belgian.

BUDAPESTA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA ȘI FILIALA SEGHEdin

14 ianuarie / Ziua Culturii Naționale – Lansarea a două volume de studii și cercetări, în limba română, din domeniul istoriei culturii: *Povestitori și repertoriu narativ în comunitățile românești contemporane din Câmpia Ungară* de Mihaela Bucin, apărut la Editura Noi, Gyula, în 2021 și *Reforma la români – Un fenomen de transfer cultural în secolele XVI-XVII* de Nagy Levente, apărut Editura Ratio et Revelatio din Oradea, în 2021. Evenimentul, desfășurat cu circuit închis, s-a bucurat de prezența autorilor și a avut loc în Sala de Ceremonii a Ambasadei României la Budapesta, cu participarea unui public de specialitate. Au luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României la Budapesta, Simona Tănăsescu, directorul ICR Budapesta și autorii celor două volume. Partener: Ambasada României la Budapesta.

22-30 ianuarie / Csilla Kató, în juriul Festivalului Internațional de Film Documentar de la Budapesta (BIDF), ediția a opta, desfășurat la Cinematograful Cinema City Mammut II. Fes-

tivalul se bucură de o mare notorietate și vizibilitate, proiecțiile fiind găzduite de mai multe cinematografe din țară: Debrecen, Eger, Győr, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Veszprém, Zalaegerszeg. Sub motto-ul „Filme curajoase”, ediția din acest an a prezentat publicului 50 de filme. Dintre acestea, 32 au fost incluse în secțiunea „Concurs”, secțiune pentru care a fost constituit un juriu internațional din care a făcut parte și Csilla Kató, director artistic al Festivalului Astra Film din Sibiu.

14-26 februarie / Spectacolul de dans contemporan „Singing Bodies” la Budapesta și participare la programul de rezidență rITM. ICR Budapesta a susținut participarea artiștilor români de la Indie Box, București, care au prezentat trilogia „Singing Bodies” la Bakelit Multi Arts Center din Budapesta, în data de 17 februarie. Spectacolul încapsulează experiențele kinestezice și senzoriale a trei coregrafi, în raport cu orașul în care trăiesc. Cele trei părți au fost concepute și interpretate de artiștii Alexandra Bălășoiu (*Spooky Actions of a Spoiled Girl*), Denis Bolborea (*Reality Check*) și Valentina de Piante (*Bad Mamma*). Videoproiecțiile spectacolului au fost realizate de Andrei Cozlac, materialele foto-video de Lavinia Pollak, sound design-ul de Denis Bolborea, luminile de Alexandros Raptis, grafica de Hermina Stănciulescu. Spectacolul a fost invitat de qARTisans, grupul de suporteri ai Bakelit Multi Arts Center. În cadrul aceleiași proiect, au avut loc evenimente menite să întărească relațiile profesionale în domeniul dansului contemporan, între artiști din București (afiliați Indie Box) și din Timișoara, respectiv două centre independente de artă din Budapesta: Bakelit MultiArts Center și Sín Arts. Astfel, în perioada 14-16 februarie, artiștii din București au susținut un atelier intensiv la Sín Arts Center, cu titlul „Singing Bodies”. Workshop-ul a fost co-

ordonat de Alexandra Bălășoiu. În continuare, în perioada 19-26 februarie, Alexandra Bălășoiu și Alexandra Gîrbea au participat la programul de rezidență artistică rITM, găzduit de Sín Arts Center. În cadrul rezidenței de la Budapesta, coregrafele Alexandra Bălășoiu și Alexandra Gîrbea au lucrat împreună cu coregrafa Timea Kovács (Budapesta).

15 februarie / „Citește românește!”. Filiala Seghedin a ICR Budapesta a celebrat, la sediul său, Ziua Națională a Lecturii, printr-un eveniment intitulat „Citește românește!”, organizat împreună cu Catedra de Limba și literatura română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula”, din cadrul Universității din Seghedin. Proiectul s-a adresat și i-a avut în prim-plan pe studenții Catedrei de Limba și literatura română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula”, cărora li s-au alăturat cei care au dorit să deprindă sau să se familiarizeze cu muzicalitatea limbii române. În marja evenimentului, Judith Călinescu, lector de limba română în cadrul Institutului Limbii Române, a susținut un program împreună cu studenții: Cristian Ardelean – master, Izabela Cefan – anul I, Gheorghe Gurzău – master și Dora Goron – anul III, care au recitat poeme semnate de Nichita Stănescu, Mihai Eminescu și Adrian Păunescu. Ulterior, publicul a fost invitat să asculte transpunerea muzicală a acestor versuri, în interpretarea lui Nicu Alifantis, Mondial, Paula Seling și Tatiana Stepa. Eva Iova Șimon, doctorandă în cadrul Universității de Vest din Timișoara și redactor-șef al revistei *Foia Românească*, din Gyula, a transmis, spre prezentare, un material PowerPoint dedicat memoriei lui Alexandru Hoțopan (1937-2007), primul etnolog și folclorist al românilor din Ungaria, decorat cu premiul național maghiar Pro Ethnographia Minoritatum. În completare, conf. dr. Mihaela Bucin, șefa Catedrei de Limba și literatura română a

Facultății Pedagogice „Juhász Gyula”, din cadrul Universității din Seghedin, i-a invitat pe câțiva dintre studenți să lectureze articole dintr-una din rubricile păstorite de Alexandru Hoțopan în revista *Foia Noastră*, scrise în „graiul micherechean”, provocând ulterior publicul la o analiză semantică și frazeologică.

1 martie / Mărțișorul și simbolistica sa. Filiala Seghedin a ICR Budapesta, în colaborare cu Ambasada României în Ungaria și cu Biblioteca Orășenească și Județeană „Somogyi Károly” din Seghedin, a organizat la sediul bibliotecii evenimentul interactiv, multietnic și multilingvistic „Mărțișorul și simbolistica sa”, dedicat tradiției milenare a acestui element înscris în patrimoniul UNESCO. Graficiana Adela Kiss a susținut o prelegere despre geneza și tradiția acestui obicei, urmată de un atelier de creație. La eveniment au luat parte elevi și profesori de la Școala Românească „Lucian Magdu” din Bătănia. Biblioteca Orășenească și Județeană „Somogyi Károly” din Seghedin a venit în întâmpinarea vorbitorilor de limbă română prezenți la eveniment, organizând un colț de carte în limba română. De asemenea, au fost prezenți jurnaliști și fotoreporteri de la redacțiile Studioului din Seghedin al Magyar Rádió, DunaTv și *Dél Magyar*, care au realizat interviuri cu organizatorii.

9 martie / Expoziția multietnică și interdisciplinară de broderii „Unde-i pace și iubire e noroc și fericire!”, la sediul Filialei Seghedin a ICR Budapesta. Conf. dr. Mihaela Bucin, șefa Catedrei de Limba și literatura română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula”, din cadrul Universității din Seghedin a familiarizat publicul cu tradiția celor „40 de mucenici”, aniversată anual la data de 9 martie. În continuare, Anca Becan, jurnalist la redacția de limbă română a Studioului din Seghedin al

Magyar Rádió, a adus în atenție broderiile cu inscripții, păre-tarele copilăriei din camerele și bucătăriile bunicilor, ilustra-te atât prin intermediul unor piese din colecția personală a celor două curatoare, sau aparținând parohiei din Cenadul Unguresc, cât și prin exponate primite de la doamna Katalin Lanc din Cenad, posesoare a unei colecții impresionante de circa 300 de lucrări. Interesul local provocat de acest pro-iect a determinat includerea sa în programul săptămânal al evenimentelor din Ungaria, Biblioteca „Somogyi Károly” din Seghedin, solicitând itinerarea expoziției și în sălile sale.

8 aprilie / „Către obârșii” – recital de muzică de cameră in-spirat din folclorul românesc și maghiar, susținut de muzi-cienii Pethő Rebeka (flaut), Pethő Csaba (chitară), Németh Gábor (vioară), Szőcs Henrik (pian), la sediul institutului. Făcând parte dintr-o serie de evenimente găzduite de Casa Muzicii Maghiare, ICR Budapesta și Universitatea de Muzică „Liszt Ferenc”, concertul a fost conceput de flautista târg-mureșeană Pethő Rebeka împreună cu tânăra compozitoare Varga Abigél, cu scopul de a valorifica un proiect inovativ de cercetare și interpretare, menit să promoveze folclorul și cultura tradițională prin compoziții contemporane de muzică cultă. În programul propus, elementele și melodiile muzicii tradiționale au fost prezentate în ipostaze originale, prin adaptări specifice pentru instrumentele asociate muzicii culte, pentru tipul de muzică de cameră (flaut solo, flaut-pi-an, vioară solo, flaut-pian-vioară). De asemenea, repertoriul a prezentat modalități prin care compozitorii români și ma-ghiari, în epoci diferite, au preluat temele folclorului tradițio-nal, inspirați de Béla Bartók, Zoltán Kodály și George Enescu. În timpul concertului, publicul s-a bucurat de decorul vizual oferit de lucrările artistului Antal Vásárhelyi.

8 aprilie – 31 mai / Expoziția „Spații sacre”, a artistului Antal Vásárhelyi, la sediul ICR Budapesta. Proiectul expozițional a cuprins serii de picturi pe pânză, acrilic și tuș, și a făcut parte dintr-un periplu artistic al operelor artistului, incluzând ex-poziții organizate la Centrul Cultural Palatele Brâncovenești din Mogoșoaia și la Muzeul din Târgu Jiu. Deschiderea ex-poziției a avut loc cu ocazia recitalului de muzică de came-ră „Către obârșii”, din 8 aprilie, și s-a încheiat cu un eveni-ment de finisaj, în prezența artistului și a criticului Sugár S. András, cunoscut redactor literar și critic de artă din Budapesta. Totodată, graficianul, în cadrul unui *artist talk*, a împărtășit câteva idei legate de lucrările expuse și a răspuns întrebărilor publicului.

4 mai / Recital „George Enescu și profesorii săi”, în sala de concerte a reputei instituții Budapest Music Center, în in-terpretarea violoncelistului Mirel Iancovici și a pianistului olandez Jeroen Riemsdijk. Alături de piese enesciene, adap-tate pentru pian și violoncel de maestrul Mirel Iancovici, re-citalul a cuprins și lucrări scrise pentru aceleași instrumen-te de Robert Fuchs, Gabriel Fauré și de Jules Massenet, cei trei compozitori remarcabili care au influențat și au format personalitatea copilului-minune român George Enescu, care urma să devină unul dintre cei mai proeminenți și complecși artiști ai secolului XX. Recitalul a comemorat 67 de ani de la decesul lui George Enescu.

22 mai / Spectacolul de teatru-dans contemporan „In Resonance”, la Teatrul MU din Budapesta. ICR Budapesta și Sín Arts Center, Teatrul Post Național Interfonic, Art Quarter

Recital de muzică de cameră susținut de Pethő Rebeka (flaut), Pethő Csaba (chitară), Németh Gábor (vioară), Szőcs Henrik (pian) – 8 aprilie 2022

Artiști români prezintă Trilogia „Singing Bodies” la Bakelit Multi Arts Center din Budapesta – 17-27 februarie 2022

Budapest, Kortárs Alkotó Műhely, Duda Éva – Movein stúdió, Műhely Alapítvány, sarlatan.ro și Teatrul MU din Budapesta au sprijinit, printr-un efort comun, punerea în scenă a acestui proiect. „In Resonance“ a secondat piesa „Don't do, Try!“, ambele producții fiind susținute de Programul „Imre Zoltán“ al Fondului Cultural Național al Ungariei. Spectacolul s-a bucurat de prezența unui public numeros, într-o sală cu renume. Bazându-se pe relația dintre mișcare și privire, în raport cu starea de conștiință, curiozitatea și capacitatea de conectare cu publicul, Kinga Ötvös și Tímea Kovács au conceput o formă complementară cu teme diferite, care au alternat pe durata reprezentației. Tímea Kovács și Kinga Ötvös sunt artiste din România, stabilite la Budapesta și Berlin. Colaborarea lor a luat naștere în contextul unei rezidențe artistice comune, unde au cercetat relația dintre povestirea improvizată și mișcare, prin intermediul conceptului *Logomotion*, ce aparține celebrei dansatoare Simone Forti.

1 iunie – 2 iulie / Expoziția de benzi desenate „Livia Rusz, o poveste fără sfârșit“, la sediul Filialei Seghedin a ICR Budapesta, proiect organizat în colaborare cu Biblioteca Orășenească și Județeană „Somogyi Károly“ din Seghedin. Retrospectiva a cuprins o selecție de panouri realizată din benzile desenate ale graficienei și ilustratoarei, cunoscută în egală măsură atât în România, cât și în Ungaria. Expoziția a fost curatoriată de Alexandru Ciubotariu, și a putut fi vizitată până în data de 2 iulie. În cadrul evenimentului, organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, a avut loc un atelier interactiv, propus de gazdele evenimentului și centrat în jurul personajului „Csipike – acest pitic uriaș“. La eveniment au participat copiii de la Klúg Péter Óvoda, Iskola, Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani

Intézmény (Grădinița, școala, școală profesională, colegiul, institutul de metodologie a educației speciale „Klúg Péter“, din Seghedin).

9-16 iunie / Săptămâna Festivă a Cărții, Seghedin. În data de 9 iunie, a avut loc la Seghedin deschiderea oficială a celei de-a XCIII-a ediții a Săptămânii Festive a Cărții, al cărei invitat special a fost, anul acesta, România. Pe scena în aer liber din Piața Dugonics au luat cuvântul dr. József Kozma, președintele Adunării generale a comisiei orașului Seghedin pe Cultură, Cercetare, Turism și Tineret, Simona Tănăsescu, director ICR Budapesta, Daniel Banu, consul general al României la Seghedin și scriitorul, premiat anul acesta la Seghedin, György Dragomán, un bun cunoscător al culturii române. În continuare, grupul Dobroda, unul dintre cele mai apreciate tarafuri din Ungaria, compus din muzicieni a căror apropiere de cultura română s-a concretizat prin lansarea, în anul 2021, a albumului *DobRoman*, conținând eminamente piese din folclorul românesc, interpretate vocal în limba română de solista Dumitrița Curteanu Nicu, din Republica Moldova, a susținut un concert de 80 minute, printre piesele interpretate numărându-se și o *Doină* culeasă din Republica Moldova și neînregistrată niciodată până în prezent, foarte apreciată de public. Totodată, în Piața Dugonics filialei Seghedin a avut un cort de prezentare, unde au fost diseminate informații și broșuri despre România, puse la dispoziție de: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Comitetul Olimpic și Sportiv Român, Consiliul Județean Timiș, prin Asociația pentru promovarea și dezvoltarea turismului. Cortul României a fost vizitat de un public numeros, copiii primind și mici suveniruri. La sediul Bibliotecii Orășenești și Județene „Somogyi Károly“ din Seghedin a avut loc o prezentare a cărților pen-

tru copii din seria *Lemnuci* de A.G. Saga și A.C. Gardean, vol I și II (Editura Clopotiva, 2019 și 2021), în curs de traducere în limba maghiară, în prezența autorilor și a unui public compus din circa 70 elevi ai Școlii Generale și Liceului Metodic din cadrul Universității din Seghedin și de la Școala Românească „Lucian Magdu“ din Bătania. Autoarea cărții, A.G. Saga i-a purtat pe cei mici prin lumea de vis a „lemnucilor“, atât prin intermediul panourilor cu printuri reproduse după desenele cuprinse în cele două volume, cât și prin intermediul unei proiecții video. Ilustratorul volumului, A.C. Gardean le-a oferit celor mici detalii cu privire la tehnica sa, făcând și câteva demonstrații. În încheiere, copiii au pus întrebări celor doi autori, cei de la Școala Românească „Lucian Magdu“ din Bătania „interviewându-i“ pe oaspeți în limba română. Biblioteca „Somogyi Károly“ din Seghedin i-a invitat pe cei mici la un atelier de robotică, unde au reprodus și animat roboți. De asemenea, sediul Bibliotecii a găzduit și expoziția de sculptură în sticlă „Introspecții/ Extrospecții“, a artistei Alexandra Mureșan, realizată de Filiala Seghedin cu prilejul Anului Internațional al Sticlei. Artista a prezentat cele șase lucrări, grupate, în holul bibliotecii și a vorbit despre arta sa.

14 iunie – 9 iulie / Expoziția „Artă și anatomie. Afinități electice. Constantin Brâncuși – Barcsay Jenő“, la sediul reprezentanței, inaugurată în prezența unui public numeros, de specialitate. La vernisaj au fost expuse și cărți de anatomie publicate de Barcsay în mai multe limbi, precum și un volum în limba maghiară al lui Edith Balas despre Constantin Brâncuși, *Brâncuși és Brancusi*. Expoziția a cuprins, în oglindă, lucrări de Barcsay și Brâncuși, imagini rare din patrimoniul Muzeului de Artă din Craiova. Conceptul proiectului a folosit ca sursă principală studiile academice în dome-

niul artelor vizuale și cercetări aprofundate de anatomie artistică, fiind dedicat promovării legăturii dintre știință, educație și artă, ilustrat prin operele marelui sculptor român Constantin Brâncuși, precum și cele ale celebrului artist-anatomist Barcsay Jenő. La vernisaj au luat cuvântul criticii de artă Cătălin Davidescu, de la Muzeul de Artă din Craiova, și Feledy Balázs, reprezentantul Fundației Barcsay Jenő Képzőművészeti Alapítvány. Aceștia au prezentat viețile celor doi artiști și au subliniat contribuția acestora la dezvoltarea studiilor anatomice, întreaga atenție fiind concentrată pe Ecorșeul lui Brâncuși. Ecorșeul este o statuie din ghips realizată în perioada 1900-1902 de sculptorul român Constantin Brâncuși, sub îndrumarea celebrului doctor Dimitrie Gerota.

17 iunie / Recital al formației camerale Duo Aperto, la sediul reprezentanței. Compusă din pianista Dolores Chelariu și violonistul Ladislau Csendes, formația camerală Duo Aperto a ales un repertoriu inspirat din folclorul românesc și maghiar. Fiind al doilea concert din seria de evenimente cu muzică de cameră, acesta a prezentat fațete diferite ale aceluiași concept, cu un program diferit, menit să promoveze cultura română prin compoziții contemporane de muzică clasică. Repertoriul a prezentat modalități diferite prin care compozitorii români și maghiari, în epoci diferite, au preluat temele folclorului tradițional, inspirați de George Enescu, Béla Bartók și György Kurtág. Fiecare interpretare muzicală a fost precedată de o scurtă prezentare. În cadrul evenimentului, violonistul Csendes László a prezentat volumul său despre George Enescu, punctând aspecte mai puțin știute din viața artistului.

Ziua iei – 23 iunie 2022 ▲

23 iunie / Expoziția „Frumusețe și culoare. Ia românească”, pentru a marca Ziua Universală a Iei. Ambasada României la Budapesta și ICR Budapesta, în parteneriat cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, au celebrat Ziua universală a Iei printr-un eveniment de diplomatie culturală: o expoziție de obiecte emblematice de patrimoniu din colecția muzeului intitulată „Frumusețe și culoare. Ia românească”. Evenimentul, cu circuit închis, s-a adresat cu preponderență membrilor corpului diplomatic acreditat în Ungaria, reprezentanților Guvernului ungar, oamenilor de cultură din Ungaria și unui public de specialitate și a avut loc în Sala de Ceremonii a Ambasadei României la Budapesta, fiind prezente aprox. 50 de persoane. Au luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României la Budapesta și Paulina Popoiu, managerul Muzeului Național al Satului. Aceștia au subliniat importanța Iei, element popular care tezaurizează valori specifice fiecărei zone etnografice, prin creativitatea feminină, fiind

mai mult decât o îmbrăcăminte tradițională. De asemenea, în cadrul vernisajului, Georgiana Onoiu, muzeograf, a oferit explicații și a răspuns la întrebările celor prezenți. Expoziția a cuprins bunuri aflate în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, obiecte de patrimoniu, imagini reprezentative din arhiva instituției ce înfățișează portul popular românesc de sărbătoare, costume din diferite regiuni ale României, ii și marame, țesături și textile de interior, precum și obiecte emblematice de ceramică și lemn.

30 iulie – 28 august / Expoziția „Lost Paradise”, la sediul

ICR Budapesta. Curatoriată de Ungvári Zrínyi Kata, expoziția a inclus instalații ale artiștilor Bartha József și ale grupului Monotremu, alcătuit din Laura Borotea și Gabriel Boldiș. Bartha József și grupul Monotremu descriu secvențe puternice și poetice din spațiul complex al relațiilor sociale și politice, dar și din lumea concretă a mediului înconjurător. Inspirația esențială vine din zona consumerismului, impregnată de influențele puterii politice, iar aluzia ecologiei, suprapusă percepției unei realități cotidiene, înlesnește tranziția către o posibilă distopie. Expoziția a fost deschisă de Simona Tănăsescu, directorul ICR Budapesta, și de cunoscutul artist și profesor universitar Sugár János, din Budapesta. Profesorul

Sugár János a purtat o discuție de o oră la Tilos Radio, în seara dinaintea vernisajului, cu artiștii Bartha József și Gabriel Boldiș. La vernisaj au fost prezente aproximativ 70 de persoane, printre care mai mulți artiști, cunoscători ai artei vizuale budapestane, colecționari de artă.

4 august / Recital de muzică de cameră Trio Florescu-Fernandez, la sediul ICR Budapesta, ultimul din seria de trei evenimente dedicate muzicii clasice. Repertoriul a prezentat modalități prin care compozitori din epoci diferite au preluat teme din folclorul tradițional, inspirați de Joaquin Turina, Reinhold Gliere, Mihnea Brumariu și Johannes Brahms. Fiecare interpretare muzicală a fost precedată de o scurtă prezentare. La recitalul de muzică de cameră a fost prezentă o echipă de la televiziunea Duna TV, care a înregistrat video întregul concert, și care a intervievat interpreții și conducerea ICR Budapesta.

9 septembrie / Participarea scriitoarei Gabriela Adameșteanu la Festivalul „Dunafeszt”. Dedicat scriitorului Eszterházy Péter, festivalul a fost organizat la cafeneaua literară Három Holló, Sala Dunărea, și a strâns laolaltă scriitori din țări dunărene, fluviul reprezentând simbolul culturii și civilizației comune. ICR Budapesta a susținut participarea la acest eveniment a scriitoarei Gabriela Adameșteanu, care s-a aflat într-un dialog cu traducătoarea Koszta Gabriella, întâlnirea fiind moderată de Józsa Márta, vicepreședinta Asociației „Szépirók Társasága”. În public s-au aflat scriitori, redactori, traducători respectiv editori importanți din Ungaria, printre care Forgách András, Parti Nagy Lajos, Király Edit, Karádi Éva, Orcsik Roland, Tatár Sándor și alții. La Dunafeszt au mai participat scriitorii Andrei Nikolaidis,

din Muntenegru și Silvester Lavrik, din Slovacia, împreună cu traducătorii operelor lor. Ziua s-a încheiat cu lansarea unei antologii despre Dunăre, publicată de Editura Kalligram, la care au participat scriitorii Parti-Nagy Lajos, Márton László și o parte din redactorii și traducătorii antologiei: Király Edit, Tatár Sándor, Orcsik Roland. Antologia *A folyó – Egy másfajta antológia / Fluviul – Un alt fel de antologie* cuprinde și autori din România: Mircea Eliade, Nicolae Iorga, Richard Wagner, Mircea Cărtărescu, Panait Istrati, Filip Florian, Cătălin Dorian Florescu, Herta Müller, Ștefan Bănuțescu, Carmen Sylva.

13 septembrie – 8 octombrie / Expoziția de grup „Shaping”, ocazionată de Anul Sticlei, la sediul ICR Budapesta, proiect realizat în colaborare cu Universitatea MOME, din Budapesta, Universitatea de Artă și Design (UAD), din Cluj-Napoca, și UNARTE, din București. La deschiderea expoziției de obiecte din sticlă au fost prezenți Simona Tănăsescu, directorul ICR Budapesta, Koós Pál, prorectorul general al Universității de Artă și Design „Moholy-Nagy”, curatorii Alexandra Mureșan (UAD), Ioana Stelea (UNARTE), S’óke Barbara (MOME), și asistenta-curator Iulia Iacob (UAD). Proiectul expozițional a continuat seria colaborărilor între artiști români și maghiari. Declararea anului 2022, de către ONU, drept Anul Internațional al Sticlei a oferit un imbold pentru dinamizarea conexiunilor în acest domeniu artistic. Expoziția a celebrat arta sticlei, creativitatea și performanța tehnică, ca punți de legătură între culturi și comunități, prezentând lucrări realizate de artiști consacrați și profesori, alături de cele ale unor studenți, într-un context coerent, unificator. Expoziția a fost finisată la 8 octombrie, cu un workshop susținut de artista sticlar Dimény Luca, care a prezentat procesul complet de creare a unei mărgelice de sticlă,

exemplificând procedura prin modelarea sticlei la flacăra directă. Artiști participanți: Borkovics Péter, Dezső Renáta, Pattantyús Gergely, Polyák János, S'óke Barbara. Studenți: Baranyay Szabolcs, Doktor Melinda, Köte Tamás, Légrády Lilly Julia, Mráz Emese (MOME, Budapesta), Dan Alban, Răzvan Botiș, Vioara Dinu, Adina Jurca, Alexandra Mureșan, Ana Maria Nagy, Ana Semencescu, Valer Semencescu, Diana Ardelean, Oriana Aslovici, Diana Bradu, Larisa Călărășiu, Gabriel Cozma, Alexandru Gherman, Roxana Fogaș, Ana Maria Mandi, Sebastian Moldovan, Raluca Pârlițeanu, Bonnie Rotar, Daria Rusu, Bianca Stoica, Cyntia Tincă, Gou Xiaowen (UAD, Cluj), Lucian Butucariu, Cătălin Hrimiuc, Ovidiu Ionescu, Dan Popovici, Ioana Stelea. Absolvenți: Ana Bradu, Mădălina Ion-Dima, Dan Marincovici, Mădălina Virban; Studenți: Iarina Barabas, Lydia Ciesleski (De), Ioana Cîrjă, Swami Filippelli, Maria Gongoroiu, Ana-Maria Mireanu, Anca Niculina Mihăilă, Anastasia Nicolae, Ramona Prodan, Matei Siminic, Laura Țucă (UNARTE, București). Lucrările expoziției au fost itinerate la Galeria UNA din București și la Galeria UAD din Cluj-Napoca, prin parteneriatul și implicarea Institutului „Liszt Ferenc” din București.

29 septembrie – 2 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Carte din Budapesta. ICR Budapesta, în colaborare cu Ministerul Culturii, a susținut participarea românească în cadrul celei de-a 27-a ediții a Festivalul Internațional de Carte din Budapesta, organizat de Asociația Editorilor și Distribuitorilor de Carte din Ungaria la complexul Millenáris. Evenimentul a adunat la un loc peste o sută de autori din 25 de țări și peste patru sute de scriitori, cercetători și artiști din Ungaria. Slovacia a fost țara invitată de onoare a acestei ediții, iar scriitoarea belaru-

să, laureată a Premiului Nobel, Svetlana Alexievici, a primit Marele Premiu al Festivalului. Standul României din cadrul Festivalului a fost asigurat de către Ministerul Culturii, iar programul evenimentelor a fost alcătuit în strânsă colaborare cu experții ministerului. Invitatul de onoare al standului a fost poetul român Ion Mureșan, care a participat la o discuție cu poetul maghiar Zalán Tibor, moderată de istoricul literar și traducătorul Farkas Jenő. Cei doi au conlucrat la traducerea a 51 de poezii ale lui Ion Mureșan, urmând să le publice într-un volum la Editura Palamart. Asociația de Protecție și Management al Drepturilor de Autor în Literatură a organizat seria de evenimente PesText, la care a fost invitat scriitorul Mircea Cărtărescu. Evenimentul a avut loc la cafeneaua literară Három Holló, la 1 octombrie, și a cuprins o sesiune de dedicații din partea autorului. Programul Standului României a cuprins următoarele evenimente:

Vineri, 30 septembrie – Lansare de carte: Gheorghe Crăciun, Ioan Groșan și Mircea Nedelciu: *Triptic românesc / Román triptichon*. (Editura Lector, 2021). Participanți: Lövétei Lázár László (traducător), Gálfalvi Ágnes (editor). Moderator: Szonda Szabolcs; Lansare de carte cu participarea autorului: Demény Péter – *Splendidul mistreț / Vadkanragyogás*, Editura Curtea Veche, 2020, traducător Kocsis Francisco, Editura Lector, 2017. Moderator: Nagy Levente; Masa rotundă „Oportunități și dificultăți în traducerea și publicarea literaturii române în limba maghiară”. Moderator: Demény Péter. Participanți: Koszta Gabriella, Ciprian Măceșaru, Ion Mureșan, Szonda Szabolcs.

Sâmbătă, 1 octombrie – Lansare de carte: Ciprian Măceșaru: *Super! Sunt un gândac! / Szuper! Csótány lettem!* (Editura Szépirodalmi Figyelő, 2021). Participanți: Ciprian Măceșaru (autor), Ferenc Vincze (editor); Lansare de carte: *A patra inimă. Antologia literaturii române contemporane / A negyedik szív*.

Mircea Cărtărescu la Festivalul de Carte de la Budapesta – 1 octombrie 2022

Expoziția internațională „Design Without Borders” (DWB) – 1 octombrie 2022

A kortárs román irodalom antológiája, coordonată de Demény Péter (Editura Tiszatáj, Szeged, 2022). Moderator: Demény Péter. Participanți: Koszta Gabriella, Fekete Vince; Masa rotundă: „Poeme pentru vremuri grele. Poezia lui Ion Mureșan“. Participanți: Ion Mureșan (poet), Zsolt Tibor (poet, traducător). Moderator: Farkas Jenő (istoric literar, traducător).

Duminică, 2 octombrie – *Top 2000. Dicționar maghiar-român, respectiv român-maghiar* (două volume), apărute în anul 2020, la editura Tinta. Participanți: Farkas Jenő (autor), Szabó Mihály (editor).

30 septembrie – 1 octombrie / Participarea scriitoarei Diana Bădica la Festivalul european al romanului de debut – European First Novel Festival, care a avut loc la Europa Pont, Budapesta. Festivalul a fost organizat în paralel și în colaborare cu Festivalul de Carte din Budapesta, fiind văzut ca o platformă de întâlnire a scriitorilor debutanți din Europa. Scriitoarea Diana Bădica a fost prezentă la dezbaterea „European Writers Meetings / Întâlnirile scriitorilor europeni“, în data de 30 septembrie, participând la panel cu dezbaterile „Scriitorul ca cercetător. Probleme de sănătate fizică și mentală, respectiv boala în literatura contemporană“, moderată de Fejérvári Boldizsár.

1 octombrie – 6 noiembrie / Participare românească în cadrul expoziției internaționale „Design Without Borders“ (DWB), ediția a XVIII-a, desfășurată la Muzeul Kiscelli din Budapesta. Curatorii Szilvia Szigeti și Tamás Radnóti au selectat pentru ediția din 2022 următorii artiști români: Wooba – creatori: Cristina Cerga, Adrian Bursuc, Ștefan Nădejde; Octavian Gugu; Cleopatra Coșuleț (bijuterie); Ciprian Mihnea;

Josan Mara, Csiki Eszter și Ecaterina Chiriac – studenți din cadrul Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca. Expoziția „Design Without Borders“ (DWB) este una din cele mai importante și dinamice expoziții de acest gen din regiune. Ediția din acest an a DWB a prezentat lucrări de artă decorativă și artă aplicată, produse de creatori de mobilă, textile, designeri de bijuterii, având loc și o prezentare specială de obiecte de artă create din sticlă. Expoziția își propune an de an să susțină un dialog permanent între țări, regiuni și genuri artistice (arte vizuale și performative), respectiv între diferite generații de artiști și școli de creație, cu focus pe inovație și susținerea proiectelor verzi, sustenabile ecologic. Pe toată durata expoziției au mai avut loc diferite manifestări artistice: dans contemporan, concerte de muzică de cameră și proiecții de film, precum și tururi ghidate.

15-19 noiembrie / „Săptămâna Filmului Românesc“ la Budapesta, ediția a XVI-a. În cadrul evenimentului, concretizat în urma colaborării dintre ICR Budapesta și Cinematograful Național de Artă Uránia, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei din România și al Fondului Cultural Național din Ungaria, publicul a putut viziona producții cinematogra-

fice recompensate cu premii importante, proiecții unice, în premieră în Ungaria, la Cinematograful Național de Artă Uránia. În cadrul evenimentului au fost proiectate filmele: *Imaculat*, r.: George Chiper-Lillemark și Monica Stan – propunerea României ca „Cel mai bun lungmetraj internațional” din cadrul Premiilor Academiei Americane de Film – Oscars 2023, *Tipografic Majuscul*, r.: Radu Jude, 2020, *Tinerețea unui dictator*, r.: Andy Lupu, 2022, *Mia își ratează răzbunarea*, r.: Bogdan Theodor Olteanu, 2020, *Noi împotriva noastră*, r.: Andra Tarara, 2020, *Grindul Șacalilor*, r.: Nap Toader, 2022, *Pentru mine tu ești Ceaușescu*, r.: Sebastian Mihăilescu, 2021. Filmele au fost proiectate în limba originală, cu subtitrare în limba maghiară. Invitatul special al acestei ediții a fost regizorul filmului *Tinerețea unui dictator*, Alexandru Lupu, care a fost prezent la proiecția filmului său, în data de 17 noiembrie, și a răspuns întrebărilor publicului.

22 noiembrie / Recital extraordinar al cunoscutului pianist Constantin Sandu, de Ziua Națională a României, la Nemzeti Táncszínház. Constantin Sandu este profesor de pian la Școala Superioară de Muzică și Artele Spectacolului din Porto. Evenimentul, organizat de Ambasada României la Budapesta, împreună cu ICR Budapesta, a avut loc la Teatrul National de Dans și s-a bucurat de un succes răsunător. După intonarea imnurilor României, Ungariei și UE, a luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României la Budapesta, care a transmis mesajul său cu prilejul Zilei Naționale a României. Repertoriul a cuprins: Ferenc Liszt – Studii de execuție transcendentă (*Harmonies du soir, Appassionata*); Paul Constantinescu – *Toccata*; György Ligeti – *Musica ricercata I. Sostenuto – Misurato – Prestissimo II. Mesto, rigido e cerimoniale III. Allegro con spirito IV. Tempo di*

valse (poco vivace – à l'orgue de Barbarie) V. Rubato. Lamentoso VI. Allegro molto capriccioso; George Enescu – Suita op. 10 (*Pavane, Bourrée*). Constantin Sandu a susținut sute de recitaluri, muzică de cameră și concerte cu orchestră în mai multe țări din Europa, precum și în Asia. În 2019, Guvernul României l-a distins cu Premiul de Excelență și Medalia „100 pentru Centenar”, pentru contribuția sa la conservarea patrimoniului cultural românesc.

25 noiembrie 2022 – 1 februarie 2023 / Expoziția „Dun'ART”, la sediul reprezentanței din str. Izsó nr. 5. Curatoriata de László Botár, expoziția a prezentat o selecție de lucrări realizate pe parcursul a opt tabere de creație româno-maghiare, cu participarea extinsă și a altor artiști din alte țări dunărene. Artiștii expozanți selectați au fost: Dan Ștefan Minea (România), Mária Piroska Ráduly (România), László Botár (România), Maria Balea (România), Elena Drăgulelei Dumitru (România), Johanna Kovacs (România), Zoltán Fábíán (Ungaria), Lehel Endre (Ungaria), Mikó F. László (Ungaria), Volker Schwarz (Ungaria), Sándor Uzsák (Ungaria), Bernadett Breszkovics (Ungaria), Csaba Fazakas (Austria). Scenografia și conceptul expoziției au fost gândite de Lehel Endre, artist vizual cu notorietate, membru fondator al Taberei de creație româno-maghiare P'ART, care a încercat să evidențieze o diversitate de forme și limbaj plastic, tradiția și folclorul fiind elemente importante dintr-un tezaur patrimonial european comun.

8-9 decembrie / Expoziția itinerantă „ARTECH – Arts, Rediscovery, Traditions, Eclectic, Contemporary, Heritage”, la Filiala Seghedin a ICR Budapesta. ARTECH este un proiect cofinanțat prin programul Europa Creativă al Uniunii

Europene, cu sprijinul Fondului Cultural Național din Ungaria (NKA), fiind implementat de Fundația Transylvania Trust alături de partenerii săi: Commarca del Maestrazgo din Spania; Gjirokastra Foundation din Albania și ArchiKidz, GO din Ucraina. Proiectul și-a propus păstrarea varietății patrimoniului cultural european, precum și (re)interpretarea și promovarea acestuia în mod creativ sau inovativ, prin acțiuni artistice contemporane care intră în dialog cu trecutul istoric și patrimoniul cultural. Astfel, expoziția de la sediul Filialei Seghedin a cuprins o selecție a operelor și instalațiilor artistice care s-au realizat în cadrul acestor rezidențe, fiecare abordând patrimoniul (construit, artistic, imaterial) locului/zonei de desfășurare a rezidenței și filtrând câte un element al acestuia prin ideile, experiențele și sensibilitatea creatorului. Operele create au fost completate de o publicație dedicată unui Experience Room creat în castelul Bánffy din Bonțida, care a oferit o imersare, printr-o povestioară, în trecutul istoric, cu ajutorul tehnologiilor AR și VR. Au expus artiștii: Dora Bunuel din Spania, Valbona Fejza, Liridona Ura din Albania, Larisa Petcut, Ioana Andrei și Doru Nicolae Cristofor din România, Fatbardh Kabashi din Kosovo.

CHIȘINĂU

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „MIHAI EMINESCU“ DE LA CHIȘINĂU

14-15 ianuarie / Lansări de carte și concert de muzică folk, cu prilejul Zilei Culturii Naționale. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca „B.P. Hașdeu” din Chișinău au organizat o serie de evenimente desfășurate după următorul program: lansare de carte *Opera Omnia. I. L. Caragiale* – ediția a II-a, 2 vol., editura Vasiliana '98, Iași, 2021, prezentată de îngrijitorul ediției prof.univ. Cătălin Bordeianu, la 14 ianuarie, în sala mare a Bibliotecii Naționale din Chișinău; lansarea celor mai recente apariții din colecția „Moștenire” a Editurii Știința, în incinta Bibliotecii municipale „B.P. Hașdeu”, la 14 ianuarie, fiind prezentate volumele: Sergiu Matei Nica, *Scrieri*, ediție de Victor Durnea; Pan Halipa, *Scrieri*, ediție de Mihai Papuc și Ion Negrei; Grigore Alexandrescu, *Scrieri*, ediție de Mircea Angheliescu; Alexandru Odobescu, *Scrieri*, ediție de Corina Popescu. În cadrul lansării de carte au fost susținute și prelegeri: Victor Durnea a vorbit despre „Contribuția lui Sergiu Matei Nica în literatura și viața politică a României interbelice”; Valeriu Stancu a prezentat „Antologia

Europoesia”; Lucia Cireș a discutat despre „Impactul în presa internațională a demersului politic și literar al lui Sergiu Matei Nica”; Maria Stancu a susținut prelegerea „Omagiul scriitorilor lumii pentru Ziua Culturii Naționale”. Programul a mai inclus un concert de muzică folk susținut de cantautoarea Maria Mocanu, Anatol Rudei și Victor Buruiană, și un recital de poezie susținut de elevii Liceului „Mihai Eminescu” din Chișinău, în incinta Bibliotecii municipale „B.P. Hașdeu”, la 15 ianuarie. Au fost interpretate *Colind pentru Eminescu* – versuri Arcadie Suceveanu; *Rugăciune, Cu mâine zilele-ți adaugi și De-ar fi mijloace* – versuri Mihai Eminescu; Repertoriu Anatol Rudei: *Alei mică, alei dragă, Lacul, De-or trece anii, Dor de Eminescu* – versuri: Adrian Păunescu; muzica: Alexandru Zărnescu; *Unde ești bade Mihai* – text: Dumitru Matcovschi; *Zâmbet cerșit* – text: Steliana Grama; *Păstrează dragostea și Fără fulgii de nea* – text: Victor Buruiană.

15 ianuarie / Suită de evenimente de Ziua Culturii Naționale. Cu prilejul împlinirii a 172 ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu și al Zilei Culturii Naționale, Ambasada României în Republica Moldova și ICR Chișinău au organizat un recital de pian și voce susținut de soprana Alexandra Coman și pianistul Iosif-Ion Prunner, la Palatul Republicii din Chișinău, precum și o manifestare omagială dedicată lui Eminescu. Programul concertului a reunit lucrări de Tiberiu Brediceanu, Ioan Chirescu, Timotei Popovici, Vasile Popovici, Eugen Doga, Ion Aldea-Teodorovici, Doru Popovici. Solo pian: Constantin Silvestri – Două piese de concert opus 25 nr. 2 și 3 și Clemansa Barberis – *Vocile nopții*. Manifestarea omagială „Al meu nume o să-l poarte...” s-a desfășurat la Centrul Academic Internațional „Eminescu” din Chișinău și a fost transmis online. În cadrul evenimentului, au avut loc comuni-

cări susținute de academicienii Ion Tighineanu, Mihai Cimpoi, Irinel Popescu, Stanislav Gropa, Valeriu Matei, de prof. univ. Cătălin Bordeianu și prof. univ. Pompilie Crăciunescu. De asemenea, a fost lansat volumul *Maladia lui Eminescu și maladiile imaginare ale eminescologilor*, ediția a II-a, Ed. Fundației Naționale pentru Știință și Artă, București, 2021, coordonatori ai ediției acad. Eugen Simion și acad. Irinel Popescu, președintele Academiei de Științe Medicale din România. Prof. univ. Pompilie Crăciunescu a susținut prelegerea „Adevărul erorii vs. Fantezie reproductivă”.

12 mai / Concert extraordinar de Ziua Europei la Chișinău. ICR Chișinău și Ambasada României în Republica Moldova, au organizat un concert extraordinar susținut de Orchestra Națională de Cameră a Sălii cu Orgă, sub bagheta maestrului Cristian Florea, avându-i ca soliști pe muzicienii Oxana Corjos (pian) și Petru Pane (clarinet). În deschiderea concertului, dr. Marius Ciprian Toth, însărcinatul cu afaceri ad interim al Ambasadei României în Republica Moldova, a felicitat publicul de Ziua Europei, reafirmând, totodată, sprijinul României pentru parcursul european al Republicii Moldova. După scurtul *Andante festivo* de Jean Sibelius și cunoscutul *Rondo* din Concertul pentru Corzi de Paul Constantinescu a urmat surprinzătorul concert pentru clarinet, orchestra de coarde, harpă și pian de Aaron Copland, în interpretarea tânărului clarinetist Petru Pane. În partea a doua a programului, Orchestra Națională de Cameră, sub bagheta maestrului Cristian Florea, a interpretat celebrele *Preludiu la unison* de George Enescu și *Șase dansuri populare românești* de Béla Bartók, iar, la final, pianista Oxana Corjos a încântat publicul cu eleganta *Fantezie pentru pian și corzi* de Robert Schumann. Printre cei peste o sută de spectatori prezenți

în sală s-au numărat: E.S. domnul Evgheni Stoytchev, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Bulgaria în Republica Moldova, Svetlana Bivol, directorul general al Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” din Chișinău; pianistul Vitali Gavrouc, deputat în Parlamentul Republicii Moldova; Irina Bogataia, directorul Liceului de Artă „Alexei Stârcea” din Chișinău, precum și mai mulți reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat în Republica Moldova. TVR Moldova, partenerul media tradițional al ICR Chișinău, a făcut un amplu reportaj despre eveniment, concertul fiind înregistrat integral spre a fi difuzat.

16-25 mai / Proiecția filmului *Întregalde*, r.: Radu Muntean, în cadrul Zilelor Europei la Chișinău și Bălți. ICR Chișinău și Ambasada României în Republica Moldova au organizat, în cadrul Festivalului de Film și Cultură Europeană în Republica Moldova, două proiecții cu filmul *Întregalde*, r.: Radu Muntean. Proiecțiile au avut loc la Chișinău, în cadrul Centrului de Informare a Uniunii Europene din incinta ASEM, la 16 mai, și la Bălți, în cadrul Universității de Stat „Alec Russo”, la 25 mai. La evenimentul organizat la Chișinău au participat studenții ai Facultății de Relații Economice Internaționale, printre spectatori numărându-se prof. univ. Larisa Dodu-Gugea, decanul facultății, și conf.univ. Marina Popa, prodecan. Proiecția de la Bălți s-a desfășurat într-o sală plină, fiind urmărită de peste 180 de persoane, printre care studenți, profesori, public larg. Printre spectatorii prezenți în sală s-au numărat: Cătălina Ciorici, prodecanul Facultății de Drept și Științe Sociale, conf. univ. Valentina Pritcan, prorector pentru activitatea științifică și relații internaționale și conf. univ. Viorica Condrat de la Catedra de Filologie Engleză și Germană.

22 iulie – 1 august 2022 / Concertele Orchestrei de Tineret Republica Moldova – România – Ucraina – U.E. – „Stand with Ukraine”. ICR Chișinău a sprijinit organizarea a cinci concerte în cadrul unui proiect ambițios inițiat de tinerii de la Moldovan National Youth Orchestra și dirijorul Gabriel Bebeșelea, ce a reunit 110 muzicieni din România, Republica Moldova, Ucraina și U.E., sub sloganul „Stand with Ukraine”. Concertele au avut loc în spații publice din Republica Moldova și România, conform următorului program: 22 iulie, Sala cu Orgă din Chișinău, Concert simfonic „Stradivarius Evening” dirijat de maestrul Cristian Spătaru, solist Kiril Maximov (vioară); 23 iulie, Open Air Butuceni, Concertul de muzică clasică sub bagheta maestrului Cristian Spătaru, solist Kiril Maximov; 27 iulie, Open Air Digital Park, Chișinău. Dirijor: maestrul Gabriel Bebeșelea; 30 iulie, Open Air Cetatea Tighina, dirijat de maestrul Andriano Marian și 1 august, Open Air Sibiu, dirijat de maestrul Gabriel Bebeșelea. Pe lângă sprijinul acordat de ICR Chișinău, proiectul a mai fost finanțat de: Uniunea Europeană, Ministerul Culturii din Republica Moldova, Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova, UNDP Moldova, Fundația Est-Europeană, Suedia; Ambasada Regatului Țărilor de Jos, Kaufland Moldova etc. Evenimentele s-au bucurat de mare succes, mai ales în rândul publicului tânăr, peste 5.000 de persoane fiind prezente la cele cinci concerte. Concertul de la Sala cu Orgă a fost inaugurat de E.S. Jānis Mažeiks, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova. În sală au fost prezenți mai mulți membri ai corpului diplomatic acreditat la Chișinău, precum și muzicieni, artiști, studenți, profesori și reprezentați ai principalelor instituții publice de cultură. La concertul Open Air Butuceni a fost prezentă E.S. doamna Maia Sandu, președintele Republicii Moldova. În

deschiderea spectacolului desfășurat în aer liber la Digital Park au luat cuvântul Gintautas Baranauskas, șef adjunct al Departamentului Operațiuni din cadrul Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, și Sergiu Prodan, ministrul culturii al Republicii Moldova. Un cuvânt de salut a fost rostit și de Olga Baboșina, dirijorul corului din Vinița, Ucraina, care a evoluat în cadrul concertului împreună cu corul „Doina” al Filarmonicii „Serghei Luchievici” din Chișinău. Printre cei 750 de spectatori prezenți la eveniment s-a numărat și domnul Igor Grosu, președintele Parlamentului Republicii Moldova. Concertul organizat în curtea Cetății Tighina, monument istoric emblematic din Republica Moldova, a fost urmărit de peste 1 600 persoane, printre care s-a numărat și Andrea Cuzyova, reprezentanta PNUD Moldova. Cei peste 1.500 de spectatori prezenți la concertul organizat în Piața Mare din Sibiu au avut parte de o surpriză majoră: prezența pe scenă a celebrului violoncelist Götz Teutsch, originar din Sibiu. Concertele Open Air de la Digital Park și Sibiu au fost transmise live pe Facebook.

22-28 august / Ateliere de film Moldox Lab, în cadrul Festivalului Internațional de Film Documentar pentru Schimbare Socială Moldox din Cahul. ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău a susținut organizarea a două ateliere de film în cadrul Moldox Lab: „Exploration” (regie, 22-28 august) și „Intersections” (montaj, 24-28 august), în cadrul celei de-a șaptea ediții a festivalului. Atelierul Exploration a fost dedicat tinerilor care fac primii pași în domeniul filmului documentar, cu accent pe regiunea Cahul, dar cu participare și din restul Republicii Moldova. S-au înscris la acest atelier 11 tineri, cu vârste între 15 și 18 ani. Sub îndrumarea regizoarei și cameramanei Nora Agapi, aceștia au făcut exer-

ciții de filmare, au învățat tehnici narrative, au dezvoltat idei care au dus la identificarea unor subiecte, pe care ulterior le-au filmat și au pregătit materialul pentru etapa de montaj. Participanții la atelierul Intersections, ghidat de mentorul Dragoș Apetri, au fost în număr de opt, cu toții cetățeni ai Republicii Moldova, care au vrut să-și perfecționeze abilitățile de montaj prin procedee ce trec dincolo de aspectele tehnice. Ei au lucrat îndeaproape cu tinerii regizori și cameramani pentru a monta materialul conceput și filmat, dar și pentru a le arăta direcțiile narrative. În urma acestor ateliere practice au fost realizate 10 scurtmetraje care au fost proiectate la Ceremonia de închidere a Festivalului Moldox și care au fost publicate pe site și pe rețelele de socializare ale Moldox Lab.

2 septembrie / A treia ediție a festivalului de muzică VinOpera la Castel Mimi, Bulboaca. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a sprijinit organizarea Festivalului Internațional de Muzică Clasică VinOpera – primul festival sustenabil, în concordanță cu principiile de dezvoltare durabilă din Republica Moldova. În deschiderea evenimentului au rostit cuvinte de salut Cristina Frolov, președintele Fundației „Constantin Mimi” și Narcis-Ionuț Afrăsinei, directorul adjunct al ICR Chișinău. Recitalul muzical VinOpera a devenit un punct de reper cultural și turistic care adună, o dată pe an, la Castelul Mimi, public meloman de toate vârstele. Anul acesta, spectatorii au avut parte de un recital muzical de excepție susținut de artiști originari din trei țări vecine: dirijorul și maestrul de cor Daniel Jinga – directorul Operei Naționale din București (România); soprana Valentina Nafornită și tenorul Dumitru Mătu (Republica Moldova) și baritonul Iurii Samoilov (Ucraina), acompaniați de Orchestra

Vin
opera

Festivalul Internațional
de Muzică Clasică Vinopera

2 septembrie
Castel Mimi

Dirijor
Daniel
Jinga

FORAȚIA
Constantin
Mimi

CASTEL
MIMI

Partener
media
general
JURNAL TV

INSTITUTUL
CULTURAL ROMÂN
MIHAI EMINESCU

Simfonică a Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău. În exclusivitate pentru acest eveniment, a fost pus în circulație trenul Chișinău-Bulboaca-Chișinău (Trenul Vinului) – un diesel modern care a facilitat deplasarea oaspeților, pe o distanță de 50 kilometri, din Chișinău și împrejurimi la festival. Printre cei peste 1 000 de spectatori prezenți la eveniment s-au numărat: Adrian Dupu – secretar de stat în cadrul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova; E.S. doamna Katarina Fried, ambasadoarea Suediei în Republica Moldova; Liliana Palihovici, ex-vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova; Oazu Nantoi, deputat în Parlamentul Republicii Moldova; John Riordan, șef adjunct al Misiunii USAID Moldova; Sergiu Odainic, Secretar de Stat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene; Guido Beltrani, Șef al Biroului de Cooperare al Elveției; Ion Grosu, Director general al Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”; Dorian și Lucia Berdos, antreprenori; Emilian Crețu, actor și prezentator TV; Daniela Ciocanu, prezentatoare TV.

15-27 septembrie / Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău, ediția a VII-a, desfășurată sub genericul „Artiștii pentru pace, libertate, speranță”. Evenimentul s-a bucurat de Înaltul Patronaj al Președintelui Republicii Moldova, E.S. doamna Maia Sandu, și al Președintelui României, E.S. domnul Klaus Werner Iohannis. La deschiderea oficială a Reuniunii, din 15 septembrie, au rostit cuvinte de salut: Natalia Gavriliță, prim-ministrul Republicii Moldova, Sergiu Nistor, consilier prezidențial, Departamentul Cultură, Culte și Minorități Naționale din cadrul Administrației Prezidențiale din România, Lucian Romașcanu, ministrul culturii din România, Sergiu Prodan, ministrul culturii din Republica Moldova, Liviu Jicman, președintele Institutului

Cultural Român și Dragoș Buhagiar, președintele Uniunii Teatrale din România. Ediția din acest an a fost una cu totul specială, la Chișinău fiind prezente nouă teatre din România: Teatrul Național „Ion Luca Caragiale” din București, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova, Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara, Teatrul Național din Târgu-Mureș, Teatrul Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca, Teatrul de Stat din Constanța și Teatrul Național Radiofonic din București. Cu această ocazie, pe scena Naționalului din Chișinău au fost prezentate câteva dintre cele mai apreciate producții teatrale din România, între care: „Conferința Iraniană” de Ivan Vîrîpaev, în viziunea lui Bobi Pricop; „Casa de la țară” de Donald Margulies, în regia lui Claudiu Goga; „Chiritza în concert” după Vasile Alecsandri și Matei Millo, în regia Adei Milea; „Cîine cu om. Cîine fără om”, regizat de Radu Afrim. La Reuniune au participat și numeroase colective din Republica Moldova: Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, gazda evenimentului, teatre ale cărui spectacole au fost prezentate la deschidere („Capcana”, după „Fuga” de Mihail Bulgakov) și la închiderea oficială („Frunze de dor” după Ion Druță); Teatrul Național „Satiricus I. L. Caragiale” din Chișinău; Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți; Teatrul Național „Eugène Ionesco” din Chișinău; Teatrul Dramatic „B.P. Hașdeu” din Cahul; Teatrul Republican „Luceafărul” din Chișinău; Teatrul „Fără nume” din Chișinău; Teatrul „Alexei Mateevici” din Chișinău. În semn de solidaritate cu cetățenii Ucrainei și de afirmare a unor idealuri comune, ediția din acest an s-a desfășurat sub genericul „Artiștii pentru pace, libertate, speranță”, iar invitatul de onoare al Reuniunii a fost Teatrul Național Dramatic Academic „Ivan Franko” din Kiev, al cărui extraordinar „Coriolanus” a primit ovații la scenă

deschisă și minute în șir de aplauze din partea spectatorilor. De o atenție deosebită s-au bucurat piesele prezentate zilnic de Teatrul Național Radiofonic, multe dintre acestea fiind dramatizări după scriitorii români contemporani. Dintre evenimentele adiționale desfășurate cu ocazia Reuniunii: dezbaterile organizate în cadrul proiectului MoldArte, desfășurate de ICR în colaborare cu Goethe-Institut București și Ambasada Austriei în Republica Moldova, cu finanțare EUNIC Global; expoziția de fotografie și workshop-ul susținut de reporterul-fotograf Florin Ghioca; masa rotundă „Artiști pentru pace, libertate, speranță”, cu participarea unor oameni de cultură, jurnaliști și formatori de opinie.

22 septembrie – 30 octombrie / Zilele Filmului Românesc în Republica Moldova, ediția a VIII-a. ICR Chișinău a sprijinit organizarea ediției din 2022 a Zilelor Filmului Românesc la Chișinău, eveniment ajuns la cea de-a opta ediție și devenit un reper cultural pentru publicul din Republica Moldova. Proiecțiile au fost programate la cinematografele Cineplex-Loteanu și Odeon. Ca în fiecare an, festivalul a avut mai multe secțiuni: filme noi, focus și retro, pe lângă tradiționalele proiecții de filme pentru copii, filme studențești și workshopuri tematice. Inaugurarea a avut loc în prezența mai multor oficialități și invitați speciali din România și Republica Moldova, printre care: Alina Gorghiu, Președintele Senatului României, Adrian Dupu, Secretar de Stat, șef al al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României, Narcis Afrăsinei, director adjunct al ICR Chișinău și Valentina Iusuphodjaev, directorul Centrului Național al Cinematografiei din Republica Moldova. Peliculele din secțiunea Filme noi au făcut săli pline în fiecare seară, iar publicul a participat în număr mare și la se-

siunile de întrebări și răspunsuri. Cele șapte filme recente incluse în program au fost: *Metronom*, r.: Alexandru Belc, *Crai nou*, r.: Alina Grigore, *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper-Lillemark, *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri, *Marocco*, r.: Emanuel Pârvu, *Balaur*, r.: Octav Chelaru și *Om Câine*, r.: Ștefan Constantinescu. Spectatorii au putut sta de vorbă cu invitații speciali ai acestei ediții: actorul Dorel Vișan, criticul de film Magda Mihăilescu, actorul și regizorul Emanuel Pârvu, regizorii Alexandru Belc, Octav Chelaru și Monica Stan, producătoarea Gabriela Suciuc și directorul de imagine Adrian Pădurețu. După încheierea ediției de la Chișinău, „Zilele Filmului Românesc” și-au așteptat spectatorii în fiecare weekend, pe parcursul lunii octombrie, în alte cinci orașe din Republica Moldova – Bălți, Soroca, Nisporeni, Călărași și Cahul. În special filmele noi au fost primite cu entuziasm, având loc multe discuții interesante în cadrul sesiunilor de Q&A organizate după proiecție.

30 septembrie – 2 octombrie / Festivalul Internațional de Muzică Ethno Jazz, ediția a XXI-a. Concertul de inaugurare a avut loc pe 30 septembrie, la Teatrul fără nume (Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”). În deschiderea evenimentului, au rostit cuvinte de salut Anatol Ștefăneț, coordonatorul Formației Trigon, inițiatorul festivalului Ethno Jazz, și Narcis Ionuț Afrăsinei, directorul adjunct al ICR Chișinău. Festivalul Internațional de Muzică Ethno Jazz a devenit un punct de reper muzical ce reunește, o dată pe an, la Chișinău, unele dintre cele mai bune formații de gen din lume. Anul acesta, publicul iubitor de jazz a savurat, în prima zi de festival, un concert extraordinar susținut de Formația Trigon, intitulat „Trigon – 30 de ani”, ce a readus pe scena din Chișinău întreaga componență a formației, de-a lungul celor trei decenii de existen-

Ateliere de film Moldox Lab, în cadrul Festivalului Internațional de Film Documentar pentru Schimbare Socială Moldox din Cahul. ▼

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău (copyright Ian Onica) ▼

ță. Prezentatorul festivalului a fost jazzologul clujean Virgil Mihaiu. Celelalte două zile de festival au adus pe scena de la Teatrul fără Nume trupe de jazz din România/Italia, Bulgaria (Arcuș Trio), Ucraina (Laura Marti, Roksana Smirnova, Misha Kalinin), Elveția (Nik Bärtsch's RONIN), Bulgaria/Ungaria/Germania/Olanda (ARIFA). Printre cei peste 1.000 de spectatori prezenți la eveniment s-au numărat: Sergiu Prodan, ministrul Culturii al Republicii Moldova; Angela Brașoveanu Erizanu, consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul educației și cercetării; E.S. domnul Marko Șevchenko, ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova; Tudor Zbârnea, director al Muzeului Național de Artă al Moldovei; Boris Cremene, șef Birou Industrii Creative din cadrul Ministerului Culturii al Republicii Moldova; Gheorghe Erizanu, director Editura Cartier; Vladimir Bulat, critic de artă.

10-20 octombrie / „Zilele Ion Luca Caragiale” la Chișinău, sub genericul „Caragiale să ne judece!”. Evenimentul a fost organizat de Teatrul Național „Satiricus I. L. Caragiale”, cu sprijinul ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău și al Primăriei Municipiului Chișinău, pentru a marca cei 170 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale. Pe parcursul celor zece zile de festival, la Chișinău au fost prezentate mai multe versiuni ale pieselor și schițelor lui Caragiale, în montarea Teatrului Evreiesc de Stat din București, Teatrului Municipal „Matei Vișniec” din Suceava, Teatrului Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroșani, Teatrului de Artă din Deva, Teatrului „Principal” din București, Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău și Teatrului Național „Satiricus I. L. Caragiale” din Chișinău. ICR Chișinău a susținut participarea Teatrului Evreiesc de Stat din București care a prezentat, în premieră absolută, spectacolul „...și simț monstruos” – dramatizare după Ion Luca Caragiale

semnată de Monica Stoica și Vlad Isăilă. Spectacolul, construit pe baza unor schițe caragialești mai puțin cunoscute de publicul larg, a fost unul dintre principalele puncte de atracție ale festivalului. Printre cei peste 2.400 de spectatori prezenți la Festival s-au numărat și: E.S. domnul Cristian-Leon Țurcanu, ambasadorul României în Republica Moldova; Mirel Taloș, vicepreședintele Institutului Cultural Român; Ion Bădin, vicepreședintele Consiliului Județean Hunedoara; Marina Damian, șefa Direcției Cultură a Municipiului Chișinău, criticii de teatru Larisa Ungureanu și Irina Nechit, precum și numeroși alți reprezentanți ai mediului cultural din Chișinău.

19-21 octombrie / Personalități muzicale românești în cadrul proiectului „Muzica românească de pe ambele maluri ale Prutului”. ICR Chișinău a sprijinit prezența în capitala Republicii Moldova a maestrului Dan Dediu, în cadrul proiectului „Muzica românească de pe ambele maluri ale Prutului”. Personalitate complexă a spațiului muzical românesc, profesorul Dan Dediu a împărtășit, în prelegerile susținute la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, metode de lucru asupra lucrărilor componistice, metode pedagogice și informații despre creația componistică românească și universală, din perioada de după 1945 și până în prezent. Prelegerile au fost primite cu un mare interes din partea specialiștilor, studenților, masteranzilor și doctoranzilor din instituțiile de învățământ artistic din Chișinău și Bălți. Seria de prelegeri a adunat peste 150 de specialiști și persoane interesate. Programul a fost încununat de un concert omagial, susținut de Orchestra Națională Simfonică Teleradio-Moldova, eveniment desfășurat, la 22 octombrie, în sala Studio 450 a Companiei Publice Teleradio-Moldova. În cadrul concertului, transmis în direct de postul național de radio Moldova

1, au fost prezentate publicului din sală și radioascultătorilor unele dintre cele mai importate creații ale maestrului Dan Dediu, *Frenesia II*, *Grana* și *Levante*. Ca o recunoaștere a vastei activități culturale, Rectorul AMTAP, Victoria Melnic, a organizat cu acest prilej ceremonia de conferire a titlului de *Doctor Honoris Causa* muzicianului Dan Dediu, din partea Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău.

26 octombrie / Teatrul Muzical „Ambasadorii” la Chișinău. ICR Chișinău a sprijinit prezența în capitala Republicii Moldova a Teatrului Muzical „Ambasadorii”. Trupa teatrului din București a prezentat publicului tânăr din Chișinău, în sala Teatrului Național „Satiricus Ion Luca Caragiale”, un spectacol cu un mare impact pentru cei mai mici iubitori de teatru și muzică, „Cutiuța Muzicală – Aventurile Pălăriei fermecate”. Scenariul original are la bază o selecție de cântece din seria albumelor *Cutiuta Muzicală* și poartă semnătura Liliane Ștefan.

7-8 noiembrie / Teatrul „Masca” la Chișinău. ICR Chișinău și Ministerul Român al Afacerilor Externe au sprijinit prezența la Chișinău a trupei Teatrului „Masca”, care a realizat un spectacol și a susținut mai multe workshop-uri dedicate statuii vivante, în fața studenților de la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice. La 7 noiembrie, în incinta Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, s-a desfășurat workshop-ul dedicat tehnicilor statuiilor vivante, iar în data de 8 noiembrie, în Biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, a avut loc lansarea mai multor volume ale actorului Mihai Mălaimare, în prezența autorului. Volumele *Caleașca aurită*, *Actorul*, *Bufonul*, *Clovnul* și *Statuia vivanță*, apărute la Editura RAO, au fost pre-

zentate de profesorii Angelina Roșca și Constantin Șchiopu. De asemenea, în prezența E.S. domnul Cristian-Leon Țurcanu, ambasadorul României în Republica Moldova, și a E.S. domnul Yoshihiro Katayama, ambasadorul Japoniei în Republica Moldova, s-a desfășurat spectacolul *Duelul*.

11-13 noiembrie / Astra Film Festival Chișinău. Prima ediție a Festivalului Astra Film la Chișinău s-a desfășurat la Muzeul Național de Artă al Moldovei și la Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu”. Programul special al ediției de la Chișinău a fost inaugurat la 11 noiembrie, cu proiecția filmului-eveniment *Transalpina – Drumul regilor* de Dumitru Budrala, urmat de o sesiune de Q&A cu regizorul și de concertul trupei Floare de Maidan al Diviziei de tineret a Centrului Cultural Subcarpați. Au urmat două zile de festival care au inclus proiecția unor documentare premiate în acest an la Sibiu: *Oamenii drumului: Terra Banatica* (2021), r.: Mircea Gherase, *Valuri pe uscat* (2021), r.: Raluca David, *Oi zburătoare* (2022), r.: Alexandra Gulea, *Vulturii din Țaga* (2022), r.: Adina Popescu și Iulian Manuel Ghervas, *Pocalul. Despre fii și fiice* (2022), r.: Cătălina Tesăr și Dana Bunescu, și prezentarea a două filme documentare care au făcut parte din cea mai recentă ediție Astra Film Junior – complex program de educație prin filme documentare. Acestea au fost *Aurora* (2019), r.: Benjamin Langeland, Stian Servoss, și *iHuman* (2019), r.: Tonje Hessen Schei, proiectate la Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu”, după care au fost organizate ateliere de *film literacy*, susținute de regizoarea Laura Ilie.

17 noiembrie / Acordarea a două premii la Festivalul Concurs Televizată al Tinerilor Interpreți de Muzică popu-

lară „Prezintă orchestra Folclor“, ediția a VII-a. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, partener tradițional al evenimentului, a acordat Marele Premiu al ICR Chișinău pentru interpreți (vocal) și Marele Premiu al ICR Chișinău pentru instrumentiști. Festivalul a fost organizat de Filarmonica Națională „Serghei Lunchievici“ și Compania Publică Teleradio Moldova. Concursul, în perioada 23 aprilie – 17 noiembrie, are ca scop promovarea și valorificarea folclorului muzical, instrumental și vocal, în forma autentică, descoperirea și promovarea celor mai valoroși tineri interpreți de muzică populară românească, valorificarea cântecului, portului popular românesc din diferite zone ale Republicii Moldova și din România și introducerea lor în circuitul valorilor spirituale. Concertele festivalului „Prezintă Orchestra Folclor“ s-au desfășurat la Palatul Republicii din Chișinău și au fost transmise în direct la postul de televiziune TVM 2 și înregistrate și transmise de postul TVM 1. Punctul final al acestui eveniment a fost marcat de Gala Laureaților, spectacol ce s-a desfășurat în data de 17 noiembrie, la Palatul Republicii din Chișinău. Premiile susținute de ICR Chișinău au fost oferite celor doi câștigători – Irina Revenco (la secțiunea interpreți) și Cătălin Bajurean (la secțiunea instrumentiști) – de Narcis Afrăsinei, directorul adjunct al ICR Chișinău.

26 noiembrie / Concert extraordinar de Ziua Națională a României, la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu“ din Chișinău. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova și Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova al Guvernului României, a organizat un concert extraordinar susținut de artiști din România și Republica Moldova: formația „2 GENTS“ acompaniată

de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici“, sub bagheta dirijorului Daniel Jinga, Capela Corală „Doina“ și invitații lor speciali, Andreea Bucur (soprană) și Alexandru Nicolae (chitară). Programul concertului a fost unul inedit și a inclus interpretări, pentru orchestră simfonică, cor, voce, acordeon, chitară și percuție, ale unor piese celebre din repertoriul Havasi, Metallica sau Michael Jackson, dar și creații românești semnate de Deepcentral, Sistem sau George Grigoriu.

29 noiembrie / Recitalul cvartetului Creativ, în cadrul recepției oficiale oferite cu ocazia Zilei Naționale a României. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ de la Chișinău și Ambasada României în Republica Moldova au organizat un recital de muzică de cameră, susținut de cvartetul de coarde Creativ, la Radison Blu Leograd Hotel. Programul a inclus o selecție de piese din muzica românească și universală. Recepția de Ziua Națională este un eveniment tradițional organizat de Ambasada României la Chișinău, la care sunt invitați cei mai importanți reprezentanți ai vieții politice, economice și culturale din Republica Moldova, precum și reprezentanți ai corpului diplomatic, lideri de opinie, cercetători și artiști. Oaspetele de onoare al evenimentului a fost președintele Republicii Moldova, E.S. doamna Maia Sandu.

2-11 decembrie / Expoziția „Art Safari – Maeștrii artei românești“, în seria manifestărilor dedicate Zilei Naționale a României. ICR „Mihai Eminescu“ de la Chișinău, Ambasada României în Republica Moldova, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova al Guvernului României și Fundația „Centrul Cultural ArtSociety“ au organizat expoziția

„Art Safari – Maeștrii artei românești“, la Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău. Urmărind o cronologie a marilor direcții artistice de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, cele 30 de lucrări prezentate în cadrul expoziției „Maeștrii artei românești“ au ilustrat diversitatea de viziune, tematică și stilistică specifică acestei perioade efervescente, când artiștii români – pictori, sculptori, graficieni – au asigurat sincronizarea artei românești cu principalele curente cultural-artistice europene. Au fost expuse lucrări semnate de: Nicolae Grigorescu, Samuel Mutzner, Theodor Pallady, Arthur Segal, Francisc Gall, Theodor Aman, Petre Velicu, Gina Hagi, Hans Eder, Raoul Lebel, Paul Scortescu, Alexandru Istrati, George Mazilu, Hans Mattis Teutsch, Iosif Iser, Francisc Șirato, Ion Alin Gheorghiu, Karol Hugner, Tadeusz Ajdukiewicz, Ernest Honigberger, Corneliu Baba. Printre iubitorii de artă plastică prezenți la vernisaj s-au numărat importante oficialități din România și Republica Moldova, precum și numeroși membri ai corpului diplomatic acreditat la Chișinău sau reprezentanți ai mediului cultural, politic și administrativ din Republica Moldova.

4 decembrie / Concertul de colinde „Așteptând Crăciunul...“, susținut de muzicianul Grigore Leșe (voce, tobă și fluiere), acompaniat de Maria Chifu (fagot), Ioana Gârleanu (pian), Mihaela Pletea (soprană) și grupul de colindători „Haiducii“. Concertul a încheiat seria de patru evenimente organizate cu sprijinul ICR „Mihai Eminescu“ de la Chișinău și al Ambasadei României în Republica Moldova, cu ocazia Zilei Naționale a României. Evenimentul a avut loc la Teatrul Național „Mihai Eminescu“ din Chișinău. În cele peste două ore de concert, spectatorii au avut ocazia să asculte „Povestea Nașterii Domnului“, însoțită de colinde tradiționale românești și cân-

tece de stea. Spectacolul a fost unul emoționant și interactiv, Grigore Leșe răspunzând provocărilor venite din sală de a interpreta cântece de cătănie, bocete la fluiere sau piese de suflet și îndemnând, la rândul său, publicul să cânte împreună cu el. Printre spectatorii prezenți la concert s-au numărat numeroase oficialități, membri ai corpului diplomatic acreditat la Chișinău, dar și reprezentanți ai mediului cultural-artistice din Republica Moldova. Concertul a fost filmat integral și a fost difuzat de TVR Moldova în perioada sărbătorilor de iarnă.

13 decembrie / Conferința „Onisifor Ghibu, un corifeu al culturii române la Chișinău“, susținută de istoricul Răzvan C. Pop, la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă“ din Chișinău. Eveniment organizat cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea profesorului și politicianului Onisifor Ghibu. La finalul conferinței, istoricul Răzvan C. Pop a răspuns mai multor întrebări venite din rândul elevilor Liceului Teoretic „Gheorghe Asachi“ din Chișinău.

ISTANBUL

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR“ DE LA ISTANBUL

15 ianuarie / Poeme eminesciene în interpretarea unor studenți ai UNATC, de Ziua Culturii Naționale. Proiectul a constat în prezentarea, pe conturile de Facebook, Youtube și Instagram ale reprezentanței, a mai multor poeme ale poetului Mihai Eminescu, în interpretarea studenților din anul II ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică (UNATC), secția Actorie. Astfel, Valentina Boldurescu, Radu Ștefan Bănică, Teodora Crișan, Bianca Archip și Ciprian Chiujea au dat viață poemelor *La Steaua*, *Ce te legeni?...*, *Revedere*, *Iubind în taină...* și *Dorința*. Conceptul artistic a aparținut profesorului de actorie și regizorului de teatru Ștefana Samfira. Poemele eminesciene au fost traduse în limba turcă, iar materialul filmat a fost subtitrat.

24-28 ianuarie / Prelegere despre Marile Puteri și Unirea Principatelor Române, susținută online de lect. dr. Adrian-Bogdan Ceobanu, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași. Pe paginile de Facebook, Youtube și Instagram ale repre-

zentanței ICR Istanbul a fost prezentat un material documentar intitulat *Marile Puteri și Unirea Principatelor Române*, realizat special pentru ICR Istanbul de istoricul Adrian Bogdan Ceobanu. Prelegerea online susținută în cadrul documentarului menționat a marcat Unirea Principatelor Române (Mica Unire), înfăptuită la 24 ianuarie 1859, sub conducerea lui Al. Ioan Cuza, și a scos în evidență importanța momentului istoric și rolul marilor puteri în edificarea unirii Moldovei cu Țara Românească la 1859. Înregistrarea audio-video a conținut și imagini din perioada evocată, fiind tradusă și subtitrată în limba turcă.

17 februarie / Recital de vioară susținut de Gabriel Croitoru. Înregistrarea difuzată pe conturile de socializare ale ICR Istanbul a fost realizată anterior, în luna ianuarie, la Ankara, cu ocazia celebrării Zilei Culturii Naționale. Programul muzical a cuprins: *Sarabanda din Partita I, în si minor* de Johann Sebastian Bach, *Lăutarul* de George Enescu și *Balada* lui Ciprian Porumbescu.

1-4 martie / „Mărțișorul între obiceiuri și mituri arhetipale” – prelegere susținută online de etnologul Janeta Ecaterina Ciocan. Materialul video, tradus și subtitrat în limba turcă, realizat special pentru ICR Istanbul, a fost prezentat pe paginile de social media ale reprezentanței, cu ocazia celebrării Zilei Mărțișorului. Etnologul Janeta Ecaterina Ciocan a explicat tradiția mărțișorului din satul românesc, făcând referire și la numeroasele legende populare. Mărțișorul reprezintă un element de patrimoniu cultural imaterial înscris de UNESCO, în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Imaterial al Umanității.

Poeme eminesciene în interpretarea unor studenți ai UNATC, de Ziua Culturii Naționale – 15 ianuarie 2022

Teatrul „Regina Maria” din Oradea, la Festivalul Internațional al Țărilor Balcanice „Balkan Breeze” (copyright defoto)

7-13 martie / Filme românești la Festivalul Internațional de film de scurtmetraj IFSAK, Istanbul, ediția a XXVIII-a. Au fost proiectate mai multe producții românești (2019-2021), ale tinerilor regizori de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București. Cinematografia românească a fost reprezentată, în zilele de 9 și 11 martie, la salonul de cinema IFSAK, de următoarele filme: *9 Balloons* – animație, r.: Teodora Cătănea, Rebeca Dăduianu, Teodora Gavriliuț, Dorel Mărgărit, Ștefania Mihai, Alexandra Jucan, Alexandra Ionescu, Bianca Oana, Adrian Ștefănescu; *Venim pe rând și mergem pe sărit*, r.: Mihnea Toma, documentar; *El iubește ochii mei*, r.: Enxhi Rista; *Summer Planning*, r.: Alexandru Mironescu; *Izolare Omnibus*, r.: Adrian Enescu, Alexandra Creța, Gheorghe Alina, Popescu Ioana, Răzvan Sersescu, Socor Ruxandra; *Lost Paradise*, r.: Marius Păpară. Festivalul de scurtmetraj IFSAK, organizat de Asociația Fotografilor și Cinematografilor Amatori din Istanbul, a prezentat publicului turc filme din diferite țări, precum Franța, Grecia, Ungaria, Norvegia, România, Brazilia, Egipt, Iran, Noua Zeelandă, Vietnam, Cuba.

8-12 martie / Prezentarea online a expoziției de pictură „Suflete migratoare / Göçmen Ruhlar” semnată de Ioana Tiron Tezçakın, cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii. Expoziția a cuprins mai multe lucrări în acrilic, folosind tehnica figurației abstracte, și au avut ca temă fenomenul migrației trăit din perspectiva personală. Ioana Tiron Tezçakın s-a născut în România, a absolvit studii universitare la Iași, iar în Turcia a urmat cursuri de istoria artei și de artă contemporană, susținute de reputatul profesor universitar Nazlı Pektaş de la Universitatea Marmara din Istanbul. În data de 1 martie 2022, în spațiul expozițional Sanat Galerisi Memorial

din metropola turcă a avut loc vernisajul expoziției sale, evenimentul fiind organizat cu sprijinul Asociației Române pentru Asistență și Solidaritate Socială din Turcia și cu participarea unor personalități din mediul cultural local, artiști plastici, critici de artă și jurnaliști. Prezentarea acestei expoziții de artă contemporană pe canalele de social media a contribuit la promovarea creativității românești.

23-24 martie / Teatrul „Regina Maria” din Oradea, la Festivalul Internațional al Țărilor Balcanice „Balkan Breeze” de la Bursa, ediția a IX-a. Spectacolul cu piesa *Tartuffe* de Moliere a avut două reprezentații, în 23 și 24 martie, cea din urmă fiind și cea care a încheiat festivalul, desfășurat în perioada 10-24 martie. Spectacolele s-au jucat pe scena Teatrului Regional „Ahmet Vefik Paşa” din Bursa. Organizat de Direcția Teatrelor de Stat de la Ankara, Festivalul Internațional al Țărilor Balcanice este un eveniment anual, care se desfășoară în prima lună de primăvară la Teatrul Regional Vefik Paşa din Bursa și reușește să aducă pe scenă companii teatrale din întreaga regiune balcanică. ICR Istanbul s-a aflat la cea de-a cincea colaborare cu Festivalul Internațional de Teatru al Țărilor Balcanice, promovând teatrul românesc și artiști români în cel de-al patrulea oraș ca importantă din Turcia.

21-25 martie / Ziua Internațională a Poeziei. Poeții Ana Săndulescu și Cătălin-Mihai Ștefan au vorbit despre literatura contemporană, despre teme și tendințe actuale, lecturând apoi câteva poeme proprii, materialele video fiind prezentate, cu subtitrare în limba turcă, pe rețelele de socializare. Proiectul a urmărit creșterea vizibilității literaturii române

și a autorilor români contemporani în spațiul cultural turc, dar și stimularea editorilor turci de a descoperi noi autori și de a iniția proiecte editoriale. Ziua Internațională a Poeziei este marcată anual la 21 martie, ca urmare a aplicării unei decizii UNESCO, emisă în anul 1999, drept o recunoaștere a faptului că oamenii de litere și de cultură, poeții și scriitorii din întreaga lume contribuie la îmbogățirea culturii și spiritualității universale.

12 și 18 aprilie / Prelegeri online susținute de istoricul Metin Omer, sub genericul „Diplomație și istorie”. Pe paginile de social media ale reprezentanței, a fost prezentată o primă prelegere, cu titlul „Presa de limba turcă și tătară din România (1878-1965)”, la 12 aprilie, care a pus în lumină buna colaborare româno-turcă, reflectată de presa menționată. A fost de interes atât pentru publicul specializat, cât și pentru publicul larg, suscitând interesul aprofundării cunoștințelor istorice despre relațiile diplomatice dintre cele două state. În cea de-a doua prelegere online, din 18 aprilie, cu titlul „Evoluția instituțiilor reprezentative ale comunității turco-tătare din România – cadiate, comunități musulmane, muftiat”, istoricul a vorbit despre organizarea entităților menționate în Dobrogea și rolul lor istoric în consolidarea relațiilor deosebite cu minoritatea turco-tătară.

13-19 aprilie / Regizorul Radu Muntean, la Festivalul Internațional de Film IKSIV Istanbul, ediția a XLI-a, desfășurat în perioada 8-19 aprilie. În program au fost incluse aproximativ 130 de lungmetraje, care au rulat în cunoscute săli de cinema din Istanbul. Mai multe producții românești, realizate în 2021, au fost proiectate în metropola turcă după următorul

program: *Întregalde*, r.: Radu Muntean (8,12 și 17 aprilie / sălile de cinema Beyoğlu, Kadiköy și Cinewam City'S); *Plastic Semiotic*, r.: Radu Jude (8, 10 și 18 aprilie / sălile de cinema Kısalar Sinematek și Atlas); *Crai Nou – Blue Moon*, r.: Alina Grigore (10, 13 și 14 aprilie / sălile Cinewam City'S, Kadiköy și Beyoğlu). Filmele românești s-au bucurat de prezența unui public numeros (aproximativ 600 de persoane). În perioada 13-19 aprilie, regizorul Radu Muntean a fost prezent la proiecția celui mai recent film al său, *Întregalde*, și a participat la o sesiune de întrebări și răspunsuri.

27 aprilie – 6 iunie / „Culoarea Zilei”, serie de interviuri cu artiști plastici români contemporani: Mirela Trăistaru, Anca Boeriu, Vasile Mureșan / Murivale, Ștefan Pelmuș, Eugen Raportoru, Aurel Tar, Constantin Pacea. ICR Istanbul a desfășurat, în rețelele de socializare, un proiect cultural online de promovare a mai multor artiști plastici contemporani, care și-au prezentat activitatea artistică și au vorbit despre viziunea lor în artă, inserând detalii despre operele personale. Filmările au fost realizate în atelierelor artiștilor și au avut menirea, printre altele, de a pune în valoare cultura vizuală românească contemporană a unora dintre cei mai cunoscuți artiști plastici ai momentului. În data de 27 aprilie, a fost prezentat materialul video realizat cu artista Mirela Trăistaru. În data de 2 mai, interviul cu artista Anca Boeriu, în data de 9 mai, interviul cu artistul Mureșan Vasile/ Murivale, în data de 16 mai, interviul cu artistul Ștefan Pelmuș, în data de 23 mai, interviul cu artistul Eugen Raportoru, în data de 30 mai, interviul cu artistul plastic Aurel Tar, în data de 6 iunie, interviul cu artistul Constantin Pacea. Obiectivele principale urmărite și atinse au fost: promovarea artei contemporane românești și a talenților artiști români în afara spațiului cultural românesc;

evidențierea unei imagini pozitive a României prin promovarea artiștilor contemporani; încurajarea potențialului creativ și accentuarea contribuției românești la cultura universală.

21 mai / Recital de orgă de excepție, la Catedrala Franciscană „Sfântul Anton” din Istanbul. Organistul român Eduard Antal a prezentat publicului un repertoriu bogat, piese clasice românești și internaționale: Alfred Hollins (1865-1942), *Uvertura de concert nr. 2 în do minor*; Lefébure-Wély (1817-1869), *Boléro de concert*; Enrico Bossi (1861-1925), *Scherzo în sol minor*, op. 49, nr. 2; Dinu Lipatti, (1917-1950), *Nocturnă în fa# minor*, op. 6; Hans-André Stamm (1958*), *Rondo alla latina*; Gabriel Fauré (1825-1924), *Siciliana în sol minor*, op. 78 din *Pelléas et Mélisande*; George Enescu (1881-1955), *Preludiu din Suita în stil vechi*, op. 3; Jean-Philippe Rameau (1683-1764), *Danse des Sauvages (Les indes galantes, Act 9)*; Erik Satie (1866-1925), *Gnossiennes 1*; Béla Bartók (1881-1945), *Șase dansuri românești*. La eveniment au participat numeroși invitați din mediul cultural autohton, dar și publicul larg, catedrala devenind neîncăpătoare.

1-5 iunie / Prezențe din Turcia la Salonul Internațional de Carte Bookfest, București. ICR Istanbul a susținut proiectul de mobilitate și participarea agentului literar turc Merve Diler (Agenția Literară Kalem din Istanbul) și a editorului turc Beyza Nur Yolcu (Editura Yeditepe din Istanbul) la Salonul Internațional de Carte Bookfest 2022, unde au avut întâlniri cu reprezentanții unor edituri românești, cu scriitorii, agenții literare, manageri culturali, difuzori de carte și jurnaliști culturali. În cadrul proiectului de mobilitate, Merve Diler și Beyza Nur Yolcu au explorat cu partenerii români posibilitatea unei

cât mai bune vizibilități a cărților românești la ediția din 2022 a Târgului Internațional de Carte TUYAP din Istanbul, dar și organizarea unor viitoare proiecte (publicarea de literatură română contemporană, organizarea unor ateliere de traduceri literare, invitarea unor scriitori și editori români la Festivalul Internațional de Literatură Tanpınar din Istanbul etc.). Merve Diler face parte din echipa Agenției Literare Kalem din Istanbul, care a contribuit la promovarea literaturii române contemporane prin formarea unei nișe de traducători literari de elită ale căror eforturi au determinat publicarea în limba turcă din operele lui Dan Lungu, Dumitru Țepeneag, Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu, Florin Irimia, Norman Manea. Editorul Beyza Nur Yolcu lucrează la una dintre cele mai prestigioase edituri din Istanbul care se arată interesată de a publica traduceri din literatura română contemporană. În urma unui studiu complex, Editura Yeditepe a publicat lucrările importante ale lui Johann Wilhelm Zinkeisen și Nicolae Iorga (cinci volume) despre istoria otomană.

3 iunie / Recital instrumental de Ziua Eroilor, la Ankara. În colaborare cu Ambasada României la Ankara și Universitatea Bilkent din Ankara, reprezentanța ICR din Istanbul a organizat un recital susținut de muzicienii Violeta Lupu (oboi), Julian Lupu (trompetă), Renato Lupu (trompetă) și Tofig Shikhiyev (pian), în sala de concerte a Universității Bilkent din Ankara, pentru marcarea Zilei Eroilor. Recitalul a fost structurat în două părți și a cuprins lucrări reprezentative, din repertoriul clasic românesc și universal. Prima parte: G. Enescu, *Legendă pentru trompetă și pian*; A. Marcello, *Concert în do minor pentru oboi și pian*; J. N. Hummel, *Concertul pentru trompetă și pian în Mi bemol Major – partea 1*; F. Liszt, *Studiu transcendențial nr. 10 fa minor pentru pian*; G. Balay, *Andante și Allegretto*

Recital susținut de organistul Eduard Antal la Catedrala Franciscană „Sfântul Anton” din Istanbul, 21 mai 2022

Galeria de artă contemporană Anca Poterașu la Contemporary Istanbul – 16-22 septembrie 2022

pentru trompetă și pian; A. Dvořák, *Dans slavon* op. 72 nr. 2 pentru oboi și pian; F. Thome, *Fantezie* pentru trompetă și pian; H. Clarke, *Carnavalul de la Veneția* pentru două trompete și pian. Partea a doua: C. Bobescu, *Seara pe deal pentru oboi și pian*; C. Höhne, *Slavische Fantasy* pentru trompetă și pian; J.K. Neruda, *Concert în Mi bemol Major* pentru trompetă și pian – partea a II-a și a III-a; F. Chopin, *Nocturnă în Re bemol major* op. 27 nr. 2 pentru pian; G. Ropartz, *Andante și Allegretto* pentru trompetă și pian; A. Lortzing, *Temă și variații* pentru trompetă și pian; Gr. Dinicu, *Hora Staccato* pentru două trompete și pian; A. Piazzolla, *Oblivion* pentru oboi, trompetă și pian.

5 iunie / Atelier demonstrativ de pictură, cu ocazia Zilei Copilului, la sediul ICR Istanbul. Atelierul, organizat în colaborare cu Asociația Română pentru Asistență și Solidaritate Socială din Turcia, a avut ca temă „Lumea copilăriei” și s-a adresat copiilor din familiile mixte de turci și români din Istanbul. Astfel, sub îndrumarea artistei Ioana Tiron Tezçakın, copiii au realizat picturi pe săculeți din pânză sau tricouri, pe care le-au primit în dar la finalul atelierului. Proiectul s-a axat pe consolidarea relației cu diaspora și pe sprijinirea comunităților românești, fiind primul eveniment cultural cu prezență fizică din anul 2022. Artista a ținut atelierul de pictură atât în limba română, cât și în turcă.

16 iunie / Colocviul științific „Figuri proeminente ale culturii române. Dimitrie Brătianu (1818-1892), ambasador extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Constantinopol”, la Universitatea Bahçeşehir din Istanbul. Colocviul s-a desfășurat după următorul program: Moment muzical susținut de Erman Türkili (vioară) și Hyun Soon Tekin (pian), cu un reperto-

riu care a inclus *Rondo Alla Turca* de Mozart, *Dansuri populare românești* de Béla Bartók și *Sonata Primăverii*, prima parte, de Beethoven. Recitalul a fost înregistrat și prezentat ulterior pe paginile de social media ale reprezentanței. Au luat cuvântul, în deschiderea colocviului prof. dr. Şirin Karadeniz, rectorul universității gazdă, E.S. domnul Ştefan Tinca, ambasadorul României în Republica Turcia și președintele ICR, domnul Liviu-Sebastian Jicman. Au susținut prelegeri: dr. Enis Tulça – „Țările Balcanice și relațiile dintre România și Imperiul Otoman după Congresul de la Berlin”; dr. Tarık Demir – „Dumitru Brătianu, primul ambasador al statului român în Imperiul Otoman, în lumina documentelor de arhivă otomane și a evoluțiilor istorice”; dr. Saro Dadyan – „Imperiul Otoman și România în primii ani de domnie ai sultanului Abdul Hamid al II-lea”; dr. Metin Omer – „Dobrogea în primii ani sub administrație românească: eforturi legislative și realități demografice”.

25 și 27 iunie / Regizorul Andrei Dăscălescu, la cea de a cincisprezecea ediție a festivalului Documentarist. ICR Istanbul a susținut participarea regizorului Andrei Dăscălescu cu filmul *Holy Father*. Festivalul a avea loc în perioada 24-30 iunie, la sala de cinema a Institutului Cultural Francez din Istanbul și la Cinematograful Majestic din Istanbul. Filmul a fost proiectat în zilele de 25 și 27 iunie, în prezența regizorului, în sala de cinema a Institutului Cultural Francez din Istanbul și la Cinematograful Majestic din Istanbul, proiecțiile fiind urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. Cel de-al treilea documentar semnat de Andrei Dăscălescu vorbește despre familie, despre fricile și bucuriile interiorizate, comune unei întregi generații. Festivalul Documentarist/Zilele filmului documentar la Istanbul este organizat de Eurasia Art Colective, ONG dedicat creării unor platforme de dialog intercultural și interdisciplinar.

5 august / Lansarea volumului *O croazieră de la Viena la Constantinopol (Călători, Spații, Imagini)*, 1830-1860, pe canalele de social-media ale Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul. Cartea semnată de Constantin Ardeleanu a fost prezentată de autor într-o înregistrare audio-video, cu subtitrare în limba turcă.

31 august / Celebrarea a 86 de ani de la nașterea lui Marin Sorescu, de Ziua Limbii Române. Proiectul a constat în difuzarea, pe pagina oficială de Facebook și pe contul YouTube ale ICR Istanbul, a înregistrării cu poetul turc Erkut Tokman, care a prezentat pe scurt viața și opera lui Marin Sorescu și a recitat în limba turcă două poeme ale renumitului poet român. Poetul Erkut Tokman a recitat *Shakespeare* și *Pace*, în traducerea lui Yusuf Nevzat Sarıgöl, apărute în antologia *Poezie contemporană românească* publicată de editura Özgür în anul 2009, cu sprijinul ICR Istanbul. Organizarea evenimentului online a fost oportunitatea excelentă de a celebra și promova un reprezentant de seamă al liricii românești, de a promova și încuraja traducerile literare din limba română în limba turcă, și de a face cunoscute activitățile ICR Istanbul.

10-13 septembrie / România prezentă la International Fairy Tale Museum Festival din Istanbul. ICR Istanbul a sprijinit prezența românească la Festivalul International Fairy Tale Museum Festival din Istanbul, organizat de Primăria Kartal. Festivalul s-a aflat la prima ediție internațională, cu focus pe România în data de 11 septembrie. Au fost invitați să participe scriitorul Cosmin Perța, editorul Camelia Burcioiu și ilustratorul Andrei Șendrea. Cosmin Perța a prezentat car-

tea pentru copii *Anisia și uneltele fermecate* (Editura Polirom, 2021), Camelia Burcioiu a participat, în calitate de editor, la dezbaterile organizate cu editorii turci prezenți la festival, iar Andrei Șendrea a susținut ateliere de ilustrație de carte pentru copii. De asemenea, a fost organizat, în aer liber, un concert de muzică clasică, cu participarea ansamblului Golden Horn Brass, ai cărui muzicieni, de origine română, au interpretat compoziții din repertoriul românesc, turcesc și internațional.

16-22 septembrie / Participarea Galeriei românești de artă contemporană „Anca Poterașu” la cea de-a XVII-a ediție a Târgului de artă Contemporary Istanbul. Au fost prezentate cele mai recente lucrări ale artistului Dragoș Bădiță. Noile picturi explorează apropieri și distanțări în percepții subiective asupra timpului, asupra atașamentului dintre noi și ceilalți. Trecerea timpului este sublimată în noile lucrări ale lui Dragoș Bădiță, ancorat într-un fantastic ce se îmbină cu elemente psihologice în relație cu un peisaj aproape borgesian. Contemporary Istanbul reprezintă unul din cele mai importante evenimente artistice din Republica Turcia, un spațiu dinamic de interacțiuni și viziuni, ce creează un puternic dialog cultural în domeniul artei contemporane.

20 septembrie / Proiecția filmului documentar *Imaginea turcilor și tătarilor în arta modernă românească*, la sediul IFSAK – Asociația Fotografilor și Cinematografilor Amatori din Istanbul. Filmul, realizat de Departamentul pentru Relații Interetnice (Guvernul României), parte a expoziției „Imaginea turcilor și tătarilor în arta modernă românească”, include o serie de interviuri cu o parte dintre reprezentanții instituți-

Proiecția filmului documentar – „Imaginea turcilor și tătarilor în arta modernă românească” – 20 septembrie 2022 ▲

ilor parteneri în realizarea acestei expoziții: Eiko Lacziko, secretar de stat, Departamentul pentru Relații Interetnice, Elena Olariu, director adjunct, Muzeul Municipiului București, Alina Petrescu, șefa secției de Artă Modernă Românească, Muzeul Național de Artă al României și Lelia Rus Pîrvan, directorul Muzeului de Artă din Constanța.

29 septembrie – 4 octombrie / Prezență românească, în premieră, la Bienala Internațională Çanakkale, ediția a VIII-a. ICR Istanbul a sprijinit participarea artistului Mircea Cantor la Bienală, unde a prezentat câteva lucrări care rezonază cu cadrul conceptual „Cum lucrăm împreună?” al Bienalei, respectiv un film realizat la Tokyo, în 2018, *Adjective to tour presence*, o serie de fotografii alb-negru intitulată *Shortcuts* și o instalație construită din ii românești cu titlul

Mircea Cantor la Bienala Internațională Çanakkale– 1 octombrie 2022 ▲

Anthroposynaptic. În data de 1 octombrie, Mircea Cantor a susținut prelegerea „Am I really Free?”. A opta ediție a Bienalei Çanakkale, cu titlul „Cum lucrăm împreună?” s-a concentrat pe conceptele și experiențele de „comunitate”, „muncă” și „împreună”. Bienala Çanakkale – *CABININ* este unul dintre cele mai originale evenimente de artă și cultură contemporană din Republica Turcia.

1 octombrie / Premiera spectacolului de teatru *Othello*, în regia lui Vlad Trifaș, la Bursa. ICR Istanbul a susținut participarea regizorului Vlad Trifaș la premiera piesei de William Shakespeare, pe scena Teatrului regional de stat Ahmet Vefik Pașa din Bursa. Premiera a fost urmată de o scurtă sesiune de Q&A. A fost pentru prima dată când un teatru de stat din Republica Turcia a montat o cunoscută piesă de teatru sub îndrumarea unui regizor român, care a compus și muzica

Spectacolul *Othello*, în regia lui Vlad Trifaș, la Bursa – 1 octombrie 2022 ▼

Colecția muzicală Cantemir – Ansamblul turc SIPIHR
11 noiembrie 2022 ▼

Concert extraordinar de Ziua Națională a României – Gabriel Croitoru alături de Orchestra Simfonică Prezidențială din Ankara – 2 decembrie 2022 ▼

spectacolului. În urma participării Teatrului „Regina Maria” din Oradea la Festivalul Internațional al Țărilor Balcanice „Balkan Breeze” din Bursa, directorul Teatrului Regional de Stat Ahmet Vefik Paşa din Bursa a pus bazele unei colaborări cu regizorul român Vlad Trifaş.

29 octombrie / Lansarea volumelor *Fotografia unui strigăt* de Emil Lungeanu și *Abisuri* de Răzvan Nicula, la Centrul de evenimente culturale Aynali Gecit din Pasajul European, Istanbul. Autorii români Emil Lungeanu și Răzvan Nicula au participat la evenimentul literar alături de reprezentanți ai editurii turcești USAR și de un public cultural de profil. Cărțile *Fotografia unui strigăt* / *Haykırış Fotoğrafi* (poeme) de Emil Lungeanu și *Abisuri/ Uçurum* (povestiri) de Răzvan Nicula au fost traduse și publicate în limba turcă de editura USAR, în anul 2021. Traducerea din limba română în limba turcă a fost realizată de Iffet Tosun. Prima lansare a celor două titluri în Republica Turcia a avut loc la Ankara, în organizarea editurii, cu participarea online a autorilor, în luna octombrie 2021.

11 noiembrie / Concertul „Colecția muzicală Cantemir/ Kantemiroğlu Kulliyat”, susținut de Ansamblul Sipihir, care a interpretat compoziții ale marelui cântăreț român și muzicolog Dimitrie Cantemir, primul teoretician al muzicii otomane. Concertul a fost susținut de Ansamblul Sipihir din Istanbul cu ocazia unei manifestări omagiale dedicate lui Dimitrie Cantemir. Ansamblul este format din cinci muzicieni profesioniști turci. Etnomuzicologul Mehtap Demir, cadru universitar la Universitatea Istanbul a prezentat, în introducerea fiecărei părți a concertului, compozițiile și genurile muzicale interpretate, susținând și prelegerea „Dimitrie Cantemir –

inovatorul muzicii clasice turcești”. Ansamblul Sipihir este format din: Özata Ayan (tambur, şeşhane, rebab), Yasemin Şehnaz Ayan (kemençe clasic), Gül Güldeş Küçükşahin (kanun), Ozan Pars (percuție, tambur, voce), Enes Durceylan (percuție, ataruh, voce). Programul concertului a cuprins atât compoziții ale lui Dimitrie Cantemir, cât și piese consemnate în Colecția Kantemiroğlu Kulliyat.

17 noiembrie / Producții U.N.A.T.C. la Festivalul Internațional de Scurtmetraaj din Izmir, ediția a XXIII-a, desfășurat în perioada 14-20 noiembrie. La inițiativa reprezentanței, organizatorii Festivalului au selecționat șase producții ale Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București: *Fragmentări*, r.: Miruna Minculescu, *Venim pe rând și mergem pe sărite* r.: Mihnea Toma, *Prin oraș circulă scurte povești de dragoste* r.: Carina Daşoveanu, *Skanderbar*, r.: Călin Gherghevici, *Cartierul* r.: Călin Gherghevici, *Sisiphescu*, r.: Maria Dimancea. Prima ediție a Festivalului avut loc în anul 2000 și de atunci a devenit unul dintre cele mai apreciate festivaluri în rândul iubitorilor de film din Republica Turcia.

29 noiembrie / Recital susținut de Cvartetul Padma la Istanbul, cu ocazia Zilei Naționale a României (1 Decembrie), la sala de evenimente a Grand Hyatt, locul de desfășurare a recepției oficiale oferite de misiunea diplomatică a României, Consulatul General de la Istanbul. Programul muzical a cuprins: Teodor Grigoriu, *Pe Argeş în sus*; Béla Bartók – *Şase Dansuri Româneşti* și alte selecții din repertoriul internațional pentru cvartet.

2 decembrie / Concert extraordinar de Ziua Națională a României, susținut de Gabriel Croitoru, alături de Orchestra Simfonică Prezidențială din Ankara, sub bagheta dirijorului de origine română Bujor Hoinic. Concertul de vioară și orchestră a avut loc la sala Orchestrei Simfonice Prezidențiale din Ankara, în marja celebrării Zilei Naționale a României. Programul artistic a cuprins următoarele compoziții: *Balada* de Ciprian Porumbescu; *Fantezia pentru vioară și orchestră* de Max Bruch; *Ciorcârlia* de Grigoraş Dinicu; *Rapsodia nr. 1 în La major*, Opus 11 de George Enescu. Ca urmare a solicitării Ambasadei României în Republica Turcia, ICR Istanbul a organizat un moment solemn în seara zilei de 1 decembrie 2022, la recepția oficială oferită de misiunea diplomatică română. Momentul a fost susținut de celebra soprană de origine română Otilia Rădulescu Ipek și a constat în interpretarea imnurilor naționale ale României și Republicii Turcia.

3-11 decembrie / Autori români la Târgul Internațional de Carte de la Istanbul – TUYAP, ediția a XXXIX-a. Organizată de Ministerul Culturii, participarea românească, cu stand propriu, la TUYAP, din metropola turcă, s-a bucurat de o bună vizibilitate și prin contribuția ICR Istanbul la desfășurarea evenimentelor literare. La 3 decembrie, autorii Horia Gârbea, Dan Lungu și Robert Şerban s-au întâlnit cu cititorii turci, având loc prezentări ale aparițiilor în limba turcă din operele lor. Moderare și traducere: Arzu Ören. La 4 decembrie, a avut loc dezbaterea „Literatura română înainte și după pandemie”, la care au participat scriitorii Horia Gârbea, Dan Lungu, Robert Şerban și poeții și scriitorii turci Erkut Tokman, Osman Bozkurt și Ayşe Övür. Moderare și traducere: Arzu Ören. Prezența constantă la Târgul Internațional de

Carte de la Istanbul, cel mai mare târg de carte din Turcia și principalul eveniment literar al anului în Turcia, a oferit o vizibilitate semnificativă literaturii române, ICR și programelor Centrului Național al Cărții.

LISABONA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA

15 ianuarie / Maraton de lectură, de Ziua Culturii Naționale, în format online. Proiect organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Portugheză. Pe conturile de socializare ale celor două instituții a fost prezentat un material video inedit ce a însumat înregistrări ale unor lecturi din poeme de Mihai Eminescu, figurând în volumul *Revedere*, apărut în 2005 la editura Evoramons, în traducerea Doinei Zugrăvescu. De data aceasta, invitația de a participa la „Maratonul de Lectură” s-a îndreptat către tineri din Republica Portugheză și l-a avut drept protagonist pe eminentul lusitanist Dan Caragea, care a recitat câteva strofe din poemul *Luceafărul*, în propria traducere. Materialul video a inserat de asemenea, o serie de fotografii documentare din arhiva Muzeului Național al Literaturii Române.

10 februarie – 29 mai / „SUPRA/ Viețuire – SOBRE/ Viver”, expoziție a grupului NOIMA, în galeria ICR Lisabona. Curatoriata de pictorul Andrei Rosetti, expoziția a inclus lucrări de pictură, desen, fotografie, obiect, performance, video, ale grupului

Ziua Culturii Române în Portugalia – 15 ianuarie 2022 ▲

de artiști români contemporani NOIMA, fondat în 2003, format din: Ciprian Bodea, Dan Gherman, Cosmin Frunteș, Sorin Scurtulescu și Andrei Rosetti. Vernisajul a avut loc în prezența a peste 50 de persoane, cu o intervenție în format virtual a ar-

tistului Cosmin Frunteș. ICR Lisabona a propus o *revanșă-eșan-tion* – o retrospectivă a pandemiei, din perspectiva grupului „Noima”. Însuși titlul expoziției, *SOBRE/ Viver*, înscris ca o fracție, sugerează fractura pe care pandemia Covid-19 o reprezintă în viața artiștilor și a societății în ansamblu. Artiștii „Noima” s-au orientat spre limbajul land-art și al documentului video.

17 februarie / „Prim-plan: Constantin Brâncuși”. ICR Lisabona a prezentat, în contextul aniversării nașterii sculptorului, o conferință a cunoscutului critic de artă și curator Helena Mendes Pereira, directoarea Galeriei ZED din Braga. Proiectul multidisciplinar a cuprins o conferință a curatorului și criticului Helena Mendes Pereira intitulată „Amadeo de Souza-Cardoso și Constantin Brâncuși: o prietenie dincolo de Paris”, urmată de difuzarea unui material video structurat în jurul interviului acordat de Brâncuși jurnalistei Apriliana Medianu și publicat la 6 octombrie 1930 în cotidianul *Curentul*. Textul interviului – tradus în portugheză și adus cu această ocazie pentru prima dată integral la cunoștința publicului lusitan – a fost citit de actorul portughez Nuno Pinheiro. La eveniment au fost prezenți traducători, scriitori, jurnaliști, reprezentanți ai autorităților portugheze și ai unor instituții culturale partenere, membri ai comunității românești și public portughez.

20-27 februarie / Concerte și workshop, susținute de dirijorul Constantin Adrian Grigore, la ESMAE, în Porto. Cu sprijinul ICR Lisabona și al pianistului Constantin Sandu, directorul Departamentului de Muzică al Școlii Superioare de Muzică și Artele Spectacolului din Porto (ESMAE), maestrul Constantin Adrian Grigore, dirijorul orchestrei Teatrului

Național de Operetă și Musical „Ion Dacian” din București, a fost invitat la ESMAE să lucreze timp de o săptămână cu studenții care compun orchestra instituției, pentru pregătirea a două concerte pentru public. De asemenea, Constantin Adrian Grigore a susținut, în data de 21 februarie, prelegerea cu titlul „Importanța compozițiilor enesciene în istoria muzicii”. Concertele au avut în zilele de 25 și 26 februarie, pe scena Teatrului „Helena Sá e Costa” din Porto, iar solistă a fost tână pianistă Sofia Rodrigues, studentă în cadrul ESMAE. În program: *Rapsodia nr. 1* de George Enescu, *Concertul pentru Pian și Orchestră* de Serghei Prokofiev și lucrarea *Acordar na Rua do Mundo* de José Pedro Gomes Moreira.

1 martie / Sărbătoarea Mărțișorului în Portugalia, proiect inițiat de ICR Lisabona, Ambasada României în Republica Portugheză și Institutul Limbii Române. Au fost prezentate pe platformele de socializare ale instituțiilor partenere o serie de mărțișoare create de elevii Cursului de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR) din Portugalia, sub coordonarea prof. Elena Covasan. Atelierele au fost organizate la școlile primare nr. 4, Manuel Gaião și Alvide din Cascais. Tot sub semnul acestei celebrări, au fost aduse în atenția publicului fotografii realizate de portughezii Mariana Barbosa și Paulo Torres. Imaginile au surprins, într-un cadru special, mărțișoare confecționate manual, brodate cu motive tradiționale românești de Mariana Barbosa, profesor de portugheză.

10 martie / Sărbătoarea Francofoniei în Portugalia. După două ediții online, anul acesta activitățile Sărbătorii Francofoniei în Portugalia au fost numeroase, bogate și cu public. Andorra, Belgia, Canada, Coasta de Fildeș, Egipt, Franța, Luxemburg,

Maroc, România, Senegal, Elveția și Tunisia au invitat publicul să descopere și să valorifice bogăția francofoniei printr-un program inovator și diversificat, cu muzică, artă ceramică, gastronomie, itinerarii și podcast-uri francofone, cu focus pe tineri. Evenimentul central al Sărbătorii Francofoniei de la Lisabona l-a reprezentat concertul de jazz susținut de pianista română Ramona Horvath și contrabasistul francez Nicolas Rageau, la Hot Clube de Portugal, cel mai vechi club de jazz din Europa. Organizat de ICR Lisabona, în cooperare cu Institutul Francez din Portugalia, concertul a avut loc în data de 10 martie (două reprezentații). Un alt proiect major din cadrul Sărbătorii Francofoniei a fost prezentarea unei opere de artă colective. Sub egida „Francofonia ne ține împreună”, renumita ceramistă luso-elvețiană Ana Vilela a realizat o lucrare murală de *azulejos*. Abordând tema migrației păsărilor, artista și-a propus să evidențieze simboluri precum libertatea, diversitatea, dar și unitatea francofoniei. Lucrarea a fost inaugurată la data de 21 martie, la Grupul Școlar Ferreira de Castro din Algueirão-Mem Martins, cu participarea ambasadorilor și a reprezentanților celor 12 țări organizatoare. În ceea ce privește gastronomia, în parteneriat cu Școlile hoteliere și de turism din Portugalia, Sărbătoarea Francofoniei și-a propus explorarea delicatelor fiecărei țări, punând în evidență *savoir-faire*-ul elevilor care au elaborat mai multe rețete tradiționale, promovate pe site-ul oficial. România a fost reprezentată de rețeta „Varză à la Cluj”, în viziunea maestrului Radu Anton Roman. Într-un context mai recreativ și sportiv, în cadrul programului celebrativ, au avut loc *Tururile Francofoniei*, ghidate de Asociația *Discover Lisbon – Tours & Crawls*. Astfel, au fost organizate trei itinerarii prin orașul Lisabona, cu opriri în diverse locuri și monumente din capitală care au legături puternice cu țările francofone. Ca activități de promovare a tinerilor, elevi de liceu din toate țările

francofone au prezentat interviuri în podcasturi, coordonate de către „Tinerii Reporteri Internaționali” de la Liceul Francez „Charles Lepierre” din Lisabona, difuzate, de asemenea, pe site-ul oficial al Sărbătorii Francofoniei.

18 martie / Întâlnire literară cu scriitorul Adrian Lesenciuc, la ICR Lisabona. Lectoratul de Limba Română din cadrul Facultății de Litere a Universității din Lisabona (FLUL)/ Institutul Limbii Române, ICR Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză au organizat o întâlnire literară cu poetul, prozatorul, eseistul și profesorul universitar Adrian Lesenciuc. În cadrul evenimentului, care a avut loc la sediul ICR Lisabona, a fost prezentat romanul *Limbile vântului*, de Adrian Lesenciuc, apărut la Editura Cartea Românească în 2018 și nominalizat la Premiul Uniunii Scriitorilor din România în același an. Un moment cheie al întâlnirii l-a constituit lectura în română și portugheză a capitolului al XIV-lea al romanului, a cărui acțiune are loc tocmai în Lisabona. Traducerea în portugheză a fost realizată de Inês Reis, absolventă a Facultății de Litere a Universității din Lisabona, secția Traduceri, specializarea Română B.

27 martie / Ziua Mondială a Teatrului celebrată de ICR Lisabona. Pe conturile de socializare ale ICR Lisabona a fost postat un material video care i-a avut în prim-plan pe dramaturgul român Matei Vișniec și pe actorul Nuno Pinheiro. Actorul portughez a realizat o lectură dramatizată a capitolului 6, denumit *Filosoful (O Filósofo)*, din volumul *Teatrul descompus sau Omul-Pubelă (Teatro Decomposto ou O Homem-Lixo)*, de Matei Vișniec. Volumul a apărut în 2012, la editura braziliană *É Realizações*, în traducerea Luizei Jatobá, iar adaptarea tex-

Expoziția „SobreViver” la galeria ICR Lisabona – 10 februarie – 29 mai 2022

Proiecția filmului documentar „Maria, inima României” – 14 octombrie 2022

tului pentru versiunea portugheză a fost realizată de Maria João Vicente. De-a lungul timpului, opera lui Matei Vișniec s-a bucurat de un succes extraordinar în spațiul lusofon (atât în Brazilia cât și în Portugalia), iar textele sale dramatice, de constantă rezonanță lirică, au un impact deosebit asupra unui public preocupat de dinamismul dicției și formulelor teatrale.

21-23 aprilie / Participare românească în cadrul Festivalului de poezie și muzică de la Vila Nova de Foz Côa. La invitația Festivalului de poezie și muzică de la Vila Nova de Foz Côa (cel mai vechi festival literar din Portugalia, fondat în 1984), ICR Lisabona a susținut participarea lui Dinu Flămând, în calitate de scriitor și traducător de limbă portugheză. În cadrul festivalului, desfășurat la Centrul Cultural din Vila Nova de Foz Côa, poetul, eseistul și jurnalistul Dinu Flămând a participat la întâlniri ale scriitorilor invitați cu elevi și profesori, la sesiuni de lecturi publice de poezie și la masa rotundă cu tema „Traducerea și editarea poeziei în zilele noastre”. Festivalul s-a desfășurat în jurul temei „Poezia contra violenței”, punând accent pe lupta împotriva războiului, împotriva tuturor formelor de opresiune, și militând pentru pace în lume, cu participarea specială a poezilor, actorilor și muzicienilor din diverse țări.

28 aprilie – 8 mai / Participare românească la cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Internațional de Cinema Independent IndieLisboa, desfășurată în patru cinematografe din Lisabona: Cinema São Jorge, Culturgest, Cinema Ideal și Cinemateca Portuguesa-Museu do Cinema. La invitația organizatorilor festivalului și cu susținere din partea ICR Lisabona, la ediția din 2022 a participat producătorul Ada Solomon, care a făcut parte din juriul Competiției Internaționale de lungmetraje.

Centrat pe creativitatea și independența autorilor, IndieLisboa a devenit, în ultimii ani, unul dintre reperatele vieții festivaliere internaționale. Festivalul își propune să contribuie la popularizarea în Portugalia a unor noi filme și cineaști din universul cinematografului independente, naționale dar și internaționale. După succesul pe care România l-a avut în anul 2008 (în urma participării la festival ca invitat de onoare cu 35 de filme – documentare, scurt și lungmetraje – și larga mediatizare din presa portugheză și internațională), ICR Lisabona a continuat an de an promovarea cinematografului românesc în Portugalia.

5 mai / România – observator-asociat la Comunitatea Țărilor de Limbă Portugheză. Celebrarea Zilei Mondiale a Limbii Portugheze. Pe rețelele de socializare ale Ambasadei României în Republica Portugheză și ale Institutului Cultural Român de la Lisabona a fost postat un material video în cadrul căruia Antonia Verenca a împărtășit experiența sa de traducător și a recitat, în limba portugheză, poemul *Alean* de Lucian Blaga, având în vedere anvergura europeană a operei sale, precum și legătura specială pe care acesta a avut-o cu Republica Portugheză, în calitate de diplomat. Lucian Blaga a fost ministru-plenipotențiar la Lisabona între 1938-1939, perioadă care i-a influențat opera literară. Poemul ales face parte din volumul *La curțile dorului*, tradus în portugheză de Micaela Ghițescu (*Nas cortes da saudade. Antologia Poética 2a ed.*), Editura Minerva, 1999, Coimbra.

18 mai / Interferențe româno-portugheze. Institutul Cultural Român de la Lisabona a completat agenda culturală dedicată Zilei Internaționale a Muzeelor în Lisabona, cu un program interactiv care a explorat similitudini, zone de convergență și

Porți deschise ICR Lisabona de Ziua Internațională a Muzeelor – Interferențe româno-portugheze – 18 mai 2022 ▲

afinități între cele două culturi de la extremele latinității. În data de 18 mai, sediul ICR Lisabona și-a deschis porțile între orele 10:00-22:00 și a invitat publicul la dialog intercultural prin arte vizuale, curs de limba română, muzică jazz și gastronomie. Începând cu ora 10:00, a putut fi vizitată expoziția „sobre/Viver”, a grupului NOIMA, care prezintă o retrospectivă a pandemiei în viziunea artiștilor români contemporani Ciprian Bodea, Dan Gherman, Cosmin Frunteș, Andrei Rosetti

și Sorin Scurtulescu. Între orele 18:00 – 20:00, au avut loc, pe bază de înscriere prealabilă, mini-cursuri demonstrative de limba română, realizate de profesoara Rodica-Adriana Covaci, care a pus în evidență asemănări și deosebiri între limbile română și portugheză (similitudini semantice/ fonetice, „falși prieteni”). De la ora 20:00, a avut loc concertul de jazz susținut de cvartetul româno-portughez „Mădălina Petre Jazz Quartet”. Au fost alese piese precum *Iubirea noastră e o vioară* (Richard Oschanitzky), *Octombrie* (Johnny Răducanu), cu versuri de Mădălina Petre, *Dor de viață* (Aura Urziceanu), *Iubirea noastră nu are apus* (Titel Popovici), *Barco Negro* (Matheus Nunes/ David Mourraro Ferreira), *Eu ja não sei* (Rocha Carlos), care au fost puse în valoare de tinerii muzicieni, într-o manieră contemporană de interpretare, la care au adăugat propriile viziuni și sensibilități.

5 iunie / Celebrarea Zilei Internaționale a Copilului. ICR Lisabona, Ambasada României în Republica Portugheză și Ambasada Republicii Moldova în Portugalia, în colaborare cu Institutul Limbii Române și Parohia Ortodoxă Română „Sfinții Trei Ierarhi” din Setúbal au organizat o serie de activități dedicate copiilor portughezi, dar și celor din comunitățile de români și moldoveni din Portugalia. Evenimentele s-au desfășurat în grădina Ambasadei României, unde aproximativ 85 de copii au avut ocazia să își antreneze creativitatea, să ilustreze concepte precum pacea, solidaritatea și toleranța, în cadrul unui atelier de desen, și să asiste la diferite momente artistice, precum: recitaluri de vioară în interpretarea copiilor de la Parohia Ortodoxă Română „Sfinții Trei Ierarhi” din Setúbal, sub coordonarea preotului Ion Florentin Dobrescu; atelier de poezie cu elevii Cursului de Limbă, Cultură și Civilizație Românească, de la școlile primare nr. 4,

Manuel Gaião și Alvide din Cascais, sub coordonarea doamnei profesor Elena Covăsan; momente coregrafice oferite de tineri artiști ai Ansamblului „Opincuța” din cadrul Centrului Cultural Moldav din Cascais. Cu această ocazie, a fost prezentată cartea pentru copii *Para além do sonho – corações puros (Dincolo de vis – inimi pure)*, a elevei Maria Clara Olaru, apărută în 2021 la Editura portugheză Flamingo.

29 iunie / Expoziția virtuală „A Palimpsest of the Cityscape”/ „Un manuscris al peisajului urban”, a artistei Mihaela Moțăianu, doctorand în arte vizuale și asistent universitar la Universitatea Națională de Arte din București, prezentată pe rețelele de socializare ale reprezentanței de la Lisabona (Facebook, Instagram și Twitter). Expoziția a cuprins un ansamblu de colaje digitale, create de Mihaela Moțăianu și expuse într-o galerie virtuală care poate fi vizitată accesând *Platforma Hubs*, care permite intrarea a 24 de persoane simultan și oferă acestora posibilitatea comunicării cu ceilalți participanți prin intermediul unui chat. Colajele expuse ilustrează conceptul de „palimpsest”, printr-o suprapunere de elemente precum: fotografii cu detalii arhitecturale sau momente cotidiene, versuri din creația poetică a lui Fernando Pessoa și sunete care vin în completarea narațiunilor vizuale. Materialul fotografic a fost realizat de artistă în anul 2019, în trei orașe din Portugalia: Lisabona, Tomar și Mação, fiind stimulată să surprindă acele imagini care i-au declanșat o emoție melancolică pe care o asocia conceptului de *saudade* (dor).

4-18 iulie / Deplasarea la București a profesorului arhitect António Castelbranco, de la Facultatea de Arhitectură a Universității din Lisabona. Acesta a participat la evalua-

rea proiectelor de diplomă ale absolvenților Facultății de Arhitectură din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, precum și la conferința organizată cu ocazia aniversării a 130 de ani de la înființarea Institutului de Arhitectură „Ion Mincu” din București. De-a lungul anilor, calitatea dezbaterii arhitecturale a creat un „brand” academic cu notabile concepte, idei originale și noi abordări în predarea design-ului arhitectural. De asemenea, în cadrul deplasării la București, arhitectul portughez a avut întâlniri cu Emil Ivănescu, președintele Ordinului Arhitecților din România, și Ileana Tureanu, președintele Uniunii Arhitecților din România.

9-17 iulie / Participare românească la cea de-a XXX-a ediție a Festivalului Internațional de scurtmetraje Curtas Vila do Conde, desfășurat la Teatrul Municipal din Vila do Conde, la Galeria de artă cinematografică „Solar” și în alte 28 de locuri din oraș: clădiri istorice, unități comerciale, cafenele, grădini, străzi sau piețe. Prezența românească a fost reprezentată de noul scurtmetraj semnat de Radu Jude, *Potemkiniștii*, produs de microFILM și realizat cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei. Acesta a fost selectat în Competiția Internațională a festivalului și a fost proiectat în data de 11 iulie, la Teatrul Municipal, în prezența a circa 500 de persoane. Printre premii Competiției Internaționale s-a aflat și scurtmetrajul românesc, desemnat candidatul Curtas Vila do Conde la Premiile Academiei Europene de Film, Categoria „European Short Film”. La invitația organizatorilor și cu sprijin din partea ICR Lisabona, la ediția aniversară din 2022 a fost prezent regizorul Radu Jude. Acesta a participat la o serie de evenimente din cadrul festivalului (conferințe, dezbateri, mese rotunde, discuții cu specialiști din domeniul cinematografiei, presei etc).

28 iulie – 20 octombrie / Expoziția de fotografie „A Fada do Salgueiro/ Zâna dintre Sălci”, a artistei Alina Zaharia, la galeria ICR Lisabona și integrată în IMAGO Lisboa Photo Festival. În data de 28 iulie, ICR Lisabona a inaugurat expoziția de fotografie „A Fada do Salgueiro/ Zâna dintre sălci”, a artistei Alina Zaharia, curatoriată de Vítor Nieves și organizată în colaborare cu Institutul de Producție Culturală și Imagine din Portugalia (IPCI). Expoziția a fost integrată în programul prestigiosului festival portughez de fotografie IMAGO Lisboa Photo Festival. La vernisaj, artista a realizat o vizită ghidată în prezența a peste 60 de persoane, între care galeriști, fotografi, public portughez și membri ai comunității românești din Lisabona. Printre invitații de marcă s-au aflat directorul IMAGO Lisboa Photo Festival, Rui Prata, directorul artistic al Galeriei Salgadeiras, Ana Matos, fotografii Cláudio Garrudo, Alexandre Souto, André Rodrigues și Marc Schroeder, criticul de artă Fernando Couto e Santos. Expoziția a cuprins un ansamblu de fotografii și proiecții video care abordează un stil documentar a cărui narativă senzorială invită la reflecție asupra condiției femeii în societatea actuală. Deși are un caracter profund personal, fiind un proiect autobiografic, expoziția dezbate teme generale precum reconstrucția memoriei, reconcilierea cu trecutul și identitatea de sine. Pe parcursul perioadei de expunere, pornind de la tematica propusă de artistă, au fost organizate o serie de evenimente conexe, precum workshop de fotografie, masă rotundă cu invitație din Republica Portugheză și vizite ghidate.

31 august / Ziua Limbii Române la Lisabona – „Language challenge”. Institutul Cultural Român de la Lisabona, în colaborare cu Lectoratul de Limba Română de la Universitatea

din Lisabona, a invitat publicul portughez să descopere și să învețe limba română într-o manieră interactivă și distractivă. Prin intermediul unui material video postat pe rețelele de socializare ale celor două instituții, foști studenți ai Lectoratului de Limba Română (români și portughezi), printre care și foști stagiați ai reprezentanței, au prezentat cu umor asemănări lingvistice dintre cele două limbi romanice. Organizați în trei grupe a câte doi nativi (român și portughez) și coordonați de către un moderator, studenții au pronunțat simultan același cuvânt, fiecare în limba maternă. Astfel, cuvinte precum: rândunică, film, chitară, piscină, istorie ș.a. sunt descoperite a fi aproape identice din punct de vedere fonetic și ortografic în cele două limbi. În urma acestui experiment lingvistic, reiese că, pentru nativii portughezi, limba română este ușor de înțeles și învățat. În Republica Portugheză, limba română se predă la ICR Lisabona, la Universitatea din Lisabona, Facultatea de Litere, unde funcționează Lectoratul de limbă română, în școli portugheze, prin „Cursul de Limbă, Cultură și Civilizație Românească” (LCCR), la Școala românească de sâmbătă de la Lisabona și în cadrul altor parohii ortodoxe, precum și la școlile duminicale ale Bisericii Penticostale Române din Portugalia.

21-25 septembrie / Participare românească în cadrul Festivalului Internațional de Film Est European – BEAST, Porto. ICR Lisabona a continuat parteneriatul cu festivalul, demarat încă de la prima ediție, prin susținerea participării regizorului Andrei Dăscălescu și a artistei Bianca Stăneă. La invitația organizatorilor, Andrei Dăscălescu a făcut parte din juriul competiției oficiale și a prezentat, în cadrul programului „Territories”, filmul său documentar *Holy Father* (2020). Proiecția a avut loc în data de 25 septembrie, la OKNa-Espaço Cultural, în prezența Mihaelei Toader, director adjunct ICR

Lisabona, a directorului BEAST, Radu Sticlea și a peste 60 de spectatori. În cadrul programului „Queer Shorts”, creat în colaborare cu Queer Archives Institute, Bianca Stănea, artist și cercetător în sociologie, a susținut o prelegere despre migrația românilor și minoritățile sexuale din diaspora română. Evenimentul, la care au luat cuvântul Karol Radziszewski, fondatorul Queer Archives Institute, Teresa Vieira, critic de film și jurnalist, și Bohdan Zhuk, programator pentru Sunny Bunny, Kiev, a avut loc în data de 25 septembrie, la Cinema Passos Manuel, în prezența a aproximativ 50 de spectatori. În cadrul competiției oficiale, cinematografia românească a fost reprezentată de lungmetrajele: *Aurică*, a *dog's life*, r.: Mihai Gavril Dragolea, 2022, *When Night Meets Dawn*, r.: Andreea Cristina Borțun, 2021, *After Loss. Visual Essay*, r.: Olivia Grecea, 2021 și *CTRL+ALT_RECOVERY*, r.: Vlad Luca, 2022. Filmele au rulat la Cinema Trindade, Cinema Passos Manuel, OKNa-Espaço Cultural, Open Box, Termita, Casa das Artes.

1-5 octombrie / Performance-uri realizate de coregrafa Cristina Lilienfeld, la Coimbra. Având în vedere prezența coregrafei Cristina Lilienfeld în cadrul unui Laborator de creație organizat de Linha de Fuga, dedicat promovării artiștilor emergenți, care a avut loc la Coimbra între 15 septembrie și 8 octombrie, cu sprijinul ICR Lisabona, aceasta a susținut o serie de performance-uri la studioul Linha de Fuga și pe străzile din centrul orașului Coimbra. Laboratorul de creație la care a participat coregrafa Cristina Lilienfeld a reunit o serie de artiști din toată lumea, care au beneficiat de un spațiu de creație și mentorat oferit de artiști de renume din scena dansului contemporan european, o serie de ateliere și dezbateri, precum și oportunitatea de a performa alături de ceilalți artiști selectați. Proiectul pe care Cristina Lilienfeld l-a prezen-

tat în Portugalia este o continuare a unui proces de cercetare asupra durerii colective și a morții pe care aceasta l-a început în urmă cu doi ani împreună artistul vizual Alina Ușurelu, în cadrul unei rezidențe care a avut loc la PIAR (PerfocraZe International Artist Residency), în Ghana, și care s-a concretizat într-un spectacol intitulat „See You Soon” (Ne mai vedem). Performance-urile susținute de coregrafa Cristina Lilienfeld au avut loc în data de 1 octombrie, la studioul Linha de Fuga, și în data de 5 octombrie, pe străzile din Coimbra, și au adunat un număr de aproximativ 200 de spectatori.

4 octombrie / Lansarea în portugheză a romanului *O vară ce nu mai apune/ Um verão que nunca mais se põe* de Radu Sergiu Ruba. În continuarea strategiei de îmbogățire a bibliotecii româno-portugheze, ICR Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză au organizat lansarea în portugheză a romanului *O vară ce nu mai apune/ Um verão que nunca mais se põe* de Radu Sergiu Ruba. Evenimentul a avut loc la sediul ICR Lisabona, în prezența a peste 50 de persoane. La vernisaj au luat cuvântul E.S. doamna Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Portugheză, directorul adjunct al ICR Lisabona, Mihaela Toader, scriitorul portughez Rui Zink și traducătoarea Annamaria Gaál Campos, care au recitat de asemenea, fragmente din roman, precum și autorul romanului, Radu Sergiu Ruba. Printre persoanele prezente în cadrul lansării s-au numărat reprezentanți ai mediului academic și cultural portughez și ai mass-media, precum cronicarul literar Fernando Couto e Santos, poeta Maria João Cantinho, dar și studenți ai Lectoratului de Limba Română din cadrul Facultății de Litere a Universității din Lisabona și membri ai asociațiilor și comunităților românești din Portugalia.

Regizorul Radu Jude la Festivalul Curtas Vila do Conde
(copyright #curtasviladoconde) – 9-17 iulie 2022

Vernisajul expoziției „Where are you” a artistei plastice
Florentina Voichi – 3 noiembrie 2022

14 octombrie / Aniversarea Centenarului Încoronării Regelui Ferdinand I și a Reginei Maria la Alba-Iulia: proiecție de film și concert. ICR Lisabona, în colaborare cu Ambasada României în Republica Portugheză, a organizat proiecția filmului documentar *Maria, inima României*, și concertul euro-latin susținut de Cristina Bitiușcă (voce) și Alcides Ovelar (harpă). Evenimentul a avut loc la sediul ICR Lisabona, în prezența a peste 80 de persoane. La vernisaj a luat cuvântul directorul adjunct al ICR Lisabona, Mihaela Toader, însoțit de o scurtă intervenție a E.S. doamna Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Portugheză. Documentarul a subliniat importanța legăturilor româno-portugheze din perspectivă cultural-istorică, mai ales, că Regina Maria, nepoată a Reginei Victoria, s-a căsătorit cu Prințul Moștenitor al României în 1893, Regele Ferdinand I, cu importante legături portugheze, fiind nepotul Mariei a II-a a Portugaliei și fiul infantei Antonia (fiica Mariei a II-a a Portugaliei și a lui Ferdinand de Saxa-Coburg-Gotha). Printre persoanele prezente la eveniment s-au numărat reprezentanți ai mediului diplomatic, academic, cultural portughez și ai mass-media, precum și E. S. Julio Duarte van Humbeck, ambasadorul Republicii Paraguay, E. S. Krongkanit Rakcharoen, ambasadorul Tailandei, precum și secretarul de stat de la Ministerul Justiției, Jorge Alves Costa.

14-16 octombrie / Participare românească în cadrul Jumpgate – Inspiring European Producers, la ediția aniversară a Doclisboa 2022. Un grup de 20 de producători, provenind din 14 țări diferite, și-au împărtășit experiențele și cunoștințele și au vorbit despre diferite modele de producție și oportunități de co-producție la conferința „Jumpgate – Inspiring European Producers” (un nou format destinat producăto-

rilor europeni seniori și emergenți), din cadrul Festivalului Internațional de Cinema Doclisboa, cel mai vechi festival din Portugalia dedicat exclusiv filmului documentar. Din partea României, la propunerea European Women in Audiovisual Network, și cu susținere din partea ICR Lisabona, Irina Malcea a făcut parte din grupul producătorilor emergenți și a fost prezentă la o serie de evenimente (mese rotunde, prelegeri, conferințe), ce au avut loc la Fundația Calouste Gulbenkian din Lisabona.

3 noiembrie 2022 – 24 februarie 2023 / Expoziția personală „Where are you?”, a artistei plastice Florentina Voichi, la Galeria de artă a ICR Lisabona. În deschiderea evenimentului, au luat cuvântul Mihaela Toader, directorul adjunct ICR Lisabona și Joaquim Ruivo, directorul muzeului Mănăstirii Batalha și Amicus Romaniae 2018, care a susținut o captivantă prezentare a artistei Florentina Voichi. La vernisaj au fost prezenți și Sofia Marçal, curator și director artistic al Muzeului de Istorie Naturală și Științe, Daniel Perdigão, profesor universitar și Amicus Romaniae 2017, Maria Real Macedo, jurnalist, Rute Reimão, referent cultural la Primăria de sector Junta de Freguesia Santa Maria Maior, Fernando Couto e Santos, cronicar literar și jurnalist, membri marcanți ai comunității române din Lisabona, între care Elena Dumitrescu Netwig, scriitor, și Mihaela Georgescu, istoric, dar și public divers. „Tema acestei expoziții este raportul onest pe care cred că este necesar să mi-l dau asupra unor etichetări ale condiției umane. Pictura deține calitatea de a dezvălui în frumusețea materialității ei nuanțări mai fine decât cele pe care le pot face cuvântul sau sunetul.” (Florentina Voichi). Expoziția a cuprins 16 lucrări de mari și mici dimensiuni, special realizate între 2021-2022 pentru a fi prezentate la Galeria ICR Lisabona.

Sărbătoarea Francofoniei – Concert Ramona Horvath și Nicolas Rageau la Hot Clube de Portugal – 10 martie 2022

Celebrarea Zilei Naționale a României la Castelul „São Jorge” din Lisabona. Recital Alexandru Tomescu și Tudor Torge – 2 decembrie 2022

2 decembrie / Celebrarea Zilei Naționale a României, printr-un recital susținut de violonistul Alexandru Tomescu și chitaristul Tudor Torge, la Castelul „São Jorge” din Lisabona. Proiect inițiat de ICR Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză. Alexandru Tomescu, unul dintre cei mai cunoscuți violoniști ai lumii, a interpretat pe vioara Stradivarius Elder-Voicu, obiect de Patrimoniu Național, categoria Tezaur. Alexandru Tomescu a fost acompaniat de tânărul chitarist Tudor Torge. În Sala Ogival a Castelului „São Jorge” – unul dintre cele mai prestigioase edificii de patrimoniu ale capitalei portugheze – a fost oferit un omagiu României și valorilor sale, solidarității, umanității și demnității naționale, calități esențiale pentru depășirea provocărilor actuale. Concertul susținut de violonistul Alexandru Tomescu, acompaniat de chitaristul Tudor Torge, a fost cadrul în care aceste valori s-au manifestat plener, în condiții de excepțională calitate artistică. Programul a cuprins piese de Ciprian Porumbescu, Constantin Dimitrescu, Niccolò Paganini, precum și o lucrare a compozitorului portughez Vítor Rua, interpretată în semn de omagiu pentru gazde și publicul prezent. Concertul a continuat tradiția de succes a celor două misiuni diplomatice de la Lisabona de a invita, în spații prestigioase ale Portugaliei, reprezentanți de marcă ai muzicii clasice românești. Evenimentul a avut loc într-o atmosferă de excepție, reunind invitați, autorități portugheze, membri ai comunității românești, prieteni și parteneri portughezi, reprezentanți ai corpului diplomatic, jurnaliști și formatori de opinie, oameni de cultură și reprezentanți ai mediului academic. Proiectul dedicat Zilei Naționale a României în Portugalia a beneficiat de sprijinul Primăriei Municipiului Lisabona, al EGEAC (Regia Municipiului Lisabona responsabilă pentru organizarea de activități culturale) și al Fundației Bonte.

22 decembrie / Filmul *Mircea*, r.: Sergiu Nicolaescu (1989), prezentat la Cinemateca Portugheză din Lisabona, Sala „Félix Ribeiro”. Un proiect al ICR Lisabona, în colaborare cu Cinemateca Portuguesa – Museu do Cinema (Cinemateca Portugheză) și Centrul Național al Cinematografiei (CNC) din România. Cinemateca Portuguesa este instituția care asigură conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cinematografic portughez, fiind unul dintre actorii majori din domeniul filmului de artă din Portugalia. Cinemateca Portuguesa reprezintă un partener strategic și de lungă durată al ICR Lisabona în promovarea cinematografiei românești în spațiul lusitan. La proiecția filmului, au participat João Pedro Bénard, directorul Departamentului de Programare și Nuno Sena, directorul Departamentului de Comunicare din cadrul Cinematecii Portugheze, precum și criticul de film Flávio Santos.

LONDRA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LONDRA

14 ianuarie / Proiecție de artă românească pe clădirea ICR Londra, de Ziua Culturii Naționale. Având o durată de 20 de minute, filmul a fost proiectat continuu timp de două ore, începând cu ora 17.00. Proiecția a constat în afișarea, pe fațada clădirii, a unei selecții de lucrări de artă românească din portofoliul artistic al celor mai cunoscuți pictori de origine română sau care au trăit în România: Nicolae Tonitza, Nicolae Grigorescu, Camil Ressu, Ștefan Luchian, Ion Andreescu, Gheorghe Petrașcu, Corneliu Baba, Theodor Aman, Alexandru Ciucurencu, Marcel Iancu, Ion Țuculescu, Theodor Pallady, Iosif Iser, Octav Băncilă, Cecilia Cuțescu-Storck, Victor Brauner, Constantin Artachino.

17 ianuarie / Lansarea volumului *Images on the Page. A Fashion Iconography* semnată de istoricul de artă de origine română Sanda Miller, la sediul reprezentanței. Volumul *Images on the Page. A Fashion Iconography* este o lucrare interdisciplinară publicată de prestigioasa editură Bloomsbury. Istoricul de artă Sanda Miller propune o

alternativă radicală la abordările convenționale din istoria modei, metodologia pe care a dezvoltat-o fiind o iconografie a modei. La eveniment a luat cuvântul Frances Arnold, editor Bloomsbury, Carly Bull, consultant arte vizuale din partea editurii Bloomsbury, discuția fiind prefațată de mesaje video transmise de prof. dr. Peter McNeil, de la University of Technology, Sydney, și de conf. univ. dr. Liliana Țuroiu, Facultatea de Arte Decorative și Design (FADD), Departamentul Modă – Design Vestimentar.

24 ianuarie / Prelegere online despre semnificația zilei de 24 ianuarie, susținută de prof. univ. dr. Dumitru Preda, pe pagina de Facebook ICR Londra, în vederea marcării unui moment cu importanță istorică. Tema prelegerii a fost semnificația zilei de 24 ianuarie în procesul de formare a statului național unitar. Prof. univ. dr. Dumitru Preda este diplomat de carieră, autor a peste 50 de volume și a numeroase articole științifice. Prezentarea a avut loc în limba română, cu subtitrare în limba engleză.

29 ianuarie / Turneul spectacolului de teatru *De ce fierbe copilul în mămăligă*, în interpretarea actriței Edith Alibec. A fost organizat un spectacol în limba engleză, la The Garage Theatre din Norwich, în continuarea turneului început din 2021 și desfășurat în prestigioase centre universitare și mari orașe din Marea Britanie.

3 februarie / Concert al pianistului Cristian Niculescu, la ICR Londra, în „Seria Enescu”. Evenimentul s-a desfășurat cu public și a fost înregistrat și difuzat, la 10 februarie, pe canalele

de social media ale ICR Londra. Programul concertului a cuprins următoarele piese: George Enescu – Melodie din Suita *Pièces Impromptues* op.18 pentru pian; Johann Sebastian Bach – *Nun komm, der Heiden Heiland*; Ludwig van Beethoven – Sonata op. 31 nr. 2 „the Tempest” în re minor; Johannes Brahms – 3 intermezzo op. 117; Erik Satie – *Gnossienne* nr.3 & nr.4; George Enescu – *Carillon Nocturne* din Suita *Pièces Impromptues* op.18 pentru pian.

19 februarie / „Ziua Brâncuși”, în colaborare cu Tate Modern și Art Safari. Un material video de aproximativ 20 de minute realizat de Art Safari a fost difuzat pe pagina de Facebook și canalul YouTube ale ICR Londra, cu imagini filmate în interiorul muzeului Tate Modern (unde sunt expuse în prezent lucrări ale sculptorului roman din cunoscuta serie *Măiastra, Pește, Danaida*), precum și o serie de imagini din arhiva Tate Images. Înregistrarea lucrărilor *Gnossienne* nr.3 și nr.4 ale lui Erik Satie, în interpretarea lui Cristian Niculescu, au constituit coloana sonoră a expoziției online „Brâncuși”, pe care ICR Londra a realizat-o împreună cu Cristina Enășescu, curatoare.

3 martie / Concert extraordinar: creații muzicale feminine în „Seria Enescu”. ICR Londra a organizat concertul pentru vioară și pian, în interpretarea violonistei Diana Jipa și a pianistului Ștefan Doniga. Cei doi artiști au lansat CD-ul intitulat *Doamnele muzicii românești*. Produsul discografic este parte a unui amplu proiect de promovare a creațiilor muzicale aparținând femeilor compozitor din România. Programul a cuprins: George Enescu – *Impromptu concertant*, Felicia Donceanu: *Sonata nr. 1* pentru vioară și pian în re minor; Violeta Dinescu – Satya II (aranjament pentru vioară și pian de Vlad-Răzvan Baciu); Hilda

Jerea: *7 dansuri românești pentru vioară și pian pe motive culese de Béla Bartók*; Laura Manolache – *Personaje*; Carmen Petra Basacopol – *Sonata nr. 1* op. 5 pentru vioară și pian în fa diez minor; Liana Alexandra – *Vals*.

8 martie / Origami, pictură și Mărțișor: atelier pentru copii. ICR Londra a organizat un atelier pentru copii, care a combinat tehnica japoneză origami, de pliere a hârtiei, cu tradiția românească a Mărțișorului. Copiii au realizat obiecte din hârtie (animale, flori, reprezentări abstracte), cărora le-au atașat firul alb-roșu din mătase, confecționat tot de ei în cadrul atelierului. Tehnica origami, precum și un scurt istoric despre simbolistica Mărțișorului, au fost prezentate de echipa ICR Londra. În completarea evenimentului, pictorul Bogdan Mihai Radu a predat tehnici de pictură în cadrul unui atelier dedicat reprezentărilor florale.

15 martie / Semnalarea apariției volumului *Șapte povești de dragoste în vremea Holocaustului, comunismului și azi* de Petru Clej, prin difuzarea unei discuții între scriitorul Petru Clej și jurnalistul BBC Dorian Galbinski, pe pagina de Facebook și canalul de YouTube ale ICR Londra. Discuția a fost înregistrată la sediul reprezentanței și a fost susținută în limba engleză. Cartea vine în întâmpinarea elevilor, dar nu numai, cu șapte narațiuni care îmbracă informații consistente din punct de vedere istoric și din prisma redării vremurilor evocate. Fie că vorbim despre perioada Holocaustului, de dictatura comunistă ori de zilele noastre, toate poveștile care sunt scrise în jurul cuplurilor cu povești imposibile (din cauza diferențelor de religie, etnie sau din cauza vremurilor de prigoană) au, totuși, final fericit. După căderea comunismului în România,

Expoziție personală Eugen Raportoru, la sediul ICR Londra – 24 martie – 21 aprilie 2022 ▶▶

◀ Prezentare de modă Carmen Emanuela Popa, 11 iunie 2022

subiectul Holocaustului a devenit predilect pentru jurnalistul Petru Clej, la fel și fenomenul antisemitismului.

24 martie – 21 aprilie / Expoziție personală Eugen Raportoru, la sediul ICR Londra. Au fost expuse 15 lucrări realizate în ulei, de dimensiuni mari. Portrete și compoziții care au ca punct de plecare viața nomadă și mahalaua ca spațiu periferic, cu toate antagonismele ei, au fost expuse în premieră la ICR Londra, iar o parte dintre acestea au fost prezentate ulterior și în cadrul Bienalei de Artă de la Veneția. În complementaritate cu lucrările, artistul a realizat o instalație constând într-o reprezentare a unei căruțe din tablă zincată – o metonimie a vieții nomade și a călătorilor romi. Câte o lampă cu gaz a fost poziționată în proximitatea fiecărei lucrări pentru a potența mesajul expoziției. ICR Londra a organizat această expoziție pentru a marca și recunoaște cultura romani și, respectiv, Ziua Internațională a Romilor (8 aprilie).

6 aprilie / Lansarea volumului *The Book of Perilous Dishes* (în română *Mâța Vinerii*) de Doina Ruști, în marja London Book Fair, la sediul ICR Londra. Cartea a apărut în traducerea lui James Christian Brown, la editura Neem Tree Press, pe data de 3 martie. Evenimentul literar a constat într-o discuție prilejuită de apariția volumului în limba engleză și a explorat plasarea volumului în ficțiunea istorică, categoria fantasticului în literatura română precum și contiguitățile între acest volum și proza lui Tracy Chevalier, cu care Doina Ruști a fost într-un dialog în cadrul festivalului Romania Rocks, ediția a II-a. La discuție au participat: scriitoarea Doina Ruști, Archana Sharma (din partea editurii Neem Tree Press), James Christian Brown (traducător), Roxana Dumitrache (referent principal relații ICR Londra).

7 aprilie / Recital al pianistului Mihai Ritivoiu, câștigător al bursei „George Enescu”, în „Seria Enescu”, program desfășurat fără întreruperi de ICR Londra din anul 2007. Mihai Ritivoiu a obținut bursa „George Enescu”, oferită de ICR, cu un proiect dedicat studierii aprofundate a muzicii pentru pian a unor compozitori francezi – Couperin, Ravel, Fauré –, în vederea înregistrării unui CD în cursul anului 2022. Concertul s-a desfășurat cu public, fiind înregistrat de ICR Londra și difuzat, pe 14 aprilie, pe canalele de social media ale ICR Londra (pagina de Facebook, canalul de YouTube și website) și ale altor parteneri.

5 mai / Recital susținut de Chloé Piano Trio, în „Seria Enescu”, la ICR Londra. Concertul cameral al Trioului Chloé Piano, actuali câștigători ai Premiului RPS Henderson pentru ansamblu de cameră, a avut loc în sala „Enescu”. Trioul este format din Maria Gîlicel, Jobine Siekman și George Todica, și a concertat în Marea Britanie, Franța, Elveția, Italia și Țările de Jos, inclusiv în câteva locuri prestigioase din Londra, cum ar fi: Sala Elgar de la Royal Albert Hall, Casa Charlton, Academia Regala de Arte, Champs Hill (Sussex), Forumul Cultural Austriac, Lichfield Festival, Banstead Arts Festival și Hargrave Festival. Repertoriul trioului variază de la perioadele barocă și clasică până la muzica modernă. Programul a cuprins compoziții de Haydn, Brahms, R. Clarke și Enescu – Trio pentru pian în sol minor – III. *Andante*.

19 mai / Discuție literară: Anda Vahnovan în dialog cu Paula Erizanu. Evenimentul a constat într-o discuție literară la care au participat două scriitoare din Republica Moldova, stabilite

la Londra și influențate în mod semnificativ în scrisul lor de noua apartenență la spațiu și de noua identitate. Discuția a prilejuit și lansarea volumului de poeme al Andei Vahnovan, *Sârme*, publicat de Casa de pariuri literare în acest an, și a urmărit parcursul comun al celor două scriitoare de generații diferite. Paula Erizanu a citit câteva poeme în limba engleză din acest volum.

Atelier pentru copii susținut de Bianca Mann la ICR Londra, 20 mai 2022 ▼

19-20 mai / Semnificația măștii în artă: artist-talk Bianca Mann și două ateliere pentru adolescenți și copii. ICR Londra a organizat trei evenimente interconectate: un artist talk care a explorat semnificațiile măștii în artă (de la funcția ritualică-inițială a acesteia) până la masca-obiect sanitar, în contextul pandemiei, și două ateliere pentru adolescenți și copii. Artista Bianca Mann a prezentat într-o discuție de o oră și jumătate, în limba engleză, jucările sale cu imagini și video, și a purtat un dialog moderat de Roxana Dumitrache, coordonatoarea ICR Londra, pornind de la semnificația măștii în artă. Atelierele de modelaj pentru copii susținute de artista Bianca Mann și-au propus conceperea unor lucrări din lut de mici dimensiuni în care interacțiunea cu materia devine asemenea unui proces ceremonial prin care participanții au putut experimenta lucrul cu lutul și recontextualiza un univers al formelor, plecând de la tema visului și a personajelor imaginate în somn.

26 mai / Discuție-panel și lansarea cărților *The Temptation of Homo Europaeus și Kin, People or Nation?*, semnate de Victor Neumann, la sediul ICR Londra. Victor Neumann este istoric și filosof al culturii, profesor de istoria modernă a României și istoria modernă a Europei la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara. Alături de acesta, la dezbaterile academice prilejuită de publicarea volumelor profesorului au luat cuvântul eminentul profesor Dan Stone, Royal Holloway, University of London, Gabi Reigh (traducător), discuția fiind moderată de Neil Titman (din partea editurii Scala Arts & Heritage Publishers). Dezbaterile au avut loc în limba engleză.

28-29 mai / Spectacolul interactiv pentru copii „Clara și timpul liber” și atelier de artă dramatică. ICR Londra a realizat un eveniment dedicat copiilor, cu prilejul Zilei internaționale a copilului, constând în spectacolul interactiv „Clara și timpul liber”, un one woman show cu Ana Turos, în limba engleză, și un atelier în artele dramatice al Asociației Dra.ma – Acting for life. Duminică, 29 mai, au avut loc două ateliere Dra.ma, fiecare a câte 45 minute fiecare, împărțite pe grupe de vârstă (5-8 ani/ 9-12 ani).

2 iunie / Violonista Irina Nanushi și pianista Verona Maier, în concertul lunii iunie din „Seria Enescu”, la sediul ICR Londra. Programul recitalului cameral a inclus câteva capodopere consacrate din repertoriul marelui compozitor român George Enescu, precum și lucrări preferate de acesta: *Sonata pentru vioară și pian nr. 3 op. 25 în caracter popular românesc*, *Sonata pentru vioară și pian Torso*, Ernest Chausson – *Poeme op. 25*, R. Vaughan Williams – *The lark Ascending* (aranjament pentru vioară și pian). Recitalul a fost înregistrat și difuzat pe pagina de Facebook a ICR Londra.

16 iunie / Concert cameral „O harpă de poveste”, susținut de muzicienii Oxana-Lorena Corjos (pian), Petru-Mihai Pane (clarinet) și Adriana Cazacu (harpă), la sediul ICR Londra. Programul a cuprins: Henry Purcell – *Ground*, Krzysztof Penderecki – *Preludiu pentru solo clarinet*, Franz Schubert – *Die Zauberharfe*, Friedrich Smetana – *Vltava*, arr. Hans Trnecek, Sergei Rachmaninoff – *Polka Italiene*, Carmen Petra Basacopol – *Pastoral Sonata*, Francis Poulenc – *Sonata pentru clarinet și pian*, Béla Bartók – *Romanian Dances*.

Concertul a fost înregistrat și difuzat pe pagina Facebook a ICR Londra. Elementul care leagă neobișnuitul trio clarinet, harpă și pian este readucerea la viață a acestei bijuterii, harpa cu dublă acțiune Erard, un instrument care simbolizează rădăcinile și conservarea tradiției muzicale românești.

18 iunie / „A Summer’s Modernist Venture” – concert al The Hirvi Quartet și prietenii, la sediul ICR Londra. Au fost interpretate lucrări aparținând unor compozitori renumiți și o serie de compoziții originale semnate de David Bălica, compozitor britanico-român în plină ascensiune. Ca o notă de originalitate, muzicienii au fost de naționalități diferite: Leonardo Badila (Italia), Enya Barber (Marea Britanie), Jessica Dugard (Marea Britanie), Floora Valila (Belgia), Stefan Weidner (Marea Britanie), David Bălică (România și Marea Britanie). Concertul a fost transmis live pe canalul Facebook al reprezentanței și al Ambasadei României la Londra.

27 iunie / Spectacol de cântece și dansuri populare, la sediul ICR Londra. Elevii clasei „isteților” din cadrul Colegiului „Ion Luca Caragiale” din Municipiul Ploiești au susținut un spectacol de cântece și dansuri populare românești, purtând costume populare specifice localității Breaza. Copiii au fost însoțiți de profesorul Eugen Niță.

6 iulie / Întâlnire cu scriitorul de carte pentru copii Alec Blenche, la sediul ICR Londra. Autorul care trăiește la Constanța folosește pasiunea lui pentru literatură ca pretext pentru proiectele sociale pe care le derulează și le susține. Evenimentul a avut o componentă dedicată copiilor, ce a inclus

lectura cărților atât în engleză, cât și în română, precum și un recital de muzică la chitară susținut de însuși autorul. Toți participanții au primit cărți gratuite cu autograful autorului.

14-22 iulie / „Semnificația iei” – expoziție de ii și prelegere etnografică, la sediul ICR Londra. Au fost expuse cămăși și costume integrale din colecția privată a Vetei Ghimpu Munteanu, din Republica Moldova, solistă a ansamblului folcloric „Tălăncuța”, membru al Uniunii Muzicienilor. Piesele expuse au fost însoțite de explicații etnografice despre motivele cusute, semnificație, vechime și despre apartenența geografică a acestora. Unele piese au o vechime de peste 100 de ani. Vernisajul a fost deschis de Veta Ghimpu, iar fondul sonor a fost reprezentat de o selecție din cântecele interpretate de aceasta.

18 iulie / Prelegerea „Constable vs Grigorescu. A Walk Off”, susținută de artistul și curatorul Peter Harrap, la sediul ICR Londra. Prelegerea a urmărit intersecțiile dintre școala de pictură românească și cea britanică în operele a doi artiști-reper, John Constable și Nicolae Grigorescu, și a fost organizată de prestigioasa British Landscape Forum, asociație care reunește curatori din cadrul Tate Modern, Victoria and Albert Museum și Royal Academy of Arts. Prelegerea susținută de Peter Harrap, expert în opera lui Constable și Grigorescu, cu un doctorat în contiguitățile dintre lucrările acestora, a avut o durată de o oră și a fost însoțită de imagini ale lucrărilor puse la dispoziție de Muzeul Național de Artă al României. Prelegerea a avut ca public principal reprezentanți ai British Landscape Forum, asociație care reunește curatori din cadrul Tate Modern, Victoria and Albert Museum și Royal Academy of Arts, dar s-a adresat și publicului gene-

ral interesat de arta plastică românească, în principal mediul academic (facultățile de artă, cu predilecție).

18 august / Lansarea ciclului „Peste mări și țări – Puncte româno-britanice”/ „Over land and Sea – British-Romanian bridges”, la sediul ICR Londra. Evenimentul, organizat de asociațiile Bunul Samaritean și Door to Home, a inițiat o colaborare caritabilă și culturală, cu finalitate practică, între diaspora românească și publicul britanic din Regatul Unit, pe de o parte, și românii în nevoie din țară, pe de altă parte. Scriitorul Gabriel Braic, profesor de limba română din Cluj și autor al seriei *Semeseuri*, a lansat cel mai recent volum din seria respectivă în contextul sprijinului său pentru eveniment și pentru misiunea celor două asociații. Din partea asociațiilor Bunul Samaritean și Door to Home, Adrian Ciorna, președinte, a prezentat conceptul evenimentului și viitoarele proiecte caritabile din România, dar și oportunitățile de conectare cu țara și cultura românească pentru copiii și tinerii crescuți în Regatul Unit. Au fost invitați diplomați, lideri de afaceri, ai asociațiilor de binefacere, culturale, ai bisericilor etc. din Regatul Unit. În anul 2022, un proiect special a inclus și refugiații ucraineni.

18-20 august / Actrița Roxana Lupu, la Camden Arts Festival din Londra, desfășurat la Teatrul Technis – Camden Londra. ICR Londra a susținut prezența actriței Roxana Lupu la Camden Arts Festival din Londra, pentru a interpreta rolul Annei Karenina din spectacolul *Tolstoy Tried to Kill My Girlfriend*. Spectacolul *Tolstoy Tried to Kill My Girlfriend*, în care a fost prezentă actrița română, a fost produs de compania britanică Pajoda Theatre Company. Roxana Lupu a interpretat rolul Annei Karenina, în limba engleză. *Tolstoy Tried*

to Kill My Girlfriend examinează relația dintre autor și personajele sale. Amuzant și emoționant, piesa spune povestea lui Deacon James, care se trezește într-un loc ciudat, doar pentru a fi confruntat cu personajul principal din romanul său, căruia nu-i place cum decurge povestea. Mai târziu își întâlnește eroul, Tolstoi. Ezra Harker Shaw este scriitoarea cărții *Tolstoy Tried to Kill My Girlfriend*.

31 august / Ziua Limbii Române, sărbătorită de ICR Londra în mediul online: *We want to speak Romanian! – Ideals of a mass movement towards the end of the Cold War*, un interviu cu jurnalista Corina Giurgia și *Despre necesitatea înființării de școli cu predare în limba română în Marea Britanie; voci ale cursanților*, dezbateri moderată de Andreea Salvage, lidera asociației REACH (Romanians and Europeans Association Community Hub), cu mesaje ale copiilor de la cursul de limba română. În cadrul dezbaterii despre semnificația Zilei Limbii Române, Andreea Salvage a militat pentru înființarea de școli cu predare în limba română în Marea Britanie, alături de lideri ai comunității românești din Marea Britanie, profesori de limba română etc. Materialele au fost publicate pe site și pe platformele social media ale reprezentanței ICR Londra și ale Ambasadei României la Londra.

10-11 septembrie / Participare la programul „Open House London” (Porți deschise), la sediul ICR Londra. Pentru cel de-al doisprezecelea an consecutiv, ICR Londra a participat la „Open House London”, una dintre cele mai ample manifestări arhitecturale desfășurate anual în capitala britanică, în cadrul căreia un număr impresionant de clădiri de patrimoniu din Londra sunt deschise spre vizitare publicului larg, în regim

gratuit. Cu acest prilej, clădirea reprezentanței din 1 Belgrave Square și-a deschis porțile, oferind o incursiune în istoria și arhitectura clădirii, coroborat cu promovarea unor elemente ale culturii române. Vizitatorii au putut vizita interioarele clădirii – holul principal și încăperile de la primul etaj – care au găzduit o expoziție dedicată istoricului clădirii, și au putut urmări filme de prezentare turistică a României. În Sala „Enescu”, vizitatorii au putut asculta muzică românească.

30 septembrie / Seară literară româno-evreiască la ICR Londra, avându-l ca invitat pe editorul de film și memorialistul Dov Hoenig. Evenimentul s-a înscris în programul ICR Londra de promovare a autorilor originari din România sau de origine română, ale căror lucrări sunt publicate în limba engleză. Romanul *Triumph Street Bucharest – București, înainte și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial*, îl prezintă pe Bernard Davidescu, un tânăr care locuiește cu părinții și frațele mai mare pe strada Triumfului. Când România, sub dictatura generalului Ion Antonescu, se aliază cu Hitler și invadează U.R.S.S., evreii de la București se confruntă cu amenințarea de a fi trimiși în lagărele naziste. Cu toate acestea, în fiecare duminică dimineață, tânărul Bernard, pasionat de politică și istorie, îi uimește pe adulții din curte, evrei și creștini deopotrivă, cu analiza sa asupra situației politice din România. *Rue du Triomphe* este povestea acestui tânăr, cu visele și chinurile sale. Romanul a fost publicat inițial în limba română, la editura Hasefer, în anul 2021, sub titlul *Strada Triumfului*.

3 octombrie / Seara literară „A Writer and his Multiverse”, cu scriitorul Dan Lungu, la sediul ICR Londra. Evenimentul a făcut parte din programul ICR Londra de promovare a scrii-

toriilor români contemporani în spațiul britanic. Interlocutor în dialogul cu Dan Lungu a fost Claudiu Florian, director adjunct al ICR Londra. În cadrul acestui eveniment, au fost dezbătute două romane ale scriitorului Dan Lungu, respectiv: *Sînt o babă comunistă și Șoferul din Oz*. De asemenea, Dan Lungu a susținut prelegerea cu titlul „O panoramă literară a postcomunismului românesc”.

3 octombrie / Recital al muzicienilor Gabriel Gițan, Sofia Blându și Tudor Triță, la Biserica Saint James’s Church, Piccadilly, în cadrul parteneriatului de lungă durată pe care ICR Londra îl are cu importantul lăcaș de cult din centrul metropolei britanice. În cadrul acestui proiect, au fost interpretate următoarele creații muzicale: G. Enescu – *Balada pentru vioară și pian*; R. Schumann – *Adagio și Allegro op.70*; L. van Beethoven – *Sonata pentru vioară op.12 nr.1*, în Re major; G. Enescu – *Sonata pentru violoncel op.26 nr.2*, în Do major; Gaspar Cassado – *Requiebro pentru violoncel și pian*; G. Enescu – *Sérénade lointaine pentru vioară, violoncel și pian*; Dan Dediu – *Rondo à la Münchhausen*.

5-19 octombrie / Salonul artiștilor români stabiliți în Marea Britanie, la sediul reprezentanței ICR din capitala Marii Britanii. ICR Londra a sprijinit lansarea unei platforme expoziționale, având drept țintă artiști români care trăiesc, lucrează și creează în Marea Britanie, dar și pe cei dornici să se lanseze pe piața britanică. Lucrările artiștilor aflați la început de carieră au fost expuse alături de cele ale unor artiști consacrați pe piața britanică, precum: Mircea Teleaga, Nora Blaj, Anca Ștefănescu și Bogdan Mihai Radu. Vernisajul a avut loc la 5 octombrie, în prezența artiștilor.

6 octombrie / Deschiderea stagiunii 2022-2023 a Seriei „Concertelor Enescu”, la ICR Londra. Concertul de deschidere a fost susținut de muzicienii Gabriel Gițan (pian), Sofia Blându (violoncel), Izabela Ghergu (violoncel) și Tudor Triță (vioară). Partener: Societatea „Enescu” din Londra. Programul a reunit următoarele creații muzicale: George Enescu – *Balada pentru vioară și pian*; Jean-Baptiste Barrière – *Sonata pentru două violoncele nr.10*, în Sol Major; Robert Schumann – *Adagio și Allegro* pentru violoncel și pian; L. van Beethoven – *Romanța în Fa Major*; George Enescu – *Sonata op. 26 nr. 2*, în Do Major; Gaspar Cassado – *Requiebro*; George Enescu – *Serenade Lointaine*.

21 octombrie / Premiera albumului și filmului *Interbeing*, ale artistei Nico de Transilvania, la sediul ICR Londra. Evenimentul multimedia a promovat un triplu mesaj – modern-artistic, tradițional-folcloric și ecologist. Întreaga activitate muzicală a artistei Nicoleta Cărpineanu este legată de implicarea în acțiuni ecologiste, respectiv în proiectul „Forest Without Frontiers / Păduri fără frontiere”, pe care l-a conceput și inițiat în anul 2018. Rezultatele acestei munci sunt concentrate în albumul și filmul documentar *Interbeing*, care au fost lansate la ICR Londra. Evenimentul a avut loc după următorul program: partea introductivă, la parterul sediului ICR Londra, „Welcome to Romania, Food and Wine” – gustări și vinuri românești. Pe fundal, o instalație de sunet a reprodus foșnetele pădurii, înregistrate în Munții Făgăraș și Apuseni. În partea a doua a evenimentului a avut loc vizionarea unui *slide show* cu spații din România aferente proiectului *Interbeing*: sat Nucșoara, Munții Făgăraș. De asemenea, a fost prezentată instalația „Artwork for the forest” – lu-

crare concepută pentru *Forest Without Frontiers* de Stanley Donwood, artistul cunoscutei formații de muzică experimentală Radiohead. În ultima parte a evenimentului, a avut loc un program muzical; Nico de Transilvania a interpretat, în premieră, piese din albumul *Interbeing*.

2-11 noiembrie / Expoziția colectivă „Predicțiile pământului. Despre gândirea și practica ecologică”, la sediul ICR Londra. Artiștii implicați în proiect au fost: Elena Adorian, Cătălin Burcea, Sergiu Chihaia, Ștefan Radu Crețu, Bogdan Rața, Saint Machine, Florin Ștefan, Iulia Toma. Artiștii au abordat în lucrările medii vizuale diferite: desen, colaj, fotografie, ilustrație, video-art, instalații media. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 2 noiembrie, la sediul ICR Londra, în prezența curatorului expoziției, Mihai Zgondoiu, și a artiștilor Bogdan Rața și Cosmin Paulescu. Proiectul, prezentat într-o formulă restrânsă, a urmărit să genereze premisele pentru o înțelegere mai profundă a modului în care provocările ecologice ne pot afecta dramatic viața. De asemenea, expoziția a urmărit, pe de-o parte, stimularea potențialului creativ al tinerilor în sfera artei ecologice și, pe de altă parte, transmiterea unui îndemn pentru tânăra generație la un comportament responsabil față de mediul înconjurător.

3 noiembrie / Violonistul Remus Azoitei și pianistul Eduard Stan, în concertul lunii noiembrie din „Seria Enescu”, la sediul ICR Londra. Eveniment organizat în colaborare cu Societatea „Enescu” din Londra. În cadrul evenimentului, au fost interpretate următoarele creații muzicale: F. Kreisler – *Preludium & Allegro*; L. van Beethoven – *Romance in Fa Major* Op. 50; G. Enescu – *Sonata no. 2 în fa minor*, op. 6; B. Bartók – *Romanian*

Dances; W. A. Mozart – *Sonata în mi minor*; P. Sarasate – *Carmen Fantasy*; Viorel Munteanu – *Fauraria lui Brâncuși*.

4 noiembrie / „The Music of Cosmos” – concert și conferință, la Royal Observatory Greenwich”, Londra. Evenimentul a constat într-un spectacol inspirat de un experiment științific bazat pe ascultarea a trei lucrări scurte pentru pian, compuse de J.S. Bach, și a felului în care acestea influențează gândurile și viziunea asupra lumii fizice și metafizice. Protagonistii serii au fost cosmonautul Dumitru Prunariu și pianista Elena Piccione. Evenimentul a fost moderat de Catinca Maria Nistor, director ICR Londra și Călin Humă, președintele Art in Conversation.

10 noiembrie / Prelegere susținută de istoricul Florian Banu, cu prilejul aniversării unui secol de la Încoronarea perechii regale române la Alba Iulia, și pentru a marca ziua de naștere a Reginei Maria. Dincolo de semnificația istorică și simbolică pentru națiunea română, contextul intern și internațional al Încoronării perechii regale române la Alba Iulia, pe 15 octombrie 1922, este puțin cunoscut publicului. În Marea Britanie, acest subiect a prezentat o doză suplimentară de interes prin descendența britanică a Reginei Maria, de la a cărei naștere s-au împlinit, pe 29 octombrie, 147 de ani. Dr. Florian Banu este un istoric român de înaltă rigoare științifică, specialist pe contextul intern și internațional al epocii. Înregistrarea a fost realizată sub forma unui dezbateri științifice, susținută cu materiale documentare și fotografice de epocă. Dr. Florian Banu a susținut această cercetare în limba română. au fost Materialul tradus și subtitrat în limba engleză a fost distribuit online, pe platformele YouTube și Facebook ale ICR Londra.

14-25 noiembrie / Expoziția „Moștenirea românească – o călătorie în timp”, semnată de Beverley Jane Stewart, la sediul ICR Londra. Expoziția a inclus lucrări de pictură, gravură și colaj, fiind rezultatul unei călătorii de cercetare întreprinse de Jane Stewart, timp de trei ani, în România, pe urmele rădăcinilor ei românești. Astfel, Beverley Jane Stewart a prezentat în lucrările ei aspecte arhitecturale și culturale ale unor orașe din România de care se leagă rădăcinile ei românești, sau unde au existat importante comunități evreiești, precum Alba Iulia, Timișoara, București, Botoșani, Galați, Sibiu, Sighet.

25 noiembrie / „Tales of Life” – concert al pianistului Florian Mitrea, în cadrul Festivalul Internațional Propatria – Tinere Talente Românești, la Royal Over-Seas League, Londra. Organizatori: „Associazione Culturale Rumeno-Italiana Propatria Odv”, cu sediul la Roma, împreună cu ICR Londra. Etapa londoneză a fost marcată de un recital susținut de pianistul Florian Mitrea, la Princess Alexandra Hall, Royal Over-Seas League, Over-Seas House Park Place, St James’s Street London. În program: Beethoven – *Sonata în Do minor* op. 13 *Pathetiqu*; Sigismund Toduță – *Passacaglia*. 12 *Variațiuni românești de Crăciun*; Franz Liszt – *Balada nr. 2 în Si minor* și *Rapsodia Spaniolă*.

26 noiembrie / Show de modă găzduit de ICR Londra, proiect realizat în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Au fost puse în valoare creațiile designerilor Laura Cazacu și Andreea Haise, stabilite în Marea Britanie. Proiectul a susținut promovarea

segmentului de modă ca parte integrantă a domeniului industriilor creative din România, și a facilitat întâlnirea dintre tinerii creativi și profesioniști ai domeniilor vizate, într-un efort comun de promovare, dezvoltare și consolidare a industriilor creative din România.

30 noiembrie 2022 – 15 ianuarie 2023 / Expoziție pentru marcarea Zilei Naționale a României la Londra: „355 de ani de prezență românească în presa britanică”, la sediul ICR Londra. O cercetare realizată de Lia Chisacof, începând cu anul 1667, adusă până la zi, ce a relevat o prezență românească constantă în fenomenul complex al presei britanice. Însoțite adeseori de ilustrații sau fotografii relevante, relațiile despre români și cultura română din presa britanică cuprind numeroase secvențe de viață cotidiană de o mare savoare, ceea ce le transformă într-o narațiune în sine. În urma unei cercetări asidue în arhivele britanice, pe parcursul mai multor ani, cercetătoarea Lia Chisacof a scos la lumină mărturii inedite despre Țările Române în presa britanică a vremii. Relatările au făcut referire atât la situații disparate, cât și la evenimente istorice majore, precum martiriul domnitorului Constantin Brâncoveanu și al celor patru fii ai săi, Revoluția de la 1821 sau personalitatea lui Tudor Vladimirescu. Au fost prezentate extrase din gazetele timpului, precum: *The Times*, *Illustrated London News*, *Anti-Gallican Monitor*, *Aurora Borealis*, *Beacon*, *Bombay Gazette*, *British Press*, *Carmarthen Journal*, *Commercial Chronicle*, *Cumberland Packet*, *Dublin Weekly Register*, *Evening Mail*, *Freeman's Journal*, *General Evening Post*, *Globe*, *John's Sunday Monitor*, *London Moderator and National adviser*, *London Packet and New Lloyd's Evening Post*, *Morning Herald*, *National Register*, *New Times*, *London*, *Norfolk Chronicle*, *Observer of the Times*, *Oxford Journal*, *Public Ledger*, *Star London*, *Statesman*, *The Sun*.

5 decembrie / Recital susținut de violonistul Alexandru Tomescu, alături de Cvartetul ConTempo, la Ziua Națională a României, la Dublin. Eveniment organizat de Ambasada României la Dublin în colaborare cu Institutul Cultural Român de la Londra. Acest concert s-a desfășurat în sala de concerte de la sediul Royal Irish Academy of Music Dublin, fiind urmat de o recepție la care au participat membri ai corpului diplomatic din Irlanda, precum și membri ai comunității românești. Programul muzical al recitalului a inclus următoarele creații muzicale: J.S. Bach – *Adagio Si Fuga Din Sonata Nr. 1 în Sol minor*; Eugène Ysaÿe – *Obsession*; Jozef Baczewicz – *Capriciul Polonez*; George Enescu – *Lăutarul*; Vasile Filip – *Suita Românească*; Ciprian Porumbescu – *Balada*.

5 decembrie / Recital de lieduri susținut de soprana Izabela Stănescu, tenorul David Pircsuk, baritonul Andrei Cocârlea, acompaniați de pianista Raluca Ouatu, la St James's Church, Londra. Eveniment organizat în parteneriat cu Biserica St James's Church de pe bulevardul Piccadilly. În program: R. Schumann – *Am leuchtenden Sommermorgen – Dichterliebe* și *Im wunderschönen Monat Mai*; Fr. Schubert – *Die Forelle*; P.I. Ceaikovski – *Nyet tolko – Șase melodii*, op. 6; R. Strauss – *Allerseelen*; H. Duparc – *Chanson Triste*; G. Enescu – *Eu mă duc, codrul rămâne* și *Du conflit en douleur – Sept chansons de Clément Marot*; E. Terenyi – *Cântec țigănesc*; C. Debussy – *Romance – Deux Romances*; R. Hahn – *A Chloris*; Gh. Dima – *De ce nu-mi vii*; P. Tosti – *Good-bye*; *Colindul celui fără de țară*, versuri de Adrian Păunescu.

8 decembrie / Recital de gală susținut de soprana Izabela Stănescu, tenorul David Pircsuk, baritonul Andrei Cocârlea și

pianista Raluca Ouatu, în „Seria Enescu”, la sediul ICR Londra. Eveniment realizat în colaborare cu Societatea „Enescu” din Londra. În program: *Aux damoiselles s paresseuses d'ecrire a leurs amys* – G. Enescu; *Fidelity* – J. Haydn; *Changeons propos* – G. Enescu; *Morgen* – R. Strauss; *Du bist wie eine Blume*; *Liederkreis* – Robert Schumann; *Ave Maria* – G. Caccini; *Am leuchtenden Sommermorgen – Dichterliebe* – Robert Schumann; *Die forelle* – Fr. Schubert; *Im wunderschönen Monat Mai* – R. Schumann; *Nyet tolko – Șase melodii*, Op. 6 – P.I. Ceaikovski; *Vocalise* – S. Rachmaninov; *Allerseelen* – R. Strauss; *Chanson Triste* – H. Duparc; *Eu mă duc, codrul rămâne* – G. Enescu; *Cântec țigănesc* – E. Terenyi; *Revedere* – A. Eliade; *Romance – Deux Romances* – C. Debussy; *O, rămâi* – Gh. Stephanescu; *A Chloris* – R. Hahn; *De ce nu-mi vii* – Gh. Dima; *Du conflit en douleur – Sept chansons de Clément Marot* – G. Enescu; *Good-bye* – P. Tosti; *Colindul celui fără de țară* (versuri Adrian Păunescu).

15 decembrie / Concertul de colinde „Ma Ra Mu” – proiect inedit cu colinde din Maramureș, la sediul ICR Londra. Institutul Cultural Român de la Londra și Ambasada României la Londra, au organizat concertul de colinde „Ma Ra Mu”, susținut de muzicienii Ligia Hojda, Maria Hojda, Flavia Hojda, Francesca Hojda, Iuliu Hojda, Sergiu Catană, Pavel Ulici, Corneliu Ulici. Concertul a fost compus din următoarele creații muzicale: *Deschide nana ușile*, *Colindăm iarna*, *Astăzi s-a născut Isus*, *La Betleem colo în jos*, *M-a trimis mama*, *Bun gând*, *Colindul cerbului*, *Legănelul Lui Isus*, *Vine marea*, *În ajunul de Crăciun*, *Două stele*, *două surori*, *Coborât o coborât*.

16 decembrie / Prelegerea „Nicolae Titulescu: între excelență diplomatică și capcanele politicii interne”, susținută de

MA • RA • MU

BUN GÂND | CHRISTMAS FOLK SONGS - CONCERT

DECEMBER 15, 7:00 PM

ROMANIAN CULTURAL INSTITUTE LONDON
1, BELGRAVE SQUARE
SW1X 8PH

ROMANIAN
CULTURAL
INSTITUTE

istoricul George Damian, în ciclul „Diplomația româno-britanică, de la o epocă la alta”, la sediul ICR Londra. Proiectul a avut drept obiectiv promovarea rolului jucat de România pe scena politică internațională, în acest caz prin evidențierea tangențelor istorice româno-britanice. Au fost aduse în prim-plan câteva momente semnificative ale diplomației românești din perioada premergătoare celui de-al Doilea Război Mondial. Evenimentul a fost moderat de directorul adjunct ICR Londra, Claudiu Florian.

19 decembrie / Recital al harpistei americane Priyanka Shane Gohal și al violonistul Octavian Ioan Pîrlea, la St James's Church, Londra, în cadrul parteneriatului dintre Institutul Cultural Român de la Londra și importantul lăcaș de cult din centrul metropolei britanice. Evenimentul a fost transmis live, în mediul online, pe canalele Youtube ale ICR Londra și St. James's Church. În cadrul concertului, au fost interpretate următoarele creații muzicale: *Santa Fe Suite, for solo harp*; *Landscape; Nocturne and Sun Dance*; Fritz Kreisler – *Recitative and Skerzo for solo violin*; John Thomas – *Watching the Wheat*; Pierick Houdy – *Sonata. allegro moderato*; J.S. Bach – *A doua partita în Re minor, Chaconne*; George Enescu – *Ballade arranged for harp and violin*.

MADRID

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID

14 ianuarie – 16 decembrie / Proiectul „Biblioteca ICR Madrid recomandă” a continuat și pe parcursul anului 2022, pentru sporirea vizibilității bibliotecii de la sediul institutului, îmbogățită cu noi titluri. Au fost promovate traduceri în limba spaniolă pe rețelele de socializare, stârnind, astfel, interesul pentru literatura română. În fiecare zi de vineri a fost prezentată câte o carte, în relație cu aniversări naționale și internaționale sau cu teme culturale importante, fiind promovat de fiecare dată catalogul online al ICR Madrid. Calendarul publicării recenziilor în anul 2022 a fost următorul: 14 ianuarie (15 ianuarie, Ziua Culturii Naționale): *Cezara*, Mihai Eminescu; 21 ianuarie (24 ianuarie, Ziua Jurnalistului în Spania): *Nuestro enviado especial/ Trimisul nostru special*, Florin Lăzărescu; 28 ianuarie (27 ianuarie, Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului): *El accidente/ Accidentul*, Mihail Sebastian; 4 februarie: *Ligeros cambios de actitud/ Mici schimbări de atitudine*, Răzvan Petrescu; 11 februarie (10 februarie, aniversare Anton Holban): *Los juegos de Dania/ Jocurile Daniei*, Anton Holban; 18 februarie (17 februarie, aniversare Stelian Tănase): *Muerte de un bailarín de tango/ Moartea unui*

dansator de tango, Stelian Tănase; 25 februarie (24 februarie, Dragobetele): *Querer. Probar. Comprar: (Cuentos de amor en tiempos de rebajas)*, Alice Năstase Buciuța; 4 martie (Mărțișor, tradiții, Ziua Femeii): *Donde habita Zamolxe: Leyendas y Relatos populares de Rumanía/ Unde trăiește Zamolxe: Legende și povești populare din România*, Angela C. Ionescu; 11 martie (13 martie – 115 ani de la nașterea lui Mircea Eliade): *Lo sagrado y lo profano/ Sacrul și profanul*, Mircea Eliade; 18 martie (21 martie, Ziua Mondială a Poeziei; 25 martie, aniversare Ana Blandiana): *Mi patria A4/ Patria mea A4*, Ana Blandiana; 25 martie (27 martie, Ziua Mondială a Teatrului; 28 martie, ziua morții lui Eugen Ionescu): *Destellos y teatro/ Sclipiri și teatru*, Eugen Ionescu; 1 aprilie (Ziua păcălelilor; 2 aprilie, Ziua Internațională a Cărții pentru copii): *Los tres cabritillos/ Capra cu trei iezi*, Ion Creangă; 8 aprilie (4 aprilie, ziua morții lui Vintilă Horia): *Dios ha nacido en el exilio/ Dumnezeu s-a născut în exil*, Vintilă Horia; 15 aprilie: *Poemas y prosas de juventud/ Poezii și proză de tinerețe*, Paul Celan; 22 aprilie (Ziua Internațională a Cărții, Paște Ortodox): *El padre Dumitru Staniloae/ Părintele Dumitru Stăniloae*, Gheorghe F. Angheliescu; 29 aprilie (Ziua Internațională a Dansului; 1 mai, Ziua Muncii): *Chuleandra/ Ciuleandra*, Liviu Rebreanu; 6 mai (9 mai, Ziua Europei): *Últimos días de Europa/ Ultimele zile ale Europei*, Grigore Gafencu (în acest an – 130 de ani de la naștere și 65 de la moarte); 13 mai: *Rumanía: Pueblo – Historia – Cultura/ România: Popor – Istorie – Cultură*, George Uscătescu; 20 mai (16 mai, aniversare Filip Florian): *Dedos meñiques/ Degete mici*, Filip Florian; 27 mai (26 mai, aniversare Constantin Cantacuzino): „Bâzu”, *un príncipe legendario: Memoria y homenajes a un piloto extraordinario*, Julián Oller; 3 iunie (Ziua copiilor, Ziua eroilor): *El extraterrestre que quería de recuerdo un pijama/ Extraterestrul care își dorea ca amintire o pijama*, Matei Vișniec; 10 iunie (9 iunie 1912 – 110 ani de la moartea lui I. L. Caragiale): *La po-*

sada de Manhuiol/ *La hanul lui Mânjoală*, Caragiale; 17 iunie: *Peregrino/ Pelerinul*, Elena Liliana Popescu; 24 iunie (Ziua lei, Noaptea Sânzienelor): *La noche de San Juan/ Noaptea de Sânziene*, Mircea Eliade; 1 iulie: *En una cama bajo la sábana blanca/ Într-un pat, sub cearșaful alb*, Andra Rotaru; 8 iulie (6 iulie, aniversare Cecilia Ștefănescu): *Relaciones enfermizas/ Legături bolnăvicioase*, Cecilia Ștefănescu; 15 iulie: *Cercanías/ Apropierea*, Marin Mălaicu-Hondrari; 22 iulie (25 iulie, aniversare Varujan Vosganian): *El libro de los susurros/ Cartea șoaptelor*, Varujan Vosganian; 29 iulie: *Los cazadores de almas/ Christina Domestica și Vânătorii de suflete*, Petru Cimpoșu; 5 august: *Las Nikas*, Monica Săvulescu Voudouri; 12 august (10 august 1884, aniversare Panait Istrati): *Kyra Kyralina y El Tío Anghel/ Chira Chiralina și Moș Anghel*, Panait Istrati; 19 august: *La sinfonía del lobo/ Simfonia lupului*, Marius Daniel Popescu; 26 august (27 august, aniversare Cătălin Dorian Florescu): *Zaira*, Cătălin Dorian Florescu; 2 septembrie (31 august, Ziua Limbii Române): *Del latín al rumano/De la latină la română*, Marius Sala; 9 septembrie (8 septembrie 1909 – ziua nașterii scriitorului Max Blecher): *Corazones cicatrizados/ Inimi cicatrizate*, Max Blecher; 16 septembrie (15 septembrie, aniversare Dan Lungu): *¡Soy un vejestorio comunista!/ Sunt o babă comunistă!*, Dan Lungu; 23 septembrie (26 septembrie, Ziua Europeană a Limbilor): *La zozobra de la lengua*, Gherasim Luca; 30 septembrie (30 septembrie, Ziua Internațională a Traducerii): *Traducción y (a)culturación en la era global*; 7 octombrie: *Peisajul din care lipsesc*, Cleopatra Lorințiu; 14 octombrie (12 octombrie, Ziua Națională a Spaniei): *Un puente latino sobre Europa: Las relaciones Rumanía-España en el nuevo contexto europeo/ Podul latin peste Europa: relațiile România-Spania în noul context european*, Silvia Marcu; 21 octombrie (24 octombrie, Ziua Națiunilor Unite / Ziua Bibliotecilor, 19 octombrie 1935, ziua în care a decedat Gib I. Mihăescu): *La*

rusa/ Rusoica, Gib I. Mihăescu; 28 octombrie (31 octombrie, Halloween, Ziua Tuturor Sfinților): *En las tinieblas con Drácula/ În întuneric cu Dracula*, Marian Isac; 4 noiembrie: *Descalza entre cristales rotos de espejo/ Desculță pe cioburi de oglindă*, Lili Crăciun; 11 noiembrie: *Sombras y rompeolas/ Umbre și faleze*, Dinu Flămând; 18 noiembrie (30 de ani de la parafarea Acordului European de Asociere între Comunitatea Economică Europeană CEE și România/ 17 noiembrie 1992): *La balada Mioritza en lenguas de la Unión Europea/ Balada Miorița în limbile Uniunii Europene*, Ion Filipciuc; 25 noiembrie (22 noiembrie, Ziua Internațională a Muzicii): *Los tres niños Mozart/ Cei trei copii Mozart*, Alexandru Ecovoiu; 2 decembrie (1 decembrie, Ziua României): *Dacios y romanos en los Cárpatos/ Dacii și romanii în Carpați*, Alexandru Busuioceanu; 9 decembrie (8 decembrie, ziua morții scriitorului Marin Sorescu): *La muerte del reloj: (Poesía y teatro)/ Moartea ceasului (poezie și teatru)*, Marin Sorescu; 16 decembrie (luna Revoluției din 1989): *Hoy hubiera preferido no encontrarme a mí misma/ Astăzi mai bine nu m-aș fi întâlnit cu mine însămi*, Herta Müller.

14 ianuarie / Sesiune de lectură neîntreruptă din opera lui Mihai Eminescu de Ziua Culturii Naționale, la sediul ICR Madrid. Într-un maraton desfășurat pe durata întregii zile, publicul a citit, în limba română și spaniolă, poezii eminesciene, puse la dispoziție de organizatori sau din volume aduse din propria bibliotecă. Proiectul a inclus lecturi în traducerea lui Rafael Alberti, Omar Lara, José Manuel Lucía Megías și Dana Giurcă, Mario Castro Navarette și a Cătălinei Iliescu-Gheorghiu. În sala de conferințe, a fost proiectat documentarul *Eminescu, Veronica, Creangă*, primul scurtmetraj despre prietenia dintre Mihai Eminescu, Ion Creangă și Veronica

Micle, realizat de Octav Minar, în 1914. De asemenea, pe toată durata evenimentului, au fost proiectate fotografiile de arhivă din viața personală și artistică a poetului, preluate de la Memorialul Ipotești și Biblioteca Virtuală „Mihai Eminescu” din Alicante. Lecturile au fost transmise pe rețelele de socializare ale ICR Madrid (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube), unde au fost publicate și materiale video cu lecturi înregistrate, trimise de prietenii ICR Madrid.

24 ianuarie / Unirea Principatelor Române, în arta românească. Pictori precum Theodor Aman, Gheorghe Tătăreanu, Carol Popp de Szathmáry sau Nicolae Grigorescu au oglindit unirea celor două principate în operele lor, lăsând posterității o inestimabilă comoară. Lucrările dedicate de acești pictori momentelor reprezentative din 1859 și personajelor istorice care au făcut posibilă unirea au fost prezentate de muzeograful Maria Mihăilă (Complexul Muzeal Național Neamț), într-un text tradus în limba spaniolă și un material video subtitrat în limba spaniolă, postate pe paginile de Facebook, YouTube și Twitter ale ICR Madrid. Au fost prezentate și imagini cu tablourile selectate.

10 februarie / Proiecția documentarului *Aliyah DaDa*, în regia Oanei Giurgiu, de Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului, în sala Cine Studio de la Círculo de Bellas Artes. În memoria celor peste șase milioane de victime ale Holocaustului și ca o condamnare a oricărei manifestări de ură, violență, antisemitism sau a oricărei alte forme de rasism, ICR Madrid, în colaborare cu Centrul Sefarad Madrid și Círculo de Bellas Artes (centru multicultural), s-a alăturat altor organisme, instituții și entități care,

peste tot în lume, în data de 27 ianuarie, comemorează Ziua Internațională a Holocaustului. Pelicula *Aliyah DaDa* este o incursiune personală, bine documentată, a regizoarei Oana Giurgiu, în istoria evreilor din România, în relația când absurdă, când paradoxală, dintre români și evrei, ca un tablou suprealist care se construiește vizual printr-o serie de colaje, îmbinând contextul istoric cu amintiri și istorii individuale. Povestea este decupată vizual în stil dadaist, într-un tribut adus inițiatorilor curentului, Tristan Tzara și Marcel Iancu, doi evrei cu rădăcini în România. Proiectul s-a înscris în strategia de diplomație publică din anul 2022, reprezentând o oportunitate de continuare a parteneriatelor cu instituții de cultură din Spania, precum Centrul Sefarad și Círculo de Bellas Artes, în vederea prezervării memoriei.

19 februarie / Ziua Națională „Constantin Brâncuși”, sărbătorită la Madrid printr-un eveniment online de prezentare a cărții *Brâncuși, mon Amour!* de Claudia Motea, disponibilă în cinci limbi, printre care și spaniola, și proiecția unui fragment din reprezentația teatrală a unui personaj feminin din acest proiect, realizată de autoare. Actrița Claudia Motea a interpretat personajul *Mademoiselle Pogony*, iar materialul audio-video a fost prezentat pe rețelele sociale ale ICR Madrid (YouTube, Facebook și Twitter), cu subtitrare în limba spaniolă. De asemenea, ICR Madrid a organizat și videoconferința „Ziua Națională Constantin Brâncuși”, cu subtitrare în spaniolă, pe tema operei și a personalității sculptorului Român, difuzată pe rețelele de socializare. La videoconferință au participat: Clara Janés Nadal, scriitoare, poetă și traducătoare spaniolă; Claudia Motea, autoarea cărții *Brâncuși, mon Amour!*; Nicoleta Paninopol, manager al Centrului Cultural UNESCO „Mihai Eminescu” din București; Luminița Pigui

Neagoe, poetă și avocată, președinta Asociației Asestetur din Murcia; Ovidiu Popescu, Consiliul Județean Gorj.

22 februarie și 1 martie / „România în muzică” – recital susținut de Clara Cernat și Thierry Huillet, la León și Madrid. Pentru al treilea an consecutiv, programul „România în muzică” a continuat cu două concerte organizate drept „Mărțișor muzical”, în interpretarea celebrului duo consacrat pe scena internațională Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian). Parteneri: Fundația Eutherpe din orașul León și Real Academia de Bellas Artes San Fernando din Madrid (Academia Regală de Arte Frumoase San Fernando). Concertele au avut loc în zilele de 22 februarie, la Auditoriul din León, și 1 martie, la Academia Regală de Arte Frumoase San Fernando din Madrid. Programul a inclus următoarele compoziții: Isaac Albéniz, *Asturias*; George Enescu, *Airs dans le genre roumain* (Arii în caracter popular românesc pentru vioară solo); Ciprian Porumbescu, *Balada*; Pablo de Sarasate, *Airs Bohémiens*; Manuel de Falla, *Suite popular espagnole: El paño moruno, Asturiana, Jota, Nana, Canción, Polo* și compoziții contemporane de inspirație românească și din folclorul românesc semmate de Thierry Huillet: *Voyage Rhapsody* și *Valahia Rhapsody*.

2-3 martie / Participarea scriitorului Mircea Cărtărescu la Festivalul internațional de literatură Escribidores din Málaga. Mircea Cărtărescu a participat la trei evenimente cu public și a oferit o serie de interviuri: la Festivalul Internațional de Literatură Escribidores din Málaga, organizat de Catedra Mario Vargas Llosa și de Centrul de Cultură Contemporană „La Térmica” din Málaga, în colaborare cu ICR Madrid și alte instituții publice, la un dialog cu studenții de la Universitatea

din Sevilla, și la o prezentare găzduită de Librería Verbo din Sevilla. Traducătoarea Marian Ochoa de Eribe a asigurat traducerea consecutivă în timpul evenimentelor. La Centrul Cultural „La Térmica”, a avut loc un dialog cu scriitorul Mario Vargas Llosa (Premiul Nobel pentru Literatură), moderat de Mercedes Monmany, scriitoare și critic literar: „Literatura pentru o lume nouă”. Evenimentele de la Sevilla au fost organizate în colaborare cu Universitatea din Sevilla, Consulatul general al României la Sevilla și editura Impedimenta și au inclus un dialog cu studenții, moderat de profesorul Juan Ignacio Guijarro, în Aula Magna a universității, iar la Librería Verbo un dialog cu jurnalistul și scriitorul Pablo Bujalance și traducătoarea Marian Ochoa de Eribe, urmat de o sesiune de autografe.

2 martie – 15 decembrie / „Prezentarea unor personalități feminine de marcă ale culturii și civilizației românești”, pe pagina de Facebook a reprezentanței. Selecția a fost făcută pe baza notorietății și ținând cont de zilele de naștere/deces sau de evenimente importante care sunt legate de personalitatea acestora. Planificarea pentru anul 2022: 2 martie – Ana Aslan (1 ianuarie 1897– 20 mai 1988); 29 martie – Elena Caragiani Stoenescu (13 mai 1887 – 29 martie 1929); 20 aprilie – Monica Lovinescu (19 noiembrie 1923 – 20 aprilie 2008); 25 aprilie – Sofia Ionescu-Ogrezeanu (25 aprilie 1920 – 21 martie 2008); 30 aprilie – Anna de Noailles (15 noiembrie 1876 – 30 aprilie 1933); 1 mai – Maia Morgenstern (n. 1 mai 1962) – 60 ani de la naștere; 10 mai – Elvira Popescu (10 mai 1894 – 11 decembrie 1993); 21 mai – Smaranda Brăescu (21 mai 1897 – 2 februarie 1948); 10 iunie – Hariclea Darclée (10 iunie 1860 – 12 ianuarie 1939); 17 iunie – Ștefania Mărăcineanu (17 iunie 1882 – 15 august 1944) – 140 ani de la naștere; 28 iunie – Elisabeta Rizea (28 iunie 1912 – 6 octombrie 2003) – 140 ani de la naștere;

„Mari Maeștri Internaționali” – concert de muzică susținut de Clara Cernat și Thierry Huillet – 22 februarie 2022 (copyright Maria Diez) ▶

Mircea Cărtărescu în dialog cu Mario Vargas Llosa la Festivalul Escribidores din Málaga – 2 martie 2022 ▶

17 august – Herta Müller (n. 17 august 1953); 3 septembrie – Ecaterina Teodoroiu (14 ianuarie 1894 – 3 septembrie 1917); 7 septembrie – Angela Gheorghiu (n. 7 septembrie 1965); 21 septembrie – Elena Văcărescu (21 septembrie 1864 – 17 februarie 1947); 25 septembrie – Maria Tănase (25 septembrie 1913 – 22 iunie 1963); 29 octombrie – Regina Maria a României (29 octombrie 1875 – 18 iulie 1938); 10 noiembrie – Elisa Leonida Zamfirescu (10 noiembrie 1887 – 25 noiembrie 1973); 12 noiembrie – Nadia Comăneci (n. 12 noiembrie 1961); 28 noiembrie – Martha Bibescu (28 ianuarie 1886 – 28 noiembrie 1973); 29 noiembrie – Leontina Văduva (n. 29 noiembrie, dar actul de naștere cu data de 1 decembrie 1960); 7 decembrie – Clara Haskil (7 ianuarie 1895 – 7 decembrie 1960); 15 decembrie – Cella Delavrancea (15 decembrie 1887 – 9 august 1991).

3-27 martie / Arhitectură feminină românească la Logroño, la sediul Fundației Arhitecților din La Rioja (COAR). Expoziția „Femeia care sunt. 7 arhitecte din România și operele lor” a avut ca temă principală femeile din arhitectura românească interbelică și contemporană, fiind curatoriată de președinta Uniunii Arhitecților din România, arhitecta Ileana Tureanu. Expoziția a prezentat câteva dintre figurile feminine reprezentative ale arhitecturii din România, și a ilustrat 100 de ani de prezență a femeilor în arhitectura românească. Printr-o selecție de fotografii, texte, machete și obiecte, a fost expusă activitatea arhitectelor din România – de la pionierele arhitecturii românești, din perioada interbelică și postbelică, și până la cele mai reprezentative nume ale noii generații. Au fost prezentate: Regina Maria a României, Virginia Andreescu Haret, Henrietta Delavrancea, Ioana Grigorescu, Silvia Demeter, Eliza Yokina și Ilinca Păun Constantinescu.

8-31 martie / Expoziție de pictură „Una mirada compartida/ Privind împreună” a artistei Anka Moldovan, în Galeria ICR Madrid, cu prilejul Zilei Internaționale a Femeii. Pe lângă cele 21 de tablouri de mari dimensiuni expuse, publicul a putut consulta un catalog al expoziției, conceput și editat de organizatori, care a conținut, printre altele, o prezentare făcută de criticul de artă Santiago Martínez, comisar de expoziții, doctor în Istoria Artei. Inaugurarea a avut loc pe 8 martie, cu prilejul Zilei Internaționale a Femeii, în prezența artistei și a istoricului de artă, senator și fost consilier cultural la Comunitatea din Madrid, Jaime de los Santos.

10-11 martie / Participarea dramaturgului Matei Vișniec la Clubul de lectură „Autori români contemporani” și susținerea conferinței „Despre exil și migrație în literatură”, la Universitatea Complutense din Madrid și la biblioteca Antonio Mingote din Madrid. La prima conferință, publicul a fost format în mare parte din studenți ai prestigioasei instituții de învățământ din capitala Spaniei, Universitatea Complutense. De asemenea, Matei Vișniec a avut o discuție cu publicul la biblioteca Antonio Mingote din Madrid, despre dramaturgia română și despre cartea sa *El bolsillo del pan. Caballos en la ventana. La araña en la herida*, inaugurând astfel Clubul de Lectură pe care Institutul Cultural Român de la Madrid l-a inițiat anul acesta în Spania, împreună cu Departamentul de Cultură și Turism din cadrul Comunității Madrid/Rețeaua bibliotecilor naționale. Cu acest prilej, dramaturgul a susținut conferința „Despre teatrul contemporan în România”. Traducătoarea Angelica Lambu a asigurat traducerea simultană a ambelor conferințe.

10 martie / Spectacolul de teatru *Migrantes* de Matei Vișniec, la Institutul Francez din Madrid, și prelegere a scriitorului. Opera *Migrantes* de Matei Vișniec a fost tradusă din limba franceză în limba spaniolă de Evelio Miñano. Piesa a fost pusă în scenă de Barlovento Teatro, regizor Beatriz Velilla, cu ajutorul unor tineri actori, în colaborare cu Comisia Europeană pentru Ajutarea Refugiaților (CEAR). Producția și documentarea procesului de creație aparțin casei de producție Desberdina Films. Proiectul s-a încadrat în strategia ICR de a sublinia relațiile lingvistice și culturale din spațiul francofon și continuitatea colaborării cu Institutul Francez, evenimentul făcând parte din programarea culturală a Institutului Francez pentru Luna Francofoniei. Actorii care au pus în scenă spectacolul au fost: Ioritz Benito, Nagore Cenizo-Arroyo, Albar Cirarda, Lara Pérez, Ander Sánchez y Olfa Sendesni. Matei Vișniec a participat la prezentarea piesei de teatru *Migrantes* la Institutul Francez, unde a susținut prelegerea „Migrantes și drama refugiaților”.

17 martie – 19 iunie / Itinerarea expoziției „George Enescu: viața și activitatea”, la Muzeul Interactiv al Muzicii din Málaga (MIMMA). Expoziția a fost realizată de Muzeul Național „George Enescu” din București și a fost prezentată de ICR Madrid, și pe parcursul anului 2021, în cadrul mai multor proiecte, la Madrid și la Sevilla, fiind în custodia ICR. La inaugurare au participat autorități locale regionale (delegați din domeniul cultural), membri ai corpului diplomatic și consular acreditat în regiunea Andaluzia, oameni de afaceri și membri ai comunității de români rezidenți în provincia Málaga. În deschiderea expoziției a avut loc un scurt moment muzical susținut de doi violoniști români ai Orchestrei din Sevilla, care au interpretat

două lucrări enesciene, și anume: *Lăutarul* din suita *Impresii din copilărie*, op. 28, pentru vioară solo, și *Ciocârlia*, fragmente din *Rapsodia* nr. 1 (aranjament pentru două vioari).

20 martie / Participare românească la cea de a opta ediție a Festivalului Filmului Francofon la Madrid, în sala Azcona a Cinematecii din Madrid. A avut loc proiecția filmului *Călătoria fantastică a Maronei / L'extraordinaire voyage de Marona* (2019), o coproducție franco-romano-belgiană în regia Ancăi Damian, în cadrul programului matinal oferit copiilor și celui mai tânăr public cinezil. Filmul a fost prezentat în versiunea spaniolă.

21 martie / Ziua Internațională a Poeziei. ICR Madrid a distribuit pe rețelele de socializare (Facebook și Twitter) videoclipuri cu autori români și spanioli citind din propriile poezii, cu scopul de a marca Ziua Internațională a Poeziei. Au fost postate șase videoclipuri cu unsprezece poeți (cinci spanioli și șase români), citind poezii în limbile spaniolă și română. Poemele lecturate în limba română au fost recitate apoi în limba spaniolă de actrița Beatriz Bergamin. Poezii care au apărut în primele cinci videoclipuri au fost: Ana Blandiana, Antonio Gamoneda, Dinu Flămând, Corina Oproae, Ioana Gruia, Fanny Rubio, Denisa Comănescu, Javier Lostalé, Rosana Acquaroni, Denisa Duran și Julieta Valero. Cel de-al șaselea videoclip a prezentat un recital de muzică, *Versos en el pentagrama*, susținut de cantautorii spanioli Rafa Mora și Moncho Oter.

29-30 martie / Concert de jazz „Impressions de voyage en jazz”, susținut de duetul Ramona Horvath și Nicolas Rageau, la Universitatea din Alicante și în sala de teatru a Institutului

Francez din Madrid. Concertul de la Madrid a avut loc sub egida Festivalului Madrid Piano Days. Programul a cuprins compoziții și aranjamente originale de jazz semnate de: George Enescu, Duke Ellington, Claude Debussy, Billy Strayhorn, Maurice Ravel, Erik Satie, Gabriel Fauré, Ramona Horvath, Nicolas Rageau și alții. Concertul „Impressions de voyage en jazz” a fost în întregime un proiect de inspirație franceză și română, care a rezonat cu cultura română și cu cea de expresie franceză.

1 aprilie / Prezentarea revistei *Ágora-Papeles de Arte Gramático / Ágora-Roluri de Artă Gramatică*, la sediul reprezentanței. Evenimentul a făcut parte din seria de întâlniri organizate de ICR Madrid pe parcursul anului 2022 sub genericul „Dezbaterile Alexandru Busuioceanu”. Dezbaterile au avut loc preponderent în streaming, pe pagina de Facebook a institutului, iar când condițiile sanitare au permis, cu prezență fizică. Prezentarea a fost realizată de directorul revistei, Fulgencio Martínez López, de Eugenia Popeangă, profesor titular la catedra de Filologie Romanică de la Universidad Complutense din Madrid și de Alejandro Roque Hermida, directorul editurii care îi poartă numele, Hermida Editores. Traducătorul volumului de poezie al lui Max Blecher, Joaquín Garrigós, a avut o intervenție neprogramată, dar apreciată de public. *Ágora-Papeles de Arte Gramático* este o revistă de critică și creație literară bine-cunoscută în mediul cultural spaniol. În Anuarul său, publicat la sfârșitul anului 2021, a fost inclus un exhaustiv *Dosar Max Blecher*, alcătuit dintr-o serie de articole despre opera lui Blecher semnate de Fulgencio Martínez, Natalia Carbajosa, Inés Mesonero, José Luis Martínez Valero, Bojana Bogdanovska, Corina Oproae, Coriolano González Montañez și Alicia Rodríguez Sánchez. Acest grupaj de texte a apărut

cu ocazia publicării volumului bilingv *Blecher, Poesía completa* (Editura Hermida, Madrid, 2020, în traducerea lui Joaquín Garrigós – un extraordinar cunoscător al literaturii române, din care a tradus mai mulți autori). În același număr al revistei este publicată și o poezie a lui Dinu Flămând, *Carta a César Vallejo*, în original și în traducerea Corinei Oproae, o antologie de poezii semnate Marta Petreu și traduse de Joaquín Garrigós, și un articol despre scriitorul Varujan Vosganian.

13-21 aprilie / „O lume de culori și speranță pentru copiii din Ucraina” – expoziție de ouă pictate și concert de muzică clasică, acțiuni caritabile în sprijinul copiilor și refugiaților din Ucraina. Evenimentele au fost organizate de ICR Madrid, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei și Crucea Roșie. Expoziția a fost deschisă la sediul ICR Madrid, iar concertul de muzică clasică a avut loc, pe 19 aprilie, în sala de evenimente a Institutului Internațional American din Madrid. În contextul Sărbătorilor de Paști și al Anului European al Tineretului a fost organizată o expoziție cu ouă de Paște pictate de copii din comunitatea românească din Spania, realizate pentru copiii din Ucraina. La această inițiativă a participat Asociația Hispano-Română Salva, cu sediul în Madrid, Asociația „Povestea Abecedarului” din Sevilla, și copiii de la cursul de limbă, cultură și civilizație românească al ILR din Alicante, Madrid și Oropesa, coordonați de profesoarele Lucica Loliceru, Maria Cerceja, Elena Stoica. Copiii au realizat ouă pictate prin diferite tehnici, folosind motive tradiționale românești și teme pascale cunoscute, pe parcursul a mai multor zile, în ateliere coordonate de asociațiile partenere, ulterior expuse în Galeria ICR Madrid și puse la dispoziția publicului. Invitații și vizitatorii expoziției au făcut o donație în contul pus la dispoziție de Crucea Roșie

Expoziția de pictură „Una mirada compartida”, a artistei Anka Moldovan, (copyright Samuel de Roman) – 8 martie 2022

Spectacolul „Migraantes” de Matei Vișniec, pus în scenă de trupa Barlovento Teatro (copyright Barlovento Teatro) - 10 martie 2022

Spania, pentru copiii din Ucraina. A doua acțiune caritabilă a presupus organizarea unui concert de muzică clasică ce a fost susținut de trei muzicieni spanioli cu o strălucită carieră internațională: Jesús Reina (vioară), Josu de Solaun (pian), Adolfo Gutiérrez Arenas (violoncel). Publicul a avut posibilitatea de a face o donație în contul pus la dispoziție de Crucea Roșie pentru refugiații din Ucraina. Repertoriul a inclus: George Enescu – *Impresii din copilărie* pentru vioară și pian, op. 28 (1940); *Ménétrier* (The Country Fiddler); *Vieux mendiant* (The Old Beggar); *Ruisselet au fond du jardin* (The Brook at the Bottom of the Garden); *L'Oiseau en cage et le coucou au mur* (The Bird in the Cage and the Cuckoo on the Wall); *Chanson pour bercer* (Lullaby); *Grillon* (The Cricket); *Lune à travers les vitres* (The Moon shining through the Windows); *Vent dans la cheminée* (Wind in the Chimney); *Tempête au dehors, dans la nuit* (Storm outside in the night); *Lever de soleil* (Sunrise); F. Schubert – Sonata în La Minor *Arpeggione*, D. 821; Allegro moderato; Adagio; *Allegretto*; J. Brahms – Trio în Si Major, Op. 8.

15 aprilie – 31 octombrie / Poeți români publicați în revista *Sibila. Revistă de artă, muzică și literatură*. În cadrul programului anual de promovare a literaturii române și a traducerilor în spaniolă, ICR Madrid a realizat demersuri pentru ca prestigioasa revistă să includă în sumar și autori români traduși în spaniolă. Revista *Sibila* este publicată de trei ori pe an (în ianuarie, aprilie și octombrie), și include opere inedite ale unor autori recunoscuți, un grupaj de poezii sau fragmente de proză, însoțite de traducerea în spaniolă. În numărul 67 din aprilie 2022 a fost publicat un grupaj de poezii ale Ninei Cassian, în traducerea Corinei Oproae, și un text introductiv despre viața și opera poetei. În nr. 68 din octombrie 2022 au

fost incluse poeme inedite în limba spaniolă ale poetei Aura Christi, în traducerea Corinei Oproae.

21-22 aprilie / „Noaptea Cărților 2022”, sărbătorită la Madrid. Cea de a XVII-a ediție a evenimentului literar „La Noche de los Libros”, organizată an de an de Comunitatea de Madrid, cu ocazia Zilei Internaționale a Cărții – 23 aprilie – a avut loc la sediul ICR Madrid, pe 21 aprilie, și la Facultatea de Filologie a Universității Complutense din Madrid, pe 22 aprilie. La sediul institutului a fost organizată o masă rotundă, cu ocazia publicării în limba spaniolă a cărții *Casa cu geamuri portocalii* de Ion Minulescu (Editura Báltica, 2021), în prezența traducătorului Joaquin Garrigos, a profesoarei Ioana Zlotescu, a jurnalistului spaniol Ignacio Vidal-Folch, fost corespondent al cotidianului *El País* în România, în 1989, și a editorului, Kasia Olszewska Sonnenberg (Báltica Editorial). Traducătorul Joaquin Garrigos a participat la o întâlnire cu studenții de la Facultatea de Filologie a Universității Complutense din Madrid în cadrul evenimentelor organizate sub genericul „Día de las Letras”. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Lectoratul de limba română de la UCM. Joaquin Garrigos a susținut o conferință despre traduceri literare din limba română în limba spaniolă și despre provocările pe care traducătorii le întâmpină în traduceri literare.

26 aprilie / Atelier de lectură dramatizată: *Cântăreața cheală* de Eugen Ionescu, pentru elevi de liceu, la Casa del Lector, din cadrul Centrului Cultural Matadero din Madrid. Pentru a celebra Anul European al Tineretului, ICR Madrid și rețeaua No Solo Poetry au organizat o lectură dramatizată, în limba spaniolă, din *Cântăreața cheală* de Eugen Ionescu, pentru

elevii de liceu din Madrid, într-o locație prestigioasă, Casa del Lector, din cadrul Centrului Cultural Matadero din Madrid. Atelierul a constat într-o lectură dramatizată în interpretarea a patru actori spanioli, la care au participat în jur de 200 de elevi, însoțiți de profesorii lor. Spectacolul a fost transmis în streaming și vizionat de circa 800 de persoane, majoritatea elevi și studenți. Elevii au primit fișe de lectură și apoi au lucrat mai multe teme propuse de profesori. Lectura a fost realizată de actori independenți, iar rolurile au fost împărțite astfel: *Di Smith* – Israel Criado; *Dna Smith* – Teresa Martínez; *Di Martin* – David Tortosa; *Dna Martin* – Pilar Gil.

10 mai / Proiecția filmului documentar *Reeducarea de la Pitești. Drama unei generații*, la Universitatea CEU San Pablo din Madrid. Având o durată de două ore, filmul sintetizează cele șase episoade ale serialului documentar *Reeducarea de la Pitești. Drama unei generații*, despre fenomenul reeducărilor practicate în România anilor '50-'60, și a fost realizat de Lucia Hossu Longin pentru TVR. Filmul a fost prezentat de prof. univ. dr. Ilie Popa, președintele Filialei Argeș a Fundației Culturale „Memoria”, și de istoricul José Luis Orella, profesor titular de istorie contemporană la Universitatea CEU San Pablo, doctor în istorie contemporană și în drept public. După proiecție, a avut loc o sesiune de Q&A, traducerea fiind asigurată de prof. Ruxandra Constantinescu.

20 mai / Colocviul internațional „Lucian Blaga – între tradiție și modernitate”, la Facultatea de Filologie din cadrul Universității Complutense din Madrid și la sediul ICR Madrid. La Facultatea de Filologie din cadrul Universității Complutense a avut loc sesiunea științifică de prezen-

tare a operei lui Lucian Blaga. Au vorbit: Eugen Nistor – „Semnificația metaforei și a mitului în filosofia lui Lucian Blaga”, Adrian Lesenciuc – „Lumina culturii și cunoașterii în poezia lui Blaga”, Eugenia Popeangă și Ovidiu Cornilă. Studenții ai universității au recitat din antologia poetică bilingvă *La luz que siento*, publicată în 2022, în traducerea Corinei Oproae. Dezbaterile au fost urmate de un Q&A despre opera lui Blaga. La sediul ICR Madrid, a avut loc masa rotundă „Lucian Blaga – în context european”. Au participat Eugen Nistor, Adrian Lesenciuc, Eugenia Popeangă și Ovidiu Cornilă, iar poeta Corina Oproae, traducătoare a recentei antologii poetice de Lucian Blaga, a intervenit prin videoconferință, dialogând cu cei prezenți la sediul ICR Madrid. Poeta Violeta Andrei a recitat poezii din volumul *La luz que siento*, iar artiste Manuela Crina Pușcașu și Elena Ninerică au interpretat la chitară versuri ale lui Lucian Blaga.

11 iunie – 12 decembrie / „Festivalul filmului românesc” la Madrid, Barcelona, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza și Santander. „Festivalul filmului românesc / Muestra de cine rumano” este un proiect anual de promovare a cinematografului românesc, inițiat de ICR Madrid în 2010, ajuns la a XII-a ediție. Orașele selectate pentru itinerarea festivalului inaugurat la Madrid reprezintă centrele cu cele mai puternice filmoteci regionale, în termeni de public, vizibilitate și capacitate logistică: Barcelona (al doilea pol cultural al Spaniei), Valencia (în regiunea cu o imigrație românească foarte puternică și o filmotecă foarte activă, care organizează, printre altele, Festivalul Internațional de Film *Cinema Jove*, unde sunt selectate constant pelicule românești), Sevilla (important oraș din Andaluzia), Oviedo, Zaragoza și Santander, orașe cu o concentrare importantă de resortisanți români. Filmele pro-

gramate pentru sesiunea 2022 au fost: *Babardeală cu bucluc sau porno balamuc*, r.: Radu Jude, *Crai Nou*, r.: Alina Grigore, *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper-Lillemark, *Câmp de maci*, r.: Eugen Jebeleanu, *Întregalde*, r.: Radu Muntean, *După patruzeci de zile*, r.: Andrei Gruzsniczki. Au fost prevăzute câte opt proiecții pentru fiecare film, după cum urmează: câte o proiecție la Madrid, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza, Santander, și câte două proiecții la Barcelona. Prezenți la festival au fost regizorul Radu Muntean; la inaugurarea ciclului de film de la Madrid, la proiecția filmului *Întregalde*, și regizoarea Alina Grigore la inaugurarea ciclului de film de la Barcelona, la proiecția filmului *Crai Nou*.

14 iunie – 14 august / Expoziția documentară „El pueblo romano tradicional/Gente y artesanías” (Satul tradițional românesc/Oameni și meșteșuguri), a artistului fotograf Sorin Onișor, la Museo de Artes y Costumbres Populares de Sevilla. Au fost expuse treizeci de fotografii color, de dimensiuni medii, imprimate pe carton plastifiat, fiind un prilej de întâlnire cu peisaje sau personaje inedite, care vorbesc despre frumusețea și poezia satului românesc. Expoziția a mai fost prezentată cu prilejul Festivalului de film european de la Guanajuato (Festival Guanajuato Cine Europeo-GUCE), în anul 2019, acolo unde România a avut statut de țară invitată, on-line pe rețelele de socializare ale institutului, în anul 2020, și anul trecut la Alcalá de Henares, bucurându-se de un real succes.

21-22 iunie / Sărbătoarea lei și a Anului European al Tineretului. ICR Madrid, în colaborare cu Consiliul Județean Gorj, Primăria din Coslada (Comunitatea Madrid) și Consulatul general al României la Sevilla, sub auspiciile Ambasadei

României în Regatul Spaniei, a organizat un proiect itinerant de prezentare a tradițiilor populare românești, dintre cele mai reprezentative în patrimoniul național, la Centrul Cultural al Primăriei din Coslada (Comunitatea Madrid), în data de 21 iunie, și la Muzeul Interactiv al Muzicii (MIMA), din orașul Málaga, la 22 iunie. Proiectul s-a înscris în tema Anului European al Tineretului, fiind dedicat Zilei Internaționale a lei, și a cuprins următoarele activități: două ateliere demonstrative deschise publicului larg și copiilor – roata olarului și un atelier de pictat ceramică condus de artista populară Daciana Ungureanu; un spectacol de dansuri tradiționale gorjene, susținut de șase membri ai Ansamblului Doina Gorjului, acompaniat de Taraf, care a interpretat cântece tradiționale; expoziție de ii tradiționale din zona Gorjului și o paradă de ii reinterpretate în cheie modernă, coordonată de artista Roxana Irimia.

6 iulie / Prezentarea cărților *Geopolitica Rusiei și a Europei orientale* și *Frontierele lui Jupiter* de Silvia Marcu, în sala de conferințe a ICR Madrid. În seria anuală „Dezbaterile Alexandru Busuioceanu”, Institutul Cultural Român de la Madrid a prezentat ultimele două cărți semnate de Silvia Marcu, într-un dialog cu jurnalista și scriitoarea Pepa Roma, vicepreședintă a Asociației Colegiale a Scriitorilor din Spania. Pepa Roma este specializată în memoria istoriei și a susținut prelegerea „Memorie și tema migrației în opera Silviei Marcu”. Autoarea volumelor, cercetătoarea Silvia Marcu, a vorbit, în cadrul evenimentului, despre „Frontierele în literatura și geopolitica contemporane”.

7 iulie / Dezbateri științifică despre politica producerii vaccinurilor: considerații istorice și antropologice. În cadrul programu-

Târgul de Carte de la Madrid – recital poetic și muzical, cu Asociația Colegială a Scriitorilor din Spania (ACE) – 1 iunie 2022

Festivalul de Film Românesc la Madrid – 11 iunie 2022

lui anual „Dezbaterile Alexandru Busuioceanu”, evenimentul a avut loc în sala de conferințe a ICR Madrid, cu prilejul publicării recente a volumului *Immunization and States: The Politics of Making Vaccines* de Blume, S., & Baylac-Paouly, B., lucrare apărută la prestigioasa editură britanică Routledge, în 2022. Dezbaterea cu titlul „The Politics of Making Vaccines. Historical and Anthropological Reflections” s-a desfășurat în limba engleză și în limba spaniolă, fiind înregistrată și diseminată în mediul online. Au participat: prof. dr. Stuart Blume, profesor emerit, Departamentul de Antropologie din Amsterdam, Olanda; prof. dr. María Isabel Porras Gallo, directorul Grupului de Cercetare Health, History and Society Research Group (SALHISOC); dr. Vesna Trifunović, cercetător asociat la Institutul de Etnografie, Academia de Științe și Arte, Serbia; dr. Valentin-Veron Toma, Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer” al Academiei Române, București.

21 iulie – 12 august / Expoziție de pictură Flavius Lucăcel: „Edenul din Silvania”, la Galeria ICR Madrid. Lucrările expuse au fost concepute din rame de ferestre reconșionate care încadrează obiecte textile reconșitate: cămăși și cuverturi, vestoane și cearșafuri, ștergere și covoare de perete. Au fost expuse, în total, 18 lucrări de diverse dimensiuni, cea mai mică de 37/70 cm, cea mai mare de 186/65 cm. Proiectul și-a propus promovarea artelor plastice și recuperarea motivelor tradiționale românești, a materialelor și tradițiilor, și reinterpretarea acestora în cheie modernă.

31 august / Atelier de lectură dramatizată pentru copii și conferință de Ziua Limbii Române, în sala de conferințe a ICR Madrid și la Biblioteca „Ivan de Vargas”, în contextul Anului

European al Tineretului. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei și Biblioteca Publică „Ivan de Vargas”. Programul activităților realizate de ICR a cuprins un atelier de lectură și teatru pentru copii și o conferință: atelierul „Prichindei în acțiune”, găzduit de Biblioteca Publică „Ivan de Vargas” și coordonat de Oana Darie, care a citit mai multe povești în limba română

A treia participare românească la Festivalul Internațional de Arhitectură și Design Concéntrico din Logroño – 1 septembrie 2022 ▼

și în traducere spaniolă, și conferință intitulată „O galerie de ființe minunate în folclorul românesc”, susținută de prof. Alexandra Cherecheș, la sediul ICR Madrid.

1-6 septembrie / Participarea României la cea de a opta ediție a Festivalului internațional de arhitectură și design Concéntrico, de la Logroño. ICR Madrid a sprijinit participarea României, pentru al treilea an consecutiv, de această dată fiind expusă instalația *Casa cu patru palmieri/ House with 4 palms*, creată de arhitectul Tudor Vlăsceanu. Conceptul Concéntrico s-a bazat pe dialog și comunicare, pe munca în echipă dintre arhitecții români și echipa tehnică a festivalului. Festivalul Internațional de arhitectură și design Concéntrico are loc în Spania din 2015 și își propune să reflecteze asupra spațiilor urbane, prin prezentarea unor proiecte accesibile.

5-26 octombrie / Ciclu de film românesc la Móstoles. ICR Madrid, Dacin Sara și Centrul Cultural al Primăriei din Móstoles au organizat un ciclu de film românesc în orașul Móstoles din Comunitatea Madrid, constând în difuzarea a trei filme de arhivă, cu subtitluri în limba spaniolă. Au fost proiectate filmele: *Hotel de lux, r.: Dan Pița* (1992), *Restul e tăcere, r.: Nae Caranfil* (2007), *Iacob, r.: Mircea Daneliuc* (1988), în Sala Centrului Cultural al primăriei din Móstoles. La inaugurare, ciclul de film a fost prezentat de Oana Darie, absolventă a U.N.A.T.C. – Secția Film, stabilită în Spania.

16-18 octombrie / Participarea scriitoarei Ana Blandiana la Festivalul „Los Encuentros de Pamplona”, regiunea Navarra,

și la Universitatea din Sevilla. ICR Madrid a susținut participarea scriitoarei Ana Blandiana la două evenimente, cu largă participare internațională, în Pamplona și la Sevilla. În cadrul primei manifestări, în orașul Pamplona, la întâlnirea internațională de cultură, artă și gândire intitulată „Los encuentros de Pamplona”, Ana Blandiana a participat la masa rotundă ce i-a fost dedicată: „Ana Blandiana sau curajul de a-și exprima inexprimabilul”, alături de traducătoarea Viorica Pâtea și autorul spaniol Jordi Doce. Acest eveniment literar a fost urmat de participarea scriitoarei la Universitatea din Sevilla, unde a susținut o prelegere pe aceeași temă literară. Evenimentul a avut loc în Aula Magna a Universității, în colaborare cu Consulatul general al României la Sevilla.

18-30 octombrie / Expoziția documentară „El pueblo rumano tradicional / Gente y artesanías” / (Satul tradițional românesc: oameni și meșteșuguri), a artistului fotograf Sorin Onișor, în localitatea Tomelloso. Au fost expuse treizeci de fotografii, prilej de întâlnire cu peisaje sau personaje inedite care vorbesc despre frumusețea și poezia satului românesc. Evenimentul a fost organizat cu ocazia sărbătoririi a 160 de ani de la înființarea Ministerului Afacerilor Externe, în parteneriat cu Consulatul României la Ciudad Real și cu Asociația Socio-Culturală Română „Transilvania”, cu sprijinul instituțional al Ambasadei României în Regatul Spaniei și al Primăriei Tomelloso.

3 noiembrie / „Ziua studentului român”, la Universitatea din Sevilla. Prin această inițiativă, a fost pusă baza unei comunicări deschise și directe cu studenții români din cadrul universității, având ca scop promovarea valorilor culturale românești.

Evenimentul a fost compus din trei momente distincte, pe parcursul zilei: vizitarea expoziției fotografice „El pueblo rumano tradicional / Gente y artesanías” (Satul tradițional românesc / Oameni și meșteșuguri) a artistului Sorin Onișor; prezentarea unui material video cu bursieri Erasmus spanioli care studiază în România și cu bursieri români din Spania, material filmat de Universitatea din Sevilla; „Charla con la profe / La taifas cu profa” – discuție liberă cu Lector Ana-Raluca Enii, despre Lectoratul de Limba română de la Universitatea din Sevilla.

8 noiembrie / Expoziția de artă colaborativă și tehnologie „A.R.T.E.C.H. (Arts, Rediscovery, Traditions, Eclectic, Contemporary, Heritage)”, în galeria ICR Madrid. Expoziția a fost organizată de Fundația Transilvania Trust, în parteneriat cu Gjirokastra Foundation (Albania), Commarca del Maestrazgo (Spania) și Archikidz!GO Festival (Ucraina), și a avut ca scop dezvoltarea și promovarea patrimoniului european și a diversității culturale într-un mod creativ și colaborativ. Artiștii care au semnat lucrările expoziției au fost: Dora Bunuel (Spania), Valbona Fejza, Liridona Ura (Ucraina), Larisa Petcut, Ioana Andrei și Doru Nicolae Cristofor (România), Fatbardh Kabashi (Albania). La eveniment a participat Adela Luiza Avram, coordonatorul proiectului și director executiv al Fundației Transilvania Trust.

11-18 noiembrie / Participarea regizoarei Ana-Maria Vijdea, cu filmul *Face-s-ar pământul cer*, la Festivalul Internațional de Film Documentar și Scurtmetraj ZINEBI de la Bilbao. Festivalul a luat naștere în 1959 și este organizat în prezent de Primăria din Bilbao, împreună cu alte instituții din Țara Bascilor. Este singurul festival internațional de scurtmetraje și documenta-

re de categoria A din Spania, recunoscut, din 1974, de FIAPF (Federația Internațională a Asociațiilor Producătorilor de Film), acreditat de Academia de la Hollywood și rampă de lansare pentru premiile BAFTA și Goya.

13 noiembrie / Concert susținut de grupul coral polifonic Arpeggio din Roma, la Basílica Pontificia San Miguel din Madrid. Grupul, format din șase coriste și doi instrumentiști, a fost acompaniat în acest concert de muzică sacră de maestrul Gian Luigi Zampieri (orgă), și de naista Andreea Chira. Corul Arpeggio acapella, acompaniat de orgă și nai, a interpretat: *Agni Parthene* (akathistos alla vergine) – San Nettario di Engina; *Axionul învierii* – N. Moldoveanu; *Iubi-Te-voi, Doamne* – N. Lungu, *Cămara Ta* – I. D. Chirescu, *Doamne, auzi glasul meu* – N. Lungu; *Suscepit Israel – Magnificat* – J.S. Bach; *Dona nobis pacem* – W.A. Mozart, *Crucem tuam* – Taizè, *Panis angelicus* – Cèsar Frank. Partea a doua a cuprins un duo de orgă și nai: *Organ Concerto* op.4. nr. 5 – G.F. Händel, *Wir setzen uns from Matthew's Passion* – J.S. Bach, *The Swan from Carnival of the Animals* – C. Saint-Saëns, *Ave Maria* – S. Nichifor. Bazilica Pontificia San Miguel, declarată monument artistic istoric național și una dintre cele mai relevante clădiri ale barocului spaniol, s-a dovedit neîncăpătoare pentru public.

17 noiembrie / Seminarul „Exilul și migrația românilor: percepții culturale în Europa” / „Exilio y migración rumanos: representaciones culturales en Europa”, la prestigioasa Universidad Complutense din capitala Spaniei. Evenimentul a avut loc în cadrul Săptămânii Științei și Inovației, eveniment organizat de Prefectura Comunității Madrid, care și-a propus să implice activ societatea în procesul de investigație și dezvoltare a știin-

Expoziția „George Enescu viața și activitatea” la Muzeul Interactiv al Muzicii din Málaga; copyright Muzeul Interactiv al Muzicii din Málaga – 19 iunie 2022

Ana Blandiana la „Întâlnirile Pamplona” („Los Encuentros de Pamplona”) – 16 octombrie 2022 (copyright Festival Pamplona)

ței, tehnologiei și inovării. În prima parte a seminarului au avut loc următoarele expuneri: Carmen Mejía Ruiz (Universitatea Complutense): *Scrierea ca terapie în literatura de exil*; Eugenia Popeangă (Universitatea Complutense): *Contribuțiile culturale ale exilului din Spania*; Felix Nicolau (Universitatea Complutense): *Poezia și activitatea culturală ale lui Alexandru Busuioceanu*; Inés Carvajal Argüelles (Universitatea Complutense): *Herta Müller, o viață în exil*; Diego Muñoz Carrobles (Universidad de Alcalá): *100 de ani de exil literar românesc în Franța*. În partea a doua a seminarului, a avut loc masa rotundă cu tema „Figuri ale exilului românesc cu proiecție europeană: Ciorănescu, Eliade, Vișniec”. Au participat: Eugenia Popeangă, Alba Diz Villanueva (Universitatea Complutense) și Angelica Lambru (Universitatea din Valencia, traducătoare).

21 noiembrie / Ziua Națională a României sărbătorită la Madrid – concert extraordinar susținut de Muzica Militară Reprezentativă a Armatei Române și de Fanfara Gărzii Civile a Regatului Spaniei, în prestigioasa sală de concerte a Orchestrei Radioteleviziunii Naționale Spaniole din cadrul Teatrului Monumental din Madrid. Concertul a debutat cu interpretarea Imnului Național al Regatului Spaniei, interpretat de Muzica Militară Reprezentativă a Armatei Române, și Imnul Național al României, interpretat de Fanfara Gărzii Civile a Regatului Spaniei, urmate de discursul ambasadorului României în Regatul Spaniei, E.S. domnul George Gabriel Bologan. Programul concertului a cuprins o suită de marșuri și cântece patriotice, precum și lucrări de: P. Devogel, Iosif Ivanovici, G. Bizet, Antonio Álvarez Alonso, Gerónimo Giménez, Oscar Navarro, Enio Morricone, dar și Imnul Europei. Evenimentul a fost transmis în direct pe paginile de Facebook și YouTube ale Ambasadei României în Regatul Spaniei și pe platforma digi-

tală a RTVE play, și a fost înregistrat de Radioteleviziunea spaniolă, RTVE. Concertul a fost difuzat în cursul lunii decembrie, în emisiunea *Los Conciertos*, pe canalul La 2. În timpul concertului, au fost proiectate imagini reprezentative din România și Spania, pe un ecran în spatele scenei.

28 noiembrie / Proiecția filmului documentar *România pas cu pas*, regia Florin Andreescu, la Coslada. Proiecția a avut loc în sala de teatru a Centrului Cultural Margarita Nelken, în cadrul seriei de evenimente dedicate Zilei Naționale, pe care municipalitatea localității Coslada le-a organizat cu acest prilej. A avut loc o singură proiecție cu public, cu acces gratuit. Coslada este una dintre localitățile importante din Comunidad de Madrid, cu o numeroasă comunitate românească, foarte activă, motiv pentru care oficialitățile locale au acordat o atenție particulară Zilei Naționale a României.

30 noiembrie / Recital de muzică clasică susținut de soprana Ștefanica Băițan și pianista Andra Cârstea, de Ziua Națională a României, în salonul hotelului Sercotel Gadiana, Puerta de Alarcos, din orașul Ciudad Real. Eveniment organizat în colaborare cu Consulatul României din orașul Ciudad Real. Repertoriul concertului a cuprins: Tiberiu Brediceanu – *Cine mă aude cântând, Pe sub flori mă legănai*; George Enescu – *Pièces impromptues*, op. 18, I *Mélodie*, II *Voix de la steppe*; George Enescu – *Estrenne à Anne, Languir me fais*; Giuseppe Verdi – Aria Violetei *E strano.../Sempre libera* din opera *Traviata*; Geronimo Gimenez – Aria Elenei *Me llaman la primorosa de la zarzuela El barbero de Sevilla*; George Grigoriu – Muzica din opereta *Valurile Dunării*. În același context, a fost prezentată expoziția foto-documentară „George Enescu: viața și activitatea”, realizată de Muzeul

Național „George Enescu” din București, care a fost itinerată din anul 2021 în mai multe orașe din Spania.

1-19 decembrie / Itinerarea expoziției „Femeia care sunt. 7 arhitecte din România și operele lor”, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Santander, la Centrul Cultural Ramón Pelayo din orașul Medio Cudeyo (Comunitatea autonomă de Cantabria), în prezența autorităților comunale și provinciale. Expoziția, organizată în colaborare cu Uniunea Arhitecților din România, Consulatul general al României la Bilbao și Consulatul onorific de la Santander, a ilustrat 100 de ani de prezență a femeilor în arhitectura românească. Proiectul a prezentat câteva dintre figurile feminine reprezentative ale arhitecturii din România, printr-o selecție de fotografii, texte, machete și obiecte. Profesioniste, puternice și fascinante, cele șapte femei au modelat, în mod semnificativ, arhitectura din România de la începutul secolului trecut până astăzi, între modernitate și tradiție, educație și spirit civic: Regina Maria a României, Virginia Andreescu Haret, Henrietta Delavrancea, Ioana Grigorescu, Silvia Demeter-Lowe, Eliza Yokina și Ilinca Păun Constantinescu.

12 decembrie / Lectură dramatizată din Mihail Sebastian. ICR Madrid a organizat, în colaborare cu Centro Sefarad și sub auspiciile Ambasadei României în Regatul Spaniei o lectură dramatizată din opera lui Mihail Sebastian la Centrul Sefarad Israel din Madrid cu participarea actorilor Mariana Achim și Ander Orenga Caminos. Regizoarea Encarnación Fernández Gómez a fost coordonatoarea acestei lecturi care are la bază volumul conținând cele trei piese de teatru (*Jocul de-a vacanța, Steaua fără nume și Ultima oră / Jugur a*

las vacaciones, La estrella sin nombre, Última hora) publicat anul acesta la editura Fundamentos, în colaborare cu Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid (RESAD) și cu sprijinul Centrului Național al Cărții. Lectura dramatizată a fost precedată de prezentarea volumului *Teatro* conținând cele trei opere ale lui Mihail Sebastian, la care au participat reprezentanți ai editurii Fundamentos și ai RESAD, cei doi traducători ai volumului, Francisco Javier Bran García și George Codreanu, regizoarea Encarnación Fernández Gómez împreună cu cei doi actori, precum și directoarea de cultură a Centrului Sefarad, Esther Bendaham, care a moderat discuția.

NEW YORK

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK

15 ianuarie / „Eu tot cred în farmece. Sanda Weigl cântă Maria Tănase” – eveniment online dedicat Zilei Culturii Naționale. ICR New York a transmis online, pe platformele proprii (Facebook, IGTV, YouTube), dar și pe canalele de social media ale Ambasadei de la Washington, videoclipul muzical „I Still Believe in Magic – Sanda Weigl Sings Maria Tănase”, o producție originală de 26 de minute, realizată de Alex Boda și Johnny Vacar, care evocă una dintre marile întâlniri culturale româno-americe, aceea dintre legenda cântăreață și orașul New York. În 1939, Maria Tănase a oferit, ca invitată a programului românesc la Expoziția Universală de la New York (cel mai mare eveniment de diplomație culturală al României din perioada interbelică), o serie de concerte care au sedus publicul american și i-au relevat clasa internațională. Pentru a readuce în amintire acest moment excepțional, solista de origine română Sanda Weigl și muzicienii nipono-americani Shoko Nagai (pian, acordeon), Stomu Takeishi (bas) și Satoshi Takeishi (percuție) au încercat să reînvie spiritul mării artiste chiar în inima metropolei americane. Vechile melodii, precum *Lume, lume, Mi-am pus*

busuioc în păr, Până când nu te iubeam, Bun îi vinul ghiurghiu-liu, rearanjate și reinterpretate în cheie jazz de Sanda Weigl și ansamblul său, și prezentate cu subtitrare în limba engleză, au fost suprapuse peste ritmurile sonore și vizuale ale metropolei, ca o reîntoarcere, magică, a faimoasei soliste în orașul pe care l-a cucerit cu decenii în urmă.

24 ianuarie / „Istoria României într-un obiect” – ediție specială dedicată sărbătoririi Unirii Principatelor Române. ICR New York a marcat cei 163 de ani scurși de la înfăptuirea Unirii Principatelor Române printr-un episod special al seriei permanente „Istoria României într-un obiect”, dedicat uneia dintre cele mai cunoscute lucrări de artă asociate acestui important moment istoric – tabloul „Proclamarea Unirii Principatelor” de Theodor Aman. Mini-documentarul, în limba engleză, a explicat publicului american circumstanțele unirii Moldovei cu Țara Românească, pornind de la viziunea plastică a unuia dintre întemeietorii picturii românești moderne. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie a României din București (MNIR), textul și prezentarea video aparținându-i specialistei MNIR, dr. Cristina Păiușan-Nuică, iar conceptul video lui Bogdan Opreanu. Traducerea din limba română în limba engleză a fost semnată de Andreea Scridon. Filmul a fost difuzat pe platformele ICR New York (website, Youtube, Facebook, IGTV). Una dintre seriile cel mai bine primite ale programului online al Institutului, „The History of Romania in Romania in One Object/ Istoria României într-un obiect” a fost lansată în luna mai a anului 2020 și a fost derulată în parteneriat cu câteva mari muzee, în cadrul lor fiind prezentate anterior 38 de exponate, artefacte și vestigii reprezentative.

27 ianuarie / Masă rotundă, expoziție virtuală și proiecție de film documentar dedicate Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului. ICR New York a organizat, în parteneriat cu Muzeul Holocaustului din Transilvania de Nord de la Șimleu Silvaniei, un eveniment online care a explorat viața de zi cu zi a comunităților evreiești transilvănene în România interbelică, dar și destinul tragic al acestora după declanșarea celui de-al Doilea Război Mondial. Evenimentul a constat într-o discuție transmisă în direct pe pagina de Facebook a ICR New York, însoțită de proiecția documentarului *Dreptul de a fi*, r.: Edward Staroselsky, și o expoziție virtuală de fotografie. La dezbateri au luat parte dr. Alexander Hecht și Daniel Stejeran, fondatorul și, respectiv, directorul Muzeului Holocaustului din Transilvania de Nord, dr. Ana Bărbulescu, șefa Departamentului de cercetare al Institutului Național „Elie Wiesel” pentru Studiul Holocaustului, dr. Roberta Seret, scriitoare și expertă în cinematografia dedicată tragediei evreiești, cărora li s-a alăturat arhitectul Adam Wapniak. Evenimentul a fost deschis printr-un emoționant cuvânt introductiv de A.G. Weinberger, vicepreședinte al ICR, al cărui bunic s-a numărat printre sutele de mii de victime nevinovate care au pierit la Auschwitz. Conversația, moderată de directorul ICR New York, Dorian Branea, a acoperit mai multe subiecte, pornind de la crearea Muzeului Holocaustului din Transilvania de Nord de la Șimleu Silvaniei, o instituție a memoriei evreiești unică în România, viața cotidiană a comunităților evreiești din Ardeal înainte de Shoah, trecând la considerațiunile privind pogromurile de pe teritoriul României și zăbovind asupra aspectelor legate de deportarea evreilor din nordul Transilvaniei, aflat sub ocupație maghiară. Documentarul care a prefațat dezbateri, intitulat *Dreptul de a fi*, narează istoria fondării muzeului din Șimleu Silvaniei, fiind o pledoarie pentru recuperarea memoriei evreilor transilvăneni și pentru intensificarea programelor

educative prin care istoria evreilor români și destinul lor tragic să fie cât mai bine cunoscute și înțelese. Expoziția virtuală a cuprins peste 30 de fotografii aflate în patrimoniul Muzeului Holocaustului din Transilvania de Nord și spune povestea comunităților evreiești din Transilvania înaintea deportărilor din primăvara și vara anului 1944, acoperind aspecte din viața de familie și religioasă a acestora.

10 februarie / „Enescu Soirées Online” – prezentarea proiectului „Gnosos” al Ansamblului Imago Mundi. Evenimentul s-a desfășurat pe platformele social media ICR New York ca parte a seriei „Enescu Soirées Online”, sub forma unui recital filmat al celui mai recent proiect al Ansamblului „Imago Mundi”, intitulat „Gnosos” și creat pornind de la lucrările de inspirație românească ale celebrului muzician francez Erik Satie. Materialul video a fost realizat de o echipă formată din Florin Ghenade (regie), Rareș Avram (imagine), Irinel Cîrlănuș (imagine, montaj, sunet), Daniel Ivașcu (grafică) și Oana Ivașcu (producător). Premiera a fost distribuită în regim de Facebook cross-posting cu Radio România Muzical, partenerul ICR New York pentru seria „Enescu Soirées Online”. Ansamblul „Imago Mundi” este format din Adrian Buciu – flaut, Oana Ivașcu – oboi, Ștefan Barbu – vioară, Cătălin Ștefănescu-Pătrașcu – compoziție, aranjamente, chitară, Andreea Țimiraș – violoncel, Daniel Ivașcu – percuție, fiind cunoscut pentru incitantele sale inițiative de reevaluare a muzicii tradiționale românești din perspectivă contemporană.

14 februarie – 31 martie / Amplasarea instalației luminoase „Mi-e dor de tine” la Washington, DC. Aprinderea instalației, care a exprimat, succint și expresiv, o foarte puternică

emoție colectivă pe care o împărtășesc românii din afara granițelor, a avut loc în data de 14 februarie, pentru a profita și de simbolismul zilei de St. Valentine, dedicată îndrăgostiților de pretutindeni și iubirii în general. La Sibiu, în Orașul Vechi, o instalație similară, purtând mesajul „Și mie”, s-a aprins, ca răspuns, în 24 februarie, chiar de Dragobete, o altă sărbătoare a dragostei. Evenimentul a fost marcat printr-o recepție organizată în data de 16 februarie, sub patronajul Ambasadei României la Washington, la care a participat un public preponderent româno-american de peste 100 de persoane. Au rostit alocuțiuni: E.S domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în SUA, Andrei Daiszler, inițiatorul proiectului, directorul ICR New York, Dorian Branea, precum și Daniela Kamrath, partener local al Asociației Daisler și moderator al serii.

17 februarie – 4 martie / Turneu american al pianistului și compozitorului Mischa Blanos. ICR New York a susținut logistic și din punct de vedere al promovării turneul american la Charlotte, Atlanta, New York, al pianistului și compozitorului Mischa Blanos, muzician cu rădăcini românești și rusești, cunoscut atât pentru compozițiile sale neoclasiche, unde pianul acustic întâlnește sound-ul electronic, dar și pentru producțiile orientate către coloane sonore și muzica electronică. În 2018, pianistul a lansat un EP, *Second Nature*, urmat, un an mai târziu, de un album de debut, *Indoors*, iar ultimul său album, *City Jungle* (2021), fiind lansat la casa de discuri InFiné, cu sediul în Paris. Artistul a creat o fuziune inedită între muzica clasică (un domeniu muzical în care se simte confortabil încă de la vârsta de șapte ani) și cea electronică, reușind să găsească limbajul comun între acestea. Parte din noul val de muzicieni neoclasici, Mischa Blanos a adus un suflu nou muzicii contemporane, transformând fizic pianul și integrându-l perfect într-un setup din care nu lipsesc drum machine-ul, sintetizatorul și un computer.

19 februarie / Celebrarea „Zilei Brâncuși”: „Brâncuși și Noguchi: Despre definiția mai largă a sculpturii”, eveniment organizat cu ocazia marcării a 146 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși, o inițiativă a ArtSociety, fundație culturală înființată în 2010 de reputatul critic și istoric de artă Ruxandra Garofeanu. Alexandra Marin, curator Art Safari, a dialogat cu Matthew Kirsch, curator pentru programe de cercetare în cadrul Noguchi Museum, care a oferit o interesantă viziune asupra operei lui Brâncuși prin prisma influenței acesteia asupra altui creator celebru, Isamu Noguchi. Discuția a pus în evidență relația complexă dintre acești mari creatori și mai ales modul în care modelul brâncușian a fost metabolizat, transformat,

îmbogățit în sculptura și designul lui Noguchi. Fascinat de esențe, ca și maestrul său român, artistul americano-japonez a aspirat să le exprime nu numai în lucrările sale de sculptură, ci și în grădinile pe care le-a proiectat sau în obiectele casnice pe care le-a conceput, în încercarea de a integra arta în locurile obișnuite și în viața de zi cu zi.

4 martie / 1 și 8 martie, sărbătorite la ICR New York alături de „Vocile feminine românești din America de Nord”. La 4 martie, ICR New York și-a reluat activitatea în spațiile fizice cu un eveniment dedicat zilelor de 1 și 8 martie, date importante în calendarul românilor de pretutindeni, realizat în parteneriat cu asociația americană Bucharest Inside the Beltway. Publicul a fost invitat să le cunoască pe câteva dintre scriitoarele care au apărut, în ultimii doi ani, în seria online „Voci feminine românești din America de Nord” a ICR New York, într-o adevărată sărbătoare a creativității literare feminine. Au susținut lecturi și scurte performance-uri literare scriitoarele româno-americane: Raluca Albu, Cristina A. Bejan, Clara Burghilea, Adina Dabija, Mihaela Moscaliuc, Claudia Serea și Adela Sinclair. Evenimentul s-a circumscris și programelor aniversare ce se derulează în Statele Unite pe parcursul lunii martie, dedicată în întregime femeilor. Momentele muzicale ale serii au fost asigurate de pianistul și compozitorul Mischa Blanos, adept al unui original amestec între repertoriul clasic și muzică electronică, cel care tocmai finaliza, tot cu sprijinul ICR New York, un turneu de promovare în Statele Unite.

10 martie / Concert Sanda Weigl & Band la prestigiosul Joe's Pub din New York. ICR New York a susținut concertul prin care Sanda Weigl și trupa sa de muzicieni nipono-ameri-

cani, Shoko Nagai (pian, acordeon), Stomu Takeishi (bas) și Satoshi Takeishi (percuție), au sărbătorit zece ani de activitate comună și tot atâția ani de la lansarea discului *Gipsy in a Tree*, care conține cântece populare românești și lăutărești, într-o interpretare modernă. Joe's Pub este un celebru club situat în cadrul New York Public Theatre.

25 martie – 5 mai / Expoziție personală de artă textilă & Artist Talk cu Ioana Stanca. Expoziția de artă textilă „I Suddenly Unfurled Many Eyes/ Brusca am deschis mulți ochi” a fost semnată de Ioana Stanca, unul dintre numele importante ale tinerei generații de artiști vizuali români. Proiectul, realizat în parteneriat cu Galeria „Catinca Tăbăcaru” și co-curatori de cunoscuta galeristă româno-americană, explorează temele intimității și identității feminine prin intermediul unei instalații *mixed media* (plasată în centrul spațiului expozițional), și a unor piese brodate în rame personalizate, originale. Pe lângă uimitoarea abilitate tehnică, lucrările prezentate ilustrează căutarea constantă a unei geografii personale, intime, în continuă transformare ca metaforă a eului feminin. Deschiderea expoziției a fost precedată de un dialog (Artist Talk) între Ioana Stanca și Luisa Tuntuc, director adjunct ICR New York și co-curatoare a expoziției, prin intermediul căruia publicul a avut ocazia să afle mai multe despre abordarea creativă a artistei, dar și despre artele textile în România, în general.

1 aprilie / Muzeul de Artă Recentă – MARE, în seria online „Vinerea Artelor”. Evenimentul s-a desfășurat pe platformele social media ale ICR New York, ca parte a programului permanent „Vinerea Artelor/ Arts Friday” unde, de-a lungul timpului, au fost difuzate tururi ale celor mai cunoscute galerii

românești și incursiuni filmate în atelierile artiștilor români de prim rang. În acest episod ale seriei, Erwin Kessler, istoric de artă, curator și director al MARE, a prezentat publicului nord-american activitatea expozițională a muzeului, artiștii pe care îi reprezintă, proiectele aflate în derulare, printr-un captivant tur comentat al spațiului expozițional. MARE este un muzeu privat, de dimensiuni relativ modeste, însă cu ambiții impresionante, inclusiv arhitecturale. Cuvântul „recent” se referă în primul rând la aria de acoperire temporală a colecției: artă românească, începând cu perioada post-stalinistă și până astăzi. Arta internațională este la rândul ei prezentă, prin expozițiile temporare. Muzeul, care își propune să prezinte anual trei expoziții temporare cu artă românească și trei expoziții temporare cu artiști străini de importanță internațională, s-a remarcat și prin deschiderea foarte mare față de public.

8-11 aprilie / „Exile is My Home” / „Exilul este acasă” – spectacol de teatru și lansare de carte. ICR New York și Red Monkey Theatre Group au prezentat premiera mondială a spectacolului *Exilul este acasă*, o colecție de scene extrase din patru piese reunite în antologia cu același titlu, *Exile Is My Home*, semnată de Domnica Rădulescu, autoare feministă și profesoară universitară, una dintre cele mai de succes scriitoare româno-americane. Spectacolul s-a jucat în 8 aprilie, la sediul ICR New York, în cadrul programului permanent „Studioul de teatru româno-american”, și în 11 aprilie, la Bohemian National Hall din metropola americană, în cadrul festivalului „Repetiție pentru adevăr” organizat de Fundația „Václav Havel”. Ambele reprezentații au fost urmate de câte o discuție cu autoarea Domnica Rădulescu, regizoarea Rachel Tamarin și coregraful Amy Frey, fiind deschise de un cuvânt introductiv rostit de directorul ICR New York.

În distribuția spectacolului s-au aflat Marie Alvarez, Jessica Carmona, Alexandra Gomez, Selina Hernandez, Joshua Murphy, Talia Segal și Kenneth LaBoy Vasquez. Muzica live a fost prezentată de Joshua Murphy, iar muzica înregistrată a fost compusă de Alexander Tanson. Scenografia a fost realizată de Mikaela Blanchard, designul de lumini i-a aparținut lui John Silberger, iar sunetul a fost asigurat de Benjamin Tamarin. Evenimentul din 11 aprilie a fost transmis *live* pe pagina de Facebook a Institutului.

19 aprilie / Scriitoarea Ana Maria Sandu, în seria de lecturi literare online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice”, pe platformele social media ale ICR New York. Programul, în care cunoscuți scriitori români au evocat prima lor întâlnire cu un american în „carne și oase”, s-a deschis cu textul autoarei Ana Maria Sandu, care s-a referit la o întâlnire plină de miez și umor cu celebrul scriitor româno-american Andrei Codrescu. Traducerea în engleză a textului a fost asigurată de Andrew K. Davidson.

21 aprilie / Violistul Ettore Causa și pianista Lorena Țecu, în cadrul programului permanent „Enescu Soirées”, la sediul ICR New York. Unul dintre cele mai de succes proiecte permanente ale reprezentanței, „Enescu Soirées of New York” / „Seratele Enescu de la New York” a propus de această dată un recital de excepție în interpretarea violistului Ettore Causa, profesor la Yale School of Music, acompaniat la pian de muziciana româno-americană Lorena Țecu, pianistă la New England Conservatory of Music în Boston și la Boston University College of Fine Arts. În debutul concertului, violistul Ettore Causa a vorbit despre moștenirea muzicală a

Concert „Săftița” susținut de Marius Mihalache & Band –
13 octombrie 2022

Salonul artiștilor româno-americani, la Galeria „Brâncuși”
a ICR New York (copyright J. Vacar)

regretatului Radu Lupu, rememorând momentul întâlnirii cu marele pianist în Elveția, pe care l-a descoperit ca pe un om de o profundă modestie și de uimitoare generozitate. Atent gândit, programul prezentat de cei doi muzicieni a cuprins *Piesa de concert (Konzertstück)* a lui George Enescu, dar și compoziții semnate de doi dintre compozitorii pe care Enescu i-a admirat cel mai mult: idolul său de tinerețe, Johannes Brahms (*Sonata nr. 1, op. 78*), și profesorul său de compoziție, Gabriel Fauré (*Andante, op. 75*). Înaintea piesei enesciene, cu care programul s-a încheiat, Ettore Causa a vorbit publicului despre strânsa sa colaborare cu unul dintre celebrii elevi ai lui Enescu, Yehudi Menuhin, și despre emoția vizibilă de care marele violonist era cuprins ori de câte ori pomenea numele compozitorului român. Concertul a fost transmis *live* pe pagina de Facebook a Institutului.

29 aprilie / Lansare de carte și conversație literară cu Carmen Firan și Adrian Sângeorzan. Evenimentul a făcut parte din programul de lansări dedicate celor mai recente cărți semnate de autori româno-americani sau având subiect românesc, ce a avut loc la sediul ICR New York, dar și online, pe rețelele de socializare ale ICR New York. Au fost prezentate trei volume recent apărute în limba engleză, semnate de Carmen Firan și Adrian Sângeorzan, doi dintre cei mai prolifici și de succes scriitori româno-americani. Au fost citite, în lectura autorilor, a editoarei Nava Renek și a traducătorului Paul Boboc, fragmente din *Quarantine Songs / Cântece de carantină*, poeme de Carmen Firan și Adrian Sângeorzan, *The Lost Shadow / Umbra pierdută*, roman de Carmen Firan, și *The Circus in Front of My House / Circul din fața casei*, roman de Adrian Sângeorzan, toate apărute la editura newyorkeză New Meridian Arts. Carmen Firan și Adrian Sângeorzan au

dezvăluit publicului cât de important este scrisul pentru ei și cât de terapeutică poate fi literatura, în special poezia, care i-a ajutat să depășească momentele dificile ale pandemiei. Cei doi autori au mărturisit că limba lor maternă, româna, va rămâne mereu limba în care vor scrie, în ciuda dificultăților care apar în procesul de traducere. După ce au răspuns întrebărilor venite din partea audienței, cei doi autori au oferit autografe pe volumele lansate. Evenimentul a fost transmis *live* pe pagina de Facebook a Institutului.

5-8 mai / Participarea Galeriei „Ivan“ la Târgul de artă contemporană Independent New York, cel mai experimental târg de profil din New York și unul dintre cele mai cunoscute din SUA. Galeria „Ivan“ a fost singura galerie românească prezentă la această ediție a târgului. Cu această ocazie, ea s-a reîntors pe scena de artă americană după șapte participări consecutive la târgul Frieze New York în perioada 2013-2019 (și o participare online în 2020), după participarea la The Armory Show New York, din 2019, și după participarea la Independent New York, din martie 2020, chiar în debutul pandemiei. Pentru ediția din 2022 a Independent New York, Galeria „Ivan“ a prezentat în premieră pe scena americană doi artiști reprezentativi pentru arta contemporană românească: Ion Grigorescu, unul dintre cei mai apreciați reprezentanți ai conceptualismului și neo-avangardei est-europene, alături de bine-cunoscuta Geta Brătescu, considerată unul dintre cei mai importanți artiști români post-belici. Expoziția a atras privirile criticilor de artă și profesioniștilor din domeniu, fiind recomandată de publicația *The Art Newspaper* drept una dintre expozițiile care merită văzute.

10 mai / Recital de muzică tradițională în graiurile românității orientale de la sud de Dunăre. Cu ocazia celebrării Zilei Românității Balcanice, în condițiile în care în Statele Unite ale Americii locuiește o mare comunitate de aromâni, istro-români și megleno-români, ICR New York a difuzat online înregistrarea unui recital filmat al ansamblului GRAIU, format din Alina Ciolcă – voce, Mac Marian Aciobăniței – chitară, Adrian Chepa – percuții, bass, drâmbă. Repertoriul a reunit câteva dintre cele mai profunde și emblematiche cântece tradiționale ale comunităților românității balcanice: *Mi do dorlu* (cântec liric aromân); *Preste codru-am amnaveit* (cântec liric istro-român); *Chitu Mila* (cântec de joc megleno-român); *Stulia* (cântec ritualic de nuntă aromân); *Coanticu lu Boșca* (baladă haiducească megleno-română); *Bună-ți-oara, picurare/Tumbe* (cântece pastorale aromâne). Recitalul a propus și o fuziune, în sunet și în spirit, între patrimoniul Românității Balcanice și moștenirea muzicii tradiționale afro-americane de dinaintea bluesului și jazzului. Concertul a fost înregistrat *live* într-un cadru natural inedit din inima Dobrogei, poate cel mai reprezentativ teren al multiculturalității din România.

12 mai / Lansarea romanului *The Bucharest Dossier / Dosarul București* de William Maz, la sediul ICR New York și online, pe rețelele de socializare ale reprezentanței. Programul de lansări de carte al ICR New York a continuat cu volumul *The Bucharest Dossier / Dosarul București*, thriller de spionaj apărut în martie 2022 la editura americană Oceanview, carte ce reprezintă debutul târziu al lui William Maz, medic consacrat, născut la București și emigrat în SUA încă din copilărie. Romanul, a cărui acțiune este plasată în anul 1989, la New York și București, se bucură de cronici laudative și în România.

William Maz le-a destăinuit celor prezenți că, încă din școala gimnazială, scrisul a devenit pentru el o pasiune, care a rămas trează și în timpul studiilor de medicină de la Harvard și de-a lungul unei cariere de succes în sistemul de sănătate american. De altfel, forța ei l-a făcut să renunțe la medicină, pe care a profesat-o mai bine de 25 de ani, pentru a se dedica exclusiv literaturii. Autorul a oferit și câteva chei de lectură, fără a dezvălui prea mult: inspirat de formula lui John le Carré, cartea se vrea, în același timp, un thriller de spionaj, un roman istoric, o meditație asupra condiției emigrantului și o poveste de dragoste. După ce a răspuns mai multor întrebări ale publicului, autorul a oferit autografe. Evenimentul a fost moderat de directorul ICR New York, Dorian Branea.

19 mai / Lansarea cărții *A Romanian Poem/ Un poem românesc* de Andreea Scridon, la sediul ICR New York. A fost prezentată cartea de poezie *A Romanian Poem/ Un poem românesc* (Editura MadHat Press, 2022) a scriitoarei, traducătoarei și jurnalistei culturale româno-americane Andreea Scridon. La eveniment, moderat de directorul ICR New York, Dorian Branea, a mai participat și medicul și scriitorul româno-american Doru Paul Mugur, editorul și co-editorul mai multor consistente antologii de poezie românească în limba engleză, cu care tânăra autoare a colaborat în mai multe rânduri. *A Romanian Poem/ Un poem românesc* este considerat o compoziție polifonică, matură, care cuprinde referințe culturale, amintiri individuale și un larg diapazon de sentimente, scrisă într-o cheie melancolică, cu accente uneori suprarealiste. Creativitatea literară este una dintre trăsăturile cele mai importante ale diasporei române din SUA. Sprijinirea autorilor româno-americani – prin lansări, lecturi publice sau alte evenimente de promovare –

reprezintă o direcție importantă a activității ICR New York. Lansarea a fost transmisă live pe pagina de Facebook a ICR New York.

24 mai / Seria de lecturi literare online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice”, pe rețelele de socializare ale ICR New York. Programul a continuat cu textul autorului Bogdan Coșa, care a vorbit despre o întâlnire „americană” plină de miez în cadrul unei rezidențe literare din Germania. Traducerea în engleză a textului a fost asigurată de Andrew K. Davidson.

26 mai – 1 septembrie / Expoziția personală a artistului Petru Lucaci, la sediul ICR New York, „Diptych/ Materialități monocrome”. Petru Lucaci, unul dintre cei mai apreciați pictori ai generației '80, președintele Uniunii Artiștilor Plastici din România și profesor la Universitatea Națională de Arte, a deschis, la 26 mai, în Galeria „Brâncuși” a ICR New York, prima sa expoziție personală (pictură și obiect) din Statele Unite. Vernisajul a fost însoțit de un dialog cu artistul despre dinamica schimbării în societatea contemporană și modalitățile de exprimare artistică a acestor importante mutații, la care a participat și sociologul Laura Grünberg, profesor la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității din București. Expoziția a fost construită pe două componente principale, dezvoltate în jurul a două proiecte importante ale artistului – „Noctumbre” și „Clarobscur. Dincolo de Wikipedia” – care au explorat necesitatea de înnoire a limbajului picturii prin utilizarea unor tehnologii inedite și de recuperare a semnificațiilor atribuite clarobscurului ca experiență vizuală, oglindind conștiința umană profundă. Expoziția a cuprins 30 de tablouri de diferite dimensiuni și șase obiecte artistice.

Festivalul de Film Românesc de la Washington – 3-19 iunie 2022 ▲

3-19 iunie / „Reinventing Realism – New Cinema from Romania” – Festivalul de Film Românesc de la Washington, D.C., ediția a III-a, cu un program aniversar intitulat „Parteneriatul Strategic România – SUA 25” cel mai mare eveniment de promovare a cinematografilei naționale derulat

Expoziția personală a artistului Petru Lucaci: „Diptych/ Materialități monocrome” – 26 mai – 1 septembrie 2022 ▼

în spațiul nord-american. Festivalul a avut loc la Miracle Theatre, cel mai vechi cinematograful din capitala americană, fiind dedicat aniversării a 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic dintre România și Statele Unite. Organizat de Ambasada României la Washington și ICR New York, în parteneriat cu Miracle Theatre și cu sprijinul Băncii Transilvania, FFRW s-a desfășurat în trei weekend-uri succesive, oferind publicului american ocazia de a descoperi nu mai puțin de 12 dintre cele mai bune producții românești recente și de a discuta cu 12 regizori și actori implicați în realizarea acestora, cărora li s-a alăturat criticul de film Mihai Fulger. Cele 12 filme prezentate au fost: *Crai nou*, r.: Alina Grigore; *Berliner*, r.: Marian Crișan; *Căutătorul de vânt*, r.: Mihai Sofronea; *Câmp de maci*, r.: Eugen Jebeleanu; *Marocco*, r.: Emanuel Pârvu; *Neidentificat*, r.: Bogdan George Apetri; *#dogpoopgirl*, r.: Andrei Huțuleac; *Luca*, r.: Horațiu Mălăele; *Om câine*, r.: Ștefan Constantinescu; *Lebensdorf*, r.: Valentin Hotea; *Otto barbarul*, r.: Ruxandra Ghițescu și *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri. Invitații celei de-a treia ediții a Festivalului au fost criticul de film Mihai Fulger, co-curator al programului; regizoarele Alina Grigore și Ruxandra Ghițescu; regizorii Marian Crișan, Mihai Sofronea, Bogdan George Apetri, Andrei Huțuleac și Horațiu Mălăele; actrițele Andreea Grămoșteanu, Ioana Flora și Ioana Bugarin și actorii Bogdan Farcaș și Bogdan Mălăele. Sesiunile de întrebări și răspunsuri (Q&A) de la finalul proiecțiilor au suscit un interes deosebit din partea publicului prezent, durând, în medie, aproximativ o jumătate de oră. Festivalul a fost deschis, la 2 iunie, printr-o recepție oferită în onoarea cineaștilor, la reședință, de către E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în Statele Unite. Tot la reședința ambasadorului a avut loc și un proiect conex al Festivalului, spectacolul extraordinar susținut, la 13 iunie, de Horațiu Mălăele și Bogdan

Mălăele. Dintre sutele de concerte, proiecții de film, lecturi, spectacole teatrale etc. desfășurate în Washington în luna iunie, FFRW a fost una dintre cele 15 recomandări ale *DC-ist* și unul dintre cele mai interesante evenimente potrivit *Washingtonian*, fiind recomandat și de postul de televiziune *NBC Washington*. Festivalul s-a bucurat de o mediatizare deosebită și în presa din România, fiind menționat în nu mai puțin de 25 de publicații importante.

3-9 iunie / Premiera filmelor *Miracol* și *Neidentificat*, r.: Bogdan George Apetri, la Cinematograful Film Forum din New York, una dintre cele mai cunoscute și influente platforme de promovare a filmului de artă din New York. Mai multe evenimente speciale au avut în prim-plan filmele *Neidentificat* (2020) și *Miracol* (2021), ambele regizate de Bogdan George Apetri, cineast și profesor asociat de film la prestigioasa Columbia University din New York. Evenimentele au fost organizate de Film Forum și casa de distribuție Film Movement, cu sprijinul ICR New York. Astfel, în zilele de 3 și 4 iunie, au avut loc două proiecții speciale cu filmul *Miracol*, urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri cu regizorul Bogdan George Apetri și actrița Ioana Bugarin. În cele două zile, pelicula a fost vizionată de peste 250 de persoane, filmul urmând să ruleze la Film Forum până în data de 16 iunie. Sesiunile de Q&A au fost moderate de regizorul și scenaristul american Ramin Bahrani și de istoricul de film Annette Insdorf, profesoară universitară la Universitatea Columbia. La 9 iunie, regizorul Bogdan George Apetri și actorul Bogdan Farcaș s-au aflat în dialog cu publicul – au fost prezente peste 100 de persoane în sală – după proiecția filmului *Neidentificat*. Sesiunea de întrebări și răspunsuri a fost condusă de directorul ICR New York, având o durată de peste 30 de minute, reflectând

interesul pe care filmul l-a suscit în rândul audienței. Cele două filme sunt primele dintr-o trilogie pe care regizorul, unul dintre numele cele mai importante ale Noului Cinema Românesc, a plasat-o în orașul său natal, Piatra Neamț.

9-11 iunie / Lungmetrajul *We Might as Well Be Dead*, r.: Natalia Sinelnikova, cu actrița Ioana Iacob în rol principal, în competiția internațională a Tribeca Film Festival. ICR New York a susținut participarea Ioanei Iacob la cele patru proiecții ale filmului, urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. La proiecții a participat și regizoarea Natalia Sinelnikova. Proiecțiile din Festival au fost urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri cu echipa creativă a producției. Filmul a generat o serie de articole de presă laudative, precum cele din *Variety* sau *Cineuropa*, toate menționând prestația artistică impresionantă a actriței românce. Pelicula a concurat în secțiunea International Narrative Competition a Festivalului. Prin intermediul acestui proiect, ICR New York a reluat parteneriatul instituțional cu Tribeca Film Festival, înființat în anul 2002 de marele actor american Robert de Niro, devenit unul dintre cele mai cunoscute festivaluri de film din Statele Unite.

21 iunie / Scriitoarea Adriana Babeți, în seria de lecturi literare online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice/ My First American: Transatlantic Encounters and Portraits”, pe rețelele de socializare ale ICR New York. Programul a continuat cu lectura autoarei Adriana Babeți, care s-a referit la întâlnirea pe care a avut-o cu regretatul profesor și traducător Michael Heim. Traducerea în engleză a textului a fost asigurată de Gabi Reigh.

29 iunie / Ioan Holender, la „Conferințele Leon Feraru Online”. Invitatul programului permanent al ICR New York a fost maestrul Ioan Holender, fost director al Operei din Viena și fost director artistic al Festivalului „George Enescu”, unul dintre cei mai influenți lideri culturali, la nivel internațional, ai ultimelor decenii. Într-un dialog online moderat de directorul ICR New York, Dorian Branea, Ioan Holender s-a referit, cu directetea sa proverbială, la traseul său formativ și mai ales la impactul Timișoarei și Operei timișorene asupra personalității sale, la momentele definitorii din viața sa profesională, în special lungul mandat, de aproape 20 de ani, în fruntea Operei vieneze, la concepția sa privind managementul și leadership-ul culturale, distilată într-o excepțională carieră la cel mai înalt nivel. Privind în urmă, Ioan Holender a considerat succesul său în fruntea Operei din Viena sau a Festivalului „Enescu” fiind tributari unor calități precum: pasiune mistuitoare pentru muzică, cunoaștere enciclopedică a literaturii lirice, trecut artistic, de solist de operă, atenție continuă la toate detaliile organizatorice, păstrarea unei anumite distanțe față de corpul artistic (pentru a nu vicia obiectivitatea selecției), curajul de a schimba lucruri aparent imuabile, dar care frânează dezvoltarea instituțională.

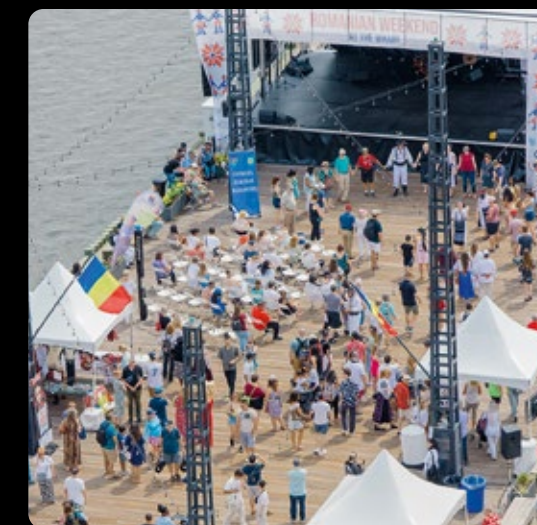
9-10 iulie / „Romanian Weekend at the Wharf” / „Weekend românesc pe malul Potomacului”, în districtul Wharf, zonă din Washington D.C. recent reamenajată, ce reunește un complex de săli de spectacol, hoteluri, cinematografe și restaurante de pe malul râului Potomac. A fost primul festival exclusiv românesc, în aer liber, organizat în capitala americană, parte din programul mai larg al proiectelor culturale programate să marcheze aniversarea celor 25 de ani de Parteneriat Strategic între România și Statele Unite ale Americii. Timp

de două zile, România a fost prezentă la The Wharf, pe eleganta și populara esplanadă a râului Potomac, situată nu departe de Capitoliu, prin spectacole de dans și concerte live, demonstrații de meșteșuguri tradiționale, ateliere interactive, lecturi publice, prezentări turistice, expoziții și degustări culinare și oenologice, care au atras interesul a peste 5.000 de persoane, atât americani, cât și reprezentanți ai comunității româno-americane. „Weekendul Românesc” a prezentat un program aproape continuu timp de două zile, în care au fost angrenați, pe scenă și în zece corturi tematice, peste 35 de muzicieni, dansatori, artiști populari, literați, promotori de turism. Au fost, de asemenea, prezenți E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României la Washington, Liviu Sebastian Jicman, președintele Institutului Cultural Român, Doru Lazăr și Radu Trufan, vicepreședinți ai Consiliului Județean Maramureș, și directorul ICR New York, Dorian Branea, care au luat cuvântul în diferite momente, precum și o delegație parlamentară românească aflată într-o vizită oficială în Statele Unite. Conceptul curatorial a urmărit să ofere publicului un program caleidoscopic, larg accesibil și atractiv, punând accentul pe unicitatea și spectaculosul culturii tradiționale românești, pentru care există un interes semnificativ în rândul americanilor. Alături de locația vizitată, în zilele de weekend, de mii de persoane, diversitatea programului s-a dovedit definitiv în succesul de public al evenimentului, fiindcă a acoperit un evantai larg de așteptări și preferințe ale diferitelor segmente de public vizate (public generalist, „vulturi ai culturii înalte”, tineri). Astfel, în centrul programului s-a aflat arta tradițională, meșteșugurile și atracțiile culturale și naturale ale Maramureșului, prezentate de Ansamblul Folcloric Național „Transilvania”, de meșterii populari Daniel Leș (olărit) și Petre Codrea (sculptură în lemn), dar și prin intermediul unei expoziții de costume

tradiționale și al bogatei oferte turistice și cultural-turistice a regiunii, prezentată de reprezentanții C.J. Maramureș. Pe lângă artiștii și promotorii maramureșeni, cap de afiș au mai fost Corina Sîrghi și Taraful Jean Americanu, creat și condus de etnomuzicologul american Shaun Williams, care a prezentat, cu mare succes, concerte de muzică lăutărească autentică și folclor urban contemporan; Ana Everling Trio, condus de o cunoscută muziciană basarabeană din Chicago, care îmbină ritmurile românești cu cele braziliene și africane; Ansamblul de dansuri folclorice „Carpathia” din Washington, format din dansatori americani, îndrăgostiți de cultura română; și Tehno-Vrăjitoarele, care combină influențele culturii roma și ale rap-ului American, pentru a atrage atenția asupra unor teme precum lupta împotriva rasismului, dreptatea socială, egalitatea de gen și impactul tehnologiei asupra vieții de zi cu zi. „Weekend-ul Românesc” a fost și un prilej de celebrare a activității și contribuțiilor mediului asociativ româno-american la întărirea relațiilor dintre România și Statele Unite. Ca atare, au fost implicate, ca organizatori și expozanți, câteva dintre cele mai active asociații româno-americane care activează pe teritoriul SUA, cum sunt „Bucharest Inside the Beltway” din Denver, Colorado, „Romanians of DC” și „Immigration Research Forum”, ambele din Washington. „Bucharest inside the Beltway”, animată de scriitoarea și universitara Cristina Bejan, a curat și susținut componenta literară a festivalului, care a cuprins o expoziție de carte / librărie-volantă și o serie de lecturi performative foarte gustate de public, susținute de autoarele Cristina Bejan, Domnica Rădulescu, Elena Secotă și Adela Sinclair. Asociația „Romanians of DC”, condusă de Bogdan Banu, a organizat un moment distinct dedicat „Zilei Universale a lei”, în care 100 de membri ai comunității românești au îmbrăcat portul tradițional și au urcat pe scenă

„Romanian Weekend at the Wharf” / „Weekend românesc pe malul Potomacului” – 9-10 iulie 2022

pentru o admirabilă fotografie de grup, sub privirile entuziaste ale publicului. „Weekendul Românesc” a avut nu numai un extraordinar impact de public. Evenimentul a fost foarte bine evidențiat în presa de acasă, majoritatea publicațiilor scriind pe larg despre această inițiativă, dar și în cea americană, fiind semnalat în publicații importante precum *Washington Post*, *DC List* și *Washingtonian*, ceea ce i-a oferit o acoperire mediatică neobișnuită, atribuită mai rar proiectelor culturale românești.

12 iulie / Scriitorul Florin Lăzărescu, în seria de lecturi literare online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice”, pe rețelele de socializare ale ICR New York. Programul a continuat cu lectura autorului Florin Lăzărescu, care a povestit publicului întâlnirea cu primul său profesor american prin intermediul unui text intitulat „Despre ce vorbim când vorbim despre domnul Lawson”. Traducerea în engleză a textului a fost asigurată de Gabi Reigh.

19 iulie / Prezentarea filmului aniversar „Norman Manea – un *La mulți ani* global”. Ziua de naștere a scriitorului și intelectualului public Norman Manea, supraviețuitor al Holocaustului și unul dintre cei mai cunoscuți autori români contemporani în străinătate, în prezent stabilit în America, a fost marcată printr-un film aniversar realizat, în parteneriat, de ICR New York și Muzeul Național al Literaturii Române, și difuzat pe scară largă în mediul online, într-un efort partenerial care a inclus întreaga rețea a Institutului Cultural Român, Muzeul Literaturii Române și Ambasada României în Statele Unite. Compus din trei episoade de cca. 13 minute, deschise de ambasadorul Andrei Muraru, președintele ICR,

Liviu Sebastian Jicman și, respectiv, directorul ICR New York, Dorian Branea, acest film aniversar a fost difuzat chiar în ziua în care Norman Manea împlinea 86 de ani, în 19 iulie, și a reunit cunoscuți scriitori, editori, jurnaliști, agenți literari, care au conturat, prin scurte intervenții, un portret subiectiv, dar cât se poate de percutant, al celebrului scriitor. Au oferit scurte evocări, miniportrete și urări de bine scriitorii Gabriela Adameșteanu, Chloe Aridjis, Homero Aridjis, Paul Bailey, Robert și Peg Boyers, Nicolas Cavaillès, Magda Cârneci, Caius Dobrescu, Angela Furtună, Olivier Guez, Alberto Manguel, Matei Vișniec, Ernest Wichner, universitarii Andrei Corbea-Hoișie, Ion Bogdan Lefter, Carmen Mușat, Doru Pop, Michael Shafir, Claudiu Turcuș, rectorul Colegiului Bard, Leon Botstein, eseista Lea Wakeman, editorii Luca Formenton și Mercedes Monmany de la Torre, agenta literară Elianna Kan, diplomata culturală Merrie Blocker, precum și soția scriitorului, Cella Manea. Filmul a fost realizat la New York, de către Alex Boda și Johnny Vacar, printr-o colaborare între ICR New York și Muzeul Național al Literaturii Române.

14-16 august / Dublă prezență românească la Battery Dance Festival din New York. România a fost prezentă cu două premiere, în 14 și 16 august, la cea de-a XLI-a ediție a Battery Dance Festival din New York, unul dintre cele mai cunoscute evenimente dedicate dansului din metropola americană. Astfel, au fost prezentate piesele de dans *Cain*, o coproducție a Centrului Independent Coregrafic „Linotip” și Battery Dance Company, realizată cu sprijinul ICR New York, și *Diagonal*, produsă în laboratorul coregrafic „Linotip”, ambele în coregrafia lui Arcadie Rusu. În *Cain*, spectacol care explorează povestea lui Cain și Abel, conflictul arhetipal, mitic, al istoriei umane, Arcadie Rusu a mizat pe un ansamblu format din trei

dansatori ai Battery Dance Company, americanii Zaki A'Jani și Jill Linkowski, precum și româno-americanul Răzvan Stoian, unul dintre cei mai apreciați membri ai companiei. Muzica originală a spectacolului este semnată de Alexandru Suci, iar scenografia îi aparține lui Yasmin Asan. *Diagonal* transpune în limbajul dansului povestea iubirii dintre sculptorul Constantin Brâncuși și cântăreața Maria Tănase și i-a avut în distribuție pe dansatorii Teodora Velescu și Attila Bordaș. Muzica originală a spectacolului este semnată tot de Alexandru Suci. Vocea îi aparține Laurei Gabriela Oana, iar intervențiile la acordeon lui Elvis Buruiiană. Înaintea spectacolelor, au avut loc alocuțiuni susținute de directorul artistic al Battery Dance Festival, Jonathan Hollander, și Raluca Cimpoiășu, coordonator de proiecte la ICR New York, care au evidențiat importanța parteneriatului care a făcut posibilă prezentarea acestor piese, precum și a altor câteva proiecte din trecut. Ediția din acest an a Festivalului, însumând spectacole prezentate de peste 30 de companii de dans naționale și internaționale, s-a desfășurat în perioada 13-20 august.

7 septembrie – 19 octombrie / „7eMotions” – program cultural online de muzică și literatură, organizat în parteneriat cu Asociația Culturală ISVOR și cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național (AFCN). „7eMotions” a cuprins, alături de eseuri, scrise și citite direct în limba engleză de scriitoarea și jurnalista culturală Ioana Bâldea Constantinescu, șapte mini-recitaluri muzicale, susținute de: Raluca Stratulat, la vioară, cu o compoziție despre dezgust de Andrei Petrace (7 septembrie); Maria-Diana Petrache, la pian, cu o compoziție despre furie de Bogdan Pintilie (14 septembrie); Sebastian Antoneac, la clarinet, cu o compoziție despre tristețe de Cătălin Ștefănescu-Pătrașcu

(21 septembrie); Alexandra Stanciu, la fagot, cu o compoziție despre surpriză de Aurelian Băcan (28 septembrie); Andreea Țimiraș, la violoncel, cu o compoziție despre dispreț de Sebastian Androne Nakanishi (5 octombrie); Răzvan Florescu, la vibrafon, cu o compoziție despre bucurie de DanDe Popescu (12 octombrie); Carla Stoleru, la flaut, cu o compoziție despre frică de Gabriel Mălăncioiu (19 octombrie). Materialele video au fost distribuite pe rețelele de socializare ale ICR New York.

9-12 septembrie / Participarea Galeriei „Ivan” la Târgul de artă contemporană „Independent New York”, dedicat în acest an artiștilor relevanți în mișcarea modernistă, dar mai puțin cunoscuți, care pot fi astfel descoperiți (sau redescoperiți) atât de critica de specialitate și instituțiile profesionale din domeniu, cât și de publicul larg. Galeria „Ivan”, singura galerie de artă contemporană din România care a participat anul acesta, l-a prezentat pe artistul româno-britanic Paul Neagu, unul dintre cei mai importanți creatori de forme plastice ai ultimelor decenii, considerat unul dintre cei mai importanți sculptori români.

20 septembrie / Elena Vlădăreanu, în seria de lecturi literare online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice”. Noul program al ICR New York, în care câțiva dintre cei mai cunoscuți scriitori români rememorează prima întâlnire cu un american în carne și oase, a continuat cu Elena Vlădăreanu, care a vorbit despre câțiva membri „americani” ai familiei ei, niciodată cunoscuți, dar îndelung așteptați. Traducerea în engleză a textului a fost asigurată de Diana Manole.

21 septembrie – 11 octombrie / Expoziția de artă „Echinocțiu de toamnă – o perspectivă tridimensională feminină”. Proiectul de tip „pop-up show”, realizat împreună cu fundația artistică FPI Initiative din New York, a prezentat trei tinere artiste: Ioana Stanca, Daniela Pălimariu și Catinca Mălaimare. Lucrările lor au fost amplasate într-un spațiu neconvențional, într-o reședință de lux din celebrul cartier artistic Chelsea. Proiectul a fost curat de Francesca Popescu, fondatoarea FPI Initiative, care a dorit, prin acest amplasament neobișnuit, să pună în discuție problema interacțiunii directe dintre opera de artă și mediul rezidențial.

23 septembrie / Inaugurarea instalației și expoziției aniversare „25”, dedicată Parteneriatului Strategic România – SUA. Designul instalației, inspirat de ideea ascensională a Coloanei Infinitului, și urmărind să sublinieze cifra „25”, precum și ideea de parteneriat ca proces în continuă creștere și dezvoltare, a aparținut arhitectei româno-americane Ioana Barac, din New Haven. Ca parte a programului aniversar dedicat aniversării a 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România – SUA, dar și în marja programului românesc la Adunarea Generală a ONU, au fost inaugurate instala-

ția și expoziția fotografică „25”, realizate de ICR New York împreună cu Ambasada României în Statele Unite ale Americii, Misiunea Permanentă a României la ONU și Consulatul General al României la New York. Instalația și expoziția – care au oferit o cronologie vizuală a acestui important parcurs istorico-diplomatic, lansat în 11 iulie 1997 – au fost inaugurate de ministrul Afacerilor Externe, Bogdan Aurescu, în prezența Reprezentantului Permanent al României la ONU, Cornel Feruță, și a unui public format din diplomați, oficiali și lideri ai comunității româno-americane. În discursul său, rostit atât în engleză, cât și în română, ministrul Bogdan Aurescu a punctat importanța deosebită a Parteneriatului Strategic România-SUA pentru parcursul democratic și euroatlantic al României, precum și pentru securitatea țării noastre, și a reiterat angajamentul profund al României pentru aprofundarea acestuia, în toate dimensiunile sale.

6 octombrie / Lansare de carte și lectură literară: Ioana Ieronim și Adriana Cârțu. Programul de lansări de carte al ICR New York urmărește să stimuleze circulația celor mai recente cărți apărute în limba engleză, sau având subiect românesc, în rândul cititorilor americani. Au fost prezentate, de această dată, două volume apărute în anul 2022 pe piața americană: *The Long Way Home* de Adriana Cârțu, o poveste a părăsirii și regăsirii țării natale, publicată de New Meridian Arts, și *Lavinia & Her Daughters. A Carpathian Elegy* de Ioana Ieronim, volum de proză poetică inspirat din copilăria autoarei, apărut la Cervena Barva Press. Adriana Cârțu, stabilită la Heidelberg, și Ioana Ieronim, care locuiește la Washington, au vorbit publicului despre condiția scriitorului nevoit să trăiască între două limbi/culturi, despre experiența literară și sursă de inspirație, despre experien-

Prof. Dennis Deletant, eseistul Dorin Tudoran și prof. Melissa Feinberg, la evenimentul „Libertatea în bataia puștii: Revoluția româna din 1989”, 2 decembrie 2022

Inaugurarea instalației și expoziției aniversare „25”, dedicată Parteneriatului Strategic România – SUA – 23 septembrie 2022

ța scriitorului român în raport cu mediile editoriale străine.

9-10 octombrie / Premiera peliculei *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, la New York Film Festival. În cadrul celei de-a LX-a ediții a prestigiosului New York Film Festival (NYFF), au fost organizate două proiecții, care au umplut cea mai mare sală de cinema a Lincoln Center, Alice Tully Hall. Proiecțiile au fost urmate de un dialog cu celebrul regizor, moderat de directorul artistic al NYFF, Dennis Lim. Prezența filmului și a regizorului la NYFF a fost organizată de NYFF și IFC Films, distribuitorul american al peliculei, cu sprijinul ICR New York, care a contribuit la campania de marketing și promovare. Filmul s-a bucurat de o primire excelentă din partea publicului și a presei de specialitate. Festivalul de Film de la New York este unul dintre cele mai importante festivaluri de film organizate în Statele Unite ale Americii, și una dintre cele mai longevive inițiative de acest gen.

11 octombrie / Concertul „Săftița”, susținut de Marius Mihalache & Band la John F. Kennedy Center for Performing Arts, ca parte a programului de aniversare a 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România – SUA. Au concertat Marius Mihalache și trupa sa formată din Arabela Nicolau (voce), Lorin Mihalache (tobe) și Nicolae Băran (bass). Spectacolul a fost completat cu proiecții video live semnate de Cristian Stănoiu. „Săftița” este un concert cu melodii originale, compuse de Marius Mihalache, care transpun piese folclorice românești într-un limbaj actualizat, universal. Seara a fost deschisă prin alocuțiuni susținute de E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României la Washington, și de directorul ICR New York, Dorian Branea. Concertul a fost organizat

de Ambasada României la Washington și Institutul Cultural Român din New York, cu sprijinul Băncii Transilvania.

14 octombrie – 16 decembrie / Salonul artiștilor româno-americani, ediția I: „Casa oglinzilor”, la Galeria „Brâncuși” a ICR New York. Noul program permanent, intitulat „Salonul artiștilor româno-americani”, pune în valoare creațiile artiștilor româno-americani și creează o platformă de întâlnire și dialog între public și artiștii româno-americani. Expoziția inaugurală a Salonului, intitulată „Casa oglinzilor”, i-a prezentat pe artiștii contemporani Ioanida Costache, Megan Dominescu, Șerban Ionescu, dar și pe câțiva artiști din generații mai vechi, precum Noche Crist și Saul Steinberg. Vernisajul s-a derulat sub forma unui dialog (Artist Talk) al curatoarei expoziției, Adriana Blidaru, cu două dintre artiste, Ioanida Costache și Megan Dominescu, despre provocările artistului din diaspora. „Casa oglinzilor” a fost inspirată, tematic, de cunoscutele atracții din târgurile de altădată, care, cu reflexiile lor deformante, când umoristice, când înfricoșătoare, formează un labirint care oferă pe cât de multe posibile ieșiri, tot pe atâtea obstacole. Pornind de aici, expoziția a explorat modul în care se construiește identitatea, transformată și remodelată de concepte precum naționalitatea, cultura, istoria și memoria personală. Proiectul a fost așezat sub egida aniversării celor 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România – SUA, ca o celebrare a conexiunilor culturale româno-americane.

18 octombrie / Scriitorul Caius Dobrescu, în încheierea seriei online „Primul meu american: întâlniri și portrete transatlantice”. În data de 18 octombrie, a fost difuzat, pe platformele de socializare, ultimul episod al programului „Primul

meu american: întâlniri și portrete transatlantice” / „My First American: Transatlantic Encounters and Portraits”, inaugurată la 19 aprilie și organizată în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române. Protagonistul ultimului episod a fost scriitorul și universitarul Caius Dobrescu.

21 octombrie / Pianistii Grace Jee Eun Oh și Dragoș Cantea la „Seratele Enescu de la New York”. ICR New York a organizat un nou recital în cadrul programului permanent „Enescu Soirées of New York”, care i-a avut ca protagoniști pe pianistii Grace Jee Eun Oh (Coreea de Sud) și Dragoș Cantea (România), ambii stabiliți în capitala Norvegiei. Concertul a fost organizat cu sprijinul Music Norway și al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Programul prezentat de cei doi muzicieni a cuprins, printre altele, lucrări de Geirr Tveitt, Edvard Grieg, Leos Janacek, George Enescu și Constantin Silvestri, fiind gândit ca un itinerar muzical care a pornit din Scandinavia și a parcurs școlile muzicale naționale ale Europei pentru a scoate în evidență valorile comune ale romantismului și modernismului în muzica europeană. Pianistul Dragoș Cantea a oferit publicului detalii despre program și amănunte legate de viața și opera compozitorilor reprezentați în cadrul acestuia.

26 octombrie / Concert dedicat creației de tinerețe a compozitorului George Enescu, susținut de Cvartetul Fine Arts și invitații acestora, la New York. Parteneri: Mannes School of Music din New York. Concertul a fost susținut de reputatul Cvartet Fine Arts, compus din: Ralph Evans (vioară), Efim Boico (vioară), Gil Sharon (violă) și Niklas Schmidt (violoncel), căruia i s-au adăugat încă trei muzicieni de mare

talent: pianistii Fabio și Gisele Witkowski și contrabasistul Alexander Bickard. În programul concertului s-au regăsit exclusiv lucrări de tinerețe compuse de George Enescu, majoritatea cântate în premieră în Statele Unite. Publicul american a putut audia următoarele lucrări: *Prélude și Gavotte* pentru două pian, vioară și violoncel (1898), *Cvintetul pentru pian în Re major* (1896), *Aubade* – trio pentru vioară, violă și violoncel (1899), *Pastorale, Menuet Triste și Nocturne* pentru vioară și pian la patru mâini (1900) și *Rapsodia Română nr. 1* – aranjament pentru ansamblu cameral de Jacques Enoch – cvintet cu pian și contrabas. Așa cum sublinia Ralph Evans, conducătorul Cvartetului Fine Arts, în cuvântul de bun-venit, alcătuirea programului serii a fost inspirată de invitația pe care grupul a primit-o în anul 2021 din partea Festivalului Internațional „George Enescu” din București de a cânta un cvintet compus de Enescu pe când avea doar 15 ani, care rămăsese până foarte de curând complet necunoscut. Astfel, cei patru muzicieni ai Cvartetului „Fine Arts” au decis să studieze o mare parte dintre lucrările de tinerețe ale marelui compozitor și, mai mult decât atât, să le și înregistreze la casa de discuri Naxos.

11-27 noiembrie / Festivalul de Film Românesc de la Seattle, Detroit și Phoenix. Cea de a IX-a ediție a Festivalului de Film Românesc de la Seattle a fost extinsă, de anul trecut, și în Detroit și Phoenix (Arizona). Filmele prezentate au fost reunite sub titlul generic „HomeLands” / „Ținuturi natale”, cu referire la temele identității și ale apartenenței într-o lume în care dezrădăcinarea a devenit un fapt curent și de masă. Festivalul a fost organizat de American Romanian Cultural Society, cu sprijinul ICR New York și al altor parteneri, și a devenit, odată cu extinderea ariei geografice în care se des-

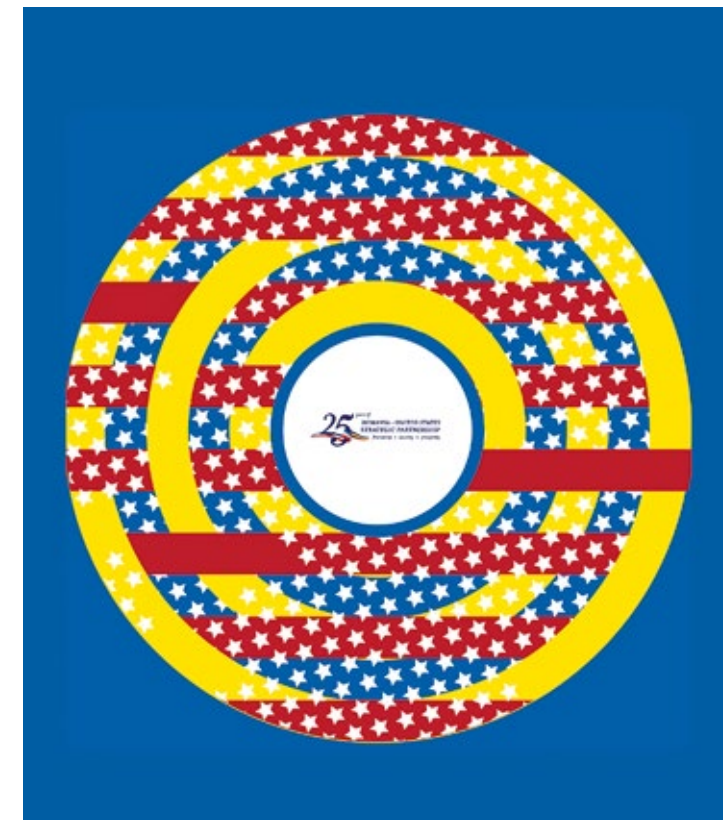
fășoară, unul dintre cele mai mari evenimente de promovare a filmului românesc în America de Nord. Proiecțiile s-au derulat atât în format fizic, cât și hibrid, pe platforma Northwest Film Forum. Festivalul s-a deschis cu o proiecție a filmului *Metronom* (2022), în regia lui Alexandru Belc. Din selecție au mai făcut parte filme de lungmetraj, scurt-metraj și documentare: *Amok*, r.: Balázs Turai (2022), *Plastic Semiotic*, r.: Radu Jude (2021), *Șerifi ucraineni*, r.: Roman Bondarchuk (2016), *Spirala*, r.: Cecília Felméri (2021), *Certitudinea probabilităților*, r.: Raluca Durbacă (2021), *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper-Lillemark (2021), *Insula*, r.: Anca Damian (2022), *Cele două execuții ale mareșalului*, r.: Radu Jude (2018), *Noi împotriva noastră*, r.: Andra Tarara (2020), *Cerbul a trecut prin fața mea*, r.: Vlad Petri (2020), *Omul care a vrut să fie liber*, r.: Mihai Mincan și George Chiper-Lillemark (2019), *Om câine*, r.: Ștefan Constantinescu (2021), *Lemn*, r.: Monica Lăzurean-Gorgan, Michaela Kirst, Ebba Sinzinger (2020), *Lucruri pentru care merită să plângi*, r.: Cristina Groșan (2021) și *Crai nou*, r.: Alina Grigore (2021). Programul de proiecții a fost însoțit de discuții online cu actori, cineaști și critici de film. Au luat parte la sesiunile de Q&A: regizorii Cristina Groșan, Ștefan Constantinescu, Andra Tarara, Raluca Durbacă, Monica Lăzurean-Gorgan, Mihai Mincan, George Chiper-Lillemark, Roman Bondarchuk, Mona Nicoară și Andrei Dăscălescu; actrițele Mara Bugarin, Ioana Chițu, Oana Dumitrașcu și Ofelia Popii; criticul de film Monica Filimon. Filmele au fost disponibile online doar pe teritoriul S.U.A.

1-16 decembrie / „Iarna românească la New York” – eveniment compozit dedicat sărbătorilor și tradițiilor de iarnă din România. ICR New York a organizat un program de evenimente dedicate sărbătorilor și tradițiilor de Crăciun, care

a inclus: prezentarea unei expoziții de fotografie etno-documentară semnată de Sorin Onișor, unul dintre cei mai interesați fotografi români contemporani, cuprinzând lucrări care prezintă ritualuri și peisaje de iarnă din satele carpatice; lansarea discului aniversar „The Free Zone / Zona Liberă”, realizat pe suport vinil ca parte a programului de aniversare a 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România – SUA, în care sunt incluse șlagăre ale ultimelor decenii remixate de compozitori contemporani de muzică electronică; o prelegere despre trecutul și prezentul Castelului Bran, susținută de avocatul american Mark Mayer, fost consilier al președinților Iliescu și Constantinescu și coproprietar al celebrului edificiu.

1 decembrie / Lansarea discului aniversar pe suport vinil „Zona Liberă”, de Ziua Națională și cu prilejul aniversării celor 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România – SUA. Discul a fost realizat în colaborare cu Ambasada României la Washington, cu sprijinul Băncii Transilvania, și a inclus șlagăre înregistrate la casa de producție Electrecord de celebri interpreți din România ultimelor decenii, remixate de câțiva dintre cei mai populari DJ români ai momentului: Dj Vasile, Electric Brother, Matze, Nemos, NSK, K-lu, Dribbler. „The Free Zone / Zona Liberă” a fost conceput de artistul vizual, curatorul, promotorul cultural și universitarul Mihai Zgondoiu (Zgondy), împreună cu DJ Vasile, compozitor, interpret și moderator radio, unul dintre cei mai importanți inovatori ai muzicii românești contemporane. Titlul discului trimite deopotrivă la mișcarea civică de democratizare a României de la începutul anilor 1990 („Zona liberă de neocomunism”), cât și la populara emisiune radio realizată de DJ Vasile împreună cu DJ Matze. Imprimat în-

Coperta CD-ului aniversar pe suport vinil „Zona Liberă” ▼

tr-o ediție aniversară limitată, de 500 de exemplare, discul a cuprins opt piese remixate și reinterpretate: *Bună dimineața, micuță stea/ Good Morning, Little Star* – Aurelian Andreescu (Electric Brother remix), *De va veni la tine vântul/ Should the Wind Come to You* – Mondial (Matze remix), *Opriți timpul/ Stop Time* – Corina Chiriac (Nemos remix), *Totul vine de la sine/ Everything Comes Naturally* – Muzica planetelor (NSK cu Mara remix), *Dragă-mi este dragostea/ Endearing Love* – Aura Urziceanu (K-lu remix), *Pământul deocamdată/ Earth, for the Time Being* – Mircea Vintilă (Dribbler a.k.a. Nave spațiale remix), *Să fim copii/ Let's Be Children* – Mihaela Runceanu

(K-lu remix), *Unde ești/ Where Are You* – Margareta Pâslaru (Argatu remix).

2 decembrie / Proiecția filmului *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper, la sediul ICR New York. Ca parte a campaniei pentru Premiul Oscar pentru Cel mai Bun Film Străin, a fost organizată o proiecție specială, destinată votanților Academiei Americane de Film, proiecție urmată de un dialog cu regizoarea filmului, Monica Stan.

2 decembrie / Eveniment compozit „Libertatea în bătaia puștii: Revoluția română din 1989”. Organizat împreună cu Ambasada României în Statele Unite și Muzeul Victimelor Comunismului din Washington, și desfășurat sub patronajul E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în SUA, care a susținut un cuvânt de deschidere împreună cu președintele Muzeului Victimelor Comunismului, Andrew Bremberg. Evenimentul i-a reunit pe câțiva dintre cei mai importanți istorici și analiști ai fenomenului comunist din România și Europa Răsăriteană: profesorul Dennis Deletant, autorul monumentalei lucrări *România sub regimul comunist*, în prezent Policy Fellow al influentului *think tank* Woodrow Wilson Center din Washington; poetul, eseistul și jurnalistul Dorin Tudoran, unul dintre cei mai cunoscuți disidenți anti-comuniști; și profesoara Melissa Feinberg, autoarea cărții *Communism in Eastern Europe* (Comunism în Europa de Est) și șefă a Catedrei de istorie a Universității Rutgers. Panelul a fost moderat de directorul ICR New York, Dorian Branea. Discuțiile au examinat Revoluția română atât ca eveniment crucial al istoriei politice a României, ce a condus, într-un timp relativ scurt, la transformarea unei dictaturi autarhi-

Concert de gala Ana Everling & Band, Ziua Națională a României,
Merkin Hall – 6 decembrie 2022 ▼

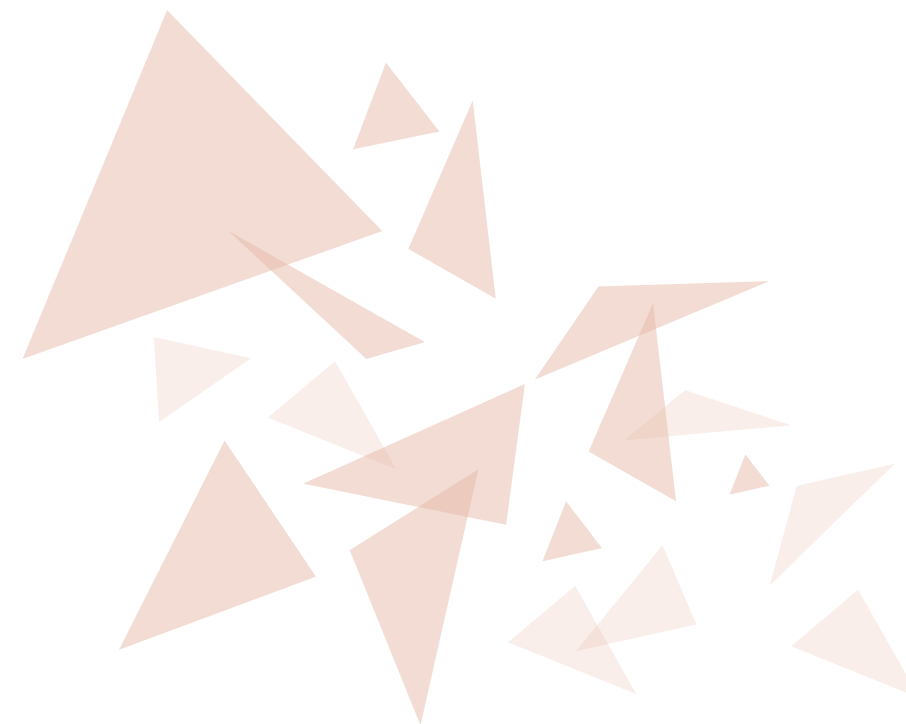
ce și falimentare într-un stat membru al NATO și al Uniunii Europene, parte a unui strâns parteneriat transatlantic, cât și dintr-o perspectivă comparativă, ca fenomen circumscris unor imense schimbări politice, economice și culturale în Europa Centrală.

6 decembrie / Concert de gală Ana Everling & Band, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Merkin Hall, una dintre cele mai prestigioase scene muzicale din New York, cunoscută pentru acustica sa deosebită. A fost primul proiect de această factură și anvergură din memoria recentă, realizat, împreună, de cele trei misiuni diplomatice ale României din metropola americană, Misiunea Permanentă a României la Organizația Națiunilor Unite, Consulatul General al României și ICR New

York. Concertul a fost susținut de unul dintre cele mai în vogă ansambluri de tip „world music” din Chicago, condus de vocalistă și artista vizuală de origine basarabească Ana Everling, și compus din muzicieni români, americani și sud-americani, ansamblu care s-a remarcat prin reinterpretarea originală, într-un *sound* modern, adecvat sensibilității contemporane a publicului american, a unor vechi melodii folclorice românești. Sinteza dintre vechi și nou, românesc și american s-a manifestat nu numai în muzică, ci și în creațiile culinare oferite la recepția de gală, bazate pe rețete *fusion*, create de un chef româno-american. Concertul a fost filmat profesionist, cu mai multe camere, varianta video urmând să fie difuzată în cursul anului 2023, ca eveniment online distinct.

9 decembrie / Premiera americană a spectacolului de dans performativ *Private Bodies*, realizat de Cosmin Manolescu și interpretat de cunoscutul coregraf împreună cu dansatoarea Cristina Lilienfeld, în spațiul teatral de tip studio al ICR New York. Conceput sub forma unei instalații performative situate la granița dintre dans, video și fotografie, spectacolul a explorat, prin intermediul unor efecte speciale cu încărcătură simbolică, dereglarea relațiilor interumane într-un univers pandemic al izolării și al contactelor reduse la minimum, dar și anxietățile sociale generate de conflictul din Ucraina. Reprezentația a fost urmată de o masă rotundă cu titlul „Dialog în mișcare: peste 25 de ani de colaborare coregrafică româno-americană”, care a examinat componenta coregrafică a relațiilor culturale româno-americane și provocările cu care acestea se confruntă, cu participarea coregrafei americane Ursula Eagly, beneficiară, în 2022, a programului de rezidențe „Gabriela Tudor”, organizat de AREAL / spațiu pentru dezvoltare coregrafică din București.

Private Bodies a fost produs de Fundația „Gabriela Tudor” în cadrul proiectului „body.exe / interacțiuni coregrafice”, realizat în parteneriat cu Goethe-Institut București, revista *scena.ro* și AREAL / spațiu pentru dezvoltare culturală și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

PARIS

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS

15-16 ianuarie / Ziua Culturii Române, celebrată prin „Un weekend de cultură”, o mini-retrospectivă a celor mai bune realizări video din anul precedent: *Glossă*, realizat la 15 ianuarie 2021, *Au moulin de Hârța-Pârța/ La moara lui Hârța Pârța*, realizat la 6 aprilie 2021, cu ocazia a 125 de ani de la nașterea lui Tristan Tzara, și filmul realizat la 7 mai 2021, cu ocazia acordării Premiului „Benjamin Fondane” scriitoarei româno-israeliene Bluma Finkelstein. Materialul video *Glossă* a fost realizat chiar cu ocazia celebrării Zilei Culturii Române, cu participarea artistului Mircea Cantor și a altor peste 30 de personalități din lumea culturală românească de la Paris: Matei Vișniec, George Banu, Codrina Pricopoia, Mihai Tarna, Mădălina Constantin, Tatiana Țîbuleac, Ramona Horvath, Alina Pavalache, Gabriel Badea-Păun, Liana Fulga și E.S. domnul Luca Niculescu, ambasadorul României la Paris. Cele trei filme au înregistrat o bună audiență pe rețelele sociale ale ICR Paris, internauții reacționând plăcut la revederea acestora, iar unii din protagoniștii-invitați, precum poeta Bluma Finkelstein, trimițând mesaje de mulțumire institutului.

22 ianuarie – 12 februarie / Mini-retrospectivă Radu Jude, la cinematograful parizian Saint André des Arts, situat în Cartierul Latin. Ca urmare a premierei naționale franceze a filmului *Babardeală cu bucluc sau porno balamuc*, din decembrie 2021, retrospectiva a inclus mai multe filme realizate de Radu Jude: *Aferim*, *Dead Nation*, *Inimi cicatrizate* și *Tata vine la cină*. Proiectul a fost posibil cu sprijinul distribuitorului francez Météore, al organizatorilor Festivalului de Film de la Rochelle și al *Courrier des Balkans*. ICR Paris a susținut aceste proiectii printr-o campanie de comunicare și promovare în Hexagon, pe rețelele sale de socializare, inclusiv prin organizarea unui concurs online pentru abonații paginii Facebook ICR Paris. Filmul preferat al spectatorilor a fost *Inimi cicatrizate*, o ecranizare după romanul omonim scris de Max Blecher.

3 – 28 februarie / Expoziția colectivă „Mustața lui Dali”, lan-

sare de carte și dezbateri, la Galeria Macadam a ICR Paris. Proiectul a cuprins: lansare de carte și dezbateri, expoziția personală „Mustața lui Dali” a artistului Felix Aftene (pictură și instalație), prezentată de curatoarea Cristina Simion, prezentarea cărții *Mustața lui Dali și alte culori*, pictoroman

de Lucian Dan Teodorovici și Felix Aftene (Editura Polirom), video-proiecție realizată de Andrei Cozlac cu layere de pictură (Felix Aftene) și text (Lucian Dan Teodorovici), și dezbateri. Expoziția a fost deschisă între 4 și 28 februarie, iar la vernisaj au participat, alături de Lucian Dan Teodorovici, pictorul Felix Aftene, artistul vizual Andrei Cozlac și curatoarea Cristina Simion. Dezbateri cu titlul „Mustața lui Dali și alte culori – întâlnirea dintre arte” a avut loc la 3 februarie, cu participarea curatorului Cristina Simion, a artiștilor Felix Aftene și Andrei Cozlac, și a scriitorului Lucian Dan Teodorovici.

10 februarie / „Arheologia memoriei”, întâlnire cu scriitoarea Florina Ilis, la sediul ICR Paris, în cadrul „Le Club”, dedicat autorilor români publicați în Franța. ICR Paris a organizat evenimentul în marja Salonului de carte din Balcani, derulat la Institutul Inalco. Moderatorul dezbaterii „Arheologia memoriei” a fost Hubert Artus, jurnalist cultural la revistele *Magazine Littéraire*, *Lire*. La dezbateri a participat, pe lângă autoare, și traducătoarea romanelor Florinei Ilis în limba franceză, Marily Le Nir, fiind analizate romanele *Cruciada Copiilor/ La Croisade des enfants* (premiat în 2010 de revista *Courrier International*, ca fiind cel mai bun roman străin publicat în Franța), *Viețile paralele*, dar și cel mai recent roman al său, *Cartea numerilor*. La întâlnire au participat membri ai ambasadei României în Franța, scriitori și jurnaliști din diaspora, membri ai Éditions des Syrtes, dar și publicul larg.

24 februarie / „L'amour dans de beaux...mots / Dragostea în cele mai frumoase...cuvinte”: *Poveste sentimentală* de Nichita Stănescu. Pentru a marca într-un mod simbolic sărbătoarea Dragobetelui, ICR Paris a oferit fidelilor săi cititori de pe pagina

de Facebook o poezie de dragoste semnată de Nichita Stănescu, citită de scriitoarea clujeană Florina Ilis, în limba română, și de artistul grafician francez François Deweer, în limba franceză. Cursanții care învață limba română la cursurile găzduite online de institut au putut, astfel, recepta o poezie în ambele limbi. Postarea a fost însoțită de fotografia creațiilor de ciocolată ale artizanului ciocolatier Luado, special pregătite cu acest prilej.

25 februarie / Conferința „Călătorie în România”, la Biblioteca din Saint-Pierre la Cour, în Bretania, în cadrul proiectului „Les Réflets / Reflexiile”. ICR Paris a fost partener al manifestării anuale franceze „Les Réflets”, manifestare organizată între 2 februarie și 27 martie în regiunea franceză Mayenne. Înfrățit de zece ani cu orașul Suceava, orașul breton Laval, prin comitetul Laval-Suceava, realizează manifestări culturale comune, în România și Franța. Departamentul Mayenne a decis organizarea unui festival intitulat „Les réflets du cinéma des Balkans à la Mer Noire”, cu un focus special pe România: conferințe, proiectii, dezbateri și concerte, desfășurat între 2 februarie și 27 martie. Conferința a fost susținută de Iulia Chealfă, membră a echipei ICR Paris.

28 februarie / Concert „Brâncuși. La musique à l'oeuvre” – muzica preferată a maestrului sculpturii europene. Pentru a continua seria unor concerte care i-au fost dedicate sculptorului la Londra și la Berlin, ICR Paris a ales să îi aducă un omagiu în Sala bizantină a Hôtel de Bé Hague, reședința ambasadorului României la Paris, unde au răsunat acordurile lui Erik Satie, Claude Debussy, Darius Mihaud sau Constantin Silvestri, în interpretarea pianistilor Cristian Niculescu și Iosif Ion Prunner, însoțiți, la vioară, de Teodor Coman și

Mihaela Smolean. Spectacolul s-a constituit într-un moment rar, inedit, dedicat celui care a fost și un meloman rafinat: lui Brâncuși îi plăcea să asculte muzică în timpul orelor de lucru la blocurile infinite de piatră și, de asemenea, îi plăcea să se înconjoare de anumiți compozitori, care mai târziu i-au devenit prieteni apropiați, cum a fost cazul lui Erik Satie.

1-4 martie / „Ionesco la frontiera limbilor străine“ – atelier de scriere și joc teatral la Artlingo, Universitatea din Strasbourg. ICR Paris s-a asociat proiectului, în parteneriat cu Artlingo, atelier de teatru și traducere condus de Ana-Maria Gîrleanu și Nicolas Cavallès, profesori de limba română la Universitatea din Strasbourg. Proiectul, coordonat și anul acesta de Nicolas Cavallès, a constat în propunerea mai multor paragrafe din opera lui Eugen Ionescu unui grup de studenți care studiază limba română la Strasbourg. Studenții au participat la un atelier compus din două părți: douăsprezece ore de atelier creativ, de scriere; douăsprezece ore de punere în scenă. În stilul ionescian, studenții au parodiat și reinventat metode de limbaj și dialoguri artificiale. Conducătorii în limbile franceză și română, atelierul a permis participarea studenților din mai mulți ani de studii. ICR Paris și Artlingo au publicat înregistrarea evenimentului pe paginile lor de Facebook.

6 martie / „Sărbătoarea Mărțișorului / Fête de Mărțișor“, la ICR Paris. Atelierul organizat cu ocazia Mărțișorului, la sediul reprezentanței, a fost dedicat copiilor cu vârste între 7 și 15 ani. Proiect tradițional al ICR Paris, ediția de anul acesta a fost prima după perioada pandemiei. „Sărbătoarea Mărțișorului“ s-a desfășurat sub auspiciile Delegației Permanente a României la UNESCO. Atelierele de confecționare

onate mărțișoare au fost coordonate de prof. Adriana Sîrbu și s-au derulat în timpul cursurilor de limba română pentru copii, duminică, fiind găzduite de ICR Paris și organizate de Școala românească din Paris. Copiii au confecționat, din hârtie colorată, din fire de albe și roșii, semne de carte dedicate în special mamelor, bunicilor.

8 martie / „Ce pot face artiștii împotriva tancurilor?“, eveniment simbolic, în colaborare cu Ambasada României la Paris, cu scopul de a manifesta solidaritatea scriitorilor români, a oamenilor de teatru din diaspora, cu Ucraina, și pentru a face cunoscută vocea unei scriitoare ucrainene cunoscute, Neda Nejdana. Au citit, pe parcursul seriei, fragmente din texte ale autoarei Neda Nejdana, *Maidan Inferno* și *Les fugitifs égarés*, Matei Vișniec, Alexandra Badea, Corneliu Dragomirescu și Mihai Tarna, Mara Dobrescu, momentul culminant constând, la final, în gestul celor prezenți de a-și trece numele și gândurile pe un manuscris simbolic.

24 martie / Dezbateră „Neclaritatea lumii – Iris Wolff, de la roman la realitate“. ICR Paris a răspuns invitației Goethe-Institut de a fi partener al seriei organizate cu ocazia apariției romanului *Le flou du monde/ Neclaritatea lumii* de Iris Wolff, la editura franceză Grasset, traducere semnată de Claire de Oliveira. Născută în 1977 în Transilvania, Iris Wolff a emigrat în Germania în 1985. Autoarea povestește, în cele șapte capitole ale cărții, destinul fabulos al unei familii din regiunea Banat, a șapte persoane extrem de legate în ciuda destinului și a distanțelor geografice care îi separă. Limbajul său, poetic și aerian, construiește într-un mod magic o poveste de dragoste care are loc la intersecția istoriei, undeva în spațiul dintre opresiune

și libertate, între Est și Vest. Întâlnirea a avut loc la Goethe-Institut și a fost moderată de jurnalista Katja Petrovic.

30 martie / Zilele Francofoniei cu Matei Vișniec – spectacolul *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal* și dezbateri, în Sala bizantină a Hotel de Bé Hague. ICR Paris a susținut punerea în scenă la Paris, în parteneriat cu Ambasada României în Franța, a uneia dintre cele mai jucate piese ale dramaturgului Matei Vișniec, cu ocazia Lunii Francofoniei, marcată anual în luna martie. ICR Paris a organizat acest eveniment centrat în jurul dramaturgului Matei Vișniec, unul dintre cei mai jucați autori de teatru din lume, în regia lui Renaud Prévautel și a trupei de tineri actori francezi din asociația Out of Artefact. Matei Vișniec a susținut o dezbatere la finalul spectacolului, la care s-au alăturat scriitorul Matei Cazacu și dramaturgul George Banu.

1 aprilie / Concert excepțional la Bazilica Sainte Clotilde din Paris. Au participat: ansamblul vocal Crescendo, condus de dirijorul Christian Ciucă, Corul Bach (JugendBachChor) din Brașov, Steffen Schlandt, titularul mării orgi a Bisericii Negre din Brașov, și Andreea Cojoc, soprană. Repertoriu: *Psalmul 123* de Marțian Negrea (lucrare interpretată în limba română), *Via Crucis* de Franz Liszt și *Psalmul 42* de Felix Mendelssohn Bartholdy. Acest concert a avut un caracter excepțional, reușind, sub bagheta maestrului Christian Ciucă, două ansambluri vocale de mare ținută, Corul Bach venind pentru prima dată în Franța. 70 de coriști au propus o experiență muzicală inedită, alături de Steffen Schlandt, titularul mării orgi de la Biserica Neagră din Brașov și de soprana Andreea Cojoc.

2-3 aprilie / Festivalul RO-MANIA la Villeneuve-Loubet, ediția a șasea. ICR Paris a sprijinit Festivalul RO-MANIA, organizat de Consulatul Onorific al României la Nisa împreună cu Primăria orașului. Festivalul a fost inițiat de Stefan Grigore de Fay, Consul General Onorific al României la Nisa. Programul festivalului l-a avut ca invitat de onoare pe regizorul Adrian Zincă, prezent la eveniment. Au fost proiectate, la 2 aprilie: *România neîmblânzită*, r.: Thomas Barton Humphreys (2018); scurtmetrajul *Zimnicea*, r.: Bogdan Naumovici (2020), *GPS*, r.: Mihai Cioclu (2022), *Între doi*, r.: Ana Pasti (2019), *Cadoul de Crăciun*, r.: Bogdan Mureșanu (2020), *Urma*, r.: Dorian Boguță (2019), *Și atunci, ce este libertatea?*, r.: Adrian Zincă (2020), *Marie, Reine de Roumanie*, r.: Alex Sweet Cahill (2019). La 3 aprilie: *Ilegitim*, r.: Adrian Sitaru (2016), *Mircea Eliade și redescoperirea sacralului*, r.: Paul Barbăneagră (1987); scurtmetrajul *Zimnicea*, r.: Bogdan Naumovici (2020), *GPS*, r.: Mihai Cioclu (2022), *Între doi*, r.: Ana Pasti (2019), *Cadoul de Crăciun*, r.: Bogdan Mureșanu (2020), *Extraordinara călătorie a Maronei*, r.: Anca Damian (2020), *Parking*, r.: Tudor Giurgiu (2019). În timpul festivalului, au avut loc și conferințe, cursuri de gastronomie, toate găzduite de Centrul cultural „Auguste Escoffier“. Selecția filmelor și moderarea discuțiilor a fost asigurată de cineastul Horea Lapteș.

4-8 aprilie / Radu Jude, prezent în Franța, în cadrul proiectului „Arta exagerării: periplul parizian al regizorului român“, organizat de Universitatea Paris 8 și Centrul Pompidou, cu sprijinul ICR Paris și al Ambasadei României în Franța. Regizorul Radu Jude a participat la mai multe proiectii ale celor mai interesante documentare pe care le-a realizat, precum și la discuții cu publicul (studenți parizieni și cinești). Astfel, în data de 4 aprilie, la Galerie Colbert, a avut loc proiecția filmu-

lui *Îmi este indiferent dacă în istorie vom intra ca barbari* (2018), film care a fost urmat de o discuție cu Radu Jude, moderată de Christa Blümlinger și Ania Szczepanska, cu titlul „Théâtres de la mémoire”. În data de 7 aprilie, la Centre Pompidou – Cinema 1, a avut loc, în premieră franceză, proiecția filmului *Leșirea trenurilor din gară* (2020), realizat de Radu Jude în colaborare cu istoricul Adrian Cioflâncă. În data de 8 aprilie, la Galerie Colbert, Sala Vasari, Radu Jude a intrat în dialog cu Christa Blümlinger, despre arta exagerării, într-o dezbatere intitulată „Rencontres de Rencontres de l'Edesta/ Întâlnirile Edesta – L'artiste et le commun/ Artistul și ordinarul”.

Festival du Livre de Paris – 22-24 aprilie 2022 ▲

15 aprilie – 15 mai / Expoziția colectivă „Predicțiile Pământului – Despre gândirea și practica ecologică”, la Galeria Macadam a ICR Paris. Expoziția a fost itinerată în cadrul unui parteneriat cu Muzeul Cotroceni, pentru a marca Ziua Internațională a Planetei Pământ (22 aprilie) și Ziua Mondială de Acțiune pentru Climă (15 mai). Expoziția a reunit la Paris, pentru o lună, operele a 16 artiști români contemporani. Expoziția colectivă „Predicțiile pământului” a cuprins desene, video-art, instalații, sculptură, într-un demers estetic eclectic conceput ca un laborator de cunoștințe și interogări despre viitorul planetei. Au expus artiștii: Elena Adorian, Cătălin Burcea, Sergiu Chihaia, Ciprian Ciuclea, Claudiu Cobilanschi, Ștefan Radu Crețu, Liviu Eporaș (EPV), Lazlo Forrai, Cosmin Paulescu, Dan-Raul Pinte, Bogdan Rața, Marilena Oprescu Singer (Saint Machine), Florin Stefan, Iulia Toma, studenți UVT Arte și UNArte. Vernisajul a avut loc în prezența unor oficiali români, a curatorului expoziției, a artistului Mihai Zgondoiu, a artistului plastic Cătălin Burcea, precum și a unor reprezentanți ai culturii și artei franceze.

22-24 aprilie / Literatura română la Festivalul Cărții de la

Paris. Participarea României la Festival du Livre de Paris a fost organizată de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții și ICR Paris, în colaborare cu mai mulți parteneri. Un program de evenimente cu 27 de scriitori invitați și un stand cu titluri reprezentative din producția editorială recentă au fost consacrate literaturii române la Festivalul Cărții de la Paris, desfășurat în perioada 22-24 aprilie. A fost editat un album cu cei mai importanți scriitori români contemporani, cu fragmente din operele lor traduse în limba română, destinat editorilor francezi. Program: 22 aprilie – un matineu de poezie la care au luat parte Radu Bata, Linda Maria Baros, Emilian Galaicu-Păun, Jean Poncet (traducător) și Cristina Hermeziu (moderatoare). A urmat o masă rotundă, despre traducere în viața unei opere literare, care i-a reunit pe traducătorii Jean-Louis Courriol, Laure Hinckel, Jean Poncet și Emilian Galaicu-Păun. 23 aprilie – o întâlnire cu dramaturgul Matei Vișniec, care s-a alăturat romancierilor Florina Ilis și Oleg Serebrian la masa rotundă cu tema „Rolul scriitorului în cetate: adevăr și propagandă”,

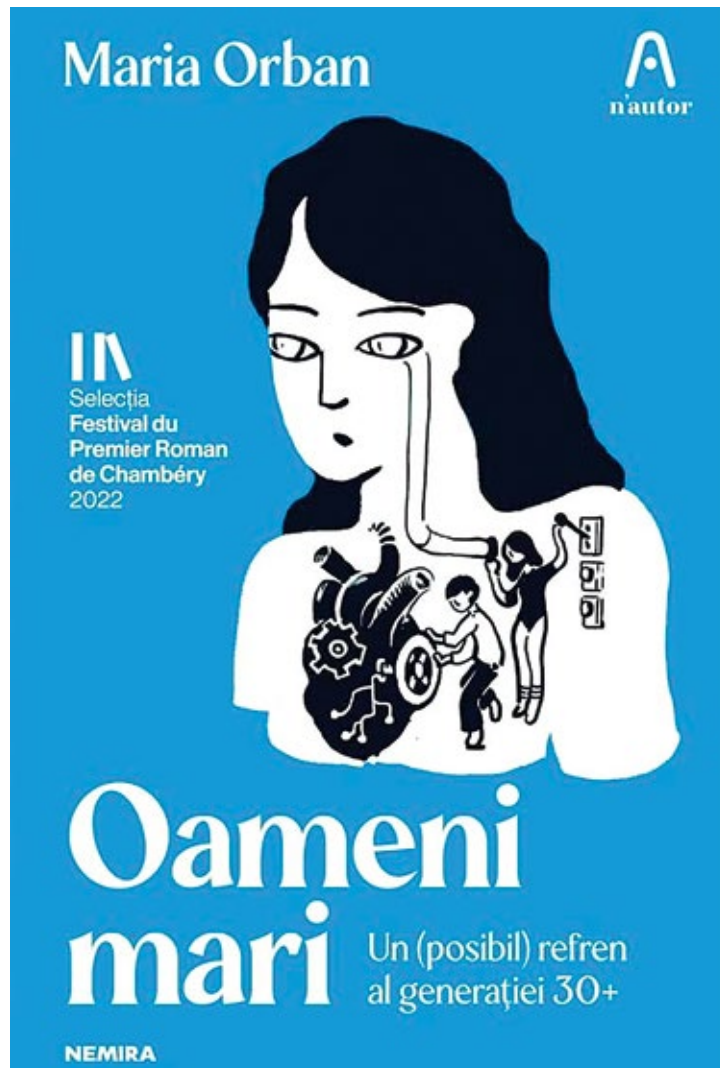
moderată de Hubert Artus, la Café Raconter (Grand Palais Éphémère). 23 aprilie – „Ce mai rămâne din iubirile noastre? Vestigii arheologice ale sentimentului erotic” a fost genericul sub care Cătălin Pavel, scriitor și arheolog, a discutat despre cea mai recentă carte a sa, *Archéologie de l'amour. De Neandertal au Taj Mahal* (l'Aube, 2022), cu Anca Dan, istoric și arheolog, și Jean-Louis Courriol, traducătorul lucrării. Întâlnirea a fost moderată de Aurélie Julia, jurnalistă la Revue de Deux Mondes. 24 aprilie – Scriitoarele Adina Rosetti, Victoria Pătrașcu și Laura Grünberg, coautoare – alături de Iulia Iordan și Cristina Andone – ale volumului *Les Désobéissantes/ Nesupusele* (trad. Sidonie Mézaize-Milon și Oana Calen, Belleville éditions 2021), au discutat despre „Libertatea interioară, un act de curaj”. Moderatoarea întâlnirii a fost Florica Courriol. Următoarea întâlnire din program a fost polono-română: scriitoarele Martyna Bunda, Barbara Klicka, Florina Ilis și Alina Nelega au vorbit despre „Imagine și răsfrângerea ei în oglindă”, într-un dialog moderat de Laura Grünberg. Programul a inclus și un atelier de desene și de ilustrații, pentru copii cu vârste începând de la 8 ani, propus de Ileana Surducan, și „România uimitoare. Prezentare a noii BD franco-române”, o întâlnire cu Patrice Reyrier, Romain Dutter, Julien Bouqué și Ileana Surducan, moderată de Mircea Arapu. Dumitru Crudu și Alina Nelega, autori traduși în 2021 în Franța, au fost protagoniștii dezbaterei „A scrie istoria? Romancierii și întâlnirea lor cu realitatea”, moderată de traducătoarea Florica Courriol.

3-12 mai / Promovarea expoziției „À la recherche du printemps perdu” (În căutarea primăverii pierdute), a artistei Petra Marian, deschisă la Galeria Espace Sorbonne 4 din Paris. La vernisaj au participat peste 150 de persoane,

printre care artiști, curatori, oameni de cultură, public interesat de artă, turiști etc. Artista și-a compus pânzele inspirându-se din fotografiile primite pe WhatsApp, cu casa de la țară, în România, unde trăiesc părinții săi, locul liniștit al copilăriei sale din Transilvania. Proiectul a fost promovat pe rețelele de socializare ale reprezentanței.

9-27 mai / Expoziția și lansarea albumului „București, un oraș deschis. Între utopie și distopie”. Concepută și curatoriată de Philippe Simon și Jérémy Vercken de Vreuschmen, expoziția a adunat proiectele realizate de studenții Scolii Naționale Superioare de Arhitectură Paris Val de Seine (ENSA-Paris Val de Seine), având ca temă evoluția a opt cartiere din București. Opt echipe de tineri francezi au analizat opt cartiere bucureștene, în 2021. Rezultatele acestui laborator s-au concretizat în scenarii optimiste și pesimiste privind viitorul cartierelor. Expoziția a fost însoțită de lucrările a șase fotografii care au surprins cotidianul orașului: Jean-Michel Galley, Nicu Ilfoveanu, Iosif Király, Anton Roland Laub, Delia Prodan, Anita Pouchard Serra. Cu ocazia expoziției, a fost lansat un catalog de 170 pagini, publicat cu sprijinul ICR Paris.

12-22 mai / Scriitoarea Maria Orban, la Festivalul Primului Roman de la Chambéry, ediția a XXXV-a, desfășurată în perioada 12-22 mai. Scriitoarea Maria Orban a fost printre laureații ediției din acest an, cu romanul *Oameni mari* (Editura Nemira, 2020). Cu sprijinul ICR Paris, scriitoarea a participat la o masă rotundă, în franceză, alături de alți doi laureați francezi, la o întâlnire cu publicul românofil din Chambéry și la un atelier de traduceri. Dezbaterea moderată de Kerenn Elkaim, la care au participat Maria Orban, Sedef Ecer și

Coperta romanului „Oameni mari” de Maria Orban, premiat la Festivalul Primului Roman de la Chambéry – 12-22 mai 2022 ▲

Johanna Krawczyk, tradusă de Florica Courriol, a fost postată pe pagina festivalului. Festival du Premier Roman de Chambéry aduce împreună scriitori din mai multe țări, constituind o platformă europeană de promovare a literaturilor

și autorilor încă netraduși, dar care promet, printr-un prim roman excepțional. Echipa Festivalului alege cărțile și tinerii autori ai fiecărei țări; ei supun alegerea lor unui grup de lectură care decide autorul și cartea care vor pleca la Festival. În timpul anului, o comunitate de peste 3000 de cititori din Franța și din străinătate dezbat preselecția primelor romane, votând autorii preferați care sunt apoi invitați la Festival.

16-21 mai / Participare românească la un masterclass de artă vocală organizat la Conservatoire Serge Rachmaninoff de Paris, și concertul „Épanouissement sur la Seine”. Cinci artiști tineri ai Teatrului Muzical Ambasadorii – Andreea Bucur (soprană), Camelia Cuzub (mezzosoprană), Silviu Mihăilă (bariton), Octav Ene (tenor) și Sergiu Neamțu (bas) – au participat la un masterclass în perioada 16-20 mai. Masterclass-ul a fost coordonat de artiștii lirici Viorica Cortez, Jean-Philippe Lafont și de pianista Alina Pavalache. În urma masterclassului, cei cinci artiști, acompaniați la pian de Alina Pavalache, au susținut un concert sâmbătă, 21 mai. Cei cinci artiști au pus în valoare creația muzicală a patrimoniului cultural românesc, alegând pentru concert piese celebre ale unor compozitori români, dar și lieduri și piese muzicale de folclor cult. Partenerii proiectului au fost: Teatrul Muzical Ambasadorii, Ministerul Culturii din România, Asociația Noesis.

17-28 mai / Participare românească la cea de-a LXXV-a ediție a Festivalului De Film de la Cannes. Filmul *Metronom*, r. : Alexandru Belc, a fost prezentat în premieră la Cannes, figurând în selecția oficială „Un Certain Regard”. Alexandru Belc a câștigat Premiul pentru regie, în cadrul secțiunii „Un Certain

Regard”, pentru filmul *Metronom*. Radu Jude a prezentat în premieră mondială scurtmetrajul *Potemkiniștii*, în programul „Quinzaine des Réalisateurs”. Producătoarea Diana Păroiu a făcut parte dintre cei mai dinamici și în plină ascensiune 20 de producători europeni, selectați de EFP (European Film Promotion) pentru a participa la programul „Producers on the Move”, program prestigios care se derulează de 22 de ani în cadrul Festivalului de la Cannes. De asemenea, Diana Păroiu a fost prezentă în festival cu lungmetrajul *Retour à Séoul*, ea fiind producătorul executiv desemnat de Aurora Films (producătorul francez al proiectului) să realizeze filmările pentru epilogul filmului, în România. Producția a avut premiera mondială în cadrul secțiunii „Un Certain Regard”. Actrița Cosmina Stratan a făcut parte din distribuția lungmetrajului *Frère et sœur*, alături de Marion Cotillard și Melvil Poupaud. Filmul, regizat de Arnaud Desplechin, a fost prezentat în Competiția oficială a acestei ediții a festivalului. Regizorul Liviu Săndulescu a participat, alături de scenarista și actrița Iulia Lumânare, la programul de dezvoltare de scenarii ScripTeast. Scenariul lungmetrajului *Roșu*, scris de Liviu Săndulescu împreună cu Iulia Lumânare, a fost selectat la cea de-a XVI-a ediție a ScripTeast, din peste 60 de scenarii primite. ScripTeast, unul dintre cele mai eficiente workshopuri de formare pentru scenariștii experimentați din Europa Centrală și de Est, ajută scenariștii selectați să fie mai bine conectați la piața europeană și internațională de film.

19 mai / „Art in conversation”. ICR Paris, în parteneriat cu Ambasada României în Franța, a organizat o seară culturală la Hotel de Béhague, reședința Ambasadorului României în Franța care, sub denumirea „Art in conversation”, a cuprins un concert susținut de violonistul Alexandru Tomescu

și Orchestra Simfonică a Filarmonicii din Arad, dirijată de Christopher Petrie, și expoziția artistei Anca Sonia. Seara a început cu vizita ghidată a expoziției artistei Anca-Sonia (pictor, sculptor, scenograf care locuiește și creează în orașul francez Grasse), curatoriată de Dana Seinman, ale cărei tablouri monumentale și instalații au fost plasate în mai multe spații din Ambasadă. A urmat un concert susținut de violonistul Alexandru Tomescu și Orchestra Simfonică a Filarmonicii din Arad, dirijată de Christopher Petrie, în cadrul căruia au fost ascultate în premieră mondială două piese de muzică clasică semnate de Călin Huma, compozitor și consul onorific al României la Winchester. „Art in Conversation” este un concept care celebrează contribuțiile personale ale artiștilor români în țările de adopție, precum și legăturile pe care le-au consolidat între acele națiuni și România.

29 mai – 12 iunie / Expoziție de picturi și desene „Imaginați-vă un 1 iunie ideal!”. Pentru a marca Ziua Internațională a Copilului, ICR Paris a oferit copiilor care urmează cursurile de limba română, organizate duminică, la sediul reprezentanței și la Ambasada României din Franța, posibilitatea de a-și exercita calitățile artistice și de a expune ulterior lucrările realizate, pentru a fi admirate de părinți și profesori. Lucrările au avut ca temă „Imaginați-vă un 1 iunie ideal”, și au fost variate: picturi, desene, portrete, schițe și colaje. Galeria Macadam a ICR Paris a expus desenele până la 12 iunie, minunate viziuni care au inspirat bună dispoziție și zâmbete.

8-12 iunie / Prezențe românești la Festivalul de poezie „Marché de la Poésie”, ediția a XXXIX-a, cu sprijinul ICR Paris. Într-un an în care invitată de onoare a fost poezia din Luxemburg, poezii de

limbă română, traducătorii lor în franceză și editorii acestora și-au găsit locul firesc, într-un număr semnificativ, în piața Saint Sulpice din Paris. Astfel, în acest loc tradițional al întâlnirilor poetice, au fost prezenți: Editorii Transignum (Wanda Mihuleac), Unicité (François Mocaer), La Traductière (Linda Maria Baros), William Black, Jacques André, Le Castor Astral. Poeții și traducătorii Jean Poncet (traducătorul lui Lucian Blaga și al Anei Blandiana în Franța), Luminitza Tigirlas, Grégory Rateau (poet francez din București, director al revistei online *lepetitjournalbucarest.com*), Linda Maria Baros, Wanda Mihuleac, Bluma Finkelstein (scriitoare israeliană de origine română, laureată a Premiului Benjamin Fondane, 2019). Aceștia au susținut recitaluri de poezie în limba franceză, au participat la dezbateri și au fost protagoniștii mai multor lansări de carte. Evenimentul a fost și în acest an sprijinit de Primăria Parisului și de Ministerul francez al Culturii.

14-15 iunie / Lansarea ediției în limba franceză a volumului *Fontana di Trevi* de Gabriela Adameșteanu (Editura Gallimard, 2022). Importantă voce a literaturii române, scriitoarea Gabriela Adameșteanu a publicat cel de-al patrulea roman al său la editura Gallimard, în luna iunie, cu sprijinul Centrului Național al Cărții, din cadrul ICR. Întâlnirile literare dedicate Gabrielei Adameșteanu, cu această ocazie, la Ambasada României de la Paris și la librăria pariziană L'Ecume des pages, au fost organizate de ICR Paris în parteneriat cu Gallimard și cu cele două instituții diplomatice și culturale menționate. La întâlnirea din Sala Bizantină a Hôtel de Béhague au participat, alături de scriitoare, criticul literar Gabrielle Napoli și istoricul Jean-Yves Potel. Seara a fost moderată de scriitorul Nicolas Cavallès, care este și traducătorul romanului. Dialogul cu cititorii francezi, de la librăria

L'Ecume des pages, situată în cartierul Saint Germain dèes Prés, a fost moderată de librarul Guillaume Le Dourrain și de traducătorul Nicolas Cavallès. Sensibil și sfâșietor, romanul *Fontana di Trevi* creionează cronică a cincizeci de ani de istorie română.

16 iunie / „Inspirații artistice – un aer de avangardă din partea femeilor-compozitor” – conferință-concert și sesiune de autografe, organizate de Ambasada României în Franța și ICR Paris la Palatul Behague. În cadrul unei seri inedite, imaginate și moderate de pianista Axia Marinescu, în culori muzicale, literare și filosofice, artista a prezentat cel mai recent album al său, *Les femmes dansent* (Femeile dansează), album consacrat muzicii de dans compuse de femeile-compozitor, într-un dialog cu reputatul academician Pierre Brunel. Ei au fost însoțiți de intervențiile jurnalistei culturale Marine Park-Dufour și ale compozitorului, muzicologului, și realizatorului radio David Christoffel (France Musique, Radio Suisse Romande). Subiectele abordate în cadrul concertului-conferință au introdus publicul prezent în lumea onirică a avangardei feminine, prin intermediul legăturilor artistice pe care femeile compozitor le-au întreținut cu mari artiști francezi și români din 1800 și până în secolul al XX-lea. Evenimentul a marcat și Fête de la Musique, celebrată anual pe 21 iunie.

21 iunie / Seară Brâncuși – dezbateri pe marginea volumului *Brancusi; la chose vraie*, semnat de Doina Lemny, și sesiune de autografe, la sediul ICR Paris. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României la Paris și cu editura pariziană Gourcuff-Gradenigo. Au luat cuvântul autoarea Doina Lemny, criticul de teatru Georges Banu, istoricul de

Festivalul de Film de la Cannes – 17-28 mai 2022

Doina Lemny, George Banu, Mica Gherghescu și Alain de Gourcuff-Gradenigo, la Seara Brâncuși – 21 iunie 2022

artă Mica Gherghescu (Centre Pompidou), alături de autoarea Doina Lemny, și de editorul Alain de Gourcuff, fondatorul și directorul editurii Gourcuff-Gradenigo.

22 iunie – 12 iulie / Expoziția colectivă „Une vie dans une valise”, la Galeria Macadam a ICR Paris, povestea unui efort transnațional, la capătul căruia mai multe sute de refugiați din Ucraina au traversat Europa și s-au instalat temporar în Hexagon. „Une vie dans une valise” a fost un proiect inedit multimedia având la bază parcursul refugiaților din sudul Ucrainei, prin vama Isaccea, tranzitând România, Ungaria, Austria, Germania și până la Paris. Inițiatorii proiectului au fost actrița Iulia Mihalcea și regizorul Iulian Furtună, iar curator, criticul și istoricul de artă Eduard Andrei. Expoziția a construit o metaforă a drumului *în revers*, pentru a crea o țesătură a interdependenței și a solidarității umane. Aceleași popasuri, locuri în care traumele, spaimetele, disperările s-au odihnit preț de câteva clipe, expoziția apărând ca o profeție a *întoarcerii acasă*. Au fost expuse lucrări semnate de artiștii: Cosmin Grosu, Liz Martoncsak, Iulia Mihalcea, Anca Pașa Deaconu, Alexandru Potecă, Cătălin Trandafir și artistul ucrainean Strajeț Piotr Grigorovici, el însuși refugiat. Programul vernisajului: inaugurarea expoziției de arte vizuale (pictură în ulei, acrilic, tehnică mixtă, colaj, obiect); recital de poezie din creația proprie (semnat/interpretat de Iulia Mihalcea) și lectura unui fragment din volumul *Maidan Inferno*, al scriitoarei ucrainene Neda Nedjana, interpretate de actrița Iulia Mihalcea; proiecția unui fragment din filmul documentar al voiajului, realizat de Iulian Furtună, regizor român stabilit la Paris, având la bază scenele pe care acesta le-a filmat, în direct, atunci când a însoțit grupul de refugiați; minirecital de vioară susținut de doi soliști ucraineni, Victor Grigoriev (*Recitativo et Scherzo* de Fritz

Kreisler) și Toma Bervetsky (*Paganiniana* de Nathan Milstein); moment de dans, interpretat de două dansatoare din Ucraina, Mazhurna Iryna și Bublikova Martutria, refugiate la Paris; mărturia lui Vasil Yeremia, un frizer ucrainean care a fost nevoit să-și pună trusele de tuns într-o valiză, să-și abandoneze salonul, să-și ia copiii de mână și să plece. Refugiat la Paris, Basil și-a prezentat salonul de frizerie comasat într-o valiză.

23-26 iunie / Festivalul filmului românesc de la Nantes, prima ediție, organizată de Centrul cultural franco-român de la Nantes, cu sprijinul ICR Paris. Proiecția a cinci lungmetraje și cinci scurtmetraje, un masterclass și o expoziție au avut loc, în perioada 23-26 iunie, în trei locații distincte: Cinématographe, Europa Nantes și Belle de Jour. Cineastul Horea Lapteș a participat la seara de filme documentare, prezentând un masterclass despre evoluția și tendințele cinematografului românesc. Întrucât Nantes este înfrățit cu orașul Cluj-Napoca, festivalul a fost și o ocazie de a continua colaborarea începută în urmă cu doi ani, în cadrul Tranzit 30. A fost pusă în evidență, prin această programare, creația unor regizori români cunoscuți, precum Alexander Nanau, Radu Jude, Anca Damian, dar și a unor tineri regizori mai puțin cunoscuți în Franța, dar care au notorietate în România, precum Alina Șerban, Maria Bălănean sau Sabin Dorohoi. Punctul culminant al festivalului, proiecția filmului *Undeva la Palilula*, r.: Silviu Purcărete, a avut loc la 24 iunie, la Cinématographe, un „clin d'œil” al premierei naționale a filmului, din 14 septembrie, pe marile ecrane din Hexagon.

24 iunie / „România Autentică”, paradă a costumului popular românesc marca „Flori de le”, de Ziua Internațională a lei, la Palatul Behague, reședința Ambasadorului României din Franța. Într-un concept dedicat, ce a avut ca element central ia, 20 de femei de succes din România și Franța au defilat atât în costume tradiționale, cât și în creații recente ale casei „Flori de le”, pentru a celebra Ziua lei. Ritmul muzical al serii a fost dat de grupul „Duo ConTe”, format din violoniștii români Ingrid și Bogdan Nicola. Cele 20 de ținute alese de Cristina Chiriac,

creatoarea mărcii „Flori de le”, au îmbinat armonios trecutul cu prezentul, tradiția cu viziunea artistei despre femeia modernă. Evenimentul a fost organizat de „Flori de le”, Ambasada României la Paris și Institutul Cultural Român, sub patronajul Delegației permanente a României pe lângă UNESCO. Proiectul a fost susținut de Confederația Națională pentru Antreprenoriat Feminin (CONAF), ANAA (Asociația Națională a Antreprenorilor), Patronatul Femeilor din Meșteșugărit și Patronatul Antreprenorilor din Industria Încălțămîntului din România (PADIR), în parteneriat cu Centrul Cultural Irlandez din Paris, Erka, Domeniile Sâmburești, Ploo-n Gură, iar, ca partener media, Radio România Internațional.

3-5 iulie / Participarea regizorului Cristian Mungiu la Festivalul de film La Rochelle. Institutul Cultural Român de la Paris a susținut prezența realizatorului Cristian Mungiu la cea de-a L-a ediție a Le Festival La Rochelle Cinéma. Printre filmele prezentate s-au numărat și cele mai recente producții ale regizorilor români Andrei Ujică și Radu Jude. Proiecția filmului *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, a avut loc la 4 iulie, în prezența realizatorului Cristian Mungiu, în Sala Mare de la La Coursive, din localitatea franceză La Rochelle.

7-8 iulie / Prezență românească la Festivalul FIDMarseille – secțiunea FIDLab. ICR Paris a susținut participarea regizorului Cristi Puiu și a producătoarei Anca Puiu la Festivalul FID Marseille (Festival International de Cinéma Marseille), secțiunea FIDLab, cu cel mai recent film al său, *MMXX*, aflat în faza de post-producție. Astfel, în perioada 7-8 iulie, au avut loc o serie de schimburi, de contacte, întâlniri și discuții cu producători și distribuitori de film, potențiali finanțatori,

în cadrul cărora regizorul Cristi Puiu și producătoarea Anca Puiu și-au prezentat filmul.

11-20 iulie / Filmul *Miracol*, r.: Bogdan Apetri, pe marile ecrane franceze. Din 20 iulie, a rulat pe marile ecrane din Franța filmul *Dedales (Miracol)*, realizat de Bogdan George Apetri, distribuit în Hexagon de Arizona Distribution. În avanpremieră proiecțiilor din sălile de cinema franceze, au avut loc două proiecții speciale, pentru presă și specialiști în cinematografie, astfel: pe 11 iulie, la cinematograful UGC Les Halles, și pe 13 iulie, la cinematograful MK2, cu participarea realizatorului care a sosit special din Statele Unite. Cele două proiecții au fost organizate cu sprijinul ICR Paris.

14-31 iulie / Expoziția „Cocoși”/ „Coqs” – simboluri arhetipale comune România-Franța, la Galeria Macadam a ICR Paris. Vernisajul a avut loc de Ziua Națională a Franței. Au fost expuse, pentru prima dată în străinătate, aproximativ 30 de lucrări în ulei pe pânză și tehnică mixtă, toate portrete de cocoși, realizate de Marius Ghica, artist cu multiple fațete.

22-30 iulie / Participarea poetei Ana Blandiana la Festivalul de Poezie de la Sète, ediția a XXV-a, Franța. Festivalul primește anual, timp de nouă zile, în luna iulie, poeți veniți din toată zona Mediteranei, invitând astfel publicul fidel la descoperirea poeziei contemporane din acest areal geografic. Poeta Ana Blandiana a fost invitată în rezidență pe toată durata festivalului, participând la lecturi și dezbateri în locuri multiple (grădini publice sau private, biserici, locuri patrimoniale). Două volume de poezie traduse în franceză au fost propu-

se publicului în timpul festivalului: *Variațiuni pe o temă dată/ Variations sur un thème donné*, culegere bilingvă tradusă din limba română de Jean Poncet, la editura Jacques André, și antologia *Clair de mort*, precedată de *Sept poèmes* în versiune bilingvă, la editura Unicité. Printre participanții ediției 2022 s-a aflat și poeta de origine română Luminitza Tigirlas, auctoare a mai multor volume de poezie în limba franceză.

25-28 august / Galeria GAEP la Târgul ART-O-RAMA, Marsilia Galeria GAEP din București, prin artiștii Pavel Brăila (originar din Chișinău) și Damir Ocko (care trăiește și lucrează în Croația), a fost invitată să participe la Târgul de Artă ART-O-RAMA, care a avut loc în Marsilia. ICR Paris a susținut participarea prestigioasei galerii bucureștene la târgul de artă. Pavel Brăila și Damir Ocko au expus colaje și lucrări de *néon art*.

31 august / Ziua Limbii Române: „Dernière minute Maillane – Mircești”, o corespondență inedită Frédéric Mistral – Vasile Alecsandri. Pe rețelele de socializare ale ICR Paris a fost prezentată instalația video „Dernière minute, Maillane – Mircești”, parte a expoziției amenajate de Muzeul Național al Literaturii Române din Iași, pentru a sărbători bicentenerul nașterii lui Vasile Alecsandri, în 2021. Produs în colaborare cu Muzeul „Frédéric Mistral” din Maillane și cu sprijinul Institutului Francez din Iași, filmul a fost realizat de o echipă formată din Corneliu Grigoriu, Beatrice Panțiru, Indira Spătaru și Monica Salvan. Cu această ocazie, ICR Paris a lansat publicului larg o invitație la descoperirea unei corespondențe insolite între poetul român Vasile Alecsandri (1821-1890) și poetul francez Frédéric Mistral (1830-1914).

Instalația artistică „Dernière minute, Maillane – Mircești”, realizată de Muzeul Literaturii Române din Iași (România) în colaborare cu Muzeul Frédéric Mistral din Maillane (Franța), face o legătură între două epoci, sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul mileniului al III-lea. Transpuse digital, scrisorile sunt conceptualizate în video și prezintă legătura specială dintre Vasile Alecsandri – politician, diplomat și scriitor apreciat în timpul vieții sale – și Frédéric Mistral, poet provençal francez, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1904 și fondator al mișcării Félibres, care urmărea să revigoreze și să promoveze limba, literatura și tradițiile din Provence. Videoclipul, conceput pe modelul unei *flash-info*, prezintă cele două personalități culturale în contextul lor istoric, precum și extrase din scrisori, citite de actorul francez Charles Gonzalès.

5-7 septembrie / „Insula” – cine-concert cu Anca Damian & Ansamblul Bălănescu, la Cinéma Le Balzac, Paris. Fundația Cartier a organizat, în cadrul „Soirées Nomades”, un eveniment dedicat filmului de animație regizat de Anca Damian, *Insula*, și invitatului său special, cvartetul Bălănescu, pentru un cineconcert excepțional. ICR Paris și Ambasada României în Franța au fost parteneri ai proiectului prilejuit de premiera franceză a filmului *Insula*, r.: Anca Damian. În Sala bizantină a Hotel de Béhague, reședința Ambasadorului României la Paris, au avut loc astfel repetițiile premergătoare, iar în data de 7 septembrie a avut loc concertul-film cu participarea regizoarei și a Ansamblului Bălănescu, compus din Alexander Bălănescu, Ada Milea, Cristina Juncu și Lucian Ionescu. Filmul *Insula*, acompaniat de acest *soundtrack* live cu Ansamblul Bălănescu, este o fabulă muzicală inspirată de Robinson Crusoe sau o intersectare între Micul Prinț și Monty

Python în vremea crizei migrației și a schimbărilor climatice.

13-18 septembrie / „Necesitatea conștientizării conservării patrimoniului din România» – conferință și expoziție de fotografie, la sediul ICR Paris, proiect realizat în parteneriat cu Asociația Pro Património. La conferință au participat: Caroline d'Assay, președinta asociației Pro Património, Raluca Prelipceanu, istoric de artă, și Cristina Sucală, arhitectă. Evenimentul a avut două componente: expoziția, care a cuprins fotografii/panouri cu obiectivele din trei locații patrimoniale, Urși, Vința, Petrila, și conferința centrată pe ideea conștientizării importanței conservării patrimoniului național, european, organizată în data de 13 septembrie etc. Temele abordate au fost: restaurarea bisericii din Urși, laureata Premiului european de restaurare a patrimoniului Europa Nostra 2021, prezentată de Caroline d'Assay, președinta Pro Património France; transportul bisericii din Vința (secolul al XVIII-lea), prezentată de inițiatoarea proiectului, Raluca Prelipceanu, istoric de artă și economist; transformarea unei foste exploatări miniere, la Petrila, în Valea Jiului, expunere prezentată de Cristina Sucală, arhitect patrimonial și membră a echipei care a inițiat proiectul. ICR Paris și-a deschis larg porțile pentru vizitatori și sâmbătă, 17 septembrie, pentru Zilele Patrimoniului, înregistrând peste o sută de vizitatori, dar și duminică, 18 septembrie, când 40 de elevi ai École Roumaine de Paris au ascultat expunerea invitatelor de la Pro Património.

14 septembrie / *Undeva la Palilula*, primul film al celebrului regizor român Silviu Purcărete, pe marile ecrane franceze. În cadrul unui eveniment realizat în parteneriat cu Institutul

Cultural Român de la Paris, Silviu Purcărete, cunoscut pe plan mondial pentru piesele de teatru pe care le-a regizat, pentru spectacolele de operă pusă în scenă, a fost prezent la prima proiecție a filmului său la Paris, la cinematograful Saint André des Arts. Pentru spectatorii săi fideli, ICR Paris a organizat un concurs pe rețelele sociale, în parteneriat cu distribuitorul francez al filmului, E.D. Distribution, și cu cinematograful Saint André des Arts, câștigătorii primind locuri gratuite la premieră.

20-30 septembrie / *Poppy Field*, r.: Eugen Jebeleanu, pe marile ecrane franceze. Distribuitorul Optimale a organizat, începând cu 29 septembrie, lansarea oficială a filmului *Poppy Field*, r.: Eugen Jebeleanu, pe marile ecrane franceze. ICR Paris a sprijinit acest eveniment cinematografic, participând inclusiv la avanpremiera care a avut loc la cinematograful MK2 Beaubourg, la 20 septembrie, în prezența regizorului și a echipei filmului. Proiecția a fost urmată de o dezbatere cu realizatorul, în prezența publicului larg.

23 septembrie / „Dialogurile Dunării – enunțuri și colaborări transfrontaliere”. ICR Paris și Fundația Interart TRIADE Timișoara au organizat, în preambulul deschiderii proiectului „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, masa rotundă cu titlul „Dialogurile Dunării – enunțuri și colaborări transfrontaliere”. Evenimentul a fost prilejuit de deschiderea expoziției „Énoncés de la pure conscience”, parte a festivalului Danube Dialogues, care s-a derulat între 22 septembrie și 8 octombrie la Centrul Cultural Sârb din Paris. Artiștii, fie că au fost din Timișoara, capitală culturală în 2023, sau din Novi Sad, capitală culturală în 2022, au subliniat respectarea

principiilor estetice: ele pot constitui un sistem estetic-etic util societății, asemeni unei armuri speciale. La conferința au participat artiștii: Ana Adam, Nona Inescu, Vlad Nancă, Pusha Petrov, curatorul Ami Barak, dr. Maria Orosan Telea și unul dintre organizatorii evenimentului, Sorina Jecza (Fundația Interart Triade). Organizatorii proiectului, Danube Dialogues și Novi Sad – European Capital of Culture 2022, Municipiul Timișoara – Centrul de Proiecte, Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, au anunțat un alt proiect similar, în oglindă, pentru anul viitor: expoziție la ICR Paris și conferință la Centrul cultural sârb.

29 septembrie / Concert Dana Ciocârlie și Open Chamber Orchestra, în Sala Bizantină a Hôtel de Béhague, reședința Ambasadorului României în Republica Franceză. Yaïr Benaïm și soliștii Open Chamber Orchestra au însoțit-o pe marea pianistă franco-română Dana Ciocârlie în două concerte pentru pian și orchestră, cu muzică de Mozart – 12 (KV 414) și 13 (KV 415), în varianta autorizată de compozitor, pentru pian și cvartet de coarde – , care au avut loc în Sala Bizantină a Ambasadei României în Franța și au beneficiat de sprijinul și logistica acordate de echipa ICR Paris și Ambasada României la Paris. Concertul a fost înregistrat în direct, în vederea lansării ulterioare a unui album CD Open Chamber Orchestra, un proiect mult mai amplu, care va continua de-a lungul a mai multor ani: integrala Concertelor pentru pian și orchestră de Mozart, împreună cu Open Chamber Orchestra, dirijată de Yaïr Benaïm.

2 octombrie / „Mândița” – proiect online al ICR Paris de celebrare a aviatoarei Smaranda Brăescu, pentru a marca „Anul

Smaranda Brăescu”, decretat în ianuarie 2022, de Guvernul României. Au fost celebrați cei 125 de ani de la nașterea aviatoarei care, cu 90 de ani în urmă, la 19 mai 1932, efectua recordul mondial de altitudine la salt cu parașuta. Asociația Română pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii din Cluj, condusă de comandantul Laurențiu Buzenchi, președinte, au pus la dispoziția marelui public filmul documentar *Mândița*, realizat în Studioul Cinematografic al Armatei de colonelul Cornel Mituț.

10-21 octombrie / „Rencontres Musicales Enesco” – George Enescu, contemporanii și succesorii săi. ICR a organizat, în parteneriat cu Societatea Muzicală Franceză „George Enescu” și Ambasada României la Paris, cea de-a noua ediție a „Rencontres Musicales Enesco” / „Întâlnirile Muzicale Enesco”. Evenimentul s-a derulat în mai multe spații pariziene, la Ambasada României la Paris și la Biblioteca Automobil Clubului Francez, culminând cu finala concursului de canto la sala Colonne, din Paris. Ediția din acest an a demarat printr-un capitol special, un concert-conferință dedicat comemorării a 100 de ani de la dispariția scriitorului Marcel Proust, realizat în colaborare cu Asociația Les Amis de Vinteuil – Journees Musicales Marcel Proust, evenimentul fiind etichetat de Academia de Arte (Institut de France) ca eveniment France Mémoire. În cadrul festivalului, tânărul pianist francez Jonas Vitaud a interpretat integrala creației pentru pian de George Enescu. Institutul a acordat, ca în fiecare an, marele premiu George Enescu pentru canto. Laureatul acestei ediții a fost tenorul Fabien Hyon.

10-15 octombrie / „Goodbye Ceausescu” – o altă privire asupra României de azi, cu Romain Dutter, creator de benzi dese-

nate. ICR Paris a susținut turneul efectuat în România de autorul de benzi desenate Romain Dutter. Proiectul a fost inițiat de Institutul Francez din România și a cuprins etape la Timișoara (librăria La Două Bufnițe), București (Institutul Francez și librăria Kyralina) și Festivalul benzilor desenate de la Brașov. Romain Dutter este unul dintre autorii care au fost foarte solicitați la Festivalul de carte de la Paris 2022, albumele sale de benzi desenate epuizându-se rapid la standul României.

13 octombrie / Lansarea romanului *Zogru* de Doina Ruști, în Sala Bizantină a Hôtel de Béhague, reședința Ambasadorului României în Republica Franceză. Eveniment organizat de ICR Paris, în parteneriat cu Ambasada României din Franța și editura Typhon. Scriitoarea Doina Ruști și traducătoarea romanului, Florica Courriol au prezentat și dezbătut subiectele abordate în romanul *Zogru*, recent apărut la editura Typhon. Dezbateră a fost urmată de o sesiune de autografe.

15-19 octombrie / Podcast serial „Regina Maria”. Cu ocazia celebrării centenarului Încoronării de la Alba Iulia, ICR Paris a difuzat, pe rețelele sale de socializare, cele cinci podcasturi realizate de istoricul Mihaela Simina pentru canalul de televiziune History Channel.

18 octombrie – 2 decembrie / Expoziția „Devoratori de lumină”, a artiștilor Ioan Sbârciu, Georgeta-Olimpia Bera și Alexandra Mureșan, la Galeria Macadam a ICR Paris, proiect realizat în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici (UAP) și UAP Cluj. Vernisajul și finisajul expoziției au avut loc în zilele de 19 octombrie, respectiv 2 decembrie, în prezența artiș-

tilor plastici, a curatorilor Georgeta-Olimpia Bera și Aurel Codoban. Expoziția a prezentat lucrări de pictură – ulei pe pânză de mari dimensiuni ale artiștilor plastici Ioan Sbârciu și ale Georgetei-Olimpia Bera, lucrări de sticlă și metal ale artistei plastice Alexandrei Mureșan, o instalație – „Jeu imponderable” – tehnici mixte pe pânză, sticlă. La acestea s-au adăugat instalații (tehnici mixte) cu mulaje ale mâinilor artiștilor, pictate în ulei, și globuri de sticlă de variate dimensiuni, realizate de cei trei artiști.

19 octombrie / Lansarea filmului *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, pe marile ecrane franceze. ICR Paris a susținut prezența regizorului Cristian Mungiu la turneul de promovare a filmului *R.M.N.* în Franța. Toamna premierelor pe marile ecrane franceze a fost un adevărat festival al filmelor românești, *R.M.N.* fiind însoțit de lansările filmelor *Undeva la Palilula*, r.: Silviu Purcărete, *Licu*, r.: Ana Dumitrescu, *Nicolae*, r.: Mihai Greco, *Sarmale cu ciuperci*,

r.: Paula Onet, ICR fiind de fiecare data partener. Prezența lui Cristian Mungiu la avanpremierea de la cinematograful Pantheon Sorbonne a adus în sală un număr considerabil de spectatori.

7 noiembrie / Întâlnire cu scriitorul Cristian Fulaș, la Galeria Macadam. ICR Paris a fost partener al turneului de lansare a ediției în limba franceză a romanului *Ioșca*, participând la organizarea întâlnirilor scriitorului Cristian Fulaș cu publi-

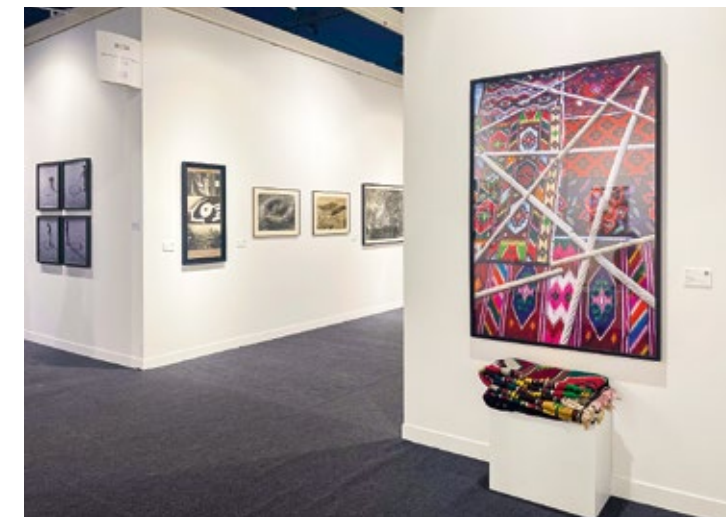

cul. Turneul de lansare a romanului a vizat orașele: Paris, Bordeaux, Nantes, Rennes, Lyon, Bruxelles. Autorul a întâlnit publicul parizian în compania editorului său, Julien Delorme (editura francfonă Peuplade, din Canada), dar și a traducătorilor săi, Florica și Jean-Louis Courriol. Cel mai recent roman semnat de Cristian Fulaș este primul său roman apărut în limba franceză și a fost foarte bine primit de critica literară franceză, fiind precedat de câteva articole foarte bune în reviste literare ca *La Revue des Deux Mondes*, *ActuaLitté* etc. La eveniment au participat scriitori, profesori de limba română din Paris, studenți, traducători, librari.

10-13 noiembrie / Participarea Anca Poterașu Gallery, Jecza Gallery și a Patriciei Moroșan la Paris Photo. La cea de-a XXV-a ediție a Paris Photo, unul dintre cele mai prestigioase saloane de fotografie contemporană din lume, România a fost repre-

zentă de două galerii, Galeria „Anca Poterașu” din București, cu artiștii selecționați Aurora și Iosif Király, și de Jecza Gallery din Timișoara, care a prezentat la standul său creațiile grupului Sigma (pionierii artei contemporane est-europene din anii 1960, '70 și '80, precum arhitectul, poetul, regizorul de film, teoreticianul și artistul vizual Miklós Erdély, și doi fondatori ai unuia dintre cele mai importante grupuri românești, grupul Sigma 1, Constantin Flondor și Doru Tulcan) și ale artistului franco-român Mircea Cantor. Târgul a fost vizitat de colecțio-

nari, curatori, directori de muzee, dar și de un public numeros. Au participat în total 181 de galerii și edituri, o treime fiind galerii prezente pentru prima dată. Invitatul special al ediției a fost Rossy de Palma, care a ales 25 de opere emblematice, printre care o fotografie de Mircea Cantor expusă de galeria Jecza. *AD Magazine* a ales „20 coups de coeur” printre care fotografia Aurorei Király. ICR Paris a sprijinit prezența la târg a Anca Poterașu Gallery și Jecza Gallery, precum și a artistei Patricia Moroșan, care a lansat albumul său foto, *Remember Europe*, în cadrul secțiunii Polycopies. Aceasta din urmă s-a derulat într-o altă locație, vaporul Concorde Atlantique, situat pe Sena, în imediata apropiere a grădinilor Tuilleries.

24 noiembrie / Lansarea cărții *Les Objets blessés* de George Banu. ICR Paris a organizat, în colaborare cu Ambasada României în Franța și editura Cohen&Cohen, o seară dedicată prezentării volumului *Les Objets blessés* (Obiecte rănite) de George Banu, apărută recent la editura Cohen&Cohen. Au fost prezenți: Sena Latif, Însărcinat cu afaceri a.i. la Ambasada

României de la Paris, Simona Miculescu, Reprezentant permanent al României pe lângă UNESCO, Andrei Novac, Secretar de Stat pentru Relația cu Institutul Cultural Român și Politici Culturale, Doina Marian, directoarea ICR Paris, precum și editoarea Sandra Cohen. De asemenea, numeroase personalități marcante ale diasporei culturale pariziene au răspuns invitației, precum Doina Lemny, Sammy Briss sau Mircea Cantor. În cadrul lansării, a avut loc un dialog între George Banu și Matei Vișniec. Aceștia au prezentat cartea și au citit câteva fragmente. O prezentare cu imagini ale obiectelor a însoțit dialogul. George Banu a relatat contextul cumpărării obiectelor, povestea reală și povestea pe care el le-a atribuit-o, locul și aranjarea din apartament, pe baza imaginilor prezentate în ordinea din carte. Seara s-a încheiat cu o sesiune de autografe.

28 noiembrie / Recitalul „Spre stele/Vers les étoiles”, la Teatrul Ranelagh, de Ziua Națională. Proiect organizat de ICR Paris și Ambasada României la Paris, asociația Pro Patria, Teatrul Ranelagh. Pe scena acestui vechi teatru parizian au evoluat pianista Mara Dobrescu, mezzosoprana Roxana Constantinescu, violistul Răzvan Popovici, trei dintre cei mai importanți artiști români ai momentului. Din repertoriu: Elgar – *Chanson de matin, alto et piano*, Franck Bridge – *Trois mélodies pour Mezzo-soprano, alto et piano*, George Enescu – *Melodie pour piano solo*, Richard Strauss – *Morgen pour Mezzo-soprano, alto et piano*, Călin Ioachimescu – *Colind pour piano solo*, Elgar – *Chanson de nuit, alto et piano*, Lipatti – *Nocturne piano solo*, Fauré – *Après un reve, mezzo et piano*, Stan Golestan – *Arioso et Allegro de concert pour alto et piano*, Johannes Brahms – *2 Mélodies op. 91 pour mezzo-soprano, alto et piano*. Recitalul a făcut parte dintr-un vast turneu în

Europa, intitulat „Muzică fără frontiere” (parte a celei de-a XII-a ediții a Festivalului Pro Patria) care s-a derulat între 9 și 29 noiembrie, la Roma, Viena, București și Paris, cu sprijinul Departamentului pentru Români de Pretutindeni.

30 noiembrie – 6 decembrie / Doi cineaști excepționali, Andrei Ujică și Radu Jude, la Festivalul filmului documentar de la Montreuil. La cinematograful Méliés, din Montreuil, a avut loc cea de-a XXVII-a ediție a evenimentului cinematografic „Rencontres du Cinéma documentaire”. Cu titlul emblematic „Il était une fois deux fois / A fost odată de două ori”, organizatorii francezi – Asociația Peripherie – au pregătit peste 30 de filme documentare de debut. Pe afișul festivalului au figurat regizorii români Andrei Ujică și Radu Jude, acesta din urmă fiind prezent la Montreuil pentru mai multe momente în compania publicului: un masterclass, două proiecții de film etc. Filmul lui Andrei Ujică, *Out of the present*, a deschis această ediție a festivalului, iar imagini din filmul *Memorii de pe frontul de est* au fost expuse în holul cinematografului. Pe site-ul Mediapart, a fost pus la dispoziția publicului filmul lui Radu Jude, *The Marshal's Two Executions*, într-un tandem cu filmul documentar al unui regizor francez. ICR Paris a fost partener media al acestei ediții a festivalului.

30 noiembrie și 2 decembrie / Trupa Dirty Shirt, în concert la Lille și la Paris. După succesul avut la festivalul francez Hellfest, Dirty Shirt (Folkcore Metal, România), format din Dan „Rini” Crăciun, Robert Rusz, Mihai Tivadar, Cristi Bălănean, Pal Novelli, Vlad „X” Țoca, Dan Petean, Cosmin Nechita (Vulpea) a concertat la Lille, la La Brat Cave, în data de 30 noiembrie, și la Glazart (Paris), în data de 2 decembrie.

Lansarea cărții „Les Objets blessés” de George Banu – 24 noiembrie 2022 ▶

2 decembrie / Seară de scurtmetraje Radu Jude la cinematograful Saint André des Arts. Aflat la Paris pentru a participa la Festivalul de film documentar de la Montreuil, regizorul Radu Jude a fost prezent la Cinematograful Saint André des Arts la seara intitulată „Radu Jude, les films de jeunesse” (Radu Jude, filmele din tinerețea sa). Seara a debutat cu proiecția a trei filme de scurtmetraj – *Lampa cu căciulă* (2006), *Alexandra* (2006), *Dimineața* (2007) – și a continuat cu o dezbatere în compania jurnalistului Elias Harody, de la revista *Repliques*.

6-8 decembrie / Concert JazzyBIT, cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale a României în Franța, în preambulul „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”. ICR Paris, în parteneriat cu Ambasada României în Republica Franceză și Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, a organizat concertul de lansare în Franța a albumului *Drive* al formației timișorene JazzyBIT– Teodor Pop (piano, clape), Mihai Moldoveanu (bas) și Szabó Csongor-Zsolt (baterie) – în data de 8 decembrie, la Sala Bizantină a Palatului Béhague. În deschiderea concertului, ICR Paris, în parteneriat cu Ambasada României în Republica Franceză și OIF (Organizația Internațională a Francofoniei), a acordat Premiul „Benjamin Fondane” poetului franco-algerian Habib Tengour. În data de 6 decembrie, Ambasada României în Republica Franceză a organizat o serie de manifestări culturale în cadrul întâlnirii cu comunitatea românească din Franța. Oana Lianu a interpretat la nai imnurile Franței și României, și piesa *Ciocârlia* (nai și voce). JazzyBIT a susținut un minirecital, iar, la final, corul de copii care urmează cursuri de limba română la ICR Paris a interpretat colinde românești.

8 decembrie / Premiul „Benjamin Fondane” 2022, acordat de ICR scriitorului Habib Tengour. ICR Paris, Ambasada României în Franța și Organizația Internațională a Francofoniei (OIF) au organizat o ceremonie specială pentru acordarea Premiului de Literatură Francofonă „Benjamin Fondane” scriitorului algerian Habib Tengour. Ceremonia de decernare a avut loc la Palatul Béhague, sediul Ambasadei României în Franța. Înființat în 2006, la inițiativa scriitoarei Magda Cârneci, acest premiu se acordă anual sub egida Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF) unui autor francofon care nu este născut francez, cu o activitate culturală și civică importantă, legată de promovarea ideilor umaniste și a limbii franceze în mediul internațional. Habib Tengour, născut în Algeria în 1947, a devenit una dintre cele mai ascultate și respectate voci ale literaturii francofone din Maghreb. A publicat 15 cărți și a fost distins cu Premiul European pentru Poezie Dante, în 2016, pentru întreaga sa operă. Juriul, format din poeții Jean-Pierre Simeon, Jacques Darras, André Velter, Magda Cârneci și editorul Michel Carassou, i-a acordat Premiul „Benjamin Fondane” pentru activitatea sa literară care a îmbogățit patrimoniul limbii franceze, pentru prezența sa prolifică în domeniul literaturii francofone și arabe, pentru calitatea poeziei și a scrierilor sale în proză, pentru angajamentul său constant în promovarea păcii.

9 decembrie 2022 – 5 ianuarie 2023 / „Ethereal Bubbles”, expoziție semnată de artistul româno-libanez Hamid Nicola Katrib, la Galeria Macadam a ICR Paris – un melanj de picturi și obiecte care sondează frontiera fluidă care există între realitate și suprarealism, între obiectele care ne înconjoară și

reprezentările pe care le generează în personalitatea noastră. Hamid Nicola Katrib locuiește și creează la București.

Expoziția „Ethereal Bubbles” semnată de artistul româno-libanez Hamid Nicola Katrib – 9 decembrie 2022 – 5 ianuarie 2023 ▼

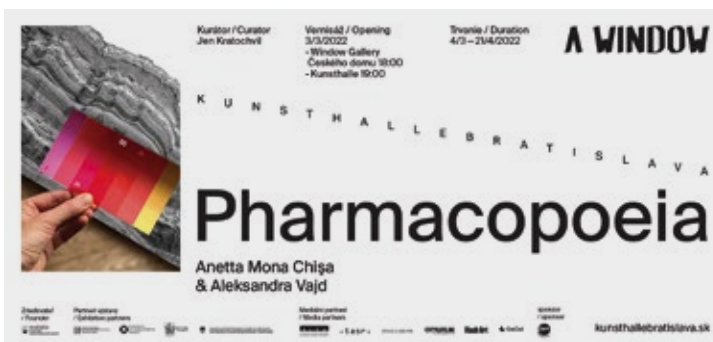
PRAGA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA

17 februarie – 31 decembrie / Promovarea filmului slovac *Îți voi spune ce fac vara asta*, r.: Marta Ferencová, cu actrii români Dana Rogoz, Pavel Bartoș și Andreea Vasile, în Cehia și Slovacia. ICR Praga a promovat filmul în rândul publicului ceh și slovac, pe canalele de comunicare. Filmul a avut premiera în Cehia în data de 7 februarie, în Slovacia în data de 14 februarie, și a fost disponibil în cinematografele din ambele țări începând cu data de 17 februarie. *Îți voi spune ce fac vara asta* este o comedie care arată viețile unui grup de prieteni din copilărie care încă petrec timp împreună.

22 februarie / Recitalul violonistei Ilinca Sîrbu, acompaniată de orchestra Filarmonicii din Praga, în cadrul evenimentului „Talent Praga 5,” ediția 2022. ICR Praga a sprijinit participarea violonistei Ilinca Sîrbu la concertul laureaților concursului „Talent Praga 5”, la Národní dům na Smíchově, Praga 5. Ilinca Sîrbu a interpretat *Concertul pentru vioară și orchestră* în E minor, op. 64, de Felix Mendelssohn-Bartholdy, acompaniată de orchestra Filarmonicii din Praga, sub bagheta mare-

lui dirijor ceh Leoš Svárovský. Organizat de Primăria Praga 5 în colaborare cu Filarmonica din Praga, „Talent – Praga 5” este un concurs care le oferă muzicienilor oportunitatea de a-și prezenta în mod public arta, sub îndrumarea unor profesioniști. Concursul este deschis celor interesați de muzica clasică, cântăreți, interpreți și coruri. În fiecare an, pe lângă laureații din Republica Cehă, sunt prezenți și tineri muzicieni din Slovacia, Ungaria, Polonia, România, din localitățile înfrățite cu Praga 5. Concertul a avut loc sub patronajul primarului Praga 5, Renáta Zajíčková, și al viceprimarului Lukáš Herold.

4 martie – 30 aprilie / Expoziția „Pharmacopoeia”, a artistelor Aneta Mona Chișu (România) și Aleksandra Vajd (Slovenia), la Kunsthalle Bratislava. ICR Praga a sprijinit organizarea expoziției curatoriate de Jan Kratochvíl. Vernisajul a avut loc în data de 3 martie. Pornind de la formulele lui Paracelsus, în care doza reprezintă limita dintre otrăvă și medicament, cele două artiste au prezentat pe panouri murale informații criptate, cristale goale și algoritmi ascunși în formule poetice vizuale. Combinația dintre fotografie și substanțele chimice, măsurate cu atenție și aplicate, combinate, amestecate și transmutate au creat un torent de informații menite să inspire o stare de neliniște vizitatorilor și să își schimbe per-

cepția asupra realității materiei. Instalația și proiecțiile video au completat atmosfera alchimică a expoziției.

6-13 aprilie / Filmul *#dogpoopgirl*, în regia lui Andrei Huțuleac, la Festivalul Internațional de Film „Zilele Filmului European”. Institutul Cultural Român de la Praga a susținut participarea românească la cea de-a XXIX-a ediție a festivalului, cu cele trei proiecții ale filmului *#dogpoopgirl*, la cinematografele Cinema Bio Central din Hradec Kralove, Art Cinema din Brno și Cinema Svetozor din Praga. Festivalul „Zilele Filmului European” a adus în fața publicului ceh un număr de 50 de producții cinematografice, din peste 20 de țări europene, fiind organizat de către Reprezentanța Comisiei Europene în Cehia și ambasadele și institutele culturale de la Praga, cu sprijinul Fondului Cinematografic Ceh, al Ministerului Culturii din Cehia, al orașelor Praga, Brno și Ostrava. Festivalul se află sub patronajul ministrului culturii din Cehia, Martin Baxy, a șefei Reprezentanței Comisiei Europene în Cehia, Dana Kovaříková, a primarului orașului Praga, Zdeněk Hřib, a primarului orașului Brno, Markéta Vaňková, a primarului orașului Ostrava, Tomáš Macura, și a primarului Praga 1, Petr Hejma.

12 aprilie / Participarea Cvartetului Arcadia la Festivalul Internațional de Muzică de Cameră EuroArt Prague. ICR Praga a sprijinit participarea Cvartetului Arcadia – compus din muzicienii Ana Török (vioară), Răsvan Dumitru (vioară), Traian Boala (violă) și Zsolt Török (violoncel) – la Festivalul Internațional de Muzică de Cameră EuroArt Prague, în cadrul căruia cvartetul a susținut un concert în Sala Martinů din Palatul Lichtenstein din Praga (Academia de Arte Performative). În program: Mieczyslaw Weinberg, *Smyčcový*

kvartet č.4, Es dur, op.20 și César Franck, *Smyčcový kvartet D dur*. Misiunea festivalului EuroArt este promovarea muzicii de cameră și a tinerelor talente (artiști din Europa și SUA deja cunoscuți, dar și artiști în ascensiune, din domeniul muzicii de cameră) prin intermediul mai multor concerte susținute lunar, începând din septembrie 2021, până în iunie 2022.

27 aprilie / Lansarea revistei *Verzia*, număr dedicat prozei românești contemporane, la Biblioteca Municipală din Bratislava. În cadrul evenimentului de lansare a nr. 1/2022 al revistei

Verzia, au susținut prelegeri: Eva Kenderessy, traducătoare și cercetătoare la Institutul de literatură mondială al Academiei Slovace de Științe, Jana Páleníková, traducătoare de limba română, profesor universitar și autoare a cărții *Dejiny rumunskej literatúry / Istoria literaturii române*, AnaPress, 2017) și Libuša Vajdová, traducătoare de limba română, profesor de literatură română la Universitatea Comenius din Bratislava. „Cum se citește România?” a fost titlul evenimentului de lansare al numărului revistei *Verzia* dedicat prozei românești contemporane, care cuprinde povestiri ale autorilor Florin Lăzărescu, Lavinia Braniște, Veronica D. Niculescu, Radu Mares, Răzvan Petrescu și Matei Vișniec, traduse în limba slovacă.

1-2 mai / Promovarea proiecției filmului *Miracol*, r. Bogdan George Apetri, la ediția din 2022 a Festivalului de Film Internațional Febiofest din Praga. Filmul *Miracol* îmbină intensitatea unei drame și tensiunea unui thriller psihologic cu suspansul și intriga atent construită a unui film polițist. După *Neidentificat*, câștigătorul trofeului Anonimul 2021, *Miracol* este a doua parte a unei trilogii, a cărei acțiune se petrece în Piatra Neamț, orașul natal al regizorului Bogdan George Apetri, profesor de regie la universitatea Columbia, în New York.

9 mai / Concert Moonlight Breakfast, la aniversarea a 15 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană. ICR Praga a susținut participarea formației Moonlight Breakfast la festivitățile organizate cu ocazia Zilei Europei de către Reprezentanța Comisiei Europene în Republica Cehă. În cadrul manifestărilor prilejuite de acest eveniment de diploma-

ție culturală, au fost organizate standuri de prezentare ale ambasadelor țărilor UE din capitala cehă, precum și o suită de concerte, în aer liber, în Střelecký ostrov, Praga 1. Moonlight Breakfast promovează un stil muzical urban printr-un mix de soul, electro, beat, nu-jazz și swing. În 2012, Moonlight Breakfast a primit premiul pentru cea mai bună trupă la Elle Style Awards România, fiind numită „cea mai bună trupă de export”, iar doi ani mai târziu a concertat la festivitatea de închidere a Jocurilor Olimpice de Iarnă de la Sochi.

31 mai / Ziua Copilului la Praga – proiecție de film românesc, desene pe asfalt, târg de carte și muzică, în spațiul de la Karlínská kasárna. Eveniment organizat de Biblioteca Prichindeilor din Praga, librăria Asteroidul B 612 și Kasárna

Karlín, cu sprijinul ICR Praga. Programul activităților a inclus: desene cu creta pe asfalt; 120 de fotograme de recreat și colorat, care au fost transformate în film; târg de carte pentru copii; minifestival cu muzică din filme de animație; lansare revistei de bandă desenată documentară *POC!* și

inițiative locale cu impact în comunități; proiecția filmului de animație *Călătoria fantastică a Maronei*, r.: Anca Damian (2019, dublat în limba română, cu subtitrare în limba cehă), precedată de o prezentare susținută de Ana Engrth Răduleț și Petra Dobruská.

2-3 iunie / Muzică clasică românească, la Festivalul Internațional de Muzică Concertus Moraviae 2022. Cvartetul Arcadia, format din Ana Török, Răsvan Dumitru, Traian Boală, și Zsolt Török, alături de muzicienii Vlad Răceu, Valentin Șerban, Mihai Oșvat și Ștefan Cazacu, au susținut, cu sprijinul ICR Praga, două concerte în cadrul Festivalului Internațional de Muzică Concertus Moraviae 2022. Primul concert, Arcadia Quartet & friends, a avut loc pe 2 iunie, la Centrul Cultural Municipal din Kyjov, unde au interpretat *String octet* in C Major op. 7 de George Enescu. Cel de-al doilea concert a avut loc la 3 iunie, la Biserica Sf. Wenceslas din Tišnov, unde muzicienii au interpretat *String Quartet* no. 4 de Béla Bartók și *String Quartet* în F minor, op. 80 de Felix Mendelssohn-Bartholdy. Concertus Moraviae, festivalul celor 13 orașe, are loc anual în Moravia de Sud, Regiunea Vysočina și Austria de Jos. Ediția din 2022 s-a desfășurat în perioada 31 mai – 27 iunie, sub motto-ul „On the way from the roots to the future”. Festivalul a fost organizat în colaborare directă cu orașele implicate: Boskovice, Brno, Humpolec, Hustopece, Ivancice, Kyjov, Mikulov, Pernstejn, Trebic, Slavkov, Valtice, Tisnov și s-a aflat sub patronajul guvernatorilor regiunilor Moravia de Sud, Regiunea Vysočina și Austria de Jos.

8 iunie / Expoziția „Out of Landscape”, a artistei Dana Cojbus, la Galeria Profil din Bratislava. Expoziția a fost curatoriată de Veronika Marek Markovičová și a cuprins 24

de lucrări din seriile „Poveste de iarnă” și „Ygdrasil”, fiind deschisă publicului slovac până la data de 3 iulie. Expoziția a fost organizată de către Central European House of Photography, cu sprijinul Ambasadei României în Republica Slovacă și al Institutului Cultural Român de la Praga.

9-12 iunie / Scriitori români la Târgul Internațional de Carte „Lumea cărții” de la Praga, proiect realizat de Ministerul Culturii în parteneriat cu ICR Praga. Au fost invitați scriitorii Tatiana Țibuleac, Varujan Vosganian, Iulian Ciocan și Vlad Zografi. Moderarea dezbatelor și traducerea simultană în cadrul evenimentelor au fost asigurate de Libuše Valentová, Jiřina Vyorálková, Jarmila Horáková, Jitka Lukešová și Jiří Našinec, cu sprijinul ICR Praga. Programul evenimentelor românești din cadrul Târgului Internațional de Carte „Lumea cărții” de la Praga a cuprins dezbaterile „De la pandemie la război. Cum rezistă literatura română contemporană?”, la care au participat toți autorii invitați, precum și lansările noilor apariții literare românești în limba cehă: Tatiana Țibuleac – *Grădina de sticlă (Skleněná zahrada, Větrné mlýny, 2022)*, Iulian Ciocan – *Dama de cupă (Srdcová dáma, Dybbuk, 2020)*; *Iar dimineața vor veni rușii (A ráno přijdou Rusové, Dybbuk, 2021)* și Vlad Zografi – *Efectele secundare ale vieții (Vedlejší účinky života, Havran, 2019)*. De asemenea, a avut loc o dezbatere cu tema „Fantasticul în literatura română, de la Mircea Eliade până în prezent”, la care au luat parte scriitorul Varujan Vosganian și traducătorul Jiří Našinec, cu ocazia traducerii cărții *Noaptea de Sânziene (Svatojánská noc)* de Mircea Eliade. Țară invitată de onoare a ediției din 2022 a Târgului a fost Italia, iar motto-ul evenimentului cultural a fost un citat din *Numele Trandafirului* de Umberto Eco: „Trăim pentru cărți. Plăcută misiune în lumea aceasta stăpânită de dezordine și de decădere.”

11 iunie / Trupa A-C Leonte la Festivalul Internațional de Muzică „United Islands of Europe”, Praga. În cadrul Festivalului „United Islands of Europe” 2022 – Freedom Edition a avut loc concertul grupului românesc A-C Leonte,

compus din Ana-Cristina Leonte (voce), Alex Arcuș (saxofon), Tavi Scurtu (baterie), Albert Tajti (pian). Repertoriul a cuprins interpretarea pieselor: *Speak, Dream House, Higher, Still, Angel Minus Wings, Changes, No Turning Back, Reveries, I Am you, Flow*. Ana-Cristina Leonte este una din cele mai creative cântărețe și compozitoare din noua generație a muzicii românești. „United Islands of Europe” este cel mai mare festival internațional multicultural și *multigenre*, cu intrare liberă, din Republica Cehă, organizat în Praga încă din 2004, care atrage anual peste 40.000 de vizitatori. Ediția din 2022 s-a aflat sub patronajul primarului orașului Praga, Zdeněk Hřib, al consilierului pentru cultură, Hana Třeštková, al primarului Praga 1, Petr Hejma și al viceprimarului Praga 5, Lukáš Herold. Au mai acordat patronajul Ambasada Lituaniei în Republica Cehă, Ambasada Ucrainei în Republica Cehă, Institutul Polonez din Praga și Institutul Cultural Român din Praga.

30 iunie – 3 iulie / „Zilele Portului Tradițional Românesc” la Praga, proiect realizat de Asociația Românilor din Republica Cehă, cu sprijinul Institutului Cultural Român la Praga. Evenimentul a avut loc la Musaion – Muzeul de Etnografie din Praga și a inclus peste 50 de costume tradiționale din zona Banatului de Câmpie și a zonei Câmpulung-Muscel, de o valoare inestimabilă din punct de vedere cultural. Evenimentul s-a adresat comunităților de români și pasionaților de etnografie din Republica Cehă și și-a propus să prezinte o mică parte din bogăția culturală a României. Colecția Etnografică „Marius Matei” reunește piese de vestimentație asamblate după fotografii vechi cu bănățenii de altădată. O selecție de peste 30 de costume deosebit de rare, din secolele XIX și XX, au fost prezentate în cadrul acestui eveniment. Demonstrația de port popular a Școlii Populare de Arte Pitești a inclus ex-

ponate de sărbătoare, costumul de Câmpulung-Muscel fiind considerat printre cele mai frumoase din țară. De asemenea, au avut loc workshop-uri organizate de meșteri populari, dedicate cămășii cu altiță din zona Muscel. La cafeneaua de lângă Musaion a avut loc un FoodFest cu mâncare tradițională românească.

22 septembrie / Concert de muzică bizantină al grupului românesc „Nectarie Protopsaltul”, la Catedrala Sf. Chiril și Metodiu, în cadrul Festivalului Internațional de Muzică Bizantină Archaion Kallos din Praga. Evenimentul a fost organizat de Asociația Philokallia din Praga, cu sprijinul ICR Praga și al Parohiei ortodoxe de limbă română din Praga. Membrii grupului sunt cântăreți cu o bogată experiență la strana bisericii, cei mai mulți dintre ei fiind studenți sau absolvenți ai Facultății de Teologie sau ai Universității Naționale de Muzică din București. Cântările pe care le-au interpretat au fost scrise cu precădere de către psalți români din secolul al XIX-lea (Macarie Ieromonahul, Anton Pann, Dimitrie Suceveanu) și de tineri alcătuitori contemporani (diaconul Constantin Cornel Coman, Virgil Ioan Nanu). Grupul „Nectarie Protopsaltul” s-a alăturat în câteva rânduri cântăreților de la Muntele Athos, la invitația călugărilor Mănăstirii Vatoped și a Schitului Lacu, și a susținut concerte cu ocazia mai multor evenimente, precum Festivalul de Muzică Bizantină Iași, Festivalul de Muzică Veche București, Festivalul „Archaeus”, Târgul Meșterilor Cruceri etc.

30 septembrie – 2 octombrie / Concertele naștilor Mariana Preda, Raluca Pătuleanu Negură, Ștefan Negură și Lyselotte Rokyta, la Festivalul Internațional „Flautul fermecat/ Božská

Flétna/ The Enchanting Flute”, din Rožnov pod Radhoštěm. Au interpretat melodii și compoziții românești artiștii: Mariana Preda, Raluca Pătuleanu Negură, Ștefan Negură și Lyselotte Rokyta. Concertele din zilele de 30 septembrie și 1 octombrie au avut loc în sala Janíkova stodola de la Valašské muzeum v přírodě (Muzeul Valah în aer liber), iar cele din ziua de 2 octombrie la Všem svatých (Biserica Tuturor Sfinților). Au fost interpretate mai multe compoziții românești pentru nai și ansamblu folcloric, precum și o compoziție a compozitorului slovac Stanislav Paluch și o compoziție a instrumentistului Jan Rokyta.

8-30 noiembrie / Expoziția „I. L. Caragiale – Deschizător de drum al avangardei și al teatrului absurdului”, la Universitatea Carolină din Praga. Expoziția a fost dedicată vieții și operei lui Ion Luca Caragiale a cuprins o serie de panouri bilingve (română/cehă) despre viața, opera și moștenirea sa culturală. La vernisajul din data de 8 noiembrie au participat Michaely Slussareff, prodecan pentru relații externe, E.S. doamna Antoaneta Barta, ambasador al României în Republica Cehă, Jaroslav Otčenášek, șeful adjunct al Catedrei de Studii Sud-Est Europene, Ionuț-Petre Munteanu, coordonator ICR Praga, Jarmila Horakova, șefa catedrei de limba română de la Universitatea Carolină și Michal Penc, reprezentant al studenților de la universitate. După prezentări, studenții au organizat o lectură scenică, în limba cehă, din *Năpasta* de I. L. Caragiale. Expoziția a fost expusă pe holurile Facultății de Litere a Universității Caroline din Praga, unde au fost expuse douăsprezece panouri cu poze și texte bilingve (cehă/română).

9 noiembrie – 21 decembrie / Expoziția de pictură „Chercher la femme”, semnată de Teodor Buzu, la Malsice, în Republica

Afișul expoziției „I.L.Caragiale – Deschizător de drum al avangardei și al teatrului absurdului” – 8-30 noiembrie 2022 ▲

Cehă. Expoziția a fost curatoriată de Pavel Klima, artist plastic, membru al Parlamentului din Republica Cehă, adjunctul Guvernatorului din Cehia de Sud, și a fost dedicată imaginii simbolice a femeii în diverse ipostaze arhetipale: maternitate, frumusețe, inocență și eternitate. Născut în Republica Moldova, artistul plastic Teodor Buzu și-a realizat studiile în

cadrul Academiei de Arte și Design din Harkov, Ucraina. Este membru al Asociației Artiștilor Plastici din Boemia de Sud, Uniunii Artiștilor Plastici din Praga și al multor altor organizații de profil. Activează în pictură de șevalet, artă monumentală, design grafic, grafică, ilustrație. A fost decorat, în 2003, cu titlul de Cavaler al Ordinului Național al României, în grad de Comandor, și a fost distins cu numeroase premii la concursuri de profil din Republica Cehă, Dubai, Chișinău etc.

29-30 noiembrie / Conferința „100 de ani de cultură românească la Universitatea Comenius din Bratislava”, Sala Moyzesova Sien. Au participat peste 60 de profesori universitari, cercetători și diplomați de la 32 de universități, din cincisprezece țări, care au susținut peste 50 de prelegeri și comunicări științifice în cadrul Centenarului limbii și culturii române în Slovacia. Printre cei prezenți au fost profesorii Marius Miheș și Andrei Terian. Comunicările susținute de cei doi cercetători români au purtat titlul „Identitatea colectivă: perspective culturale româno-slovace” – Marius Miheș, respectiv „A Transnational History of Romanian Literature” – Andrei Terian. Printre instituțiile organizatoare și parteneri, s-au numărat: Institutul Limbii Române București, ICR Praga, Ambasada României în Slovacia, cu sprijinul revistelor de cultură *Familia* și *Contemporanul. Ideea Europeană*.

1 decembrie / Celebrarea Zilei Naționale a României la Bratislava. Cu ocazia recepției din data de 1 Decembrie, Ziua Națională a României, organizată la Bratislava de Ambasada României în Republica Slovacă, ICR Praga a organizat o prezentare de costume populare românești din zona Banatului, însoțită de prelegeri susținute de către etnograful Marius Matei

Afișul conferinței internaționale „100 de ani de limbă și cultură română la Universitatea Comenius din Bratislava” – 29-30 noiembrie 2022 ▲

și Claudiu Glăvan. Au răspuns invitației peste 200 de reprezentanți ai Parlamentului, ai Guvernului și instituțiilor statului slovac, ai corpului diplomatic acreditat la Bratislava, ai comunității românești din Slovacia, ai mediului de afaceri, cultural, artistic și academic. În Banatul românesc există comunități ale minorităților cehe și slovace, prezentarea costumelor po-

pulare din acest spațiu sincretic fiind relevantă pentru organizarea unui astfel de eveniment în capitala Republicii Slovace.

1 decembrie / Recital de muzică clasică în cadrul recepției de 1 Decembrie, Ziua Națională a României, organizate de Ambasada României în Republica Cehă, ICR Praga a propus un recital de muzică clasică susținut de studenți ai Conservatorului din Praga: Veronika Jaklova (pian), Kristian Mracek (vioara) și Dominik Velek (violoncel), dirijați de către prof. Radek Křižanovský, care au interpretat *Balada* lui Ciprian Porumbescu, *Piano trio B Major* de Johannes Brahms și *Bergerettes 1 și 5* de Bohuslav Martinu. De asemenea, studenții Conservatorului din Praga au acompaniat-o pe soprana Anda Louise Bogza, care a interpretat în cadrul evenimentului imnul național al României și imnul național al Cehiei. Totodată, publicul prezent a putut vizita expoziția de pictură a artistului Teodor Buzu.

20 decembrie / Concert Violoncellissimo la Praga. ICR Praga, în colaborare cu Centrul Național de Artă „Tinerimea Română” și Ambasada României în Republica Cehă, a organizat un concert al ansamblului Violoncellissimo, condus de maestrul Marin Cazacu. În 2021 și 2022, Ansamblul Violoncellissimo a parcurs un spectaculos traseu național și internațional, ajungând din săli prestigioase precum Sala UNESCO de la Paris sau Expo 2020 Dubai, în spații neconvenționale în aer liber precum Parcul Coloanei Fără Sfârșit din Târgu Jiu și nu numai, propunând de fiecare dată o incursiune sonoră surprinzătoare în lumea violoncelului prin intermediul unui repertoriu divers și spectaculos, de la clasic la contemporan. Evenimentul s-a adresat reprezentanților

Concert extraordinar de Crăciun al ansamblului Violoncellissimo

la Praga – 20 decembrie 2022 ▼

corpului diplomatic acreditat în Cehia și partenerilor locali ai Ambasadei României în Republica Cehă și ICR Praga.

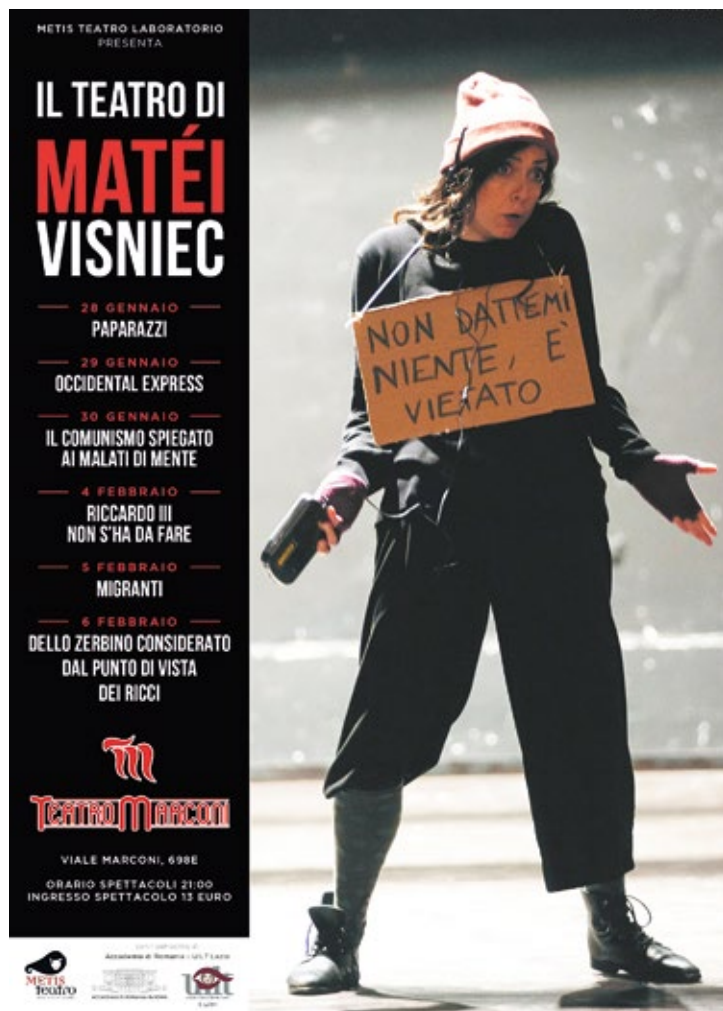
ROMA

ACCADEMIA DI ROMANIA DIN ROMA

12-31 ianuarie / Expoziția „Genesi 1969-2012” a artistului Camilian Demetrescu, în Galeria de artă de la sediul Accademia di Romania, cu prilejul Zilei Culturii Naționale. Expoziția a fost parte a unui proiect expozițional mai amplu, gândit ca o retrospectivă artistică, cu scopul de a prezenta în diferite sedii, la Sala del Cenacolo din Vicolo Valdina – Camera Deputaților, Accademia di Romania din Roma și Galleria Nazionale di Arte Moderna e Contemporanea, lucrările pictorului Camilian Demetrescu. Au fost prezentate cele două direcții marcante ale expresivității artistice ale acestui interpret profund al artei secolului XX: perioada abstractă, la Accademia di Romania și la GNAM, și perioada figurativă și sacră, la Sala del Cenacolo din Vicolo Valdina. Expoziția a fost realizată cu sprijinul ICAS Intergruppo Parlamentare Cultura Arte e Sport, Accademia di Romania din Roma, Asociația Culturală și spirituală „Camilian Demetrescu” și GNAM Galleria Nazionale di Arte Moderna e Contemporanea, sub înaltul patronaj al Consiliului Pontifical pentru Cultură al Vaticanului, organizată de Civita Mostre e Musei cu sprijinul pentru amenajare al Fundației Ludovico degli Uberti și cu

susținerea logistică a societății Montenovi. Circa 40 de opere din perioada abstractă – sculpturi, desene și serigrafii – au fost expuse la Galeria de artă a Accademia di Romania. La inaugurarea expoziției de la sediul reprezentanței, din 12 ianuarie, au luat cuvântul E.S. domnul George Gabriel Bologan, ambasadorul României în Italia, conf. univ. dr. Oana Boșca Mălin, directorul adjunct al Accademia di Romania din Roma, Federico Mollicone, fondatorul Integrupului Parlamentar pentru Artă, Cultură și Spectacol (ICAS), Cristiana Collu, directorul general al Galeriei Naționale de Artă Modernă și Contemporană, Mihaela Demetrescu, soția și colaboratoarea apropiată a regretatului artist Emanuel Demetrescu, fiul maestrului și reprezentant al Asociației culturale și spirituale Camilian Demetrescu, și arh. Cornelia Bujin, curatoarea expoziției. Intermezzo-urile muzicale au fost semnate de chitaristul Andrea Milan. De asemenea, au fost prezenți, alături de un public de circa 75 de persoane: Roberta Petronio, jurnalist *Corriere della Sera*, Luminița Țăranu, artist plastic rezident la Roma, Elena Postelnicu, corespondent Radio România în Italia, Giuseppe Balsamà, președintele Asociației Insieme per l'Athos din Roma și membri ai Ambasadei României în Italia și ai secției consulare din cadrul misiunii diplomatice.

28 ianuarie – 6 februarie / Șase spectacole de teatru de Matei Vișniec, prezentate la Teatrul Marconi din Roma. Compania Metis Teatro și Teatrul Marconi din Roma au prezentat o serie de șase spectacole în regia lui Matei Vișniec: *Paparazzi*, *Occident Express*, *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal*, *Richard al III-lea se interzice*, *Migraaanti sau prea suntem mulți pe această nenorocită de barcă* și *Despre ștergătoarele de picioare din punctul de vedere al aricilor*. Accademia di Romania din Roma a susținut promovarea acestor spectacole prin mijloa-

cele proprii, seria de spectacole realizate de Compania Metis Teatro desfășurându-se cu sprijinul Accademia di Romania din Roma. Programul reprezentațiilor teatrale ale companiei MetisTeatro, la Teatrul Marconi din Roma, la care au participat circa 600 de spectatori, a fost următorul: 28 ianuarie – *Paparazzi*, 29 ianuarie – *Occident Express*, 30 ianuarie – *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal/ Il comunismo spiegato ai malati di mente*, 4 februarie – *Richard al III-lea se*

interzice/ Riccardo III non s'ha da fare, 5 februarie – *Migraanti sau prea suntem mulți pe această nenorocită de barcă/ Migraanti o Troppi (ormai) su questa vecchia chiatta*, 6 februarie – *Despre ștergătoarele de picioare din punctul de vedere al aricilor/ Dello zerbino spiegato dal punto di vista del riccio*.

18-24 februarie / Participarea României la cea de-a opta ediție a Festivalului de Muzică și Film „Seeyousound” de la Torino, cu scurtmetrajul documentar *Stuf*, din 1963, semnat de Titus Mesaroș. Regizorul a fost unul dintre marii exponenți ai studioului „Alexandru Sahia” din București, unicul studio cinematografic din România care producea filme documentare, fie ele de propagandă în favoarea regimului sau, dimpotrivă, de luptă subtilă, dar îndrăzneată, a intelectualității cinematografice românești cu regimul. În acest film, progresul industrial atins „sub cârma Conducătorului” se ciocnește de realitatea înapoiată surprinsă în scurtmetraj, iar muzica epică din ciclul *Carmina Burana* de Carl Orff face și mai evident acest contrast. În cadrul festivalului, la care au fost prezenți peste 450 de spectatori, scurtmetrajul, ce nu conține dialoguri, a avut o coloana sonoră nouă și originală, interpretată live și în premieră de pianista italiană Ginevra Nervi, care a adus o contribuție fără precedent la receptarea filmului, în urma cercetărilor sale muzicale bazate pe explorarea vocală și manipularea sunetului. Filmul a fost proiectat în data de 18 februarie.

1 martie / Expoziția internațională „Mărțișor – Legendă de primăvară”, în Galeria de Artă a Accademia di Romania din Roma. A cincea ediție a expoziției de mărțișoare, coordonată de profesori colaboratori ai Institutului Limbii Române, a fost găzduită, ca în fiecare an, de Accademia di Romania și a reunit

Expoziție internațională „Mărțișor – Legendă de primăvară” – 01 martie 2022 ▼

creații ale elevilor și profesorilor implicați în Cursul de limbă, cultură și civilizație românească (L.C.C.R.) din Italia, Spania, Belgia și Franța, cu cele realizate de Ambasada Republicii Moldova în Italia, și Institutul Bulgar de Cultură de la Roma, și cu lucrări realizate în șapte școli din România. Cu această

ocazie, grupul coral polifonic Arpeggio a oferit celor peste 90 de vizitatori, prezenți la inaugurarea expoziției, un mărțișor muzical. În cadrul expoziției, pe lângă panourile cu mărțișoare și felicitări de 8 Martie, au putut fi vizionate o serie de proiecții video care au prezentat atât imagini de la atelierelor de mărțișoare preluate de la colaboratorii cursurilor de limba română din celelalte țări participante și de la școlile din România, cât și tradiția mărțișorului în Bulgaria, Republica Moldova și Serbia. În deschiderea evenimentului au luat cuvântul conf. univ. dr. Oana Boșca Mălin, coordonator programe de promovare culturală al Accademia di Romania, prof. univ. dr. Daiana Cuibus, directorul general al Institutului Limbii Române din București, prof. Claudia Rogoj, profesor în cadrul LCCR Italia, Mihaela Gorban, Secretar I în cadrul Ambasadei Republicii Moldova în Italia, Tatjana Garčević, ministru consilier în cadrul Ambasadei Republicii Serbia în Italia și Veneta Nenkova, directorul Școlii Bulgare din Roma. De asemenea, la eveniment au participat: Raluca Eclemea, însărcinată cu afaceri al Ambasadei României în Italia și Nelly Simeonova, secretar I și șeful secției consulare din cadrul Ambasadei Bulgariei în Italia. Proiect organizat de Institutul Limbii Române din București, Accademia di Romania din Roma și Ambasada României în Italia, în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Spaniei, Ambasada României în Regatul Belgiei, Ambasada României în Franța, Ambasada României în Portugalia, Ambasada României în Irlanda, Ambasada Republicii Moldova în Italia, Ambasada Serbiei în Italia, Institutul Bulgar de Cultură din Roma, Școala Bulgară din Roma, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și Muzeul Etnografic din Belgrad.

2 martie – 31 decembrie / „Cartea din weekend” – proiect online de promovare a literaturii române în Italia. În parteneri-

at cu AIR – Associazione Italiana di Romanistica, Biblioteche di Roma, Biblioteca Europeană din Roma și cu editurile Besa Muci Editore (Nardò), Castelvechi Editore, Criterion Editore, Elliot Edizioni, Edizioni Mediterranee, Il Cerchio Edizioni, Sandro Tetti Editore și Volland Edizioni (Roma), FVE Editori, Il Saggiatore, Mimesis Edizioni și Rediviva Edizioni, (Milano), Spider & Fish (Florența), La Scuola di Pitagora (Napoli), Gilgamesh Edizioni (Mantova) și Neo Edizioni (Castel di Sangro – Aquila), Accademia di Romania a lansat proiectul „Cartea din weekend”, o campanie online de promovare a autorilor români traduși și publicați la edituri italiene în perioada 2019-2022. Parteneri media: TVR Internațional, Radio România Cultural, Radio România Internațional – secția italiană, *Observer Cultural*, Bookhub, Literomania, Agenția de Carte, revista online *Orizonturi Culturale Italo-Române*, Roma Multietnica și Più Culture. Până la data de 31 decembrie, au fost prezentate, pe rețelele de socializare ale Accademia di Romania, următoarele volumele ale autorilor români: Mircea Cărtărescu, *Il Levante/ Levantul* tradus de Bruno Mazzoni, Roma, Volland Edizioni; Aura Christi, *Il genio del cuore/ Geniul inimii*, tradus de Maria Floarea Pop, Milano, Rediviva Edizioni; Emil Cioran, *Breviario dei vinti/ Breviarul învinșilor* tradus de Cristina Fantechi, Roma, Volland Edizioni; Emil Cioran, *L'insonnia dello spirito. Lettere a Petre Țuțea (1936-1941) / Insomnia spiritului. Scrisori către Petre Țuțea (1936-1941)*, Sesto San Giovanni, Milano, Mimesis Edizioni; Antonio Di Gennaro, *Dio e il nulla. La religiosità atea di Emil Cioran*, Sesto San Giovanni, Milano, Mimesis Edizioni; Mircea Eliade, *Pantanjali e lo yoga/ Yoga, Nemurire și Libertate*, tradus de Giovanni Dettori, Roma, Edizioni Mediterranee; Mihai Eminescu, *Poesie/Poezii*, ediție de Elio M. Satti, Lucca, Editura Maria Pacini Fazzi; Claudiu Florian, *Le età dei giochi. Un'infanzia in Transilvania/ Vârstele jocului. Strada Cetății*, tradus de Mauro Barindi, Roma, Volland; Valeriu Nicolae, *La mia*

esagerata famiglia rom, Saveria Mannelli, Rubbettino Editore; Constantin Noica, *Congedo da Goethe/ Despărțirea de Goethe*, traducere și prezentare de Davide Zaffi, Soveria Mannelli, Rubbettino Editore; Marta Petreu, *Sulle malattie dei filosofi: Cioran/ Despre bolile filosofilor: Cioran*, tradusă de Mattia Luigi Pozzi e Giovanni Rotiroti, Milano, Editura Criterion; Ion Pop, *Elegie all'offensiva/ Elegii în ofensivă*, în traducerea Irmei Maria Grazia Carannante, Milano, Criterion Editrice; Ioan-Aurel Pop, *L'identità romena/ Identitatea românească*, Milano, Rediviva Edizioni; Eugen Uricaru, *La sottomissione și Vladia/ Supunerea și Vladia*, Nardò, Besa Muci Editore; Paul Celan, *Microliti, Aforismi, abbozzi narrativi e frammenti di poetica/ Microliti, Aforisme, schițe narative și fragmente poetice*, traducere, studiu introductiv și note de Dario Borso, Milano, Mondadori; Emil Cioran, *Ultimatum all'esistenza – Conversazioni e interviste (1949-1994)/ Ultimatumul existenței – Conversații și interviuri (1949-1994)*, volum îngrijit de Antonio di Gennaro, Napoli, La scuola di Pitagora; Mihail Dobre, *La Romania alla fine della Guerra fredda. Condizione geopolitica e opzioni di sicurezza/ România la finalul Războiului Rece. Condiție geopolitică și opțiuni de siguranță*, prefață și traducere de Francesco Guida, Soveria Mannelli, Rubbettino Editore; Sidonia Drăgușanu, *La signora dagli occhiali neri/ Doamna cu ochelari negri*, traducere de Luisa Valmarin, Roma, Elliot Edizioni; *Pioggia di stelle/ Ploaia de stele* de Matila Ghyka Costiescu, tradus de Maria Sole Iommi, prezentare însoțită de o dezbatere online cu traducătoarea, alături e profesorii Giacomo Alessandrini și Horia Corneliu Cicortaș; *Conoscenza metafisica ed esperienza religiosa/ Cunoașterea metafizică și experiența religioasă*, de Nae Ionescu, tradus de Igor Tavilla și *Altre poesie scelte (1968-1976)/ Alte poezii alese (1968-1976)* de Mircea Ivănescu, tradus de Federico Donatiello, introducere însoțită de înregistrarea prezentării făcute acestei cărți, la Salonul internațional

de carte de la Torino, de către prof. Dan Cepraga, alături de traducător; Ion Luca Caragiale, *Racconti e schizzi/ Momente și schițe*, volum îngrijit de Adriana Senatore, tradus de Adriana Senatore și Celestina Fanella, Bari, Cacucci Editore; Matei Călinescu, *Vita e opinioni di Zaharia Lichter/ Viața și opiniile lui Zacharias Lichter*, traducere de Bruno Mazzoni, Spider&Fish; Mircea Cărtărescu, *Solenoid/ Solenoid*, traducere de Bruno Mazzoni, Milano, Il Saggiatore; Ana Danca, *La voce del silenzio / Vocea tăcerii*, Mantova, Gilgamesh Edizioni; Alina Diaconu, *Querido Cioran. Cronaca di un'amicizia/ Dragă Cioran. Cronica unei prietenii*, tradus de Luca Cerullo, prefața de Giovanni Rotiroti, Milano, Criterion Editrice; *Fram, l'orso polare/ Fram, ursul polar* de Cezar Petrescu, editrice Besa Muci Editore, în traducerea lui Giuseppe Stabile; *Scintille dell'animo / Scânteii de suflet* de Lucia Ileana Pop, Rediviva Edizioni; *L'omino rosso/ Omul roșu* de Doina Ruști, în traducerea lui Roberto Merlo, publicată la editura Sandro Teti Editore; *Il mulino fortunato/ Moara cu noroc* de Ioan Slavici, tradusă de Irina Țurcanu, publicată de Rediviva edizioni; Dumitru Țepeneag, *Camion bulgaro/ Camionul bulgar*, tradus de Giovanni Rotiroti, Milano, Criterion Editrice; Eugen Uricariu, *Il peso di un angelo/ Cât ar cântari un înger*, tradus de Giuseppe Stabile, Besa editrice; Matei Vișniec, *Sindrome da panico nella Città dei Lumi/ Sindromul de panică în Orașul Luminilor*, în traducerea lui Mauro Barindi, Roma, Volland; Cătălin Pavel, *L'Archeologia dell'amore/ Arheologia iubirii*, tradus de Bruno Mazzoni, Roma, Castel di Sanfro Aquila, Neo Edizioni; Duiliu Zamfirescu, *La vita in campagna. Tănase Scatiu / Viața la țară. Tănase Scatiu*, tradus de Ingrid Beatrice Coman, Milano, Rediviva Edizioni.

15 martie / Documentarul *Colectiv*, la cea de-a XII-a ediție a Festivalului Filmului Francofon de la Roma „FRANCOFILM”,

desfășurat în perioada 10-18 martie. România a participat, la ediția din acest an, cu proiecția peliculei *Colectiv* în regia lui Alexander Nanau, eveniment promovat de Ambasada României în Italia și de Accademia di Romania din Roma, cu susținerea ICR. Proiecția filmului a avut loc la 15 martie, la sediul Institutului Francez pe lângă Sfântul Scaun – Centrul Saint Louis din Roma. Seara a fost deschisă, în prezența a peste 70 de spectatori, de reprezentanta Institutului Francez, Nolwenn Deliles, și de conf. univ. dr. Oana-Boșca Mălin, directorul adjunct al Accademia di Romania din Roma. De asemenea, la eveniment au participat: François-Xavier Adam, directorul Institutul Francez de pe lângă Sfântul Scaun – Centre Saint Louis din Roma, Raluca Eclemea, în-sărcinatul cu afaceri al Ambasadei României în Roma, traducătorul prof. Bruno Mazzoni și membrii Ambasadei României în Italia și ai Accademia di Romania din Roma.

15 aprilie / „Bojdeuca din Țicău – poartă de acces la universul artistic al lui Ion Creangă” – film documentar despre viața lui Ion Creangă, prezentat online. Cu ocazia împlinirii a 185 de ani de la nașterea lui Ion Creangă, Accademia di Romania din Roma și Muzeul Național al Literaturii Române din Iași au difuzat, online, pe pagina de Facebook a Accademia di Romania din Roma un film despre Bojdeuca lui Ion Creangă din Țicău, primul muzeu memorial din România. Data difuzării filmului documentar a fost special aleasă, muzeul fiind fondat la 15 aprilie 1918. Filmul a fost difuzat în limba română, cu subtitrare în limba italiană.

29 aprilie – 10 mai / Expoziția de fotografie „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor”, realizată de Cătălin

D. Constantin, prezentată la Scuola del Polo Campus Luigi Einaudi – Universitatea din Torino. Proiect organizat de Accademia di Romania, în parteneriat cu Scuola del Polo Campus Luigi Einaudi – Universitatea din Torino și Consulatul General al României la Torino. La vernisaj au participat: fotograful Cătălin D. Constantin, realizatorul expoziției, prof. Egidio Dansero, președintele Scuola del Polo Campus Luigi Eianudi – Universitatea din Torino, dar și Consulul General al României la Torino, Ioana Ghiorghiaș, care a subliniat faptul că această expoziție a marcat într-un mod sugestiv „Ziua Europei”. Pe lângă autorul fotografiilor, au intervenit numeroși profesori din cadrul Universității din Torino: prof. Piercarlo Rossi (Președintele IUSE), prof. Marinella Belluati, prof. Francesco Chiodelli, prof. Maria Pia Genesin, prof. Dario Elia Tosi. Au mai luat cuvântul Valentina Parasecolo, ofițer de presă în cadrul Biroului de Legătură din Milano al Parlamentului European și prof. Cristina Rusiecki, de la Universitatea din București. Expoziția a inclus o importantă componentă video: un film cu o durată de aproximativ 30 de minute care a rulat în buclă, în expoziție, imagini în mișcare realizate în diverse piețe din Europa.

5 mai / „Dialoguri italo-române despre arhitectură” – seminar de studii de arhitectură românească și expoziție foto-documentară, dedicată împlinirii a 90 de ani de la inaugurarea Palatului Accademia di Romania din Roma. Proiectul a fost menit să celebreze Centenarul Școlii Române din Roma. Seminarul a avut două obiecte de studiu: pe de o parte a prezentat rezultatele unei colaborări culturale fertile din ultimii zece ani dintre Universitatea Federico II din Napoli și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, iar pe de altă parte a reîmprospătat, în ca-

drul dezbaterilor dintre specialiști, imaginea clădirii Școlii Române din Roma, inclusiv cu informații referitoare la istoricul construcției, la contextul local italian și românesc în care aceasta s-a plasat. La seminar au participat arhitecți români și italieni și au luat cuvântul, pe rând, prof. Agostino Bossi de la Universitatea Federico II din Napoli, iar de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu: Augustin Ioan, Hanna Derer, Ana Maria Zahariade, Delia Prisecaru, Françoise Pamfil, Marius Marcu-Lapadat și Andreea Boldojar. Gazdă și președinte de ședință a fost prof. Rudolf Dinu, directorul Accademia di Romania, iar moderator a fost prof. Agostino Bossi. Întreaga conferință a fost transmisă live pe pagina de Facebook Accademia di Romania din Roma. În aceeași zi, a avut loc și vernisajul expoziției foto-documentare gândite de arhitectul român Octavian Carabela, deschisă publicului timp de două săptămâni și inclusă și în circuitul „Noptii Muzeelor”, ce a avut loc în data de 14 mai, la Roma.

12 mai / „I mercoledì letterari” – prezentarea cărții *Vita e opinioni di Zacharias Lichter* (Viața și opiniile lui Zacharias Lichter) de Matei Călinescu, la Casa delle Letterature din Roma. Descoperit într-o librărie mică din inima Bucureștiului, volumul a fost tradus în limba italiană de Bruno Mazzoni și publicat de editura Spider & Fish, în anul 2021. Prezentarea volumului a fost făcută de traducătorul Bruno Mazzoni și filosoful Giacomo Marramao, în fața a circa 40 de persoane. La eveniment a participat și editorul Jordan Baldassini de la Spider&Fish, care a citit un fragment din carte.

26 mai / „Sulla frontiera dell'impero: I cantieri archeologici della Dacia Romana e della Moesia Inferior Ibida. Una città ro-

Expoziția „Genesi 1969-2012” a artistului Camilian Demetrescu, la sediul Accademia di Romania, cu prilejul Zilei Culturii Naționale – 12-31 ianuariei 2022

„Dialoguri italo-române despre arhitectură” – seminar și expoziție foto-documentară, dedicate împlinirii a 90 de ani de la inaugurarea Palatului Accademia di Romania – 5 mai 2022

mana ai confini dell'impero"/ „La frontiera imperiului: siturile arheologice din Dacia romană și din Moesia inferioară. Ibida. Un oraș roman la marginea Imperiului”, la sediul Accademia di Romania. Proiectul a fost menit să celebreze centenarul Școlii Române din Roma, fiind primul dintr-o serie de trei seminarii de prezentare, într-o formulă anuală, a rezultatelor cercetărilor arheologice românești. Cea mai importantă nouă cercetare de pe malul drept al Dunării, din Moesia Inferior, a împlinit două decenii de la debutul săpăturilor, echipa de cercetare incluzând și specialiști italieni, universitari de la Università degli Studi di Sassari. Întregul seminar a fost transmis live pe pagina de Facebook Accademia di Romania. În sala de conferințe a Accademia di Romania au fost prezenți aproximativ 20 de bursieri și pasionați de arheologie, iar prezentarea a fost susținută de Lucrețiu Mihăilescu-Bîrliba (Universitatea „A. I. Cuza” din Iași), Mihaela Iacob (Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” din Tulcea), Alessandro Teatini (Università degli Studi di Sassari) și prezidată de Alessandra Capodiferro, președinte AIAC. Gazdă și președinte de ședință a fost prof. Rudolf Dinu. Evenimentul a fost promovat atât pe pagina de Facebook Accademia di Romania din Roma, cât și pe canalele de comunicare ale partenerilor.

4 iunie / „Trianon – Recunoașterea internațională a Marii Unirii”. Pentru a marca Ziua Tratatului de la Trianon, Accademia di Romania a prezentat publicului italian un material foto-documentar care a ilustrat sistemul conferințelor de pace ce au pus capăt Primului Război Mondial, cu accent pe Tratatul de pace de la Trianon și cu semnificația lui deosebită pentru istoria românilor. Materialul, tradus în limba italiană cu sprijinul Accademia di Romania, a fost realizat de către Muzeul Național de Istorie a României, în colaborare cu

Arhivele Diplomatice ale Ministerului de Externe al României. Demersul a urmărit prezentarea evenimentelor dinaintea, din timpul și de după Conferința de Pace de la Paris, precum și a personalităților implicate în recunoașterea internațională a Marii Uniri. Tratatul de la Trianon a fost semnat la 4 iunie 1920, în Palatul Marele Trianon de la Versailles între Puterile Aliate învingătoare în Primul Război Mondial și Ungaria, în calitate de stat succesori al Imperiului Austro-Ungar.

„Spazi Aperti 2022 XX” – expoziția anuală a artiștilor în rezidență la Roma – 07-19 iunie 2022 ▼

7-19 iunie / „Spazi Aperti 2022 XX” – expoziția anuală a artiștilor în rezidență la Roma. „Spazi Aperti” este un eveniment unic, conceput de Accademia di Romania din Roma exclusiv pentru artiștii în rezidență în Roma și bazat pe un concept original creat de artiștii români, bursieri „Vasile Pârvan”, în anul 2003. La ediția din acest an au fost invitați să participe artiștii în rezidență ai academiilor și institutelor culturale străine

din Roma: Real Academia de España en Roma, The British School at Rome, Accademia Tedesca Roma (Villa Massimo), Accademia Belgica, Accademia di Francia a Roma (Villa Medici), Istituto Svizzero, The American Academy in Rome. 21 de artiști au acceptat invitația: Elena Lavellés, Jorge Fuembuena Loscertales, Marta Azparren, Mireia C. Saladrigues, Heloise Delegue, Jo Stockham, Claudio Pestana, Lukas Zerbst, Susann Maria Hempel, Hans Lüdemann, Alexandra Oancea, David Czupryn, Elise Peroi, Mathieu Peyroulet Ghilini, Charlie Aubrey, Fattucchiere, Igor Santos, Autumn Knight, Valerio Morabito, Manuele Cerutti, Thea Amalie Käsner. Curatorul expoziției a fost Alexandra Oancea, fostă artistă în rezidență la Accademia di Romania din Roma, bursieră „Vasile Pârvan” 2021. Artiștii au expus la Galeria Accademia di Romania, în curtea din fața galeriei, pe un coridor de la subsol, lângă alveola și cele două studiouri ale artiștilor. Vernisajul a avut loc în Galeria de Artă a Accademia di Romania, unde a avut loc un recital de pian al artistului Hans Ludemann, artist în rezidență la Academia Germană – Villa Massimo din Roma. La eveniment au participat aproximativ două sute de persoane, printre care și directorii mai multor instituții partenere, precum Villa Massimo – Accademia Tedesca a Roma, Accademia Belgica, Real Academia de España en Roma, Accademia Danes, sau Luiza Pufu, reprezentant al Ambasadei României în Italia. Expoziția a fost vizitată și o clasă de elevi de la Liceul „Ion Neculce” din București. Ediția de anul acesta a făcut parte din seria de manifestări organizate pentru celebrarea celor 100 de ani de Școală Românească la Roma.

14 iunie / Prezentarea volumului *Arheologia iubirii. De la Neanderthal la Taj Mahal* al autorului Cătălin Pavel, traducere italiană de Bruno Mazzoni, prefață de Gigi Spina, Editura NEO,

2022, la Casa delle Letterature din Roma. Scriitorul Cătălin Pavel, traducătorul Bruno Mazzoni și prof.univ. Silvia Panichi s-au aflat în dialog și au realizat o prezentare a cărții, din diverse perspective. Traducătorul Bruno Mazzoni și-a asumat rolul de moderator al întâlnirii și a prezentat diferite experiențe legate de traducerea acestui roman, dar și ample considerații asupra literaturii române contemporane. La final, a avut loc o sesiune de întrebări și răspunsuri.

15 iunie / „I mercoledì letterari” – prezentarea volumului *La signora dagli occhiali neri/ Doamna cu ochelari negri* de Sidonia Drăgușanu, în sala de conferințe a Accademia di Romania din Roma. La lansarea cărții *Doamna cu ochelari negri* de Sidonia Drăgușanu, în traducerea Luisei Valmarin și publicată de editura Elliot Edizioni, în 2020, au participat traducătoarea cărții și prof. Angela Tarantino, specialist în literatura și cultura română. La eveniment au fost prezenți aproximativ 30 de spectatori, printre care și urmașii Sidoniei Drăgușanu, alături de prof. Nicoleta Neșu și de câțiva participanți la cursul de limba română organizat de Accademia di Romania, precum și de personalități ale diasporei culturale române din Roma.

21-25 iunie / Festivalul Internațional de Muzică Corală „Roots Fest”, ediția a V-a. Asociația Culturală ARPRO, în colaborare cu Accademia di Romania din Roma, Asociația Națională Corală din România și AIPFM (Associazione italiana per la Promozione della Festa della Musica) au organizat cea de a V-a ediție a Festivalului Internațional de Muzică Corală Roots Fest, festival inserat și în programul „Festa della Musica”. Festivalul a reunit coruri din Europa, care au interpretat muzică laică și sacră, de diferite confesiuni:

ortodoxă, catolică, greco-catolică, romano-catolică, neoprotestantă. Programul românesc în cadrul „Roots fest“ a fost următorul: la 21 iunie, Arpeggio, alături de maestrul Gian Luigi Zampieri, NonSoloCoro și Schola Cantorum di Roma au susținut, în Galeria Accademia di Romania, un concert de muzică corală laică, iar la 25 iunie, la Basilica di San Vitale din Roma, Catolica, Gaudium Poloniae, Cantate Domino și Arpeggio, alături de maestrul Gian Luigi Zampieri, la orgă, au susținut un concert de muzică sacră.

22-23 iunie / Participarea scriitorului Matei Vișniec la o serie de întâlniri literare cu autori internaționali de succes, la invitația Casa delle Letterature. În data de 23 iunie, Matei Vișniec a luat parte la un eveniment care a constituit avanpremieră „Festivalului delle Letterature“ (12-21 iulie 2022), unde a fost prezentat romanul *Sindrome da panico nella Città dei Lumi / Sindromul de panică în Orașul Luminilor*. Întâlnirea a avut loc în grădina interioară a bibliotecii; alături de Matei Vișniec au luat cuvântul Bruno Mazzoni, traducătorul cărții, și Martine van Geertrujden, critic literar, consultant al editurii Gallimard pentru Italia. Pentru a profita de prezența prozatorului și dramaturgului la Roma, Accademia di Romania din Roma a facilitat participarea scriitorului Matei Vișniec un alt eveniment, în data de 22 iunie, o seară dedicată textelor lui Vișniec la Teatrul Marconi din Roma. Dramaturgul a fost întâmpinat la intrare de către personajele din textele pe care le-a scris, însuflețite de actorii companiei de teatru MetisTeatro. A doua parte a seriei a fost dedicată unui dialog al dramaturgului cu traducătorul Bruno Mazzoni, regizorii Alessia Oteri (MetisTeatro), Christian Angeli, Francesco Polizzi, alături de Felice Della Corte (președintele UTR-Uniunea Teatrelor din Roma), Daniela Di Sora (directoarea

editurii Volland) și Oana Boșca-Mălin (coordonator de programe, Accademia di Romania).

24 iunie – 8 iulie / „Poeme țesute“ – expoziție de covoare și costume tradiționale din Republica Moldova, la Accademia di Romania. Au fost prezentate șaisprezece scoarțe realizate în diferite tehnici și modele, printre acestea numărându-se: Ornament vegetal, Covor cu motivul trandafiri, crizanteme, Covor moldovenesc cu motivul *podnosul, floare cruciformă vertical, pomul vieții și pasărea, pomul vieții, ploaia, hora câmpii, pomul de măsline*, precum și treisprezece costume populare. Vernisajul a avut loc de Ziua Internațională a lei, 24 iunie, iar la deschidere au luat cuvântul: prof. univ. dr. Rudolf Dinu, în calitate de gazdă, E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadorul României în Italia, E.S. domnul Anatolie Urecheanu, ambasadorul Republicii Moldova în Italia și Ecaterina Popescu, director fondator al complexului „Artă Rustică“. Printre cele aproximativ 120 de persoane care au participat la deschiderea expoziției s-au numărat membri ai corpului diplomatic și consular acreditat la Roma, reprezentanți ai instituțiilor italiene, membri ai comunității românești și moldovene, precum și membri din mediul cultural și academic din capitala Italiei. Proiect organizat de Accademia di Romania, în colaborare cu Ministerul Culturii din Republica Moldova, Ambasada Republicii Moldova în Italia, Ambasada României în Republica Italiană și Complexul de meșteșuguri „Arta Rustică“ din Clisova Nouă – Raionul Orhei, Republica Moldova.

7 iulie – 1 august / „Școala de vară de limba și cultura română“, în zece întâlniri online, cu caracter informativ și de dezbateri, dedicate unor teme precum: elemente de cultură și civilizație

românească; conceptele de limbă maternă, limbă străină și limbă etnică; elemente de lingvistică; elemente de etimologie; aspecte normative ale limbii române contemporane; similitudini și diferențe de exprimare între română și italiană și înțelegerea lor. Proiectul cultural s-a adresat studenților români din Italia, atât celor afiliați la LSRS, cât și acelor care nu sunt afiliați, dar frecventează programele culturale ale Accademia di Romania și ale Ambasadei României în Italia. „Școala de Vară de Limba și cultura română“ nu a fost un curs de limba română propriu-zis, ci un demers cultural care nu a presupus evaluări sau atestate de participare. Invitați: prof. Cristina Gogâță, prof. Nicoleta Neșu, prof. Aurora Martin, prof. Iulia Cosma și prof. Camelia Sanda Dragomir. Inițiativa a avut loc ca urmare a reuniunii organizate de Ambasada României, în cursul lunii mai 2022, cu studenții români din Italia, în care a fost exprimat interesul comunității de tineri români formați sau născuți în Italia de a-și îmbunătăți cunoștințele de limba română, și s-a adresat în special celor care nu au posibilitatea de a urma un curs tradițional. Totodată, a urmărit să reunească tineri care împărtășesc experiența de migrație în Italia, în special pe cei care au învățat limba română în primii ani de viață și de școală în România, sau pe cei născuți în Italia, care au învățat limba română în familie. La aceste cursuri online s-au înscris 45 de persoane, frecvența a fost de două ori pe săptămână, în zilele de luni și vineri.

12-21 iulie / Scriitorul Mircea Cărtărescu la „Letterature – Festival Internazionale di Roma“. La ediția din acest an, Mircea Cărtărescu a fost invitat special, în ultima seară a Festivalului, ce a avut ca temă Timpul, unde a citit, în limba originală, un text inedit scris special pentru această ocazie: *Cu spatele la zid*, tradus în limba italiană de Bruno Mazzoni. Alături de scriitorul din România, pe scenă au urcat autorii: Deborah Levy,

Ben Pastor și Antonio Scurati. Intermezzo-urile muzical-coregrafice au fost asigurate de Amir El Saffar (voce, trombă și santoor), alături de trupa de dansatori MK, care au evoluat sub titlul „Canti dell'immediatezza“ (coregrafie, regie și costume: Michele Di Stefano). Printre cei peste 750 de spectatori s-au numărat și E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadorul României în Italia, E.S. domnul Alfredo Durante Mangoni, ambasadorul Italiei în România, precum și profesorii Francesco Guida și Bruno Mazzoni, scriitoarea Ioana Nicolaie etc. Textul semnat de Mircea Cărtărescu a fost publicat în avanpremieră în ziarul *Domani* din data de 20 iulie. Evenimentul a fost promovat atât pe paginile de Facebook și Instagram ale Accademia di Romania din Roma, cât și pe paginile partenerilor.

31 august / *O noapte furtunoasă*, în cadrul proiectului online „Școala de vară de limba și cultura română“. Accademia di Romania din Roma a adus în fața publicului italian un montaj video din spectacolul *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale, pus în scenă de studenții de Studii de Românică de la Departamentul de Studii Lingvistice și Literare a Universității din Padova, împreună cu Societatea de studii românești „Miron Costin“, sub coordonarea profesorului Dan Octavian Cepraga. Fragmentul video a putut fi urmărit, online, pe pagina de Facebook și Instagram Accademia di Romania. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Departamentul de Studii Lingvistice și Literare Universitatea din Padova, Societatea de studii românești „Miron Costin“ și AIR – Asociația Italiană de Românică. Evenimentul a fost promovat atât pe paginile de Facebook și Instagram Accademia di Romania din Roma, cât și pe paginile partenerilor.

14 septembrie / „I mercoledì letterari” – prezentarea antologiei bilingve de poezie *Anima della parola/ Sufletul cuvântului*, care reunește texte semnate de poeți italieni și români, în sala de conferințe a Accademia di Romania din Roma. Volumul a fost prezentat de Rodi Vinau, traducătoarea antologiei, și de poeții italieni Max Ponte și Vincenzo Luciani. Seara s-a încheiat cu lecturi din textele publicate de poeții italieni și români. Antologia bilingvă de poezie a luat naștere grație proiectului „Toamnă româno-italiană”, conceput ca un duplex cultural România – Italia, inițiat de Asociația „Universul Prieteniei” Iași (2016 – Iași, Torino și Ivrea, 2017 – Milano și Iași, 2018 – Roma și Iași, 2019 – Torino, Roma și Iași, 2020 – ediție on line), având în program evenimente culturale care s-au desfășurat sub patronajul Ambasadei și al Consulatelor României în Republica Italiană, cu scopul de a promova cultura și tradițiile românești.

16-30 septembrie / Expoziție de artă contemporană „Cum am ajuns aici?/ Come sono arrivato qui?/ How did I get here?”, a artistului Vladimir Păun Vrapciu, la Galeria Accademia di Romania. În deschidere au luat cuvântul: Oana Boșca-Mălin, coordonator de programe al Accademia di Romania, Jacopo Celona, director general al Bienalei de la Florența, Giovanni Cordoni, curatorul general al Bienalei de la Florența și Bebe Țânțăreanu, scriitor și colecționar de artă. În intervenții a fost subliniat modul creativ în care artistul s-a raportat la pandemia Covid-19, experiențele avute în izolarea impusă, neliniștea și îngrijorarea ce se regăsesc în întrebarea din titlul expoziției. Unele dintre lucrări fac aluzie la scene care l-au marcat, la diverse sentimente și resentimente, formând compoziții pline de simboluri. Expoziția a cuprins lucrări de pictură și grafică. Una dintre acestea, „24-25 decembrie”, a primit premiul „The Best Artist” și Premiul Special

al Juriului Internațional al Bienalei de la Florența. Vernisajul s-a bucurat de prezența diplomaților de la ambasada și consulatul României, a reprezentanților unor instituții italiene, a membrilor comunității românești, dar și public interesat de arta contemporană. Expoziția a fost preluată și de presa din România, iar jurnalista Iuliana Anghel (Radio România Internațional – secția italiană) a realizat un interviu cu conf. dr. Oana Boșca-Mălin. Vladimir Păun Vrapciu, autorul expoziției, a oferit un interviu corespondentului din Italia a Radio România Cultural, Elena Postelnicu. Proiectul a avut ca urmare itinerarea expoziției și la Ambasada României în Italia, unde a rămas deschisă pentru o perioadă de trei luni.

21-25 septembrie / Participarea României la Festivalul literar „I Dialoghi di Trani”, cu două prezentări de carte și o proiecție de film, la Biblioteca Comunală „Giovanni Bovio” din Trani. Au fost prezentate volumele *Kinderland* de Liliana Corobca și *Arheologia iubirii* de Cătălin Pavel, alături de proiecția filmului *România neîmblânzită* de Thomas Barton-Humphreys. La prezentarea de carte a scriitoarei din Republica Moldova, din 23 septembrie, au fost prezenți și de elevi și studenți de la Școala gimnazială „Rocca Bovio Plumbo” din Trani și de la liceul din Molfetta. Intervenția Liliane Corobca a fost moderată de jurnalistul Gianpaolo Balsamo și introdusă de prof. univ. Grazia Distaso; alături de aceștia, un reprezentant al Consulatului General al României la Bari a adus publicului salutul instituției. În aceeași zi, a avut loc și proiecția filmului documentar *România neîmblânzită*, regizat de Tom Barton-Humphreys, tot la Biblioteca „Giovanni Bovio”, cu o prezentare făcută de conf. Oana Boșca-Mălin, alături de Mimma Bruno, care a reprezentat Asociația „La Maria del porto”. În data de 24 septembrie, alături de prof. Lucia Perrone Capano și de Lucreția Tănase,

Consulul General al României la Bari, profesorul și traducătorul Bruno Mazzoni și istoricul de artă Silvia Panichi au prezentat cartea lui Cătălin Pavel, *Arheologia iubirii*.

30 septembrie / Premiul Literar Internațional al orașului Cassino „Letterature dal fronte”, acordat scriitorului Valeriu Nicolae, în Aula Magna a Universității din Cassino. Autorul volumului *La mia esagerata famiglia rom* (traducere de Mihaela Țopală, Rubbertino Editore 2018) a fost câștigătorul ediției din acest an a Premiului Literar Internațional Cassino – „Letterature de pe front”, organizat de Asociația culturală „Letterature dal fronte”, în parteneriat cu Rețeaua Școlilor din Cassino pentru „Letterature de pe front” și dedicat literaturii contemporane cu tematică socială. Cu subtitlul „Să cunoaștem crizele umanității pentru a construi pacea”, ediția din acest an a Premiului (ce se află deja în al XVI-lea an de viață) a fost în întregime dedicată României și literaturii române contemporane cu tematică socială. Cei patru scriitori ale căror texte au fost citite și dezbătute de elevii participanți au fost Ana Blandiana, Norman Manea, Liliana Nechita și Valeriu Nicolae. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Comisia Europeană – programul Horizon-MSCA&Citizens, Universitatea La Sapienza din Roma – Facultatea de Litere, Universitatea din Cassino și Sudul regiunii Lazio, Primăria din Cassino, Regiunea Lazio. În cadrul ceremoniei au alternat intervențiile oficialităților și ale invitaților cu momente de muzică la pian și vioară. Textul de laudatio pentru Valeriu Nicolae a fost citit de prof. Angela Tarantino de la Universitatea La Sapienza din Roma, iar motivația juriului a fost pronunțată de Clara Abatecola, coordonatoarea Asociației „Letterature dal fronte”. Festivalul se adresează liceenilor, care sunt invitați să citească textele selectate de comitetul ști-

ințific al Premiului și să voteze volumul cel mai convingător pentru ei. Au participat elevi de la liceele din Cassino, dar și de la Liceul clasic „Francesco Petrarca” din Trieste și de la Școala statală italiană din Atena.

2 și 3 noiembrie / Conferința Internațională „Romanitatea Orientală și Italia din Antichitate până în secolul XX”, ediția a IV-a, la sediul Accademia di Romania. În colaborare cu Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC), Facultatea de Istorie a Universității din București, Facultatea de Istorie a Universității „Babeș Bolyai” din Cluj Napoca (UBB), Università di Trieste, Università degli Studi di Perugia, Università degli Studi di Sassari, L'Associazione Italiana di Studi di Storia dell'Europa Centrale e Orientale (AISSECO) și Centrul Româno-Italian de Studii Istorice al Universității București și al Universității Roma Tre (CeRISS), Accademia di Romania din Roma a organizat a patra ediție a conferinței internaționale „Romanitatea Orientală și Italia din Antichitate până în secolul al XX-lea”, în sala de conferințe a instituției. Evenimentul, care a făcut parte din seria de manifestări destinate celebrării Centenarului Școlii Române din Roma, s-a bucurat de patronajul Uniunii Internaționale a Institutelor de Arheologie, Istorie și Istoria Artei din Roma, al Asociației Internaționale de Arheologie Clasică, al Academiei Române. Discursurile inaugurale ale președintelui Academiei Române, Ioan-Aurel Pop, și directorului Accademia di Romania din Roma, Rudolf Dinu, au subliniat dinamica și consistența raporturilor dintre Romanitatea orientală și comunitățile italice, conturând noile valențe pe care acestea le-au dobândit în diferite contexte istorice. În intervenția sa, prof. Rudolf Dinu a subliniat rolul marcant avut de Școala Română din Roma, de la a cărei fondare s-au împlinit, în 2022, o sută de ani, în consolidarea

istoriografică și articularea unui spectru tematic cuprinzător privind interacțiunea dintre cele două spații. Răspunzând preocupărilor istoriografice în domeniu, instituția a oferit un cadru instituțional solid pentru dezvoltarea cercetării, precum și conectarea specialiștilor români la mediul academic și științific italian. Totodată, a fost subliniată importanța îndelungatei activități a Școlii Române din Roma în prezervarea și transmiterea către noile generații a simbolisticii și valorilor identității comune, articulate în jurul conceptului de *latinitas*. Printre cei 30 de participanți la colochiu s-au numărat: Nelu Zugravu (UAIC), Lucrețiu Bîrliba (UAIC), Roxana Curcă (UAIC), Ioan Oprea (Universitatea din București), Alexandru Rațiu (MNIR), Sorin Nemeti (UBB), Iulia Dumitrache (UAIC), Cătălin Botoșineanu (UAIC), Cristina Brăgea (Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară), Ionuț Nistor (UAIC), Ion Cârjă (UBB), Bogdan Ceobanu (UAIC), Luciano Monzali (Universitatea din Bari), Costantini (Universitatea din Perugia), Stefano Santoro (Universitatea din Trieste), Ionuț-Constantin Petcu (Pontificia Università Gregoriana), Francesco Guida (Universitatea Roma Tre), Antonio D'Alessandri (Universitatea Roma Tre).

9-30 noiembrie / Cea de-a XII-a ediție a Festivalului Internațional „Propatria – Tinere talente românești”, la Roma, Londra, Paris, Viena și București. Sub motto-ul *Muzică fără frontiere*, festivalul a revenit cu cea de a douăsprezecea ediție, sub direcția artistică a cunoscutei pianiste Mara Dobrescu și având ca organizator principal Asociația culturală româno-italiană Propatria. Accademia di Romania din Roma a susținut și în acest an prezența românească, în colaborare cu Ambasada României în Italia și sub patronajul Senatului Republicii Italiene, al Camerei Deputaților din Republica Italiană, al Reprezentanței Comisiei Europene

în Italia, al Consiliului Regional Lazio, al Primăriei Roma – Departamentul pentru cultură, creativitate și promovare artistică. Deschiderea ediției a avut loc la Casa del Jazz, cu recitalul *Impressions de voyage en jazz*. Muzicienii Ramona Horvath și Nicolas Rageau, a căror prezență a fost susținută de Accademia di Romania, au încântat audiența cu un concert de excepție la pian și contrabas, unde au dat viață partiturilor muzicale ale clasicilor Claude Debussy, Maurice Ravel, Duke Ellington și Billy Strayhorn, totul într-o notă jazz. Semnificativ este, de asemenea, faptul că acest concert a fost inserat în manifestarea de mare amploare „Roma Jazz Festival 2022”, organizat de International Music Festival Foundation, Primăria din Roma, Misterul Culturii din Italia și asociația Musica per Roma, astfel încât s-a bucurat de o vizibilitate extraordinară. Întregul festival, bazat pe o intensă cooperare culturală internațională, a adus împreună artiști și muzicieni de renume. Pentru ediția din acest an, au fost invitați să participe artiști de anvergură: Ramona Horvath (România/Franța), Nicolas Rageau (Franța), Simone Anelli (Italia), Mara Dobrescu (România/Franța – din 2018 director artistic al festivalului), Roxana Constantinescu (România/Franța), Răzvan Popovici (România), Florian Mitrea (România/Marea Britanie), Constantin Beschieru (România/Rep. Moldova/Italia), Filippo Tenisci (Italia), Rodica Vică (România/Austria) și Adela Liculescu (România/Franța).

11 noiembrie – 6 decembrie / Expoziția colectivă „Divers/ Similar”, a artiștilor de la Uniunea Artiștilor Plastici, filiala Târgu Mureș. Curatoriată de Maria Bucur, expoziția a cuprins 70 de lucrări aparținând artiștilor mureșeni, din domeniile pictură, sculptură, textile și foto/media. Au expus: Mana (Maria) Bucur, Alexandra Călinescu, Andrea Căbuz, Bocskay

Mircea Cărtărescu a fost invitat special, în ultima seară a Festivalului „Letterature – Festival Internazionale di Roma” – 12-21 iulie 2022

Accademia di Romania, în circuitul muzeelor, ambasadelor și instituțiilor de cultură „Musei in Musica” – 22 noiembrie 2022

Vince, Ana Maria Căbuz, Petre Căpriță, Dorel Cozma, Crina Rodica Stănescu, Csíky Szabó Ágnes, Eva Barabas, Fekete Zsolt, Mihail Victor Frunză, Gheorghe Pop, Janos Gyarmathy, Levente Herman, Laszlo Hunyadi, Maria Hunyadi, Tibor Jakab, Biro Kálmán Enikő, Kiss Levente, Rozalia Kozma, Kuti Botond, Kuti Dénes, Lucia Călinescu, Mircea Moldovan, Dorel David Morar, Gheorghe Mureșan, Nagy Dalma, Călin Ovidiu Pop, Mihai Pop, Sarolta Puskai, Radu Florea, Sánta Csaba, Mariana Șerban, Mihai Stoica, Teona Toderel și Radu Ciobanu. Proiectul și-a propus să familiarizeze publicul italian cu creativitatea românească, răspunzând astfel obiectivului de a fi o fereastră deschisă către arta contemporană românească și de a continua prezentarea activității filialelor locale ale Uniunii Artiștilor Plastici din România. Proiect organizat de Accademia di Romania din Roma, în colaborare cu UAP Târgu Mureș și cu Accademia d'Ungheria din Roma, cu sprijinul BEC Artem.

19 noiembrie / „Musei in Musica 2022”. Accademia di Romania din Roma a făcut parte din circuitul muzeelor, ambasadelor și al instituțiilor de cultură, pentru ediția din acest an a proiectului „Musei in Musica”. În Galeria de artă a Accademia di Romania din Roma, pianistul Eugenio Abbruzzese, soprana Yao Lan și tenorul Guo Haiyang au oferit o seară magică pe ritmurile lui G. Enescu – *Preludio dalla suite* op.3 n.1; R. Schuman – *Novelletta* op. 21 nr. 8; B. Bartók – *6 Danze popolari romene (Jocul cu bățul-Brâul-Topogó / Pe loc-Buciumeua-Poarga Românească-Mărunțel)*; Tosti – *Ideale*; Puccini – *Vissi d'arte*; Ponchielli – *O suave fanciulla*; Tosti – *A vucchella*; Lloyd Webber – *Think of me*; Verdi – *Il brindisi*. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Zetema Progetto Cultura și Conservatorul Santa Cecilia din Roma. În cadrul programului special creat de Accademia di Romania pentru „Musei

in Musica”, a putut fi vizitată și expoziția colectivă „Divers/Similar”. Până la finalul programului, peste două sute de vizitatori au trecut pragul galeriei.

23 noiembrie / „I mercoledì letterari” – prezentarea cărții *Pălăvrăgeli despre ego-ul unui Pinocchio. Machiavelli tratat rău-tratat / Begole sull'ego di un Pinocchio. Machiavelli trattato bis-tratato* de Elisabeta Petrescu, în sala de conferințe a Academia di Romania din Roma. Alături de scriitoare au intervenit editorul Enrico Venni și scriitorul italian Giorgio Ghiotti. Cartea este o provocatoare reinterpretare modernă, în formă de text teatral, a poveștii îndrăgitei păpuși din lemn, cu incursiuni în teoriile lui Machiavelli, dar și în literatura contemporană și chiar în cultura pop. Autoarea a fost elogiată pentru profunda stăpânire a diferitelor straturi ale culturii italiene clasice și contemporane, pentru rafinata sa cunoaștere a limbii italiene și a nuanțelor acesteia, dar și pentru ingeniozitate și abilitățile de scriere.

28-29 noiembrie / „Bisericile cu patru abside din Balcani în Antichitatea târzie”, simpozionul final din cadrul proiectului amplu „Danubius – Organizarea ecleziastică și topografia creștină din zona Dunării de Jos în Antichitatea târzie (secolele III și VIII)”, având ca principal inițiator Universitatea din Lille. Conferința de la sediul Accademia di Romania și de la Pontificio Istituto di Archeologia Cristiana a prezentat publicului de specialitate rezultatele descoperirii și analizării unui sit arheologic amplasat în Bulgaria, aflat la câțiva km sud de monumentul Tropaeum Traiani lângă Krușari: un edificiu de cult creștin tetraconch (cu patru abside). Descoperirea este cu atât mai relevantă cu cât permite o trimitere mai amplă la acest tip

de edificii din arhitectura paleo-creștină. Reprezentanța ICR a găzduit a doua zi a lucrărilor acestei conferințe internaționale pe teme relevante de arheologie, mai exact tema bisericilor din Antichitatea târzie în Peninsula Balcanică (Zaldapa în Bulgaria, Caričin Grad în Serbia, Salone în Croația etc.), cu participarea unor specialiști din domeniu care au cercetat situri din Crimeea, Orientul Mijlociu, Africa de Nord etc. Programul a prevăzut intervenții ale următorilor specialiști, împărțite pe sesiuni, în cele două zile de simpozion: Dominic Moreau (surse textuale), Irina Achim, Georgi Atanasov și Albena Milanova (Zaldapa), Elio Hobdari (Zaldapa), Vujadin Ivanišević și Catherine Vanderheyde (Caričin Grad), Pascale Chevalier (Salone), Ljubinka Džidrova (Ohrid), Elena Klenina și Andrzej B. Biernacki (Cherson), Elsa Rocca (Africa de Nord), François Delahaye (Péluse). Contextul științific al acestei conferințe a fost dat de faptul că, în toamna anului 2019, componenta bulgară a Misiunii Arheologice Internaționale a descoperit, la est de Bazilica 3, resturile unui edificiu care la momentul respectiv părea a fi o biserică cu trei abside.

30 noiembrie / „Culorile României. Rapsodiile române pentru vioară și orchestră” – concert cu ocazia Zilei Naționale. Accademia di Romania din Roma, în colaborare cu Ambasada României în Italia și Conservatorul Santa Cecilia din Roma, a organizat concertul „I Colori della Romania, Le Rapsodie romene per violino e orchestra”, cu participarea Orchestrei de cameră a Conservatorului, condusă de Thierry Huillet, alături de solista Clara Cernat, la vioară. Concertul s-a desfășurat la Sala Accademica de la Conservatorul Santa Cecilia din Roma. Evenimentul a fost transmis în direct pe paginile de socializare ale Accademia di Romania și Ambasadei României în Italia, și s-a bucurat de participarea a peste 400 de persoane, membri

ai comunității de români din Italia, ai mediului cultural, academic și de afaceri din Italia, precum și membri ai corpului diplomatic și consular acreditat la Roma. În deschidere au luat cuvântul: E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadorul României în Italia, prof. Rudolf Dinu, directorul Accademia di Romania din Roma, Lea Pavarini, responsabil Relații Internaționale la Conservatorul Santa Cecilia din Roma și dr. Marco Villani, președintele Conservatorului Santa Cecilia din Roma. Concertul a făcut parte din seria de acțiuni pregătite pentru a marca Ziua Națională a României la Roma, în anul 2022, care a mai cuprins două alte manifestări organizate de Ambasada României în Italia, în parteneriat cu Accademia di Romania din Roma.

8-10 decembrie / „Zilele filmului românesc la Roma”, la Casa del Cinema din Roma, edificiu emblematic pentru iubitorii celei de a șaptea arte, situat în interiorul parcului Villa Borghese. Ceremonia de deschidere a Zilelor Filmului Românesc de la Roma a avut loc în prezența ministrului român al culturii, Lucian Romașcanu, a ambasadorului României în Republica Italiană, E.S. doamna Gabriela Dancău, precum și a reprezentanților Dacin Sara – Șerban Marinescu, Bogdan Ficeac, Dorel Vișan – care au susținut alocuțiunile. În preambulul proiecției inaugurale, criticul și istoricul de film prof. univ. dr. Manuela Cernat a susținut prelegerea cu titlul „O retrospectivă asupra cinematografiei românești”. Totodată, în prezența regizorului Nae Caranfil, a avut loc proiecția filmului *Restul e tăcere*, urmată de o întâlnire a publicului cu regizorul român. Selecția filmelor a fost realizată de coorganizatorii acestui demers, în program fiind incluse filmele: *Grindul Șacalilor*, r.: Napoleon Helmis (2021), *Marocco*, r.: Emanuel Pârnu (2021), *Dincolo de calea ferată*, r.: Cătălin Mitulescu (România 2016), toate acestea urmate de o sesiune Q&A cu regizorii români și cu actrița Ada

Condeescu, precum și *Două lozuri*, r.: Paul Negoescu (2016) și *Nostalgia dictaturii*, r.: Marius Barna. Proiect organizat de Accademia di Romania din Roma, în colaborare cu Ambasada României în Republica Italiană, Asociația Dacin Sara din București, Centrul Național al Cinematografiei din București și ProEvent Roma, cu susținerea Băncii Transilvania, Carrefour România și Digital World Printing.

9-29 decembrie / Expoziția de artă contemporană „Stări ale sufletului” / „Stati d’animo”, a artistei Anca Boeriu, la sediul Accademia di Romania. Curatoriată de Ana Negoită, expoziția a adus în prim-plan practica artistică și cercetările vizuale întreprinse de una dintre cele mai active personalități feminine din arta plastică din România, promotoarea unui discurs artistic care vizează în mod direct probleme sociale și culturale, precum stereotipurile de gen, relația genurilor în societate, problematica traumei. Artista a abordat o serie de tehnici diverse care au fost integrate într-un demers multimedia: lucrări de grafică de mari dimensiuni, ceramică, instalații obiect etc., lucrări care relevă o vastă cercetare interdisciplinară. Proiectul a avut și o dimensiune pedagogică, implicând în conceperea și structurarea acestuia masteranzii Centrului de Excelență în studiul Imaginii – CESI, al Universității București, care au ca specializare studii culturale și studii curatoriale. Anca Boeriu este cunoscută publicului în zona de grafică, fiind și președinta secției de grafică a Uniunii Artiștilor Plastici din România și cadru didactic la catedra de grafică a Universității Naționale de Arte din București.

10 decembrie / Cea de-a VII-a ediție a concertului de Crăciun „Tradiții prin ochi de copii”, la Basilica Santi XII Apostoli din

Roma. Proiect organizat în colaborare cu Episcopia Ortodoxă Română a Italiei și cu Asociația „Insieme per Athos”. La ediția din acest an a concertului de Crăciun au participat, pe lângă câteva coruri din parohiile din regiunea Lazio (Guidonia, Ostia, Tivoli și Episcopie) și două grupuri de colindători din țară: grupul „Am fost ș-om fi” din leud, Maramureș acompaniați de Dumitru Dobrican (taragot) și Sorin Rad (acordeon), și Corul „Theotokos” al Parohiei Adormirea Maicii Domnului din Brad, Hunedoara, coordonat de dirijorul Ioana Macsim și de părintele Alexandru Letea. Evenimentul a fost prezentat de trei copii români – Miriam Cosma, Teodora Șurubaru și Stefano Graveli, toți născuți în Italia. Lângă micii prezentatori au luat cuvântul și „urătorii”: Oana Boșca-Mălin, coordonator de programe al Accademia di Romania; Natalia Lăzureanu, diplomat-reprezentant al Ambasadei României în Italia; Adina Lovin, însărcinată afaceri Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun; părintele Gheorghe Militaru, vicarul arhiepiscopiei române în Italia și Vladimir Sacagiu, reprezentant al Ambasadei Republicii Moldova în Italia, dar și cele două profesoare cu care Accademia di Romania are o strânsă și îndelungată colaborare, Luisa Valmarin și Nicoleta Neșu. Realizatoarea de programe de la TVR Internațional, Corina Dobre a făcut un amplu reportaj legat de acest concert, care a fost transmis pe canalul național. Concertul integral a fost vizionat, din 15 decembrie, și pe paginile de Facebook ale Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, Accademia di Romania din Roma, Asociației „Insieme per l’Athos”, Ambasadei României la Roma, Ambasadei României pe lângă Sfântul Scaun, Ambasadei Republicii Moldova în Italia, precum și pe cea a postului național TVR Internațional și a televiziunii Trinitas TV.

STOCKHOLM

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM

14 ianuarie / Recital de muzică și poezie, de Ziua Culturii Naționale, la sediul ICR Stockholm. Actorii Lucian Muscurel și Luiza Stănescu au recitat, în limba suedeză, creații poetice semnate de Mihai Eminescu, George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Eugen Ionescu, Marin Sorescu, Ileana Mălăncioiu, Gabriela Melinescu, Ana Blandiana, Nichita Stănescu, poeme traduse de Inger Johansson, Ion Miloș, Dan Shafran, Søren Johanson și Gabriela Melinescu. Poeziile au fost însoțite de momente muzicale susținute de violoncelistul suedez Magnus Lanning, membru al Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii Suedeze. Muzicianul a interpretat fragmente din lucrări semnate de Johann Sebastian Bach (*Sarabanda* din a treia *Suită solo pentru violoncel*), Paul Constantinescu (*Passacaglia* din *Sonata Bizantină*), Ingvar Lidholm (*Fantasia sopra Laudi* pentru violoncel), Giovanni Sollima (*Lamentatio*), Ernest Bloch (*Canzona* din prima *Suită solo pentru violoncel*). Proiect realizat în parteneriat cu Ambasada României în Suedia.

27 ianuarie / Dezbateră „Memoria Holocaustului în prezent: să nu uităm niciodată, să nu repetăm niciodată”. ICR Stockholm a marcat Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului printr-o discuție online între cercetătoarele Diana I. Popescu și Tanja Schult. Diana I. Popescu este cercetătoare onorifică la Institutul Birkbeck pentru Studiul Antisemitismului, din cadrul Universității din Londra, și la Universitatea din Nottingham, iar Tanja Schult este profesor asociat și lector senior al Departamentului de Cultură și Estetică de la Universitatea din Stockholm. Cele două cercetătoare sunt autoarele recentului volum *Performative Holocaust Commemoration in the 21st Century* (Routledge, 2021). Invitatele au reflectat asupra memoriei Holocaustului în prezent, prin prisma cercetării lor asupra dimensiunilor și practicilor performative ale culturii memoriale a Holocaustului, prezentând studii de caz specifice, incluse în volumul recent. Ele au conectat memoria performativă la peisajul mai larg al culturii memoriei Holocaustului, făcând referire în special la patru țări – România, Anglia, Suedia și Austria.

2-5 februarie / Prezențe românești la Festivalul Internațional de Film de la Göteborg (GIFF), ediția a XLX-a. ICR Stockholm a susținut participarea unor membri din echipa filmului *Om Câine/Man and Dog*, r.: Ștefan Constantinescu, selectat pentru a fi prezentat publicului suedez. *Om Câine*, primul lungmetraj regizat de Ștefan Constantinescu, cu actorii Bogdan Dumitrache și Ofelia Popii în rolurile principale, a fost proiectat, în cadrul festivalului, la 2 februarie (premiera mondială), 3 și 5 februarie, precum și online. Echipa filmului, incluzându-i pe producătoarea Diana Păroiu și pe scenaristul Andrei Epure, a participat la vizionarea filmului și la o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul.

17 februarie / Conferința „The Newborn, From the Portrait to the Essence of Figure”, susținută de cercetătoarea Doina Lemny, la sediul ICR Stockholm, pentru a marca Ziua Națională „Constantin Brâncuși”. Prezentarea Doinei Lemny, doctor în istoria artei, muzeograf-cercetător la Muzeul Național de Artă Modernă, Centrul Pompidou din Paris, a fost urmată de discuția cu scriitoarea și curatoarea Sara Rossling, președinta secțiunii suedeze a Asociației de Artă Nordică. Dialogul a avut ca punct de plecare lucrarea în marmură *Nou-născut II*, ce se află în colecția permanentă a Muzeului de Artă Modernă din Stockholm din 1961, când sculptura a fost achiziționată de muzeul suedez. Cercetătoarea Doina Lemny a analizat lucrarea brâncușiană cu referire la diversele etape ale operei sculptorului, la contextul creației sale, a adus în discuție elemente biografice care au contribuit la geneza operei și la receptarea acesteia de criticii de artă. Opera a fost prezentată în relație cu creații ale sculptorului din mari muzee ale lumii și în context contemporan mai larg. Discuția dintre Doina Lemny și Sara Rossling a fost urmată de întrebări din partea publicului care au vizat aspecte precum: corespondența sculptorului, călătoriile în SUA, India și Egipt, biblioteca personală și lecturile care l-au inspirat, legătura cu regimul comunist din România după cel de-al Doilea Război Mondial și donarea operelor sale statului francez. Complementar, ICR Stockholm, în colaborare cu Ambasada României în Norvegia, a difuzat, la 18 februarie, prezentarea online, în limba română, a lucrării Doinei Lemny „L-au întâlnit pe Brâncuși”, material video realizat în 2021.

6 și 9 martie / Concertele primăverii în Norvegia. ICR Stockholm, în colaborare cu Ambasada României în Norvegia și cu DeMit Production, a organizat două concerte de operă, la sala Eikenes Sallen din Stavanger, în data de 6 martie, și la

sala Rommen Scene din Oslo, în data de 9 martie. Concertele au fost susținute de Ioana Carmen Demit (soprană), Kjerstin Løvdal (soprană), Tunde Gaspar (alto), Gabriel Birjovanu (tenor), Florin Demit (bariton) și Natanael Uifalean (bas), care au interpretat, alături de pianistul acompaniator Gabor Nagy, duete celebre și momente de ansamblu vocal din opera lirică universal, semnate de compozitori precum: Giacomo Puccini, Giuseppe Verdi, Wolfgang Amadeus Mozart, Vincenzo Bellini, Georges Bizet, Franz Lehár, Luigi Denza, Jacque Offenbach. În programul celor două evenimente au fost incluse și patru piese românești, semnate de George Enescu, Tiberiu Brediceanu, Aurel Eliade și George Grigoriu. În preambulul concertului de la Stavanger, alături de un public numeros și personalități din domeniul cultural, au participat diplomați care au vizitat Centrul NATO pentru operațiuni comune de antrenament militar din localitate.

16-22 martie / Scurtmetraj românesc la Festivalul Francofoniei de la Stockholm și Oslo. ICR Stockholm, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Suediei, Ambasada României în Regatul Norvegiei și Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București, a organizat două proiecții ale scurtmetrajului *Prin oraș circulă scurte povești de dragoste* (2021), regizat de Carina Gabriela Dașoveanu, în contextul Festivalului Francofoniei din Stockholm și Oslo și al Lunii Francofoniei. Filmul regizat de Carina Gabriela Dașoveanu a obținut, în 2021, premiul al treilea în secțiunea Cinéfondation a Festivalului de la Cannes. În perioada 16-17 martie, scurtmetrajul a fost prezentat la sediul Centrului Cultural African din Oslo, alături de scurtmetraje din Grecia, România, Canada, Polonia, Mexic, Tunisia, Maroc și Elveția,

iar pe data de 22 martie mai multe ambasade francofone din Stockholm, în parteneriat cu cinematograful Zita, au prezentat patru scurtmetraje având ca temă diversitatea. Proiecția a fost urmată de prezentarea Annei Carlstedt, lider educațional și cercetător al Universității din Stockholm, despre diversitate și toleranță, precum și de o sesiune de Q&A, pe marginea filmelor proiectate. Carina-Gabriela Dașoveanu studiază în cadrul UNATC Film, *Prin oraș circulară scurte povești de dragoste* fiind al șaselea film al tinerei regizoare.

8 aprilie – 20 mai / „Building books, publishing bridges“ – lansare de carte bilingvă pentru copii și discuții tematice. ICR Stockholm, în colaborare cu editura suedeză pionier press, Casa de Cultură din Stockholm și festivalul de carte Stockholms bokhelg, a organizat trei evenimente dedicate literaturii pentru copii și promovării lecturii în rândul copiilor. Proiectul a început în data de 8 aprilie, cu o lectură de carte susținută de editoarea Arina Stoenescu, la biblioteca pentru copii a Casei de Cultură din Stockholm. De asemenea, ICR Stockholm și pionier press au organizat, la 19 mai, la biblioteca orașului Stockholm, filiala din Skärholmen, o discuție despre literatura romă pentru copii, împreună cu Fred Taikon, Gunilla Lundgren, Ioanida Costache, moderată de Arina Stoenescu, iar la sediul ICR Stockholm a avut loc lansarea cărții *Sömn/Somnul*, de Cecilia Strömberg și Doina Roșu, urmată de lectură de carte, împreună cu scriitoarea Cecilia Strömberg și ilustratoarea Doina Roșu. A doua zi, sediul ICR Stockholm a găzduit o discuție, urmată de o lectură din cartea *Äggska/Coajă de ou*, de Taliah Pollack și Oana Achitei, cu Taliah Pollak, Doina Roșu și Arina Stoenescu. Prezentarea istoriei cărții ilustrate din România, realizată

de Doina Roșu, membră a Clubului Ilustratorilor Români, a fost completată de un mic atelier de carte pentru copii susținut de Doina Roșu și Arina Stoenescu, și de o prezentare a autorilor români de literatură pentru copii, din colecțiile editurii pionier press (printre care Cristina Andone, Sînziana Popescu, Adina Rosetti). Evenimentele au fost organizate în cadrul festivalului literar Stockholms bokhelg (Weekend-ul cărții de la Stockholm), ce reunește anual peste o sută de edituri, librării, muzee și organizații culturale, care, în decursul unui weekend, organizează lansări de carte, discuții literare și mese rotunde cu actori importanți din domeniul literar. Proiectul a avut ca scop susținerea lecturii și implicarea activă a copiilor și promovarea cărții bilingve ilustrate.

4 mai / Proiecția lungmetrajului *Otto barbarul*, filmul de de-

but al Ruxandrei Ghițescu, la cinematograful Klara. Eveniment organizat în colaborare cu Casa de Cultură din Stockholm, în cadrul programului Noul Cinematograf European 2022. Înainte de proiecția filmului, a fost difuzat un interviu cu regizoarea Ruxandra Ghițescu, realizat de Johannes Mayer, coordonator de programe la Biblioteca orașului Stockholm/ Kulturbiblioteket.

Concert aniversar dedicat lui Sergiu Celibidache, susținut de Ion Bogdan Ștefănescu și Laurențiu Topală – 3 iunie 2022

Expoziția „Serenity”, a artistei vizuale Dorina Mocan – 11 mai – 17 august 2022

11 mai – 17 august / Expoziția „Serenity”, a artistei vizuale Dorina Mocan, la sediul ICR Stockholm. La vernisaj, alături de autoarea Dorina Mocan, au vorbit istoricul de artă Louise Lyberg, prima doamnă a Curții Reginei Suediei în perioada 1993-2003, fost șef intendent la casa de licitație Bukowski, și sculptorul suedez Christer Lönngren, care a expus câteva lucrări în galeria ICR Stockholm. Expoziția, care a inclus 38 de tablouri, a reprezentat o privire retrospectivă asupra ultimului deceniu de creație al artistei. „Serenity” a inclus și o serie de tablouri centrate pe prezențe feminine inefabile, cu numele de Cornelia și Sara, care apar în diferite ipostaze, dar și motivul grădinii exotice, cu nostalgia paradisului pierdut, toate lucrările purtând pecetea luminii și a unei „declarații de iubire”. Expoziția a fost promovată online, printr-un catalog dedicat, realizat de arhitectul și criticul Dragoș Dordea.

16 mai / Lansare la Stockholm a traducerii suedeze a volumului *Vizuina luminată. Jurnal de sanatoriu (Upplyst gryt. Sanatoriedagbok)* de Max Blecher. ICR Stockholm, în colaborare cu editura suedeză H:ström Text&Kultur, a organizat un eveniment dedicat scriitorului român Max Blecher, cu ocazia traducerii în limba suedeză a volumului *Vizuina luminată. Jurnal de sanatoriu (Upplyst gryt. Sanatoriedagbok, h:ström, 2021)*. La discuția de la sediul ICR Stockholm au contribuit scriitoarea suedeză Cecilia Hansson și criticul literar și profesorul Doris Mironescu. Moderatorul discuției a fost scriitorul Henrik C Enbohm, membru al PEN Clubului Suedez. Din partea editurii H:ström Text & Kultur a luat cuvântul redactorul cărții, Adam Persson. În deschiderea serii, directorul ICR Stockholm, Bogdan Popescu, a făcut o prezentare a scriitorului român, a edițiilor operei sale publicate în România,

Suedia și în alte țări, și a receptării sale de către critica literară. Temele discutate au vizat: analiza *Vizuinii luminate* în raport cu celelalte opere ale autorului, contextul scrierii cărții, corespondența lui Max Blecher cu scriitorii avangardiști din România – Geo Bogza, Sașa Pană, opera lui Max Blecher în raport cu operele altor scriitori ai vremii sale, precum Bruno Schultz sau Franz Kafka.

25-29 mai / Prezență românească la târgul alternativ de artă Supermarket 2022. ICR Stockholm a sprijinit participarea a două galerii românești la ediția din 2022 a celui mai important târg alternativ de artă din Suedia, Supermarket Independent Art Fair: Centrul de artă Lateral ArtSpace din Cluj și grupul artistic ETAJ *artist-run space* din București. Artiștii vizuali și curatorii români prezenți la Stockholm au avut ocazia să cunoască curatori, galeriști, reprezentanți ai instituțiilor de artă din spațiul nordic, să își prezinte proiectele și să facă schimb de experiență cu reprezentanții a 63 de galerii din peste 20 de țări. Cele două galerii românești au expus la Stockholm lucrările a aproximativ 15 artiști români contemporani. Pe durata târgului, reprezentanții Lateral ArtSpace au fost invitați la o serie de discuții pe teme de artă contemporană; Cristina Curcan a susținut prelegerea „Inițiative artistice independente în România”, la 25 mai, în cadrul secțiunii Supermarket Forum, în cadrul parteneriatului dintre Supermarket și IASPIS (International Artists Studio din Stockholm). Curatoarea a participat, alături de manageri culturali și coordonatori ai unor spații artistice din Egipt (Cairo), New York și Philadelphia (SUA), Brest (Belarus), la dezbateră publică: „How to Survive without Public Funding”, în data de 27 mai, și a susținut, în data de 28 mai, o prelegere publică cu tema „Gentrification”, în cadrul

secțiunii Supermarket Meetings. Invitați pentru prima dată la Supermarket 2022, ETAJ *artist-run space* a abordat teme precum apropierea culturală, exotizarea și globalizarea, reflectate în arta contemporană, subliniind dihotomia Est-Vest. ETAJ a ridicat întrebări importante despre situația pieței de artă în prezent, amenajând spațiul ca o micro-agoră care să invite la discuții cu vizitatorii despre latura speculativă și mecanismele capitaliste cu care se confruntă piața de artă. Expoziția de la stand a fost o producție de instalații pe care toți artiștii expozanți (Radu Carnariu, Mircea Modreanu, Radu Pandelescu, Iliana Schileru, Andrei Tudoran, Ruxandra Tudoran, Ionuț Zevideanu, Lucian Milea, Antonia Corduneanu și Ana Cristina Toma) au realizat-o printr-un concept colectiv, în timp ce artiștii care au interacționat cu publicul, printr-un plan de acțiune performativ, au purtat ținute similare, marcate cu sigla „ETAJ”.

3 iunie / Concert aniversar dedicat lui Sergiu Celibidache, la 110 ani de la nașterea muzicianului, la sediul ICR Stockholm. Proiectul a inclus un concert de muzică clasică, susținut de Ion Bogdan Ștefănescu (flaut) și Laurențiu Topală (chitară clasică), și lansarea DVD-ului documentar *Pe urmele lui Sergiu Celibidache*, pentru a aniversa nașterea dirijorului. Recitalul celor doi artiști invitați, intitulat „The Joy of Music!”, a parcurs marile epoci muzicale consacrate, de la Renaștere până în prezent, incluzând lucrări ale unor compozitori români importanți: Dinu Lipatti, Horațiu Rădulescu, Doina Rotaru și Violeta Dinescu. Complementar, a fost lansat DVD-ul cu filmul documentar *Despre Sergiu Celibidache, cu dragoste, după 25 de ani*, realizat de ICR Stockholm și Trinitas TV, la finalul anului 2021. DVD-ul, subtitrat în limba suedeză (traducere realizată de Åsa Apelkvist), a fost prezentat

de realizatoarea sa, jurnalista Cristina Liberis. Filmul documentar prezintă o întâlnire emoționantă cu trei dintre cei mai apreciați muzicieni scandinavi, Arve Tellefsen, Christer Thorvaldsson, Stig Nilsson, care l-au însoțit pe Celibidache în parcursul carierei acestuia în Suedia. Alături de documentar, au fost imprimate pe DVD încă patru interviuri cu cei trei muzicieni.

16 august / Poeta Gabriela Melinescu, sărbătorită de ICR Stockholm, la vârsta de 80 de ani, la sediul ICR Stockholm. Evenimentul a inclus patru prelegeri, o masa rotundă, o lectură poetică, o expoziție cu gravuri și obiecte personale ale Gabrielei Melinescu și proiecția unui film documentar. Au participat numeroase oficialități și personalități din lumea culturală suedeză și românească, precum Andrei Novac, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe și E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei. Evenimentul a fost deschis de Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm, cu mesajul președintelui Institutului Cultural Român, Liviu Jicman, în onoarea Gabrielei Melinescu, manifestând dorința ICR de recuperare a acestei scriitoare unice, aparținând atât literaturii române, cât și celei suedeze, prin traducerea lucrărilor sale inedite și aducerea lor în circuitul literaturii contemporane în următorii ani. La dezbateră literară dedicată scriitoarei au contribuit, din Suedia, scriitoarea Agneta Pleijel și traducătoarea Inger Johansson și, din România, Denisa Comănescu, scriitoare și editoare a operei Gabrielei Melinescu. Cunoscuta scriitoare suedeză Eva Ström a moderat dezbateră literară de la sediul ICR Stockholm. Editoarea Denisa Comănescu a punctat importanța operei Gabrielei Melinescu în România și faptul că autoarea nu a făcut niciodată compromisuri politice, iar invitatele suedeze

Gabriela Melinescu fyller 80 år

Samtal. Utställning. Dokumentärfilm

16 augusti, kl.18:30

Rumänska kulturinstitutet (Skeppsbron 20)

Medverkar:

Inger Johansson / översättare

Agneta Pleijel / författare

Eva Ström / författare

Denisa Comănescu / förläggare / författare

Dokumentärfilmen
om Gabriela Melinescu

med text på engelska och gjord av
Sanda Vișan, visas i samarbete med TVR.

au rememorat cum au cunoscut-o pe scriitoare după venirea acesteia în Suedia în 1975, în urma căsătoriei cu editorul suedez René Coeckelberghs. Un film documentar despre Gabriela Melinescu, din Arhiva de Aur a TVR, a fost prezentat publicului suedez, în premieră, subtitrat în engleză, în prezența realizatoarei Sanda Vișan. TVR Internațional, care a difuzat simultan filmul și în România. După proiecția filmului, a avut loc vernisajul unei expoziții de pictură, gravuri, obiecte și desene semnate de Gabriela Melinescu. Expoziția, coordonată de curatorii Silvia Luca și Constanțiu Mara, a constituit o

retrospectivă a operei artistice a Gabrielei Melinescu și a cuprins diplome, cărți, fotografii și fotocopii din corespondența scriitoarei, scrisorile originale făcând parte din patrimoniul Muzeului Național al Literaturii Române. Expoziția a inclus Premiul Național de Poezie Mihai Eminescu-Opera Omnia pe anul 2005 și Premiul Institutului Cultural Român, un trofeu în bronz semnat de artistul plastic Marcel Guguianu, acordat în 2004 cu ocazia înființării ICR. Seara dedicată Gabrielei Melinescu s-a încheiat cu poezii traduse în limba suedeză de Inger Johansson și Dan Shafran, în lectura Arinei Stoenescu.

15 septembrie / Proiecția filmului *Maria, Regina României* r.: Alexis Cahill, Brigitte Drodloff, la sediul reprezentanței. Proiect organizat de ICR Stockholm în colaborare cu Asociația Monarhistă Suedeză („Rojalistiska Föreningen”) și cu agenția de turism suedeză „Experience Transylvania”. Evenimentul a fost deschis de Bogdan Popescu, director ICR Stockholm, care a subliniat valoarea istorică și artistică a filmului. E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, a remarcat, în contextul omagierii vieții Reginei Elizabeta a II-a a Marii Britanii, care și-a servit cu devotament țara timp de șapte decenii, importanța și rolul pe care monarhii îl joacă în momente cheie ale istoriei, devenind repere morale care inspiră în depășirea provocărilor și incertitudinilor. Gloria Andersson, reprezentanta agenției „Experience Transylvania” și membră a Asociației Monarhiste Suedeze, a citit fragmente din jurnalul Reginei Maria, a prezentat originile și legăturile sale de rudenie cu diferite case regale și a evocat amplu personalitatea Reginei Maria, care a știut să își folosească curajul, carisma, inteligența și abilitățile diplomatice pentru a-i influența pe cei mai puternici lideri ai lumii să recunoască frontierele României Mari în primăvara anului 1919, în cadrul Conferinței

de Pace. Filmul a fost apreciat de publicul prezent, interesat în mod deosebit de monarhia românească. La finalul vizionării, Patrik Åkesson, președintele Asociației Monarhiste Suedeze, a apreciat scenariul documentat riguros și a felicitat călduros organizatorii pentru inițiativă.

30 noiembrie, 1 decembrie / Concerte de Ziua Națională a României susținute de soprana Felicia Filip, violoncelistul Anton Niculescu și pianistul Viniciu Moroianu, la Muzeul de Istorie și la sediul ICR Stockholm. Proiect organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Suediei. La primul concert, desfășurat la Sala barocă a Muzeului de Istorie din Stockholm, au participat membri ai Parlamentului (președintele Comisiei de Politică Externă și cel al Comisiei pentru Comerț și Industrie), înalți oficiali guvernamentali (la nivel de director general din MAE suedez), ambasadori și reprezentanți ai corpului diplomatic, consuli onorifici ai României și personalități de marcă din comunitatea românească din Regatul Suediei. Cei trei muzicieni au susținut un al doilea recital, în data de 1 decembrie, la sediul ICR Stockholm. Din programul artistic al celor două concerte au făcut parte lucrări semnate de George Enescu, Dinu Lipatti, Constantin Dimitrescu, W.A. Mozart, Eduard Caudella, Alexander Glazunov, P. I. Ceaikovski, Béla Bartók, Johannes Brahms, César Franck, Leonard Bernstein. Artiștii Felicia Filip și Marin Cazacu, alături de Bogdan Popescu, director ICR Stockholm, au acordat un interviu în cadrul emisiunii „Români în lume” de la Radio România Cultural. În această perioadă, soprana Felicia Filip a avut numeroase intervenții la posturi de radio și de televiziune din România.

1 decembrie / Concert extraordinar susținut de ansamblul cameral Violoncellissimo, de Ziua Națională a României, la Oslo. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Norvegiei și cu Centrul National de Artă Tinerimea Română, la sala OsloMet din campusul Universității Metropolitane din Oslo, pentru a marca Ziua Națională a României. Ansamblul Violoncellissimo este condus de violoncelistul și profesorul Marin Cazacu. Din ansamblul invitat la Oslo au făcut parte 12 violonceliști, un pianist și un percuționist, care au interpretat lucrări de: Johann Schrammel, G. Fr. Haendel, Constantin Dimitrescu, Cornelia Tăutu, Astor Piazzolla, Burt Bacharach/ V. Despalj (aranjament), Dmitri Șostakovici, Rimski Korsakov, Ramin Djawadi, Radu Sinaci, Freddie Mercury și Sabin Pautza (aranjament). Ambasadorul României în Regatul Norvegiei, E.S. domnul Cristian Bădescu, a rostit un discurs în care a prezentat semnificația Zilei Naționale a României, reper fundamental al unității și solidarității poporului român. Din partea autorităților norvegiene a vorbit Erik Strøm, directorul Direcției Europa Centrală și Granturi SEE și Norvegiene din Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei, care a transmis un mesaj din partea directorului general pentru afaceri europene, doamna Laila Stenseng.

6-7 decembrie / Concerte de cântece tradiționale, susținute de Sofia Vicoveanca la Stockholm, cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Interpreta de muzică populară a susținut două concerte în capitala Suediei, în cadrul unui proiect organizat de ICR Stockholm, împreună cu Ambasada României în Regatul Suediei și Episcopia Ortodoxă Română a Europei de Nord. Sofia Vicoveanca a oferit primul moment muzical în Paraclisul Centrului Episcopal din Stockholm, la invitația Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, în data de 6 decembrie,

de sărbătoarea Sfântului Nicolae. La Centrul Episcopal a avut loc și o Liturghie Arhierescă săvârșită de către P.S. Părintele Episcop Macarie Drăgoi, urmată de colinde. Al doilea eveniment, din 7 decembrie, s-a desfășurat la Ambasada României în Regatul Suediei. La Stockholm, Sofia Vicoveanca a interpretat colinde, bocete, cântece de joc și jale, balade, doine din zona Bucovinei. Cântecele *Lume, lume trecătoare, M-am sfădit rău cu bădița, Am avut un pui pe lume, Bătrânețea când te bate, Săracă vecina mea, Bucovină, mândră floare, Țăsta-i joc din Bucovina* au fost apreciate de publicul din diaspora românească din Suedia.

8 decembrie 2022 – 20 februarie 2023 / Expoziție a artistei Corina Preda-Perianu, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, la sediul ICR Stockholm. Intitulată „Plaiul Soarelui – Mărturisiri picturale și grafice despre satul românesc”, expoziția a fost deschisă la 8 decembrie, în prezența artistei vizuale, a directorului ICR Stockholm, Bogdan Popescu, a curatorului Dinu Dunca și a unui public numeros. La vernisaj au participat și Preasfințitul Părinte Macarie, Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, și alte personalități din lumea culturală suedeză și diaspora românească din Stockholm. Organizată de ICR Stockholm în colaborare cu firma de arhitectură Arkiland Landskapsarkitektur AB, expoziția a oferit o privire retrospectivă asupra tradițiilor românești, care a inclus acuarele, pânze în ulei, pasteluri, desene în cărbune, peniță. Lucrările Corinei Preda-Perianu prezintă peisaje și sate din România, alături de chipuri expresive ale unor bătrâni, figuri arhetipale ale satului românesc. La finalul vernisajului, ansamblul Vatra, coordonat de soprana Silvia Luca, a interpretat câteva colinde românești. Evenimentul a fost preluat în media suedeză, fiind recomandat în calendarul prestigiosului cotidian *Dagens Nyheter*.

TEL AVIV

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV

1-18 ianuarie / Proiecții speciale de filme românești în cinemateci din Israel. În urma succesului de care s-au bucurat proiecțiile de film românesc în Israel și ediția 2021 a Festivalului Filmului Românesc, ICR Tel Aviv a organizat o serie de proiecții speciale la cinematecile din Tel Aviv, Haifa și Hertzliya. Au fost prezentate următoarele filme românești: *#dogpoopgirl*, r.: Andrei Huțuleac, *9 povești de dragoste și ură în izolare*, r.: Dan Chișu, *Câmp de maci*, r.: Eugen Jebeleanu, *Memoria*, r.: Maxim Chisnicean – proiecția filmului a avut loc cu sprijinul Ambasadei Republicii Moldova în Israel.

12 ianuarie / Concert de gală la Conservatorul din Tel Aviv, dedicat celebrării Zilei Culturii Naționale, una dintre cele mai importante date din calendarul diplomației publice și culturale, cât și marcării a 15 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană. Concertul, după un concept semnat de Ethan Schmeisser, actualmente director artistic al Operei Naționale din București, a inclus compoziții de muzică românească clasică și contemporană, în interpretarea sopranelor Shiri Magar și

Mirela Grădinaru, alături de baritonii Ionuț Pascu și Sebastian Catană, acompaniați la pian de Ethan Schmeisser. Proiect realizat de ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel și Conservatorul Israelian din Tel Aviv.

16 ianuarie / Conferința „Eminescu și spiritul Junimii în climatul epocii. Întâlnirea cu Moses Gaster”. Sub egida celebrării Zilei Culturii Naționale, ICR Tel Aviv a invitat, online, publicul la un eveniment literar de excepție, intitulat „Eminescu și spiritul Junimii în climatul epocii. Întâlnirea cu Moses Gaster”. Manifestarea, moderată de directorul adjunct al ICR Tel Aviv, Cleopatra Lorințiu, a avut loc prin live streaming pe pagina de Facebook a reprezentanței. Evenimentul s-a bucurat de participarea unor personalități culturale de mare calibru. Astfel, programul a cuprins următoarele prezentări: prof. univ. dr. Moshe Idel – „Întâlnirea lui Eminescu cu Moses Gaster”; prof. univ. dr. acad. Jean Jacques Ashkenasy – „O comparație între viziunea eminesciană asupra folclorului și viziunea lui Moses Gaster”; dr. Lucian Zeev Herșcovici – „Un prieten al lui Eminescu din perioada ieșeană: Hayman Hariton Tiktin”; editorul și scriitorul Lucian Vasiliu – „Junimea și spiritul epocii”, cu o intervenție video preînregistrată.

20 ianuarie / Evenimentul online „Romanian Jewish heritage – a journey in time” / „Moștenirea româno-evreiască – o călătorie în timp”. Eveniment organizat în colaborare cu Hampstead Garden Suburb Synagogue și St John’s Wood Synagogue din Londra. Manifestarea, în limba engleză, a fost moderată de Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv. Au luat cuvântul cunoscutul istoric britanic dr. Charles Landau și artista britanică de origine română Beverley-Jane Stewart.

Dr. Charles Landau a realizat o privire de ansamblu concisă asupra istoriei comunității evreiești din România, în contextul schimbărilor istorice prin care a trecut țara de-a lungul secolelor, când „țările au crescut și au descrescut în mărime pe parcursul istoriei, iar România este una dintre ele”. Artista Beverley-Jane Stewart, a cărei expoziție, „Călătorie în timp, spre rădăcinile românești”, a putut fi vizitată la galeria ICR Tel Aviv, a oferit câteva detalii despre procesul de creație și călătoria de cercetare întreprinsă în România. În lucrările sale, artista prezintă aspecte arhitecturale și culturale ale unor orașe din România de care se leagă rădăcinile ei românești sau care au avut importante comunități evreiești, precum Alba Iulia, Timișoara, București, Botoșani, Galați, Sibiu, Sighet.

25 ianuarie / „Adevăruri tănuite: mărturiile unor supraviețuitori”, eveniment online care a marcat Ziua Internațională de Comemorare a Holocaustului, cât și împlinirea a 81 de ani de la Pogromul de la București. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel, a organizat un eveniment online, transmis prin live streaming pe pagina reprezentanței. În deschidere, a fost difuzat un fragment din interviul realizat cu dr. Hava Haas, supraviețuitoare a crimelor antisemite întreprinse de mișcarea legionară din România, în anul 1941, despre istoria familiei sale – tatăl său fiind binecunoscutul rabin Zvi Herș Guttman. În prezentarea sa, E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, a menționat faptul că Pogromul de la București, împreună cu Pogromul de la Dorohoi (din vara anului 1940), marchează începutul Holocaustului din România, și reprezintă un indicator al urii legionare antisemite. Totodată, în cadrul evenimentului moderat de Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv, a

fost prezentată cartea *Adevăruri tănuite. Mărturiile unui fiu de rabin* (București, Editura Semne, 2008) al cărei autor, Itzhac Guttman Ben-Zvi, este unul dintre fiii rabinului Zvi Guttman. La eveniment a fost prezent și rabinul Elhanan Guttman, care conduce în prezent Sinagoga și Centrul Comunitar *Beit Yaakov și Iosif Guttman* din Tel Aviv, întemeiată de bunicul său, Zvi Guttman, denumită astfel în memoria celor doi frați martiri uciși în timpul Pogromului de la București. Conform rabinului Elhanan Guttman, unul dintre meritele acestei sinagogi și centru comunitar este faptul că duce mai departe moștenirea evreilor români și a iudaismului hasidic românesc.

1 februarie / Conferința „Umorul în filmul românesc și personaje românești în filmul israelian”, susținută de Iris Lackner. Evenimentul a avut loc online și a fost difuzat prin live streaming pe pagina oficială de Facebook a ICR Tel Aviv. Iris Lackner a realizat o analiză de ansamblu a principiilor umorului românesc și reflectarea acestora în producțiile cinematografice autohtone de-a lungul istoriei, cu referiri inclusiv la Noul Val al Cinematografiei Românești. Printre peliculele la care s-a făcut referire s-au numărat: *Moartea domnului Lăzărescu*, *California Dreamin'*, *Nunta mută*, *La Gomera* sau *#dogpoopgirl*, aceasta din urmă fiind inclusă în programul 2021 al Festivalului Filmului Românesc, derulat la cinematecile din Israel. Pentru ilustrarea tipologiilor utilizate de cineaștii israelieni, Iris Lackner a prezentat exemple precum: Sergiu Konstanza din *Halfon Hill doesn't answer*, Nicu Avramescu din *Kazablan*, sau Consulul Israelului în România din *Misiunea directorului de resurse umane*, acesta din urmă fiind interpretat de regretata actriță israeliană de origine română Rozina Cambos.

8 februarie – 4 martie / „Impresii din pandemie” – expoziție a artistei israeliene de origine română Nurit Benyovits. Proiectul artistic a inclus o serie de aproximativ 45 de fotografii, de diverse dimensiuni, alături de un tablou de dimensiuni mari, cărora li se adaugă patru tablouri și o serie de cincisprezece piese de piatră, de dimensiuni mici. Majoritatea lucrărilor au înfățișat peisaje din natură și scene urbane. Vernisajul a fost difuzat online, în data de 10 februarie, pe pagina de Facebook a ICR Tel Aviv, și a inclus un video cu prezentarea artistei, în limba ebraică, și un tur al expoziției.

14 februarie / Celebrarea Zilei Naționale a Lecturii în Israel, printr-un eveniment literar, cu titlul „Invitație la lectură cu Marlana Braester”, la sediul reprezentanței. Manifestarea, moderată de Cleopatra Lorințiu, director adjunct al ICR Tel Aviv, a avut loc în limbile română și ebraică, la sediul ICR Tel Aviv, și a fost transmisă prin live streaming pe canalul de YouTube al instituției. În introducerea programului, Cleopatra Lorințiu a realizat o prezentare a scriitorilor participanți în program și a oferit câteva detalii despre semnificația Zilei Naționale a Lecturii, una dintre cele mai recente date din calendarul diplomației culturale. Ronny Someck, unul dintre cei mai importanți poeți israelieni contemporani, a accentuat importanța traducerii în procesul de receptare al creațiilor literare la nivel internațional și în facilitarea difuzării literaturii și a schimburilor lingvistice între scriitorii și cititorii din întreaga lume. Tânărul poet israelian Eran Hadas a lecturat o serie de poezii semnate de Marlana Braester și a oferit câteva informații despre opera lirică semnată de aceasta, remarcând influențele liricii românești în poeziile scriitoarei. Cea mai prolifică traducătoare a operelor lui Amos Oz

în limba română și, la rândul ei, poetă, Marlana Braester a făcut un periplu literar prin traduceri de literatură israeliană pe care le-a realizat de-a lungul timpului, și a vorbit despre colaborarea literară de lungă durată cu marele scriitor Amos Oz, precum și despre activitatea ei literară la conducerea Asociației Scriitorilor Israelieni de Limbă Franceză și a revistei literare israeliene Continuum.

17 februarie / Prezentare a operei scriitorilor Yenta Mash și Itzhak Panner, în seria de evenimente dedicate culturii idiș „Yiddishkeit”. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada Republicii Moldova în Israel, Leyvik House din Tel Aviv și Asociația Scriitorilor și Jurnaliștilor de Limbă Idiș din Israel. Programul evenimentului dedicat regretaților scriitori israelieni Yenta Mash și Itzhak Panner, desfășurat în limbile ebraică, engleză și idiș, a cuprins o privire de ansamblu asupra creației literare și a moștenirii culturale a celor doi scriitori, precum și prezentarea unora dintre cele mai semnificative opere literare realizate de aceștia, inclusiv povestiri și miniaturi, în limbile idiș și ebraică. Evenimentul a inclus intervenții susținute de Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv, Alexandr Roitman, chargé d'affaires, Ambasada Republicii Moldova în Israel, jurnalista Tova Klinger, Emil Călin, scriitor și cercetător și jurnalista Ilana Cohen-Panner. Nepoată a autorului Itzhak Panner, Ilana Cohen-Panner a vorbit despre „umorul și tristețea din opera sa literară”, precum și despre modul în care reușea să transforme episoade de viață în creații literare succinte, dar complexe. Daniel Galay, poet și director Leyvik House din Tel Aviv, a vorbit despre ceea ce îi apropie pe cei doi scriitori, al căror stil literar este atât de diferit.

22 februarie / Serată muzicală, cu soprana Monica Schwartz și pianistul Ethan Schmeisser, la sediul ICR Tel Aviv, ediția a III-a. Evenimentul s-a desfășurat în limbile română și ebraică, la sediul institutului, și a inclus arii interpretate de soprana de origine română Monica Schwartz, absolventă a Academiei de Muzică și Dans din Ierusalim, acompaniată la pian de Ethan Schmeisser, director artistic al Operei din București. Evenimentul a fost transmis live pe pagina de Facebook a ICR Tel Aviv. Totodată, programul evenimentului a cuprins și înregistrări cu fragmente reprezentative din creația muzicală a unor compozitori români contemporani, precum: Doina Rotaru, Dan Dediu, Liana Alexandra, Șerban Nechifor, Ulpiu Vlad și Anatol Vieru. Programul susținut de Monica Schwartz și Ethan Schmeisser a inclus: Verdi, *Un Ballo in Maschera*; W. A. Mozart, *Die Zauberflöte*; Donizetti, *Linda di Chamounix*; Rossini, *Il barbiere di Siviglia*; Eduard Caudella, *Ochii albaștri-s drăgălași*.

1-18 martie / Celebrarea Zilei Francofoniei, la Cinematecile din Ierusalim și Holon, și la Institutul Francez din Tel Aviv. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Ambasada României în Israel și principalele institute culturale și ambasade francofone acreditate în Israel. Programul a cuprins două evenimente principale. În perioada 1-8 martie, a avut loc Festivalul de Film dedicat Francofoniei, la Cinematecile din Ierusalim și Holon. Au fost proiectate filme din Franța, Canada, Elveția, Bulgaria, Irlanda, Belgia, Grecia. În cadrul Festivalului, România a fost reprezentată de pelicula *Marocco/Mikado*, r.: Emanuel Pârțu (2021). În data de 18 martie, a avut loc Celebrarea Francofoniei la Institutul Francez din Tel Aviv. Au fost organizate standuri cu materiale informative de interes cultural, turistic și istoric, aparținând țărilor participante (Belgia, Canada, Elveția,

Franța, Coasta de Fildeș, Bulgaria, Irlanda, Vietnam, Republica Democrată Congo, Camerun, România, Grecia), precum și un bufet cu produse gastronomice tradiționale. Standul românesc a fost organizat în colaborare cu Ambasada României în Israel.

3 martie / Dezbateri despre scufundarea vaselor Struma și Mefkure, în seria „Pagini de istorie”, la Beer Sheva. În contextul comemorării a 80 de ani de la tragedia scufundării vasului Struma și a 78 de ani de la scufundarea vasului Mefkure, ICR Tel Aviv, în colaborare cu HOR Beer Sheva, a organizat un nou eveniment, dedicat acestor două episoade tragice din istoria evreilor români. Manifestarea a avut loc în limba română, în sala Auditorium a Colegiului Tehnologic din Beer Sheva, și s-a deschis cu intervenții susținute de dr. Nathan Cohen, președinte HOR Beer Sheva, Yaakov Dor, directorul general al Colegiului Tehnologic și Cleopatra Lorințiu, director adjunct al ICR Tel Aviv. În continuarea programului, a fost prezentată videograma realizată de ICR Tel Aviv despre tragedia celor două vase. Materialul video a inclus filmări realizate la principalele edificii comemorative din Israel, dedicate acestor două vase, respectiv: memorialele din Ashdod, Tel Aviv, Petach Tikva și Muzeul „Struma” din Beer Sheva. De asemenea, au fost proiectate imagini de la ceremonia oficială de comemorare a vasului Struma, organizată de Ambasada României și Primăria din Holon, în luna februarie 2022. Evenimentul s-a încheiat cu intervenția lui Avi Heller, membru în comitetul de conducere al Muzeului „Struma” din Beer Sheva.

8 martie / Ziua Internațională a Femeii, celebrată la sediul ICR Tel Aviv prin muzică, lecturi de poezie și arte vizuale, reunite într-un eveniment multidisciplinar, intitulat „Femeia în arte”.

Manifestarea a fost moderată de Cleopatra Lorințiu, director adjunct ICR Tel Aviv, și a fost transmisă prin live streaming pe canalul de YouTube al instituției. Programul serii s-a deschis cu un recital din opera poetei Nina Cassian, în interpretarea Sandrei Sade, cunoscută actriță a teatrului și televiziunii israeliene și personalitate culturală marcantă a comunității israelienilor de origine română. Aceasta a oferit publicului detalii despre colaborările artistice întreprinse cu teatre din România, și a vorbit despre legătura specială pe care o are cu limba română. În continuarea evenimentului, a avut loc vernisajul expoziției de pictură „Flori și culori”, semnată de artista israeliană de origine română Meshipaz Arbel. Artista a oferit detalii despre sursele de inspirație și procesul de creație, precum și despre stilul artistic abordat în lucrările sale. În încheiere, a avut loc un scurt recital, preînregistrat, de muzică tradițională evreiască, de pe CD-ul *Melodies hebraïques*, în interpretarea violoncelistei Sarah Lancu, solistă a Orchestre du Capitole de Toulouse.

10 martie / Seria „Portret de autor”, dedicată regretatului dramaturg israelian de origine română Alexandru Mirodan. Publicist, istoric literar și cunoscut dramaturg și traducător, Mirodan s-a afirmat ca o importantă personalitate literară și editorială atât în România, cât și în Israel. Manifestarea a avut loc în data la care s-au împlinit 12 ani de la dispariția lui Alexandru Mirodan. Despre dramaturgia și activitatea culturală a autorului au discutat, în cadrul unui eveniment moderat de Cleopatra Lorințiu, director adjunct al ICR Tel Aviv, cineastul Costel Safirman și fiul autorului, prof. Vladimir Mirodan, critic de teatru, director al facultății de teatru „Drama Center” din Londra și președintele Asociației școlilor de teatru din Marea Britanie. În intervenția sa, prof. Mirodan a realizat o prezentare a dramaturgului și jurnalistului Alexandru Mirodan. Cineastul

Costel Safirman a vorbit despre prietenia strânsă pe care a avut-o cu Alexandru Mirodan, precum și despre prolifică activitate artistică și editorială întreprinsă de acesta, atât în România, cât și în Israel, surprinzând audiența cu un material video de arhivă – un scurt mesaj video al actorului Radu Beligan, adresat lui Alexandru Mirodan și proiectat în premieră în spațiul public. Programul evenimentului a inclus și proiecții ale unor fragmente din spectacolul de teatru *Ziaristii* (1957) și din pelicula *Șeful sectorului suflete* (1967, regia Gheorghe Vitanidis), care îi are ca protagoniști pe Radu Beligan, Toma Caragiu și Marcela Rusu.

25 martie / Proiecția videogramei realizate de ICR Tel Aviv despre tragedia scufundării vaselor Struma și Mefkure, în seria „Pagini de istorie”. Materialul video prezentat pe pagina de Facebook a reprezentanței a inclus filmări realizate la ceremonia oficială de comemorare a vasului Struma, organizată de Ambasada României și Primăria din Holon, în data de 24 februarie, la memorialele din Ashdod, Petach Tikva și Muzeul „Struma” din Beer Sheva, precum și intervenții din partea unor importante personalități diplomatice și culturale din România și Israel: E.S. domnul Radu Ioanid, ambasador al României în Israel; amb. Colette Avital, președintele Uniunii Organizațiilor Supraviețuitorilor Holocaustului; Arie Reiter, președintele Muzeului „Struma”; Baruch Tercatin, vicepreședintele Muzeului „Struma” din Beer Sheva; dr. Doron Coler, membru în conducerea organizației A.M.I.R.; Moni Seinstein, președintele organizației HOR Petach Tikva.

29 martie – 28 aprilie / Expoziția „Mama Clara trăiește! – iubire, recunoștință și teamă de despărțire”, a artistei Anat Manor, la galeria ICR Tel Aviv. Proiectul a cuprins picturi,

desene și asamblaje realizate de artistă ca un tribut pentru mama ei, Clara Marcus, născută în România, la Târgu Ocna. Încărcate de referințe culturale și personale, lucrările vorbesc despre identitatea și viața familiei artistei, dorind să fie un act artistic de recunoștință și dragoste pentru mama ei și pentru viața sa de până acum. Vernisajul expoziției, în limbile engleză și ebraică, a avut loc în data de 29 martie, cu participarea artistei și a curatoarei Irit Levin, și a fost transmis prin live streaming pe pagina de Facebook a instituției.

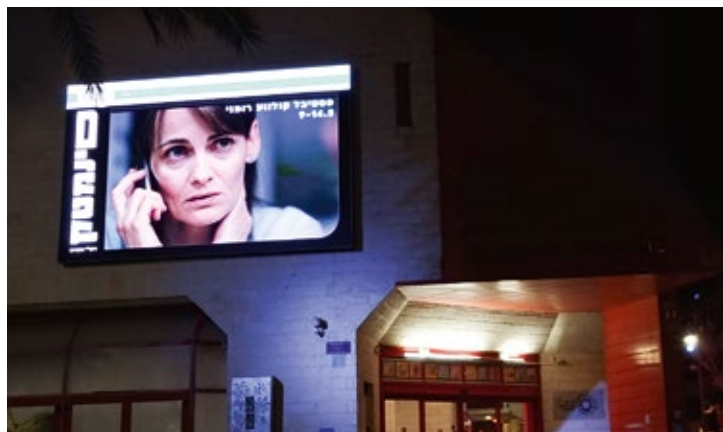
6 aprilie / Eveniment de prezentare al Muzeului virtual al evreilor originari din Români, în seria „Pagini de istorie”. Noul proiect istoriografic și documentar a fost inițiat în Israel și dezvoltat cu ajutorul specialiștilor din România și Israel. Evenimentul a fost moderat de Cleopatra Lorințiu, director adjunct ICR Tel Aviv, și a beneficiat de participarea unor personalități culturale și academice implicate în proiect, precum dr. Natalia Berger, curator și fondator al muzeului; Avraham Poraz, jurist, fost membru în Knesset și fondator al muzeului; Richard Armon, fondator al muzeului și fost consul onorific al României în Israel. În introducerea evenimentului, a fost proiectat mesajul video al dr. Gina Pană, cercetător din România și membră a echipei care se ocupă de dezvoltarea muzeului virtual.

12 aprilie / Seria „Voci feminine în literatura israeliană”: eveniment de prezentare a volumului *My Life as a Nomad. Where is Home?* de Mary Smith, la sediul ICR Tel Aviv. Folosind acest pseudonim literar, autoarea israeliană de origine română Brigitte Battat a adus în fața cititorilor amintiri și episoade semnificative din viața sa, desfășurate pe fundalul hărții călătoriilor sale. În introducerea programului serii, moderat de

Cleopatra Lorințiu, director adjunct ICR Tel Aviv, comentatorii Debbie Battat și dr. Jacob Battat au oferit detalii despre procesul de creație al cărții și despre inspirația care a stat la baza scrierii volumului. Autoarea cărții, Brigitte Battat, a realizat o prezentare amplă a conținutului cărții, punctând anumite amintiri și locuri care i-au marcat copilăria din România, adolescența din Italia și Israel și, ulterior, maturitatea din Marea Britanie și SUA.

1-12 mai / Volumul *Umbre și faleze* de Dinu Flămând, lansat în limba ebraică, în prezența autorului. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Editura Keshev LeShira, Teatrul Evreo-Arab din Yaffo și Librăria Karon Hasfarim din Kiriat Tivon, a organizat o serie de evenimente de lansare și promovare a traducerii în limba ebraică a volumului de autor, cu participarea traducătorilor prof. Moshe Itzhaki și dr. Paul Farkaș, a editorului Rafi Weichert și a cunoscuți poeți și personalități culturale israeliene contemporane. Apărut la editura Keshev LeShira în anul 2021, cu ilustrații de Noa Levin Harif, volumul a beneficiat de două evenimente de lansare, la Teatrul Evreo-Arab din Yaffo, în data de 10 mai, și la Librăria Karon Hasfarim din Kiriat Tivon, în data de 12 mai. În fața unui public cunosător, Dinu Flămând a dialogat cu poetul și traducătorul prof. Moshe Itzhaki și cu traducătorul și criticul literar dr. Paul Farkaș, amintind despre inspirația din spatele operei sale poetice, despre semnificația volumului *Umbre și faleze* în cariera sa literară și despre influența activității sale prolifică de traducător în poeziile sale. De asemenea, Noa Levin Harif, artist și poet, a vorbit despre colaborarea artistică și ilustrarea volumului de poezie, iar prof. Rafi Weichert, poet, traducător și editorul cărții, și-a reafirmat sprijinul pentru poezia românească contemporană, în care a descoperit va-

lențe lirice inedite, și a anunțat apariția în limba ebraică a unui volum de poezie semnat de Marta Petreu. Despre primul contact cu poezia lui Dinu Flămând și impactul acesteia asupra perspectivei literare și personale au luat cuvântul traducătoarea Dina von Schwarze, prof. Yael Gilat, lector și președinte al Asociației pentru Promovarea Artei Femeilor și Studii de Gen din Israel, Mirela Mandel-Abramovici, lector, și traducătorul Idan Barir, influențat personal de lirica lui Dinu Flămând prin prisma rădăcinilor românești din familie.

Festivalul Filmului Românesc în Israel – 9-22 mai 2022 ▲

2-30 mai / Expoziția „Metamorfoze”, a artistei Suly Bornstein Wolff, la sediul ICR Tel Aviv. Expoziția a inclus lucrări de pictură, instalații din sticlă și colaje inspirate de artă tradițională românească. Curator: Vera Pilpoul. În urmă cu patru ani, Suly Bornstein Wolff a vizitat Bucureștiul, ceea ce a reprezentat pentru ea ca un déjà vu – o țară est-europeană plină de arhitectură și biserici din secolele trecute, străzi largi, parcuri verzi pline de flori și culori. Poveștile despre viața din România de dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial le-a auzit pentru prima dată de la soacra ei, care s-a născut în satul Berbești, lângă Sighet, în Maramureș. Ulterior, când soacra s-a întors dintr-o călătorie în România, a adus cu sine multe fotografii și obiecte de decor tradiționale, caracterizate prin culori puternice, realizate din sticlă, textile și lemn. Din aceste obiecte tradiționale, Suly s-a inspirat pentru lucrările sale de pictură și colaj. Lucrările din expoziție au reprezentat întâlnirea nemediată dintre trecutul bogat al culturii române și lucrările kraft contemporane din România, pe de-o parte, și creația artistică a lui Suly Bornstein Wolff, pe de-altă parte, a cărei afinitate pentru materiale, culoare și expresii naturale viu colorate corespund semnelor distinctive ale artei tradiționale românești.

9-22 mai / Ediția 2022 a Festivalului Filmului Românesc în Israel. Șase filme românești, șapte cinemateci israeliene, câteva mii de spectatori – într-un adevărat maraton cinematografic, ediția 2022 a Festivalului Filmului Românesc în Israel s-a desfășurat, pe parcursul a două săptămâni, la Cinematecile din Tel Aviv, Ierusalim, Haifa, Holon, Hertzliya, Rosh Pinna și Sderot. Programul ediției din acest an a inclus și o serie de proiecții speciale adresate publicului foarte tânăr, în cadrul Cinematecii pentru Copii, inaugurată recent la Cinemateca din Holon și la Cinemateca din Rosh Pinna. În cadrul festivalului, au fost prezentate următoarele filme românești: *5 minute*, r.: Dan Chișu; *Căutătorul de vânt*, r.: Mihai Sofronea; *Călătoria fantastică a Maronei*, r.: Anca Damian; *Nostalgia dictaturii*, r.: Marius Th. Barna; *Berliner/Campania*, r.: Marian Crișan; *Luca*, r.: Horațiu Mălăele. Festivalul Filmului Românesc a avut ecou și în presa israeliană de limbă ebraică, engleză sau rusă: *Jerusalem Post*, *Haaretz*, *Habama*, *Novosti*, *Srita*. Cunoscutul critic de film Hannah Brown a apreciat, în cotidianul de mare tiraj *Jerusalem Post*, că „România este, de multă vreme, unul dintre actorii principali de pe scena cinematografiei internaționale, iar ediția 2022 a

Festivalului Filmului Românesc în Israel oferă publicului producții cinematografice de calitate”. Curatorul Festivalului, Iris Lackner a acordat un interviu corespondentului Radio România Actualități, în care a vorbit despre producțiile cinematografice românești și a subliniat necesitatea organizării unui eveniment specific de amploare, care să ofere publicului israelian ocazia de a descoperi cu unele dintre cele mai noi filme românești. De asemenea, Iris Lackner a făcut o trecere în revistă a ediției 2022 a programului Festivalului care a inclus, pe lângă proiecții în sălile de cinema, și discuții online cu regizorii români Dan Chișu, Mihai Sofronea, Marian Crișan, Horațiu Mălăele și Marius Th. Barna. Festivalul Filmului Românesc în Israel a fost deschis cu proiecția filmului *5 minute*, în regia lui Dan Chișu. La ceremonia de deschidere, E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, a vorbit despre interesul crescut al publicului israelian pentru cinematografia românească. Directorul ICR Tel Aviv, Martin Salamon, a accentuat calitatea cinematografiei românești de dată recentă, subliniind faptul că filmul este unul dintre cele mai puternice branduri de țară, prin care este promovată România la nivel internațional, menționând că Festivalul Filmului Românesc este unul dintre proiectele tradiționale ale reprezentanței ICR Tel Aviv.

12 mai / Celebrarea Zilei Europei în Israel – evenimente culturale de solidaritate cu Ucraina. Ca urmare a situației internaționale și a conflictului din Ucraina, ediția 2022 a celebrării Zilei Europei în Israel a inclus o componentă culturală care reliefează sprijinul Delegației UE și al țărilor membre pentru Ucraina. Manifestarea s-a desfășurat într-un nou format outdoor, la Amfiteatrul Wohl din parcul HaYarkon din Tel Aviv. Programul ediției din acest an a inclus un concert de deschidere susținut de trupa LELÉKA, un cvartet internațional de jazz condus de

solista ucraineană Viktoria Leléka, urmat de evenimentul principal al seriei, concertul cunoscutului artist israelian de muzică pop-dance Ivri Lider. Participarea trupei LELÉKA la eveniment a avut loc cu sprijinul Delegației UE și a reprezentanțelor diplomatice ale statelor membre, România fiind reprezentată de ICR Tel Aviv și Ambasada României în Statul Israel.

26 mai – 1 iunie / Participarea regizorului român Radu Ciorniciuc, la Festivalul Internațional DocAviv, singurul festival internațional de film documentar din Israel și unul dintre cele mai bine cotate festivaluri de profil pe plan internațional. Regizorul român Radu Ciorniciuc a fost invitat să facă parte din juriul competiției internaționale și să susțină un masterclass cu titlul „Filmul documentar și rolul acestuia în fenomenul de social awareness”. În cadrul evenimentului, moderat de Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv, și desfășurat în data de 26 mai, în limba engleză, la sediul reprezentanței, Radu Ciorniciuc a oferit câteva detalii despre procesul de lucru la Acasă, filmul său de debut. De asemenea, acesta a vorbit despre aspectul de social awareness și schimbările sociale pe care realizarea acestui film le-a adus în viața familiei Enache și în percepția colectivă asupra cazului lor. Publicul a fost format din cadre academice și profesioniști din domeniul cinematografiei, și a apreciat prezentarea regizorului român.

2-30 iunie / Expoziția de pictură și desen „O Lume Minunată”, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, la sediul ICR Tel Aviv. Eveniment organizat în colaborare cu Asociația „Ana și Copiii” din România. Expoziția, găzduită de galeria institutului, a fost compusă din picturi și desene pe tema universului copilăriei și a naturii, realizate de copii din medii defavoriza-

te, care primesc sprijin în centrele de zi ale Asociației „Ana și copiii” din Fundulea (județul Călărași) și Urlați (județul Prahova). În premieră, ICR Tel Aviv a organizat un eveniment de tip pop-up la sediu, târgul „O lume minunată”, pe durata căruia artiști israelieni și-au expus creațiile artistice și vestimentare pe tema „Mama și copilul”. Au participat următorii artiști israelieni: Studio Rad Rags Kids, Studio Camuri, Esther Pomerantz, Mush Mush, Studio Alegrebags, Studio Glow Garden. De asemenea, această zi a marcat și debutul cursurilor de limba română (ca limbă străină) pentru copii.

12-18 iunie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Studențesc de la Tel Aviv. La cea de-a XXIV-a ediție a Festivalului, în cadrul competiției internaționale, au fost selectate scurtmetrajele românești *Summer Planning / Planuri de vacanță* (2021), r.: Alexandru Mironescu și *Love Stories on the Move/ Prin oraș circulă scurte povești de dragoste* (2021), r.: Carina Dașoveanu. Juriul competiției internaționale a cuprins importante nume ale lumii cinematografice precum: Jovan Marjanović, directorul Festivalului de Film de la Sarajevo; Doris Bauer, director al Festivalului Internațional de Scurtmetraje Vienna Shorts; Dominique Welinski, producătoare; Samuel Maoz, scenarist și regizor de film, Assaf Sudry, director de imagine și regizor de film. Desfășurată în seara zilei de 18 iunie, la Cinemateca din Tel Aviv, ceremonia de decernare a premiilor Festivalului Internațional de Film Studențesc i-a adus regizorului român Alexandru Mironescu Premiul pentru cel mai bun scenariu / Best Script Award, pentru filmul său *Summer Planning / Planuri de vacanță*. Festivalul Internațional de Film Studențesc de la Tel Aviv este unul dintre cele mai bine cotate festivaluri de profil pe plan internațional. Programul foarte dens presupune atât proiect-

ții de film, sesiuni de Q&A, dar și ateliere, întâlniri cu profesioniști în domeniu, masterclass-uri. Prezențele românești au fost apreciate și la edițiile anterioare ale Festivalului.

23 iunie / Lansarea volumelor semnate de Daniel Galay și Gilad Zuckermann, în seria „Yiddishkeit”. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Leyvik House din Tel Aviv și Asociația Scriitorilor și Jurnaliștilor de Limbă Idiș din Israel, a continuat seria de manifestări dedicate culturii idiș, „Yiddishkeit”, printr-un eveniment cultural de prezentare a volumelor semnate de scriitorii israelieni Daniel Galay și Gilad Zuckermann. Manifestarea, în limbile ebraică și idiș, a avut loc la sediul institutului și a cuprins lansarea cărților: *Opțiunea așkenază* de Daniel Galay, volum autobiografic în care autorul explorează istoria familiei sale, pornind de la rădăcinile românești dobândite prin familia mamei sale, originară din Bucovina; *Revivalistics: From the Genesis of Israeli to Language Reclamation in Australia and Beyond* de prof. Gilad Zuckermann (Oxford University Press), care face o prezentare introductivă asupra noului domeniu interdisciplinar al *revivalisticii* (aducerea în actualitate și în circuitul lingvistic al unor limbi scoase din uz), cu o analiză lingvistică practică a acestui domeniu asupra limbii ebraice și a diverselor contacte și influențe exercitate prin contactul cu limbile noilor imigranți, printre aceste limbi numărându-se și limba română. La evenimentul moderat de Arie Yass, poet și personalitate culturală, au participat prof. Gilad Zuckermann, cadru academic și lingvist; Daniel Galay, poet și director Leyvik House din Tel Aviv; dr. Batia Siebzeher, lector la Colegiul Beit Berl; dr. Tamar Eilam Gindin, lingvist.

1 iulie / Comemorarea Pogromului de la Iași, prin proiecția filmului *Leșirea trenurilor din gară*, r.: Radu Jude și Adrian Cioflâncă, la Cinemateca din Tel Aviv. Evenimentul, organizat de ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel și AMIR (Organizația Israelienilor Originari din România), a marcat împlinirea a 81 de ani de la Pogromul de la Iași, ce a avut loc între 28 și 30 iunie 1941. Ambasadorul României în Statul Israel, E.S. domnul Radu Ioanid, a subliniat caracterul inedit al documentelor de arhivă folosite în film, precum și importanța acestora. Directorul ICR Tel Aviv, Martin Salamon, a menționat că proiectul înscris în strategia de diplomatie publică din anul 2022 a reprezentat o oportunitate de continuare a promovării și sprijinirii cercetării istorice și sociale în acest domeniu. Eyal Fabian, reprezentant AMIR, a făcut o trecere în revistă a programului de evenimente dedicate comemorării a 81 de ani de la Pogromul de la Iași, organizate în Israel. Proiecții suplimentare ale filmului au avut loc la Cinemateca din Ierusalim, precum și la Beer Sheva.

1-29 iulie / „Timpuri interesante” – expoziție mix media a artistului evreu de origine română Max Tzinman, la Galeria ICR Tel Aviv. „Ceea ce mă fascinează la lucrările lui MaxTzinman este viziunea sa abruptă și fără ocolișuri asupra celor mai profunde și ascunse niveluri ale psihicului uman. Opera sa este influențată de artiști precum Pieter Bruegel, Hieronymus Bosch, Anselm Kiefer, Zdzisław Beksiński”, a declarat artista și curatoarea Nancy Gesimondo, în interviul luat artistului și difuzat cu ocazia vernisajului din data de 7 iulie, în prezența artistului Max Tzinman și a editorului de carte, Adrian Grauenfels. În expoziția intitulată „Timpuri interesante”, artistul a cerut vizitatorului să se întrebe unde suntem și încotro ne îndreptăm; cum ne confruntăm cu realitatea și, în același timp, cum încer-

căm să găsim un sens și un scop în timpurile pe care le trăim. Lucrările explorează ceea ce e denumit „groupthink” (tendința psihologică de a avea un consens cu orice preț, inclusiv prin producerea unui consimțământ forțat) și anonimitatea periculoasă care însoțește confortul contopirii cu mulțimea.

21-31 iulie / *Metronom*, regizat de Alexandru Belc, difuzat în premieră în Israel, la Festivalul Internațional de Film de la Ierusalim. Au avut loc patru proiecții, cu subtitrare în limbile engleză și ebraică, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Ierusalim, considerat unul dintre cele mai importante evenimente de profil din Israel. Filmul regizorului Alexandru

Belc a câștigat premiul pentru regie în cadrul secțiunii *Un Certain Regard* a Festivalului Internațional de Film de la Cannes, ediția 2022. „O viziune cinematografică ce pătrunde în experiența tinereții în timpul unui regim opresiv. Forța deosebită a filmului constă în claritatea sa și punctul de vedere personal”, au fost argumentele pentru care juriul a acordat Premiul „Nechama Rivlin” pentru cel mai bun film internațional filmului *Metronom*, regizat de Alexandru Belc.

1-26 august / „Misterioasa lume a arheologiei – conexiuni româno-israeliene” – conferință despre arheologia românească și expoziție de artă mix-media, în seria „Pagini de istorie”. ICR Tel Aviv a găzduit, pe 4 august, un eveniment dedicat școlii românești de arheologie. Seara a debutat cu conferința „Arheologia și școala de arheologie din România” a reputatului profesor universitar Silviu Sanie, istoric și arheolog român. Pe parcursul prezentării, Silviu Sanie a vorbit despre evoluția arheologiei și importanța acesteia în cercetarea istorică din România, subliniind rolul deosebit al unor personalități precum Alexandru Odobescu, Grigore Tocilescu și Vasile Pârvan. Manifestarea a continuat cu vernisajul expoziției de mixed media „Origini – replică fanteziei antice”, a artistului israelian de origine română Andy Ceaușu, care a făcut o prezentare interactivă a lucrărilor expuse, în dialog cu moderatorul Dan Romașcanu. Expoziția a putut fi vizitată la ICR Tel Aviv în perioada 1-26 august. Evenimentul a fost completat de premiera online a videogramelor realizate de ICR Tel Aviv despre istoria școlii românești de arheologie; materialul video include filmări realizate la situri arheologice din Israel și interviuri cu arheologi israelieni, care au studiat sub îndrumarea unor profesori formați în cadrul școlii românești de arheologie, precum și interviuri cu profesori universitari care au pus bazele și au

dezvoltat această școală. Videograma, în limbile ebraică și română, cu subtitrare în limba ebraică, a fost transmisă, în premieră, în data de 4 august, pe canalul YouTube al ICR Tel Aviv.

10 august / „Seminar de vară despre Holocaust – întâlniri cu supraviețuitorii ai Holocaustului din România”. După o pauză de trei ani, cauzată de situația pandemică, Școala Internațională din cadrul Muzeului Yad Vashem din Ierusalim a organizat, în perioada 7-14 august, un nou seminar de vară pe tema predării Holocaustului în învățământul gimnazial și liceal, la care au participat, cu sprijinul Ministerului Educației din România, 24 de profesori de istorie români. Pe parcursul seminarului, aceștia au avut ședințe de instruire și informare cu specialiști în domeniul Holocaustului, precum și evenimente conexe pe aceeași temă. Cu această ocazie, ICR Tel Aviv, în colaborare cu Muzeul Yad Vashem, a organizat, la sediu, o întâlnire între supraviețuitorii ai Holocaustului din România, care în prezent locuiesc în Israel, și grupul de profesori români. La eveniment a fost prezentă Colette Avital, diplomat israelian de origine română și director al Organizației Supraviețuitorilor Holocaustului în Israel, și un reprezentant al Școlii Internaționale din cadrul Muzeului Yad Vashem. În cadrul întâlnirii, profesorii români au avut ocazia să afle mărturiile personale ale supraviețuitorilor Holocaustului și să interacționeze cu aceștia pentru a înțelege ramificațiile istorice și psihologice ale Holocaustului și pentru a ști, astfel, cum să predea acest episod istoric noilor generații de elevi români. Au participat: Ladislau Roth – supraviețuitor a lagărului de la Auschwitz, dr. Hava Haas – supraviețuitoare al Pogromului de la București, Adolfină Regenbogen – supraviețuitoare a Holocaustului din Transnistria și Benno Friedel – supraviețuitor al Holocaustului din Transnistria.

26 august / Celebrarea Zilei Limbii Române la ICR Tel Aviv, cu spectacol de teatru și recital de poezie. Pentru a celebra Ziua Limbii Române într-un mod inedit, ICR Tel Aviv a organizat, în cadrul cursului de limba română destinat copiilor (cu vârste între 8 și 12 ani), un moment artistic susținut de actorul israelian de origine română Martin Blumenfeld, care a interpretat o adaptare a celebrei povești de Ion Creangă, *Capra cu trei iezi*. În timpul spectacolului, desfășurat în limbile română și ebraică, copiii au avut un rol activ. De asemenea, tot în vederea marcării Zilei Limbii Române, copiii, participanți la cursul de limba română organizat și găzduit de ICR Tel Aviv, au susținut un scurt recital de poezie din operele scriitorilor: Ana Blandiana, Otilia Cazimir, Mihai Eminescu, Alexei Mateevici, George Sion și Carmen Tiderle.

29 august – 29 septembrie / Expoziția de pictură „Profunzimea perspectivei”, a artistului Saher Khayouf, la galeria ICR Tel Aviv. Proiectul a reprezentat o privire retrospectivă asupra diferitelor perioade de creație ale artistului și a inclus picturi în ulei și acuarele pe teme clasice precum peisaje din natură, din Israel, cu accent pe orașele Ierusalim, Haifa și Asafiyia (orașul natal al artistului), precum și din România, din zona Ardealului, pe care artistul o cunoaște din timpul doctoratului realizat la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj și pe care o ilustrează în detaliu în picturile sale. Vernisajul expoziției, în limba ebraică, a avut loc în data de 29 august, cu participarea artistului și a curatorului Rami Azzam.

6-8 septembrie / Andreea Vălean la Festivalul Internațional de Dans Solo de la Ierusalim, prima ediție, desfășurat la

Andreea Vălean la Festivalul Internațional de Dans Solo de la Ierusalim – 6-8 septembrie 2022 ▼

Hansen House. România a fost reprezentată de două spectacole de dans solo, în programul internațional al evenimentului: „Femina” fragment din spectacolul „Nihil Sine Deo”, coregrafiat de Daniel Alexandru Dragomir și interpretat de Andreea Vălean și „Scraps of Sky”, coregrafiat și interpretat de Andreea Vălean. Cu sprijinul ICR Tel Aviv, Andreea Vălean, coregrafă, interpretează și membră a corpului de balet al Operei Naționale București, a susținut câte o reprezentație cu fiecare din cele două spectacole selectate.

15 septembrie / Seară literară „Cu și despre Biti Caragiale și jurnalismul cultural”, la sediul ICR Tel Aviv, eveniment de omagiere a activității uneia dintre cele mai importante personalități culturale din cadrul comunității românești din Israel – Biti Caragiale. La manifestare au fost prezenți profesioniști din România și din Israel, precum Doina Meiseles, publicist și editor de presă și Ruth Oren, conferențiar la Universitatea din Haifa în domeniul fotografiei și al comunicării vizuale, dar și prin mesaje video: Marian Petcu, profesor la Facultatea de Jurnalism (Universitatea București);

Costel Safirman, cineast israelian; Andrei Zincă, regizor; Vlad Caragiale, arhitect; Madeleine Davidsohn, scriitoare.

20 septembrie / „Holocaustul în Bucovina, Basarabia și Transnistria – caracteristici generale și particulare” – prelegere susținută de cercetătoarea Svetlana Suveică, la sediul reprezentanței. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel, Organizația Evreilor Originari din România (AMIR) și cu organizații ale evreilor originari din Basarabia și din Bucovina, a organizat primul dintr-un șir de evenimente dedicate marcării Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului din România, comemorată anual la 9 octombrie.

8-17 octombrie / Participare românească la cea de-a XXXVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Haifa, ce a avut loc în timpul sărbătorii iudaice de Sukkot (sărbătoarea corturilor). Organizatorii au selectat următoarele producții românești pentru programul internațional, prezentate în premieră în Israel: *Insula*, r.: Anca Damian (România – Belgia – Franța, 2021); *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (România – Franța – Belgia, 2022); *Spre Nord*, r.: Mihai Mincan (România – Franța – Grecia – Cehia – Bulgaria, 2022). Fiecare film românesc a beneficiat de două proiecții, cu subtitrare în limbile engleză și ebraică. De asemenea, regizorul Radu Muntean a fost invitat să facă parte din juriul competiției internaționale. Festivalul Internațional de Film de la Haifa a fost inaugurat în 1983, fiind prima manifestare de acest fel din Israel, și care atrage, de fiecare dată, o largă audiență de cinefili și profesioniști media din Israel și din străinătate. Sunt prezentate, în premieră, lungmetraje, documentare, filme de animație, scurtmetraje, retrospective și *tributes*.

11-13 octombrie / Festivalul „Strada românească”, la Rosh Pinna și Zikhron Yaakov. Ediția din 2022 a evenimentului de amploare a fost organizată de ICR Tel Aviv, în parteneriat cu Primăriile Rosh Pinna și Zikhron Yaakov, alături de Organizația Evreilor Originari din România (AMIR), în timpul sărbătorii iudaice de Sukkot, în cele două localități israeliene. Manifestările au fost dedicate celebrării a 140 de ani de la înființarea primelor două orașe israeliene ale căror baze au fost puse de evreii veniți din România. Evenimentele au fost organizate în aer liber, în spații neconvenționale din centrele vechi ale orașelor: zonele pietonale și spațiile adiacente acestora – curți interioare, grădini și terase ale unor clădiri istorice. Străzile din Rosh Pinna și Zikhron Yaakov au fost pline de „ingrediente” culturale românești, precum muzică, dans, folclor, spectacole de teatru, film, ateliere de creație, dovedindu-se neîncăpătoare pentru miile de persoane sosite din toate colțurile Israelului pentru sărbătoarea culturii române. Astfel, evenimentele, care au atras un număr impresionant de vizitatori pe parcursul celor două zile, au cuprins următoarele manifestări: concerte și dansuri populare românești susținute de Ansamblul Artistic Profesionist Mureșul din Târgu Mureș; concerte de muzică klezmer și balcanică în interpretarea formației TLEVKI Band; ateliere de creație DADA, susținute de Muzeul Janco Dada din Ein Hod; „Poveștile bunicului”, spectacole pentru copii susținute de Teatrul „Nicu Nitai” din Tel Aviv; ateliere de creație realizate de Shira Kidron; expoziția „Arhiva patrimoniului evreimii române – o casă a tuturor comunităților”; tur ghidat de Avi Daskal – „Sioniști români curajoși în Rosh Pinna” – 140 de ani de la nava Tetis; proiecții de filme românești; fotografie de epocă în costume aflate în colecția Muzeului Primei Aliyah. Alături de partenerii de proiect, ICR Tel Aviv a fost prezent și printr-un stand de informare, unde au fost oferite materiale de interes general, au fost prezen-

Festivalul „Strada românească” la Zikhron Yaakov – 11-13 octombrie 2022 ▼

tate, de asemenea, activitățile și evenimentele organizate de ICR Tel Aviv, au fost distribuite materiale de promovare, precum și materiale turistice.

14 octombrie – 17 noiembrie / „Retrospectivă artistică” – expoziție de pictură a artistei israeliene de origine română Shulamit Covo, la Galeria ICR Tel Aviv. Au fost expuse aproximativ treizeci de lucrări de diverse dimensiuni, înfățișând portrete, peisaje din natură, instantanee din viața într-un kibbutz, cât și lucrări abstracte. În demersul său artistic, artista se concentrează pe limbile străine și relația lor cu mediul și realitatea locală și personală, creând interpretări artistice ale unor probleme de ordin cultural, precum identitatea de gen, dar și comemorarea și problema postcolonialismului. Materialele folosite amintesc în cea mai mare parte de elemente etnice tipic africane; materiile prime sunt mărgelile, pietre semiprețioase și perle, aplicate pe suprafețe și/sau forme tridimensionale.

27 octombrie / „Vapniarka. The Camp of Death” – proiecție de film documentar și discuție, eveniment din seria dedicată Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului din România. Evenimentul, organizat de ICR Tel Aviv în colaborare cu platforma „Viitorul Memoriei” – fondată de Olga Ștefan –, a debutat cu o scurtă prezentare a activității acesteia și a contextului în care a ajuns să cerceteze documentele referitoare la lagărul de la Vapniarka, urmată de proiecția documentarului *Vapniarka*, care spune povestea deținuților din lagărul de concentrare, prin intermediul desenelor lui Gabriel Cohen, Aurel Mărculescu, Gheorghe Ceglokoff și Laszlo Karoly. Evenimentul a continuat cu o prezentare a Gretei Barak, arhivistă în cadrul Muzeului și Centrului

de Documentare și Cercetare Ghetto Fighters' House (Beit Lochamei Haghetaot), în care aceasta a expus demersurile întreprinse de Muzeu pentru comemorarea luptătorilor evrei antifasciști din România. La eveniment a fost prezent E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel.

9-11 noiembrie / Participarea României la Festivalul Internațional de Orgă Terra Sancta, desfășurat în lăcașuri de cult din Grecia, Cipru, Iordania și Israel. În urma succesului constant de care se bucură participarea României în program, organizatorii Festivalului au selectat și în acest an un artist român. Astfel, România a fost reprezentată, în cadrul ediției 2022 a Festivalului, de organista Cristina Struța (Universitatea din Timișoara), care a susținut trei recitaluri de orgă, la Nazaret, pe 9 noiembrie, la Ierusalim, pe 10 noiembrie și la Betleem, pe 11 noiembrie.

13 noiembrie / Regizorul Alexandru Belc la Festivalul Internațional de Film Arava, în Rezervația Naturală Asush din deșertul Arava. Pentru ediția din acest an, organizatorii au decis includerea în program a filmului românesc *Metronom*, câștigător al Premiului pentru regie, în cadrul secțiunii Un Certain Regard a Festivalului Internațional de Film de la Cannes, cât și al Premiului „Nechama Rivlin”, pentru cel mai bun film internațional, la Festivalul Internațional de Film de la Ierusalim. Filmul a avut o proiecție, urmată de o sesiune de Q&A, în data de 13 noiembrie, în prezența regizorului Alexandru Belc.

Gală extraordinară de muzică românească la Ierusalim cu ocazia Zilei Naționale a României – 10 decembrie 2022

Filmul „Metronom” al regizorului Alexandru Belc la Festivalul Internațional de Film Arava – 13 noiembrie 2022

17 noiembrie – 4 ianuarie / „Natura umană” – expoziție a artistelor Cristina Cioplea și Gila Miller, la Galeria ICR Tel Aviv. Vernisajul a avut loc în data de 17 noiembrie, în limbile română și ebraică, în prezența celor două artiste și a curatorului Roni Reuven. Proiectul a constituit un dialog vizual între două artiste ale căror discursuri artistice se întrepătrund, folosind tehnici de creație care se completează reciproc. Expoziția a conținut lucrări de mixed media, textile și ceramică, de dimensiuni diferite. Cristina Cioplea și Gila Miller s-au cunoscut cu ocazia unei rezidențe artistice, iar dialogul dintre cele două artiste a condus la expoziția care caută existența ființei umane, influența mediului asupra omului, dar și influența oamenilor asupra mediului.

24 noiembrie / Prezentarea volumului *Implicații istorice ale numelor de familie ale evreilor în Vechiul Regat al României* de Alexander Avram, la ICR Tel Aviv. Alexander Avram este director al Sălii Numelor și al Bazei Centrale de Date a Numelor Victimelor Holocaustului din cadrul Muzeului Yad Vashem. Cartea a fost publicată la sfârșitul anului 2021, la Editura Penn State University Press (Pennsylvania, SUA), în limba engleză, cu titlul *Historical Implications of Jewish Surnames in the Old Kingdom of Romania*. Evenimentul, organizat în colaborare cu AMIR (Organizația Evreilor Originari din România) și desfășurat în limbile română și ebraică, i-a avut ca invitați pe E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, alături de istoricul Lucian Zeev Herșcovici.

10 decembrie / Gală extraordinară de muzică românească la Ierusalim, cu ocazia Zilei Naționale a României și a aniversării a 75 de ani de relații diplomatice neîntrerupte în-

tre România și Israel. Evenimentul a constat într-un concert simfonic cu program integral românesc, susținut de Jerusalem Symphony Orchestra, în sala arhiplină Henry Crown Symphony Hall din Ierusalim. În deschiderea seriei, au luat cuvântul E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Israel, Dani Dayan, președintele Yad Vashem (Memorialul Victimelor Holocaustului), și Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv. Concertul, în interpretarea artistei Dalila Cernătescu, cu un program orchestral integral simfonic și cu un instrument solist specific românesc – naiul, s-a desfășurat sub bagheta dirijorului român Ionuț Pascu, acompaniat de Jerusalem Symphony Orchestra, una dintre cele mai reprezentative orchestre din Israel. Programul muzical a constat într-o prezentare selectivă a școlii românești de compoziție, în vederea promovării patrimoniului cultural românesc la nivel internațional. Concertul a marcat începutul seriei de evenimente dedicate promovării Timișoarei – Capitală Europeană a Culturii în 2023, în programul evenimentului fiind inclusă, în primă audiție, a unei lucrări simfonice contemporane, compusă de maestrul israelian originar din Timișoara, László Roth (102 ani, supraviețuitor al Holocaustului). În același timp, Gala s-a înscris în programul-cadru al manifestărilor dedicate aniversării a 75 de ani de relații diplomatice neîntrerupte între România și Israel.

14-16 decembrie / Participarea regizorului român de teatru David Schwartz la simpozionul „Bertolt Brecht în vremuri întunecate: Rasism, opresiune politică și dictatură”. Proiectul a fost organizat de departamentele de Arte Teatrale din cadrul Universităților Tel Aviv, Ierusalim și Haifa, în colaborare cu Asociația Israeliană pentru Cercetare Teatrală. Simpozionul a avut un caracter itinerant, la cele trei departamente de

teatru din universitățile israeliene. Programul din fiecare oraș a inclus conferințe, paneluri de discuție, ateliere, lecturi, precum și un program artistic variat. În cadrul simpozionului, regizorul român de teatru David Schwartz a susținut, la Universitățile din Tel Aviv, Ierusalim (14 decembrie) și Haifa (16 decembrie), seria de prelegeri intitulate *Rebrechtianizarea* lui Brecht în contextul local românesc“.

15 decembrie / Prezentarea expoziției fotodocumentare „Revoluția Română din decembrie 1989” și lansări de carte la sediul ICR Tel Aviv. Evenimentul multidiscplinar a inclus prezentarea expoziției documentare cu fotografii de la evenimentele din timpul Revoluției Române din decembrie 1989 (sub forma unui colaj foto), însoțită de lansarea volumelor: *O lume, o carte* (interviuri și alte texte), autor Lucreția Berzintu, România/Israel/România, Editura Saga, Israel și *Jurnalism în diaspora* (interviuri), autor Cristian Bucur, România/Canada, Editura Saga, Israel. Totodată, la eveniment au luat cuvântul istoricul Lucian Zeev Herșcovici, care a vorbit despre ecourile Revoluției Române în Israel, și editorul cărților prezentate, Adrian Grauenfels.

VARȘOVIA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA

15 ianuarie / Ziua Culturii Naționale în Polonia. ICR Varșovia a sărbătorit Ziua Culturii Naționale prin difuzarea în mediul online a unui montaj cu declarații ale unor traducători, ghizi turistici sau oameni de cultură polonezi despre ce a însemnat pentru ei întâlnirea cu România, cu vasta sa cultură. Înregistrarea a fost postată în data de 15 ianuarie pe pagina de Facebook și pe canalul de YouTube ale ICR Varșovia. Persoanele care au oferit declarații sunt cunoscătoare ale culturii și limbii române și au o bogată activitate de promovare a țării noastre în Polonia.

24 ianuarie / Marcarea Zilei Unirii Principatelor Române. ICR Varșovia a celebrat Ziua Unirii Principatelor Române prin publicarea online a unui text redactat de dr. Paula Virag, cercetător științific la Muzeul Județean Satu Mare, despre contextul care a favorizat unirea celor două principate și alegerea lui Alexandru Ioan Cuza în fruntea lor, în data de 5 ianuarie 1859 în Moldova, respectiv 24 ianuarie 1859 în Țara Românească.

15 februarie – 17 aprilie / Expoziția în aer liber „Cu alte cuvinte...”, cu expresii frazeologice poloneze și românești, la Cracovia. ICR Varșovia a prezentat publicului, pe simezele exterioare ale Bibliotecii Voievodale din Cracovia, expoziția în aer liber de expresii frazeologice, care a cuprins o culegere de jocuri de cuvinte în cele două limbi (română și polonă). Proiectul a fost conceput într-o formulă originală, tratând prin intermediul artei grafice expresii populare și urbane în cele două limbi (echivalând variantele, în traducere lexicală sau literală, ori subliniind imposibilitatea conectării formale a lor), într-un registru cu mare potențial de amuzament pentru publicul larg. Fiecare planșă a conținut o pereche româno-polonă de expresii, cu enunțul în ambele limbi și cu ilustrații corespunzătoare fiecărui enunț. Desenele și conceptul grafic al expoziției au aparținut artistului Adrian Barbu.

24 februarie / „Dragobete” – prezentarea sărbătorii tradiționale și expoziție de fotografie online. ICR Varșovia a marcat sărbătoarea Dragobetelui pentru prima dată în Polonia printr-o postare pe rețelele de socializare a unor fotografii din colecția Ioniță G. Andron, de la Muzeul Județean Satu Mare, și a unui text scris de dr. Mihaela Grigorean, despre tradițiile și superstițiile din jurul acestei sărbători. Materialul a fost postat în data de 24 februarie pe paginile de Facebook și internet ale Institutului.

25-26 februarie / Ziua Mărțișorului la Cracovia. ICR Varșovia împreună cu Societatea Polono-Română și Consulatul Onorific la Cracovia au organizat o serie de evenimente dedicate Mărțișorului. Evenimentele au debutat la Biblioteca Voievodală din Cracovia, unde a avut loc un atelier de con-

fecționat mărțișoare, la care au participat părinți și copii – atât polonezi, cât și români stabiliți în Polonia. Mărțișoarele confecționate de copii au fost oferite publicului prezent la seara românească, la „Pub Jan” din Kazimerz. De asemenea, a avut loc un concert susținut de George Negrea, reprezentantul ICR Varșovia, și de doi instrumentiști din România, care au interpretat cântece tradiționale românești. Totodată, consulul onorific al României la Cracovia, Ignat Timar, a făcut o scurtă prezentare a simbolisticii mărțișorului, iar Michal Sowa, președintele clubului „Drum Bun” din Polonia, a vorbit despre România.

18-25 martie / Ziua Internațională a Francofoniei. Institutul Cultural Român de la Varșovia a participat la Festivalul Filmului Francofon, organizat de reprezentanțele culturale francofone prezente la Varșovia, cu pelicula *Două lozuri*, r.: Paul Negoescu. Date fiind condițiile pandemice, inițiatorii proiectului au optat pentru o ediție online a Festivalului.

23 martie – 7 aprilie / Expoziție jubiliară Serge Vasilendiuc „50 de ani / 30 de ani de activitate artistică”, la Cracovia. În cadrul expoziției au fost prezentate aproape 60 de lucrări de pictură realizate de Serge Vasilendiuc în ultimii ani. Vernisajul a avut loc la Galeria de Artă „Pryzmat” a Uniunii Artiștilor Plastici din Polonia, aflată în sediul Casei Plasticienilor (Dom Plastyków) din Cracovia. Expoziția au fost însoțită de un catalog bilingv (polonă-română).

1 mai / Obiceiul „Maișelor” – prezentarea tradiției zilei de 1 mai. ICR Varșovia a marcat ziua de 1 Mai prin postarea

unui text redactat de profesorii Radu David și Adela Filip, de la Colegiul Național „Ioan Slavici” din Satu Mare. Textul face o paralelă între acest obicei românesc și un obicei aproape identic din zona Zakopane (Polonia), și a fost postat pe pagina de Facebook a ICR Varșovia și pe site-ul Institutului, alături de câteva fotografii din arhivele celor doi profesori.

10 mai – 10 iunie / Meșteșugul ceramicii de Horezu, prezentat la Wieliczka. Expoziția de fotografie „Ceramica de Horezu – Patrimoniul Cultural Imaterial al Umanității UNESCO” a fost găzduită de galeria Bibliotecii din Wieliczka, o sală modernă, deschisă publicului larg. Fotografiile au provenit din arhivele Institutului Național al Patrimoniului și Muzeului Țăranului Român din București. De asemenea, în cadrul evenimentului, consulul onorific al României la Cracovia, Ignat Timar, a realizat o prezentare în limba polonă despre semnificația zilei de 10 Mai, „Ziua Regalității” și despre relațiile româno-poloneze din perioada României Monarhice și până în prezent. Pictorul Sergiu Vasilendiuc a explicat simbolistica picturilor de pe vasele ceramice, punând accent pe asemănările cu cele poloneze.

9-12 iunie / Artiștii Sebastian Vaida și Irina Dora Măgurean, invitați la Festivalul Internațional de Fotografie „Fotofestival” de la Łódź. Fotografii Irina Dora Măgurean și Sebastian Vaida au participat la Festivalul de Fotografie din Łódź în cadrul secțiunii de analiză a portofoliilor de artist „Photo-Match”, la mese rotunde și discuții tematice. În data de 10 iunie, Irina Dora Măgurean a susținut o prelegere cu titlul „Fotografia analog în epoca digital”, iar, la 11 iunie, Sebastian Vaida a susținut prelegerea cu titlul „Festivalul de fotografie din

România și viitorul fotografiei”. În cadrul secțiunii la care au fost invitați, cei doi au avut întâlniri cu fotografi și recenzenti – curatori, editori de carte și reviste, proprietari de galerii.

14-19 iunie / Focus România la Festivalul de Film Short

Waves de la Poznań. Institutul Cultural Român de la Varșovia a susținut participarea românească la cea de-a XIV-a ediție a Festivalului Internațional de Scurtmetraje de la Poznań. Anul acesta, unul dintre cele mai importante puncte ale programului a fost Focus România, o amplă prezentare a cinematografului noastre, pregătită în colaborare cu Festivalul Internațional de Film Experimental București BIEFF. La Poznań au fost prezentate 16 filme românești, din care majoritatea premiere poloneze. În plus, o selecție de cinci filme

a fost difuzată și pe platforma online *Filmchief Hub*, accesibilă spectatorilor din întreaga lume. Programul de filme a fost însoțit de întâlniri și discuții cu invitații din România. Programul Focus România a fost curatoriatic de Oana Ghera, care a fost și membră a juriului secțiunii Urban View. Secțiunea Focus România a avut ca scop prezentarea diversității tematice, a stilurilor și formelor cinematografice existente pe scena contemporană a filmului de scurtmetraj, precum și a contextului social, cuprinzând producții de ficțiune cu trimitere la Noul Val Românesc, animații ingenios create, filme experimentale surprinzătoare și documentare provocatoare de tipul *found footage*. Focus România – evenimente cu prezență fizică: Programul „Dobre intencje / Bune intenții”, Cinema Muza; Programul „Szukając potężenia / Căutând legături”, Cinema Muza; Programul „Tęsknota za przynależnością / Dorința apartenenței”, Cinema Muza; Eveniment Industry și întâlnire cu invitații români. Filmele difuzate în programul „Bune intenții”: *Ultimul drum spre mare*, r.: Adi Voicu (2019), *Haine negre*, r.: Octav Chelaru (2017), *Candy Can*, r.: Anton Octavian (2021), *Contraindicații*, r.: Lucia Chicoș (2020), *Interfon 15*, r.: Andrei Epure (2021). Scurtmetrajele selectate în programul „Căutând legături”: *Când noaptea se întâlnește cu zorii*, r.: Andreea Borțun (2021); *Patul lui Procust*, r.: Andrian Împărațel (2018), *Aprilie, vis*, r.: Andrei Inizian (2017), *Basmofilia*, r.: Tudor Jurgiu (2020); *Cântec de leagăn*, r.: Paul Mureșan (2021). Filme proiectate în programul „Dorința apartenenței”: *I am here*, r.: Alina Manolache, (2020); *Eram somnambul când am văzut toate acele culori*, r.: Bogdan Balla (2021); *Mama mea e numai una*, r.: Teona Galgoțiu (2018), *Kaimos/Amar*, r.: Sarra Tsorakidis (2021); *Invizibilii*, r.: 4inaroom (2020); *Trofeul tinereții*, r.: Răzvan Oprescu (2019). Pe tot parcursul săptămânii, spectatorii au putut urmări și o selecție de filme special alcătuită pentru prezentare online.

Programul online a fost accesibil timp de șase zile, fără restricții geografice, pe platforma de streaming *Filmchief Hub*. Selecția românească a inclus: *Basmofilia*, r.: Tudor Jurgiu (2020), ficțiune; *Invizibilii*, r.: 4inaroom (2020); *Haine negre*, r.: Octav Chelaru (2017); *Cântec de leagăn*, r.: Paul Mureșan (2021); *Când noaptea se întâlnește cu zorii*, r.: Andreea Borțun (2021). O altă prezență românească la Short Waves a fost cea a coregrafei și regizoarei Simona Deaconescu, fondatoarea a Tangaj Colectiv și cofondatoare a Festivalului Bucharest Dance Film Festival. Simona Deaconescu a fost membră a juriului secțiunii „Dances with Camera”. În această secțiune a fost prezentat și singurul film românesc care a candidat la un premiu: *Dancen*, realizat de Corina Andrian (2021). La invitația Festivalului și a ICR Varșovia, regizoarele Andreea Borțun și Alina Manolache au fost prezente la Poznań. Cele două cineaste au participat la proiecțiile filmelor, la sesiuni de Q&A și la întâlniri cu publicul și profesioniști.

20 iunie / Seară de film românesc la Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań. ICR Varșovia a susținut inițiativa Catedrei de Limbă Română de la Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań la „Colegium Novum”, unde a avut loc o seară de film românesc la care au fost prezenți atât studenții de la limba română, cât și cei de la alte specializări (franceză, spaniolă, engleză și italiană). Institutul a pus la dispoziție filmul *Două lozuri*, r.: Paul Negoescu, subtitrat în polonă și engleză. După proiecție, profesorul Tomasz Klimkowski a realizat o comparație între nuvela *Două loturi* de I. L. Caragiale și povestea expusă în film, urmată de o dezbatere moderată de profesorii Loredana Ilie și Tomasz Klimkowski.

23 iunie – 27 septembrie / Expoziția „România sălbatică”, semnată de fotograful Dan Dinu, prezentată la Biblioteca Voievodală de la Cracovia. Dan Dinu este autorul celui mai amplu documentar despre natura României, *România sălbatică*. Documentarul a avut premiera la Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF), în 2022, unde a câștigat Premiul Publicului. Planșele au fost prezentate în spațiul din imediata vecinătate a Bibliotecii Voievodale de la Cracovia, în ambient stradal, sub forma unor panouri de mari dimensiuni, într-o zonă intens circulată din orașul Cracovia, în centrul istoric (Rynek Główny). Instantaneele sunt imagini spectaculoase din natură, surprinse în urma călătoriilor autorului prin România și reunite în albumul *România sălbatică*. Albumul face parte dintr-un proiect mai mare, cu același nume, inițiat, în 2010, împreună cu WWF România, în care se regăsesc fotografii realizate în toate cele 28 de rezervații mari din România existente la acea vreme (parcuri naționale, parcuri naturale, geoparcuri și rezervații ale Biosferei). Imaginile au stat la baza unei expoziții în aer liber ce a cuprins 50 de imagini în format mare, care au fost expuse în unele dintre cele mai vizitate zone ale celor mai mari orașe din țară (București, Timișoara, Brașov, Sibiu, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova și Iași).

21-31 iulie / Profesioniști ai industriei cinematografice, la Festivalul Internațional de Film „Nowe Horyzonty” de la Wrocław. În perioada 21-31 iulie – și online până la 7 august – s-a desfășurat, la Wrocław, Festivalul Internațional de Film „Nowe Horyzonty” (Noi Orizonturi), unul dintre cele mai importante evenimente cinematografice din Polonia. ICR Varșovia a susținut participarea cineștilor români atât în

secțiunea competitivă, cât și în două secțiuni dedicate profesioniștilor. În competiția oficială, a fost selectată pelicula *Imaculat*, debutul în lungmetraj al regizorilor Monica Stan și George Chiper-Lillemark. În perioada 27-30 iulie, Monica Stan și producătorul Marcian Lazăr au fost prezenți la Wrocław, cu sprijinul ICR Varșovia, unde au participat la sesiunile de Q&A cu publicul, dar și la întâlniri profesionale. Ca și la edițiile precedente, ICR Varșovia a susținut participarea cineaștilor români la atelierul „Studio Nowe Horyzonty+”, care se adresează perechilor regizor-producător care au în dezvoltare primul sau al doilea film de lungmetraj. În 2022, a fost selectat filmul *Marea aventură*, în pregătire la casa de producție Libra Films, iar regizoarea Cecilia Ștefănescu și producătorul Marius Bălănescu au luat parte la atelier, fiind distinși cu mențiunea specială a acestei secțiuni. Criticul de film Dora Leu a participat, cu sprijinul reprezentanței ICR, la întâlnirile „A Sunday in the Country” (22-26 iulie), unde sunt selectați tineri critici de film din nouă țări europene. Sub îndrumarea experților și a reprezentanților Academiei Europene de Film și ai Asociației Nowe Horyzonty, invitații au luat parte la atelier despre viitorul cinemaului, despre planurile profesionale și specificul profesiei în diverse țări. La această ediție, regizorul Radu Jude a fost invitat de organizatori să facă parte din juriul festivalului, ocazie cu care a fost omagiat cu o retrospectivă a filmelor sale de scurtmetraj: *Lampa cu căciulă*, *O umbră de nor*, *Trece și prin perete*, *Plastic semiotic*, *Amintiri de pe Frontul de Est* (coregizat cu Adrian Cioflâncă), precum și cu cel mai recent lungmetraj, *Babardeală cu bucluc sau porno balamuc*. De asemenea, în cadrul festivalului au fost proiectate și filmele *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, *Crai Nou*, r.: Alina Grigore și două coproducții România-Polonia: documentarul *Koniec świata w Dolinie Łez/Sfârșitul lumii în Valea Plângerii*, r.: Jarostaw Wszedybył, și *Fools*, regizat de Tomasz Wasilewski.

19-28 august / România, invitată la Festivalul Internațional de Arte TRANSMISJE de la Rzeszów. Institutul Cultural Român de la Varșovia a fost partener al Festivalului Internațional TRANS/MISJE – Trójmorze (TRANS/MISIUNI – Trei Mări) de la Rzeszów. În programul Festivalului au fost prezentate piese de teatru, expoziții de arte plastice, concerte și spectacole în aer liber. Manifestarea a reunit, în capitala regiunii Podkarpacie, artiști din Polonia, România, Lituania, Bulgaria, Slovacia, Estonia, Austria, Cehia, Slovenia, Letonia, Croația, Italia și Ucraina. Ideea Festivalului Internațional TRANS/MISJE – TRÓJMORZE a luat naștere din fuziunea a două festivaluri organizate cu succes de teatrul din Rzeszów în anii anteriori: Festivalul Internațional de Arte TRANS/MISJE Rzeszów-Kosice-Ostrava-Debrecen-Lviv-Trakai și Festivalul Internațional TRANS/MISJE – East of Art. Anul acesta, din România a fost invitat Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani, cu spectacolul *Bocitoarele vesele*, în regia lui Alexandru Vasilachi, o adaptare după William Shakespeare. Spectacolul a fost prezentat, în data de 25 august, în sala mare a Teatrului „Wanda Siemaszkowa” din Rzeszów.

3 septembrie / Ziua Limbii Române, la Varșovia. ICR Varșovia, în colaborare cu Ambasada României în Republica Polonă și Școala „Calitate” din Cracovia, i-a celebrat pe cei care au ales să studieze limba română. În cadrul întâlnirii, a avut loc un *brunch* la care au participat cursanții de la Școala „Calitate”, singura școală privată din Polonia care oferă un program permanent de cursuri de limba română ca limbă străină, și studenții ai Universității „Adam Mickiewicz” din Poznań (U.A.M.), unde din 1957 se studiază fără întrerupere limba română. Alături de cursanți și studenți, au participat

Vernisajul expoziției jubiliare Serge Vasilendiuc „50 de ani / 30 de ani de activitate artistică”, la Cracovia – 24 martie 2022

Alina Manolache, Dana Ghera, Andreea Borșun, Emilia Mazik – la Festivalul de Film Short Waves de la Poznań – 14 iulie 2022

și profesori de la Școala „Calitate” și Universitatea „Adam Mickiewicz”. Evenimentul și-a propus să creeze o comunitate a celor care studiază limba română ca limbă străină în Polonia, să-i motiveze să aprofundeze studiul limbii române și să devină participanți activi la evenimentele culturale organizate de ICR Varșovia.

14-18 septembrie / Participarea traducătoarei Cristina Godun la Congresul Internațional al Traducătorilor Olgăi Tokarczuk, la Wrocław. Evenimentul a reunit 40 din cei peste 150 de traducători ai operei câștigătoare Premiului Nobel pentru Literatură din 2018. ICR Varșovia a susținut participarea traducătoarei și polonistei Cristina Godun la Congresul Internațional al Traducătorilor Olgăi Tokarczuk la Wrocław, în organizarea Fundației „Olga Tokarczuk”. În perioada congresului, traducătorii au participat la dezbateri și ateliere atât cu autoarea, cât și cu alți scriitori, jurnaliști și reprezentanți ai elitei literare poloneze. De-a lungul timpului, Olga Tokarczuk a fost tradusă în România de Cristina Godun, Constantin Geambașu și Olga Zaicik. Cristina Godun a tradus din beletristica Olgăi Tokarczuk următoarele titluri: *Rătăcitorii (Bieguni)* – 2012; *Casă de zi, casă de noapte (Dom dzienny, dom nocny)* – 2015; *Povestiri bizare (Opowiadania bizarnie)* – 2015; *Poartă-ți plugul peste oasele morților (Prowadź swój plug przez kości umartwych)* – 2019; *Cărțile lui Iacob (Księgi Jakubowe)*.

12-15 octombrie / Prezentarea traducerii poloneze a romanului *Vara în care mama a avut ochii verzi* de Tatiana Țibuleac, la Łódź și Wrocław. ICR Varșovia a organizat întâlniri ale scriitoarei Tatiana Țibuleac cu cititorii polonezi și lansări de carte

în orașele poloneze Łódź și Wrocław. *Vara în care mama avea ochii verzi* este romanul de debut al Tatianeii Țibuleac (publicat în 2017), tradus în polonă de Dominik Matecki și publicat în 2021 de editura Książkowe Klimaty, cu sprijinul Centrului Național al Cărții, prin Translation and Publication Support Programme. Cartea s-a bucurat de succes în Polonia, principală revistă de actualitate și critică literară *Książki* nominalizând-o în clasamentul celor mai bune zece apariții editoriale din Polonia în anul 2021. Tatiana Țibuleac a fost prezentă la Łódź, în data de 13 octombrie, la o întâlnire cu studenții universității și cu publicul larg, iar în data de 14 octombrie, autoarea a participat la o întâlnire cu publicul în cadrul celei de-a X-a ediții a prestigiosului festival literar internațional „Bruno Schulz”. Întâlnirea a fost moderată de Michał Nogaś, unul dintre cei mai apreciați critici literari, redactor la *Gazeta Wyborcza* și realizator de programe literare radiofonice.

15-18 octombrie / Filme românești în competiție la Festivalul Internațional de Film de la Varșovia. ICR Varșovia a continuat parteneriatul de lungă durată cu Festivalul Internațional de Film de la Varșovia, unul dintre cele mai importante festivaluri de film poloneze, și a susținut participarea cineaștilor români la cea de-a XXXVIII-a ediție a acestui eveniment cinematografic. Trei producții românești s-au regăsit în două secțiuni: în secțiunea competitivă Free Spirit Competition, filmul *Whose Dog Am I? / Ki kutyája vagyok én?*, r.: Robert Lakatos, coproducție Ungaria-România, iar în secțiunea Crème de la Crème (secțiune necompetitivă), filmele *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu și *Metronom*, r.: Alexandru Belc. ICR Varșovia a sprijinit deplasarea regizorului Paul Negoescu și a actorului Iulian Postelnicu, care interpretează rolul principal în pelicula *Oameni de treabă*, al patrulea lungmetraj al regizorului

Scritoarea Tatiana Țibuleac la Festivalul Bruno Schulz din Wrocław - 14 octombrie 2022

Directorul ICR Varșovia intervievat de postul public de televiziune TVP3 la Târgul „Cărților Bune” de la Wrocław

Paul Negoescu. Filmul *Metronom* reprezintă primul lungmetraj de ficțiune al regizorului Alexandru Belc. Pelicula a fost recompensată cu Premiul pentru regie al secțiunii „Un certain regard” la cea mai recentă ediție a Festivalului de Film de la Cannes.

26 octombrie / Lansarea cărții *Rumunia. Pęknięte lustro Europy/ România. Oglinda crăpată a Europei* la Cracovia, în preambulul Târgului de Carte. ICR Varșovia a organizat împreună cu editura evenimentul de lansare la Cracovia a unei importante și inedite publicații în limba polonă, scrisă de Dorota Filipiak. Autoarea a fost distinsă pentru această carte cu Premiul „Maciej Kuczyński” pentru cartea anului în domeniul călătoriilor. Prezentarea a avut loc la librăria Bonobo din Cracovia, în preambulul Târgului Internațional de Carte de la Cracovia, unde Institutul Cultural Român de la Varșovia și Centrul Național al Cărții au organizat standul românesc. Cartea este un reportaj care decantează cunoștințele și experiențele autoarei despre România, țară în care revine ca turist, de 18 ani.

15-17 noiembrie / Participarea actriței Cristina Flutur la Heart of Europe Co-production Forum din Varșovia. Cu sprijinul ICR Varșovia, actrița Cristina Flutur a luat parte, de-a lungul celor două zile, la sesiuni de *pitching*. Cristina Flutur face parte din distribuția filmului *Cercul* și este, de asemenea, membră a echipei de producție a filmului. Heart of Europe Co-production Forum a fost lansat anul acesta în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului Internațional TV Heart of Europe, organizat de canalul public de televiziune polonez TVP. Pentru participarea la Forum, au fost lansate

apeluri pentru depunerea înscrierilor pentru proiecte cinematografice realizate în Polonia, Lituania, Letonia, Estonia, Georgia, Cehia, Slovacia, Ungaria, Slovenia, Croația, Serbia, România, Bulgaria, Ucraina, Republica Moldova și Belarus. Organizatorii au selecționat zece proiecte pentru trei categorii: filme artistice, seriale artistice și documentare.

21-25 noiembrie / Participare românească la Festivalul „Black Nights” de la Tallinn, ediția a XXVI-a, Estonia. ICR Varșovia a susținut participarea producătoarei de film Andra MacMasters (Popescu), producătoare delegată pentru proiectul cinematografic *Government of Children II*, în regia Ioanei Mischie. Filmul, aflat în etapa de dezvoltare, a fost prezentat în secțiunea „Just Film Works in Progress (youth and children films)”, parte din programul „Industry@Tallinn@Baltic Event”. Andra MacMasters a participat la atelierile de dezvoltare de proiecte cinematografice și la întâlniri cu producători și distribuitori internaționali.

21-26 noiembrie / Participarea producătoarei de film Oana Iancu la programul ACE Producers 2022-2023 de la Varșovia, cu sprijinul reprezentanței ICR din Polonia. Producătoarea Oana Iancu a fost selectată cu proiectul filmului de ficțiune *Cardinal*, r.: Bogdan George Apetri, pentru a participa la o serie de ateliere de formare și networking în cadrul celei de-a XXXII-a sesiuni a Programului Anual ACE Producers. Atelierile au avut drept temă oportunitățile internaționale de finanțare a producțiilor cinematografice și aspecte de management și distribuție (inclusiv online). Creată în 1993, platforma ACE Producers își propune să pregătească producătorii independenți pentru a face față provocărilor și

oportunităților specifice acestei industrii foarte dinamice. Rețeaua ACE permite schimbul de experiență și *know-how* între membrii săi la nivel european, dar și internațional.

Expoziția în aer liber „Spotlight Heritage Timișoara” – 29 noiembrie 2022 ▼

25 și 29 noiembrie 2022 – 28 februarie 2023 / Ziua Națională a României. ICR Varșovia a marcat Ziua Națională a României, în colaborare cu Ambasada României în Republica Polonă, în cadrul recepției organizate la Hotelul Regent din capitala Poloniei, în data de 25 noiembrie. Cu acest prilej, ICR Varșovia a prezentat o versiune de interior a expoziției „Spotlight Heritage Timișoara – Patrimoniul sub reflectoare”, iar în data de 29 noiembrie expoziția a fost inaugurată și pe simezele exterioare iluminate de la sediul Ambasadei și Institutului. Expoziția și-a propus să evoce caracterul multicultural și multiethnic al Timișoarei, reflectat atât în patrimoniul construit, cât și în lunga istorie de conviețuire. Expoziția a constat în 21 de planșe de mari dimensiuni ce au fost expuse în spațiul special amenajat și iluminat în exteriorul ambasadei. Proiectul, parte din programul oficial Timișoara

2023 – Capitală Europeană a Culturii, a evocat cele mai importante monumente de arhitectură din centrul orașului, dar și din cartierele istorice (Elisabetin, Fabric, Iosefin, Cetate). Cu aceeași ocazie, în data de 29 noiembrie, a fost inaugurată la Cracovia expoziția „Memoriile Cetății – Trei ani de intervenții artistice în cartierele Timișoarei”. Realizată în anul 2020 de ICR Varșovia împreună cu Asociația Timișoara Capitală Europeană a Culturii, expoziția a fost prezentată la Biblioteca Voievodală din Cracovia, în perioada 29 noiembrie 2022 – 31 ianuarie 2023, în colaborare cu Consulatul Onorific al României la Cracovia și Societatea Polono-Română din Cracovia. Expoziția a reunit, prin imagini și texte, pregătite în limbile polonă și engleză, importante demersuri socio-artistice realizate la Timișoara, menite să transforme cultural orașul și să îndeplinească viziuni artistice și civice.

10 decembrie / Zilele românești la Librăria Editurii Czarne din Varșovia. ICR Varșovia, în colaborare cu Librăria Editurii Czarne din Varșovia, fanpage-ul Facebook *Mamotyga z bryndzą – Moja Rumunia* și Dorota Filipiak, autoarea cărții *Rumunia, pęknięte lustro Europy (România. Oglinda spartă a Europei)*, a organizat o întâlnire cu publicul, intitulată „România, de aproape și de departe”. Evenimentul a avut loc sub forma unui dialog cu Bogumił Luft despre istoria și actualitatea României, locul țării în Europa, despre relațiile polono-române în trecut și în prezent, respectiv cu Ana Maria Luft și Tudor Luft despre cultura, oamenii și viața din România și despre dubla identitate polono-română. În librărie, publicul a avut ocazia să achiziționeze o selecție de titluri traduse din literatura română, precum și cărți având ca tematică România. După întâlnirea cu cei doi invitați, publicul prezent a degustat specialități culinare românești.

VENETIA

INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENETIA

14-16 ianuarie / Participare românească pe scena teatrului Teatri di Vita din Bologna. Spectacolul *(IN)CORECT*, producție a Asociației Reactor din Cluj-Napoca, a fost invitat să participe în cadrul stagiunii „Fuori, casa”, a teatrului Teatri di Vita din Bologna, cu trei reprezentații. Spectacol de referință în repertoriul artiștilor, *(IN)CORECT*, regie și dramaturgie: Oana Nicoleta Popescu, a fost nominalizat la Premiile UNITER, în anul 2021, pentru cea mai bună regie, fiind invitat în festivaluri importante. Teatri di Vita, fondat în anul 1993, este dedicat dezvoltării relațiilor artistice internaționale: găzduiește spectacole de teatru și dans contemporan din întreaga lume, devenind un punct de referință, și oferă un program bogat și inovator de activități educative, precum și oportunități de a învăța despre alte culturi. A fost premiat de trei ori de Comisia Europeană pentru originalitatea și valoarea inovatoare a propunerilor.

14 ianuarie – 8 februarie / Expoziția de grafică de șevalet „Che cos’hai in testa?”, a artistului venețian Flavio Cortella,

în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Lucrările din seria propusă au inclus imagini stilizate ale portretului uman, juxtapuse pe motive decorative specifice Veneției. La vernisaj, artista de origine română Iulia Tarciniu Bălan a realizat o prezentare a artistului, evidențiind asemănări între icoanele bizantine și creația artistului venețian. Vernisajul a fost transmis în direct, pe pagina de Facebook a IRCCU Veneția, iar în expoziție a putut fi consultat catalogul artistului. Flavio Cortella este grafician și restaurator, cunoscut în mediile artistice din Veneto. A studiat pictura și restaurarea picturii bizantine cu Iulia Tarciniu Bălan. Cel mai recent proiect al său, „Che cos’hai in testa?”, cuprinde ilustrații ale unor versuri și scurte citate ale unor personalități de largă notorietate (precum Susan Randall, C.G. Jung sau Ernest Hemingway) și ale unor autori italieni (precum Cristina Campo, Ezio Bosso sau Vangelo di Tomasso), selectate de artist din biblioteca proprie.

15 ianuarie / Ziua Culturii Naționale – documentarul *Darul Aripilor*, r.: Corina Voicu, despre viața și creația artistică a sculptorului Pavel Bucur (1945-2016), online, pe pagina Facebook a IRCCU Veneția. Evenimentul a deschis seria online dedicată artiștilor români a căror viață și operă este legată de Italia. Documentarul a fost produs de Fildas Art, prin programul Catena pentru artă. Născut la Bistrița în 1945, Pavel Bucur a participat la peste 100 de expoziții naționale, zeci de expoziții internaționale și a realizat peste 40 de expoziții personale în România, dar și în Germania, Italia, Franța, Polonia, Elveția, Spania. Lucrările sculptorului Pavel Bucur se află în muzee și colecții particulare din România, Germania, Italia, SUA, Franța, Spania, Polonia, Cehia, Grecia, Israel, Canada, Argentina, Belgia, Rusia. În Italia, Pavel Bucur are numeroase lucrări în colecții private, între care colecția Muzeului de Artă

Modernă Pagani, colecția taberei de sculptură de la Caorle, Muzeul de Artă Modernă Ca’ La Ghironda și altele.

24 ianuarie / Ziua Unirii Principatelor Române. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a marcat Ziua Unirii Principatelor Române, în colaborare cu Muzeul Național de Artă al României, prin difuzarea online a unui scurt material video despre lucrarea de pictură *Hora Unirii* de Theodor Aman, aflată în colecția Muzeului Național de Artă al României. Materialul video a fost produs de specialiștii muzeului, sub coordonarea Alinei Petrescu, șef secție Artă Românească. Traducerea și subtitrarea în limba italiană au fost realizate de către IRCCU Veneția.

27 ianuarie / Masa rotundă „Lungo il cammino della memoria”, dedicată Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, în sala de conferințe a IRCCU Veneția, transmisă și online, în direct, pe pagina de Facebook a reprezentanței. Evenimentul, moderat de directorul IRCCU Veneția, Grigore Arbore Popescu, și organizat în colaborare cu Editura Salomone Belforte, a fost centrat în jurul a două cărți ale autoarei Miriam Rebhun: *Due della Brigata. Heinz e Gughy dalla Germania nazista alla nascita di Israele* și *Ho inciampato e non mi sono fatta male. Haifa, Napoli, Berlino, una storia familiare*. În cadrul evenimentului, Guido Guastalla, istoric, autor de cărți și articole despre istoria și cultura evreilor, directorul Editurii Salomone Belforte, a susținut prelegerea cu titlul „Imaginea evreului în literatură”, iar Alberto Castaldini, istoric, fost director al Institutului Italian de Cultură din București, o prelegere despre „Abraham, custode al promisiunilor pentru eternitate”. La masa rotundă

a mai participat Riccardo Calimani, influent scriitor și jurnalist de televiziune, nume de referință în catalogul editurii Mondadori. Evenimentul s-a desfășurat în limba italiană.

12 februarie – 1 martie / Expoziția documentară „Viața, oamenii și diversitatea portului popular din Veneția Transilvaniei”, la galeria IRCCU Veneția, în colaborare cu Asociația culturală „Ioan Cavaler de Pușcariu”. Promovată ca eveniment complementar Carnavalului de la Veneția, organizat de Primăria orașului Veneția, expoziția a prezentat – prin fotografii, costume populare și alte obiecte semnificative pentru cultura locală – viața, oamenii și portul popular din satul Veneția de Jos, din Munții Făgăraș, România, atestat documentar la 1235. Fotografii au fost realizate în cadrul proiectului „Acasă la Origini – La Blouse Roumaine” și în cadrul cercetărilor etnografice „Etnotique”; fotografi: Dinu Constantin și Ileana Rădulescu. În data de 26 februarie, în expoziție a fost organizat un eveniment dedicat zilelor de Dragobete (24 februarie) și Mărțișor (1 martie).

19 februarie / Ziua Națională Brâncuși. Eseul cinematografic *Scrisoare imaginară a lui Constantin Brâncuși*, r.: Cornel Mihalache (2018), produs de Televiziunea Română în seria „Români care au schimbat lumea”, a fost difuzat pe rețelele de socializare ale Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția cu ocazia Zilei Naționale Brâncuși. Filmul a evocat într-o manieră poetică persoana artistului Constantin Brâncuși, printr-un monolog construit de Cornel Mihalache pe baza corespondenței și a altor documente scrise din epoca în care a trăit artistul. Monologul a fost ilustrat cu imagini de arhivă, fotografii din epocă, precum și filmări

și fotografii recente. Filmul s-a adresat publicului larg, fiind prezentat cu subtitrare în limba italiană.

13 martie / Concertul „Primăvara, speranța Păcii”, în interpretarea orchestrei „Armonia”, sub bagheta dirijorului Petru Dinjos, în parcul Nuove Gemme Spinea (regiunea Veneto). Programul concertului în aer liber a inclus lucrările: *Un Palco All’Opera* de Pasquale Aiezza; *La Traviata* de Giuseppe Verdi; *Giri di Valzer* de Puccini Salvatore; *Sârbă de fanfară*; *Mazurka* de Don Peppino; *Parata – Marcia Militare* de Salvatore Mauro; *Carmen* de Georges Bizet; *Hora Staccato* de Grigoraș Dinicu. Concertul a fost organizat în colaborare cu Asociația multiculturală „Armonia”.

14 martie / Atelierul de poezie „Giornata Mondiale della Poesia”, la sediul reprezentanței, cu prilejul Zilei Internaționale a Poeziei, celebrată pe 21 martie. Au participat poeții de limbă italiană și venetă: Antonella Barina, Alessandro Cabianca, Marta Celio, Alessandra Cerminara, Shon Checchia, Lucilla Del Ben, Antonio De Lucia, Lucia Guidorizzi, Roberto Marino Masini, Lorenzo Mullon, Ennio Zampa, alături de Viorel Boldiș. Viorel Boldiș este poet, ziarist și traducător român, care trăiește și lucrează la Oradea și la Brescia. Evenimentul a fost transmis în direct pe pagina de Facebook a IRCCU Veneția.

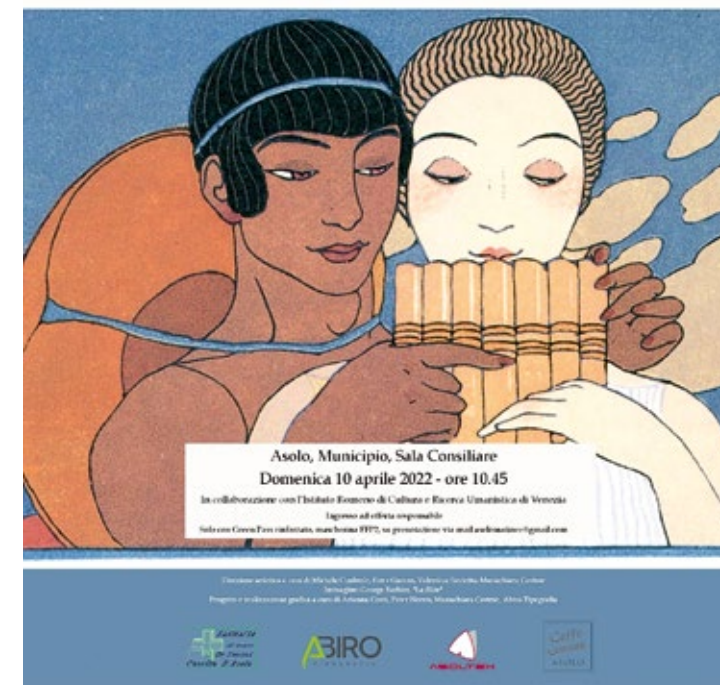
6-20 aprilie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală”. IRCCU Veneția a continuat proiectul „Mercoledì Musicali” prin distribuirea, în mediul online, a unei suite de materiale video create special de unii dintre cei mai valoroși tineri muzicieni, cu scopul de a promova arta interpretativă românească. Materialele au fost difuzate miercurea (ziua consa-

crată muzicii în programul IRCCU Veneția online), de la ora 17:00, pe rețelele de socializare ale reprezentanței. Pianista Sînziana Mircea și violoncelistul Adrian Mantu (6 aprilie), și percuționista Ioana Văleanu (20 aprilie) au interpretat piese de George Enescu, Béla Bartók, Arvo Pärt, Doru Popovici, Johann Sebastian Bach și Evelyn Glennie. Roxana Mihaly a realizat prelucrarea materialelor video transmise de autori.

7-9 aprilie / Participare românească la ediția a X-a a conferinței internaționale „Venezia e il suo Stato da mar / Venice and its Stato da mar”, în sălile de conferințe ale Ateneo Veneto și Scuola Grande di San Marco de la Veneția. Organizată de Società dalmata di storia patria, din Roma, în parteneriat cu Biblioteca Națională Marciana din Veneția, și beneficiind de susținerea administrației publice a Regiunii Veneto, ediția a X-a a conferinței internaționale a vizat, prin comunicările prezentate, și discuțiile pe marginea acestora, aprofundarea unor teme precum evoluția statului venețian din perspectiva provinciilor sale din Dalmația, interacțiunile cu Istria, Levantul, relațiile cu Europa Răsăriteană, din perioada medievală și până la finele Republicii venețiene. La lucrările manifestării științifice au participat cercetători, cadre didactice universitare, arhiviști și muzeografi din Croația, Germania, Grecia, Italia, România, Slovenia și SUA, ale căror comunicări au fost audiate și discutate cu interes de un public specializat format din masteranzi, doctoranzi și cadre didactice provenind de la Universitatea Ca’ Foscari din Veneția, Universitatea din Padova, Universitatea din Verona, Universitatea din Udine, Universitatea din Trieste. Din România au participat Lidia Cotovanu, cercetător științific la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București al Academiei Române, și Cristian Luca, profesor la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, director adjunct al IRCCU Veneția.

Pavel Efremov, Fisarmonica Andreea Chira, Flauto di Pan

9-10 aprilie / Concerte susținute de Andreea Chira (nai) și Pavel Efremov (acordeon), la Palazzo Guarnieri (Feltre) și Palazzo Beltramini (Asolo), în Regiunea Veneto. Proiect realizat de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, în colaborare cu Asociația „Asolo Matinée” (pentru concertul de la Asolo) și Asociația „Unisono” (pentru concertul de la Feltre). Programul ales de Andreea Chira (nai) și Pavel Efremov (acordeon) a inclus lucrări de:

Claude Debussy, Jean-Baptiste Arban, Jesús Guridi, Joaquín Rodrigo, Chick Corea, Béla Bartók, Ștefan Stanciu și Grigoraș Dinicu. Concertul a îmbinat sunetul special al instrumentelor tradiționale românești și perfecțiunea muzicală creată de unii dintre cei mai buni compozitori ai vremii.

10 aprilie – 1 mai / Participarea românească la „Homo Faber Event”, la sediul Fundației Cini și în diverse galerii și spații publice din Veneția. Expoziție internațională care susține meșteșugurile de înaltă calitate, la limita dintre artă decorativă și design de serie mică, „Homo Faber Event” a prezentat o varietate impresionantă de materiale, tehnici și abilități, prin demonstrații live, experiențe digitale captivante și expoziții imaginative de creații artisanale. Din România au fost selectați meșterii Victor Clopotar (tatăl) și Victor Clopotar (fiul), din comunitatea romă Căldărari din Brateiu, jud. Sibiu. Obiectele realizate prin mijloace tradiționale de către cei doi meșteri, perfecționate în colaborare cu designerul Nadja Zerunian și co/Rizom, au fost prezentate în expoziția principală de la sediul Fundației Cini.

20 aprilie – 27 noiembrie / Participare românească la Pavilionul Roma, eveniment colateral Bienalei de la Veneția, la Palazzo Loredan, Veneția. Proiectul expozițional „Eugen Raportoru: The Abduction from the Seraglio and Roma Women: Performative Strategies of Resistance”, curatariat de Iliana Schileru și comisariat de European Roma Institute for Arts and Culture (ERIAC), a cuprins expoziția cu lucrări de pictură și instalații *in situ* cu titlul „The Abduction from the Seraglio” / „Răpirea din Serai”, și alte evenimente conexe grupate sub titlul „Roma Women: Performative Strategies of Resistance”, difuzate în cadrul Pavilionului și, parțial, pe site-ul ERIAC. Printre evenimentele-

le difuzate pe site-ul ERIAC, au putut fi urmărite performanțele-urile „The Best Child in the World”, susținut de Alina Șerban, „Undoing the Archive of Persecution+Reconstituting Romani Women’s Subjectivity”, susținut de Ioanida Costache, și „Healing Rituals”, interpretat de Mihaela Drăgan & Giuvlipen Theatre.

23 aprilie – 27 noiembrie / Participarea artistului Mihai Țopescu în cadrul expoziției „Personal Structures”, la Palazzo Bembo, eveniment organizat pe durata Expoziției Internaționale de Artă de la Veneția – la Biennale di Venezia, ediția a LIX-a. „Personal Structures” este o platformă derulată de European Cultural Centre la Veneția, care are drept scop promovarea creației artiștilor participanți la unul dintre cele mai importante evenimente colaterale ale Bienalei de la Veneția, care este vizitată anual de peste 500 000 de persoane. Expoziția a prezentat, la fiecare ediție, noi perspective și abordări în domeniul artei contemporane și o mare varietate de medii artistice, videoclipuri, sculpturi, picturi, desene, fotografii și instalații site-specific. În cadrul ediției din acest an au participat cca 180 de artiști, galerii, colective și universități, printre care și artistul român Mihai Țopescu, cu sculptura „The Pillar of Love”.

23 aprilie – 27 noiembrie / Promovarea prezenței artistului Mircea Cantor în expoziția colectivă „Es-senze”, la Palazzo Mocenigo din Veneția. Expoziția, din cadrul programului MUVE Contemporaneo 2022, organizată de Fondazione Musei Civici Venezia, a cuprins lucrări legate de simțul olfactiv, arome și parfumuri, create de artiști consacrați pe scenele internaționale după începutul noului mileniu: Mircea Cantor, Mateusz Chorobski, Jason Dodge, Bruna Esposito, Eva Marisaldi, Florian Mermin, Giuseppe Penone, Paola Pivi,

Namsal Siedlecki, Achraf Touloub, Nico Vascellari and Luca Vitone. Curator: Pier Paolo Pancotto.

4 mai / „Mercoledì Musicali/ Miercurea Muzicală”, proiect online, pe pagina de Facebook și canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu pianista Alexia Dănăcică, care a interpretat piese de Domenico Scarlatti, Ludwig van Beethoven, Alberto Ginastera și George Enescu. Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului video transmis de autoare.

11-18 mai / Expoziția „Exerciții de ordonare” a artistei Adelina Ivan, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de grafică pe material textil și lucrarea video Circle Back (2018), care urmează un scenariu mental bazat pe ritualul de pregătire și pe gesturile condiționate care au loc înainte de a începe un proiect. Adelina Ivan lucrează cu diverse medii, de la video la instalații textile și desen, examinând structuri și geometrii într-o căutare artistică a compunerii și dezintegrării materiei. La baza practicii sale artistice, există o critică socială și culturală a convențiilor care au influențat modurile, de altfel foarte diverse, prin care ne putem imagina feminitatea. Forța și fragilitatea sunt puse în echilibru, ilustrând ideea de ritm și mișcare repetitivă descoperite în spatele liniilor pur abstracte.

16-19 mai / Deplasarea la București a Marinei Mussapi, manager proiectare și dezvoltare la BASE Milano. Marina Mussapi a realizat întâlniri de lucru cu echipa Romanian Design Week, Cartierul Creativ, Atelierele Malmaison, secția Design din cadrul Universității Naționale de Artă din București, Muzeul

Spectacolul (In)corect, producție a Asociației Reactor, pe scena Teatrului di Vita din Bologna (copyright D. Vătăvului) – 14-16 ianuarie 2022

Participarea meștesugarului Victor Clopotar la expoziția „Homo Faber” – 10 aprilie – 1 iunie 2022

Național de Artă Contemporană, precum și alte instituții culturale și ateliere de creație din București, în vederea promovării artiștilor, designerilor și a scriitorilor din România la Milano.

19-23 mai / România la Salonul Internațional de Carte de la Torino, ediția a XXXIV-a, la Lingotto Fiere Torino. Cel mai important târg de carte din Italia, unul dintre cele mai prestigioase din Europa, Salonul reprezintă, în fiecare an, o piață culturală relevantă pentru promovarea valorilor culturii române. Selecția și programul evenimentelor au urmărit în primul rând lansarea numeroaselor traduceri din literatura română/volume despre limba, literatura și cultura română, apărute după iunie 2019 și până la începutul lunii mai 2022, cu accent pe volumele traduse și publicate prin programul TPS al ICR. Standul României, situat în Pavilionul 1 al complexului expozițional Lingotto Fiere, a găzduit evenimente ce au vizat promovarea culturii române, cu precădere a literaturii române contemporane, tradusă și publicată în limba italiană, contribuind la extinderea și consolidarea relațiilor bilaterale româno-italiene în domeniile literaturii, traducerilor și politicilor editoriale. Manifestările cuprinse în programul românesc au stimulat interesul publicului larg și al specialiștilor, editori și traducători, pentru literatura română, facilitând contactele directe între scriitorii invitați și responsabilii cu politicile editoriale ale editurilor italiene, contribuind la menținerea legăturii diasporei românești cu valorile culturale ale țării de origine. La manifestările culturale organizate la standul României, în Sala Violet și în Sala Albastră din complexul expozițional Lingotto Fiere, au participat invitați români și italieni reprezentativi pentru profilul manifestării, scriitori, traducători, editori, filologi, critici literari, istorici, filosofi, jurnaliști, reprezentanți ai unor edituri italiene: Roberto Alessandrini, Cesare Alzati, Magda Arhip, Mauro Barindi, Ricardo Cavallero,

Mircea Cărtărescu, Dan Octavian Cepraga, Andrea Cortellessa, Federico Donatiello, Marco Dotti, Celestina Fanella, Ida Garzonio, Ilaria Gaspari, Krystyna Jaworska, Massimo Maurizio, Bruno Mazzoni, Roberto Merlo, Adrian Niculescu, Silvia Panichi, Cătălin Pavel, Ioana Pârvulescu, Marta Petreu, Violeta Popescu, Mattia Luigi Pozzi, Radu Sergiu Ruba, Vanni Santoni, Roberto Scagno, Adriana Senatore, Cristina Stănescu, Victor Ieronim Stoichiță, Irina Țurcanu, Alina Monica Țurlea. Prezența culturii române la cea de-a XXXIV-a ediție a Salonului Internațional de Carte de la Torino a cuprins 26 de prezentări de carte, cu participarea a 32 de invitați, ediția de anul acesta a târgului de carte torinez înregistrând un notabil succes de public, cu peste 168 000 de vizitatori-plătitori, cărora li s-au adăugat invitații organizatorilor și ai expozanților, oficialitățile internaționale, naționale și locale. Programul românesc a fost organizat în parteneriat cu Centrul Național al Cărții din cadrul ICR.

25 mai – 1 iunie / Expoziția „2+10” a elevilor Liceului de Arte Plastice „Nicolae Tonitza” din București, secția pictură, promoția 2022, coordonați de profesorii Ioana Lavinia Streinu și Eusebio Spînu, la Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a fost completată de documentare pe teren și ateliere ad-hoc în Veneția. Liceul a fost înființat în 1949, la București, sub numele de „Școala Medie Tehnică de Artă”; în prezent, peste 900 de elevi studiază la Liceul „Nicolae Tonitza”, atât în ciclul gimnazial, cât și în cel liceal, unde își desfășoară studiile artistice în ateliere de specialitate: artă monumentală, arte grafice, arte textile, ceramică, desen animat, design ambiental, design industrial, design vestimentar, pictură de șevalet, restaurare, scenografie și sculptură.

27 mai / Participare românească în cadrul Festivalului internațional de poezie „Palabra en el mundo” de la Veneția, ediția a XVI-a, în sala de conferințe a IRCCU Veneția, eveniment transmis în direct, pe pagina de Facebook a reprezentanței. Festivalul internațional de poezie „Palabra en el mundo” de la Veneția este parte a unei rețele internaționale de festivaluri dedicate poeziei, inițiate de Proyecto Cultural Surinternacional, publicația *Rivista Isla Negra* și Festivalul Internațional de Poezie de la Havana. Anual, în luna mai, „Palabra en el mundo” se desfășoară simultan în 900 de localități din lume, iar evenimentul invită scriitori și scriitoare din întreaga lume să se unească sub semnul poeziei pentru a-și exprima sentimentele de solidaritate pentru conviețuirea într-o lume a păcii. În ediția din 2022 a festivalului, a fost organizată o secțiune specială dedicată poetului Ovidiu. În cadrul evenimentului, Lucia Ileana Pop a recitat poezii din creația proprie, publicate în volumul bilingv de debut *Scânteii de suflet/ Scintille dell'animo*, apărut în 2021 la Editura Rediviva din Milano.

28 mai / Lansarea volumului bilingv *Rădăcini la jumătate / Treizeci de ani de emigrație românească în Italia*, coordonatori Miruna Căjvăneanu, Benedetto Coccia și Antonio Ricci, în sala de conferințe a IRCCU Veneția. Cu ocazia vizitei sale istorice în România, din anul 2019, Papa Francisc a ales să vorbească și despre emigrație, un fenomen de mare impact în sfera demografică, economică, politică și culturală. Preluând această idee, IDOS și Institutul de Studii Politice „S. Pio V” au realizat volumul bilingv *Rădăcini la jumătate / Treizeci de ani de emigrație românească în Italia*, un volum care povestește despre gradul de integrare, participare și discriminare a comunității

românești din Italia. Acest volum condensează multiple fațete ale celor treizeci de ani de experiență migratorie românească în Italia, relatând despre bogăția economică, socială și culturală, emigrația constituind un factor de îmbogățire pentru țările de destinație, pe lângă rolul de susținere fundamentală a țărilor de origine. Volumul a apărut la editura IDOS, în luna ianuarie, iar coordonatorii ediției sunt Miruna Căjvăneanu, Benedetto Coccia și Antonio Ricci.

1 iunie / „Timpul poveștilor” – eveniment dedicat Zilei Internaționale a Copilului. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția s-a alăturat mai multor asociații românești din Italia – Asociația multiculturală „Armonia”, Asociația „Romeni di Padova”, Asociația „Casa Dacia”, Asociația „Europaeus” – pentru a celebra ziua de 1 iunie, Ziua Internațională a Copilului. Reprezentanța a difuzat pe canalele social media un montaj muzical care prezintă povestea unei balerine pe nume Veronika Zirchuk, în vârstă de 10 ani, care în luna martie s-a refugiat din Ucraina la București. Artiștii Operei Comice pentru Copii au primit-o cu drag, iar Veronika a repetat zilnic alături de ei, debutând cu rolul „Ciuperçuța” din spectacolul *Hänsel și Gretel*.

1 iunie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală” – proiect online, pe pagina de Facebook și canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu pianista Daria-Ioana Tudor și violoncelistul Constantin Borodin, care au interpretat piese de Paul Constantinescu, Constantin Dimitrescu, Luigi Boccherini (aranjament de violoncel și pian de Alfredo Piatti) și George Enescu, iar Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului video transmis.

4-18 iunie / Expoziția „În absența artistului”, a artistului Marius Tănăsescu, curator: Horea Avram, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția Au fost expuse lucrări de grafică și lucrări video din creația recentă a artistului, al căror numitor comun a fost preocuparea pentru istoria artei, pentru revizitarea și reinterpretarea unor repere majore din cultura universală. Finisajul expoziției a avut loc în cadrul evenimentului Art Night Venezia.

6-12 iunie / Participare românească la Milano Design Week, la Base Milano. După succesul participării din 2021, designul românesc a revenit la Milano Design Week, în cadrul conceptului „We will Design”, propus de Base (cartierul Tortona), cu expoziția de grup „The Future is in the making” a Romanian Design Week (RDW). Expoziția a propus o incursiune în unele dintre cele mai inedite practici de design din România, precum și în preocupările și discursurile creative ale acestora, încercând să dezvăluie, totodată, procesele creative ale proiectelor prezentate. Expoziția-capsulă prezentată de RDW în acest context a reunit lucrările co/rizom, Megan Dominescu, Radu Abraham, Simina Filat și UAU.

18 iunie / Ediția a IX-a a proiectului „Festival del pensiero in/verso” 2022, la sediul IRCCU Veneția, eveniment difuzat și online, pe rețelele de socializare ale reprezentanței. „Festival de pensiero in/verso” este organizat anual, în sala de conferințe a IRCCU Veneția, în formatul unei serate literare, în cadrul căreia participanții recită și poartă discuții despre literatură, poezii și traduceri. Din România a participat poetul și italianistul George Popescu, cu o înregistrare video.

4-9 iulie / Expoziția „Transhumanika”, a artistului Ionuț Dragoș, curator drd. Eleonora Scarlat, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Interesat de experiment, lucrările lui Ionuț Dragoș au reflectat proiecțiile unei societăți utopice, caracterizată de consumerism cu iz capitalist. Într-un jurnal vizual de tip cathartic, acesta a privit cu scepticism industrializarea și inserțiile străine în viața satului și a culturii maramureșene. Artistul a invitat, astfel, vizitatorii să reflecteze asupra valorilor autentice. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara.

6 iulie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală” – proiect online, pe pagina de Facebook și canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu clarinetistul Emanuel Rupa și pianista Cristina Ionescu, care au interpretat piese de Francis Poulenc, Claude Debussy și Stan Golestan, iar Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului.

14-21 iulie / Expoziția „Sulina – întâlnirea Dunării cu Pontul Euxin”, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Realizat în colaborare cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București și dedicat Zilei Internaționale a Dunării, proiectul a pus în lumină preocupările legate de sustenabilitate, abordate de studenții arhitecți din România, precum și de arhitecți din România și Italia. Expoziția a inclus planșe documentare, schițe, proiecte de arhitectură realizate de cadre didactice și studenți arhitecți, coordonați de conf. dr. arh. Codina Dușoiu, lector dr. arh. Tana Lascu, conf. dr. arh. Marius Voica, conf. dr. arh. Haytham Zeki, de-a lungul a peste un deceniu.

Prezența românească la Milano Design Week (copyright C. Lazăr) – 6-12 iunie 2022

Prezențe românești la cea de-a 79-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Veneția (copyright C. Lazăr) – septembrie 2022

Cercetarea a fost demarată în 2010, în cadrul unei colaborări cu Facultatea de Arhitectură din Madrid – Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid – ETSAM. La 18 iulie, în cadrul expoziției, a avut loc workshop-ul „Repere și simboluri între peisajul Dunării și al Veneției” cu studenții UAUM participanți la proiect, cu contribuția IUAV și UNISCAPE. Pe harta Europei, orașul românesc Sulina are o poziție geografică absolut privilegiată, marcând întâlnirea Dunării cu Marea Neagră, pe brațul central al acesteia, ceea ce a făcut ca aici să se așeze sediul Comisiunii Europene a Dunării (înființată în 1856). În paralel cu această poziție strategică, Sulina s-a dezvoltat în egală măsură ca un centru multiethnic de importanță excepțională, găzduind comunități de greci, lipoveni, musulmani, evrei, catolici, care au coabitat armonios cu populația românească de-a lungul secolelor. Aceste comunități au avut două îndeletniciri de bază: pescuitul și negoțul, ceea ce a determinat tipologii de arhitectură vernaculară extrem de originale și valoroase, al căror studiu îi poate învăța astăzi multe pe arhitecții care studiază arhitectură bioclimatică.

25 iulie – 3 august / Expoziția de arhitectură „Think brick”, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Organizată în colaborare cu Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității Politehnice Timișoara, expoziția a fost centrată pe recuperarea, conservarea și valorificarea patrimoniului arhitectural și peisajer, fiind expuse lucrări realizate de studenți în cadrul programului universitar, atât la clasă, cât și în cadrul unor programe și concursuri internaționale. În data de 28 iulie, IRCCU Veneția a organizat un masterclass pe tema restaurării și reconversiei clădirilor istorice ale Teatrului „La Fenice” și hotelului Hilton Molino Stucky din Veneția, la care au participat, printre alții, arh. Francesco Amendolagine, profesor de istoria arhitecturii,

arh. Paolo Tomasella, arh. Cristian Blidariu, decan, arh. Cristina Povian și arh. Diana Giurea, cadre didactice din cadrul Facultății de Arhitectură din cadrul Universității Politehnice Timișoara.

3 august / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală” – proiect online, pe pagina de Facebook și canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu violista Cătălina Filipescu, care a interpretat piese de Rebecca Clarke și George Enescu. Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului video.

9-26 august / Expoziția „Teatrul desenatorului”, cu lucrări de grafică ale artistului Helmut Stürmer, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de grafică de șevalet, din creația recentă a artistului, realizate în tehnici mixte pe hârtie. Sugerând locuri și personaje imaginare, lucrările din această serie au condus privitorul în laboratorul scenografului Helmut Stürmer, în lumea sa imaginară.

31 august – 10 septembrie / Prezențe românești la Bienala Internațională de Film de la Veneția, ediția a LXXIX-a, și la evenimentele colaterale. După succesul de anul trecut, cinematografia românească a revenit la Veneția cu filmele *Spre Nord*, r.: Mihai Mincan, calificat în competiția Orizzonti; *Anhell69*, r.: Theo Montoya, calificat în competiția Settimana Internazionale della Critica; *Běžná Selhání (Ordinary Failures / Eșecuri comune)*, r.: Cristina Groșan, calificat în competiția Giornate degli Autori; *Vera*, calificat în competiția Orizzonti și proiectul serialului TV *Export Only*, selecționat în competiția organizată de European Producers Club, în colaborare cu Netflix, dedicată producăto-

relor de film din Europa. IRCCU Veneția a asigurat cazare în spațiile proprii pentru o parte dintre membrii echipelor filmelor *Spre Nord* și *Anhell69*, precum și pentru Elena Postelnicu, jurnalistă acreditată în Italia din partea Radio România. În competiția Settimana Internazionale della Critica, *Anhell69* a primit Mențiunea Specială a Juriului, Verona Film Club Award pentru cel mai inovator film din competiție și Mario Serandrei – Hotel Saturnia Award pentru cea mai bună contribuție tehnică.

31 august / Ziua Limbii Române, marcată prin promovarea online a unui eveniment organizat de Liga Studenților Români din Străinătate – filiala Italia – în colaborare cu Ambasada României în Republica Italiană. În cadrul evenimentului, a fost lansat concursul de compunere literară „Ziua Limbii Române”, acordându-se premii pentru talentul și creativitatea tinerilor români din Italia, participanții prezentând eseuri despre poezie, literatură, istorie sau romane și contextul lor social-istoric. Proiectul a fost anunțat pe pagina de Facebook și canalul de YouTube ale IRCCU Veneția.

2-3 septembrie / Celebrarea Zilei Limbii Române, în sala de conferințe a IRCCU Veneția. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, în colaborare cu Consulatul General al României la Trieste, sub egida MERITO (Proiect de Recunoaștere a Excelenței în Educație), a celebrat Ziua Limbii Române prin organizarea unor ateliere pentru copii, prezentări și dezbateri, toate abordând cele mai actuale aspecte ale educației.

7 septembrie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală” –

proiect online, pe pagina de Facebook și pe canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu violoncelista Sofia-Ioana Blându, care a interpretat piese de Paul Constantinescu, Robert Schumann și Claude Debussy.

8-17 septembrie / Expoziția de artă vizuală „Thinking on Art Nature Society”, a artistei Marilena Preda Sânc, curator: Ruxandra Demetrescu, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări video, pictură și grafică din creația artistei, selecționate din expoziția omonimă prezentată la Palatul Mogoșoia în 2019. Catalogul expoziției a fost prezentat și la Veneția. De asemenea, în cadrul programului de promovare a expoziției a fost punctată contribuția MNAC la susținerea scenei artistice din România, cu accent pe sesiunea de achiziții din 2020 și pe noua sesiune de achiziții lansată în 2022.

20 septembrie – 2 octombrie / Expoziția de artă contemporană „Celălalt”, a grupului Altul, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a făcut parte din seria de proiecte „Altul nu e negarea mea”, inițiat ca manifest în 2018, în jurul căruia, în 2019, s-a agregat grupul Altul, din care fac parte patru artiști emergenți: Sever Petrovici-Popescu, Nora Stîngu, Ana Petrovici-Popescu și Nada Stîngu. Punând în discuție legătura dintre Eu, ca singularitate artistică, și Celălalt, ca prezență străină, ori mediu ostil, expoziția a fost gândită să invite privitorul să reflecteze asupra rolului pe care îl deține societatea în formarea, modelarea sau chiar anularea particularității sinelui.

22 septembrie / Recital de pian susținut de Sînziana Mircea, bursieră „Nicolae Iorga” (domeniul muzică clasică), în sala

de conferințe a IRCCU Veneția. Cu scopul de promovare a proiectului de cercetare al pianistei Sînziana Mircea, axat pe documentarea și reinterpretarea muzicii baroce italiene, prin realizarea unor noi compoziții, recitalul a inclus piese de Benedetto Marcello, precum și compoziții proprii. Rezultatul cercetării bursierei „Nicolae Iorga”, Sînziana Mircea, a constat în publicarea a șase compoziții proprii pe teme baroce, lucrări descoperite sub formă de manuscris în Biblioteca Conservatorului „Benedetto Marcello” din Veneția. În acest context, Sînziana Mircea a compus variațiuni pe teme cunoscute care au fost puse în circulație cu utilizarea efectelor multimedia și a instrumentelor digitale.

25 septembrie / Concert aniversar „Armonii de toamnă”, sub bagheta dirijorului Petru Dinjos, la Sala Mare a Teatrului „Ai Bersaglieri”, Spinea, Regiunea Veneto. Organizat în colaborare cu Asociația multiculturală „Armonia”, artiștii au interpretat atât piese din repertoriul universal, cât și piese folclorice. Invitați: Orchestra de Fanfară, condusă de directorul artistic Petru Dinjos; Ansamblul de Instrumente Tradiționale Românești, acompaniat de orchestră; artiștii Tatiana Anghel (voce), Indiana Frunză (voce) și Vasile Ursu (voce).

28 septembrie / Eveniment literar „Storie di viaggi da Venezia e non solo”, dedicat Zilei Limbilor Europei, la Micromega Arte e Cultura Venezia. Au participat Barbara Marengo, scriitoare, jurnalistă și traducătoare, care a prezentat cartea sa *Levante i Glù di Li. Storie vecchie e nuove di una viaggiatrice*, recent apărută la Casa Editrice Al Squero; Maurizio Crema, jurnalist, autor de literatură de călătorie, care a prezentat texte literare despre călătoriile sale în Europa, inclusiv în România;

Grigore Arbore Popescu, directorul IRCCU Veneția, care a prezentat programul TPS – Translation and Publication Support Programme și texte de călătorie de autori români; Franco Avicollì, directorul Micromega, care a prezentat scriitori italieni, autori de literatură de călătorie; Enzo Santese, jurnalist, traducător, poet, redactor-șef al publicației *Amicando Semper*, care a moderat discuțiile. Micromega Arte e Cultura (MAC) este un spațiu cultural în care au loc prezentări de carte, conferințe, expoziții, rezidențe artistice, situat în Campo San Maurizio.

4-16 octombrie / Expoziția de fotografie „Narațiunile timpului”, a artistei Roxana Trestioreanu, curator: Ruxandra Dreptu, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins o selecție de lucrări din creația recentă a artistei, în cadrul unui proiect expozițional care vizează fotografia ca tehnică fragilă, situată la limita dintre clipă / instantaneu și durată, pe de o parte, și dintre adevăr și fantastic / imaginar, pe de altă parte.

5 octombrie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală” – proiect online, pe pagina de Facebook și pe canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu violonista Maria Jurcă și pianista Ioana Ilie, care au interpretat piese de Johannes Brahms și George Enescu, iar Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului.

8-17 octombrie / Expoziția „Românii Apuseni: Istroromânii – Monografie fotografică”, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Au fost expuse fotografiile având ca temă minoritatea istroromână din Istria, Croația, realizate de artiștii fotografi Gheorghe Petrița, Ovidiu Gabor și Constantin Liviu Demeter, membri ai Asociației

Concert de Ziua Națională, în interpretarea ansamblului ConTempo, alcătuit din Bogdan Sofei (vioară), Ingrid Nicola (vioară), Adrian Mantu (violoncel), cu participarea lui Răzvan Popovici (violă) – 25 noiembrie 2022

„Etno Foto Art“ din Oradea, câștigător al unui proiect cu finanțare nerambursabilă din programul de finanțare Societatea Civilă – „Dimitrie Gusti“, acordat de Secretariatul General al Guvernului – Direcția pentru Românii de Pretutindeni.

27 octombrie – 30 noiembrie / Susținerea campaniei de lansare în Italia a filmului *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri. Proiectul s-a înscris în strategia IRCCU Veneția de promovare a cinematografului românesc în Italia. Anul trecut, cu sprijinul IRCCU Veneția, *Miracol* a avut premiera la Festivalul Internațional de Film de la Veneția, în secțiunea competitivă Orizzonti, dedicată filmelor care reprezintă cele mai noi și expresive tendințe din cinematografia internațională.

2 noiembrie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală“ – proiect online, pe pagina de Facebook și pe canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu soprana Laura Balla și pianista Sabina Suci, care au interpretat piese de Alfred Alessandrescu, Giacomo Puccini, Jules Massenet și Sergei Rahmaninov. Roxana Mihaly a realizat prezentarea grafică și prelucrarea materialului.

9-18 noiembrie / Expoziția „Kantaje – instalație vizuală și de sunet“, a artistei Ștefania Becheanu, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins o instalație vizuală și literară, cu o selecție de șase compoziții în limba franceză. Pentru expoziția din Galeria Mică, Becheanu a creat special o lucrare în limba italiană, realizată în colaborare cu Giuseppe Sofo, profesor cercetător de Limbi și traduceri franceze la Università Ca' Foscari Venezia (Ricerca

di Lingua e traduzione francese, Università Ca' Foscari Venezia), prezentată în cadrul unui eveniment interactiv în data de 16 noiembrie 2022.

18 noiembrie – 2 decembrie / Cultura română în traduceri recente în limba italiană – prezentare de carte românească publicată în 2022, în traducere în limba italiană, la BookCity Milano și în biblioteci din Roma și Vasto. În cadrul programului oficial al BookCity Milano, cartea Olgăi Irimciuc, *La letteratura romena nella Repubblica Moldova. Percorso tematico* (Graphe. it Edizioni, Pisa, 2022) a fost prezentată, la 18 noiembrie, în Sala Girardi a Pontificio Istituto Missioni Estere din Milano, iar cartea acad. Ioan-Aurel Pop, *Dai romani ai romeni. Elogio della latinità* (Rediviva Edizioni, Milano, 2022) a fost prezentată la Museo delle Culture din Milano, în data de 19 noiembrie. În continuarea proiectului de promovare a culturii române în traduceri recente în limba italiană, volumul acad. Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române, a fost lansat în fața publicului la Roma, în data de 1 decembrie, în Sala Capitolare a Bibliotecii „Giovanni Spadolini“ a Senatului Italiei, apoi în orașul Vasto din Abruzzo, la 2 decembrie, în Sala „Irma Perotti“ a Bibliotecii Municipale „Raffaele Mattioli“.

24 noiembrie / Proiecție video a lucrării *70 de pachete* de Mălina Ionescu și Andreea Medar, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Potrivit autoarelor, *70 de pachete* este un proiect despre comunitate, care a făcut parte dintr-o serie de cercetări asupra reperelor majore ale unei comunități – locuri și practici aflate între tradiție și transformare. Proiectul analizează și momentul actual, când masa împărtășită devine impersonală, pregătirea se petrece în afara centrului activ al comunității,

dinamica dintre participanți se restrânge. În 2021, artistele Andreea Medar și Mălina Ionescu au participat la Arte Laguna Prize, cu o proiecție multichannel, cu sprijinul IRCCU Veneția.

25 noiembrie / Campanie de promovare, online, a proiectului Worldwide Conference, organizat de Liga Studenților Români din Străinătate (LSRS), Filiala Italia, în colaborare cu Departamentul pentru românii de pretutindeni. „Pe urmele românilor care au făcut istorie în Italia“ a fost titlul conferinței care s-a desfășurat la Roma, având ca temă personalități din România care au împlinit firele poveștilor lor de viață cu cele ale istoriei italiene, reprezentând cu demnitate tricolorul românesc în Peninsula Italică.

25 noiembrie / Concert de gală dedicat sărbătoririi Zilei Naționale a României, la Sala Capitolare din incinta Scuola Grande di San Giovanni Evangelista, Veneția. În colaborare cu Consulatul General al României la Trieste, a fost organizat un concert de muzică clasică, în interpretarea ansamblului ConTempo, alcătuit din Bogdan Sofei (vioară), Ingrid Nicola (vioară), Adrian Mantu (violoncel), cu participarea apreciatului artist Răzvan Popovici (violă). Membrii ansamblului au interpretat fragmente de Paul Constantinescu, Giacomo Puccini, George Enescu, Antonio Vivaldi, Sabin Pautza și Felix Mendelssohn Bartholdy.

7 decembrie / „Mercoledì Musicali / Miercurea Muzicală“ – proiect online, pe pagina de Facebook și pe canalul YouTube ale IRCCU Veneția. Reprezentanța a distribuit un material video cu violista Andreea Banciu și pianista Aileen Cahill, care

au interpretat piese de Minna Keal, Ina Boyle, Jane O'Leary și Rebecca Clarke.

6-20 decembrie / Expoziția „Ritratti“, a artistei Mirela Trăistaru, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de grafică din creația recentă a artistei, la vernisaj fiind prezentat un catalog cu lucrări ale artistei, cu texte de Mariela Vanu, Daniel Sur, Florin Toma, Antigona Silvia Rogozea, Bogdan Lefter, Mirela Trăistaru, Dan Mircea Cipariu, Pavel Șuşară, Maria-Magdalena Crișan, publicat în colaborare cu Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud și Consiliul Județean Bistrița-Năsăud. Mirela Trăistaru a realizat 65 de expoziții personale, în România și în străinătate, și a participat la peste 120 de expoziții colective, organizate în peste 24 de țări.

8 decembrie 2022 – 8 ianuarie 2023 / Expoziția de pictură „Călătorii imaginare“, a artistei Manuela Holban, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Au fost expuse lucrări de pictură din creația recentă a artistei, cu referiri la elemente vizuale prezente în pictura renascentistă și barocă, interpretate în manieră personală. Manuela Holban s-a născut și a studiat în România; în prezent, trăiește și lucrează în Statele Unite și în Israel.

VIENA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA

20 ianuarie – 25 februarie / Expoziția de fotografie „Wounded Light”, semnată de Mădălin Mărienuț, la Galeria ICR Viena. Proiect realizat cu ocazia Zilei Culturii Naționale, în parteneriat cu Ambasada României în Republica Austria și Universitatea de Vest din Timișoara. Mădălin Mărienuț este lector univ. dr. la Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest din Timișoara. În cadrul vernisajului din data de 20 ianuarie, au luat cuvântul autorul expoziției, Mădălin Mărienuț, alături de fotograful documentarist Ciprian Hord. Proiectul expozițional a prezentat imaginea recentă a industriei din Valea Jiului, demersul fiind unul artistic-documentar, ce constă dintr-o serie de lucrări ca rezultat al documentării fotografice din perioada 2020-2021. În acest cadru, a fost lansat și albumul omonim bilingv, a cărui prefață este semnată de Florin Oprescu, lector dr. la Institutul de Romanistică al Universității din Viena, traducerea în limba engleză fiind realizată de Luca Mixich. Expoziția a fost deschisă publicului, într-o primă etapă a proiectului, la Institutul de Romanistică al Universității din Viena, în toamna anului 2021.

18 februarie / Spectacolul *Im Spiegel / În oglindă*, la Pygmalion Theater din Viena. După un text de Radu F. Alexandru, în regia lui Tino Geirun, spectacolul face parte din repertoriul teatrului Pygmalion și îl are în distribuție pe actorul Philipp Kaplan, traducerea în limba germană fiind realizată de Alexandru Toderașcu și Tino Geirun. Piesa face parte din volumul *Ultima dorință. Comédii* de Radu F. Alexandru, publicat în anul 2018 la editura Polirom, care a obținut Premiul „Ion Luca Caragiale” al Academiei Române pentru anul 2018 și Premiul „Cartea de teatru a anului 2018”, oferit de Uniunea Scriitorilor din România. Autorul Radu F. Alexandru a fost prezent la reprezentația din capitala Austriei.

28 februarie – 1 martie / Sărbătoarea Mărțișorului la sediul ICR Viena – expoziție de grup cu lucrări semnate de artizani care promovează acest obicei românesc în Austria. În cele două zile, în intervalul orar 12.00-19.30, au putut fi admirate mărțișoare croșetate sau brodate manual, diferite mărțișoare textile, mărțișoare realizate din pastă modelatoare, din lemn și ceramică, precum și felicitări florale și mărțișoare de tip cabochon. Conceptul curatorial i-a aparținut artistei Izabella Petruț, designer și creatoare de bijuterie contemporană, stabilită la Viena. La acest proiect dedicat membrilor comunității românești din Viena și desfășurat anual încă din 2014, a fost prezent și public austriac.

3 martie / „Mărțișor muzical” – concert al pianistului Andrei Gologan, la Bösendorfer Salon din clădirea Musikverein, Viena. Repertoriul concertului a cuprins lucrări semnate de Ludwig van Beethoven, Claude Debussy, dar și de George Enescu, readucând în atenția publicului vienez opera com-

pozitorului român. Andrei Gologan a studiat în România cu pianistul și compozitorul Iulian Arcadi Trofin, apoi cu Pavel Gililov la Universitatea Mozarteum din Salzburg, unde a absolvit cu distincție.

9-27 martie / Prezență românească la FOTO WIEN. Cea de-a doua ediție a festivalului internațional de fotografie a cuprins trei proiecte distincte cu participare artistică românească, expuse în spații diferite. Tema centrală a ediției 2022 a fost „Rethinking Nature” / „Rethinking Landscape”, care a stat la baza expoziției internaționale de grup prezentată în Centrala festivalului din Atelier Augarten, ilustrând relevanța mediului de fotografie în ceea ce privește extinderea și susținerea discursului ecologic actual. Pentru expoziția de grup „Rethinking Nature” / „Rethinking Landscape”, curatorii proiectului au selectat participarea artistei Maria-Magdalena Ianchis, care a fost invitată, de asemenea, să susțină un artist talk la Viena în data de 25 martie. Artista a expus instalația multimedia intitulată *Transition Space* (2020). Alături de Maria-Magdalena Ianchis, din acest proiect expozițional au făcut parte artiștii: Vanja Bučan (Nova Gorica/Berlin), Inka & Niclas (Stockholm), Anastasia Mityukova (Genf) și Danila Tkachenko (Moscova), cele cinci proiecte fiind nominalizate pentru EMOP Arendt Award. De asemenea, editura Fotohof edition a publicat un volum despre aceste proiecte selectate de comitetul de conducere al rețelei European Month of Photography (EMOP). Ce-a de-a doua prezență românească din cadrul FOTO WIEN a fost proiectul expozițional „On Distance and Intimacy/ Despre distanță și intimitate”, prezentat, în perioada 16-26 martie, în spațiul 12-14 contemporary Gallery, de artiștii români Dragoș Hanciu, Vlad Feneșan, Patricia Moroșan și Bianca Oana. Vernisajul a avut loc în seara zilei de 15 martie, iar proiectul a făcut parte

din programul oficial al festivalului. Expoziția a reunit lucrări realizate în izolare, în contextul pandemiei de Covid-19 care a forțat oamenii să rămână despărțiți. În această nouă situație, intimitatea a trebuit reconceptualizată, fiind (re)organizată experiența spațiului și mai ales a exteriorului. Lucrarea fotografică *A la B* a lui Dragoș Hanciu și lucrarea multimedia colaborativă *Telepoetics*, semnată de Patricia Moroșan și Bianca Oana, sunt note către o reconceptualizare a intimității în lumina unei noi realități. O a treia prezență la festival a fost semnată de Galeria Posibilă, care a participat la FOTO WIEN photobook market – secțiune specială dedicată mediului tipărit în domeniul artei – în perioada 25-27 martie, sub coordonarea Fotohof edition. Galeria Posibilă a prezentat publicații despre fotografie, produse de galerie împreună cu artiști, dar și cărți realizate individual de artiști, inclusiv cele care au rezultat în urma rezidenței „Sounds like a Book”, organizată de Galeria Posibilă, la Șona (Brașov). Printre artiștii promovați s-au numărat: Florin Ghenade, Bogan Gîrbovan, Denise Lobonț, Nicu Ilfoveanu, Vlad Albu, Miruna Radovici, Mihai Barabancea, Nicoleta Moises sau Delia Prodan. La festival au participat Ariana Hodorcă, reprezentantă a galeriei, alături de artista Delia Prodan.

16 martie / „Calling” – concert susținut de ansamblul Reconsil în spațiul Reaktor din Viena. În acest cadru, a fost interpretată în premieră lucrarea *Inside Dorian Gray's Head* pentru opt instrumentiști, electronică live și video, semnată de compozitoarea Mariana Ungureanu, care a fost prezentă la eveniment. Ansamblul Reconsil a prezentat, sub bagheta dirijoarei Antanina Kalechyts, o serie de compoziții muzicale contemporane, dintre care unele au fost interpretate în premieră austriacă.

18-22 martie / Concerte susținute de Adela Liculescu la Viena. Pianista a urcat pe scenă, alături de orchestra Alma Mahler Philharmonie, la Teatrul Odeon din Viena, în zilele de 18 și 19 martie. Ansamblul condus de Clara Maria Bauer a avut-o ca invitată și pe violonista Andrea Nikolic, programul recitalului cuprinzând lucrări semnate de compozitorii: Oskar Gigele, Takashi Yoshimatsu, Ludovico Einaudi, Dmitri Șostakovici, Richard Wagner și Jocelyn Pook. În data de 22 martie, pianista Adela Liculescu a prezentat un concert alături de ansamblul Philharmonic Five, în sala Mozart a Konzerthaus Viena. Intitulat „Slavonic Soul”, programul recitalului a cuprins lucrări semnate de: Peter Iljitsch Tschaiikowsky, Sergej Prokofjew și Antonín Dvořák. Ansamblul Philharmonic Five este format din Tibor Kováč (vioară), Lara Kusztrich (vioară), Holger Tautscher-Groh (violă), Orfeo Mandozzi (violoncel) și pianista Adela Liculescu. În prezent, Adela Liculescu este studentă a Universității de Muzică și Artă din Viena, sub coordonarea profesorului Martin Hughes.

23 martie / Lectură în limba română la Biblioteca pentru copii din Viena (Kinderbücherei der Weltsprachen Wien). Lectura interactivă în limba română a fost susținută de Sorin Ciprian Stan, scriitor și profesor de limbă franceză. Evenimentul a fost dedicat copiilor cu vârsta între 4 și 6 ani, printre care s-au aflat și participanții de la cursurile de limbă și civilizație românească pentru copii preșcolari, organizate la sediul ICR Viena. Prin lectura interactivă, cei mici au fost încurajați să descopere lumea poveștilor românești și să-și dezvolte creativitatea și imaginația.

24 martie / Ziua Europeană a Cărții, sărbătorită printr-un eveniment literar desfășurat în spațiul Wappensäle, din incinta primăriei orașului Viena. Cu această ocazie, a fost lansat un volum ce cuprinde texte realizate de mai mulți autori, printre care și textul *Granița de alun / Die Haselstrauchgrenze* de Ion Andrei Puican. Traducerea textului a fost realizată de Daria Schnut-Hainz. Evenimentul din 24 martie s-a desfășurat în prezența autorului și a traducătoarei. Autorul a citit textul în limba română, traducerea în limba germană fiind lecturată de Jürgen Pfaffinger, moderator Ö3. European Book Day este un program Erasmus+ finanțat de Uniunea Europeană și dedicat tinerilor, proiect realizat în patru țări partenere: Austria, Germania, România și Suedia. Evenimentul de lansare de la Viena a fost organizat în contextul Zilei Lecturii din Austria. Ziua Europeană a Cărții este un proiect itinerant care a fost prezentat la Cluj-Napoca (aprilie 2022), în orașul Gävle din Suedia (mai 2022) și în orașul Bonn din Germania (noiembrie 2022). Proiectul a marcat Anul European al Tineretului.

24-27 martie / Galerii din România la SPARK Art Fair Vienna. Cea de-a doua ediție a târgului de artă contemporană SPARK Art Fair Vienna, desfășurată sub conducerea directorului Renger van den Heuvel, a avut loc la Marx Halle din capitala Austriei. Pentru ediția 2022, curatorii târgului au selectat două galerii din România: Jecza Gallery (Timișoara) și Zina Gallery (Cluj-Napoca). Jecza Gallery a prezentat lucrări de Cătălin Pîslaru (născut în 1988 la Chișinău, stabilit la München), iar Zina Gallery a prezentat lucrări semnate de Hortensia Mi Kafchin. Cu un juriu și un comitet de selecție specializate, structuri formate din critici de artă și curatori renumiți, SPARK Art Fair Vienna prezintă publicului lucrări de artă vizuală aparținând tuturor formelor de expresie: pic-

Participare românească în cadrul festivalului „Curated by” – 9 septembrie – 8 octombrie 2022 ▶

Concert Adela Liculescu alături de orchestra Alma Mahler Philharmonie, alături de orchestra Alma Mahler Philharmonie, la Teatrul Odeon din Viena – 18-22 martie 2022 ▼

tură, sculptură, fotografie, desen, instalație, new media, fiind totodată un loc de întâlnire pentru vizitatori, artiști, curatori, colecționari și proprietari de galerii. Formatul propus este unul inovator, ce promovează atât artiști emergenți, cât și artiști consacrați prin expoziții de tip „solo-show”. Totodată, și pentru această ediție au fost realizate numeroase lucrări inedite, create special pentru târgul de artă. Târgul internațional de artă contemporană și-a deschis porțile în data de 24 martie, zi dedicată colecționarilor, galeriștilor și invitaților VIP, în perioada 25-27 martie fiind accesibil publicului larg.

25 martie – 30 aprilie / Promovarea rezidenței literare a scriitorului Augustin Cupșa la MuseumsQuartier, din perioada martie – aprilie 2022. În acest context, Augustin Cupșa a prezentat noul său volum, intitulat *Marile bucurii și marile tristeți*, ce abordează tematica identității, chestionând noțiuni precum națiunea, originea, apartenența.

31 martie – 6 mai / Expoziția „Mesmerizing”, semnată de Elvira Selischi, la Galeria Institutului Cultural Român de la Viena, organizată în colaborare cu Ambasada României în Republica Austria. Expoziția a avut vernisajul la 31 martie și s-a desfășurat în prezența artistei, care s-a întâlnit cu publicul și a doua zi, pe 1 aprilie, și a curatoarei Ana-Maria Altmann. „Mesmerizing” a fost o expoziție cumulativă de lucrări de artă, care a îmbinat tehnici mixte, acrilic și rășină, prezentând în premieră un stil sculptural 3D, dezvoltat recent de artistă. Această expoziție vieneză a reprezentat un proiect artistic cumulativ al perioadei 2017-2022.

1 iunie / Evenimente de celebrare a Zilei Internaționale a Copilului, în contextul Anului European al Tineretului. ICR Viena a organizat, în data de 1 iunie, două evenimente. La Biblioteca pentru copii din Viena a avut loc o lectură interactivă în limba română, prezentată de Sorin Ciprian Stan, scriitor și profesor de limbă franceză, eveniment dedicat copiilor cu vârsta peste 4 ani. Prin lectura interactivă, cei mici au fost încurajați să descopere lumea poveștilor românești și să-și dezvolte creativitatea și imaginația. Totodată, în continuarea colaborării cu Bösendorfer Salon, producător de pianе vienez, ICR Viena a organizat un recital al tânărului pianist Radu Sava Gheju, marcând debutul său vienez. Programul concertului, care s-a desfășurat în Bösendorfer Salon din clădirea Musikverein, a cuprins următoarele lucrări: Ludwig van Beethoven – *Rondo op. 51*, nr. 1; Franz Schubert – *Impromptu op. 90*, nr. 2; Frédéric Chopin – *Nocturnă C – Moll; Mazurka op. 33*, nr. 4; Béla Bartók – *Colinde românești*; Felix Mendelssohn Bartholdy – *Capriccio op. 33*, nr. 1.

1-13 iunie / Promovarea proiectului „Timp pentru basme”, derulat de Teatrul Pygmalion. O serie de cinci lecturi, în limba germană, din basme și povești pentru copii, din literatura austriacă, română, maghiară, poloneză și ucraineană, a fost organizată de Teatrul Pygmalion din Viena. În data de 10 iunie, a avut loc lectura scenică a următoarelor basme românești: *Dănila Prepeleac*, *Punguța cu doi bani* și *Ileana Cosânzeana*. Evenimentul a fost dedicat copiilor cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani. Proiectul a fost o colaborare cu „K.I.N. – Kunst in Niederösterreich” (Artă în Austria de Jos) și a fost finanțat de către Districtul 8 (Josefstadt) din Viena. Printre partenerii proiectului s-au numărat Institutul Polonez din Viena, Collegium Hungaricum și Societatea Austro-Ucraineană.

Retrospectivă Paul Neagu la Neue Galerie Graz –
02 iunie – 25 septembrie 2022 ▼

1 iunie – 22 septembrie / Expoziție retrospectivă Paul Neagu, la Neue Galerie Graz / BRUSEUM. Proiectul expozițional a prezentat toate etapele de lucru ale activității lui Paul Neagu: desen și gravură, obiect, sculptură, performance-uri filmate și materiale de arhivă (cărți de artist nepublicate, caiete de schițe, fotografii și documente), reprezentative pentru întreaga sa traiectorie artistică. În total, numărul de expo-

nate a însumat aproape 300 de lucrări și alte materiale documentare conexe. Curatorii expoziției au fost Magda Radu și Georg Schöllhammer, iar arhitect Johannes Porsch. Acest eveniment a constituit un efort fără precedent de a aduce împreună lucrări din surse diferite, atât din România, cât și din străinătate. O parte consistentă a lucrărilor prezentate aparțin Paul Neagu Estate din Marea Britanie, cărora li s-au adăugat împrumuturi de la Laing Art Gallery, Newcastle-upon-Tyne, Leeds Art Gallery, Leeds. Din România, o selecție importantă de desene a provenit din colecția Muzeului Național de Artă al României, alături de lucrări ce aparțin unor colecții private. De asemenea, prima stație a expoziției retrospective, organizată la Kunstmuseum Liechtenstein (16 mai – 5 septembrie 2021), a inclus și reconstrucția a două lucrări importante din ciclul Hyphen – sculptura expusă la Serpentine în 1976, care a funcționat și ca element performativ în expoziția respectivă, intitulată Hyphen-Ramp, precum și instalația Three Hyphens within a Charcoal Circle, 1979, expusă pentru prima dată în expoziția personală de la Third Eye Centre, Glasgow. Pe lângă o serie de tururi ghidate susținute de curator, a fost prezentată prima monografie comprehensivă dedicată lui Paul Neagu, publicată în luna mai 2022. Publicația a fost editată de Magda Radu și Georg Schöllhammer, secondați de Diana Ursan, editor asistent, fiind comisionată de Paul Neagu Estate. Un eveniment special, de deschidere, în avanpremieră, a expoziției, a avut loc pe 1 iunie, în prezența curatoarei Magda Radu, expoziția putând fi vizitată de publicul larg în perioada 2 iunie – 22 septembrie.

9 iunie – 15 iulie / Expoziția „De-a lungul malului”, cu lucrări semnate de artiștii Simina Badea și Michael Hedwig, la Galeria ICR Viena, proiect realizat în colaborare cu Ambasada

României în Republica Austria. Au fost expuse desene în tuș, gravuri, litografii, acuarele și picturi în acrilice – care ilustrează influențele spațiului dunărean asupra creației și formării artistice, precum și a colaborării celor doi artiști. Vernisajul a avut loc în data de 9 iunie, în prezența celor doi pictori care formează un cuplu artistic. „Lucrări din spațiul Dunării“ a marcat Ziua Românilor de Pretutindeni, expoziția fiind dedicată memoriei fostului vicecancelar al Austriei Erhard Busek (25 martie 1941 – 13 martie 2022), fost președinte al prestigiosului Institut pentru Spațiul Dunărean (IDM), cu sediul la Viena.

5 iulie / Lansarea volumului *Săptămânile anului în prescurii, cugetări și flori*, din seria lucrărilor *Prescuria*, semnată de autorul Nicolae Radu Fruntes, la sediul ICR. Volumul *Săptămânile anului în prescurii, cugetări și flori* a fost editat în format de calendar poetic de birou. Interpreta Andreea Chira a susținut, în deschiderea evenimentului, un recital la nai și fluier, paginile cărții fiind prezentate pe acorduri muzicale. Evenimentul a avut loc în limba română și a fost organizat pentru diaspora română din capitala Austriei.

14 iulie / Participare românească în cadrul proiectului „Teachers for Swanz” („Profesori pentru Swanz”) și discuție cu specialiștii români în dans, la sediul ICR Viena. Cu sprijinul ICR Viena, în perioada 10-16 iulie, 40 de profesori și instructori de dans și de balet, precum și studenți, din România și Bulgaria, s-au deplasat la Viena, pentru a participa la proiectul „Teachers for Swanz” („Profesori pentru Swanz”). Organizat de European Erasmus+, proiectul a fost co-inițiat de balerina și coregrafa Laura Cristinoiu, stabili-

tă la Viena. ICR Viena a organizat o discuție despre posibilitățile de sprijin oferite de ICR domeniului dansului clasic și contemporan. Programul participanților a inclus și vizitarea Institutului Cultural al Bulgariei, respectiv Primăriei Viena, dar și o vizită la Biserica Greacă din Viena.

4 august – 23 septembrie / Expoziția de grup „Jurnal de Virus”, la Galeria ICR Viena. „Jurnal de Virus” a fost un proiect coordonat de Alina Andrei – cu asistența Anei Kun și a lui George Roșu – pentru Galeria White Cuib. Curatoarea proiectului a fost artista Gloria Luca, aflată în rezidență la MuseumsQuartier Viena în perioada respectivă, pentru participarea la Q21 2022 | Programul MQ Artist-in-Residence, susținut de Fundația ERSTE și de transit.org. În cadrul vernisajului a luat cuvântul Alina Andrei. Proiectul de artă „Jurnal de Virus” a fost inițiat la începutul pandemiei de covid-19, când artistul român Dan Perjovschi era programat să facă o expoziție personală la Galeria White Cuib din Cluj-Napoca. Evenimentul inițial a fost amânat și în cele din urmă adaptat pentru canalele de socializare ale galeriei, artistul transformându-l rapid într-o oportunitate de a accesa o diversitate

de perspective artistice în timpul izolării. „Jurnal de Virus” a devenit un proiect experimental, prezentat online prin mai multe postări zilnice pe conturile de socializare ale White Cuib, în perioada de vârf a primului val al pandemiei. Peste 25 de artiști români și internaționali au fost implicați, în calitate de colaboratori permanenți, alături de numeroși invitați speciali. Artiști permanenți ai proiectului expozițional au fost: Dan Perjovschi, Ana Kun, George Roșu, Gloria Luca, Tudor Pătrașcu, Aldo Giannotti, Olivier Hölzl, Cosmin Haias, Răzvan Cornici, David Böhm & Jiří Franta, Cathy Burghi, Benedek Levente, Oana Lohan, Cristian Răduță, Minitremu, Bartha Sándor, Restu Ratnaningtyas, Marishka Soekarna, Magdalena Pelmuș, Luciana Tămaș, Zara Alexandrova, Zoran Georgiev, Roberto Uribe Castro, Alina Andrei.

16 august / Concert susținut de muzicienii Andreea Chira și Ștefan Stanciu, alături de Syrinx Consort, în seria „4 instrumente 4 concerte”. Cu sprijinul ICR Viena, Andreea Chira (nai) a concertat, alături de Syrinx Consort și de flautistul Ștefan Stanciu, la Biserica Schubert din Viena. Programul a reunit lucrări de Tomaso Albinoni, *Concert G-Dur pentru două oboae*, op. 9; Marco Uccellini: *Aria sopra la Bergamasca*; Ștefan Stanciu: *FantAsia* pentru două flaute și orchestră de coarde; Ștefan Stanciu: *Quattro Formaggi* pentru cvintet de coarde; Ștefan Stanciu: *Balkan love Story*; Constantin Arvinte: *Capriccio Transilvan și Rondo; Sârba lui Pompieru*.

31 august – 22 septembrie / Expoziția de arte vizuale „Ein Leben in einem Koffer” / „Une vie dans une valise” / „O viață într-o valiză”, la Galeria Institutului Cultural Român de la Viena. „Une vie dans une valise” a fost un proiect inedit multimedia

având la bază parcursul refugiaților din sudul Ucrainei, prin vama Isaccea, tranzitând România, Ungaria, Austria, Germania și până la Paris. Evenimentul a fost al treilea dintr-o serie mai amplă de întâlniri culturale care au avut loc la ICR Paris și ICR Berlin. Vernisajul a avut loc la 1 septembrie, în prezența inițiatorilor proiectului, respectiv actrița Iulia Mihalcea și regizorul Iulian Furtună. Într-o manieră inedită, muzicienii ai Teatrului din Kiev, violoniștii Alisa Rubanova, Artem Kutsan și solista de operă Nataliya Stepanka, au susținut un concert excepțional, surpriza serii fiind interpretarea, în premieră, a unei compoziții originale de Alisa Rubanova, dedicată proiectului. Concertul a fost urmat de lansarea Galeriei Virtuale FAAD, de un recital de poezie al Iuliei Mihalcea, și de proiecția filmului expoziției *Une vie dans une valise*. Au fost expuse lucrări semnate de: Felix Aftene, Lelia Rus Pârvan, Florentin Sîrbu, Ion Nedelcu, Ana-Maria Ceară, Iulia Pană, Gheorghe Urdea, Ignat Ștefanov, Iulia Mihalcea, Anca Georgescu, Cătălin Trandafir, Jörg Kub și Strajet Piotr Grigorovici. Aceștia s-au alăturat artiștilor invitați în expozițiile de la Paris și Berlin: Ion Tițoiu, Eusebio Spînu, Marieta Besu, Alexandru Potecă, Cosmin Grosu, Liz Martoncsak, Anca Pașa Deaconu, Mariana Constantinescu, Cristina Tudorache. Publicul, artiștii și organizatorii au avut bucuria de a se întâlni într-un dialog cultural la recepția evenimentului.

6-11 septembrie / Participare românească în cadrul Parallel Vienna Contemporary Art Exhibition, ediția a X-a, desfășurată în spațiul multicultural al fostului spital Semmelweis din districtul vienez 18. România a fost reprezentantă la târg de galerie de artă Kunsthau 7B din Cisdăioara, cu artistul vizual Ion Anghel, pictorița Oana Ionel, sculptorița Sorina von Keyserling, pictorul Armin Mühsam și pictorița Birgit Reiner. La 5 septembrie a avut loc deschiderea festivalului, printr-un

eveniment special dedicat colecționarilor de artă, curatorilor și altor reprezentanți din domeniul artei, organizat pentru toate galeriile prezente la târg, care au avut astfel ocazia de a dialoga cu un public restrâns și specializat. Sorina von Keyserling a organizat un atelier pentru publicul larg în data de 8 septembrie, prezentând mostre de lucru și introducând vizitatorii în tehnicile sculpturii. La 11 septembrie a avut loc un *artist talk* cu Oana Ionel, în seria „panel discussion”. În spațiul multicultural, 170 de încăperi au găzduit arta a peste 600 de artiști, precum și evenimente conexe precum performance-uri, ateliere și artist talks.

7 septembrie / Concert susținut de naista Andreea Chira, acordeonistul Pavel Efremov și Syrinx Consort, în seria „4 instrumente 4 concerte”, la biserica Göttlichen Liebe. În program: Joaquín Rodrigo, *Concierto de Aranjuez Adagio*; Chick Corea, *Spain*; Richard Galliano, *Tango pour Claude*; Astor Piazzolla, *Vuelvo al Sur*; Sergey Akhunov, *Two keys to one Brodsky's Poem*; Fritz Kreisler, *Liebesfreud, Liebesleid, Schön Rosmarin*; Astor Piazzolla, *Adios Nonino*; Constantin Arvinte, *Capriccio Transilvan* și *Rondo*; Piazzolla: *Libertango*; Grigoraș Dinicu: *Hora Staccato*.

8-11 septembrie / Participare românească la târgul de artă contemporană viennacontemporary, desfășurat la Kursalon, Viena. Pentru ediția 2022, directorul artistic, alături de comitetul de selecție, a lansat invitația de participare galeriilor Sandwich și Basic Projects din România. Proiectul expozițional propus de Galeria Sandwich, denumit „Alternative Recurrences”, a prezentat un dialog sensibil între două artiste emergente, Nicoleta Mureș (România) și Diana Khalilova

(Ucraina). Scopul demersului artistic a fost acela de a investiga abordări critice asupra vieții contemporane, accelerate și haotice. Basic Projects s-a aflat la prima participare în cadrul unui târg de profil, la doar două luni de la lansarea publică a platformei la Timișoara, prin expoziția „What Matters to Us (Today)”, curatoriată de Alina Șerban, un prim episod dintr-o serie ce își propune să realizeze o cercetare și o „radiografiere” (*in progress*) a celor mai recente narațiuni artistice contemporane din România. Proiectul prezentat la viennacontemporary a continuat interesul platformei de a expune și de a investiga motivațiile și tipul de gândire vizuală care se configurează în cadrele unor realități contradictorii astăzi. Artiste invitate: Virginia Toma, Vladiana Ghiulvessi și Adela Giurgiu. viennacontemporary este cel mai important târg internațional de artă contemporană din Austria, cu un focus pronunțat asupra artei central și est-europene. La această ediție a viennacontemporary, au participat 62 galerii din 17 țări – atât la târg, cât și la evenimentele conexe, precum concerte, performance, tururi ghidate, conferințe, discuții, programe educaționale. Totodată, ediția 2022 a avut ca temă centrală fenomenul digitalizării și modul în care tehnologia influențează umanitatea. ICR Viena a fost partener al târgului de artă contemporană viennacontemporary.

9 septembrie – 8 octombrie / Participare românească la festivalul „Curated by”, în spațiul galeriei Wannerth Dejaco din Viena, cu sprijinul reprezentanței ICR. Duo-ul curatorial Kilobase Bucharest a răspuns invitației Galeriei Wannerth Dejaco de a propune o expoziție în contextul oferit de „Curated by”; astfel, proiectul colectiv „JOY~JOY~JOY ON THE PEPPERSIDE OF SUPRAINFINIT” a fost ales pentru galeria vieneză Galerie Wannerth Dejaco, în cadrul festivalului. Expoziția a conținut lu-

crări semnate de: Apparatus 22 (România, Belgia), Irina Bujor (România, Germania), Alex Horghidan (România), Sebastian Moldovan (România), Ioana Nemeș (România) și Elisa Sighicelli (Italia). Festivalul „Curated by” din Viena a ajuns la cea de a XIV-a ediție, reprezentând anual un eveniment important pentru arta contemporană. Scopul „Curated by” este de a atrage atenția asupra importanței Vienei ca centru relevant pentru arta contemporană, în acest an fiind implicate 24 de galerii. Tema centrală a acestei ediții, propusă de curatorul Dieter Roelstraete, a fost „Kelet” (în limba maghiară „Est”).

16 septembrie / Concert al pianistului Nagy Antoniu, la Bösendorfer Salon din clădirea Musikverein, Viena. În continuarea colaborării cu Bösendorfer, producător de pianе vienez, ICR Viena a organizat un recital al tânărului pianist Nagy Antoniu, student al Academiei Naționale de Muzică din Cluj-Napoca. Pianistul Nagy Antoniu a obținut premiul special „Bosendorfer” la Concursul Internațional de Interpretare instrumentală și vocală 2022, organizat de Departamentul Muzică al Facultății de Arte al Universității din Oradea. Programul concertului a cuprins următoarele lucrări: J.S. Bach – Ferruccio Busoni, *Chaconne* în re minor, Frédéric Chopin, *Nocturne în Si major op. 62*, George Enescu: *Pavane* din Suita op. 10, Franz Liszt, *Sonata în si minor S. 178*, Serghei Rahmaninov, *Preludiu în Sol major op. 32*, Serghei Prokofiev, *Sonata n. 7 în Si major op. 83*.

16-25 septembrie / Participare românească la Vienna Design Week, desfășurat în districtul Mariahilf. România a fost reprezentantă de Asociația co/rizom din București, cu un stand expozițional de prezentare a activității sale, ampla-

sat în zona centrală a festivalului. Asociația co/rizom susține producția, promovarea și distribuția de produse artizanale autentice, din România, dar și din Nigeria, Ungaria, Georgia, Austria, Bosnia sau Albania. ICR Viena și Asociația co/rizom au organizat un tur ghidat al expoziției, intitulată „Puterea celor trei: vizualizarea abilităților extraordinare și a puterii colaborării”, și care a reunit mai multe proiecte co/rizom, printre care „VCR” – designer Nadja Zerunian & expert Gilles Masse și „ZESTREA” – designer Chiara van Praag & Wiener Times & expert Andrei Georgescu. Inițiat în 2007, Vienna Design Week a devenit cel mai important festival de profil din spațiul austriac, transformând Viena într-o arenă a designului. Festivalul se axează pe designul de produs, industrial, grafic, de mobilier, dar și design social și arhitectură.

17 septembrie / Concert susținut de Ansamblul Baroc Transylvania la Wels, în cadrul celei de-a X-a ediții a proiectului „Toamna culturală transilvăneană / Siebenbürgischen Kulturherbst”, desfășurat în perioada 17-20 septembrie și organizată de Asociația Sașilor Transilvăneni. În deschiderea seriei de evenimente, Ansamblul Baroc „Transylvania” a concertat la Școala de Muzică din orașul austriac Wels. Ansamblul Baroc „Transylvania” este format din: Zoltán Majó (flaut drept), Mátyás Bartha (vioară), Ciprian Câmpean (violoncel) și Erich Türk (clavecin). Este unul dintre cele mai active ansambluri de muzică veche din România. La concert au fost prezenți E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasador al României în Republica Austria, și consulul onorific al României, dr. Wolfgang Berger-Vogel. Programul concertului a inclus lucrările: Johann Sebastian Bach, *Vivace – Largo e dolce – Allegro*, Johann Sebastian Bach, *Allemande – Corrente/Double. Presto – Sarabande – Tempo di Borea*, Antonio Vivaldi, *Allegro – Largo –*

Allegro, Johann Sebastian Bach, *Toccată în e-Moll für Cembalo* BWV 914, Johann Christian Bach, *Allegretto-Andante grazioso*.

26 septembrie / Eveniment de celebrare a Zilei Europene a Limbilor. ICR Viena a promovat evenimentul educațional organizat de profesoara Mihaela Laudati la Școala Gimnazială cu profil uman Kopp 1 din Viena, cu tema „România – limba și cultura română”. Evenimentul a inclus un atelier de limba română, susținut de Mihaela Laudati, o prezentare având ca temă „Multilingvismul în România”, în colaborare cu Liceul Teoretic „Dositej Obradovic” din Timișoara, un mini-curs de limba română intensiv, un atelier despre cultura română, care a inclus și materiale oferite de ICR Viena; o prezentare a afișelor realizate de elevi pe tema României. La eveniment a fost invitat și profesorul Florin Oprescu de la Facultatea de Romanistică din cadrul Universității din Viena.

6 octombrie 2022 – 26 ianuarie 2023 / Expoziția „Portals of Wonder”, semnată de artista austriacă de origine română Loretta Stats, la Galeria ICR Viena. Vernisajul a avut loc în data de 6 octombrie, cu participarea artistei Loretta Stats și a curatoarei expoziției, Ana-Maria Altmann. În lucrările Loretei Stats au fost integrate, restructurate și prelucrate, într-un proces de suprapunere, atât influențele media, cât și impresiile și evenimentele directe din imediata vecinătate a artistei.

16 octombrie / „On the Other Side of the World” – atelier de teatru și proiecție de film, la sediul ICR Viena, organizat în colaborare cu *brut wien*. Evenimentul a inclus un atelier de teatru pentru scriere, regie și interpretare a subiectelor

contemporane, cu celebra dramaturgă de origine română Alexandra Badea, precum și prezentarea filmului său *On the Other Side of the World / De cealaltă parte a lumii*, ecranizare a piesei de teatru omonime, pusă în scenă la Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, în cadrul programului european BeSpectActive. Evenimentul desfășurat la sediul ICR Viena s-a încheiat cu o sesiune de Q&A cu Alexandra Badea. Inițiat în 2014, BeSpectActive este un proiect de cooperare europeană de amploare – cofinanțat de Programul Europa Creativă al Uniunii Europene – care operează în artele spectacolului prin producții artistice și practici participative menite să implice spectatorii în procese creative și organizatorice. Programul are 19 parteneri din 15 țări europene, în România fiind reprezentat de Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu.

16 octombrie / Participare românească în cadrul festivalului „Literatur im Herbst”, la Teatrul Odeon din capitala Austriei. Autorul Cătălin Dorian Florescu a susținut o lectură publică a unui fragment din romanul său *Der Feuerturm (Turnul de foc)*, în cadrul festivalului „Literatur im Herbst” (Literatură în Toamnă); moderatoarea evenimentului a fost scriitoarea Angelika Reitzer. Alte Schmiede organizează festivalul „Literatur im Herbst” încă din anul 1991 (sub acest nume din 2003). Scriitorii invitați pot fi atât personalități cunoscute la nivel internațional cât și debutanți aflați la începutul parcurului lor literar, care prezintă uneori texte încă nepublicate.

20 octombrie – 1 noiembrie / Participare românească la festivalul internațional de film VIENNALE. Aflat la cea de-a LX-a ediție, festivalul a cuprins proiecții de lungmetraje, documentare, filme de scurtmetraj și filme experimentale. În cadrul

festivalului, au fost prezentate producțiile românești: *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (2022, România/ Franța/ Belgia/ Suedia), proiectat în data de 21 octombrie, la Gartenbaukino, și în data de 25 octombrie, la Stadtkino, și *Potemkinștii*, r.: Radu Jude (2022, România), cu proiecții în datele de 27 octombrie, la Filmmuseum, și 28 octombrie, la metrou Kinokulturhaus. Regizorul Radu Jude a participat la proiecția filmului și la întâlniri cu publicul în cadrul festivalului, după difuzarea scurtmetrajului *Potemkinștii* fiind organizat o sesiune de Q&A. VIENNALE reprezintă cel mai important festival de film din Austria, cu aproximativ 100.000 de spectatori la fiecare ediție, prezentând aproximativ 300 de filme de lungmetraj, documentare, filme de scurtmetraj, precum și filme experimentale. Fiecare ediție cuprinde o retrospectivă istorică asupra cinematografului, realizată în colaborare cu Muzeul de Film din Austria, programe speciale, interviuri, discuții cu publicul și secțiuni dedicate personalităților și instituțiilor din lumea filmului.

21 octombrie / „Ziua Porților Deschise”. În contextul Anului European al Tineretului, Ambasada României în Republica Austria și Institutul Cultural Român de la Viena au organizat, în premieră, proiectul „Ziua Porților Deschise”, eveniment dedicat elevilor și studenților români din capitala austriacă. Aceștia le-au fost prezentate informații utile despre activitatea ambasadei și a ICR Viena, precum și despre posibilitatea de a urma stagiile de practică în cadrul celor două instituții. E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasador al României în Republica Austria, precum și alți diplomați din cadrul misiunii au prezentat vizitatorilor activitatea diplomatică și consulară, istoricul clădirii ambasadei și legăturile speciale dintre România și Austria. În cadrul unei prezentări interactive, desfășurate ca parte a orei săptămânale de

limba română, copiii au avut ocazia să exprime ce reprezintă România pentru ei. A doua parte a evenimentului a fost dedicată studenților români, respectiv celor care studiază limba română în Austria. Aproximativ 80 de studenți de la Universitatea din Viena – Institutul de Romanistică, Centrul de Traductologie, Facultatea de Științe Politice, Facultatea de Matematică – respectiv de la Universitățile Economică, Tehnică, de Medicină, de Muzică și Arte Teatrale, Central Europeană, dar și din afara Vienei, au dat curs invitației lansate de Ambasada României și Institutul Cultural Român de la Viena. În cadrul unor prezentări succinte, E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasador al României în Republica Austria, directorul Institutului Cultural Român de la Viena, Andreea Dincă, și secretarul general al Societății Austro-Române, Lukas Vosicky, le-au vorbit studenților despre atribuțiile și programele celor trei instituții, invitându-i pe aceștia să se implice în diferite proiecte de diplomatie publică și culturală.

11 noiembrie / Participarea muzicianului Mischa Blanos la Festivalul de Muzică Europavox, la WUK. ICR Viena a promovat, pe rețelele de socializare, concertul susținut de pianistul și compozitorul român de muzică electronică Mischa Blanos la WUK – Werkstätten-und Kulturhaus. După o pauză de doi ani, Festivalul de Muzică Europavox a revenit la Viena, în perioada 11-12 noiembrie. De mulți ani, Festivalul Europavox din Clermont-Ferrand, Franța, reprezintă diversitatea muzicală din Europa și aduce în jur de 50 de spectacole în Auvergne, în fiecare an. Din 2016, proiectul s-a extins și cu festivaluri ramificate în alte șase orașe europene și este finanțat de programul Europa Creativă al Uniunii Europene. WUK este partenerul austriac al proiectului; printre parteneri se numără și Control Club din România.

17 noiembrie / Prelegerea „Relații personale despre rezistență. Tinerii evrei în organizații clandestine în timpul Holocaustului din România”, susținută de Anca Filipovici, la ICR Viena. Anca Filipovici, bursieră Fortunoff Research Fellowship, a susținut prelegerea în seria „Colocviile Bursierilor Institutului Wiesenthal pentru Studiul Holocaustului din Viena” (VWI – The Vienna Wiesenthal Institute for Holocaust Studies), prezentând istoria Holocaustului din România din perspectiva tinerilor evrei ca simboluri ale rezistenței. Totodată, s-a concentrat pe organizațiile evreiești de tineret și alte mișcări politice active în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Evenimentul a fost prezentat și moderat de Julie Dawson, expertă în istoria evreo-română.

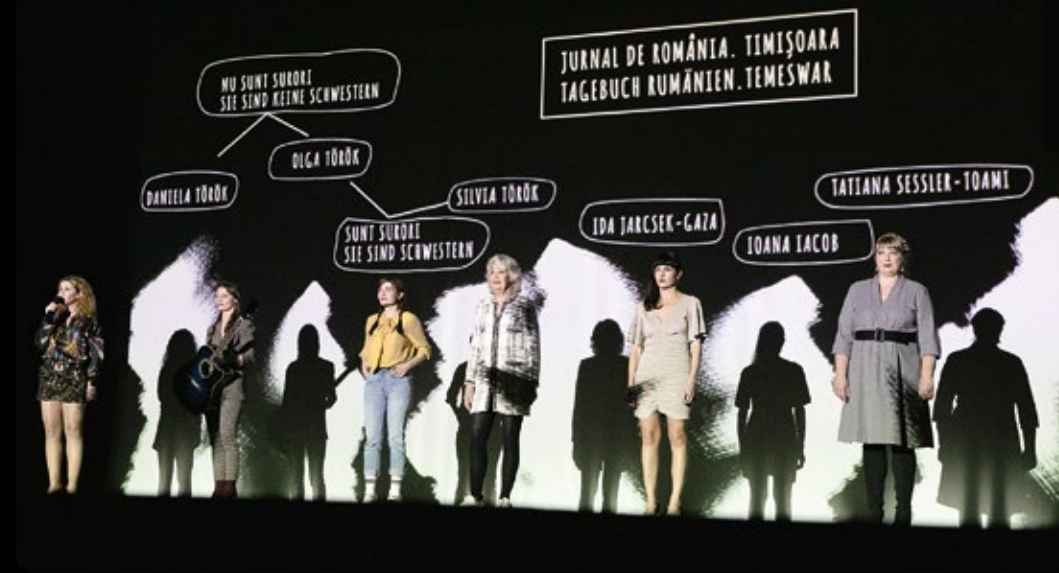
19 noiembrie / „Atelierul de povești” dedicat copiilor din diaspora, la ICR Viena. Atelierul a fost susținut de Sorin Ciprian Stan, scriitor și profesor de limbă franceză, care a propus o activitate pedagogică ludică pentru copiii cu vârste între 5 și 10 ani. Prin jocuri, cântece, scenete, desenând și confecționând marionete, au fost abordate mai multe fațete din această lume fascinantă, pornind de la clasicele formule de început, de tipul „a fost odată ca niciodată că de n-ar fi nu s-ar povesti” până la eroii tipici (Ileana Cosânzeana, fata săracului, Păcală și Strâmbă-Lemne) și obiectele magice care ne înconjoară în viața de zi cu zi (inel, pieptene, cizme, tolba sau turbinca).

21 noiembrie / Lansarea ciclului de conversații video cu personalități ale culturii române contemporane „De vorbă

cu.. / Im Gespräch mit..”, pe rețelele de socializare. Primul episod din serie, intitulat „De vorbă cu Carmen Lidia Vidu / Im Gespräch mit Carmen Lidia Vidu”, a avut și scopul de a promova prezentarea spectacolului de teatru *Jurnal de România. Timișoara*, de la Theater Akzent din Viena, din data de 5 decembrie. Dialogul a fost moderat de lectorul Florin Oprescu, de la Institutul de Romanistică din Viena, fiind difuzat în mediul online începând cu 21 noiembrie.

27 noiembrie / Concertul grupului coral polifonic Arpeggio, la sediul reprezentanței. Grupul a fost acompaniat de Andreea Chira, la nai, și de maestrul Gian Luigi Zampieri, la pian. Corul Arpeggio a interpretat: *Trei Valsuri* – Mihai Eminescu, Vasile Timiș; *Ce te legeni, codrule* – Mihai Eminescu, Scheletti; *Lele de la Orăștie* – arr. coral M. Ontanu; *Brâul amestecat* – Pretorian Vlăiculescu; *Cine stă posomorâtă* – Constantin Arvinte; *Ana Lugojana* – Ion Vidu. Lucrări pentru recitalul de nai și pian: *Carnavalul Venețian* – J. B. Arban, *Fugarii*, *David's Song*, *Le Grand Blonde* – V. Cosma, *Gabriel's Oboe* – E. Morricone, *Vuelvo al Sur* – A. Piazzolla. Lucrări pentru cor, acompaniat de nai și pian: *Măi bădiță cel din sat* – Constantin Arvinte, *Lăutăreasca* – Vinicius Grefiens, Ion Criveanu.

29 noiembrie / Concert de Ziua Națională, în cadrul Festivalului Internațional Propatria – Tinere Talente Românești, la sediul Ambasadei României în Republica Austria. Cu ocazia Zilei Naționale a României, Institutul Cultural Român de la Viena a sprijinit organizarea unui concert de gală susținut de soprana Rodica Vica și pianista Adela Liculescu, eveniment ce a făcut parte din programul Festivalului Internațional Propatria – Tinere Talente Românești, organizat de Asociația

Culturală româno-italiană Propatria Odv din Roma și cofinanțat de Departamentul Românilor de Pretutindeni.

2 decembrie / Recital susținut de Teatrul Muzical „Ambasadorii”, de Ziua Națională a României, la Bösendorfer Salon. ICR Viena a marcat Ziua Națională a României într-un cadru muzical destinat iubitorilor de muzică clasică. În deschiderea evenimentului, au luat cuvântul: E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Austria, și Andreea Dincă, directoarea Institutului Cultural Român de la Viena. La concert a participat și managerul Teatrului Muzical „Ambasadorii”, Ciprian Rogoian, precum și actrița Daniela Nane. Evenimentul a reprezentat o bună ocazie pentru consolidarea legăturilor cu diverse asociații și instituții culturale din Austria. Programul muzical a inclus: George Enescu – *Toccata* din Suita op 10 și *Suita în stil vechi* op 3; Paul Constantinescu – *Trei piese pentru pian solo Joc, Cântec, Joc dobrogean*; Tiberiu Brediceanu – *Cântec haiducesc și Bagă, Doamne, Luna-n nor*; Vasile Popovici – *Dorință*; Gherase Dendrino – *Aria Gânduri* din Opereta *Lysistrata* și *Aria Berthei* din Opereta *Lăsați-mă să cânt*.

4 decembrie / Concert de colinde, la școala generală din Sooß, landul Baden, Austria Inferioară. Concertul a fost susținut de Corul de tineri creștini români din Viena și a inclus și momente artistice cu mezzosopranele Eliza Marian, președinta Corului Forum din Viena, și Simina Ivan, fostă solistă a Operei de Stat din Viena, acompaniate de Vasile Marian (saxofon și clarinet) și Momir Marjocovic (acordeon). Programul concertului a cuprins: colinde (*O noapte sfântă, binecuvântată; Veniți, credincioși!; O noapte preasfințită; Domn, Domn să-năl-*

țăm; Eliza Marian Zurmann, acompaniată de Vasile Marian și Momir Marjocovic au interpretat piese tradiționale românești precum și colindele: *O, ce veste minunată!, La Bethleem colo-n jos, Hristos Se naște*. Mezzosoprana Simina Ivan a interpretat muzică clasică. Concertul a reprezentat o bună oportunitate de a interacționa cu numeroși reprezentanți ai diasporei și de a susține valorile tradiționale românești.

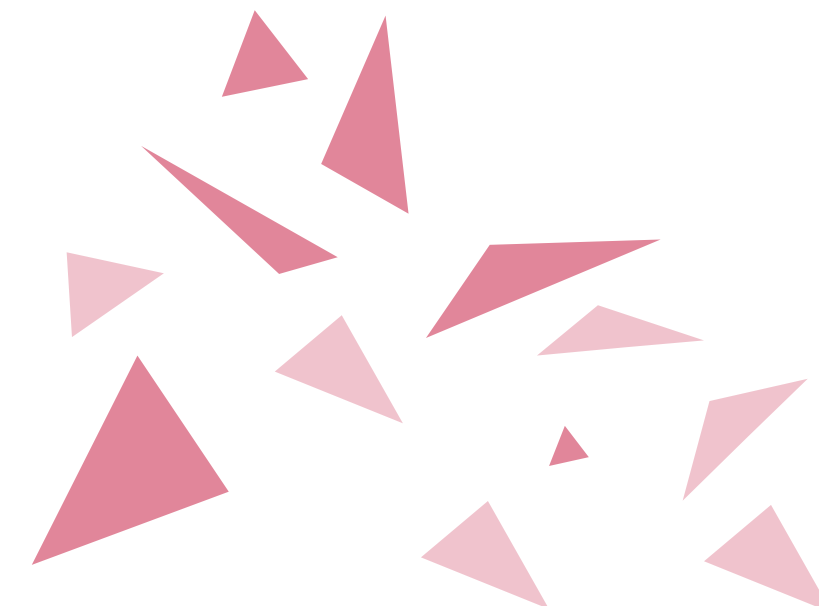
5 decembrie / „Tagebuch Rumänien. Temeswar / Jurnal de România. Timișoara la Viena”. ICR Viena a organizat premiera austriacă a spectacolului de teatru *Jurnal de România. Timișoara*, regizată de Carmen Lidia Vidu, primul eveniment de anvergură organizat de ICR Viena în avanpremieră anul 2023 – „Timișoara, Capitală Culturală Europeană”. Alături de publicul austriac și de reprezentanți ai comunității românești din Austria, au fost prezenți: președinta Senatului României, Alina Gorghiu, președintele Institutului Cultural Român, Liviu Sebastian Jicman, membri ai Parlamentului României și Austriei, directorul Asociației „Timișoara Capitală Culturală Europeană”, Ovidiu Megan, E.S. domnul Gilles Pécout, ambasadorul Franței în Republica Austria, și membri ai corpului diplomatic. „Jurnal de România. Timișoara” este un proiect multidisciplinar, ce reunește filmul, fotografia și teatrul, și își propune să fie, printr-o serie de confesiuni necenzurate și nemijlocite, o oglindă sinceră a relațiilor interumane, influențate decisiv de mediul urban, dar și un îndemn la implicare socială și comunitară. Mărturisirile sunt întemeiate aproape exclusiv pe experiențele de viață ale actrițelor, fie că este vorba despre momente de fericire sau durere, despre succes sau eșec, despre traume și depresie, despre înstrăinare și regăsire. Regizoarea Carmen Lidia Vidu, care a fost prezentă, în 2017, la Teatrul Schauspielhaus din Viena, cu alte două

momente teatrale din seria „Jurnal de România” (Constanța și Sfântu Gheorghe), a participat și la o sesiune de Q&A, cu studenții de la Institutul de Romanistică, în dimineața zilei de 6 decembrie. Spectacolul *Jurnal de România. Timișoara* a fost primit cu entuziasm de publicul austriac, care a putut discuta, după reprezentație, cu regizoarea și cu actrițele Teatrului German de Stat: Ida Jarcsek-Gaza, Tatiana Sessler-Toami, Daniela Török, Ioana Iacob, Olga Török și Silvia Török.

10 decembrie / Promovarea concertului „De la Dunărea Albastră până la Marea Neagră”, la Wiener Volksliedwerk. ICR Viena a promovat pe rețelele de socializare, pe site și printr-un newsletter concertul susținut de Mercedes Echerer (invitată specială) și Adrian Gaspar, împreună cu TARAF BALKANjX. În program: *Donauwellen-Walzer* (Iosif Ivanovici) / *Donauwalzer* (Johann Strauß); *Învârtita & Joc Ardelenesc; Lume, Lume – Brâu de Banat; Rumenyie, Rumenyie; Medley geografic care trece prin csardas, un joc sârbesc, si un joc tradițional bulgăresc și Hora Mărțișorului; baladă Jazz; Hora de București; BalkanFever; Wien, Wien nur du allein, sau Donauwalzer*.

15 decembrie / Concert de muzică clasică, cu ocazia celebrării Zilei Minorităților Naționale, la complexul St. Virgil din Salzburg. Au interpretat muzicienii: Andrei Gologan (pian), Jonian Kadesha (vioară), Pablo Hernan (vioară/ viola), Vashti Hunter (violoncel). Repertoriul a cuprins: Henry Purcell – *Trei Fantezii pentru vioară, violă și violoncel*; Constantin Silvestri – *Suita pentru pian op. 3, Jeux d'enfants*; Ciprian Porumbescu – *Baladă pentru vioară și pian*; George Enescu – *Ménétrier* din Suite *Impressions d'enfance pentru vioară solo*; George Enescu – *Impromptu Concertante pentru vioară și pian*; George

Enescu – *Serenade Lointaine pentru pian, vioară și violoncel*; Wolfgang Amadeus Mozart – *Cvartetul cu pian în Sol minor*. La eveniment a participat și consulul onorific al României la Salzburg, Friedemann Bachleitner-Hoffmann.

COMPARTIMENTUL COMUNITĂȚI ISTORICE

1 aprilie / „Masacrele inocenților” – expoziție dedicată comemorării masacrelor de la Fântâna Albă, Crasna, Lunca Prutului, Igești. Compartimentul Comunități Istorice a prezentat, în parteneriat cu Institutul „Frații Golescu”, pe pagina sa de Facebook (Institutul Cultural Român – Comunități Istorice), o expoziție online cu fotografii din expoziția „Masacrele inocenților”, al cărei vernisaj a avut loc în aceeași zi, la filiala „Dimitrie Cantemir” a Bibliotecii Metropolitane București. Astfel, expoziția a putut fi vizionată la bibliotecă, fiind astfel disponibilă pentru restul publicului din România și pentru românii din afara granițelor țării. Expoziția a mai fost expusă de-a lungul timpului și în alte spații din București (Biblioteca Națională, Muzeul Țăranului Român, Facultatea de Istorie din cadrul Universității București), dar și la Bruxelles. Imaginile, oferite de Institutul „Frații Golescu”, sunt un mijloc de informare a publicului despre masacrul de la Fântâna Albă, ce a avut loc pe data de 1 aprilie 1941, amintind totodată și de masacrele de la Crasna, Lunca Prutului și Igești, toate comise de U.R.S.S. după anexarea Basarabiei și a Bucovinei în 1940.

1 aprilie – 30 iunie și 11 iulie – 1 decembrie / Ateliere de limbă, cultură și civilizație românească pentru copiii și tinerii de etnie română din Vidin. Acest proiect a fost destinat copiilor din trei dintre localitățile din zona Vidinului unde există populație compactă românească: Vidin, Kosovo și Gânzova, și au avut loc în parteneriat cu Asociația AVE a românilor din Bulgaria. Atelierele au fost susținute de trei formatori de opinie specializați în tematica identitară din zonă (Lucica Georgiev, Olga Nikova, Milena Petrova) și au cuprins elemente generale de limbă, cultură, istorie românească, dansuri populare, cunoștințe privind societatea românească și problematica identității românilor din zona Vidinului. Atelierele au fost susținute de membri ai Asociației AVE. Materialele de predare au fost adaptate nivelului lingvistic al copiilor și tinerilor din aceste comunități care au acces (limitat) la graiul timocean transmis din generație în generație, dar nu au acces la limba română literară nici în forma scrisă, nici orală. Au beneficiat circa 50 de copii români din regiune, cursurile fiind organizate sâmbăta și duminica. Proiectul s-a aflat la a doua ediție.

11 aprilie – 11 noiembrie / Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Republica Macedonia de Nord. Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a organizat proiectul „Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Republica Macedonia de Nord”, ce presupune realizarea unei hărți online pe care sunt reprezentate localitățile și locurile de memorie ale comunităților de aromâni și megleno-români / români din Republica Macedonia de Nord. Cercetătorii au marcat pe hartă și descris aceste localități și locuri ale memoriei, ce sunt însoțite și de

fotografii, realizate în timpul cercetărilor de teren întreprinse de cei doi autori, dar și din diverse alte surse. Harta online poate fi accesată după lansare printr-un link disponibil pe pagina de Facebook a Compartimentului Comunități Istorice și pe site-ul ICR. Aceste locuri, pe care le numim „ale memoriei”, aparțin patrimoniului istoric al românilor de peste hotare, iar prin harta dedicată cartografierii acestor localități punem în evidență faptul că în aceste locuri există comunități dialectale românești care sunt înrudite cultural cu România. Autorii hărților sunt: dr. Emil Țîrcomnicu (cercetător gradul I, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, secretar general al Societății de Cultură Macedo-Română) și dr. Cătălin Alexa (cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”).

11 aprilie – 11 noiembrie / Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Albania. Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a realizat harta online pe care sunt reprezentate localitățile și locurile de memorie ale comunităților de aromâni / români din Albania. Cercetătorii au marcat pe hartă și descris aceste localități și locuri ale memoriei, ce sunt însoțite și de fotografii, realizate în timpul cercetărilor de teren întreprinse de cei doi autori, dar și din diverse alte surse. Harta online poate fi accesată după lansare printr-un link disponibil pe pagina de Facebook a Compartimentului Comunități Istorice și pe site-ul ICR. Aceste locuri, pe care le numim „ale memoriei”, aparțin patrimoniului istoric al românilor de peste hotare, iar prin harta dedicată cartografierii acestor localități punem în evidență faptul că în aceste locuri există comunități dialectale românești care sunt înrudite cultural cu România.

Autorii hărților sunt: dr. Emil Țîrcomnicu (cercetător gradul I, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, secretar general al Societății de Cultură Macedo-Română) și dr. Cătălin Alexa (cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”).

18 aprilie – 18 noiembrie / Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Grecia. Autorii hărților sunt: dr. Dorin Lozovanu (cercetător științific coordonator la Institutul de Ecologie și Geografie din Chișinău și la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, președinte al Asociației de Geografie și Etnologie din Moldova, expert național în cartografie la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republica Moldova, cercetător asociat la Institutul de Geografie Regională din Leipzig, Germania, academician al Academiei Naționale de Științe și Arte a Ciuvașiei, membru de onoare al Societății de Limbă Română din Voivodina, Serbia, membru al Asociației de Studii Regionale din regiunea Odesa, Ucraina, specialist în geografia populației, etnogeografie, etnodemografie, toponomastică, etnografie, antropologie, cartografie) și Călin Pantea (cartograf, consilier la Asociația de Geografie și Etnologie și profesor de geografie la Colegiul Tehnic Transilvania, Oradea, România). Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a realizat harta online pe care sunt reprezentate localitățile și locurile de memorie ale comunităților de aromâni și megleno-români / români din Grecia. Cunoașterea tuturor localităților și locurilor de memorie reprezentative pentru populația românească din Grecia a fost realizată prin cartografierea acestora și descrierea lor în detalii relevante, fiind însoțite și de fotografii, realizate în timpul cercetărilor

de teren întreprinse de cei doi autori, dar și din diverse alte surse. Harta online poate fi accesată după lansare printr-un link disponibil pe pagina de Facebook a Compartimentului Comunități Istorice.

18 aprilie – 18 noiembrie / Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorice românești din Croația, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina. Autorii harților sunt dr. Dorin Lozovanu și Călin Pantea. Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a realizat un set de hărți online pe care sunt reprezentate localitățile și locurile de memorie ale comunităților istorice românești din Croația, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina. Cunoașterea tuturor localităților și locurilor de memorie reprezentative pentru populația românească din aceste țări a fost realizată prin cartografierea acestora și descrierea lor în detalii relevante, fiind însoțite și de fotografii, realizate în timpul cercetărilor de teren întreprinse de cei doi autori, dar și din diverse alte surse. Importanța cartografierii și cunoașterii acestor comunități este foarte mare deoarece sunt ultimele urme ale prezenței românești în arealele de vest ale Peninsulei Balcanice. Harta digitală a fiecărui stat poate fi accesată prin câte un link disponibil pe pagina de Facebook a Compartimentului Comunități Istorice și pe site-ul ICR.

10 mai / Expoziție fotografică de Ziua Românității Balcanice – comunitățile istorice românești din Timocul sârbesc (Serbia), Timocul bulgăresc și de pe Valea Dunării (Bulgaria). Compartimentul Comunități Istorice a prezentat o expoziție online dedicată românilor sud-dunăreni din Timocul sârbesc

(Serbia), Timocul bulgăresc și de pe Valea Dunării (Bulgaria), amintind că în afara granițelor există comunități românești foarte puțin cunoscute de publicul larg. Această expoziție a venit în completarea celor realizate în 2020, dedicate românilor din Ucraina (Bucovina de nord și Maramureșul istoric), Ungaria (Crișana), Serbia (Banatul sârbesc). Fotografiiile au fost selectate din arhiva cercetărilor de teren realizate de dr. Emil Țîrcomnicu.

10 mai / Promovarea spectacolului „In memoriam – Călătoria unui mare artist”. Compartimentul Comunități Istorice a susținut evenimentul organizat de Societatea de Cultură Macedo-Română (SCMR), prin promovarea spectacolului dedicat memoriei președintelui Societății de Cultură Macedo-Română, Ion Caramitru (9 martie 1942 – 5 septembrie 2021), pe site-ul ICR și pe pagina de Facebook a compartimentului. Spectacolul a avut loc în data de 10 mai, dată la care sunt celebrate Ziua Românității Balcanice și Ziua Independenței României, la Teatrul Național „Ion Luca Caragiale” din București. Programul a cuprins: George Enescu – Sonata pentru vioară și pian *În caracter popular românesc* și Ernest Chausson – *Poeme op. 25*, în interpretarea muzicienilor Irina Nanushi (vioară) și Verona Maier (pian); Ion Dumitrescu, *Cântece aromânești*: Gjergji Mani (tenor) și Pirro Gaqi (pian); moment de poezie aromână: a recitat Cristina Lascu.

29 mai / „Festivalul iei românești”, în sala de festivități a Primăriei Strovolos din Nicosia, Cipru. Organizat în parteneriat cu Alianța Românilor din Cipru și Ambasada României în Republica Cipru, festivalul a cuprins organizarea unui concert de muzică românească susținut de Cătălin Oprițoiu

(flaut), Lavinia Săteanu (vioară), Daniela Ghiță (nai). La eveniment au participat oficialități locale și membri ai comunității de români din Cipru.

28 iunie / „Concert de muzică clasică la Viena – Eugen Doga”, proiect organizat în parteneriat cu Asociația „Mihai Eminescu” din Viena, cu ocazia lansării albumului *Mergând după soare*. Soprana Eliza Băleanu împreună cu alți artiști români, membri ai Teatrului de Operă și Operetă Wiener Volkoper, au concertat la Maria-Theresien-Schloss din Viena, în prezența maestrului Eugen Doga. Institutul Cultural Român a susținut participarea cvartetului „Metropolitan Quartett Wien”, format din artiștii Ion Scripcaru, Tanja Scripcaru, Balasz Schwartz și Giorgi Raoutzov.

2 iulie / Expoziție online „Biserici rupestre din Basarabia”, proiect realizat în parteneriat cu Institutul „Frații Golescu” pentru românii din străinătate, prezentat pe pagina de Facebook a Compartimentului Comunități Istorice începând din 2 iulie, dată la care este sărbătorit Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. Au fost prezentate zece fotografii din cinci lăcașuri de cult situate astăzi în Republica Moldova: Schitul lui Bosie; Mănăstirea Peștera – Butuceni; Biserica rupestră „Buna Vestire” – Mănăstirea Saharna; Biserica rupestră „Înălțarea Sfintei Cruci” – Mănăstirea Japca; Mănăstirea rupestră Țăpova. Imaginile au fost însoțite de descrieri și detalii relevante. Fotografiiile și textele fac parte din albumul *Românitătea răsăriteană. Biserici rupestre din Basarabia*, autori: Dan Bârcea, Mihai Nicolae, București, Editura Semne, Institutul Frații Golescu, 2006.

Coperta albumului „Albumului Lecturi vizuale etnologice la românii din Bulgaria. Regiunea Vidin” ▼

1 septembrie – 8 noiembrie / Realizarea albumului *Lecturi vizuale etnologice la românii din Bulgaria. Regiunea Vidin*, autori Emil Țîrcomnicu și Cătălin Alexa, tipărit la Editura ICR. Autorii sunt cercetători la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române. Volumul a reprezentat rezultatul cercetării de teren desfășurate, în perioada 1-6 octombrie 2020, de dr. Emil Țîrcomnicu și dr. Cătălin Alexa, cercetări finanțate de ICR. Proiectul editorial face accesibil proiectul de cercetare din 2020 atât românilor din țară, cât și celor din comunitatea istorică din Bulgaria, specialiștilor din mediul universitar și academic și publicului larg. Materialul documentar reprezintă o radiografie sociologică și etnologică la zi a comunității românești din regiunea Vidinului.

10-18 septembrie / Expoziția „Chioșcul de ziare”, dedicată presei de limbă română din jurul granițelor, ediția a VIII-a. Proiect organizat în colaborare cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” și Institutul „Frații Golescu” pentru românii din străinătate. În cadrul expoziției de la Muzeul Satului, vizitatorii au putut citi ziare, reviste și publicații culturale, în limba română, din regiunile cu populație românească din jurul țării. Vernisajul a avut loc la 10 septembrie în foaietul „Victor Ioan Popa”. Compartimentul Comunități Istorice a contribuit cu exemplare ale publicațiilor din Republica Moldova (*Contrafort, Noi, Sud-Est Cultural, Viața Basarabiei, Destin Românesc, Revista Literară, Literatura și Arta, Florile Dalbe, Patrimoniul Istoric, Philologia* etc.) și Ucraina (*Glasul Bucovinei*), numere din perioada 2016-2021, finanțate de Institutul Cultural Român.

21 septembrie / Proiectul „Legături culturale România-Albania: Ciprian Porumbescu și Moscopole”, în amfiteatrul Catedralei Ortodoxe din Tirana, Albania. Evenimentul a fost dedicat atât orașului Moscopole, cel mai important centru cultural și comercial al aromânilor din Peninsula Balcanică în secolul al XVIII-lea, cât și compozitorului român Ciprian Porumbescu, personalitate importantă atât pentru români, cât și pentru albanezi, fiind autorul melodiei imnului național al Republicii Albania. În cadrul evenimentului, au fost susținute două prelegeri: „Ciprian Porumbescu – cunoscut și necunoscut”, susținută de prof. univ. dr. Stanca Scholz-Cionca, și „Legături culturale România-Albania. Moscopole”, susținută de dr. Ardian Muhaj. În cadrul celei de-a doua conferințe, a fost proiectată, atât în română, cât și în albaneză, expoziția „Moscopole – patrimoniu cultural al romanității balcanice”,

Proiectul „Legături culturale România-Albania: Ciprian Porumbescu și Moscopole”, în amfiteatrul Catedralei Ortodoxe din Tirana, Albania – 21 septembrie 2022 ▼

realizată în 2020 de dr. Emil Țircomnicu și dr. Cătălin Alexa, ce reunește fotografii ale monumentelor istorice din vechiul oraș al aromânilor, Moscopole. Evenimentul a fost completat de un recital susținut de cvartetul Cameratei Regale, compus din muzicienii Radu-Teodor Chișu, Irina Nanushi, Iulia Goiană și Mircea-Alexandru Marian, alături de prof. dr. Verona Maier (pian) și soprana Orneta Lici. În program, lucrări de Thoma Gaqi, George Enescu, Ciprian Porumbescu, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu. Scopul proiectului a fost reafirmarea legăturilor culturale dintre poporul român și poporul albanez și aducerea în atenția publică a sitului de la Moscopole, ce are o mare importanță culturală pentru istoria Balcanilor, în general, și a aromânilor, în special.

DIRECȚIA RELAȚII INTERNATIONALE

Direcția Relații Internaționale asigură complementaritatea și continuitatea tradiției diplomatice, prin proiecte și programe desfășurate în parteneriat cu misiunile diplomatice ale României în străinătate, dar și coordonarea tuturor proiectelor derulate, în întreaga lume, de către clusterelor EUNIC. În componența acestei direcții, una de tradiție în dinamica ICR, intră Departamentul EUNIC și Biroul Cooperării Externe. Obiectivul principal al direcției constă în integrarea și promovarea strategică și creativă a valorilor culturale românești la nivel european și internațional, prin proiecte și programe inițiate și implementate (și) în state în care, în prezent, nu există reprezentanțe ale Institutului Cultural Român. Printre proiectele și programele desfășurate anual, se numără participările la marile târguri de artă contemporană, expoziții, concerte și recitaluri, lansări de carte și dezbateri literare, proiectii de film și turnee de teatru, susținerea participării artiștilor și creatorilor români la festivaluri, congrese, workshopuri, precum și la evenimente academice.

DEPARTAMENTUL EUNIC

EUNIC Austria

23 martie / Concert caritabil „Muziceni solidari cu Ucraina”, la Palais Ehrbar din Viena. Artiști și muziceni de diferite naționalități s-au unit pentru a-și exprima solidaritatea față de Ucraina în cadrul unui concert care a inclus cinci momente muzicale, printre care și o suită pentru pian la patru mâini, semnată de Maurice Ravel, în interpretarea duo-ului pianistic format din Kamile Zaveckaite (Lituania/Viena) și Marcel Lazăr (Republica Moldova/Viena). Programul muzical a fost urmat de o recepție organizată în foaietul Palais Ehrbar. Au fost prezentate diferite stiluri muzicale, programul incluzând muzică clasică spaniolă, tango, muzică barocă, cântece ucrainene. Inițiativa de solidaritate și sprijin i-a aparținut cluster-ului EUNIC Austria, alături de UNICEF Austria, în coordonarea Institutului Polonez din Viena și în parteneriat cu Ambasada Croației din Viena, cu Centrul Ceh din Viena, cu SKICA – Centrul Cultural Sloven și cu Institutul Cultural Român de la Viena. În deschidere au luat cuvântul reprezentanți ai UNICEF Austria și EUNIC Austria, evenimentul fiind moderat de Christoph Wellner de la radio klassik Stephansdom. Fondurile obținute din donații au fost direcționate în totalitate către UNICEF Austria.

7 mai / Celebrarea Zilei Europei. ICR Viena s-a alăturat proiectului inițiat de asociația „VIENNA goes EUROPE” – Association for the Promotion of European Awareness și Parlamentul European din Austria, în colaborare cu EUNIC Austria, de a organiza un eveniment în aer liber, pe Mariahilferstraße. Pe cea

mai mare și mai animată stradă comercială din Viena a fost montată o scenă care a găzduit un bogat program cultural, precum și standuri cu program individual. Pe scenă au avut loc concerte, spectacole de dans, dezbateri și recitaluri de poezie, cu participanți din diferite țări europene. ICR Viena a prezentat momentul muzical al naștei Andreea Chira și a dispus de un stand unde a fost prezentat proiectul „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Timișoarei și cu Asociația pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Timiș.

12-19 mai / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Documentar Ethnocineca, Viena. Pelicula *Delta Bucureștiului*, r.: Eva Pervolovici, a fost selectată în cadrul Ethnocineca, festival austriac dedicat exclusiv filmului documentar și etnografic, aflat la cea de-a XVI-a ediție. Totodată, festivalul a reprezentat o platformă importantă de dialog, cu un număr remarcabil de participanți internaționali la proiecții, dezbateri, workshop-uri și masterclass-uri. Filmul documentar *Delta Bucureștiului*, o coproducție România-Franța, a fost difuzat în premieră austriacă, în prezența regizoarei, în data de 16 mai, la Votiv Kino din Viena, filmul fiind nominalizat pentru *Excellence in Visual Award*.

2 iunie / Concert susținut de naștii Andreea Chira și Ulrich Herkenhoff, alături de Syrnix Consort, în cadrul EUNIC Austria Musikfestival, Viena. EUNIC Musikfestival s-a desfășurat, sub egida Anului European al Tineretului, în perioada 30 mai – 6 iunie. ICR Viena, în colaborare cu Ambasada Republicii Federale Germania în Austria au organizat un concert la Biserica Sankt Elisabeth, avându-i ca invitați pe

naștii Andreea Chira și Ulrich Herkenhoff. Programul concertului a cuprins atât lucrări clasice, cât și piese românești adaptate pentru două naiuri.

23-27 noiembrie / Literatură românească la Donau Lounge, Viena. Salonul literar itinerant „Donau Lounge – Literature and Culture in the Danube Countries” a fost prezent, pentru a zecea oară, în cadrul Târgului Internațional de Carte BUCH WIEN, și a inclus prezentări de autori, apariții editoriale și dezbateri tematice specifice regiunii dunărene. Temele principale ale programului au avut ca scop intensificarea dialogului, a înțelegerii reciproce și a cooperării dintre statele din spațiul dunărean. România i-a avut ca invitați pe scriitoarea Sigrîd Katharina Eismann, originară din Timișoara, care a participat la dezbaterile „Dialog european între capitale culturale”, discutând teme precum patria, minoritățile, migrația și diaspora, și pe scriitorii Paul Ferstl – care și-a prezentat romanul *Das Grab von Ivan Lendl/ Mormântul lui Ivan Lendl* – și Ernest Wichner – care a susținut o lectură publică din volumul său de poezii *Heute Mai und morgen du / Azi mai și mâine tu*.

EUNIC Berlin

15 septembrie / Centenar Iannis Xenakis (1922-2001), la Berlin. La 100 de ani de la nașterea lui Iannis Xenakis, compozitor și arhitect de origine greacă cu rădăcini românești, grecești și franțuzești, ICR Berlin a organizat, împreună cu Institutul Francez din Berlin și Fundația Culturală Greacă, un eveniment omagial dedicat acestei personalități complexe. Pianistul Ermis Theodorakis, care a fost considerat de Iannis Xenakis interpretul ideal al muzicii sale, a încântat publicul cu cele mai cunos-

Centenar Iannis Xenakis (1922-2001), la Berlin – 15 septembrie 2022 ▼

cute piese muzicale ale compozitorului, totodată prezentând viața și activitatea acestui teoretician muzical. Ernest Wichner, traducător, poet și prozator, a adus un omagiu literar orașului Brăila, locul de naștere a lui Iannis Xenakis, citind din romanul *Nerantula*, dar și din alte povestiri de Panait Istrati.

3 octombrie / Participarea României la My Unique Jazz Festival, la Clubul Kunstfabrik Schlot, Berlin. Festivalul de jazz de mare anvergură este organizat anual de EUNIC Berlin, începând din anul 2014, reunind, la Berlin, artiști din peste 20 de țări. La cea de-a VII-a ediție, desfășurată în perioada 29 septembrie – 4 octombrie, participarea românească a avut loc pe 3 octombrie, cu un concert susținut de pianistul Mircea Tiberian, acompaniat de Oliver Portratz (contrabas) și Tilo Weber (percuție), figuri emblematice ale jazzului românesc și german. Scopul MY Unique Jazz Festival este de a prezenta diversitatea jazzului european în diferitele sale dialecte, rădăcini și evoluții. Artiștii invitați au ocazia de a-și prezenta ultimele proiecte muzicale, piese bine-cunoscute din țara lor de origine și, bineînțeles, de a improviza. Festivalul are loc la Clubul Kunstfabrik Schlot, unul

dintre cele mai cunoscute și vizitate cluburi de jazz din Berlin, aflat în una dintre clădirile complexului Edison Höfe, situat ultracentral între Mitte și Penzlauer Berg.

EUNIC Bruxelles

25-27 septembrie / Poeta Anastasia Gavrilovici, la Festivalul TRANSPoesie 2022, Bruxelles. Aflat la cea de-a douăsprezecea ediție, festivalul anual de poezie, organizat de EUNIC Bruxelles, a celebrat Ziua Europeană a Limbilor și a Diversității Lingvistice (26 septembrie), prin traducerea poeziei în cât mai multe limbi, pentru a o apropia de publicul internațional din capitala Belgiei. Tematica acestei ediții a fost *The European Year of Youth / Anul European al Tineretului* – „prin lentilele poeziei, ne propunem să dăm voce tinerilor artiști pentru a-și exprima ideile despre un viitor mai verde, mai incluziv, mai pașnic.” Astfel, publicul a avut posibilitatea de a cunoaște poeți contemporani din toate țările participante și poezia lor care a fost expusă, în limba originală, în spații publice cu mare vizibilitate – în rețeaua de transport public de la Bruxelles, în Parcul Cinquantenaire, pe site-ul Transpoesie și rețelele de socializare ale tuturor partenerilor. România a fost reprezentată de Anastasia Gavrilovici, poetă și traducătoare, laureată a Premiului Național de Poezie „Mihai Eminescu” pentru debut.

2-3 decembrie / Artistul Mihai Greu la „The Future of Living 2022 – AI 4 ALL”, Bruxelles. Ediția 2022 a „The Future of Living 2022 – AI 4 All” (TFOL) a pornit de la rolul din ce în ce mai important pe care inteligența artificială (AI) și învățarea automată (machine learning) îl joacă în societatea contemporană, și de la fascinația pe care acestea au exercitat-o încă

de la apariție. TFOL 2022 s-a desfășurat în spațiile BOZAR Centre for Fine Arts, iar ICR Bruxelles a susținut participarea lui Mihai Greco, artist și cineast român activ în prezent în Franța, care s-a făcut remarcat, în special, prin exploatarea potențialului noilor tehnologii în creația sa artistică. La cele două ateliere organizate în Rotonda Bertouille de la BOZAR, artistul român a fost în centrul unui dialog foarte animat despre noile instrumente la dispoziția publicului larg și care utilizează inteligența artificială în generarea de imagini – programele DALL.E 2, Midjourney și Stable Diffusion. Atelierele au avut o latură teoretică, fiind discutate dilemele pe care le generează apariția și evoluția fulminantă a acestor instrumente asociate cu AI, dar și una practică, Mihai Greco oferind o introducere pas cu pas în utilizarea lor și prezentând principiile care stau la baza funcționării lor.

EUNIC Canada

21-29 mai / Participare românească la Festivalul Uniunii Europene de Scurtmetraje din Ottawa – EUSFF 2022. Ambasada României în Canada a participat la cea de-a IX-a ediție a EUSFF, prezentând scurtmetrajul *Călătorii reciclate* / *Recycled Travels*, r.: Alexandru Solomon, proiectat pe data de 21 mai la cinematograful ByTowne. Selecția de scurtmetraje din întreaga Europă a cuprins alte 21 de producții, proiectate în colaborare cu Institutul Canadian de Film și EUNIC Canada.

FICEP – Forum des instituts culturels étrangers à PARIS

6 martie / „Artiști solidari cu Ucraina”, la Paris. Centrele culturale străine din Paris au organizat o dimineață dedicată li-

„Artiști solidari cu Ucraina”, la Paris – 6 martie 2022 ▼

teraturii ucrainene, la sediul Goethe-Institut Paris, în lectura unor voci ale literaturii mondiale. România a fost reprezentată de dramaturgul Matei Vișniec, care a citit alături de Piotr Bitos (Polonia), Laurent Gaudé, Virginie Despentes, Philippe Claudel și Marie Darrieussecq (Franța), Chantal Deltenre (Belgia), Paul Serge Forest (Canada), Elsie Herberstein (Austria), Douglas Kennedy (Statele Unite ale Americii), Chiara Mezzalama (Italia), Geraldine Mitchell (Irlanda), Natașa Petreșin Bachelez (Slovenia), Henk Pröpper (Țările de Jos), Maja Thrane (Suedia) și Hélène Tyrtoff (Luxemburg). Aceștia au lecturat fragmente din Sofia Andrucovici, Iuri Andrucovici, Stanislav Aseiev, Serghei Jadan, Ilia Kaminsky, Lina Kostenko, Andrei Kurkov, Maria Matios, Oleg Sențov, Zanna Slonowskaia, Oksana Zabuiko și Neda Nejdana. „Artistes solidaires avec l’Ukraine” / „Artiști solidari cu Ucraina” a reunit Centrul Cultural Ucrainean, institutele culturale europene membre EUNIC, Ambasada Statelor Unite ale Americii, Centrul Cultural Canadian, împreună cu Villa Gillet – important pol cultural francez, pentru a organiza această manifestare de solidaritate cu lumea culturală din Ucraina.

24 martie / Proiecția filmului *Câmp de maci* la festivalul Cinéma du Monde, Paris. Săptămâna filmului mondial / Cinéma du Monde, organizată de Forumul Institutelor Culturale Străine de la Paris (FICEP) în colaborare cu Primăria Parisului, a avut tema „Film premiat”. ICR Paris a susținut proiecția filmului *Câmp de maci*, r.: Eugen Jebeleanu, proiectat la Cinéma Les 3 Luxembourg din centrul Parisului. În cadrul festivalului, desfășurat între 19 și 26 martie, au fost vizionate 15 filme, cu participarea a 25 de centre culturale din Paris, membre ale FICEP.

Fotografa Pusha Petrov, la expoziția „Visage(s) d’Europe”, Paris – 2-29 mai 2022 ▼

2-29 mai / Fotografa Pusha Petrov, la expoziția „Visage(s) d’Europe”, Paris. Institutele culturale europene din Paris au organizat a patra ediție a expoziției de fotografie „Visage(s) d’Europe”, propunând o privire asupra Europei prin intermediul scenei artistice a fiecărei țări participante. Vernisajul a avut loc în data de 7 mai, marcând și Ziua Europei. Întreaga expoziție a avut loc în aer liber, pe promenada de pe cheiul Senei, în apropierea Primăriei Parisului, partener al proiectului, fiind un eveniment-simbol în cadrul Sărbătorii Europei din capitala Franței. Fotografa Pusha Petrov a reprezentat

România cu proiectul «(UN)STITCH», realizat în timpul rezidenței sale la Paris, în 2019, la Cité Internationale des Arts, și a expus, în perioada 2-29 mai, alături de alți fotografi europeni: Justyna Mielnikiewicz (Polonia), Marie Capesius (Luxemburg), Thomas Albdorf (Austria), Maria Mavropoulou (Grecia), Pascual Rosales (Spania), Zuzana Pustaiová (Slovenia), Marta Giaccone (Italia), Vincen Beeckman (Belgia), Lars Dyrendom & Christine Sjöberg (Suedia), Ieva Baltaduonyte (Lituania), Clare Lyons (Irlanda), Nadir Bucan (Turcia), Tihomir Stoyanov (Bulgaria) și Kristina Õllek (Estonia).

21 mai / Scriitoarea Ioana Stăncescu la Noaptea Literaturii din Paris. Cea de-a X-a ediție a Noptii Literaturii, eveniment organizat de Forumul Institutelor Culturale Străine din Paris (FICEP), a revenit anul acesta, în format inedit, la Centrul Cultural Irlandez. Institutul Cultural Român de la Paris a susținut participarea romancierei Ioana Stăncescu la proiectul care a reunit, într-un cadru festiv, 20 de autori veniți din toată lumea. Aceștia și-au întâlnit publicul pentru a citi extrase din operele lor în limba în care au fost scrise sau în limba franceză, în cadrul unor lecturi „șoptite la ureche”, care s-au desfășurat în capela din incinta Centrului Cultural Irlandez.

22 septembrie – 15 octombrie / Participarea României la expoziția „Introspections”, în cadrul Săptămânii Culturilor Străine, Paris. La Galeria Macadam a ICR Paris, a fost organizată expoziția „Introspections / Introspecții”, a artiștilor plastici români Suzana Fântânariu (în premieră – invitat special), Anca Szönyi Thomas și Dorin Crețu. Curatori: Ludwig Otte și Anca Szönyi Thomas. Expoziția a reunit o selecție de lucrări ale celor trei artiști plastici, apreciați pe scena ar-

tistică națională și internațională, cu sensibilități și tehnici diferite, având ca numitor comun căutarea unei forme de expresie artistică a temerilor provocate de lumea în care trăim.

EUNIC Ungaria

9-11 iunie / „Noaptea Literaturii”, la orașele Budapesta (pe Insula Margareta) și Debrecen (în diferite spații din centrul orașului). Cluster-ul EUNIC Ungaria a organizat a VII-a ediție a proiectului „Noaptea Literaturii”, în orașele Budapesta și Debrecen. România a participat la eveniment cu o navelă a scriitorului Florin Irimia, intitulată *Cinefilul*, tradusă de Szonda Szabolcs. Nuvela a apărut în volumul *Misterul mașinuțelor chinezești*, publicat la Editura Polirom, în 2017. Fragmentul a fost citit de un actor al Teatrului de Comedie din Budapesta (Vígsház), respectiv de un actor al Teatrului Csokonai din Debrecen. Volumul a fost publicat, în limba maghiară, în noiembrie 2022, la Editura Lector din Târgu Mureș. Evenimentul s-a desfășurat timp de trei zile în fiecare oraș. La „Noaptea Literaturii” participă, în fiecare an, un număr de aproximativ 25 de țări, cu o navelă sau fragment dintr-un roman, pe o temă dată, traduse în limba maghiară și citite de un actor al unui teatru partener. Lecturile au loc în spații neconvenționale.

23 septembrie / European Language Cocktail Bar, în capitala Ungariei. ICR Budapesta a participat la eveniment cu un stand al limbii române, unde au avut loc activități de inițiere în limba română, jocuri lingvistice interactive, iar pentru cunoscători, conversație pe diverse teme și quiz-uri despre România. ICR Budapesta a oferit și două sesiuni demonstra-

tive de limba română, a câte 25 de minute fiecare, la care au participat atât maghiari, cât și persoane de alte naționalități.

European Language Cocktail Bar, Budapesta – 23 septembrie 2022 ▲

EUNIC Israel

27 octombrie – 5 noiembrie / Participare românească la TLVFest, Tel Aviv. Pe parcursul anului, TLV Fest organizează evenimente conexe, precum TLVFest Movie Club, proiecții lunare de filme tematice, la Cinemateca din Tel Aviv, și ateliere sau conferințe pe tema drepturilor comunității LGBTQ, în vederea combaterii discriminării și a promovării toleranței. Festivalul Internațional de Film LGBTQ, unul dintre cele mai importante festivaluri de profil la nivel internațional și singurul de acest gen din Orientul Mijlociu, a oferit o varietate de filme difuzate în premieră în Israel, de ateliere și conferințe cu cineaști din Israel și din străinătate. Cu ajutorul și participarea membrilor EUNIC Israel, ediția din acest an a cuprins și un segment special dedicat filmelor europene și latino-americane, intitulat „The EU-Lat Project”. Astfel, filmul de deschidere în cadrul acestui segment a fost *Alis*, o coproducție Columbia-Chile-România, în regia lui Clare Weiskopf și Nicolas van Hemelryck, difuzată în premieră în Israel, câștigătoare a trofeului Ursul de Cristal la Berlinale 2022, în secțiunea Generation.

13-15 decembrie / Participare românească la prima ediție a Noptii Literaturii Europene, Tel Aviv-Yaffo. Prima ediție a „European Literature Night” i-a adus în atenția publicului israelian pe unii dintre cei mai reprezentativi scriitori europeni, în cadrul unei serii de evenimente desfășurate, pe parcursul a trei nopți, în mai multe spații culturale reprezentative din Tel Aviv-Yaffo: Biblioteca Centrală Beit Ariela din Tel Aviv, Teatrul HaSimta din Yaffo și Centrul Cultural Liebling Haus. Tematica acestei ediții a fost literatura de science fiction. În completarea lecturilor din autori clasici sau contemporani de SF, manifestările au inclus două mini-concerte susținute de artiști locali – muziciana Zoe Polanski și formația Ice Hakku – și o expoziție de desene realizate de copii israelieni, cu tema „Cum va arăta Israelul în 2030?”. România a fost prezentă în program cu povestirea *Decablat* de Marian Coman, laureatul mai multor premii naționale dedicate literaturii SF&Fantasy și al unui premiu al Convenției Europene de Science-Fiction. Traducerea în limba ebraică a fost citită de un actor al Teatrului HaSimta. Un fragment de aproximativ 20 de minute din filmul românesc SF *Misiune spațială Delta*, r.: Călin Cazan și Mircea Toia, cu subtitrare în limba engleză, a fost difuzat în completarea lecturii din autorul român.

EUNIC Istanbul

7-13 martie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de Scurtmetraj IFSAK, Istanbul. Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” din Istanbul a sprijinit participarea României la Festivalul Internațional de film de scurtmetraj IFSAK, ediția a XXVIII-a, cu scurtmetraje românești, producții din perioada 2019-2021, ale tine-

rilor regizori de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” din București. Au fost prezentate filmele: *9 Balloons*, r.: Teodora Cătănea, Rebeca Dăduianu, Teodora Gavriluț, Dorel Mărgărit, Ștefania Mihai, Alexandra Jucan, Alexandra Ionescu, Bianca Oana, Adrian Ștefănescu; *Venim pe rând și mergem pe sărite*, r.: Mihnea Toma; *El iubește ochii mei*, r.: Enxhi Rista; *Summer Planning*, r.: Alexandru Mironescu; *Izolare Omnibus*, r.: Adrian Enescu, Alexandra Creța, Gheorghe Alina, Popescu Ioana, Răzvan Sersescu, Ruxandra Socor; *Lost Paradise*, r.: Marius Papară.

EUNIC Iordania

Participarea României EUFF Iordania Amman – 19 noiembrie 2022 ▲

19 noiembrie / Participarea României la Festivalul European de Film/EUFF din Iordania, ediția a XXXIV-a, desfășurată în perioada 13-25 noiembrie, la Amman. Cel mai longeviv festival de film străin din Iordania s-a desfășurat sub patronajul ASR Prințesa Rym Ali, fiind finanțat de Uniunea Europeană și organizat de EUNIC Iordania. La ediția din acest an, au fost prezente 15 state europene, Iordania fiind invitatul de onoare. România a participat cu filmul documentar *Casa cu Păpuși / House of Dolls*, r.: Tudor Platon, după premiera inter-

națională la Sarajevo International Film Festival și câștigarea Trofeului „Ceau Cinema!” Timișoara. Cu ocazia proiecției peliculei românești, la 19 noiembrie, regizorul român a susținut o prelegere despre industria cinematografică românească a filmului documentar și a avut un dialog cu publicul prezent.

EUNIC Londra

7 mai / Participare românească la Festivalul de Film „In Short Europe”, Londra. Filmul *I am Here / Sunt aici*, r.: Alina Manolache, a reprezentat România în cadrul festivalului „In Short Europe”, care prezintă cinematografia, culturile și valorile europene. *I Am Here / Sunt aici* prezintă imagini surprinse de o cameră de supraveghere, fixată pe o dronă, perspectiva unei călătorii în diverse locuri, o lume adormită, în carantină, văzută prin lentila observatorilor săi invizibili. *I Am Here* este o incursiune în lumea actuală pe tema singurătății și a izolării, plină de metafore vizuale și de simboluri ușor de deslușit pentru un public internațional. La ediția 2022 a festivalului de film au fost prezentate nouă producții.

EUNIC Lyon

1 și 2 martie / Participare românească la festivalul „Passeurs d'Europe”, manifestare culturală dedicată liricii europene, la Lyon. În cadrul celor două spectacole sincretice de muzică, poezie și dans, organizate la Teatrul Astrée în programul festivalului „Passeurs d'Europe”, Consulatul General al României la Lyon a participat cu poemul *Trecut-au anii* de Mihai Eminescu, prezentat în versiunea originală și în traducere, în limbile engleză, spaniolă, bulgară și albaneză.

16-19 martie / Participare românească la festivalul de film „Vox populi”, Lyon. Consulatul General al României la Lyon a selectat filmul *Parking*, r.: Tudor Giurgiu, pentru participarea la cea de-a treia ediție a festivalului, organizat de EUNIC Lyon în colaborare cu rețeaua GRAC (Gruparea Regională a Acțiunilor Cinematografice). Programul „Vox populi” a cuprins zece filme recente, selectate de opt instituții europene, producții ce scot în evidență provocările societății contemporane: mișcările naționaliste și populiste, inegalitățile, criza migrației, schimbările climatice.

EUNIC Madrid

23-28 aprilie / Puncte de lectură EUNIC Madrid, în bibliotecile Comunității Madrid. EUNIC Madrid a organizat, împreună cu Serviciile Publice de Lectură ale Comunității Madrid (Biblioteci Publice), puncte de lectură europeană în cadrul a 18 biblioteci publice ale Comunității Madrid, precum și într-o bibliotecă a Primăriei orașului Madrid, unde au putut fi lecturate cărți traduse din limbile țărilor participante, în limba spaniolă. Cele 19 biblioteci gazdă au fost: Biblioteca Iván de Vargas, Biblioteca Acuña, Biblioteca Carabanchel „Luis Rosales”, Biblioteca Chamberí „José Luis Sampedro”, Biblioteca Centro „Pedro Salinas”, Biblioteca Fuencarral „Rafael Alberti”, Hortaleza, Biblioteca Latina „Antonio Mingote”, Biblioteca Moratalaz, Biblioteca Retiro „Elena Fortún”, Biblioteca Ruiz Egea, Biblioteca Salamanca „Manuel Alvar”, Biblioteca Usera „José Hierro”, Biblioteca Puente De Vallecas „Miguel Hernández”, Biblioteca Villa De Vallecas „Luis Martín Santos”, Biblioteca Villaverde „María Moliner”, Centro Cultural Paco Rabal, Bibliobuses și Telebiblioteca. Titlurile propuse de

Concert pentru sprijinirea Ucrainei,
Stockholm – 27 martie 2022 ▼

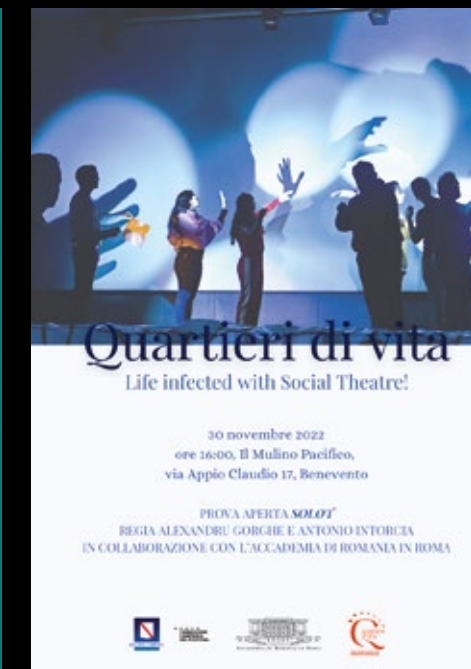
Participare românească la TLVFest Tel Aviv –
28 octombrie – 2 noiembrie 2022 ▼

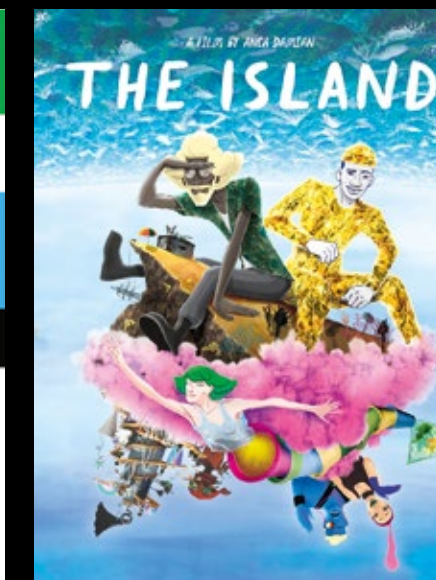
Festivalul International Film IFSAK,
Istanbul – 7-13 martie 2022 ▼

Quartermi di vita, Roma – 30 noiembrie 2022 ▼

Filmul de animație „Insula”, la Festivalul de
Film de la Sevilla, 6-9 noiembrie 2022 ▼

Noaptea Literaturii Tel Aviv Yaffo –
13-15 decembrie 2022 ▼

Institutul Cultural Român, prin reprezentanța de la Madrid, selectate din rândul cărților recent traduse în Spania, au fost: Ana Blandiana – *Un arcángel manchado de hollín*, Mircea Cărtărescu – *El cuerpo / Cegador*, Tatiana Țibuleac – *El jardín de vidrio*, Doina Ruști – *La gata del viernes*, Matei Vișniec – *El bolsillo del pan. Caballos en la ventana. La araña en la herida*. În plus, Biblioteca Iván de Vargas a expus cărțile: Ana Blandiana – *Proyectos del pasado, Mi patria A4, El sol del más allá, El reflujo de los sentidos și Octubre, noviembre, diciembre*, și Tatiana Țibuleac – *El verano que mi madre tuvo los ojos verdes*.

27 mai – 12 iunie / Participare românească la Pavilionul Europa, din cadrul Târgului de carte de la Madrid. România a fost prezentă la cea de-a LXXXI-a ediție a târgului internațional de carte cu un stand propriu, în Parcul Retiro, și un program care a inclus prezentări de carte, recitaluri, dezbateri, ateliere de traducere și sesiuni de autografe, acțiuni menite să contribuie la promovarea culturii române, cu precădere a literaturii române contemporane traduse în limba spaniolă. Prezența României a fost asigurată și prin participarea la proiectul EUNIC Madrid – două ateliere de traducere pentru copii cu vârste între 9 și 12 ani, intitulate „Aventura traducerii”, derulate pe 29 mai și 10 iunie, concepute și coordonate de traducătoarea Mercedes Corral. Materialele pentru limba română au fost elaborate de ICR Madrid. De asemenea, pe 30 mai a avut loc o prezentare-performance și un atelier cu ilustratori de carte, deschis tinerilor între 14 și 18 ani, cu participarea ilustratoarelor Maria Surducan și Natacha Bustos. Tot în cadrul EUNIC Madrid, în data de 2 iunie a avut loc dezbateră „O privire spre estul Europei”, cu Magda Cârneci, Grzegorz Bak și Ignacio Torreblanca, moderată de Francisco Fonseca, profesor de Drept internațional și European la Universitatea din

Valladolid, fost director al Reprezentanței Comisiei Europene la Madrid. O dezbateră despre film și literatură a avut loc pe 12 iunie, „De la scenariu la film”, cu Radu Muntean, Benito Zambrano și Jesús Carrasco.

26-30 septembrie / Săptămâna Europeană a Limbilor, la Getafe și Madrid. ICR Madrid a participat la amplul program european de promovare a multilingvismului cu o serie de evenimente prin care a promovat cultura română și, în același timp, a prezentat avantajele studierii limbii române și importanța traducerilor din limba română în cadrul unor lecții demonstrative. La 26 septembrie, în orașul Getafe, a avut loc evenimentul intitulat „Limba pe care eu o știu ajută familia și comunitatea”, organizat de Reprezentanța Comisiei Europene în Spania, în colaborare cu Primăria Getafe, Comisia Europeană pentru Ajutorarea Refugiaților (CEAR) și EUNIC Madrid. Cel de-al doilea eveniment a avut loc la sediul Institutului Francez, unde ICR Madrid a avut un stand în care și-a prezentat activitatea, evenimentele organizate, oferta de cursuri de limba română, cele mai noi apariții editoriale românești, ultimele traduceri în spaniolă, programele de traducere ale Institutului Cultural Român etc. De asemenea, au avut loc cursuri demonstrative de limba română, susținute de una dintre cele mai bune profesoare de limba română ca limbă străină, Ruxandra Constantinescu, iar atmosfera a fost animată de un DJSet, care a încântat publicul cu câte cinci melodii din fiecare țară participantă.

17 octombrie – 30 noiembrie / Participarea artistului Alexandru Ciubotariu (Pisica Pătrată) la Festivalul culturii urbane FLIPAS, la Madrid. Festival Internacional de Palabra,

Acción y Sonido – FLIPAS, organizat de membrii EUNIC Madrid, reprezintă o platformă de prezentare a tendințelor și semnificației culturilor urbane contemporane: spectacole artistice, masterclass-uri și conferințe, care prezintă conceptul de cultură urbană sub mai multe forme. Publicul-țintă îl reprezintă tinerii și locuitorii din periferiile orașului, cu scopul de a-i include în dezbateră publică despre cultura europeană. FLIPAS 2022 s-a bucurat de prezența unor artiști din mai multe țări europene și, în mod excepțional, anul acesta, și din America de Sud: Republica Cehă (artă murală), Marea Britanie (atelier de pictură despre timp și memorie), Portugalia (artă murală), Finlanda (circ pentru bebeluși), Germania (dans urban), Franța (RAP, gând, corp și mișcare; modă și reciclare), Spania (artă și educație, design și ilustrare, dans urban și popping), Argentina (cuvânt și mișcare), Brazilia (gând, corp și mișcare), Paraguay (artă murală, design și ilustrație) și Columbia. România a fost reprezentată de Alexandru Ciubotariu, alias Pisica Pătrată, cel mai cunoscut artist stradal autohton și autorul primului album de artă stradală din România, cu un portofoliu de peste 100 de expoziții, atât în România, cât și în Europa și SUA. Alexandru Ciubotariu a realizat, împreună cu publicul și în prezența tinerilor din Centru, o lucrare de graffiti pe un perete pus la dispoziție de municipalitatea din Vallecas, în Centrul pentru Tineret „El sitio de mi recreo/ El oxidao”, și a susținut câteva ateliere teoretice. Lucrarea (peretele) este păstrată ca atare într-un loc de maximă vizibilitate.

19-23 octombrie / Filme românești la FESCIVAL – Festival de Film European și Valori Democratice, la Segovia și în localitatea La Granja de San Ildefonso. La inițiativa ICR Madrid, sub egida EUNIC Madrid și în colaborare cu Fundación Valsaín Para la Promoción y Defensa de los Valores Democráticos

(Fundăția Valsaín pentru Promovarea și Apărarea Valorilor Democratice), a avut loc prima ediție a FESCIVAL – Festival de Cine Europeo y Valores Democráticos, la Segovia și în localitatea istorică La Granja de San Ildefonso. În deschiderea festivalului, la Real Academia de Historia y Arte de San Quirce din Segovia, a fost proiectat filmul *Reflection de Valentyn Vasyanovych*, despre situația Ucrainei, iar fondurile strânse din încasări au fost oferite unei asociații umanitare ucrainene. În cadrul festivalului, au fost difuzate filme din Spania, Franța, Ucraina, Polonia, Austria, Bulgaria, Germania, Republica Cehă, Marea Britanie, Italia și România. În cele două secțiuni au fost proiectate următoarele filme românești: *Crai Nou*, r.: Alina Grigore (2021), *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper-Lillemark (2021), *Întregalde*, r.: Radu Muntean (2021), *Marfa și banii*, r.: Cristi Puiu (2001), *Occident*, r.: Cristian Mungiu (2002), *Reconstituirea*, r.: Lucian Pintilie (1971) și *Răscoala*, r.: Mircea Mureșan (1965). De asemenea, a avut loc masa rotundă cu titlul „Coeziunea în Uniunea Europeană: trecut, prezent și viitor”, la care au participat Francisco Fonseca, profesor universitar, fost director al Reprezentanței Comisiei Europene la Madrid, Silvia Marcu,

cercetătoare științifică la Centrul Superior de Cercetare CSIC, și Alvaro Gil-Robles, președintele Fundației Valsain, profesor universitar, cu diferite mandate în instituțiile europene.

21 octombrie / Ziua Bibliotecilor la Madrid. Ca în fiecare an, pentru a promova plăcerea lecturii și diversitatea lingvistică europeană, EUNIC Madrid a organizat Ziua Bibliotecilor, un proiect care cuprinde o serie de evenimente dedicate limbii, literaturii și culturii țărilor participante, adresându-se în special copiilor. Ediția de anul acesta s-a desfășurat sub genericul „Fiesta Europea de las Bibliotecas: Un continente por leer” (Sărbătoarea Europeană a Bibliotecilor. Un continent de lecturi). EUNIC Madrid a organizat trei ateliere pentru copii, cu vârste cuprinse între 6 și 16 ani, susținute de profesori de diverse naționalități: atelierul „Femei extraordinare”, în cadrul căruia au fost realizate, din fragmente tăiate din diverse materiale, portretele unor femei celebre (din România a fost aleasă gimnasta Nadia Comăneci), atelierul de scriere creativă și de ilustrație de carte, și cel de benzi desenate. Participarea ICR Madrid în cadrul evenimentului a presupus realizarea conceptului și coordonarea atelierului de scriere creativă și de ilustrație de carte, cu participarea Roxanei Irimia, artist plastic, reprezentantă de succes a comunității de români din Spania.

6-9 noiembrie / Participarea regizoarei Anca Damian, cu filmul *Insula*, la Festivalul de Film de la Sevilla. Filmul Ancăi Damian a concurat în secțiunea oficială Las Nuevas Olas a Festivalului de Film de la Sevilla, ediția a XIX-a. Prezentat în premieră în Spania, filmul a avut proiecții în versiunea originală, în limba engleză, *The Island*, cu subtitrare în spaniolă, în zilele de 6, 7 și 8 noiembrie. Festivalul Internațional de

la Sevilla, desfășurat în perioada 4-12 noiembrie, a avut ca obiectiv promovarea filmelor europene, devenind un spațiu tradițional de întâlnire pentru tineri regizori și alți profesioniști din domeniu.

11-19 noiembrie / Filme românești la Festivalul Internațional de la Gijón. Anul acesta, România a fost reprezentată de *Metronom*, debutul în lungmetraj de ficțiune al regizorului Alexandru Belc, distins la Cannes cu Premiul pentru regie, la secțiunea Un Certain Regard. De asemenea, în cadrul festivalului, au mai participat, în diverse secțiuni, *Memories from the Eastern Front* și *Potemkiniștii*, ambele regizate de Radu Jude, iar actrița româno-americană Elina Löwersohn a fost omagiată printr-o retrospectivă a operelor sale cele mai importante. Festivalul Internațional de Film de la Gijón, ajuns la cea de-a LX-a ediție, a prezentat cele mai noi tendințe ale cinematografului emergente din întreaga lume – filme realizate de sau pentru tineri dar, mai ales, filme care reflectă creativitatea, independența și inovația. Cinematografia românească și-a creat un prestigiu în spațiul spaniol și continuă să ofere mostre de autenticitate, iar ICR Madrid și Festivalul de Film de la Gijón au menținut de-a lungul timpului un dialog constant, colaborând și consultându-se asupra posibilelor colaborări privind filmul românesc.

EUNIC Milano

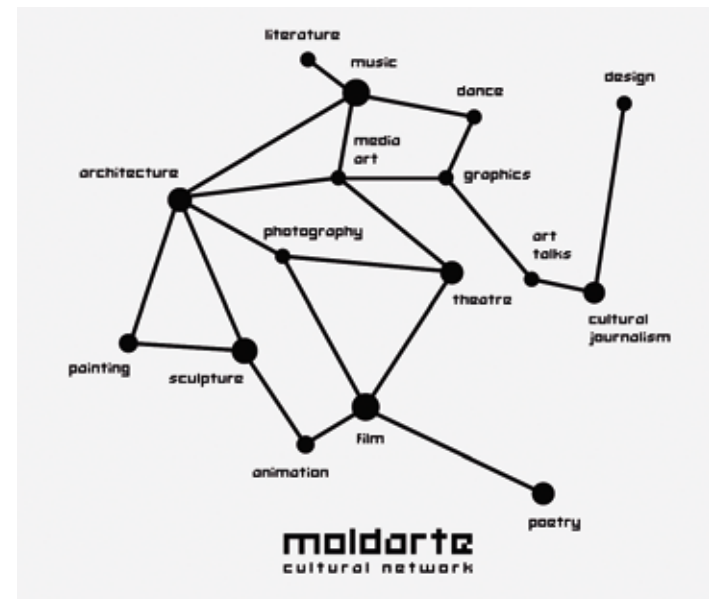
12 aprilie / Proiecția filmului ucrainean *Stop-Zemlia*, r.: Kateryna Gornostai, la Milano. Sub egida cluster-ului EUNIC Milano, a avut loc la sediul Institutului Francez de la Milano proiecția filmului ucrainean *Stop-Zemlia*, r.: Kateryna Gornostai. Evenimentul a avut motto-ul „Solidaritate cu

Ucraina” și a fost promovat pe rețelele sociale ale membrilor clusterului EUNIC Milano. Filmul a fost proiectat în limba ucraineană, cu subtitrare în limba engleză. Evenimentul a fost organizat de Istituto Svizzero și l’Institut Français Milano, sub patronajul clusterului EUNIC Milano, în colaborare cu reprezentanța Parlamentului European la Milano.

26-30 septembrie / *Imaculat*, la Zilele Filmului European de la Milano. EUNIC Milano, în colaborare cu Cinemateca din Milano, a organizat a V-a ediție a proiectului Zilele Filmului European, în sala Cineteca Milano Arlecchino. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a susținut proiecția filmului *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chiper Lillemark, prezentat în premieră mondială la secțiunea Giornate degli Autori a celei de-a LXXVIII-a ediții a Festivalului Internațional de Film de la Veneția, unde a obținut trei premii: Leone del Futuro – Premio Venezia Opera Prima „Luigi De Laurentiis”, Giornate degli Autori GdA Director’s Award 2021 și Autrici Under 40, pentru cel mai bun scenariu.

EUNIC Moldova

2 martie – 30 octombrie / MoldArte www.moldarte.eu – platformă digitală pentru promovarea actorilor culturali din Republica Moldova, prin care artiștii moldoveni au oportunitatea de a crea conexiuni, de a stabili parteneriate și de a construi rețele împreună cu profesioniști din diferite țări. Proiectul pune în lumină, la nivel european, scena culturală din Republica Moldova, prin cartografierea a peste 100 de organizații și artiști. Finanțat de EUNIC Global, prin progra-

mul Spațiului European de Cultură, și organizat de Institutul Cultural Român în colaborare cu Goethe-Institut București, Ambasada Austriei din Republica Moldova și Delegația Uniunii Europene din Republica Moldova, proiectul MoldArte a fost inițiat din necesitatea de a consolida și a da vizibilitate sectorului cultural independent din Republica Moldova. Activitățile MoldArte s-au concentrat pe două direcții: activități online (parteneriate, discuții publice, articole, podcast-uri) și activități la fața locului (vizite profesionale și ateliere de lucru). Desfășurat în perioada martie-octombrie 2022, atât în format online, cât și fizic, proiectul a adus în atenția publicului peste 50 de evenimente (conferințe pe teme de interes local, ateliere de lucru și vizite de cercetare, dezvoltarea unei platforme cu articole, interviuri, podcast-uri, resurse, oportunități). În lunile septembrie și octombrie, au avut loc vizite de cercetare la Soroca, Bălți și Chișinău, cu scopul de a dezvolta colaborări și inițiative comune. La aceste vizite au participat experți români și străini,

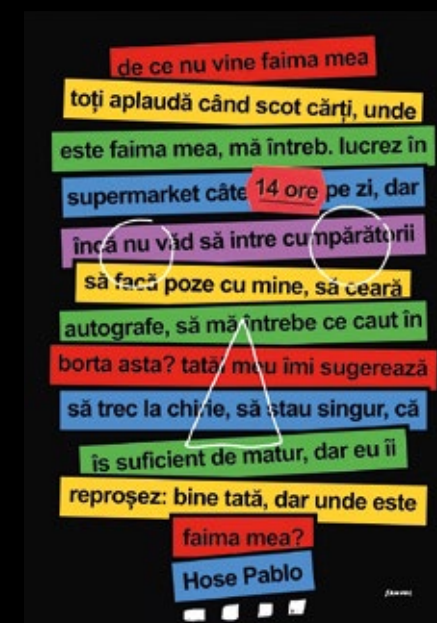
cât și jurnaliști veniți de la București și Iași. Un loc aparte în cadrul proiectului MoldArte l-au ocupat cursurile și atelierelor de lucru, cu teme precum: Managementul cultural, Finanțarea/Sustenabilitatea/Advocacy în cultură, Bugetare participativă și crearea de portofolii în domeniile artelor spectacolului, artelor vizuale, literatură și muzică. Pentru susținerea acestor ateliere, au fost prezenți la Chișinău specialiști din România, Republica Moldova și țările partenere. Pentru a veni în sprijinul nevoilor locale de incluziune și participare și pornind de la lipsa de vizibilitate și dinamica slabă în rândul actorilor instituționali și independenți, MoldArte a creat și dezvoltat o platformă integrată online și on-site, un instrument de relaționare viabil și durabil pentru profesioniști (artiști, manageri culturali, organizații publice sau private). Pe platforma www.moldarte.eu pot fi accesate, în limbile română și engleză, șase sesiuni de Public Talk, care abordează teme precum: „Arta ca motor pentru incluziune socială și implicare civică”, „Capitalizarea patrimoniului local în proiecte moderne”, „Statutul artistului”, „Rolul artistului independent”, „Educația prin cultură” sau „Oportunități internaționale / Colaborare culturală”; șase podcasturi realizate de Tania Însurățelu despre „culisele” sectoarelor creative și dificultățile pe care artiștii le întâmpină în Republica Moldova; peste 20 de articole (interviuri, sinteze și analize ale evenimentelor culturale și creative sau ale proiectelor artistice care se desfășoară în Republica Moldova); o cartografiere a organizațiilor și artiștilor independenți din Republica Moldova; dar și oportunități, studii, o bibliotecă și alte informații relevante pentru cei care doresc să afle mai multe despre cultura din Republica Moldova. Proiectul și-a propus să dezvolte, în timp, o nouă scenă culturală publică în Republica Moldova, capabilă să abordeze problemele sociale și politice actuale și să sporească gradul de participare la

cultură al actorilor culturali, prin crearea unei platforme integrate, un instrument de relaționare viabil și durabil pentru profesioniști (artiști, manageri culturali, organizații publice sau private). Platforma prezintă diversitatea inițiativelor și a organizațiilor artistice și oferă resurse culturale, interviuri, articole și podcast-uri. Subiectele acoperă condițiile și practicile de solidaritate între artiști și organizații, activitatea și susținabilitatea sectorului în timpul/după pandemii, statutul social al lucrătorului cultural, guvernarea pe mai multe niveluri a culturii publice, politicile și practicile de educație prin cultură. Impactul asupra publicului țintă a crescut în timp, pe măsură ce evenimentele din cadrul proiectului au început să prindă contur și să se dezvolte.

Proiectul MoldArte a cuprins:

- două conferințe de presă, la care au participat în total peste 50 de invitați (jurnaliști, televiziuni din Republica Moldova și parteneri ai proiectului), transmise în direct pe platforme de știri, pe pagina de social media a Platformei și pe rețelele de socializare ale Institutului Cultural Român. Comunicatele de presă pentru ambele conferințe au fost transmise către presa națională și din Republica Moldova, partenerii media ai proiectului și alte părți interesate, dintr-o bază de date de aproximativ 900 de contacte. La conferința de presă de lansare a proiectului au participat: E.S. doamna Stella Avallone, ambasadoarea Austriei în Republica Moldova, Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, Sergiu Prodan, ministrul culturii din Republica Moldova, Angela Brașoveanu Erizanu, consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul culturii, și Corina Gîrla, directoarea Centrului Cultural German Akzente. La conferința de închidere au participat: Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, Joachim Umlauf, directorul Goethe-Institut București, Paulus Adelsgruber, reprezentant al Ambasadei Austriei la

Proiectul MoldArte ▼

Chișinău și președintele clusterului EUNIC Moldova, Vasili Braga, directorul Asociației Companiilor de Creație din Moldova, Andriano Marian, fondatorul Moldovan Național Youth Orchestra;

- nouă traininguri/cursuri de formare la care au participat 65 de persoane;

- trei vizite profesionale/vizite de lucru la Soroca, Bălți și Chișinău: 12 experți s-au întâlnit cu reprezentanții a 17 instituții culturale și educaționale. Vizitele profesionale au reușit să arate o perspectivă mai apropiată a modului în care este finanțată, încurajată și dezvoltată cultura. Toate vizitele au inclus întâlniri cu reprezentanți ai unor instituții educaționale – licee, școli de artă, universități. licee, școli de artă, universități. Au fost elaborate 10 articole (interviuri, reportaje, știri) pentru cele două publicații, unele dintre ele disponibile atât în limba română, cât și în limba engleză;

- șase sesiuni de public talk / discuții publice

- 20 de articole și interviuri pe platforma MoldArte

- șase podcast-uri: 12 artiști care și-au prezentat munca și provocările profesionale;

Podcast despre cinematografie – Provocările artiștilor moldoveni din domeniu, atât în ceea ce privește finanțarea, cât și legislația. Invitații au fost Dumitru Grosei, regizor și scenarist de film, președinte-fondator al Asociației Cineaștilor Independenți din Moldova – Alternative Cinema, și Arcadie Plăcintă – producător, fondator al Festivalului de film documentar Moldox.

Podcast despre teatru – Dedicat artei teatrului, a avut ca invitați două personalități cunoscute: Luminița Țicu, regizoare cu o importantă activitate în zona independentă, și Mihai Fusu, actor, dramaturg, regizor și profesor, laureat al numeroase premii naționale. Împreună au inițiat în Republica Moldova genul de teatru documentar și au în-

temeiat Centrul Coliseum și laboratorul teatral Foosbook. Podcast despre literatură – Episodul dedicat literaturii i-a avut ca invitați pe Augustina Vișan, autoarea volumului „Fă ceva, tată”, pentru care a primit premiul „Revelația anului” oferit de Irina Nechit, și Dumitru Crudu, dramaturg, poet, prozator, unul dintre cei mai cunoscuți și premiați scriitori din Republica Moldova.

Podcast despre muzică – Dedicat industriei muzicale, episodul i-a avut ca invitați pe Nicu Tărnă, solistul trupei „Gândul Mâței”, actor, prezentator de televiziune și director al „Teatrului fără nume”, și Andrei Glavan, muzician și producător pentru trupe tinere din Republica Moldova.

Podcast despre arte vizuale – Episodul a adus în fața publicului doi artiști din Republica Moldova, Ghenadie Popescu și Victor Frimu, care au prezentat două tipuri de parcurs profesional al artistului plastic din Republica Moldova.

Podcast despre patrimoniu și urbanism – Episod dedicat patrimoniu și urbanism. Invitații au fost Anetta Dabija, președinta Asociației Obștești „Save Chișinău”, activistă în domeniul protecției patrimoniului și autoarea seriei de fotografii a ușilor istorice din Chișinău, și Alexandru Munteanu, președintele Centrului de Urbanism Chișinău.

- 46 de experți culturali din sectorul cultural independent și din sectorul public s-au alăturat MoldArte:

- 16 materiale educaționale – Educația culturală și mediul online, Implicarea voluntarilor în activități cu profil educativ, Servicii educative pentru publicul adult, Publicul cu nevoi speciale, Implicarea comunității, Servicii educative pentru copii, Tipurile de servicii educative în domeniul cultural, Grupurile țintă, Învățarea pe tot parcursul vieții, Competențele dobândite, Interpretarea patrimoniului, Interdisciplinaritatea, Creativitatea, Specialișii în educație culturală, Educație culturală;

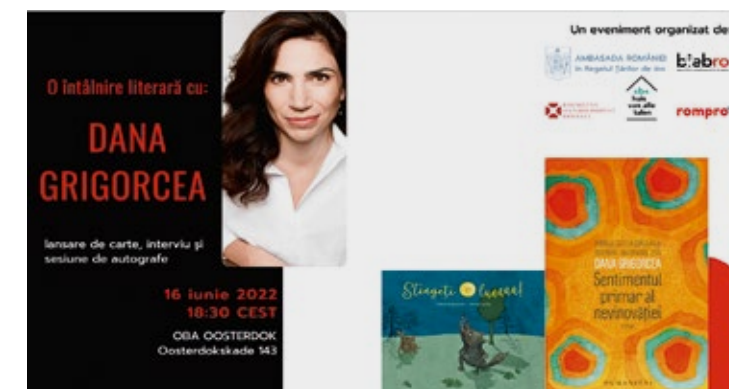
- hartă a sectorului cultural, care include 160 de organizații. Platforma conține cartografierea infrastructurii culturale publice și independente și a artiștilor;

- un site bilingv (română – engleză) și trei platforme de social media – cu peste 1300 de urmăritori și 135.000 de vizualizări.

28 octombrie – 3 noiembrie / Prezențe din România la Festivalul Artelor Contemporane „Be Free Fest”, Chișinău. Cea de a IV-a ediție a inclus nouă evenimente culturale, cu participarea unor artiști din România (Sibiu, București), Germania (Berlin), Austria (Viena) și Republica Moldova (Chișinău). În contextul războiului din Ucraina, anul acesta a fost celebrată arta într-o îmbinare armonioasă dintre teatru, dans, film și muzică, sub genericul „Puterea Libertății”. Evenimentul a fost organizat de Fundația „Friedrich Naumann” pentru Libertate în colaborare cu EUNIC Moldova, Biroul de Cooperare al Elveției/ Reprezentanța Ambasadei Confederației Elvețiene în Republica Moldova, Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite, Studioul OWH, Teatrul Național „Satiricus Ion Luca Caragiale”, Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare (LID Moldova) și Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii Mici”. România a fost reprezentată de Asociația „Arta în prezent”, care, în colaborare cu studenți ai Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, a prezentat spectacolul coregrafic *Puzzle*, r.: Ianoș Petrașcu, la 31 octombrie, la Teatrul Național „Satiricus Ion Luca Caragiale”. La secțiunea Film, a avut loc prezentarea producției independente *Crai Nou*, r.: Alina Grigore.

EUNIC Olanda

16-17 iunie / Scriitoarea Dana Grigorcea la Noaptea Literaturii Europene, Amsterdam. Proiectul organizat de EUNIC Olanda reunește anual atât autori celebri, cât și talente literare promițătoare din întreaga Europă. Scriitorii sunt invitați să abordeze o temă centrală, în paneluri conduse de un

Scriitoarea Dana Grigorcea la Noaptea Literaturii Europene, Amsterdam, 16 iunie 2022 ▲

moderator. „To Be in a Time of War” este titlul sub care s-au desfășurat evenimentele literare ale European Literature Night, ediția 2022. Cu sprijinul ICR Bruxelles, România a fost reprezentată de scriitoarea Dana Grigorcea, în cadrul evenimentului organizat la Centrul Cultural „De Balie”. De asemenea, Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos a organizat o seară literară, la 16 iunie, în cadrul căreia scriitoarea Dana Grigorcea a întâlnit publicul într-un dialog despre literatura contemporană, eveniment găzduit de Biblioteca Românească Olanda – Amsterdam ROMPRO, din cadrul OBA (Openbare Bibliotheek Amsterdam / Biblioteca Publică Amsterdam) Oosterdok, secția „Huis Van Alle Tallen”

EUNIC New York

15-17 mai / Prezență românească la Festivalul Anual de Design de la New York, în cadrul proiectului „ECO Solidarity”. ICR New York a susținut participarea studioului Atelier Ad-hoc din București la Festivalul Anual de Design de la New York, WantedDesign Manhattan + ICFF, ca parte a proiectului „ECO Solidarity”. Proiectul a fost realizat de EUNIC New York în parteneriat cu WantedDesign, platformă new-yorkeză de promovarea a designului, și derulat la Javits Center, unul dintre cele mai importante centre expoziționale din New York. „ECO Solidarity” a constat, în principal, într-o expoziție de soluții de design relevante din punct de vedere ecologic și social, realizate de arhitecți și designeri din nouă țări europene. Proiectul a reușit să se remarce dintre sute de expozanți din întreaga lume, fiind distins cu premiul ICFF Editors’Award (Premiul Editorilor Publicațiilor de Design) pentru cel mai bun stand, unul dintre premiile principale ale industriei de design americane. Contribuția românească, semnată de arhitecții George Marinescu și Maria Daria Oancea, a constat într-o instalație care, sub forma unui colaj de soluții constructive și de cercetare, a redat diferite soluții arhitecturale și de design destinate celor aflați în situații sociale și de locuire precare. Proiectul a avut o expunere mediatică extinsă în presa americană și în presa din România.

21 mai / Participarea filosofului româno-american Costică Brădățan la „Noaptea ideilor”, New York. Costică Brădățan, profesor la Texas Tech University, una dintre cele mai originale voci din filosofia contemporană, a participat, alături de alți importanți gânditori și intelectuali ai momentului, la „Noaptea ideilor”,

un maraton nocturn de dezbateri și prelegeri filosofice care s-a desfășurat la Biblioteca din Brooklyn și la Villa Albertine din Manhattan (instituție franceză de promovare culturală, aflată în subordinea Ministerului francez de Externe), cu sprijinul EUNIC New York. Prolificul autor româno-american Costică Brădățan, a cărui carte de eseuri, intitulată *In Praise of Failure (Laudă eșecului)*, se află în curs de apariție la Harvard University Press, a susținut o prelegere în care a propus o reconsiderare paradoxală a ideii de eșec și rată, pornind mai ales de la scrierile lui Emil Cioran, dar nu numai, văzută ca sursă de creativitate, de inovare, precum și ca formulă de viață mai puțin supusă automatismelor și așteptărilor vieții moderne.

30 mai – 6 iunie / Sorin Zlat Cvartet, în concert la Blue Note Jazz Festival, New York. Pianistul Sorin Zlat, unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați muzicieni români de jazz, a concertat în seria „European Sounds” a celebrului Blue Note Jazz Festival din New York. Recitalul, susținut împreună cu un trio american format din Ashley Pezzotti (voce), Gianluca Renzi (contrabas) și Colin Stranahan (tobe), a cuprins compoziții din cele mai recente albume ale sale, precum *The Land of Dreams* și *Endurance*, dar și piese foarte noi, care vor constitui materialul unui album aflat în pregătire. Fragmente din recital au fost transmise *live* atât pe pagina de Facebook a ICR New York, cât și pe pagina de Facebook a pianistului și compozitorului român, fiind vizionate de peste 2.000 de persoane. Secțiunea European Sounds Series, organizată în cadrul exclusivistului Blue Note Jazz Festival, este unul dintre cele mai importante proiecte ale EUNIC New York și se desfășoară cu sprijinul Delegației Uniunii Europene la ONU. Anul acesta, România a participat alături de instrumentiști și trupe din Elveția, Estonia, Spania, Franța, Polonia, Austria, Slovacia, Cehia, Finlanda, Lituania și Germania.

30 septembrie / Participarea României la Ziua Europeană a Limbilor, New York. EUNIC New York, sub coordonarea Goethe-Institut, a organizat un amplu eveniment de celebrare a „Zilei Europene a Limbilor”, care a constat din prezentări ale ofertei de cursuri de limbi străine din New York, conferințe și mese rotunde pe teme de predare a limbilor străine, precum și din întâlniri de formare și socializare între specialiștii și oficialii prezenți. Tot cu această ocazie, a fost prezentat programul federal american „Seal of Biliteracy / Certificat de competență bilingvă”, prin care elevilor li se recunoaște competența lingvistică în una sau mai multe limbi, dintre care una este obligatoriu limba engleză. La acest eveniment, România a fost reprezentată de dr. Daiana Theodora Cuibus, director general al Institutului Limbii Române, care a susținut un cuvânt de bun-venit în deschiderea evenimentului, alături de Silvio Gonzato, însărcinat cu afaceri al Delegației Uniunii Europene pe lângă ONU, și Kristen Edgreen Kaufman, director adjunct pentru Relații Internaționale în cadrul Primăriei New York. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Departamentul pentru Educație al New York State și cu cel al New York City, și a reunit profesori, factori de decizie și specialiști în politici educaționale, având ca principal scop promovarea învățării limbilor străine în sistemul public de educație new-yorkez.

16 noiembrie / Participarea scriitoarei româno-americane Claudia Serea la European Literature Night de la New York. La această nouă ediție a „Noptii literaturii europene” / „European Literature Night”, unul dintre cele mai importante programe ale EUNIC New York, au participat zece scriitori și traducători europeni sau de origine europeană, ale căror cărți au apărut recent pe piața editorială americană. În mod excepțional, pen-

tru a sublinia solidaritatea participanților cu Ucraina, evenimentul s-a desfășurat la Institutul Ucrainean al Americii din New York și a fost deschis printr-o dezbatere despre modul în care literații au receptat tragedia ucraineană, moderată de cunoscutul jurnalist și cronicar Andrew Singer, directorul postului online Trafika Europe, specializat în promovarea literaturii europene în traducere. Silvio Gonzato, însărcinat cu afaceri al Delegației Uniunii Europene pe lângă ONU, a deschis evenimentul. Literatura română a fost reprezentată de poeta, traducătoarea și animatoarea culturală româno-americană Claudia Serea, care a participat la dezbateri și a citit din opera sa alături de scriitorii Bianca Bellová (Cehia), Krystyna Dąbrowska (Polonia), Raphaela Edelbauer (Austria), Olivier Guez (Franța), Sándor Jászberényi (Ungaria), Nora Krug (Germania), Askold Melnyczuk (Ucraina), Ilmar Taska (Estonia) și de traducătorul Birutė Vaičjurgis Šležas (Lituania).

EUNIC Pakistan

23 mai – 5 iunie / Concert Grigore Leșe la festivalul „Heritage Live – Music of Pakistan”, Islamabad. Maestrul Grigore Leșe și artista populară Zamfira Mureșan au reprezentat România în cadrul proiectului cultural „Heritage Live 2022”, organizat de EUNIC Pakistan și Fundația pentru Artă, Cultură și Educație (FACE). Evenimentul a oferit oportunitatea interacțiunii dintre artiștii europeni participanți, din state precum Austria, Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Polonia și România, și interpreții locali. Artiștii europeni și pakistanezi au participat la seminarii și ateliere comune și au susținut două concerte, la Islamabad și Lahore, care s-au bucurat de un real succes în rândul publicului local.

EUNIC Peru

10-24 noiembrie / Participarea României la Festivalul Filmului European de la Lima, ediția a XXXIV-a. Festivalul a prezentat publicului peste 30 de filme din 15 țări în orașe, precum Trujillo, Cusco, Arequipa, Piura și Chiclayo și la Muzeul de Artă Contemporană de la Lima. Ediția de anul acesta a avut Ucraina ca țară invitată cu filmul *Klondike*. Filmul care a reprezentat România a fost *Între Chin și Amin*, r.: Toma Enache, un omagiu adus oamenilor care au suferit în temnițele comuniste în perioada 1945-1989, o mărturie despre rezistență prin credință, despre onoare și iertare. Filmul *Între Chin și Amin* a fost premiat la unul din cele mai importante festivaluri din lume: The Accolade Global Competition, a primit Premiul de Excelență la prestigioasa competiție internațională The IndieFEST și a fost premiat cu „Award of Excellence Special Mention: Film Feature“.

EUNIC Portugalia

17-26 noiembrie / Participare românească la cea de-a treia ediție a „Europa 61. Mostra de Cinema Europeu“, la Porto. După două ediții independente, „Europa 61 – Săptămâna Filmului European“ a revenit, ca program special, în cadrul festivalului Porto/Post/Doc. Un program cu douăsprezece filme, produse în Europa, care și-a propus să fie din nou un spațiu de reflecție asupra problemelor care marchează viața de zi cu zi a țărilor europene. România a fost reprezentată în cadrul „Săptămânii Filmului European“ de lungmetrajul *Întregalde*, r.: Radu Muntean (2021). Proiecțiile au avut loc în datele de 22 noiembrie, la Cinema Trindade din Porto și

24 noiembrie, la Cinema Passos Manuel din Porto. Ciclul de cinema *Europa 61* – al cărui titlu face o aluzie la unul dintre filmele de referință ale cinematografilei europene, *Europa 51* de Roberto Rossellini, cât și la aniversarea Uniunii Europene care, în 2019, la prima ediție a festivalului, a împlinit 61 de ani de existență (Comunitatea Economică Europeană a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1958) – și-a propus să celebreze Europa ca identitate culturală, socială și politică, prin intermediul prezentării unor filme din țări europene, toate fiind importante în înțelegerea a ceea ce înseamnă Europa astăzi. *Europa 61* a fost co-organizat, în 2022, de EUNIC Portugalia, cu sprijinul Biroului Europa Creativă – MEDIA Desk Portugalia, al Goethe-Institut din Portugalia, al Ambasadei Austriei, Ambasadei Belgiei, Institutului Cervantes de la Lisabona, Ambasadei Estoniei, Institutului Francez din Portugalia, Ambasadei Ungariei, Ambasadei Irlandei, Institutului Italian de Cultură din Portugalia, Ambasadei Luxemburgului, Ambasadei Republicii Cehe și al Institutului Cultural Român de la Lisabona.

EUNIC Praga

9 mai – 28 august / Fotografiile Ioanei Cîrlig la expoziția „NATURE FUTURE – young European photography“, Praga. Curatoriată de Colectivul Fetart, expoziția colectivă a prezentat lucrările a 14 tineri fotografi din Europa care analizează criza ecologică globală: Margaux Senlis (Franța), Ruben Martin de Lucas (Spania), Daniel Szalai (Ungaria), Ioana Cîrlig (România), Ada Zielińska (Polonia), Léontina Berková (Slovacia), Tomáš Hrůza and Andrea Průchová Hrůzová (Cehia), Marina Caneve (Italia), Jana Hartmann (Germania), Maria Oliveira (Portugalia), Markus Guschelbauer (Austria) și

Inka & Niclas (Suedia). Cu sprijinul ICR Praga, au fost prezentate lucrările fotografei Ioana Cîrlig din seria *Accept all happiness from me*. Această serie fotografică este o explorare continuă a florei în era antropocenului, o epocă în care activitatea umană distruge în fiecare zi o parte din planetă, unde deșeurile noastre sunt noile reliefuli ale peisajelor și unde natura este considerată ca o resursă ce trebuie exploatată până la epuizare. Evenimentul a fost organizat cu ocazia Președinției Franței a Consiliului Uniunii Europene și s-a aflat sub patronajul Primăriei Praga 1, cu sprijinul EUNIC Global, Institutul Cultural Francez din Praga și Veolia. Institutul Cervantes din Praga, Institutul Liszt, Institutul Cultural Român din Praga, Institutul Polonez din Praga, Institutul Slovac din Praga, Centrul Ceh, Institutul Italian din Praga, Ambasada Suediei, Goethe-Institut, Institutul Camoes și Forumul Cultural Austriac au fost parteneri ai evenimentului.

30 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor, Praga. Reprezentanța Comisiei Europene în Republica Cehă, EUNIC Praga și Universitatea Carolină din Praga au celebrat Ziua Europeană a Limbilor, prin organizarea unor cursuri de limbă intitulate *SPEAK-Dating*, desfășurate la Campusul Hybernska din Praga. Scopul proiectului a fost celebrarea diversității lingvistice din Europa și promovarea cunoașterii unui număr cât mai mare de limbi străine. La inițiativa ICR Praga, prof. Nicolae Adrian Henț, lector de limba română în cadrul Catedrei de Limba Română de la Universitatea Carolină, a susținut cursuri de limba română individuale pe parcursul evenimentului. Ziua Europeană a Limbilor este celebrată în fiecare an în data de 26 septembrie.

EUNIC România

5-11 mai și 24-26 iunie / FESTIVALUL FILMULUI EUROPEAN, ediția XXVI, la București și Timișoara. În 2022, Festivalul Filmului European (FFE) a revenit în cinematografe cu un program generos, cu 33 de producții, din 20 de țări europene, dintre care 21 proiectate în premieră națională. O parte dintre acestea au fost însoțite de întâlniri și dezbateri cu cinești, dar și de evenimente speciale care au celebrat Ziua Europei, obiectivele și valorile europene. Ediția 2022 a Festivalului a fost curatoriată de criticul de film Cătălin Olaru. De asemenea, Institutul Cultural Român a reluat tradiția ambasadurilor festivalului; Monica Stan a realizat un spot inspirat din cel mai recent film al său, *Imaculat*, laureat cu trei premii la Festivalul de film de la Veneția, în 2021. În spotul festivalului au putut fi recunoscuți actrița Ada Condeescu, criticul și traducătoarea de filme Irina Margareta Nistor, actrița Anca Dinicu și Tudor Giurgiu, regizor, producător, directorul Transilvania International Film Festival. Imaginea spotului a fost semnată de Andrei Oană, sunetul și montajul de Delia Oniga, producător Iulia Weiss. Ediția din acest an a inclus o secțiune dedicată Ucrainei. Au fost prezentate: *Nosorih / Rhino*, cel mai recent film al lui Oleg Sentsov, alegoria *Nomeri / Numbers*, semnată de același regizor, *Stop-zemlia*, r.: Kateryna Gornostai, și documentarul *Terykony* de Taras Tomenko, *Inner Wars*, mărturia regizoarei Masha Kondakova despre un război pe care bărbații au pus monopol mediatic, dar care e departe de a le aparține acestora în exclusivitate, *Mr. Jones*, r.: Agnieszka Holland, un portret-șoc al Holodomorului, foamea asmuțită genocidar de Stalin asupra Ucrainei la începutul anilor '30, și *Parthenon*, ultimul film al lui Mantas Kvedaravicius,

FFE 2022. Evenimentul a fost prezentat de Amalia Enache, jurnalistă și prezentatoare TV. La Cinema Elvire Popesco au fost proiectate 15 filme: *Domnul Jones*, r.: Agnieszka Holland (Polonia), *Ultimii austrieci*, r.: Lukas Pitscheider (Austria), *Gustul foamei*, r.: Christoffer Boe (Danemarca), *STOP-ZEMLIA*, r.: Kateryna Gornostai (Ucraina), *Despre frații noștri răniți*, r.: Héliel Cisterne (Franța), *Spiritul sacru*, r.: Chema García Ibarra (Spania), *Haita noastră*, r.: Kis Hajni (Ungaria), *Cocon*, r.: Leonie Krippendorff (Germania), *Leonora addio*, r.: Paolo Taviani (Italia), *În orice clipă*, r.: Hamy Ramezan (Finlanda), *Imaculat*, r.: Monica Stan, George Chiper-Lillemark (România), *SABAYA*, r.: Hogir Hirori (Suedia), *În adâncul pădurii*, r.: Serge Mirzabekiantz (Belgia), *Grămezi de moloz*, r.: Taras Tomenko (Ucraina), *Partenonul*, r.: Mantas Kvedaravičius (Lituania). La Cinemateca Eforie au fost proiectate 17 filme: *Ocupație sau eliberare*, r.: Svetoslav Ovcharov (Bulgaria), *Aalto*, r.: Virpi Suutari (Finlanda), *Eftihia*, r.: Angelos Frantzis (Grecia), *Atlasul păsărilor*, r.: Olmo Omerzu (Cehia), *Problema de a fi viu*, r.: Sandra Wollner (Austria), *America Latină*, r.: Damiano D'Innocenzo, Fabio D'Innocenzo (Italia), *Broadway*, r.: Christos Massalas (Grecia), *Sonata*, r.: Bartosz Blaschke (Polonia), *Mi se rupe*, r.: Emmanuel Marre, Julie Lecoustre (Belgia), *Pământul fiilor*, r.: Claudio Cupellini (Italia), *Nanu Tudor*, r.: Olga Lucovciova (Republica Moldova), *Grădina sovietică*, r.: Dragoș Turea (Republica Moldova), *Raportul de la Auschwitz*, r.: Peter Bebjak Slovacia, *Războaie interioare*, r.: Masha Kondakova (Ucraina), *Adăpostul*, r.: Seán Breathnach (Irlanda), *Doar o dată*, r.: Guillermo Ríos Bordón (Spania), *Numere*, r.: Oleg Sentsov (Ucraina). Trei proiecții de film au fost completate cu dialoguri live (organizate pe Zoom sau *in person*) cu realizatorii de film Kateryna Gornostai, Monica Stan și Serge Mirzabekiantz. La 9 mai, de Ziua Europei, la Institutul Cervantes din București a avut loc o masă rotundă,

transmisă live pe pagina de Facebook a Festivalului, preluată și pe pagina de Facebook a Institutului Cultural Român, cu tema „Coproducțiile internaționale – posibilități de finanțare și exemple de bună practică”. La evenimentul de închidere din București, după ultima proiecție, la Cinemateca Eforie, a fost acordat Premiul publicului ex-aequo filmelor *Nanu Tudor*, r.: Olga Lucovciova (Republica Moldova, 2021) și *Haita noastră*, r.: Kis Hajni (Ungaria, 2021).

La Timișoara, în recent reabilitatul Cinema Victoria, la 10 mai, a avut loc proiecția filmului *Numere*, parabola cinematografică distopică regizată de Oleg Sentsov de la distanță, în 2020, din spatele gratiilor, cu ajutorul colaboratorului său, Akhtem Seitablayev. Au fost prezenți: Anderka lancea, Centrul de proiecte al Primăriei Municipiului Timișoara, Liviu Jicman, președintele ICR, Ramona Chiriac, șefa Reprezentanței CE în România, Wojciech Mrozowski, director adjunct Institutul Polonez, în numele clușterului EUNIC România, Marian Vasile, administrator public al județului Timiș, în numele președintelui Consiliului Județean Timiș. Ediția FFE din Timișoara a continuat, pe 24, 25 și 26 iunie, cu o selecție de șapte filme: *Gustul foamei*, *Despre frații noștri răniți*, *Leonora addio*, *Sonata*, *Sabaya*, *În adâncul pădurii și Adăpostul*. Festivalul Filmului European 2022 a fost organizat cu sprijinul financiar al Reprezentanței Comisiei Europene în România, în parteneriat cu EUNIC România, din care fac parte: Ambasada Croației, Ambasada Finlandei, Ambasada Franței, Ambasada Regatului Danemarcei, Ambasada Bulgariei, Ambasada Spaniei, Ambasada Irlandei, Ambasada Lituaniei, Ambasada Republicii Moldova, Ambasada Suediei, Delegația Valonia-Bruxelles, Ambasada Slovaciei, centrele și institutele culturale europene – Institutul Francez, Centrul Ceh București, Forumul Cultural Austriac, Fundația Culturală Greacă, Institutul Cervantes, Goethe-Institut, Institutul Italian de Cultură, Institutul Liszt

și Institutul Polonez București. La Timișoara, Festivalul a fost organizat în parteneriat cu Primăria Municipiului Timișoara și Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara.

7-10 iulie / Festivalul „Cinefemina”, București. Cea de-a doua ediție a adus un omagiu femeilor din industria cinematogra-

fică – regizoare, scenariste, producătoare – care au contribuit, prin munca lor, la transformarea industriei într-un loc mai incluziv din punct de vedere al genului. Festivalul a reunit filme documentare și filme de ficțiune diferite ca mod de concepție și de realizare, cu maniere de abordare complexe, de la experimental la povești personale, cu perspective și sensibilități diverse, dar și pline de forță. ICR a prezentat filmul *Otto barbarul*, r.: Ruxandra Ghițescu, pe 10 iulie, la Cinema Elvire Popesco (în exterior), alături de producțiile realizate de regizoare din Austria, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Polonia, Spania, Suedia și Turcia.

1-7 august / Festivalul Cinemascope din Eforie Sud. A cincea ediție a Festivalului, un eveniment de referință în perioada estivală, pe litoralul românesc, organizat Centrul Ceh, a oferit publicului

selecția realizată de membrii EUNIC România. România a fost prezentă cu filmul *Berliner, r.:* Marian Crișan, care a avut premi-
era mondială la Festivalul Internațional de Film de la Moscova,
unde a fost distins cu Premiul „Keen Eye” – Russian Cinema
Club Federation. De asemenea, a fost prezentat și la Cottbus IFF
(Germania), Arras Film Festival (Franța), Trieste International
Film Festival (Italia) și Making Waves (Statele Unite).

1-4 septembrie / Green Hours JAZZ Fest, ediția a XIV-a, la
București. Cu participarea unor renumite trupe românești
și internaționale din 12 țări europene, inclusiv Ucraina, fes-
tivalul a marcat și celebrarea a 28 de ani de Green Hours.
Green Hours JAZZ Fest a cuprins nouă sesiuni concertistice
și a debutat cu concertul Teodorei Enache Brody, *in memoriam*
Voicu Rădescu (3 noiembrie 1955 – 22 august 2021). Institutul
Cultural Român a susținut participarea formației de etno-jazz
Trigon din Republica Moldova, una dintre cele mai bune trupe
de jazz modern care îmbină elemente de folk, etno, jazz, rock
și muzică simfonică. La această ediție a singurului festival
de jazz fondat de un club din România, au concertat muzici-
eni consacrați din Grecia, Italia, Polonia, România, Republica
Moldova, Cehia, Ucraina, Germania, Franța, Austria și Suedia.

EUNIC Roma

22 martie / Participarea poetei Marta Petreu la Ziua Mondială
a Poeziei, Roma. Membrii clusterului EUNIC Roma, în cola-
borare cu Federația Unitară Italiană a Scriitorilor (FUIS), sub
patronajul Comisiei Naționale Italiene pentru UNESCO și al
Reprezentanței Comisiei Europene în Italia, au mar-
cat Ziua Mondială a Poeziei printr-o seară literară, la care

Accademia di Romania a susținut participarea autoarei
Marta Petreu. Maratonul poetic, moderat de criticul lite-
rar Marco Dotti și desfășurat la Accademia d'Ungheria,
a inclus o serie de lecturi (în limba originală cu proiec-
ția traducerii în limba italiană pe ecran), a 13 poeți invi-
tați: Christoph W. Bauer (Austria), Petya Laleva (Bulgaria), Petr
Borkovec (Republica Cehă), Nora Gomringer (Elveția), Daniela
Attanasio (Italia), Indrė Valantinaitė (Lituania), Krzysztof Siwczyk
(Polonia), Caterina Nunes de Almeida (Portugalia), Marta Petreu
(România), Marián Milčák (Slovacia), Gašper Malej (Slovenia),
Ángela Segovia (Spania) și Dániel Levente Pál (Ungaria).
Cu acest prilej, poeta Marta Petreu, alături de traducăto-
rul său, prof. Roberto Merlo de la Universitatea din Torino,
și de prof. Angela Tarantino, profesor la catedra de Limba
și Literatura Română din cadrul Departamentului de Studii
Europene, Americane și Interculturale de la Facultatea de
Litere și Filosofie a Universității Sapienza, au purtat un di-
alog cu studenții secției Românică de la această presti-
gioasă facultate. Dezbateră a fost organizată de Accademia
di Romania, în parteneriat cu Universitatea La Sapienza
din Roma, Departamentul de Studii Europene, Americane și
Interculturale, în clădirea Marco Polo a universității.

24 septembrie – 17 decembrie / Participare românească
la „Europa in Musica”, Roma. Proiect inițiat în 2019 de
Accademia di Romania și Conservatorul de Muzică „Santa
Cecilia” de la Roma, și organizat de membrii EUNIC Roma,
„Europa in Musica” și-a propus să susțină și să promoveze
orchestre, grupuri muzicale și soliști români sau tineri soliști
de origine română provenind din comunitatea românească
din Peninsulă sau absolvenți ai Conservatorului „Santa
Cecilia”. La ediția de anul acesta, au participat: Forumul

EUNIC Viena – Celebrarea Zilei Europei cu
Andreea Chira – 2 iunie 2022 ▼

EUNIC România – Ramona Chiriac, Liviu Jicman
și Amalia Enache la deschiderea Festivalului
Filmului European, București 5 mai 2022 ▼

EUNIC New York – Participarea filosofului
româno-american Costică Brădățan la
„Noaptea ideilor” – 21 mai 2022 ▼

EUNIC Praga – Expoziția de fotografie a Ioanei
Cîrlig „NATURE FUTURE – Young European
Photography” – 09 mai – 28 august 2022 ▼

EUNIC Madrid – Participarea artistului Alexandru
Ciubotariu (Pisica Pătrată) la Festivalul culturii
urbane FLIPAS – 17 octombrie – 30 noiembrie 2022

EUNIC Pakistan – Concert Grigore Leșe la
festivalul „Heritage Live – Music of Pakistan”,
Islamabad – 23 mai – 5 iunie 2022 ▼

EUNIC Berlin – Mircea Tiberian la „My Unique
Jazz Festival”, la Clubul Kunstfabrik Schlot –
03 octombrie 2022 ▼

EUNIC Viena – Participare românească la
Festivalul IFD Ethnocineca cu documentarul
„Delta Bucureștiului” ▼

EUNIC Berlin – Mircea Tiberian la „My Unique
Jazz Festival”, la Clubul Kunstfabrik Schlot –
03 octombrie 2022 ▼

Cultural Austriac, Institutul Bulgar de Cultură, Goethe-Institut, Institutul Polonez de Cultură, alături de Ambasada Lituaniei, Institutul Slovac de Cultură. Printre invitații acestei stagiuni s-au numărat: Cvintetul de instrumente de suflat al Conservatorului „Santa Cecilia”, Veronica Martini Trio (orgă hammond, baterie și voce), pianistul Daniele Terribile, violonistul Constantin Beschieru, ansamblul „Extracello”, baritonul Robert Gierlach etc. Unul dintre concertele de succes din cadrul proiectului „Europa in Musica” a fost concertul „Culorile României, Rapsodiile române pentru vioară și orchestră / I Colori della Romania, Le Rapsodie romene per violino e orchestra”, susținut de violonista Clara Cernat, recunoscută ambasadoare culturală a României peste hotare, și renumitul compozitor și pianist francez, Thierry Huillet, alături de Orchestra de Cameră a Conservatorului Santa Cecilia.

20 noiembrie – 4 decembrie / „Quartieri di Vita – Life infected with Social Theatre”, Roma. Proiect al Fundației „Campania dei Festival”, creat de Ruggero Cappuccio, realizat în parteneriat cu clusterelor EUNIC Roma și Napoli, cu Regiunea Campania și cu sprijinul Ministerului Culturii (MIBAC), QdV s-a aflat în acest an la a șaptea ediție la nivel național și la a doua ediție la nivel internațional. Ediția din acest an s-a desfășurat în diferite localități din regiunea Campania, printre care Napoli, Avellino, Benevento, Salerno și Caserta. Proiectul sprijină și promovează crearea unei rețele în teritoriu și între comunitățile locale, generând posibilitate de comparație, formare, creștere și schimb internațional prin practicile și prin limbajul teatrului, dedicate incluziunii sociale. În acest an, „Quartieri di Vita” a fost dedicat explicit grupurilor defavorizate social din regiunea Campania și a reunit profesioniști (regizori, dramaturgi și coregafi, medi-

atori culturali italieni și străini) și grupuri defavorizate sau fragile, pentru a comunica prin intermediul artelor scenice. Au fost 14 zile de rezidență și de laboratoare, 10 repetiții deschise publicului și proiecte digitale programate în diferitele orașe din regiunea Campania, avându-i ca invitați pe Alexandru Gorghe, dramaturg (România), Jana Svobodova, regizoare (Republica Cehă), Catarina Câmara, balerină și coregrafă (Portugalia), Rimantas Ribaciauskas, scriitor și producător de teatru (Lituania), Christian Costa, artist fotograf și videomaker (Polonia), Lubomír Bukový, actor, pedagog și producător teatral (Slovacia), Raphaël Trano, actor, regizor și formator (Franța), Andrea Jiménez García, regizoare, autoare, producătoare și actriță (Spania), Roman Wegmann, regizor, director artistic, trainer și consultant (Austria). De asemenea, proiectul a avut o consistentă componentă ecologică: participanții au folosit energie din surse auto-regenerante, au plantat copaci în Pineta di Benevento și au pus în aplicare o strategie de limitare la minimum a poluării prin activitățile proiectului. Ediția din acest an s-a încheiat cu o conferință dedicată centenarului scriitorului, regizorului și eseistului Pier Paolo Pasolini, care a avut loc pe data de 4 decembrie, la Institutul Francez din Napoli, și la care a participat și regizorul și actorul Ascanio Celestini, realizatorul spectacolului *Museo Pasolini*, care a avut numeroase reprezentări de succes în Peninsula, în anul 2022.

EUNIC Serbia

17 septembrie / „Noaptea Literaturii” la Novi Sad. Proiect inclus în seria de evenimente „Caleidoscopul Culturii”, organizat de EUNIC Serbia și Fundația Culturală „Novi Sad – Capitală Culturală Europeană”, „Noaptea Literaturii” a inclus prezentări ale lucră-

rilor literare ale scriitorilor din țările participante, în limba sârbă, publicate în Serbia în ultimii patru ani. Fiecare autor a fost prezent pe tot parcursul unei seri într-un loc din centrul SPENS, fiind însoțit de un actor de la Academia de Arte din Novi Sad, care a citit fragmente selectate, precum și de un moderator care a condus dialogul cu autorul. România a fost reprezentată de Radu Pavel Gheo, cu un fragment citit din romanul *Disco Titanic*. Moderatorii dialogurilor au fost scriitori, critici literari, jurnaliști sau profesori, reprezentanți ai scenei literare locale.

EUNIC Sofia

7 septembrie / „Noaptea Literaturii Europene”, Sofia. Organizat de EUNIC Sofia, proiectul s-a desfășurat în 18 localități din Bulgaria, sub sloganul „Literatura – punte de legătură între limbi, culturi, țări”, prezentând poezia și proza europeană contemporană prin poeme și fragmente citite în locuri neconvenționale, numite „cuiburi de lectură”. Evenimentul anual este inclus în calendarul cultural al municipalității Sofia. La ediția de anul acesta au fost selectați autori din mai multe țări, printre care: Claudiu Florian, Olga Tokarczuk, Georgi Bardarov, Jonas Jonasson, Matei Horzhava, Anna Bagriana. Printre lectorii de la Sofia s-au numărat actorii Vladimir Mihaylov, Paraskeva Dzhukelova, Linda Ruseva, Danail Obretenov, Elena Telbis, Petar Rusev, Asen Kukushev, vedetele dublajului Momchil Stepanov și Gergana Peikova, vedetele muzicale Ventsislav Blagoev, Georgi Georgiev-Antika și Igor Damyanov. Fragmentele din operele literare care au fost citite publicului au fost selectate de ambasadele și institutele culturale din țările participante. Ambasada României la Sofia a selectat cartea *Vârstele jocului* de Claudiu Florian, care a obținut Premiul Uniunii Europene pentru Literatură, în 2016, și a fost tradusă și publicată în limba

„Noaptea Literaturii Europene”, Sofia – 7 septembrie 2022 ▲

bulgară în 2021, la editura Colibri. Fragmentele au fost citite de virtuozul trompetist Ventsislav Blagoev. Invitatul special la eveniment a fost autorul Claudiu Florian, care a participat la invitația Ambasadei și a editurii Colibri, și care, cu această ocazie, a realizat și lansarea oficială a romanului său în spațiul bulgar. „Noaptea Literaturii Europene” contribuie la dialogul intercultural, prin oferirea unei platforme, pentru țările europene, de a-și prezenta literatura lor contemporană.

EUNIC Stockholm

23 martie / Concert de muzică clasică pentru sprijinirea Ucrainei, la Stockholm. În semn de solidaritate cu Ucraina, Konserthuset Stockholm, EUNIC Stockholm, Institutul Ucrainean din Suedia și Reprezentanța Comisiei Europene în Suedia au organizat un concert pentru sprijinirea Ucrainei, susținut de Orchestra Națională de Cameră „Soliștii din Kiev”. Toate veniturile din vânzarea de bilete și fondurile colectate cu sprijinul Radiohjälpen (organizație umanitară susținută de grupurile publice media de radio și televiziune suedeze

SVT – *Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB and Sveriges Utbildningsradio AB*) au fost donate organizațiilor umanitare din Ucraina.

22-25 septembrie / Participare la Târgul de Carte de la Göteborg, în cadrul standului EUNIC. Membrii cluster-ului EUNIC Stockholm – Ambasada Austriei, Ambasada Elveției, Ambasadei Estoniei, Institutul Cervantes, Ambasada Slovaciei, Centrul Ceh, Institutul Camoes, Institutul Suedez, ICR Stockholm, Asociația Judisk kultur și Goethe-Institut – au participat pentru a șasea oară cu un stand comun, în cadrul căruia au avut loc atât seminarii și dezbateri cu participare internațională, pe teme de interes comun, dar și discuții doar cu invitați români, printre care s-au numărat Corina Oproae, poetă și traducătoare; Ștefan Constantinescu, regizor, artist vizual; Corina Ilea, cercetător, artist vizual; Arina Stoenescu, editor, traducător, scriitor. Târgul de Carte de la Göteborg, unul dintre cele mai importante evenimente culturale din spațiul scandinav, cel mai modern și tehnologizat târg de profil din lume, ajuns la cea de-a XXXVIII-a ediție, după doi ani de absență fizică, a reunit peste 800 de expozanți, din aproximativ 30 de țări. Temele ediției din acest an au fost Schimbările climatice, Literatura polițistă, Africa de Sud – țară invitată de onoare, și Voci din Ucraina.

27 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor, Stockholm. Organizatorii au propus o cafenea a limbilor străine, în cadrul căreia au fost susținute scurte lecții de română, cehă, daneză, esperanto, estonă, finlandeză, franceză, germană, georgiană, greacă, japoneză, idiș, islandeză, italiană, lituaniană, maghiară, norvegiană, poloneză, portugheză, romani,

slovacă, spaniolă și limbajul semnelor. Pentru această ocazie, țările participante au prezentat scurte cursuri în limbile respective, însoțite de elemente de cultură și civilizație, dedicate elevilor cu vârste între 12 și 18 ani. La finalul zilei, a fost organizat un concurs, cu premii oferite de Reprezentanța Comisiei Europene la Stockholm.

29 octombrie – 6 noiembrie / Participare românească la Festivalul European de Animație REX 2022, Stockholm. Singurul festival de film de animație din Suedia, REX a fost inițiat de EUNIC Stockholm, în 2015, din dorința de a promova filmul european de animație pentru copii și adulți și de a discuta, prin intermediul limbajului specific, teme de interes european. Programul de anul acesta al festivalului a cuprins o selecție variată de filme din 16 țări europene – comedii, povești de dragoste și filme pentru copii – care au evidențiat creativitatea și talentul reflectate pe scena artei animației contemporane. România a fost prezentă cu documentarul românesc *Sacha*, r.: Serghei Chiviriga, regizor și actor născut în Republica Moldova, care a debutat cu filmul de animație *Cel mai bun client* (2017), fiind selectat și premiat la numeroase festivaluri.

8-10 decembrie / Participare la cea de a doua Ediție a Festivalului de Film European de la Stockholm. Desfășurat sub denumirea „European Film Days“ / „Europeiska filmdagar“, festivalul a avut loc la Zita Folkets Bio, cel mai vechi și cel mai important cinematograful din Stockholm. România a fost reprezentată de filmul *Om Câine*, r.: Ștefan Constantinescu, cu actorii Bogdan Dumitrache și Ofelia Popii în rolurile principale.

12 decembrie / Concert de Crăciun, la Stockholm. Organizat de Reprezentanța Comisiei Europene în parteneriat cu reprezentanțele diplomatice a 23 state membre ale Uniunii Europene, concertul a fost găzduit de Biserica Adolf Fredrik din capitala Suediei. Fiecare țară a participat cu un colind tradițional, în limba oficială a statului respectiv, iar la final toți artiștii au cântat împreună cu publicul colindul *Stille Nacht, heilige Nacht*. Colindul românesc ales a fost *Trei păstori*, interpretat vocal de binecunoscuta naistă de origine română, stabilită în Suedia, Dana Dragomir, acompaniată la pian de artistul suedez Mathias Hellberg. Cu această ocazie, reprezentanții Comisiei Europene la Stockholm au publicat broșuri cu informații despre obiceiurile de Crăciun din fiecare țară participantă, cu informații despre reprezentanți și despre colinde, cea dedicată României fiind în limbile română și engleză. Printre organizatori s-au numărat: Ambasada Italiei, Ambasada Bulgariei, Ambasada Letoniei, Ambasada Slovaciei, Ambasada Greciei, Ambasada Spaniei, Ambasada Poloniei și Institutul Polonez din Stockholm, Ambasada Austriei, Ambasada Ungariei, Ambasada Estoniei, Ambasada României și Institutul Cultural Român de la Stockholm, Ambasada Belgiei, Ambasada Germaniei și Institutul Cultural German, Ambasada Cehiei și Institutul Cultural Ceh de la Stockholm și Ambasada Ucrainei.

EUNIC Varșovia

30 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor. Clusterul EUNIC Varșovia a marcat Ziua Europeană a Limbilor printr-o serie de activități menite să popularizeze studiul limbilor europene, dar și apropierea de cultura acestora. ICR Varșovia a oferit lecții demonstrative de limba română studenților

Institutului de Limbi Romanice de la Universitatea din Łódź, care și-a propus să ofere cursuri opționale de limba română începând cu anul universitar 2022/2023. Cele două lecții demonstrative, cu titlul „(Aproape) Tot ceea ce ați vrut să știți despre limba română, dar v-a fost frică să întrebați“, au fost susținute de Radostawa Janowska-Lascăr, traducătoare de limba română, cu o vastă experiență de predare atât a limbii polone în România, cât și a limbii române ca limbă străină la Universitatea din Wrocław. Ca urmare a cursurilor demonstrative organizate de ICR Varșovia și a eforturilor depuse alături de Institutul de Limbi Romanice al Universității, în luna octombrie au fost inaugurate cursurile de limba română în regim de lectorat, aceasta fiind a patra universitate din Polonia care include în oferta educațională cursuri de limba română.

30 septembrie / Ziua Internațională a Traducătorului, ediția a XIV-a, la Varșovia. Una dintre manifestările literare care se bucură de un real interes din partea publicului, Ziua Internațională a Traducătorului a fost organizată, și în 2022, de EUNIC Varșovia împreună cu Asociația Traducătorilor Literari din Polonia, Reprezentanța Comisiei Europene și Teatrul Ochoty „Halina și Jan Machulskich“. Joanna Kornaś-Warwas, una dintre cunoscutele traducătoare a literaturii române în limba polonă, câștigătoare a Premiului pentru traducere „Poetul European al Libertății 2016“, pentru versiunea poloneză a volumului Anei Blandiana, *Patria mea A4*, și a Premiului Literar al Europei Centrale „Angelus“ pentru traducerea romanului *Cartea șoptelor* de Varujan Vosganian, a prezentat o lecție deschisă despre provocările traducerii literare din limba română și rolul traducătorului. Lecția a fost adresată elevilor de la un liceu din Varșovia cu profil uma-

nist, cu clase speciale de limbi străine, și a fost însoțită de exerciții de grup care au implicat traducerea unui fragment, discuții despre traduceri și un interviu cu tinerii.

30 noiembrie – 2 decembrie / ArtsLink Assembly 2022 – Greener Grass, Varșovia. ArtsLink Assembly 2022 este o platformă care are scopul de a furniza resurse pentru artiști, lideri culturali, scriitori și academicieni ucraineni, cu scopul de a-i ajuta să stabilească relații strategice pentru viitorul cultural al Ucrainei. Au avut loc o serie de întâlniri profesionale și dezbateri, la care au participat 40 de oameni de cultură din Ucraina. Discuțiile au putut fi urmărite și online, pe www.cecartslink.org, în limbile engleză și ucraineană. Proiectul finanțat prin Fondul Cultura Solidarității – EUNIC Ucraina a fost organizat în parteneriat cu Fundația Culturală Europeană, EUNIC, Goethe-Institut și Fundația pentru Familie „Kirby”. Scopul evenimentului a fost de a susține sectorul cultural ucrainean care operează din afara țării, precum și să identifice modalități de continuare a vieții culturale în contextul războiului.

BIROUL COOPERĂRI EXTERNE

AZERBAIDJAN

1 și 3 decembrie/ Două recitaluri de folk arhaic, de Ziua Națională a României la Baku, și cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între România și Republica Azerbaidjan. Proiect organizat de Institutul Cultural Român și Ambasada României la Baku. Muzicienii Florin Radu Ștefan (nai, liră, chitară, cobză), Petru Damșa (clape) și Mihail Petruț (percuții) au concertat, în data de 1 decembrie, la Sala Sveda a Hotelul Hilton Baku, și în data de 3 decembrie, în Sala cu Orgă a Filarmonicii de Stat din Republica Azerbaidjan. Cele două părți ale concertelor de la Baku au cuprins muzică din Maramureș, Țara Moților, Bistrița, precum și piese semnate de Gheorghe Zamfir, Grigoraș Dinicu și Fănică Luca. Doinele și baladele incluse în program au oferit o inedită călătorie în timp și au pus în valoare bogăția vechiului folclor românesc.

BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

12-19 august / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Sarajevo. La cea de-a XXVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Sarajevo, desfășurată în parteneriat cu Institutul Cultural Român, au fost prezentate zece producții cinematografice românești, în cadrul mai multor secțiuni: Competition Programme – Feature Film: *Men of Deeds/Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu (România, Bulgaria, 2022), proiectat în premieră mondială; Competition Programme – Short Film: *Amok*, r.: Balázs Turai (Ungaria,

România, 2022), proiectat în premieră regională, distins cu premiul „Inima orașului Sarajevo pentru cel mai bun scurtmetraj”; Competition Programme – Student Film: *Mon Ami*, r.: Carina Dașoveanu (România, 2022), proiectat în premieră internațională, *Eu și sora mea/My Sister and I*, r.: Theodor Ioniță (România, 2022), proiectat în premieră internațională; Competition Programme – Documentary Film: *Apropiere/Too Close*, r.: Botond Püsök (România, Ungaria, 2022), proiectat în premieră mondială, *Pocalul. Despre fii și fiice/The Chalice. Of Sons and Daughters*, r.: Cătălina Tesăr și Dana Bunescu (România, 2022), proiectat în premieră mondială; In Focus: *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (România, Franța, Belgia, Suedia, 2022), *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri. (România, Republica Cehă, Letonia, 2022), *Broadway*, r.: Christos Massalas (Grecia, Franța, România, 2021); Docu Rough Cut Boutique: *Soțul meu musulman/My Muslim Husband*, r.: Daniel Bărnuți și Alexandra Lizeta Bărnuți, distins cu premiul „Filme care contează”, în cadrul secțiunii Zilele Industriei CineLink. De asemenea, Institutul Cultural Român a susținut participarea la Festivalul de film de la Sarajevo și a unor membri din echipele producțiilor *Too Close/Apropiere* și *The Chalice. Of Sons and Daughters/Pocalul. Despre Fii și fiice și Men of deeds/Oameni de treabă*. Totodată, la secțiunea Talents Sarajevo a participat, din România, regizoarea și actrița Alina Șerban. *Libertate*, cel mai nou film în regia lui Tudor Giurgiu, producător Oana Giurgiu, a primit Premiul juriului (sponsorizat de Debee Studio), la secțiunea CineLink Work In Progress. Lista câștigătorilor din secțiunea CineLink a fost completată de producătoarea și regizoarea Oana Giurgiu, care a obținut Premiul EAVE (European Audiovisual Entrepreneurs). La fiecare ediție a importanteii competiții de film din Europa de Sud-Est este prezentată o varietate extinsă de lungmetraje și scurtmetraje din întreaga lume, atrăgând nume de rezonan-

ță în domeniu, profesioniști și tineri cinești, reprezentanți mass-media și o numeroasă audiență. Cinematografia românească a fost remarcată constant la Sarajevo, nume reprezentative pentru filmul românesc fiind prezente la festival, cu sprijinul Institutului Cultural Român.

BULGARIA

Agenda evenimentelor desfășurate în Bulgaria în anul aniversar 2022: 30 de ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și bună vecinătate dintre România și Bulgaria, și 15 ani de când România și Bulgaria au devenit state membre ale Uniunii Europene.

10-31 martie / Participarea cineștilor români la Festivalul Internațional de Film de la Sofia (SIFF), ediția a XXVII-a. Unul dintre cele mai importante evenimente cinematografice din Europa Centrală și de Est, inclus în calendarul FIPRESCI, SIFF a inclus în programul său următoarele pelicule din România: *Crai Nou*, r.: Alina Grigore, *Întregalde*, r.: Radu Muntean și *Căutătorul de vânt*, r.: Mihai Sofronea. Filmul *Căutătorul de vânt*, produs de Libra Film (România), Chouchkov Brothers (Bulgaria) și Living Pictures (Serbia), a câștigat premiul FIPRESCI, acordat de Federația Internațională a Criticilor de Film, pentru măiestria reflecției asupra existenței umane și pentru modul în care folosește limbajul cinematografic în a revela frumusețea naturii și a vieții de zi cu zi. Filmul a fost realizat cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei și al Creative Europe Programme – MEDIA al Uniunii Europene. Mențiunea specială a juriului secțiunii Competiția Balcanică a fost acordată producției *Crai Nou*.

26 aprilie – 31 mai / Expoziția „A Map of the World as Seen by Him“, a artistului Vlad Nancă, la Sofia. Curator: Stefka Tsaneva. Vernisajul a avut loc la Institutul de Artă Contemporană (IAC) de la Sofia, la 26 aprilie, organizat cu sprijinul Institutului Cultural Român. Vlad Nancă s-a inspirat în realizarea expoziției sale din arhitectura modernistă, din peisajul urban din Sofia în perioada socialistă, din astronautica sovietică și din obsesia pentru progresul științific care și-a lăsat amprenta sub forma unor picturi murale și mozaicuri pe teritoriul Europei de Est. În perioada de pregătire a expoziției, Vlad Nancă a redescoperit două artiste care au rămas la periferia istoriei artei și arhitecturii în Bulgaria și România. Una dintre acestea este sculptorița bulgară Velichka Believea, iar cealaltă este arhitecta Henrieta Delavrancea-Gibory, o figură marcantă a modernismului românesc și proiectanta multor clădiri din Balci. Expoziția a fost deschisă pentru publicul larg până la 31 mai și s-a desfășurat în cadrul programului Superstition 2: Entanglement, ediția 2022, prin care IAC-Sofia a dezvoltat, pe parcursul anului, șase proiecte expoziționale.

31 mai – 7 iunie / Participare românească la Festivalul Internațional Francofon Soleil, ediția a XI-a, la Sozopol. Din partea României, cu sprijinul ICR și al Ambasadei României din Sofia, a participat artistul Năstase Alexandru Răzvan, care a realizat, în cadrul unor ateliere, două lucrări de dimensiuni mari. Atelierele s-au desfășurat cu participarea a numeroși artiști plastici din Bulgaria, Macedonia de Nord, Albania și Georgia. Festivalul a fost organizat de Primăria orașului Sozopol în parteneriat cu Fundația Soleil din Bulgaria și cu misiunile diplomatice ale Albaniei, Azerbaidjanului, Belgiei, Franței, Greciei,

Georgiei, Marocului, Libanului și Macedoniei de Nord.

9-10 iunie / Participarea specialiștilor români la Forumul European de Arhitectură, Patrimoniu și Politică, intitulat „Arhitectura și politica secolului XX – de la invenție la patrimoniu“, la Sofia. Evenimentul găzduit de SANDW a reunit artiști, istorici, arhitecți de patrimoniu, filosofi, profesioniști în domeniul culturii și factori de decizie care lucrează la politicile culturale, turistice și de dezvoltare a teritoriului. Un loc central în programul forumului l-au ocupat discuțiile privind moștenirea arhitecturală pe care ne-a lăsat-o secolul al XX-lea și trăsăturile comune dintre țările din Europa de Est și cele occidentale. Arhitectura apărută în prima jumătate a secolului, în țări precum Germania, Italia, Spania, iar, după război, și în întregul Bloc de Est este o arhitectură statală, oficială, care creează atât spații de locuit, cât și monumente și simboluri. În cadrul acestui eveniment cultural-științific, prof. dr. Irina Tulbure a susținut conferința cu titlul „Despre realismul socialist în România. Realizări și eșecuri“, iar Călin Dan, conferința intitulată „Autorul colectiv. O privire critică asupra realizării Casei Poporului“. Forumul s-a desfășurat în cadrul programului Președinției franceze a Consiliului Uniunii Europene și a fost organizat de Ambasada Franței de la Sofia și Institutul Francez din Bulgaria, în colaborare cu instituții de prestigiu naționale și internaționale: Universitatea din Sofia „Sf. Clement din Ohrid“, Universitatea de Arhitectură, Construcții și Geodezie (UACEG), Institutul Național al Patrimoniului Cultural Imobil, Camera Arhitecților din Bulgaria, ICOMOS Bulgaria, Goethe-Institut din Sofia, Institutul Cervantes din Sofia, Institutul Italian de Cultură, Institutul Cultural Român, Institutul Francez din Paris, Institutul Francez din Serbia, Institutul Francez din Croația și Ambasada Franței în Albania.

28 septembrie / Concert extraordinar al Orchestrei Române de Tineret la Festivalul Internațional de Muzică „Piano Extravaganza“ de la Sofia. Sub bagheta dirijorului Cristian Mandeal, Orchestra Română de Tineret a deschis cea de-a XII-a ediție a Festivalului Internațional „Piano Extravaganza“ de la Sofia, cu un concert extraordinar în Sala Filarmonicii din capitala bulgară. Concertul, desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președinților României și Bulgariei, a fost organizat de Institutul Cultural Român și Centrul Național de Artă Tinerimea Română, cu sprijinul Ministerului Culturii, al Ambasadei României la Sofia și în parteneriat cu Ministerul bulgar al culturii și Primăria municipiului Sofia. Soliștii concertului de gală au fost pianistul Ludmil Angelov și violonistul Mincho Minchev, iar programul a cuprins compoziții de Sabin Pautza – *Dansuri românești*, W.A. Mozart/Philip Wilby – *Concertul pentru vioară, pian și orchestra în Re major și Antonin Dvořák – Simfonia a VIII-a în Sol major op. 88*.

CANADA

3-10 noiembrie / Turneul de prezentare a ediției în limba franceză a romanului *Ioșca* de Cristian Fulaș, în Franța și Belgia. Proiect realizat de Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Editura La Peuplade din Canada. Cristian Fulaș este primul autor român din portofoliul editurii canadiene, romanul fiind tradus de experimențați traducători de limbă franceză Florica Courriol și Jean-Louis Courriol. Primul tiraj, de 5.000 de exemplare, a fost distribuit în spațiul francofon – Canada, Franța, Belgia și Elveția. Scriitorul Cristian Fulaș a prezentat traducerea în limba franceză în cadrul ediției a VI-a a

Festivalului „Nature Nomade“, organizat de Primăria orașului Nantes în colaborare cu instituții locale. Pe lângă prezentarea volumului în cadrul festivalului de la Nantes, autorul, editorul și traducătorii au avut o serie de prezentări și întâlniri cu cititorii în librării sau centre culturale din Paris, Bordeaux, Lyon și Bruxelles. Turneul a debutat la Bordeaux, cu întâlniri cu cititorii, precum și cu asociațiile culturale din Bordeaux, organizate la librăria La Machine à Lire și la Le Bistrot des Frérôts, în data de 3 noiembrie. A urmat, în perioada 4-6 noiembrie, participarea în cadrul Festivalului „Nature Nomade“, de la Nantes. De asemenea, ICR Paris a găzduit o prelegere literară susținută de scriitorul Cristian Fulaș în data de 7 noiembrie, iar librăria pariziană „Texture“, în data de 8 noiembrie, evenimente urmate, la Bruxelles, de o întâlnire cu publicul și lansare de carte la librăria internațională Librebooks, la 9 noiembrie. Turneul s-a încheiat la Lyon, cu un eveniment literar găzduit de librăria Michel Descours, la 10 noiembrie.

„Cu accente simfonice și debordarea lui maiestuoasă, romanul asemeni unui stejar se conturează ca un imens poem în proză despre condiția umană. Operă captivantă prin turul său de forță, lochka redă atmosfera pierdută a unei României îndepărtate, fără ieșire la mare, închisă într-o vale, dar care se ridică în tragedie la culmile existenței.“ – *La Revue des Deux Mondes*

28 noiembrie – 2 decembrie / Filmul *Metronom*, r: Alexandru Belc, în cadrul Festivalului de Film al Uniunii Europene din Canada, desfășurat în perioada 17 noiembrie – 2 decembrie. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României în Canada. *Metronom* reprezintă debutul în lungmetraj de ficțiune al regizorului Alexandru Belc și a avut premieră mondială la Festivalul de la Cannes 2022, unde a fost distins, în secțiunea Un Certain Regard, cu Premiul pentru cea mai bună re-

gie. Proiecțiile din Canada au avut loc la Ottawa Art Gallery, în data de 28 noiembrie, la Vancouver Cinemathèque, în data de 29 noiembrie, și la Spadina Theatre – Alliance Française, la 2 decembrie.

COREEA DE SUD

14-17 decembrie / Participarea dr. Caterina Preda, specialistă în științe politice, la conferința „Social Theory Politics and the Arts”, la Universitatea Honik, Seoul. Institutul Cultural Român a susținut participarea politologului la eveniment, unde a susținut prelegerea intitulată „The Transition from Socialist Unions of Artists to Democratic Artists Unions: the case of Romania”, organizată de Universitatea Honik din Seoul. Cu acest prilej, dr. Caterina Preda a efectuat și un scurt stagiul de cercetare la Biblioteca Națională din Seul. Pe lângă consultarea resurselor bibliografice, acest stagiul i-a asigurat crearea de conexiuni cu colegii de la Universitatea Națională din Seoul.

CROAȚIA

22 februarie – 20 martie / Expoziția „You Betrayed the Party Just When You Should Have Helped It”, Rijeka. Găzduită de Muzeul de Artă Modernă și Contemporană din Rijeka, expoziția a fost curatoriată de Anca Verona Mihuleț și Irena Bekić, istoric de artă și curatoare din Zagreb, Croația. Vernisajul a fost urmat de un simpozion, organizat în data de 22 februarie, și de un atelier, desfășurat în data de 23 februarie, la care a participat și curatoarea Anca Mihuleț. „You Betrayed the Party Just When You Should Have Helped It” este un proiect inițiat

în anul 2019 de artista croată Andreja Kulunčić, în colaborare cu antropologul social Renata Jambrešić Kirin și psihoterapeuta Dubravka Stijačić. Demersul acestora urmărește o cercetare aprofundată a existenței deținutelor politice din două lagăre de muncă forțată, în perioada cuprinsă între 1949 și 1956, pe insulele Goli și Sveti Grgur din Marea Adriatică.

9 iunie / Concert susținut de Corul Madrigal, cu prilejul împlinirii a 30 de ani de relații diplomatice româno-croate, la Zagreb. Anul 2022 a marcat celebrarea a 30 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Croația, precum și a 15 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană. Cu această ocazie, a fost organizat un concert extraordinar susținut de Corul Madrigal în prestigioasa Sală de concerte Vatroslav Lisinski din Zagreb, cea mai mare sală de concerte din Croația, în fața a peste două mii de spectatori. La eveniment au participat numeroși ambasadori și reprezentanți ai mediilor diplomatice din Zagreb, precum și reprezentanți ai vieții politice, economice, academice, culturale croate, dar și ai comunității române din Croația, precum: Zeljko Reiner și Furio Radin, vicepreședinți ai Parlamentului Republicii Croația, Gari Capelli și Domagoj Haiduković, președinții Comisiilor de Politică Externă și Afaceri Europene ale Parlamentului croat, Neven Pelicarić, consilier al Președintelui Republicii Croația, Andreja Metelko Zgombić, secretarii de stat Zdravko Jakop și Ivan Vidiš, Davor Miličić și Frano Parac, vicepreședinți ai Academiei de Științe și Arte, Damir Boras, rectorul Universității din Zagreb, Dragutin Kamenski și Stjepan Roglić, consuli onorifici ai României la Rijeka și Split, Alina Dobrescu, președinta Asociației Românilor din Croația. Întreg evenimentul a impresionat audiența atât prin sunetul inegalabil al Madrigalului, cu cele două serii de costume renascen-

tiste, precum și prin scenografia susținută de un design de lumini, augmentat cu imagini video emblematic pentru fiecare lucrare prezentată pe scenă. Prima parte a programului „Muzica Renașterii Europene”, structurat de dirijorul Cezar Verlan, a inclus compoziții din perioada muzicală renascen-tistă, iar în partea a doua, Madrigal a prezentat o suită remarcabilă de lucrări corale ale muzicienilor contemporani. Regia spectacolului „Muzica Renașterii Europene” a fost semnată de Emil Pantelimon, conducerea muzicală a aparținut dirijorului Cezar Verlan, design-ul de lumini a fost coordonat de Alin Popa, video mapping-ul de Dorin Popovici, iar sonorizarea de Gabriel Scîrlet.

ELVEȚIA

13-19 iunie / Artistul vizual Mihai Țopescu la Târgul de Artă Contemporană VOLTA Basel. Potrivit conceptului expozițional al curatoarei Raluca Băloiu, artistul Mihai Țopescu a participat la Târgul de Artă Contemporană VOLTA, organizat în centrul de distribuție COOP, cu un proiect special inspirat din arhitectura gorjeană, în care funia și nodul sunt laitmotive. În arhitectura din Oltenia apare frecvent funia împletită sub forma spiralei, ea sugerează ciclul etern al naturii, forța vitală și ascensiunea. Tot în aceeași regiune, funia răsucită ilustrează șarpele care este des reprezentat pe porțile de lemn din Oltenia. Lucrarea *Column* poate fi privită ca replică la *Coloana Infinitului* a lui Constantin Brâncuși, mai ales că Gorjul este regiunea din care provin cei doi sculptori români. VOLTA, târgul de artă din Basel pentru galerii internaționale cu prezentări inovative, a debutat în 2005 cu scopul de a oferi o platformă galeriilor internaționale pentru a se promova dincolo de târgurile ce atrag numai artiști foarte tineri, precum LISTE și

exclusivistul Art Basel. Misiunea VOLTA este de a oferi galeriilor un spațiu permisiv, dar selectiv, pentru a promova artiști apreciați, cu lucrări cotate la nivel internațional.

13-19 iunie / Participarea Galeriei Sandwich la Liste Art Fair Basel 2022. Galeria Sandwich din București a prezentat proiectul „The undefiniteness of Death and Dreams”, semnat de artistele Nicoleta Mureș (România), Raluca Milescu (România), Natasha Shulte (Ucraina) și de artistul Zhang Miao (China). Proiectul Galeriei Sandwich, selectat de Comitetul internațional Liste, format din curatori, galeriști și artiști, a prezentat patru abordări critice ale lumii contemporane, ale ritmului său haotic, accelerat și de multe ori fără țintă, generând un spațiu expozițional vibrant, care îmbină diferite simboluri ale culturii contemporane. Liste Art Fair Basel a fost fondat în 1996, fiind cel mai renumit târg de artă dedicat galeriilor cu o experiență mai mică de zece ani, precum și artiștilor emergenți de pe scenele culturale ale lumii. În fiecare an, la Basel, o generație mai tânără de galerii prezintă artiști, reprezentanți excepționali ai ultimelor evoluții și tendințe în arta contemporană, selecția participanților în cadrul târgului fiind deosebit de riguroasă.

16-19 iunie / Participarea Galeriei IVAN la Art Basel 2022. Galeria IVAN din București a fost selectată la ediția din 2022 a târgului de artă contemporană Art Basel, în cadrul secțiunii „Feature”, cu o expoziție personală a artistei Lia Perjovschi. Prezentarea expoziției s-a concentrat pe perioada de început a carierei prolifere și active a artistei cu o operă dinamică și bine receptată la nivel internațional, în special pe acțiunile performative realizate de Lia Perjovschi în perioada 1988-

1994. Aceste experimente performative, documentate fotografic și video, reprezintă prețioase mărturii ale începuturilor genului *performance* în România.

8-10 august / Participarea actriței Cristina Flutur la Festivalul de Film de la Locarno, ediția a LXXV-a. Premiera mondială a filmului *Une femme de notre temps*, în regia lui Jean Paul Civeyrac, cu Sophie Marceau, Johan Heldenbergh, Héloïse Bousquet, Michaël Erpelding și Cristina Flutur, a avut loc, la 9 august, în cadrul Festivalului de la Locarno, secțiunea Concurs Internațional, în Piazza Grande din Locarno. Regizorul Jean Paul Civeyrac a fost prezent, alături de actriței și echipa sa, la premiera filmului, la sesiunea de întrebări și răspunsuri ce a urmat proiecției, precum și la conferința de presă a filmului. Seara proiecției a fost dedicată actriței protagoniste a filmului, Sophie Marceau.

12-16 august / Participarea artistului Vlad Basarab la Congresul Academiei Internaționale de Ceramică (AIC) de la Geneva. Evenimentul a reunit delegați reprezentând uniunile de creație din diferite țări, precum și artiști independenți. La congresul ordinar din acest an, AIC a sărbătorit 70 de ani de la înființare. Programul congresului a cuprins expoziții, conferințe și o ședință prezidată de Torbjørn Kvasbø, președintele asociației pentru perioada 2018-2024. România a fost reprezentată de artistul ceramist Vlad Basarab, membru al Academiei Internaționale de ceramică (AIC), Geneva, al Consiliului Național de Educație a Artei Ceramice (NCECA), SUA și al Uniunii Artiștilor Plastici din România. Artistul român a prezentat membrilor Academiei, în cadrul expoziției, o serie de lucrări din colecția sa recentă, susținând și confe-

rința cu titlul „Ceramic Memory“, urmată de o discuție.

FRANȚA

3-18 septembrie / „Future4Free“. Galerile 1001 Arte (București) și 59 Rivoli (Paris) au coordonat proiectul „Future4Free“, constând în parteneriate și schimburi culturale între România și Franța, în cadrul căruia au fost organizate două expoziții, în două galerii de artă contemporană centrale din Paris și București. Proiectul a presupus ca 32 artiști francezi ai galeriei Rivoli 59 Paris să beneficieze de o rezidență creativă în București, în perioada 3-18 iulie, și opt artiști români ai galeriei 1001 Arte să fie prezenți și să expună la Rivoli 59, Paris, în perioada 3-18 septembrie. În perioada 3-18 iulie, Rivoli 59 Paris a organizat o serie de activități la București, la Galeria de artă contemporană 1001, din Calea Victoriei. Pe durata rezidenței, cei 32 artiști francezi au susținut workshop-uri împreună cu artiștii bucureșteni, au prezentat concepte, dimensiuni și proiecții culturale în cadrul expozițiilor mixte, cu artiști francezi și români, în cele trei săli principale ale ARCUB. Asociația 1001 Arte a fost invitată, în perioada 3-18 septembrie, în vederea extinderii și consolidării schimburilor culturale, să cerceteze și să creeze în cadrul unor rezidențe de creație la Paris. Prin acest proiect, asociația a promovat atât artiștii români, cât și proiectul „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023“, prin amplasarea de bannere, afișe și steaguri în cea mai circulată zonă a Parisului, prin inserția de spoturi video în video-proiecțiile realizate, prin distribuirea de pliante în proximitatea Muzeului Luvru, dar și în cadrul celor 40 de întâlniri ale delegației române cu artiști și profesioniști culturali din Paris. Expoziția „Exchange Art 1001 Arte Romania – France“ a fost organizată la galeria Rivoli 59 Paris, în perioada 1-19

Festivalul de Film Tbilisi, Georgia –
04-11 decembrie 2022 ▼

Sarajevo Film Festival –
12-19 august 2022 ▼

Turneul scriitorului Cristian Fulaș în Franța și Belgia, Paris – 7 noiembrie 2022 ▼

Concert Corul Madrigal, Zagreb –
09 iunie 2022 ▼

„Povestea lei“, Paris – 23 noiembrie 2022 ▼

Concert de jazz Irina Sârbu Band –
18 noiembrie 2022 ▼

septembrie. În data de 15 septembrie, cei 60 artiști români și francezi au inaugurat o pictură murală la Paris. Pentru partea română, Cristian Cojanu a fost curatorul expoziției ce a reunit lucrări ale artiștilor: Radu Carp, Alexandra Ranga, Irina Tănase, George Bodocan, Alexandra Cristina Gheorghe.

23 noiembrie / Premiera spectacolului *Povestea lei* la Sala Mare a UNESCO, Paris. Opera Națională București, la invitația Delegației permanente a României pe lângă UNESCO, a susținut la Sala Mare a UNESCO din Paris spectacolul *Povestea lei*, dedicat aniversării a 160 de ani de Diplomatie românească precum și Zilei Naționale a României. Spectacolul multimedia complex a fost realizat de Gigi Căciuleanu, pe o muzică originală compusă special pe această temă de compozitorul Dan Dediu, unul dintre cele mai importante nume ale componisticii românești actuale. Spectacolul *Povestea lei / La blouse enchantée / The Magic Blouse* cuprinde două părți, una orchestrală și una coregrafică. Programul orchestral introductiv este axat pe punerea în evidență a valorilor muzicale tradiționale românești în prelucrări diverse, conținând de la *Hora mărtisorului* sau *Cântece românești* de Tiberiu Brediceanu, la *Șase dansuri românești* de Béla Bartók, cu Baletul și Orchestra Operei Naționale București, sub bagheta dirijorului Daniel Jinga, având-o ca invitată pe soprana Teodora Gheorghiu. Regia poartă semnătura lui Alexandru Nagy. Evenimentul a constituit o importantă oportunitate de promovare a imaginii țării noastre, precum și de reafirmare a atașamentului față de valorile și principiile Națiunilor Unite. Decizia de a include în patrimoniul UNESCO cămașa cu alțiță a fost luată chiar de Ziua Națională a României, de către comitetul UNESCO reunit la Rabat, în Maroc.

GEORGIA

4-11 decembrie / Participarea României, cu statut de invitat special, Country in Focus, la Festivalul Internațional de Film de la Tbilisi, ediția a XXIII-a, Georgia. Au avut loc proiecțiile filmelor *Imaculat*, r.: Monica Stan și George Chipere-

Festivalul de Film Tbilisi, Georgia – 4-11 decembrie 2022 ▼

Lillemark, *Om câine*, r.: Ștefan Constantinescu, *Mikado*, r.: Emanuel Pârnu, *Spioni de ocazie*, r.: Oana Giurgiu, *Câmp de maci*, r.: Eugen Jebeleanu, *Neidentificat*, r.: Bogdan George Apetri, *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri, *Pentru mine tu ești Ceaușescu*, r.: Sebastian Mihăilescu. Regizorii Bogdan George Apetri, Sebastian Mihăilescu și Ștefan Constantinescu au participat la sesiuni de întrebări și răspunsuri. Ca parte din agenda evenimentului, criticul de film Mihai Chirilov a făcut o analiză a filmelor românești prezentate și a moderat dezbaterile cu tema „Cinematografia românească de azi”.

GRECIA

20-25 septembrie / Prezențe românești la Festivalul Internațional de Animație „Animasyros”, Syros. Institutul

Cultural Român și Ambasada României în Republica Elenă au sprijinit participarea regizorului și animatorului Paul Mureșan și a asistentului de regie Victor-Cristian Marcu la ediția a XV-a a Festivalului Internațional al Filmului de Animație „Animasyros”, desfășurat în insula Syros, în perioada 20-25 septembrie. În cadrul festivalului, regizorul Paul Mureșan și asistentul de regie Victor-Cristian Marcu au susținut un atelier de animație pentru copii și tineri cu tema „Marele incendiu din Smirna”. Parte a agendei festivalului, filmul *Insula*, r.: Anca Damian, a fost proiectat la secțiunea Agora, dedicată profesioniștilor din domeniul filmului de animație.

Festivalul Internațional de Animație Animasyros,

Syros Island, Cyclades, Grecia – 20-25 septembrie 2022 ▼

3 noiembrie – 13 noiembrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Salonic. Organizatorii au inclus în selecția pentru cea de-a LXIII-a ediție și producții ale unor artiști români: *Spre nord (To the North)*, r.: Mihai Mincan, și *Oameni de treabă (Men of deeds)*, r.: Paul Negoescu, ambele în secțiunea Balkan Survey. Prezenți la eveniment au fost regizorii Mihai Mincan și Paul Negoescu, care au susținut prelegeri despre propria filmografie. Organizat sub patronajul Ministerului Culturii din Grecia, Festivalul Internațional de Film de la Salonic a inclus retrospective de autor și evenimente conexe, precum masterclass-uri, expoziții, concerte live și ateliere.

INDIA

19-26 noiembrie / Prelegeri dedicate unor personalități culturale marcante ce au contribuit la relațiile româno-indiene, la Calcutta și New Delhi, India. Proiectul „Between Two Worlds: România și India” a fost un eveniment academic ce a avut loc în cadrul a două dintre cele mai importante universități indiene: Universitatea din Calcutta și Universitatea din New Delhi, și care a beneficiat de participarea extraordinară a trei cercetători români: Carmen Mușat-Coman, Mihaela Gligor și Liviu Bordaș. În data de 22 noiembrie, la Universitatea din Calcutta și, respectiv, în data de 24 noiembrie, la Universitatea din New Delhi, agenda evenimentului a inclus următoarele prelegeri: Liviu Bordaș – „Mircea Eliade and Indian Studies in Romania”, Mihaela Gligor – „Maytreji Devi – Na Nayante – the story behind”, Carmen Mușat-Coman – „Amita Bhowse, from great Ganges to Bucharest”. Proiectul a fost realizat de Institutul Cultural Român și Ambasada

României în India. Cuvântul de încheiere din cadrul seminarului desfășurat la Universitatea din Calcutta a fost susținut de E.S. doamna Daniela Sezonov-Țane, ambasadorul României în India.

ISLANDA

26-27 iunie / unteatru la Reykjavik Fringe Festival 2022, Islanda. Echipa unteatru a fost invitată să prezinte spectacolul *Clara și timpul liber*, un one-woman show, creat și jucat de actrița Ana Turos, dedicat copiilor între 5 și 12 ani, dar și părinților acestora, piesa având ca subiect orarul încărcat cu activități extrașcolare al copiilor și nevoia de timp liber nestructurat. Tema a fost abordată într-o manieră ludică, cu elemente de clovnerie și de interacțiune cu copiii, cele două reprezentații având loc la IDNÓ. La Reykjavik Fringe Festival au fost în total 90 de spectacole, dintre care 40 internaționale și 50 locale – teatru, stand-up comedy, ilustrații, dans, muzică, cabaret, discuții, realitate virtuală, improvizație, teatru imersiv și de păpuși. Spectacolele au fost prezentate în șase spații oficiale: IDNÓ (sala principală și la etaj), Tjarnarbíó, Húrra, Hús Mals og Menningar, Mengi și Gallerí Fold. Locațiile BYO (Bring Your Own) au fost Loft Hostel, Kramhúsið, Muzeul Einar Jónsson, Café Pysja și Hafnartorg.

ITALIA

23 aprilie – 27 noiembrie / România la Bienala de Artă de la Veneția. Tema ediției din 2022 a fost „The Milk of Dreams” („Laptele visurilor”), temă aleasă de Cecilia Alemani. Institutul Cultural Român a susținut trei proiecte ale unor artiști ro-

mâni la cea de-a LIX-a ediție a Expoziției Internaționale de Artă de la Veneția, în diferite secțiuni, care s-au bucurat de un ecou deosebit în presa internațională: expoziția „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului”, aparținând artistei și regizoarei Adina Pintilie, deschisă în Pavilionul României din Giardini della Biennale, dar și în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, proiectul „Encyclopedia of Relations”, al artistei Alexandra Pirici, care a făcut parte, alături de peste 200 de artiști din toată lumea, din expoziția principală a Bienalei, acțiune performativă prezentată în Pavilionul Central, și proiectul „Eugen Raportoru: The Abduction from the Seraglio / Roma Women: Performative Strategies of Resistance”, eveniment colateral al Bienalei, comisionat de European Roma Institute for Arts and Culture. A doua etapă a concursului „România la cea de-a LIX-a ediție a Expoziției Internaționale de Artă – la Biennale di Venezia”, cu rol de selecție finală, a avut loc în perioada 11-12 ianuarie 2022. Proiectul desemnat câștigător, care a reprezentat România la Bienală, în urma concursului organizat de Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român, a fost expoziția „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului”, realizată de artista și regizoarea Adina Pintilie și curatoriată de Cosmin Costinaș și Viktor Neumann. „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului/You Are Another Me – A Cathedral of the Body” a prezentat, în premieră, lucrări ale artistei Adina Pintilie – cu o instalație multi-media și o sculptură cinematografică. Pentru ediția din 2022 a Bienalei de Artă de la Veneția, artista a reimaginat Pavilionul încărcat de istorie al României ca pe o „catedrală” contemporană, care încurajează deschiderea către experiențe diverse ale corporalității și viziuni diferite asupra lumii. Principalul spațiu expozițional din Giardini della Biennale a găzduit instalația video formată din nouă canale, construită în jurul comunității

Pavilionul României la Bienala Internațională de Artă de la Veneția 2022

„Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului” la Bienala de la Veneția 2022

„Enciclopedia Relațiilor” / „Encyclopedia of Relations”, un proiect de Alexandra Pirici, Bienala de la Veneția 2022

Lansare instalație VR la Noua Galerie a IRCCU Veneția 2022

„Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului” la Bienala de la Veneția 2022

„Eugen Raportoru: The Abduction from the Seraglio and Roma Women: Performative Strategies of Resistance”, Bienala de la Veneția 2022

de colaboratori ai artistei Adina Pintilie, ce provin din țări, generații și medii diferite: performerii Hermann Müller și Dirk Lange, activiștii pentru drepturile persoanelor cu dizabilități Christian Bayerlein și Grit Uhlemann, actrița și profesoara de actorie Laura Benson, activista transgender Hanna Hofmann. Proiectul a propus noi posibilități de a vedea, de a gândi și de a relaționa, ce destabilizează retoricile vizuale și politicile convenționale ale privirii, generând perspective noi și experiențe transformatoare. Pavilionul României a fost împărțit în două zone diferite, dar complementare: spațiul mai întunecat și mai mare invita la procese individuale de autorefecție, iar o încăpere mai mică, dar luminoasă, făcea referire la spațiul de autodescoperire colectivă și restaurativă din lungmetrajul *Touch Me Not* al Adinei Pintilie, premiat la Berlină. Proiectul a avut, de asemenea, o componentă de realitate virtuală, cu o instalație găzduită de Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică din Veneția. Expoziția a fost inclusă de presa de specialitate în clasamente și articole apreciative, publicații de referință din lumea artelor vizuale menționând atenția deosebită de care s-a bucurat Pavilionul României pe scena internațională. Revista *artpress*, în nr. 499, dedicat Bienalei, a numit Pavilionul României „o capodoperă a momentului” („chef-d’œuvre du moment”): „Adina Pintilie imaginează un spațiu de conviviațitate dincolo de granițe și raționamente binare. Frumusețea copleșitoare a imaginilor și o coloană sonoră superbă potențează aceste confesiuni de o onestitate tulburătoare, ce destabilizează și transcend discursurile și perspectivele convenționale [...] O artistă în deplinătatea mijloacelor sale de expresie, pe care vă recomandăm să o urmăriți îndeaproape.” (Elisabeth Couturier). *E-flux – Art & Education*: „Proiectul „You Are Another Me” ne invită să ne reevaluăm relațiile cu realitatea, vulnerabilitatea și frumusețea de a trăi

în propriul corp. Deși probabil că expozițiile nu au capacitatea de a transforma singure status quo-ul, „You Are Another Me” pune în scenă o alternativă viabilă. (...) Imersând total privitorul în explorările filmice ale intimității, instalația multi-screen încurajează o înțelegere psihosomatică a faptului că diferențele de vârstă, sex, orientare sexuală și abilități nu sunt motive suficiente pentru a separa sinele de ceilalți. (...) Transgresând aceste dihotomii normative și excluzive (...), spațiul expozițional devine un spațiu al introspecției, al acceptării, învățării și, în cele din urmă, al celebrării împreună, dincolo de granițe și limite.” (Monica Seiceanu) *Frieze*: „Lucrarea de realitate virtuală a Adinei Pintilie are un impact puternic nu datorită artificiilor tehnologice, ci pentru că reușește să facă privitorul să înțeleagă, la un nivel profund, intim, experiențele acestor oameni. Sentimentul de a fi o altă persoană într-o simulare poate fi straniu, inconfortabil, și de-a dreptul tulburător. Lucrarea lui Pintilie este o reușită impresionantă în orice medium, dar mai ales rară în VR.” (Josie Thaddeus-Johns) Cel de-al doilea proiect susținut de ICR a fost performance-ul „Enciclopedia Relațiilor” / „Encyclopedia of Relations”, din Pavilionul Central al Bienalei. Proiectul Alexandrei Pirici a fost selectat de curatoarea Bienalei, Cecilia Alemani, și a reprezentat o acțiune performativă continuă, bazată pe întrupări ale relațiilor colective în biologie și botanică, susținută de șase dansatori. Coregrafia a fost prezentată în Pavilionul Central din Giardini pe durata celor șapte luni ale Bienalei. Acțiunea performativă a avut ca sursă de inspirație interacțiunile simbiotice și parazitare dintre indivizi, precum și cele negociate în relații mai abstracte, între oameni și tehnologie, roci și valuri, plante și animale, artiștii interpreți alegând să ocupe și să se miște în spațiu în conformitate cu un set de acțiuni posibile, care poate fi infinit combinat și recombinat.

Spectacolul „Povestea prințesei deocheate”, în regia lui Silviu Purcărete, la Tokyo Festival – 8-11 octombrie 2022 (copyright Dragoș Dumitru) ▼

Prezentarea proiectului teatral românesc Nijinski la Festivalul Internațional „Saint Muse”, din Ulaanbaatar, Mongolia – 6-11 iunie 2022 ▶

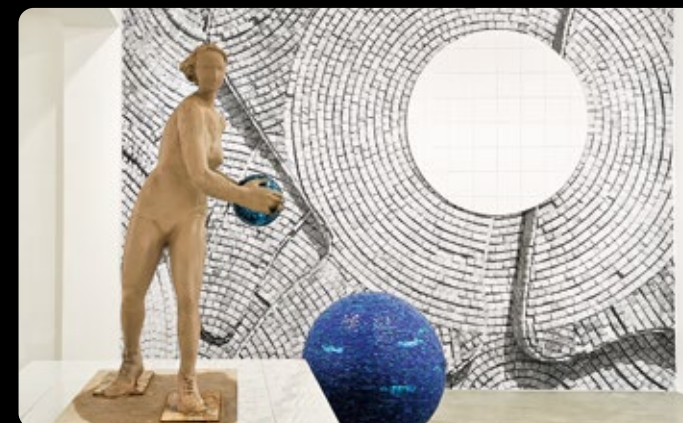
Delegație a Academiei Europene de Film la București – 21-23 octombrie 2022 ▼

Turneul TRIO JazzyBIT în Mexic – 09-18 noiembrie 2022 ▶

Expoziția „A Map of the World as Seen by Him” a artistului Vlad Nancă, Sofia – 26 aprilie – 31 mai 2022 ▼

Mihai Țopescu la Târgul de Artă Contemporană VOLTA Basel – 13-19 iunie 2022 ▼

Amintind de un joc suprarealist de „cadavre exquis“, realizat prin intermediul corpurilor interpreților, lumea naturală se îmbină cu cea a fantasticului, proiectul nu a trecut neobservat de presa internațională.

„Prin coregrafie și mișcare, „Encyclopedia of Relations“ subliniază interconexiunea lumii noastre și prezintă cunoștințele ca fiind mereu în transformare și evoluție. Șase interpreți se reconfigurează continuu în forme și structuri inspirate de diferite interacțiuni și relații, care se întrepătrund folosind mișcarea, sunetul și cuvântul rostit.“, scria artdaily.com, care nota că proiectul lui Pirici a fost singurul performance la Bienala de Artă din acest an.

Cel de-al treilea proiect susținut de ICR a fost „Eugen Raportoru: The Abduction from the Seraglio and Roma Women: Performative Strategies of Resistance“, expus la Palazzo Loredan din Veneția, sediul uneia dintre cele mai importante instituții de cultură din Veneția: Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. Eveniment colateral al ediției de anul acesta a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția, proiectul a fost curatoriat de Ilina Schileru și comisionat de European Roma Institute for Arts and Culture (ERIAC). Proiectul a cuprins expoziția cu lucrări de pictură și instalații *in situ* cu titlul „The Abduction from the Seraglio“ / „Răpirea din Serai“, precum și alte evenimente conexe grupate sub titlul „Roma Women:

Performative Strategies of Resistance“, difuzate în cadrul Pavilionului și, parțial, pe site-ul ERIAC. Printre evenimentele difuzate pe site-ul ERIAC, au putut fi urmărite performance-urile „The Best Child in the World“, susținut de Alina Șerban, „Undoing the Archive of Persecution+Reconstituting Romani Women’s Subjectivity“, susținut de Ioanida Costache, și „Healing Rituals“, interpretat de Mihaela Drăgan & Giuvlipen Theatre. Proiectul a fost inclus de site-ul hypeandhyper.

com printre cele care trebuie văzute la ediția din acest an a Bienalei de la Veneția, subliniind că „vizitatorii din Europa de Est ai spațiului expozițional Palazzo Loredan vor fi uimiți de un sentiment de familiaritate, deoarece instalația evocă amintiri șterse din trecut“. „Expoziția reprezintă o nouă piatră de hotar pentru mișcarea culturală a romilor în istoria artei europene. (...) Privitorul este invitat să mediteze asupra configurației specifice spațiu-timp a noțiunilor de identitate și istorie, dar și de traumă, speranță, corp și afecțiune.“, a remarcat la rândul său site-ul pikasus.com.

În cele șapte luni în care a fost deschisă, Bienala de Artă de la Veneția a înregistrat nu mai puțin de 800.000 de vizitatori, ediția din anul 2022 având cea mai mare prezență din istoria celor 127 de ani a evenimentului.

4-6 noiembrie / Participare românească la Târgul de Artă Contemporană ARTISSIMA Art Fair, Torino. Cu sprijinul ICR, 418GALLERY a susținut lucrările artistului Petrică Ștefan, care a fost selectat în secțiunea Disegni, prin prezentarea lucrărilor artistului într-un stand special amenajat în acest sens. ARTISSIMA este singurul târg din Italia care dedică o secțiune artei desenului. Fiecare artist are o expoziție individuală, concepută pentru a îmbunătăți tehnicile și stilurile diferite și independente ale hârtiei. ARTISSIMA 2022 a reunit galerii din 28 de țări și patru continente, 40 de invitați expunând în premieră.

JAPONIA

8-11 octombrie / Spectacolul *Povestea prințesei deocheate*, în regia lui Silviu Purcărete, la Tokyo Festival. Cel mai important festival de artele spectacolului din Japonia a invi-

tat spectacolul *Povestea prințesei deocheate*, producție a Teatrului Național „Radu Stanca“ Sibiu, cu trei reprezentații, pe scena mare a Tokyo Metropolitan Theatre. Spectacolul are la bază un scenariu original, semnat de Silviu Purcărete, care pornește de la piesa kabuki a lui Tsuruya Namboku al IV-lea. Kabuki este unul dintre cele mai importante stiluri de teatru japonez, caracterizat prin rafinament vizual și o codificare complexă. Producția *Povestea prințesei deocheate* a fost distinsă cu trei premii UNITER: premiul pentru cel mai bun spectacol, premiul pentru cea mai bună actriță în rol principal (Ofelia Popii) și premiul pentru cea mai bună scenografie (Dragoș Buhagiar). Institutul Cultural Român și Ambasada României în Japonia au susținut prezența TNRS cu acest spectacol în Japonia, care a beneficiat de finanțare și din partea Ministerului Culturii. Prof. dr. Constantin Chiriac, directorul general al TNRS și președintele Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, a susținut, în data de 7 octombrie, conferința cu tema „Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu – o punte între creativitatea japoneză și cea europeană“, pentru studenții de la Universitatea Meiji Gakuin. Festivalul de la Tokyo a avut loc în perioada 1 septembrie – 11 decembrie (de-a lungul a 102 zile), cu scopul de a conecta lumea cu artele și cultura din Tokyo.

28 noiembrie / Concert cu prilejul Zilei Naționale a României în Japonia. Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România și Ambasada României la Tokyo, cu sprijinul Institutului Cultural Român, au marcat Ziua Națională a României în Japonia printr-un concert extraordinar, susținut de muzicienii Fumiko Sakuraoka (nai), Alexandru Arcuș (saxofon) și Alexandru Borșan (pian), la Hotelul Okura, din Tokyo.

LIBAN

25 noiembrie / Concert extraordinar la Beirut, cu prilejul Zilei Naționale a României. La propunerea Uniunii de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, Ambasada României la Beirut și Institutul Cultural Român au organizat, de Ziua Națională a României în Liban, un concert la Biserica Saint Joseph – Monot Achrafieh. Concertul a fost susținut de Sergiu Bolun, Octavian Gheorghiu, Barta Tivadar, Alin Roman, Ioan Claudiu Pitic, Lidia Urs, Ruslan Plamadeală, Ruxandra Sericiuc, Robert Adriano Bogdan Bâtcă, Rolland Zsolt Molnar Seres și Alexandru Țapeș. În program: *Rapsodia nr. 1* și *Rapsodia nr. 2* de George Enescu, *Patru piese sacre* pentru cor și orchestră de Verdi, Naji Hakim – *Uvertura*.

MACEDONIA DE NORD

17 martie / Concert de Ziua Internațională a Francofoniei, la Filarmonica de Stat din Skopje. Premiera mondială a *Concertului pentru flaut alto*, compus de unul dintre cei mai importanți compozitori ai zilelor noastre, Kalevi Aho, a avut loc în interpretarea flautistului Matei Ioachimescu, alături de Filarmonica Națională a Macedoniei de Nord, sub bagheta dirijorului Gabriel Bebeșelea. În cadrul evenimentului de la Sala Filarmonicii Macedonene din Skopje, a fost interpretat și *Concertul de flaut* al Doinei Rotaru. Spectacolul a fost deschis cu lucrarea *Cantus în memoria lui Benjamin Britten*, a compozitorului estonian Arvo Pärt, dedicată victimelor războiului din Ucraina. Evenimentul a fost organizat de Filarmonica Națională a Macedoniei de Nord, în parteneriat cu Ambasada României la Skopje și Institutul Cultural

Român, cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei, celebrată anual pe 20 martie.

MADAGASCAR

21 septembrie – 10 octombrie / Spectacolul *Ramanenjana*, realizat de coregraful Simona Deaconescu, în turneu în Madagascar. Spectacolul este o coproducție Tangaj Collective, Forecast Berlin și Centrul Național al Dansului București, produs ca urmare a selectării artistei Simona Deaconescu ca Forecast Mentee, sub mentoratul coregrafei franceze Mathilde Monnier și a nominalizării coregrafei române ca artistă asociată CNDB în 2022. Proiectul a presupus realizarea unei documentări coregrafice finalizate cu un spectacol de dans, cu distribuție internațională, despre epidemia de dans din Madagascar din 1863. Spectacolul a fost prezentat într-un turneu în trei orașe din Madagascar – Majunga, Diego Suarez și Antananarivo –, ca parte a festivalului l'Trôta International Dance Festival. *Ramanenjana* este un spectacol docu-ficțiune, bazat pe povestea reală a unui dans în masă, care a influențat schimbările politice din Madagascar și care azi rămâne un tabu. *Ramanenjana* este numele dat zecilor de mii de oameni care au dansat cu o rezistență supranaturală în 1863 și 1896, cu scopul de a-și salva autonomia și independența în fața puterilor coloniale. Spectacolul e cofinanțat de AFCN și susținut de Goethe-Institut București, Institutul Francez din România, Institutul Cultural Român, Institutul Francez din Africa de Sud, /SAC @ Malmaison, Grizzly Film și realizat în parteneriat cu Institutul Francez din Madagascar, Goethe-Zentrum Antananarivo, l'Trota International Dance Festival, JOMBA! Contemporary Dance Experience.

MAROC

12-13 mai / Recitaluri susținute de pianistul Ștefan Doniga și violonista Diana Jipa, cu ocazia celebrării a 60 de ani de relații diplomatice România – Regatul Maroc. Ambasada României în Regatul Maroc a marcat împlinirea a 60 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice cu Regatul Maroc, în Casablanca și Rabat, prin concertele susținute de pianistul Ștefan Doniga alături de violonista Diana Jipa. Evenimentele au avut loc la Conservatorul de Muzică din Casablanca, la 12 mai, și la Sala Cinema Renaissance din Rabat, la 13 mai, și au cuprins lucrări semnate de: George Enescu, Ciprian Porumbescu, Béla Bartók, Adrian Iorgulescu, Ulpiu Vlad, Dan Dediu, Roman Vlad, Walter Klepper, Mihail Jora, Alfonso Castaldi, Theodor Rogalski, Hilda Jerea. Cele două recitaluri au fost organizate cu sprijinul Institutului Cultural Român și al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, în parteneriat cu Radio România Muzical.

MEXIC

9-18 noiembrie / Turneul TRIO JazzyBIT în Mexic. Primul concert a avut loc în cadrul celei de-a XXV-a ediții a Festivalului EuroJazz Ciudad de Mexico, organizată de Centrul Național al Artelor din Mexic (CENART), în parteneriat cu Delegația UE și ambasaderele statelor membre UE și desfășurată în trei weekend-uri consecutive, 5-6 noiembrie, 12-13 noiembrie, 19-20 noiembrie. Trio JazzyBIT, una dintre cele mai apreciate și mai ascultate trupe românești de jazz, compusă din Teodor Pop (pian, claviaturi), Mihai Moldoveanu (bas) și Szabó Csongor-

Zsolt (tobe), a concertat, în cadrul festivalului, la sediul CENART din Ciudad de Mexico, în data de 12 noiembrie, și a avut o reuniune-atelier de muzică cu studenții mexicani, în data de 18 noiembrie. De asemenea, trupa a susținut și alte patru concerte. În Guadalajara, la Casa de Cultură a Statului Jalisco (Auditoriul Consuelo Velázquez), concertul oferit de JazzyBIT a fost inclus de Ministerul Regional al Culturii din Jalisco în programul cultural „Miercurile pe scenă” / „Miércoles escénicos”. În Ciudad de México, la Jazzatlan Capital, cel mai important club de jazz din capitala mexicană, și la Complexul Cultural Los Pinos (fosta reședință a președinților Mexicului), concertul a fost organizat în colaborare cu Guvernul regional al capitalei. În San Miguel de Allende, la Centrul Cultural Ignacio Ramírez El Nigromante, JazzyBIT a inaugurat cea de-a XXVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Jazz din San Miguel de Allende, cel mai important eveniment cultural de jazz din statul Guanajuato. Turneul a fost organizat în parteneriat cu Ambasada României în Mexic.

26 noiembrie – 4 decembrie / Participarea scriitoarei Ioana Gruia la Festivalul Literelor Europene, ediția a XII-a, în cadrul Târgului de Carte de la Guadalajara, cel mai important târg de carte din America Latină. Proiect realizat de Institutul Cultural Român și Ambasada României în Mexic. Ioana Gruia a participat la inaugurarea Festivalului Literelor Europene alături de scriitorii Olga Grjasnowa (Germania), Clara Obligado (Spania), Mohamed Mbougar Sarr (Franța), Krisztina Tóth (Ungaria), Nicola Lagioia (Italia), Manon Uphoff (Olanda) și Paulo José Miranda (Portugalia), care au reprezentat, la această ediție, literatura din țările Uniunii Europene. Programul Ioanei Gruia a inclus: conversația literară cu scriitoarea Krisztina Tóth (Ungaria), moderată de Irma Gallo (Mexic); vizitarea liceului Reforma și discuții cu

elevii; lectură din volumele *Las mujeres de Hopper/Femeile lui Hopper* (Tres Hermanas) și *La luz que enciende el cuerpo/ Lumina care aprinde corpul* (Visor), la standul librăriei U-Topicas; lectură de poezie din volumul *La luz que enciende el cuerpo/ Lumina care aprinde corpul* (Visor), în cadrul Salonul Poeziei, unde Ioana Gruia a fost prezentată de scriitoarea și editoarea Rose Mary Salum.

MONGOLIA

6-11 iunie / Prezentarea proiectului teatral românesc *Nijinski* la Festivalul Internațional „Saint Muse”, ediția a XVI-a, din Ulaanbaatar, Mongolia. Organizat cu sprijinul Institutului Internațional de Teatru ITI-Mongolia, festivalul a inclus în program one-man-show-ul *Nijinski*, în urma unui apel internațional. Spectacolul este o producție independentă, cu actorul Filip Ristovski, găzduită de Teatrul Nottara din București. Regia și coregrafia sunt semnate de Mălina Andrei. Reprezentația a avut loc la Black Box Theater, din capitala Mongoliei.

OLANDA

25-27 noiembrie / Participarea regizoarei Letiția Popa la Eastern Neighbours Film Festival de la Haga, ediția a XIV-a, Olanda. Desfășurat între 23 și 27 noiembrie, festivalul s-a axat pe cinematografia nouă, cea mai relevantă din Europa de Est și de Sud-Est, majoritatea filmelor fiind premiere pentru publicul olandez. Au avut loc proiecții de filme, dezbateri despre filme și întâlniri speciale cu personalități ale lumii cinematografice din Europa de Est. La această ediție, regizoarea Letiția Popa a fost invitată să participe cu filmul *Cântece din curtea*

din spate / *Songs from the Backyard*, realizat în colaborare cu Universitatea de Film din Babelsberg Konrad Wolf. Filmul a fost proiectat, în premieră, în cadrul acestui festival, în datele de 25 și 27 noiembrie, fiind completat de o prelegere susținută de regizoare despre filmografia sa, în data de 27 noiembrie.

SERBIA

2-5 iunie / „From scratch to pitch”: program de mentorat condus de cineastul român Bogdan Mureșanu la Besenovo. Programul celei de-a IX ediții a Festivalului de scurtmetraje The Shortest Day, organizat de asociația Filmkultura din Serbia, a inclus în acest an un program de mentorat susținut de cineastul român Bogdan Mureșanu. Proiectul „From scratch to pitch”, adresat tinerilor cineaști și cinefililor din Serbia, a avut loc în localitatea Besenovo, fiind realizat cu sprijinul Academiei Europene de Film (EFA) și al Institutului Cultural Român. În cadrul programului de mentorat, Bogdan Mureșanu a lucrat cu un grup de tineri regizori din Serbia, pe care i-a îndrumat în procesul de conturare a ideilor lor de film, cu scopul final de a le implementa. La încheierea proiectului, Bogdan Mureșanu a prezentat varianta în lucru a noului său film, *Anul Nou care nu a fost*. Cineastul Bogdan Mureșanu este regizor de film, producător și scenarist, recunoscut la nivel internațional pentru scurtmetrajul *Cadoul de Crăciun*, distins cu 70 de premii, printre care marele premiu al competiției internaționale Clermont-Ferrand International Short Film Festival, important festival de scurtmetraje din lume. A câștigat, de asemenea, premiul Academiei Europene de film pentru cel mai bun scurtmetraj și s-a regăsit pe lista scurtă a nominalizărilor la Premiile Oscar.

„From scratch to pitch”: program de mentorat condus de cineastul român Bogdan Mureșanu, Besenovo – 2-5 iunie 2022 ▼

25 septembrie – 7 octombrie / Participarea curatoarei Adelina Luft la rezidența curatorială „What Could/Should Curating Do?”, Belgrad. Constituită ca o platformă educațională dedicată practicii curatoriale din regiune (wscsd.com), rezidența își derulează activitatea în dialog artistic internațional și în parteneriat cu Muzeul de Artă Contemporană din Belgrad. Curatorii participanți au intrat în dialog cu mentori internaționali, având la bază tematici stringente precum formele de lucru axate pe interdependențe, schimb și orizontalitate, tipuri de desfășurare a profesiei de curator în contextul variabil al prezentului. Adelina Luft a fost câștigătoarea unicei burse oferite de Kadist Foundation, după selecția finală a curatorilor emergenți din zona balcanică înscrisi la apelul public, care a reprezentat taxa de înscriere. În cadrul rezidenței de la Belgrad, Adelina Luft a susținut prezentări despre practica profesiei, referindu-se la Bienala Jogja Equator, pe care o coordonează împreună cu o echipă de curatori și care va avea loc, în 2023, în Indonezia.

STATELE UNITE ALE AMERICII

18-22 noiembrie / Campania de promovare a filmului *Imaculat* pentru premiile Academiei de Film Americane, Oscar 2023. Filmul *Imaculat*, r: Monica Stan și George Chiper-Lillemark, a fost desemnat să participe la competiția pentru cel mai bun film internațional în cadrul premiilor Oscar, ediția 2023. În perioada 18 noiembrie – 23 noiembrie 2022, la Los Angeles, S.U.A., regizoarea Monica Stan a participat la o serie de conferințe de presă, în prezența jurnaliștilor și criticilor de film, și la o proiecție specială, cu participarea membrilor Academiei Americane de Film, urmată de o discuție privind abordarea narativă și metodele de lucru cu actorii. Filmul *Imaculat* este inspirat dintr-o poveste reală care surprinde o experiență marcantă din adolescența scenaristei și regizoarei Monica Stan: dependența de substanțe interzise de lege și, prin extensie, dependența ca traumă.

UZBEKISTAN

13-18 septembrie / Participare românească la Festivalul Internațional de film de la Tașkent. La cea de-a XIV-a ediție a Festivalului Internațional de Film din Uzbekistan, eveniment cu proiecții din peste 50 de țări, în spații din mai multe orașe, au avut loc proiecții ale filmelor *Coborâm la prima*, r.: Tedy Necula, *Dacii*, r.: Sergiu Nicolaescu și, ca eveniment conex, un seminar susținut de regizorul Tedy Necula. La festival a participat și o echipă formată din trei studenți români, realizatori ai unui scurtmetraj documentar inspirat de tradițiile și istoria țării gazdă. Cele mai valoroase scurtmetraje realizate au fost premiate în cadrul ceremoniei de închidere a Festivalului, organizată la Samarkand.

TUNISIA

18 noiembrie / Concert Irina Sârbu Band, în cadrul Summitului Francofoniei de la Djerba, Tunisia. Guvernele membre ale Organisation Internationale de la Francophonie au fost invitate la Summitul Francofoniei, desfășurat în perioada 17-20 noiembrie, la Djerba, în cadrul căruia au fost organizate expoziții de costume naționale, de obiecte de artizanat, și 40 de standuri naționale cu produse tradiționale, suveniruri, broșuri, albume, traduceri literare în limba franceză etc. Cu această ocazie, artista Irina Sârbu și bandul alături de care cântă – format din Puiu Pascu, Ciprian Parghel și Tudor Parghel – au concertat în cadrul Satului Francofoniei din insula Djerba.

Programe de mobilitate și de creație

19-21 septembrie / Participarea producătoarei de film Anda Ionescu la EAVE (European Audiovisual Entrepreneurs) Producers Workshop, etapa Luxemburg. EAVE Producers Workshop reprezintă o oportunitate unică de dezvoltare profesională, participarea Andei Ionescu la acest workshop reprezentând și o ocazie specială pentru a promova internațional unul dintre proiectele la care cineasta lucrează în calitate de producător: *Altă poveste despre fiul meu*, debutul în lungmetraj al regizorului, scenaristului și directorului de imagine Adrian Silișteanu. Calitatea proiectului a fost recunoscută internațional prin participarea la New Horizons Studio+ (Wrocław, 2021), unde proiectul a câștigat premiul principal oferit de London Film Academy.

9-14 octombrie / Producătoarea Diana Păroiu la Torino Series Lab, program de training al Museo Nazionale del Cinema, la Roma. Diana Păroiu a participat, cu sprijinul ICR, alături de producătorul Horia Călugăreanu și creatorii de seriale Ștefan Peca și Paul Cioran, cu pelicula *And Then We Took Berlin*, coproducție româno-germană, și cu comedia-dramă *Dirty*. Torino Series Lab reunește anual producători de film cu experiență și creatori pentru micile ecrane, care doresc să-și aprofundeze cunoștințele privind dezvoltarea de producții audiovizuale în Europa și pentru a dezvolta o rețea profesională paneuropeană. Cineaștii au avut oportunitatea să împărtășească idei, în vederea îmbunătățirii proiectelor și avansării stadiului de dezvoltare, primind feedback din partea unor scenariști și consultanți de scenariu. În cadrul Rome MIA Market, una dintre cele mai frecventate piețe de coproducție din Europa, care a avut loc concomitent cu cea de-a treia sesiune a atelierului, participanții s-au întâlnit cu numeroși profesioniști din domeniu.

23-30 octombrie / Curs de măiestrie SoNoRo Interferențe, ediția XVI-a, la Montepulciano, Italia. Programul SoNoRo Interferențe se adresează muzicienilor români, cu vârste cuprinse între 14 și 30 de ani, și a fost inițiat cu scopul de a crea, pe termen lung, o elită muzicală, continuând demersul Festivalului SoNoRo de a include România în circuitul de vârf al vieții muzicale europene. Pentru ediția a XVI-a a workshop-ului SoNoRo Interferențe, au fost selectați și au participat, în calitate de bursieri ai asociației, tinerii muzicieni: Debora Ungureanu și Sabin Argintaru (vioară); Gabor Elöd și Alexandru Spînu (violă); Sofia Blându și Alexandra Răducan (violoncel); Ștefan Macovei, Karina Uță și Daniel Dumitrașcu (pian); Adelina Cociobanu, Alexandru Costea și Maria Diana Rad (canto). Cursurile de măiestrie au fost susținute de mu-

Afiș SoNoRo Interferențe, ediția XVI-a, la Montepulciano, Italia – 23-30 octombrie 2022 ▼

zicienii: Anna-Liisa Bezrodny (vioară/profesor Karlsruhe Hochschule für Musik, Germania), Răzvan Popovici (violă/Ansamblul Raro, Germania), Jan-Erik Gustafsson (violoncel/profesor Sibelius Academy din Helsinki, Finlanda), Diana Ketler (pian/profesor Academia Regală de Muzică, Marea Britanie și Haute École de Musique din Geneva, Elveția) și Pauls Putnins (cântăreț internațional de operă, Marea Britanie). Cursul de măiestrie SoNoRo Interferențe s-a încheiat cu două concerte susținute de tinerii muzicieni împreună cu profesorii lor la Palazzo Ricci.

Parteneriatul ICR cu Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (European Union Youth Orchestra – EUYO)

10-11 noiembrie / Preselecția pentru Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (EUYO), București. În perioada august – octombrie 2022, a avut loc, în format online, prima etapă a audițiilor, fiind selectați 52 participanți pentru etapa finală, care a

avut loc în Sala Mică a Ateneului Român din București. Numărul mare de înscriși a dus la modificarea perioadei audițiilor, acestea desfășurându-se timp de două zile, pe 10 și 11 noiembrie. EUYO l-a desemnat pe muzicianul Peter Gane pentru evaluarea celor 52 de concurenți, acompaniați la pian de prof. dr. Verona Maier. Institutul Cultural Român susține anual, din 2010, participarea muzicienilor români la proiectul Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (European Union Youth Orchestra – EUYO), prin achitarea cotizației anuale ce revine României. EUYO este un proiect muzical european care reunește cei mai talentați muzicieni din toate țările membre ale Uniunii Europene, cu vârste cuprinse între 16 și 26 de ani, sub bagheta unor dirijori recunoscuți pe plan internațional, într-o orchestră care transcende barierele sociale, culturale, politice și economice. Concertele și turneele susținute în întreaga lume, colaborarea cu personalități ale lumii muzicale și nivelul excepțional de pregătire al muzicienilor au făcut din EUYO una dintre cele mai prestigioase orchestre ale lumii. EUYO susține turnee anuale în cele mai importante săli de concerte și festivaluri ale Europei. Fiecare turneu este precedat de o perioadă de rezidență, de studiu și repetiții intensive. Pe lângă turneele tradiționale, EUYO susține frecvent concerte și turnee în Europa și pe alte continente. Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (EUYO) este una dintre cele mai importante orchestre ale lumii. Descrisă de ziarul *Guardian* ca fiind „captivantă, revigorant de bună, plină de energie, cu o concentrare precisă și o îndrăzneală încântătoare”, și de președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker drept „cel mai bun ambasador posibil pentru Uniunea Europeană”, a oferit o punte excepțională între universitățile de muzică și lumea profesională, pentru generații întregi ale celor mai buni muzicieni din Europa, încă de la înființarea sa, în 1976.

Cooperări internaționale desfășurate pe plan național

10-19 iunie / Participarea companiei de teatru IAPAR din Pune, statul Maharashtra, India, la Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului – Babel, Târgoviște. Asociația IAPAR (International Association for Performing Arts and Research) a fost invitată să prezinte în cadrul festivalului trei spectacole: *One-man show: Darwin*, interpretat și regizat de Vidyanidhee Vanarase, *Fall again, Fly better*, în regia lui Vidyanidhee Vanarase, scenariu și text de Aditi Venkateshwaran, avându-i în distribuție pe Aditi Venkateshwaran și Ashish Vaz, și *Is God a Thaoist?*, în regia aceluiși Vidyanidhee Vanarase, avându-i în distribuție pe Aditi Venkateshwaran, Vikrant Thakar și Ashish Vaze.

9-11 septembrie / Participarea trupei ucrainene Onuka la Balkanik World Music Festival, ediția a IX-a, București. Nata Zhizhchenko, una dintre cele mai cunoscute și premiate cântărețe din Ucraina, fondatoarea și liderul grupului Onuka, și-a propus, și prin acest concert, să revitalizeze vechile tradiții și instrumentele populare clasice (precum bandura și sopilka), ce au dispărut în Ucraina în perioada sovietică. Este artista care are cea mai mare contribuție la popularizarea instrumentelor tradiționale din Ucraina la nivel mondial. Balkanik Festival este primul festival de world music din România, precum și cel mai mare din Europa de Sud-Est. Festivalul are ca obiectiv reinventarea și reinterpretarea tradițiilor, a muzicilor tradiționale, a meșteșugurilor, și aducerea lor în contemporan. În același timp, trupele străine care urcă pe scena festivalului se inspiră de muzica tradițională din Sud-Estul Europei și din România.

20-23 octombrie / Întâlnirea board-ului Academiei Europene de Film (EFA) la București. Conducerea EFA s-a reunit la București pentru ședința trimestrială a board-ului, ceea ce reprezintă o oportunitate de dialog dintre EFA și profesioniștii din cinematografia românească, dar și pentru promovarea capacităților creative și de producție pe care le oferă România. Întâlnirea a fost o bună ocazie de a reitera poziția României ca destinație pentru viitoare producții cinematografice europene, pentru factorii decizionali și pentru personalitățile din domeniul cultural de a intra în dialog cu profesioniștii din conducerea Academiei Europene de Film. În plus, a fost o modalitate de informare a profesioniștilor locali, consacrați sau aflați la început de drum, cât și a studenților, în legătură cu rolul Academiei Europene de Film și cu oportunitățile pe care aceasta le oferă cineaștilor europeni. Producătorul irlandez Mike Downey, președinte al boardului EFA și președinte al LUX Award, distincție oferită de Parlamentul European, a declarat: „Pentru a recunoaște România și Bucureștiul ca centru al excelenței cinematografice, considerăm că este vital să fim prezenți la fața locului, precizând în același timp că rapida creștere a Academiei și momentul de expansiune în regiune sunt o dovadă a interesului pentru marele cinema care vine din această parte a lumii și certifică eforturile necesare pentru a susține patrimoniul european și circulația filmelor europene“. Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică a găzduit două dezbateri în cadrul reuniunii. Matthijs Wouter Knol, CEO și director al EFA, a dialogat cu Gabriela Suci, producător de film și vice-decan al Facultății de Film de la UNATC, despre EFA, despre noi perspective și oportunități. La al doilea panel, au discutat despre provocări și oportunități în producția și distribuția de film european post-pandemie Leontine Petit, Joanna Szymańska și Graziella Bildesheim, discuție moderată de producătoarea Ada Solomon. Academia Europeană de Film a fost înființată în 1989,

la Berlin, la inițiativa unui grup de importanți cineaști europeni. Academia e condusă de un board alcătuit din 20 de membri, condus de un președinte (Mike Downey), care este asistat de doi vice-președinți (Rebecca O'Brien și Ada Solomon). Scopul organizației, alcătuite din 4.400 de membri, între care 66 din România, este de a promova interesele comunității cinematografice europene și de a crea conexiuni între cineaști.

15-16 noiembrie / Concursul pentru selecția proiectului câștigător care va reprezenta România la cea de-a XVIII-a ediție a Expoziției Internaționale Bienala de Arhitectură de la Veneția, etapa I. Instituțiile care coordonează participarea României la Bienala de Arhitectură de la Veneția, Institutul Cultural Român, Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe și Uniunea Arhitecților din România, au organizat prima etapă a concursului național de selecție a proiectului expozițional care va reprezenta România la Bienala de Arhitectură de la Veneția 2023, desfășurată în perioada 20 mai – 26 noiembrie. Etapa finală a fost programată pentru luna ianuarie 2023. Tema celei de-a XVIII-a ediții a Expoziției Internaționale de Arhitectură – La Biennale di Venezia, lansată de curatorul acestei ediții, Lesley Lokko, este „Laboratorul viitorului“.

DIRECȚIA PROGRAME INTERNE

Prin acțiunile sale, Direcția Programe Interne își propune deschiderea către diferite culturi ale lumii și receptarea acestora în spațiul românesc. În același timp, are în vedere creșterea vizibilității culturii și civilizației românești, în parteneriat cu instituții publice și private al căror scop vizează susținerea și promovarea culturii române. Direcția Programe Interne, prin Biroul Parteneriate și Compartimentul Evenimente, asigură coordonarea și derularea proiectelor și programelor menite să promoveze dialogul și colaborarea între personalitățile și comunitățile culturale și științifice românești cu parteneri din străinătate.

MUZICĂ

5-27 mai / „Romania Universalis“ – turneu național de recitaluri camerale, la Oradea, Zalău, Carei, Satu Mare, Arad, Timișoara, Focșani, București, Giurgiu, Râmnicu Vâlcea. Violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga au continuat, sub titlul „Romania Universalis“, seria evenimentelor consacrate creației camerale românești, cu un turneu național dedicat celebrării a 15 ani de la integrarea României în Uniunea Europeană. După succesul din 2019, cei doi muzicieni au prezentat publicului un

repertoriu bogat și variat, alcătuit din unsprezece creații camerale care, pe de o parte, aparțin unor compozitori români de diverse origini etnice, dar, în același timp, subliniază importanța gândirii muzicale contemporane prin includerea câtorva dintre cele mai importante nume ale creației prezentului. În program au fost cuprinse lucrări semnate de George Enescu, Béla Bartók, Walter Klepper, Mihail Jora, Alfonso Castaldi, Theodor Rogalski, Hilda Jerea, dar și creații aparținând compozitorilor Adrian Iorgulescu, Ulpiu Vlad, Dan Dediu, Roman Vlad. Recitalurile au marcat Ziua Europei și Ziua Mondială a Diversității Culturale, celebrată pe 21 mai. Recitalurile au avut loc la Sala Rotary a Colegiului de Artă din Baia Mare, în data de 5 mai; la Sala „Transilvania“ din Zalău, în data de 6 mai; la Sala Filarmonicii „Dinu Lipatti“ din Satu Mare, în data de 7 mai; la Sala Filarmonicii de Stat din Oradea, în data de 8 mai; la Sala Filarmonicii din Arad, în data de 16 mai; la Filarmonica „Banatul“ din Timișoara, Sala „Capitol“, în data de 17 mai; la Ateneul Popular „Maior Gheorghe Pastia“ din Focșani, la 20 mai; Muzeul Municipiului București – Palatul Suțu, în data de 21 mai; la Ateneul „Nicolae Bălănescu“ din Giurgiu, în data de 26 mai; la Sala Filarmonicii „Ion Dumitrescu“ din Râmnicu Vâlcea, în data de 27 mai.

10-12 iunie / Tușnad Gastro Blues Fest, ediția a III-a, Băile Tușnad. Organizat sub sloganul #EcoFriendlyFestivals, Tușnad Gastro Blues Fest reprezintă un concept ce reunește mai multe evenimente tematice, dedicate promovării destinației ecoturistice Băile Tușnad și împrejurimilor, inițiat de Organizația GeoEcologică „Accent“ cu sprijinul Primăriei Băile Tușnad. #TușnadGastroBluesFest a inclus trei premiere muzicale pentru România: chitaristul britanic Marcus Bonfanti, un artist cu o bogată carieră solo, legendara trupă britanică

„Dr. Feelgood”, precum și Gisele Jackson, una dintre cele mai importante voci din muzica afro-americană, o artistă care și-a început cariera în muzică soul atunci când Ray Charles a adus-o în trupa sa. Au fost invitați și tineri artiști talentați, aflați la început de drum. A treia ediție a festivalului a fost deschisă de Bluemans – Adrian Tetrade (tobe), Alin Neagoe (chitară bas) și Alexandru Matei (clape). Festivalul a găzduit și o expoziție de fotografie, cu imagini din edițiile anterioare, precum și workshopuri care au avut ca tematică principală industria muzicală din România, profesionalizarea acesteia și dificultățile întâmpinate pe durata pandemiei. Unul dintre invitații acestor workshopuri a fost Anca Lupeș, președinte RAW Music, fondatoare a Mastering The Music Business, a cărei participare a fost susținută de Institutul Cultural Român.

4-15 iulie / #ADMUSICAM2022, ediția a V-a, Mogoșoaia și București. Sesiunea de două săptămâni de instruire în management personal, prezentare, audiții și masterclass-uri în domeniul orchestral, a fost inițiată ca parte a programului „Towards 2020 Phase 2: Skilling Musicians & Engaging Audiences in Europe's Orchestral Sector”, ce își propune să revigoreze, prin cultură, muzică și dezbateri, idealurile ce au dus la crearea Uniunii Europene. În cadrul programului #ADMUSICAM2022, cei douăzeci de tineri muzicieni selectați, cu vârste între 18 și 25 ani, au avut ocazia să participe la sesiuni de consiliere vocațională, ateliere de prezență scenică și expresie corporală, Alexander Technique, social media skills și personal branding, susținute de Adrian Buciu, prodecan al Facultății de Interpretare Muzicală, Henry Fagg, profesor certificat AT, Dana Tacea, stilist, Mihaela Tăut, specialist în comunicare, și actorul Ion Kivu. De asemenea, au lucrat cu Theodor Andreescu, membru al Orchestrei Naționale Radio și fost mem-

bru al EUYO – Orchestra de Tineret a Uniunii Europene, care a susținut un workshop de pregătire pentru audiții și tehnici orchestrale și repetiții pentru un concert cu public ce a avut loc la finalul sesiunii, la Galeria Galateca din București, în data de 16 iulie. Programul a inclus lucrări de Beethoven, Mozart, Weber, Dvořák, Mendelssohn, Paubon și Elgar, în interpretarea muzicienilor Oana Nedelea (vioară), Răzvan Păun (vioară), Teodora Boloca (violă), Valentin Simion (violoncel), Alexandru Sztoica (contrabas), Carina Boanță (flaut), Riana Savu (flaut), Cristina Silvas (flaut), Ana Sireteanu (flaut) și Ina Creciun (pian).

12-13 iulie / Concerte sprijinite de Institutul Cultural Român, în cadrul celei de a XV-a ediții a Turneului Stradivarius – „Paganini magic”. Violonistul Alexandru Tomescu, cu vioara Stradivarius Elder-Voicu, obiect de patrimoniu, și chitaristul Dragoș Ilie, au susținut o serie de cincisprezece concerte în țară, în perioada 26 iunie – 17 iulie. Ajuns la ediția a XV-a, Turneul Stradivarius din 2022 a fost dedicat marelui muzician Niccolò Paganini. Acesta este considerat, pe lângă „cel mai mare virtuoz al viorii” și un foarte bun interpret la chitară, fiind autorul mai multor sonate, variante și concerte inedite. Institutul Cultural Român a fost partener al proiectului, sprijinind două concerte din cadrul turneului: cel de la Catedrala Catolică Sfântul Iosif, din data de 12 iulie, și cel de la Sala Radio, din data de 13 iulie.

7-10 iulie / Gărâna Jazz Festival 2022, ediția a XXVI-a, la Poiana Lupului, Gărâna, jud. Caraș-Severin. Gărâna Jazz Festival este inclus în calendarul european al marilor festivaluri de jazz, peste 150.000 de spectatori și numeroși artiști cu renume internațional împărtășind experiența muzicii jazz, ascultată sub cerul

Instalația „Ascending Lotus”, 12 noiembrie 2022 ▼

Gărâna Jazz Festival, 7-10 iulie 2022 ▼

#ADMUSICAM2022, 4-15 iulie 2022 ▼

Timișoara Jazz Festival – 24 octombrie – 2 noiembrie 2022 ▼

liber, în micul sat din inima Banatului. Au cântat la Gărâna, în 2022, Eberhard Weber, Mike Stern, Jan Garbarek, Charles Lloyd, Jean-Luc Ponty, Stanley Jordan, John Abercrombie, Miroslav Vitous, Zakir Hussain, Magnus Ostrom, Bugge Wesseltoft, Lars Danielsson, Avishai Cohen și Nils Petter Molvaer etc. Ca un element de noutate al ediției, bazat pe proiecte-pilot desfășurate în anii precedenți, au fost create seri tematice dedicate scenei de jazz din Norvegia, scenei de jazz din Finlanda și scenei de jazz din Franța. Peste zece trupe și proiecte internaționale au urcat pe scenele Gărâna Jazz Festival din Poiana Lupului, printre care s-au numărat Charles Lloyd and The Marvels feat. Bill Frisell (The Last Tour) (S.U.A.) – cap de afiș, Liv Warfield Band (S.U.A.), Frank Gambale Group (S.U.A./Franța/Ungaria), Soft Machine (Marea Britanie), Ciśnienie (Polonia), Eivind Aarset Band (Norvegia), Per Mathissen – Tribute to Joe Zawinul (Norvegia), Mathias Eick Quartet (Norvegia), Alexi Toumarvila Trio (Finlanda), Nils Landgren Projekt (Suedia), Émile Parisien (Franța) etc. În 2022, pe lângă tradiționala scenă internațională și serile tematice, organizatorii au continuat și scena Romanian Jazz Meeting, program susținut, încă din 2011, de Institutul Cultural Român, avându-i ca invitați, din România, pe Cătălin Milea Quartet (România), Nicolas Simion (România), Emil Gherasim Fluidian (România), Adi Stoenescu Trio (România), Ionuț Dorobanțu și Alina Giurgiu (România), Ștefan Lovin (România) etc.

22-31 iulie / Festivalul SoNoRo Musikland, ediția a IV-a, la Brașov, Prejmer, Hălchiu, Criț, Meșendorf, Prod și Viscri. SoNoRo Musikland a continuat să aducă în atenția publicului, ca destinații culturale, orașele Brașov și Sighișoara, dar și câteva sate pitorești din Transilvania, unele dintre ele aparținând patrimoniului universal celebrat la nivel internațional:

Prejmer, Hălchiu, Criț, Meșendorf, Viscri și Prod. În cadrul Festivalului SoNoRo Musikland, concertele au fost susținute în biserici fortificate săsești și case care au intrat în circuitul turistic din zona Transilvaniei. Aceste case reprezintă moștenirea saxonă a vechilor locuințe țărănești, cu elemente de arhitectură care au fost integrate armonios în structura modernă a noilor spații. Printre muzicienii care au concertat la Festivalul SoNoRo Musikland s-au numărat violoniștii Nicolas Dautricourt, Clemence de Forceville și Jeus Reina, violiștii Răzvan Popovici, Mihai Cocea și Liisa Randalu, violonceliștii Justus Grimm, Benedict Klockner și Radu Nagy, pianiștii Diana Ketler și Gustavo Carvalho, precum și clarinetistul Thorsten Johanns.

1 august / Concert susținut Orchestra de Tineret Moldova-România-Ucraina-Europa, la Sibiu. Asociația Musica Ricercata și Orchestra Națională de Tineret a Moldovei (Asociația Muzical-Corală, implementator al proiectului în Moldova) au realizat proiectul Orchestra de Tineret Moldova-România-Ucraina-Europa, în perioada 26 iulie – 2 august. Proiectul a adus împreună peste o sută de tineri muzicieni și a avut menirea de a oferi o experiență muzicală inedită, dar și un schimb de mobilitate pentru tinerii artiști. Proiectul, cu o durată de 13 zile, a însemnat cinci concerte în Republica Moldova și România, sub conducerea muzicală a maestrului Gabriel Bebeșelea, cu lucrări semnate de Enescu, Beethoven, Lysenko și Doga. Institutul Cultural Român a sprijinit concertul care a avut loc la 1 august, în Piața Mare din Sibiu.

6-11 septembrie / Festivalul de Muzică Bizantină de la Iași, ediția a V-a, Iași. Festivalul de Muzică Bizantină de la Iași este

SoNoRo Musikland –22-31 iulie 2022 ▼

Romania Universalis 2022 ▼

A. G. Weinberger, vicepreședinte ICR, la Tușnad Gastro Blues Fest 2022 (copyright Adrian Mociulschi) ▼

cel mai mare festival de acest fel din România. Evenimentul a promovat tradițiile originale ale cântului bizantin, subliniind legătura care există între muzica bisericească și muzica bizantină de factură laică. Evenimentul din 2022 a reunit invitați din Grecia, Liban, Serbia și România. Programul a inclus concerte de muzică bizantină și muzică tradițională, ateliere de muzică și o dezbatere publică, cu participare internațională.

6-13 noiembrie / Evenimente în cadrul Festivalului Internațional Meridian, ediția a XVII-a. Considerat unul din cele mai importante festivaluri de muzică nouă din țară, Festivalul Internațional Meridian s-a desfășurat, sub tema *ATLAS*, la București, Cluj-Napoca, Timișoara, Craiova, Constanța, Ploiești, Pitești și Iași. Cea de-a XVII-a ediție a inclus concerte, conferințe, hărți sonore, trasee imaginare dar și reale, un automat cu suveniruri de călătorie, instalație audio-vizuală online, reality show cu lectură-ruletă, muzică electronică, un film de animație 3D cu muzică din treisprezece țări, improvizație pe bicicletă, concert-ocol și o călăuză cu bagaj sonor, evenimente multimedia, cărți poștale cu muzică imaginară și o parcare în miez de jazz. Cu sprijinul Institutului Cultural Român, au fost organizate, la București, evenimente de excepție, în spațiile Universității Naționale de Muzică din București: concertul „AUR•ORA•E”, susținut de cvintetul de suflători V COLORIS (Danemarca), la 6 noiembrie; concertul „Per Aspera Ad Astra”, susținut de acordeonistul Ghenadie Rotari și pianista Valentina Vargiu (Italia), la 12 noiembrie; și recitalul susținut de flautista Alessandra Rombolà (Italia/Norvegia), intitulat „Out of the playground”, la 13 noiembrie. Cele trei concerte au fost organizate de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România în parteneriat cu Institutul Cultural Român.

FILM

15-21 aprilie / American Independent Film Festival (AIFF), ediția a VI-a, la București. Festival de film, cultură și lifestyle, American Independent Film Festival s-a impus, de șase ani, la București, printr-o selecție a celor mai recente producții independente realizate în Statele Unite ale Americii, titluri apreciate de critică și selectate la marile festivaluri de film nord-americane, precum Sundance, New York, Tribeca, Telluride sau Toronto. Peliculele prezentate la Cinema Elvire Popesco și Cinema Muzeul Țăranului au provocat publicul bucureștean prin vitalitatea unui cinema situat în afara convențiilor hollywoodiene, festivalul incluzând evenimente conexe, masterclass-uri, sesiuni de Q&A sau workshop-uri de profil. Organizatorii au inițiat, în 2022, și o retrospectivă a filmelor regizate de Steven Spielberg, care a fost invitatul special al unei sesiuni de Q&A pe platforma ZOOM, moderată de criticul de film Andrei Gorzo. American Independent Film Festival are și o componentă civică întrucât direcționează, printre altele, toate încasările ce îi revin din vânzarea biletelor către sprijinirea unei cauze sociale. În 2022, AIFF a decis să sprijine familia de ucraineni refugiați în România.

13-31 mai / Festivalul Internațional de Film Documentar și Drepturile Omului One World Romania, desfășurat în perioada 13-22 mai la București și în perioada 23-31 mai pe platforma online. Festivalul One World Romania s-a impus ca unicul festival de film documentar din țară dedicat drepturilor omului. Cea de-a XV-a ediție a marcat o direcție nouă, care a accentuat caracterul interdisciplinar al evenimentu-

lui, punând totodată accent pe tema protecției mediului și a responsabilității ecologice. La ediția din 2022, organizatorii au reușit să valorifice experiența cumulată în anii anteriori, imprimând o linie ce echilibrează două interese: forma artistică, pe de o parte, și abordarea stratificată a tematicilor legate de drepturile omului, în colaborare cu actanți din domeniile relevante ale societății civile, pe de altă parte. Au fost proiectate peste 40 de filme documentare, în marea lor majoritate în premieră în România. Selecția de documentare recente pe tema ecologiei și a felului în care distrugerea mediului afectează toate aspectele vieții a fost completată cu o serie de documentare istorice care au trecut în revistă câteva dintre dezastrelor ecologice care au zguduit lumea.

17-26 iunie / Zilele Filmului Românesc în cadrul Transilvania International Film Festival – TIFF, ediția a XXI-a, la Cluj-Napoca. ICR a coorganizat Zilele Filmului Românesc (ZFR), secțiunea care oferă vizibilitate pe plan internațional filmelor românești realizate în ultimul an, beneficiind de prezența unor invitați străini (profesioniști de cinema, distribuitori, agenți de vânzări, selecționeri ai marilor festivaluri internaționale, critici de film și jurnaliști), care intră în legătură cu realizatorii și echipele filmelor. ZFR 2022 a inclus subsecțiunile Market Industry (workshop-uri destinate filmelor aflate în faza de post-producție), Weekend la castel (proiecții, evenimente și ateliere la Castelul Banffy Bonțida), TIFF TALKS (discuții cu echipele filmelor românești prezentate în festival) și InspiraTIFF (evenimente, prezentări interactive și masterclasses). Nouă dintre cele 12 lungmetraje prezentate în competiția dedicată filmelor românești au fost semnate de regizori aflați la debut, multe dintre ele fiind deja aplaudate și premiate de juriile marilor festivaluri internaționale.

Printre filmele din Competiția ZFR s-au numărat și *Metronom*, debutul în lungmetrajul de ficțiune al regizorului Alex Belc, *Balaur*, debutul lui Octav Chelaru, *Marocco*, r.: Emanuel Pârvu, *Om Câine*, debutul regizorului Ștefan Constantinescu Singurul documentar prezent atât în ZFR cât și în secțiunea What's Up, Doc?, devenită competitivă de la această ediție, a fost experimentul hibrid *Pentru mine tu ești Ceaușescu*, r.: Sebastian Mihăilescu și premiat la festivalurile de profil Doclisboa și Ji.hlava. Lista premierelor naționale a fost întregită de filmul independent *Anul pierdut 1986*, debutul în regie al Ligiei Ciornei, precum și de noul film scris și regizat de Florin Piersic Jr., *Nimic despre dragoste*, sau de debutul indie al lui Victor Canache, *Capra cu trei iezi*. Trei dintre filmele autohtone care au fost deja distribuite pe ecrane au fost reluate în cadrul ZFR: *Crai nou*, debutul în regie al actriței Alina Grigore, *Imaculat*, debutul tandemului Monica Stan și George Chiper-Lillemark, și *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri. Cea mai recentă extravaganță animată concepută de Anca Damian, *Insula*, a beneficiat de o proiecție specială în Zilele Filmului Românesc, după un impresionant parcurs festivalier internațional început la Rotterdam și Goteborg. Selecția Zilelor Filmului Românesc a fost întregită de 18 scurtmetraje, cele mai multe dintre ele aflându-se la prima întâlnire cu publicul: *Plastic Semiotic*, r.: Radu Jude, *Același vis*, r.: Vlad Petri, *Spre casă*, r.: Horațiu Curuțiu, *Eu și sora mea*, r.: Theodor Ioniță, *Cori și Willi*, r.: Tudor Pojoni, *Fragmentări*, r.: Miruna Minculescu, *Cum se întinde un nor spre altul*, r.: Iulian Daniel Popa, *Mon Ami*, r.: Carina-Gabriela Dașoveanu, *Maria T.*, r.: Maria Drăgoi, *Stille Post*, r.: Brigitta Kanyaro, *Aurică, viață de câine*, r.: Mihai Dragolea, *Triplex Confinium*, r.: Maria Bălănean, *Moștenirea*, r.: Marian Fărcaș, *Planuri de Vacanță*, r.: Alexandru Mironescu, *Pune-te în locul meu*, r.: Laura Baron, *Viață de clovn*, r.: Ioachim Stroe, *Dislocat*, r.: Gabriel Sandu,

Extravaganzia mare, blat subțire, sos iute, r.: Andrei Redinciu.

ă3-7 august / Serile Filmului Românesc (SFR), ediția a XIII-a, la Iași. Festivalul a devenit, de-a lungul anilor, un reper cultural pentru Moldova, și a reușit să aducă Iașului numeroși invitați din lumea filmului românesc. La ediția din 2022, invitat de onoare a fost actorul Marcel Iureș, recompensat cu Premiul pentru întreaga activitate, care și a răspuns întrebărilor publicului prezent, în număr impresionant, la proiecții. De asemenea, evenimente conexe precum Centenarul Marin Preda, In Memoriam Ion Dichiseanu sau Cinememoria au completat lista filmelor românești prezentate și a invitaților care au participat activ la dezbaterile cinematografice moderate de criticul de film Irina Margareta-Nistor.

26 august – 4 septembrie / Festivalul de artă făcută de adolescenți „Super”, la București. Proiectul „Super” a pornit de la pasiunea unor liceeni pentru film, de la nevoia de a le proiecta propriile filme într-o sală de cinema din București. Pe termen lung, festivalul și-a propus să suplinească lipsa de educație cinematografică a elevilor de liceu din România și să le dezvolte abilitățile creative, deschizând, totodată, un spațiu de dialog și de prim contact cu artele vizuale și stimulând colaborările și abordările interdisciplinare. Festivalul de artă făcută de adolescenți a inclus proiecții de filme, expoziții, concerte, lecturi, discuții și ateliere creative. Activitatea din București a organizatorilor a fost dublată de cea a rețelei de „Super-Ambasadori” din 20 de orașe, din România și din Republica Moldova.

10-17 septembrie / Pustnik – Rezidența Internațională de

Scenaristică, ediția a VIII-a, Enisala, jud. Tulcea. Pustnik a constituit, la momentul apariției sale, în 2014, prima rezidență de scenaristică din România care oferea tinerilor cineaști (scenariști/regizori) oportunitatea de a-și dezvolta proiectele de lungmetraj și de a interacționa cu colegi de breaslă din restul lumii. În 2022, proiectul s-a aflat la cea de-a opta ediție și a rămas singura rezidență internațională de scenaristică din România dedicată proiectelor de lungmetraj de debut. În urma unui apel de înscrieri, promovat atât la nivel național cât și internațional, cei doi curatori ai proiectului au ales anul acesta opt rezidenți (doi români și șase străini), aflați la primul proiect de lungmetraj. Proiectele câștigătoare au fost: „Songs We Left On The Kitchen Table” de Hedda Bednarszky (România/Germania), „Waggle Dance” de Carlota González-Adrio (Spania), „The Void Is Immense On Idle Hours” de Sam Manacsa (Filipine), „The Beast Friend” de Lauri-Matti Parpei (Finlanda), „Shaved Heads” de Emil Vasilache (România), „To Everything There Is A Season” de Kate Voet & Nadja Dumouchel (Belgia/Germania/Franța), „The Draugar: Or, A Good Time Was Had By All” de Kat Whalen (SUA) și „Fire Room” de Ka Ki Wong (Marea Britanie/Hong Kong). Printre partenerii de tradiție ai proiectului s-au numărat: Administrația Fondului Cultural Național, Centrul Național al Cinematografiei, Uniunea Cineaștilor din România, Societatea Autorilor Români din Audiovizual – DACIN SARA, European Short Pitch, Cineuropa, Film New Europe, Institutul Francez din București, Goethe-Institut București, British Council România și Institutul Cultural Român.

27 septembrie – 2 octombrie / Bucharest International Experimental Film Festival – BIEFF, ediția a XII-a, București. BIEFF este singurul festival de film din România dedicat ino-

„Les Films de Cannes à Bucarest”, 21-30 octombrie 2022 ▼

Transilvania International Film Festival – TIFF 2022
(copyright Andreea Popa) ▼

Festivalul Internațional de Film Documentar și Drepturile Omului One World Romania 2022 ▼

Festivalul Internațional de Film de Animație „Animest” 2022 ▼

„Super” – festivalul de artă făcută de adolescenți,
București 2022 (copyright Toma Hurduc) ▼

Instalația „Ascending Lotus”, București, 12 noiembrie 2022 ▼

vației cinematografice, care explorează zona de graniță între cinema și artele vizuale, propunând în selecția sa o serie de lucrări dezvoltate inițial pentru galerii, muzee și spații de artă contemporană. Fidel misiunii sale de a promova experimente cinematografice românești, BIEFF se concentrează și pe efortul de a aduce în fața publicului și a profesioniștilor din industria cinematografică internațională a celor mai recente lucrări cinematografice din România. La programul competiției naționale s-au adăugat două secțiuni retrospective care au valorificat istoria filmului experimental românesc. Cele două secțiuni au cuprins un program tematic care a tratat concepțiile de grijă și fragilitate, curatoriat în relație cu tema centrală de anul acesta, organizată sub titulatura „Handle with Care”. Al doilea program de tip focus a fost dedicat lucrărilor artistei Wanda Mihuleac. În cadrul BIEFF 2022, Institutul Cultural Român a oferit Premiul pentru cel mai bun scurtmetraj românesc, în valoare de 1.500 de euro, care i-a revenit filmului *A.I. Poetries Of Female And Non-Female Beings In Gas Stations At Night*, r.: Cristina Iliescu (România, 2022, 18 min).

26 septembrie / Gala Premiilor UCIN, București. În cadrul celei de-a L-a ediții a Galei Premiilor Uniunii Cineaștilor din România, au fost acordate premiile pentru filme de ficțiune, documentare, animație, experiment, film TV. ICR a fost partenerul evenimentului și a oferit Premiul pentru regie „Lucian Pintilie”, câștigat de regizoarea Teodora Ana Mihai, pentru filmul *La Civil*.

29 septembrie – 9 octombrie / Bucharest International Film Festival (BIFF), București. Unul dintre cele mai vechi festivaluri de film din țară, BIFF și-a propus, în 2022, să pună un ac-

cent deosebit pe secțiunea „Autori Români” și să organizeze o secțiune specială dedicată Ucrainei, intitulată „Omagiul Ucraina”. Spectacolele au avut loc atât în aer liber, cât și în săli de cinema. Selecția BIFF a cuprins filme din toată lumea în următoarele secțiuni: Competiția oficială, Panorama, Omagiul Ucraina, Autori români, Istorie și cinema și Focus on Italian Cinema. ICR a oferit Premiul de excelență ex-aequo actorilor Mariana Mihuț și Victor Rebengiuc.

7-16 octombrie / Festivalul Internațional de Film de Animație „Animest”, ediția a XVIII-a, București. Institutul Cultural Român a acordat două premii la cea de-a XVII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de Animație Animest: Trofeul Animest, în valoare de 2500 de euro, care i-a revenit filmului *Ice Merchants*, r.: João Gonzalez (Portugalia 2022, 14 min) și Premiul pentru Cel mai bun film românesc, în valoare de 5000 lei, cu care a fost distins filmul *Sasha*, r.: Serghei Chiviriga (2022, 12 min 50s). Festivalul „Animest” este singurul festival de film din România al cărui trofeu, acordat de ICR, se califică automat pe lista lungă a Premiilor Academiei Americane, la categoria scurtmetraj animat. Evenimentul este unul de referință în peisajul cultural românesc, fiind organizat anual pe aceeași structură ce reunește în cele zece zile de festival competiții de film animat de scurtmetraj (competiție românească, internațională și de film studentesc), lungmetraje în premieră națională, retrospective și programe tematice, workshop-uri și întâlniri dedicate profesioniștilor din industrie. Ediția 2022 a gravitat în jurul conceptului de „pace și iubire”, întreg programul reflectând această temă, fie că a fost vorba de lungmetraje prezentate în afara competiției sau de calupuri de scurtmetraje tematice, workshopuri

de creație pentru copii, evenimente speciale precum ciné-concert sau dezbateri cu cineaști invitați.

9-16 octombrie / Festivalul Internațional de Film Documentar Astra Film Festival, la Sibiu. Inițiat în 1993, Astra Film Festival (AFF) este singurul festival din România dedicat filmului documentar care promovează categorii largi de genuri, printre care documentarul creativ, filmul de autor, documentarul social, documentarul de investigație și documentarul antropologic. AFF include în mod tradițional filme observaționale, participative, animații, eseuri cinematografice. Invitatul ediției din 2022 a fost cineastul britanic Nick Broomfield, inițiator al unui nou tip de cinemograf documentar intitulat „Direct Cinema”. Cu ocazia prezentării filmelor sale în AFF, Nick Broomfield a susținut o sesiune de Q&A cu publicul și un atelier în arta documentarului dedicat tinerilor cineaști în cadrul secțiunii DokTank Industry, o secțiune foarte importantă a AFF dedicate tinerilor profesioniști în domeniu.

21-30 octombrie / „Les Films de Cannes à Bucarest”, ediția a XIII-a, București. Unul dintre evenimentele cinematografice cele mai așteptate de bucureșteni, care aduce publicului, în premieră, filme din selecția de la Cannes și invitați ai prestigiosului festival, este „Les Films de Cannes à Bucarest”. În program au fost incluse majoritatea titlurilor din competiția oficială de la Cannes, dar și titluri din secțiunile paralele ale evenimentului, festivalul propunându-și să intermedieze relația dintre spectatori și realizatorii filmelor prezentate, prin discuții de tip Q&A și masterclass-uri. Printre cineaștii invitați anul acesta la București s-au numărat: Arnaud Desplechin (7 nominalizări la premiul Palme d’Or), Luc Dardenne (câști-

gător a două premii Palme d’Or), Tarik Saleh (Premiul pentru cel mai bun scenariu, Cannes 2022), Thomas Salvador (Premiul SACD, Quinzaine des Réalisateurs, Cannes 2022) și Stéphane Brizé (regizorul filmelor „En guerre și La Loi du marché”). În fiecare dintre cele zece zile ale festivalului, a fost proiectat câte un film românesc, urmat de sesiuni de Q&A, moderate de criticul de film Andrei Tănăsescu.

1-10 decembrie / Bucharest Best Comedy Film Festival, ediția a IV-a, București. Cu sprijinul Institutului Cultural Român, Bucharest Best Comedy Film și Asociația Culturală Artclub au organizat, în format TV, Bucharest Best Comedy Film, primul festival de film din Europa care poate fi urmărit la TV – CinemaEst și Cinemaraton. Festivalul Bucharest Best Comedy Film a propus o selecție de filme internaționale de comedie – un tur al lumii din 10 perspective cinematografice diferite. Criticul de film Irina Margareta Nistor a fost gazda a 28 de emisiuni TV, care au fost difuzate pe postul Cinemaraton pe toată durata festivalului. Invitații acestor emisiuni au fost reprezentanți diplomatici din țările de origine ale filmelor difuzate în festival, dar și personalități ale vieții culturale, precum actorii Tora Vasilescu, Nae Caranfil, Emilia Popescu, Daniela Nane și alții. Filmul câștigător al competiției festivalului Bucharest Best Comedy Film 2022 a fost *Cina perfectă/An Italian Gourmet Crime Story/ La cena perfetta*, r.: Davide Minnella (Italia, 2022).

TEATRU

10-19 iunie / Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului „Babel”, ediția a X-a, la Târgoviște. Reunind trupe de teatru și performeri din țări precum Belgia, Germania, Franța, Italia, Scoția, Polonia, Algeria, Republica Moldova, Grecia, Turcia, India, Kazahstan, Coreea de Sud, festivalul a avut loc la Teatrul „Tony Bulandra” din Târgoviște. Ediția aniversară a fost prezentată atât în format fizic, cât și hibrid, astfel încât o parte dintre spectacolele ce au fost prezentate în spațiile de joc din Târgoviște au fost transmise și online, în direct, pe platforma digitală de streaming a festivalului, în alte spații din România, dar și din alte țări. În cadrul festivalului, au avut loc manifestări culturale reprezentative pentru toate segmentele artelor spectacolului, artelor vizuale și digitale, instalații, expoziții, lansări de carte, ateliere, dezbateri.

24 iunie – 3 iulie / Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu – FITS, ediția a XXIX-a. Cu sprijinul Institutului Cultural Român, au avut loc conferințele: „George Banu în dialog cu mari personalități invitate în FITS”; „Punți între culturi: România, Franța-Europa, Japonia” – sesiune de comunicări publice ale lui Silviu Purcărete; „Dialog muzical: România – Franța – (Europa) – Japonia” – conferință specială a lui Vasile Șirli și seria de conferințe susținute de Andriy Zholdak (Ucraina-Germania) „Dialog cultural în timp de război: Shakespeare – soluție salvatoare”, cu următoarele teme: *Shakespeare în anul 2022*, *Romeo și Julieta – Eros și Thanatos*, *Shakespeare pentru tinerii actori*. De asemenea,

Institutul Cultural Român a susținut prezentarea spectacolului *Hamlet în sos picant*, regia Alexandru Cozub, interpretat de actorii Teatrului Național „Mihai Eminescu” Chișinău. Cea de-a XXIX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, cu tema „Frumusețe”, a fost una dintre cele mai complexe ediții derulate până în prezent și a oferit publicului 800 de evenimente în care au fost implicați mai mult de 3.500 de participanți, din 75 de țări. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, principalul finanțator fiind Primăria Sibiu și Consiliul Local Sibiu. Programul ediției din 2022 a inclus spectacole de teatru, spectacole stradale, de circ, musical, cocerte, operă, ateliere, lansări de carte, concerte în biserici, conferințe, dans, documentare, expoziții, film, instalații, lecturi, proiecții, instalații, dar și Bursa de Spectacole, Platforma doctorală, Therme Forum.

4 iulie / Gala Premiilor UNITER, ediția a XXX-a, la Bistrița. Institutul Cultural Român susține an de an Gala premiilor UNITER. Devenită un brand pentru artiști, public, mediile de afaceri, Gala UNITER a reușit să se impună ca un punct de reper pentru analiza vieții teatrale din România. În 2022, Gala a fost găzduită de Palatul Culturii Bistrița. După ediții desfășurate la București, Iași, Târgu Mureș, Oradea, Timișoara, Alba-Iulia, Cluj-Napoca sau Craiova. Au participat cei mai apreciați artiști români ai momentului, profesioniști din lumea culturală, apropiați ai fenomenului teatral și ai Galei UNITER, reprezentanți ai autorităților locale din Bistrița și ai instituțiilor de cultură, parteneri. Întregul eveniment a fost o reverență adusă omului de cultură Ion Caramitru care a fost inițiatorul acestui proiect cultural de anvergură și președintele Uniunii Teatrale din România timp de 31 de ani. Premiul pentru cel

Gala Premiilor UNITER, 4 iulie 2022 (copyright Adi Bulboacă) ▼

mai bun spectacol i-a revenit, în 2022, piesei *Plugarul și Moartea* de Johannes von Tepl, dramatizarea și regia Silviu Purcărete, producție a Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași. Premiul pentru cea mai bună regie (Premiul „Lucian Pintilie”) a fost obținut de Horia Suru, pentru regia integralei *Trilogia Minelor* de Csaba Székely, Teatrul Dramaturgilor Români, București. Institutul Cultural Român a susținut următoarele premii: Premiul pentru întreaga activitate – actriță, care i-a fost acordat actriței Dana Dogaru, Premiul pentru întreaga activitate – actor, care i-a revenit actorului Virgil Ogășanu, Premiul pentru întreaga activitate – scenografie, primit de scenografa Adriana Grand, Premiul pentru dezvoltarea spectacolului de musical în România, acordat lui Răzvan Mazilu, Premiul pentru valoarea proiectului original *Hektomeron*, inițiat de Vlad Drăgulescu la Teatrul Național

„Marin Sorescu” din Craiova, precum și Premiul pentru critică teatrală. Gala premiilor UNITER este un program permanent al Uniunii Teatrale din România, care se desfășoară anual, începând din 1991, acordând distincțiile Uniunii pentru fiecare an calendaristic încheiat. Decernarea premiilor se face după principiul nominalizărilor stabilite de un juriu de selecție. Dintre aceste nominalizări, un alt juriu decide, în seara Galei, prin vot secret, câștigătorul fiecărui premiu.

15-21 august / Festivalul Național de Teatru Tânr IDEO IDEIS, ediția a XVII-a, la Alexandria. Proiectul a avut loc la Centrul Multifuncțional pentru Tineret, Pădurea Parc Vedea, Pietonală Centru și în cinci licee din Alexandria. Activitățile festivalului au inclus instalația „hOMe. RE-tradiție”, murale realizate cu comunitatea de adolescenți din Alexandria, expoziția „I love my emotions: V(r)ID” de artă vizuală & artă virtuală, ateliere de teatru tânăr, ateliere de arte alăturate, atelierele Art&Play, o serie de masterclass-uri, întâlnirile cu mentorii, intitulate POV.ești, spectacole de teatru profesionist, precum și spectacole de teatru tânăr, proiecții de cinematografie și evenimente outdoor.

25-27 august / Atelier de creație și Gala Tânărului Actor HOP, ediția a XXV-a, la Alba Iulia. Organizată de UNITER, sub direcția artistică a coregrafului și regizorului Răzvan Mazilu, Gala Tânărului Actor HOP s-a desfășurat la Casa de Cultură a Studenților din Alba Iulia și a avut ca temă „Musical = Actor Total + Show Total”. Este un program cu desfășurare anuală, al cărui scop este promovarea și lansarea tinerilor absolvenți din învățământul superior artistic, de stat și particular. Inițiatorul proiectului a fost UNITER, în parteneriat cu Societatea Română

de Televiziune, Teatrul Național „I. L. Caragiale” din București, Teatrul Odeon din București, Ministerul Culturii, Consiliul Județean Alba, precum și diverși sponsori. Institutul Cultural Român, în calitate de partener, a acordat Premiul „Cornel Todea” – Premiul pentru cea mai bună trupă de actori, care i-a revenit spectacolului (*încă un*) *Musical!*.

17 septembrie / Forumul Internațional de Teatru „Out of the Frame”, la Cluj-Napoca. Cea de-a doua ediție a Forumului Internațional de Teatru Out of the Frame, organizată de Asociația Teatrală Shoshin, a reunit artiști și organizații de teatru locale și internaționale, și a cuprins, cu sprijinul Institutului Cultural Român, un program intensiv de discuții, lansări de carte și ateliere de teatru, găzduite de ZIZ – Art and Social Area din Cluj. Întâlnirea internațională a constituit evenimentul final al proiectului R.I.O.T.E. 3 (Rural Inclusive Outdoor Theatre Education 3), finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene. Agenda Forumului își propune să prezinte practici locale și internaționale care pun comunitatea în centrul activității teatrale și care au ca obiectiv prioritar să facă produsele artistice și cultura în sens larg accesibile persoanelor care trăiesc în afara sistemelor culturale, la periferiile acestora și în comunitățile rurale. Programul Forumului a început cu un atelier de două ore pentru artiștii, facilitatorii culturali, organizațiile și instituțiile din zonele rurale, condus de doi artiști britanici legendari, John Fox și Sue Gill. Fox și Gill au co-fondat Welfare State International [WSI] în 1968, o organizație care a devenit renumită în întreaga lume pentru crearea de spectacole de teatru site-specific, spectacole de foc, parade de lampioane, instalații și evenimente artistice participative. De asemenea, Forumul a inclus o dezbatere cu invitați din partea unor organizații culturale clujene care de-

rulează și proiecte de teatru comunitar – Waitingroom Project, Reactor, Create.Act.Enjoy, Magic Puppet și asociația organizatoare Shoshin – discuție moderată de managerul cultural Miki Braniște. A urmat o masă rotundă cu participanți internaționali, moderată de Tamás Jászay, critic de teatru din Ungaria, despre modelele de succes de *rural touring* din afara țării, dar și pe posibilele strategii naționale pentru sprijinirea unor acțiuni similare. Au participat Claire Marshall, director al Carn to Cove, care a prezentat modelul britanic de turnee rurale, și Iulia Popovici, expert în politici culturale, fost secretar de stat pentru cultură, care a vorbit despre inițiativele naționale. Unul dintre obiectivele principale ale proiectului a fost de a împărtăși experiențele celor opt organizații europene partenere implicate în proiectul R.I.O.T.E 3, experiențe care au fost adunate în două publicații ale proiectului. Publicația *Mitul din spatele comunității*, o antologie a proiectelor în zonele rurale derulate de grupurile de teatru participante în R.I.O.T.E 3, și volumul *Al nouălea simț*, despre cercetările întreprinse de autorul Balázs Simon privind impactul fiziologic al procesului de creație asupra actorilor și spectatorilor au fost lansate în continuarea mesei rotunde și au fost prezentate de Csongor Köllő, co-fondator și co-manager al Asociației Shoshin.

5-13 noiembrie / Festivalul Național de Teatru, București. Institutul Cultural Român a fost partener al celei de-a XXXII-a ediții a Festivalului Național de Teatru, curatoriată de Mihaela Michailov împreună cu Oana Cristea Grigorescu și Călin Ciobotari. Spectacolele, evenimentele și manifestările incluse în programul Festivalului au fost încadrate în tema „FNT 2022 – Granițe fragile. Istoriile fluide”. Echipa curatorială a FNT 2022 a selectat pentru această ediție exclusiv spectacole produse în stagiunea trecută, 2021-2022. În intervalul 1

ieunie – 1 septembrie 2022, cei trei curatori au vizionat peste o sută de spectacole din întreaga țară, fizic și online, propuse de teatre de stat și independente, cărora li s-au adăugat spectacole internaționale. Festivalul Național de Teatru este o platformă de prezentare, analiză și promovare a teatrului românesc și un spațiu de evaluare a curentelor și tendințelor în teatrul românesc și european. ICR susține acest festival din anul 2010. Un reper pe harta festivalurilor internați-

onale din țară și din Europa, un festival eveniment intrat în agenda culturală națională, Festivalul Național de Teatru a cuprins în programul său peste 50 de producții realizate în ultimul an de stagiune. Producțiile programate în cele zece zile au fost reprezentative pentru anul teatral românesc și aducerea lor împreună a determinat conturarea unui vector de apreciere a evoluției acestuia. Alături de spectacole, evenimente conexe au întregit imaginea unui festival dinamic, modern, cu o amploare demnă de luat în seamă de toate instituțiile culturale din țară, dar și de cele din străinătate (dezbateri, conferințe, lansări de carte, expoziții, ateliere). Inițiatorul și organizatorul proiectului este UNITER în parteneriat cu Primăria Municipiului București, ARCUB, Centrul Cultural ExpoArte, Ministerul Culturii, ș.a..

17-27 noiembrie / Festivalul Internațional de Teatru Interferențe, ediția a VIII-a, la Cluj-Napoca. Institutul Cultural Român a sprijinit, în cadrul festivalului, spectacolele *În numele Domnului*, producție a Teatrului „Kosztolanyi Dezso” din Serbia și *Aici, Moscova*, al Companiei „Unteatru” din București. Au avut loc și dezbateri deschise, proiectii de spectacole, expoziții, concerte etc. Ajuns la cea de-a VIII-a ediție, Festivalul Internațional de Teatru Interferențe, care s-a desfășurat la Teatrului Maghiar de Stat Cluj, a avut ca temă centrală un subiect dual, specific, timpurilor actuale: *Teamă/Speranță*. Prin spectacolele invitate și prin evenimentele conexe care au alcătuit programul celor unsprezece zile de festival, organizatorii au propus o discuție aprofundată despre contextul aparte care a tulburat lumea și viața de zi cu zi în ultimii doi ani. Organizat prima oară în 2007, Festivalul Internațional de Teatru Interferențe a luat naștere din nevoia promovării interculturalității prin mijloacele teatrului, a contactului cu lim-

bajul teatral contemporan și din necesitatea de a răspunde cu sensibilitate la solicitările sociale ale epocii. Festivalul și-a propus prezentarea unor creații teatrale internaționale, susținând cea mai amplă platformă de întâlnire a culturilor teatrale din lume și răspunzând nevoii spectatorilor pentru contactul cu noile tendințe teatrale. Prin participarea teatrelor din Cluj, festivalul și-a propus să devină un instrument de promovare a valorilor locale, să contribuie la vizibilitatea diversității culturale a orașului și la animarea spiritului de cooperare dintre organizații, artiști și diferitele segmente ale publicului.

7-8 decembrie / DEMO 2023, la Timișoara. Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara a organizat, în luna decembrie, cu sprijinul Institutului Cultural Român, o serie de șase reprezentații ale spectacolului *The Third Reich*, în regia lui Romeo Castellucci, prezentat de Compania Raffaello Sanzio APS – Teatro Comandini, Italia. Spectacolele au făcut parte din programul DEMO 2023, o avanpremieră a Festivalului European al Spectacolului Timișoara – Festivalul Dramaturgiei Românești 2023.

LITERATURĂ

18-19 ianuarie / Ziua Culturii Naționale din România și Ziua Culturii Maghiare, aniversate la București. La începutul anului, Institutul Liszt – Centrul Cultural Maghiar București și Institutul Cultural Român au organizat un eveniment comun pentru a marca împreună Ziua Culturii Naționale din România și Ziua Culturii Maghiare. Au avut loc două seri literare, în cele două sedii ale instituțiilor partenere, cu prezentarea a patru

cărți, apărute în 2020 și 2021 la Editura Lector, cu invitarea autorilor și a traducătorilor. Moderatorii celor două seri au fost: Márton Evelin, coordonator eveniment, scriitoare, redactor la revista literară *Helikon*, și Răzvan Voncu, critic, istoric literar (Uniunea Scriitorilor din România). Cele patru cărți prezentate au fost: Elena Vlădăreanu – *Európa. Tíz gyászének* (Titlu original: *Europa. Zece cântece funerare*, tradus de Király Zoltán), Gheorghe Crăciun, Ioan Groșan, Mircea Nedelciu – *Román triptichon* (Titlu original: *Triptic românesc*, tradus de Lövétei Lázár László), Alexandru Mușina – *Macska-e a cica?* (Titlu original: *dactăr nicu & his skyzoid band. Regele dimineții*, tradus de Szonda Szabolcs), Bogdan Suceavă – *Éjszaka valaki meghalt érted* (Titlu original: *Noaptea când cineva a murit pentru tine*, tradus de Vallasek Júlia).

30 mai / Lansarea albumului ORDER 7161, cu lucrări ale artistului vizual Marc Schroeder, la Goethe-Institut din București. Volumul *ORDER 7161* constituie munca de documentare a artistului Marc Schroeder (Luxemburg), care a durat mai bine de nouă ani. Institutul Cultural Român s-a alăturat acestui demers încă din 2013, prin programul de burse și rezidențe, Marc Schroeder numărându-se printre bursierii selectați de un juriu extern pentru a documenta un episod puțin cunoscut în istoria noastră, deportarea etnicilor germani în lagăre de muncă forțată, la ordinul lui Stalin, în anul 1944. În 2022, ICR, prin programul PUBLISHING ROMANIA derulat de Centrul Cărții, a sprijinit editarea și publicarea albumului *ORDER 7161*, volum despre supraviețuitori, etnici germani din Transilvania care au fost deportați în lagăre de muncă forțată, în 1944, ca efect al ordinului nr. 7161, dat de Stalin. Materialele foto-video și interviurile rezultate au fost ulterior reunite în mai multe expoziții, prima dintre acestea fiind prezentată în 2018, atunci

când România a fost țară invitată de onoare în cadrul Târgului Internațional de Carte de la Leipzig, alături de alte evenimente găzduite sau susținute de ICR Berlin și preluate ca parte din proiecte colective de documentare artistică. Evenimentul de lansare a avut loc la Goethe-Institut și i-a avut ca vorbitori pe dr. Heinke Fabritius, referent al Biroului cultural în cadrul Muzeului Transilvănean din Gundelsheim, Germania, dr. Joachim Umlauf, director al Goethe-Institut, domnul Liviu-Sebastian Jicman, președinte al Institutului Cultural Român, și Marc Schroeder, autor al cărții.

ARTE VIZUALE

16-18 aprilie / Festivalul „Zilele Sculpturii” la București. Organizat de Uniunea Artiștilor Plastici din România în parteneriat cu Direcția Generală de Arhitectură Peisagistică și Monumente de For Public – MONUMENT For, proiectul „Zilele Sculpturii București” a fost alcătuit dintr-o serie de trei evenimente interdependente. Expoziția de sculptură contemporană, care s-a desfășurat la Combinatul Fondului Plastic, Simeza și la The Institute a fost completată de o masă rotundă cu tema „Monumentele din București, de la devenire la protejare – fenomenul graffiti”, la care au participat critici de artă, sculptori și specialiști în domeniu, precum Doina Mîndru, Ioana Vlasiu, Cerasela Crăciun, Marian Zidaru și Vlad Ciobanu. Un succes deosebit l-a avut concursul „Sculptori pentru Viitor – ediția 2022”, prin care s-a urmărit dezvoltarea interesului tinerilor artiști pentru sculptura de mari dimensiuni, sculptura monumentelor de for public. Concursul s-a adresat elevilor din liceele de profil din București și s-a desfășurat la Liceul „Tonitza”, tema propusă fiind „Arcul de Triumf”.

Art Safari, 12 mai – 7 august 2022 ▼

12 mai – 7 august / Art Safari 2022, ediția a IX-a, Sezonul 1 expozițional, București.

Unul dintre cele mai ample evenimente dedicate artelor vizuale, Art Safari București a avut două sezoane expoziționale în anul 2022, reunite sub sloganul „New Museum by Art Safari”, a câte trei luni fiecare – mai - august și septembrie - decembrie – găzduite de Palatul Dacia-România. Muzeul temporar Art Safari se desfășoară anual în spații centrale din inima Bucureștiului și găzduiește pavilioane expoziționale distincte dedicate artei de patrimoniu, moderne și contemporane. Primul sezon expozițional a cuprins: retrospectiva Theodor Aman, curator Elena Olariu, realizată în parteneriat cu Muzeul Municipiului București, retrospectiva Marcel Iancu, curator

Raya Zommer-Tal, realizată în parteneriat cu Muzeul Janco Dada, Ein Hod, partener Ambasada Israelului în România, expoziția „Le Tricorne: Picasso. Falla. Dalí”, curator prof. dr. J. Óscar Carrascosa, în parteneriat cu Ambasada Spaniei, expoziția monografică Barbara Klemm, curator Matthias Flügge, în parteneriat cu Institut für Auslandsbeziehungen și Ambasada Republicii Federale Germania, cu ocazia aniversării a 30 de ani de prietenie și parteneriat româno-german în Europa și pavilionul contemporan, cu expoziția personală Irina Dragomir, „Roșu, galben și albastru”, curator Alexandru Rădvan. Institutul Cultural Român, alături de partenerii din cadrul Ambasadei Republicii Federale Germane, Institut für Auslandsbeziehungen și Goethe-Institut au susținut organizarea pavilionului expozițional „Barbara Klemm. Light and Dark. Photographs from Germany”.

3-10 iunie / Expoziția documentară „Tratatele de Pace de la Paris – către o arhitectură a păcii europene”, la București. Institutul Cultural Român și Ministerul Afacerilor Externe au organizat, la sediul ICR, expoziția intitulată „Tratatele de Pace de la Paris (1919-1920) – către o arhitectură a păcii europene”, cu ocazia zilei de 4 iunie, declarată, prin Legea nr. 256 din 18 noiembrie 2020, Ziua Tratatului de la Trianon. Conceptul expoziției a fost prezentarea factuală a contribuției diplomației române la pregătirea și desfășurarea Conferinței de Pace de la Paris, și a cuprins o serie de fotografii și documente ce prezintă aspecte ale organizării și desfășurării reuniunii internaționale. Bazându-se pe realitățile rezultate în urma disoluției marilor imperii multinaționale, precum și pe principiile formulate de Woodrow Wilson, în decursul anului 1918, reprezentanții statelor participante au negociat pacea în Europa, aplicând principiile autodeterminării și protecției

minorităților naționale. Pentru prima dată, s-a recurs la expertiza științifică a specialiștilor în diverse domenii precum: drept internațional, istorie, statistică, cartografie, lingvistică, etnografie. Expoziția a cuprins o selecție de copii, în format digital, după documente diplomatice, fotografiile și reproduceri din presa epocii, tratatele de pace semnate de România, păstrate în Arhivele Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe, dintr-o perspectivă inedită asupra procesului de negociere a confirmării statutului internațional al României rezultat în urma Primului Război Mondial. De asemenea, au fost expuse și tratatele de pace elaborate în anii 1919-1920. Originalele documentelor prezentate sunt păstrate în Arhiva Ministerului Afacerilor Externe.

10-26 august / Tabăra internațională de artă plastică „Inter-Art”, ediția a XXV-a, la Aiud. Proiectul organizat de Fundația „Inter-Art” Aiud, Centrul Cultural „Liviu Rebreanu” Aiud și Consiliul Local Aiud, cu sprijinul ICR, a ajuns, în 2022, la o ediție aniversară, reprezentând un spațiu al creației interetnice și multinaționale, cu oportunități de interacționare între arta românească și cea universală contemporană. „Inter-Art” a devenit un pol de atracție pentru artiștii din toate colțurile lumii, ce favorizează nu doar promovarea modelului interetic românesc, dar și crearea de punți culturale între artiștii români, maghiari, albanezi, ucraineni și reprezentanții celor 22 de țări implicate în proiect (țări ai căror etnici au membri ce fac parte din minoritățile naționale din România). În cadrul taberei, a avut loc Noaptea Inter-Art, ajunsă și ea la ediția a VII-a, eveniment organizat anual în onoarea artiștilor participanți. În 2022, a inclus vernisaje, happening-uri și recitaluri de muzică rock, cu participarea formațiilor Piranda Transfer (München, Germania) și RIFF (Sibiu). Fondatorul și liderul

grupului Piranda Transfer, Alfred Müller, s-a născut și a copilărit în Aiud. Manifestarea a avut loc în Piața Consiliului Europei, din centrul municipiului Aiud, la 19 august. Artiști participanți: Oriola Kureta Semenescu (Albania), Dimitar Velichkov (Bulgaria), Dobromira Dimitrova (Bulgaria), Susie Veroff (Canada), Rich Dethlefsen (Danemarca), Kareem Mahmoud Helmy Elbasiouny (Egipt), Vera Staub Elsasser (Elveția), Monghal Myriem (Franța), Inga Shalvashvili (Georgia), Ayse Kazci (Germania), Konstantinos Meramveliotakis (Grecia), Patrick Cauvin (Haiti), Veronica Frisch (Haiti), Asit Kumar Patnaik (India), Constantin Migliorini (Italia), Clemens Beungkun Sou (Coreea de Sud), Estela Raileanu (R. Moldova), Lojze Kalinsek (Slovenia), Yasemin Yilmaz (Spania), Patricia Goodrich (SUA), Elena Cristea, Munteanu Gheorghe, Neagu Ecaterina, Rodica Strugaru, Victor Cacovean, Mihaela Bakó, Andrei Bakó, Zoltán Balog, Ștefan Balog (România). Conducător tabără: Ștefan Balog. Director artistic tabără: Ioan Hădărig.

27 octombrie / Decernarea Premiului Național „Constantin Brâncuși”, Târgu-Jiu. Institutul Cultural Român i-a decernat Premiul Național „Constantin Brâncuși” 2021 sculptorului Aurel Vlad, pentru lucrarea *David și Goliat* din expoziția „Re: Metal”, care a avut loc la Reșița, în decembrie 2021. Trofeul Premiului Național „Constantin Brâncuși”, realizat de artistul plastic Mihai Țopescu, i-a fost înmănat câștigătorului în cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 84 de ani de la inaugurarea Ansamblului monumental „Calea Eroilor”, care au avut loc în apropierea Mesei Tăcerii din Târgu Jiu. Evenimentele au fost organizate de Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși”, Consiliul Local și Primăria Municipiului Târgu Jiu, în parteneriat cu

Institutul Cultural Român și Muzeul Național „Constantin Brâncuși”. Premiul Național „Constantin Brâncuși” constituie atât o apreciere a valorii artistice, cât și o recompensă morală și materială pentru lucrări originale care pun în evidență creativitatea autorilor și contribuie semnificativ la îmbogățirea patrimoniului cultural național și universal. Lucrarea *David și Goliat* a artistului Aurel Vlad are 6 metri înălțime și a fost realizată în Reșița, pornind de la macheta construită de artist și continuând tradiția lucrului în metal. Centrul de Cercetare de la Târgu-Jiu organizează anual, în parteneriat cu ICR, o serie de evenimente artistice și culturale dedicate operei și vieții marelui sculptor Constantin Brâncuși, precum: simpozion de creație plastică, editare de albume de artă, rezidențe de creație artistică, evenimente street-art, acordarea unor premii. În anul 2015, între ICR și Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” a fost inițiat un parteneriat care a deschis și fixat această colaborare.

14-16 octombrie / Noile medii digitale din România, susținute de ICR în cadrul Festivalului RADAR, ediția a III-a, la București. Cel mai amplu festival dedicat noilor medii digitale din România a găzduit o selecție de peste 30 de proiecte multidisciplinare realizate de artiști români din toată țara și trei dezbateri susținute de invitați internaționali de la festivaluri recunoscute în acest segment. Institutul Cultural Român, în calitate de partener, a sprijinit participarea artistului Cip Făcăeru în cadrul proiectului „Muzeul Abandonului”, și participarea artistului Bogdan Ștefănescu, prezent la Festival cu instalația digitală *Light Funnel*, care a fost pusă la dispoziția publicului în cadrul segmentului RADAR Kids. Tema acestei ediții a fost Metavers. Festivalul s-a desfășurat în trei clădiri de patrimoniu – Palatul Oscar Maugsch,

Palatul Bursei – CCI și GHICA House. Categoriile evenimentului au fost: Realitate augmentată, Realitate Virtuală, video mapping, Instalații interactive, Inteligență artificială și Metahumans, Game Art și NFT-uri. Artiștii selectați: Aural Eye, Adistu, AMC Ro Studio, Anca Damian, Augmented Space Agency, Cote.ggml, Denis Fluerau, Dan Adrian Ionescu, Dragoș Iulian Matei, Dragoș Dogoiu, Emil Drăgan, Ioana Mischie, Ionuț Moldovanu, Cristina Bodnărescu, Les Ateliers Nomad, Lucian, Noiseloop Studio, Rizi studio, Sandu Milea, Ștefan Damian, Tammy Lovin, Toma Herciu. Platforma de educație FAR – Future Artistic Requirements, o inițiativă RADAR susținută de UniCredit Bank, a fost și ea prezentă la Festival prin dezbaterile care au avut loc în fiecare zi și prin rezultatele unui program de finanțare și mentorship. RADAR a reunit, timp de trei zile, artiști independenți, studouri de new media, reprezentanți ai mediului privat implicați în procesul de digitalizare, instituții culturale, platforme și instituții de cercetare și învățământ din toată țara, într-o scenografie imersivă și accesibilă publicului larg. RADAR a reprezentat, totodată, și o inițiativă de intervenție culturală, cu

misiunea de a revitaliza patrimoniul urban prin intermediul proiectelor de artă și tehnologie și de a crea un dialog între artiști și public, utilizând, în fiecare an, spații urbane a căror utilitate publică este pusă sub semnul întrebării sau, dimpotrivă, spații de patrimoniu nou redat circuitului public. A treia ediție RADAR a explorat tema *Metaverse*, respectiv mecanicile rezultate din forțele ce ne ghidează spre această nouă frontieră și explorarea tuturor fațetelor acestui vast teritoriu. Institutul Cultural Român, alături de partenerii de tradiție din cadrul proiectului RADAR, a susținut realizarea scenografiei, a regiei, cât și a uneia dintre cele 15 instalații/proiecte de new media art ce au fost curatoriate de către Cristina Pop Tiron, Alexandru Berceanu și Mihai Cojocaru, acestea fiind selecționate printr-un apel lansat către artiștii din România.

24 octombrie – 2 noiembrie / Timișoara Jazz Festival, ediția a XII-a. După doi ani de pauză pandemică, Timișoara Jazz Festival a revenit cu un regal jazzistic de zece zile, ediție desfășurată sub motto-ul *Ten days of jazz and happiness*. Fundația Culturală Jazz Banat, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, a adus pe cele patru scene, simboluri ale arhitecturii și istoriei Timișoarei, artiști de top ai jazzului românesc și internațional: Timișoara Project cu Vasko Atanasovski, Vasil Hadžimanov, Michel Godard & Aleksandar Petrov, Rabih Abou-Khalil Quartet, Mamogifeat. Mohini Dey, Itamar Borochoy Quartet, Nik Bärtsch's Mobile, Sha, Trigon, Shri Quartet, Rymden, Markus Stockhausen Group: Tales, JazzyBIT, Sebastian Spanache, VanDerCris, Antonio Faraò Trio, Luiza Zan & Gyárfás István: Lady Day Night, Mircea Tiberian & Liviu Butoi. Peste 50 de muzicieni au concertat în patru locuri emblematice pentru Timișoara: Biserica Reformată Noul Mileniu,

care impresionează prin arhitectura organică a renumitului arhitect maghiar Imre Makovecz, Biserica Millennium – cea mai mare biserică romano-catolică din Timișoara, construcția ei fiind începută în anul 1896, Sala Capitol – cu o istorie de peste 110 ani, sediul Filarmonicii Banatul și în impresionanta Aula Magna a Universității de Vest Timișoara. Festivalul a propus un mix de jazz, world music, clasic, fusion și rock; proiectul a pregătit evenimentele internaționale de jazz care s-au desfășurat sub marca „Timișoara – Capitală Culturală Europeană 2023”, invitând artiști tineri, cu albume scoase de cele mai importante case de discuri de profil, dar și artiști recunoscuți ai domeniului.

9-29 noiembrie / Festivalul Internațional „Propatria – Tineri Talente Românești”, la Roma, Londra, Paris, Viena și București. Sub motto-ul *Muzică fără Frontiere*, Festivalul internațional Propatria s-a desfășurat, între 9 și 29 noiembrie, sub direcția artistică a Marei Dobrescu, cunoscută pianistă de origine română stabilită în Franța. Realizată de Asociația „Propatria – Associazione culturale rumeno-italiana”, cu susținerea Departamentului Românilor de Pretutindeni, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, prin reprezentanțele de la Roma, Paris, Londra, Viena și alte instituții diplomatice și de cultură din Europa, a XII-a ediție a fost itinerată de la Roma la București, apoi la Londra, Paris și Viena, evidențiind, astfel, caracterul internațional al festivalului și în același timp devenind, pentru prima dată, un festival menit să coaguleze întreaga diasporă românească. Aflat pentru prima dată în afara granițelor Italiei, festivalul a premiat excelențele românești, oferind concerte de înaltă ținută artistică publicului din Italia, Marea Britanie, Franța, Austria și România. Festivalul s-a bucurat de-a lungul anilor de susți-

nerea Institutului Cultural Român. Pentru ediția din acest an au fost invitate să participe nume sonore din lumea muzicii clasice din diaspora: pianista Ramona Horvath (România/Franța), contrabasistul Nicolas Rageau (Franța), pianista Mara Dobrescu (România/Franța și din 2018 director artistic al festivalului), mezzosoprana Roxana Constantinescu (România/Franța), violistul Răzvan Popovici (România), pianistul Florian Mitrea (România/Marea Britanie), flautistul Matei Ioachimescu (România/Austria), violonistul Constantin Beschieru (România/Republica Moldova/Italia), pianistul Filippo Tenisci (Italia), Rodica Vica (România/Austria) și Adela Liculescu (România/Austria). Deschiderea festivalului a avut loc la Roma, în data de 9 noiembrie, cu un concert susținut de pianista Ramona Horvath și contrabasistul Nicolas Rageau. Festivalul a continuat, la 12 noiembrie, la Ambasada României în Italia, cu Gala Premiilor de Excelență și recitalul de pian susținut de Simone Anelli, câștigător al Primului Premiu Absolut „Dinu Lipatti 2022” și al Premiului Special „Festivalul Internațional Propatria 2022”. Concertul de la București a avut loc în Sala Auditorium a Muzeului Național de Artă al României și a fost susținut de violonistul Constantin Beschieru și de pianistul Filippo Tenisci. Următorul popas a fost la Londra, unde în prestigioasa Princess Alexandra Hall, Royal Over-Seas League a avut loc recitalul de pian susținut de Florian Mitrea. La Paris, în splendidul cadru oferit de Théâtre le Ranelagh, au concertat mezzosoprana Roxana Constantinescu, violistul Răzvan Popovici și pianista Mara Dobrescu. La Viena, sub genericul „Romanian Music Journey from Romania to Austria”, a avut loc etapa finală a festivalului, cu soprana Rodica Vica și pianista Adela Liculescu. Asociația „Propatria – Associazione culturale rumeno-italiana”, cu sediul la Roma, organizează, din 2011, Festivalul Internațional „Propatria – Tinere Talente

Românești”, cu scopul de a identifica, valoriza și sprijini excelența în rândul românilor rezidenți în principal în Italia, dar și în alte țări.

DESIGN

12-22 mai / Romanian Design Week 2022, la București. Sub tema #forward, ediția a X-a a Romanian Design Week, proiect organizat de The Institute cu sprijinul mai multor parteneri printre care și ICR, a reunit în programul său online și offline organizații, designeri, inițiative și evenimente care au adus în prim-plan importanța și contribuția pe care industriile creative le au în proiectarea unui viitor ce privește cu respect criteriile sustenabilității, incluziunii și care ține pasul cu evoluția tehnologiei. În plus, tema a reflectat și deschiderea unui nou capitol în ceea ce privește misiunea RDW de a încuraja consumul produselor și serviciilor generate de disciplinele

Romanian Design Week 2022, București, 12-22 mai 2022 ▼

designului și arhitecturii. Institutul Cultural Român, în calitate de partener al festivalului, a sprijinit realizarea unui tur virtual al expoziției „Building the Future. Together”. Expoziția a făcut parte dintr-un program dezvoltat de The Institute, în parteneriat cu Reprezentanța Comisiei Europene în România, sub semnul Noului Bauhaus European. „Building the Future. Together” a fost o expoziție-experiment ce a investigat impactul proceselor de co-creare, precum și importanța implicării civice și a spațiilor de dialog, amintind totodată de impactul multidisciplinarității și al mișcării Bauhaus asupra societății moderne. Expoziția a prezentat șase instalații originale interactive și immersive, dezvoltate în parteneriat cu Local Design Circle, Nod Makerspace, România Tradițiilor Creative, Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca, grupul de inițiativă Berzei 21, BAZA. Instalațiile au reprezentat și un punct de plecare pentru consultarea publică pe teme precum: comunitățile creative și hub-urile culturale, co-crearea unui oraș mai prietenos, importanța abordărilor multidisciplinare, ecosistemele urbane, tradițiile creative și revitalizarea spațiilor prin cultură. Expoziția a putut fi vizitată la Galeria Nicodim, din cadrul Combinatului Fondului Plastic, până la 22 mai. Tur virtual: my.matterport.com.

CONFERINȚE

22 iulie / „Fantome actuale și fantezii desuete” – conferință susținută de artistul Tudor Banuș, la Muzeul Țăranului Român. Conferința a fost prilejuită de vernisajului expoziției personale „Fantome și fantezii”, deschisă la Muzeul Țăranului Român, în perioada 21 iulie – 28 august. Cu această ocazie, artistul a explicat, deopotrivă publicului larg și de specialitate, conceptul

și viziunea care au stat la baza expoziției și a lucrărilor expuse. Au fost expuse aproximativ 100 de lucrări care au apărut în paginile presei internaționale (*Le Monde, New York Times, Die Zeit, L'Express* etc), dar și lucrări din seria „Zmei”, care au ilustrat volumul *Enciclopedia Zmeilor* de Mircea Cărtărescu

REZIDENȚE

iunie-septembrie / Școala de-acasă Hundorf, la Vișoara, jud. Mureș. Asociația „Acasă la Hundorf” este inițiatorul și organizatorul programului de rezidențe artistice Școala de-Acasă, destinate tinerilor artiști aflați la început de carieră. Prin rezidențe de creație a câte două săptămâni, petrecute în mijlocul unei comunități rurale prietenoase, artiștii beneficiază de un cadru stimulator pentru dezvoltarea propriului drum creator. Până acum au avut loc cinci ediții consecutive, noutatea din 2022 fiind deschiderea programului spre artiștii internaționali, care au împărțit spațiul și timpul de rezidență cu artiștii români selectați. Programul s-a bucurat de prezența a șase artiști străini, care au lucrat alături de artiștii români, de comunitatea locală și de echipa curatorială. Expoziția finală a reunit lucrările tuturor participanților și a fost inclusă în programul Noptii Albe a Galeriilor.

MULTI-ART

12 noiembrie / Instalația „Ascending Lotus”, în Studioul de Operă al Universității Naționale de Muzică București. Operă-instalație trans-realistă, proiect vizionar multiplu, sincretic și

Pustnik – Rezidența Internațională de Scenaristică, Enisala, Tulcea 2022 ▼

novator, proiectul a fost prezentat, în premieră, cu sprijinul ICR, în cadrul celei de-a XVII-a ediții a Festivalului Internațional de Muzică Contemporană „Meridian”. Realizat într-o sală convențională, proiectul a sugerat, prin instalație vizuală, muzică, performance și video, metafora călătoriei ascendente a ființei trezite în spațiul celor trei lumi recognoscibile în șamanism, budism, kabbala, teosofie, dar și în psihologia modernă sau transpersonală. „Ascending Lotus” a fost realizat de Mihaela Vosganian (muzică/concept artistic), Armine Vosganian (regie/video), Liliana Iorgulescu (coregrafie) și Diana Nistor, Cătălin Manea, Raluca Ghideanu (scenografie).

14 decembrie / Premiul „România în lume”, în cadrul Galei „Gândit în România, Ediția I – Gogu Rădulescu”, la București. Organizată de Asociația pentru Educație Teofor, Gala a fost găzduită de Ateneul Român, fiind acordate 12 premii, la diferite categorii, printre care „Cultură”, „Știință”, „Educație”, „Inventică”, „Cercetare”. Evenimentul, care a premiat persona-

lități ale creativității culturale și științifice românești, a debutat cu proiecția unui film documentar dedicat inventatorului Gogu Constantinescu, urmată de alocuțiuni ale reprezentanților Ministerului Culturii, Ministerului Educației, Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, Institutului Cultural Român, Universității Politehnice din București, Uni-versității Babeș-Bolyai și Academiei Oamenilor de Știință. Președintele ICR, Liviu Jicman, a înmănat acad. Mircea Dumitrescu Premiul „România în lume” pentru excepționala carieră academică și artistică și pentru excelenta promovare a culturii române în lume. Gala de premiere, transmisă în direct de TVRi și redifuzată de TVR Cultural, a cuprins două scurte momente muzicale, susținute de interpreți ai ansamblului Violoncellissimo. Evenimentul s-a încheiat cu un moment inovativ artistic fusion, o îmbinare de muzică, IT și proiecții experimentale video.

BURSE

Bursele Institutului Cultural Român au ca scop sprijinirea cercetătorilor, traducătorilor, jurnaliștilor culturali, și, nu în ultimul rând, a artiștilor, în efortul lor de pregătire specializată, atât în România, cât și în străinătate, asigurând o comunicare permanentă între diferite platforme internaționale care să susțină și să valorifice rezultatele muncii acestora.

Bursa „Constantin Brâncuși”

Bursa „Constantin Brâncuși” se acordă artiștilor plastici români și constă în subvenția, pentru un stagiul de trei luni, la Cité Internationale des Arts din Paris. Obiectivul principal al acestui program este introducerea artiștilor români în circu-

itul valorilor europene, prin oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional în domeniul artelor plastice. Programul se adresează artiștilor plastici români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. În anul 2022, Institutul Cultural Român a acordat două burse „Constantin Brâncuși”, pentru perioade de câte trei luni, în vederea desfășurării unor proiecte artistice la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse a fost de 6.000 euro, pentru o perioadă de trei luni. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, compusă din prof. dr. Adrian-Silvan Ionescu (Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” – Academia Română), conf. dr. Roxana Trestioreanu (Facultatea de Arte Plastice, Fotografie și Imagine dinamică, Universitatea Națională de Arte din București) și lect. dr. Mihai Zgondoiu (Universitatea Națională de Arte din București, Facultatea de Arte Decorative și Design, departamentul Design), personalități recunoscute în domeniul artelor plastice, în baza unui dosar de candidatură, trimis spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts, Paris. În anul 2022, au fost declarați câștigători Nona Alexandra Inescu și Marius Mircea Rițiu. Nona-Alexandra Inescu a realizat un studiu de cercetare pentru proiectul „Grădina de Apă / Jardin d'Eau” (august – octombrie), iar Marius-Mircea Rițiu pentru proiectul „Sisyphus PartV” (noiembrie – ianuarie).

Bursa „George Enescu”

Bursa „George Enescu” se acordă muzicienilor români și constă în subvenția pentru un stagiul de trei luni la Cité Internationale des Arts din Paris. Obiectivul principal al acestui program este introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, prin oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional în domeniul muzical. Programul se adresează

muzicienilor români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, compusă din prof. dr. Antigona Rădulescu (Facultatea de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală – Universitatea Națională de Muzică, București), conf. dr. Olguța Lupu (membră a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, decan al Facultății de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală, Universitatea Națională de Muzică, București) și prof. dr. Vlad Dimulescu (director de Departament Instrumente cu claviatură și Muzică de cameră, Universitatea Națională de Muzică, București), personalități recunoscute în domeniul muzical, în baza unui dosar de candidatură, trimis spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts. Bursa „George Enescu” acordată pianistului Mihai Ritivoiu pentru perioada februarie – aprilie 2022, în vederea desfășurării proiectului său „Pregătirea CD-ului Couperin, Fauré, Ravel”.

Bursa „Woodrow Wilson”

Institutul Cultural Român și Woodrow Wilson International Center for Scholars au inițiat programul de burse de cercetare pe termen scurt în 2008. Candidații selectați au la dispoziție trei luni în cadrul Woodrow Wilson International Center for Scholars, în Washington D.C., pentru a derula activități de cercetare avansată. Programul cuprinde trei astfel de burse în fiecare an. Bursele se adresează cercetătorilor români din mediul universitar, punându-se accentul pe istorie, drept, științe politice și administrative, relații internaționale, jurnalism, științe economice. Candidații trebuie să fie deja implicați în proiecte de cercetare legate de prioritățile actuale ale României sau de trecutul recent al acesteia și trebuie să dețină un doctorat în domeniul lor de activitate sau să fie în etapa de redacta-

re a tezei de doctorat. În cadrul procesului de selecție, au prioritate candidații care au publicat cărți în domeniul de specialitate sau articole în reviste științifice recunoscute în sistemul ISI. Selecția dosarelor a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, compusă din prof. univ. dr. Verginia Vedinaș (Facultatea de Drept, Universitatea din București), conf. dr. Alin Spânu (profesor asociat Facultatea de Istorie, Universitatea din București) și lect. dr. Remus Iustin Nică (profesor asociat Facultatea de Istorie, Universitatea din București), pe baza dosarelor de candidatură primite. Sumele acordate: 14.000 USD / bursă (din care 4.000 USD reprezintă cheltuieli administrative). În 2022, s-au deplasat la Washington, S.U.A., bursierii: Adriana Miclea (ianuarie – aprilie), câștigătoare a unui stagiul de cercetare pentru proiectul „Thresholds in vote – based decision making: a cultural analysis of voting systems, number of voters and weighting of issues” / „Limite semnificative în procese decizionale bazate pe votare: o analiză inter-culturală a sistemelor și numărului de participanți la vot, precum și importanța relativă a criteriilor circumstanțial considerate”; Mircea Flavius Stan (ianuarie – aprilie), cu un stagiul de cercetare pentru proiectul „The reactions of the Romanian security and intelligence services to the active measures program coordinated by the KGB-GRU on Romanias national security during 1964-1989 – lessons learned” / „Reacțiile serviciilor de securitate și de informații românești la programul de măsuri active coordonat de KGB-GRU asupra securității naționale a României în perioada 1964-1989 – lecții învățate”; Octavian Dragomir Jora (iulie – septembrie), cu un stagiul de cercetare pentru proiectul „Prodigiozitate spirituală și productivitate materială 4.0. Retrospecții și prospecții în economia culturală a revoluțiilor industriale” / „Creatorship and Craftsmanship 4.0. Afterthoughts and Foresights on Industrial Revolution's Cultural Economy”.

Bursa pentru Cercetători Străini

Bursa pentru Cercetători Străini constă în sprijinul financiar pentru un stagiul de trei luni, într-o instituție de profil din România, în vederea elaborării unei lucrări ce dezbate subiecte ce țin de diverse sfere ale societății românești. Programul este dedicat perfecționării academice, vizând atât doctoranzi care lucrează pe o temă românească, pentru pregătirea lucrărilor de doctorat, cât și cercetători consacrați. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, compusă din prof. dr. Marinescu Valentina (Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București), conf. dr. Marian Vild (director al Departamentului de Teologie Istorică, Biblică și Filologie, Universitatea din București) și lect. dr. Georgiana Savina Udrea-Negoescu (Facultatea de comunicare și Relații Publice – Școala Națională de Studii Politice și Administrative), pe baza dosarelor de candidatură primite. Dosarul de candidatură trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de doctorat (după caz). Valoarea unei burse este de 5.000 de euro. În 2022, au fost declarați câștigători bursierii: Ivana Ivanic (Serbia) și Mariana Țăranu (Republica Moldova). Bursiera Ivana Ivanic a dezvoltat proiectul „Approach for teaching and learning Romanian as a foreign language in Serbia: between language, history, culture and influences”, în perioada septembrie – decembrie, la Biblioteca Națională a României și la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității București, iar Mariana Țăranu proiectul „Foametea din RSS Moldovenească, raioanele românești din RSS Ucraineană și România (1946-1947): valorificarea istorică a surselor de documentare”, în

perioada septembrie – decembrie la Facultatea de Istorie din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Muzeul Unirii din Iași, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, Direcția Județeană Vaslui a Arhivelor Naționale.

Bursa pentru Jurnaliști Culturali Străini

Bursa pentru Jurnaliști Culturali Străini constă în susținerea financiară a unui stagiul de documentare de o lună în România, pentru a realiza proiecte vizând promovarea fenomenului cultural românesc în presa străină. Astfel, Institutul Cultural Român acordă burse jurnaliștilor culturali străini care propun proiecte de lucru reflectând diverse aspecte ale culturii românești. Sunt acordate anual trei burse în valoare de 2.500 euro. Selecția dosarelor a fost realizată de o comisie independentă, compusă din conf. dr. Maria Cernat (Facultatea de Științe Sociale, Politice și Umaniste, Universitatea Titu Matiorescu), lect. dr. Manuela Preoteasa (Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării – Universitatea din București; lect. dr. Bogdan Oprea (Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București) formată din jurnaliști români cu experiență. În 2022, au fost declarați câștigători bursierii: Leduc Marine Sylvie Anne (Franța), cu proiectul „This is not the end of Romanian mestesugari: a new generation of women is also taking the helm”, Kong Carlos David (SUA), cu proiectul „Collectivity and collaborative practices in contemporary Romanian art from Socialism through the present” și Moreau Sylvain (Franța), cu proiectul „The Brâncovenesc style, a Wallachian heritage.”

BIROUL LIMBA ROMÂNĂ

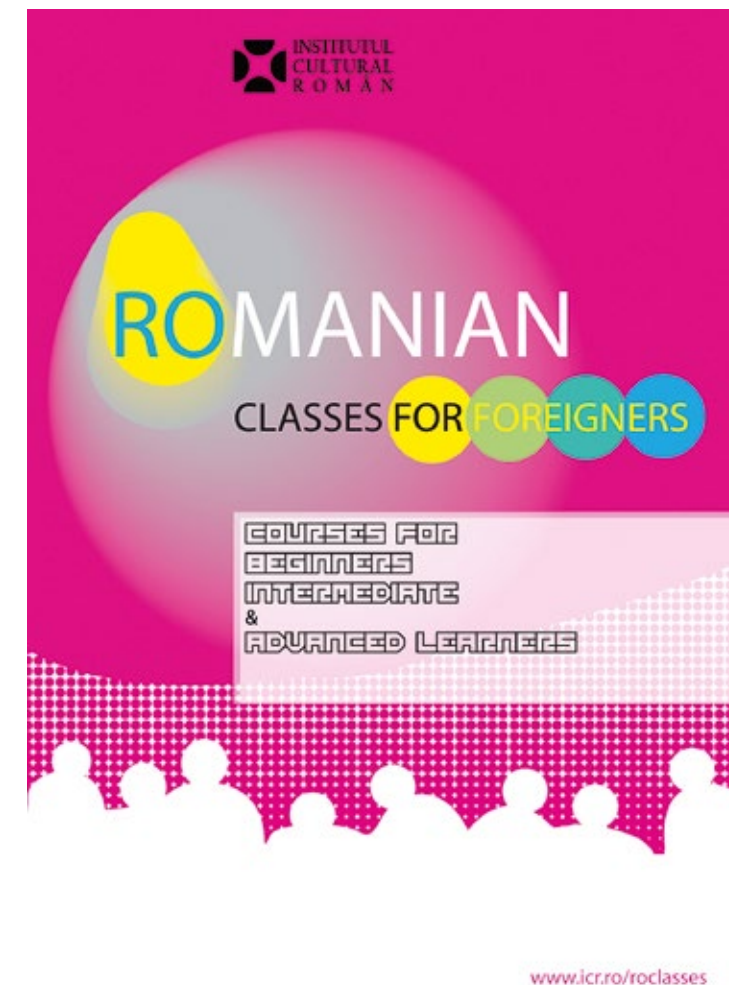
Biroul Limba Română (BLR), având ca obiectiv principal promovarea cunoașterii limbii române atât în țară, cât și în străinătate, contribuie, conform strategiei Institutului Cultural Român, la promovarea culturii și civilizației românești, prin intermediul cunoașterii limbii române.

Cursurile de limba română organizate la București și la reprezentanțele ICR din străinătate au reușit să atragă în fiecare an tot mai multe persoane din medii socioprofesionale diferite – reprezentanți ai corpului diplomatic, interpreți de la Consiliul Europei, de la Consiliul Uniunii Europene și de la Parlamentul Europei, cercetători, profesori, doctoranzi, studenți, oameni de afaceri persoane interesate de limba română.

În anul 2022, Biroul Limba Română a continuat programele permanente de limba română desfășurate în cadrul Institutului Cultural Român:

Romania(n) in a Nutshell – Cursuri de limba română pentru străini, desfășurate în perioada 7 februarie – 1 decembrie 2022. Din cauza pandemiei de covid-19, programul de tradiție al Institutului s-a desfășurat, ca în ultimii doi ani, în mod excepțional, tot online, acoperind însă o arie geografică mult mai mare. Astfel, au avut loc mai multe serii de

Afiș Cursuri de limba română pentru străini ▼

cursuri online de limba română (17 grupe) atât dimineața, cât și seara. Un modul cuprinde 40 de ore de curs și costă 750 de lei. Cursurile sunt pentru toate nivelurile, de la începători la avansați, în conformitate cu prevederile Cadrelui European Comun de Referință. La cursurile de limba română au participat reprezentanți ai corpului diplomatic, oameni de afaceri, profesori, cercetători și studenți din următoarele

țări: Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Cehia, Chile, China, Coreea de Sud, Cuba, Emiratele Arabe Unite, Filipine, Finlanda, Franța, Georgia, Germania, Honduras, India, Irak, Israel, Italia, Japonia, Liban, Marea Britanie, Maroc, Mexic, Polonia, Rusia, Siria, SUA, Spania, Suedia, Thailanda, Tunisia, Turcia, Ucraina, Ungaria, Vietnam, Venezuela.

Cursuri de limba română pentru străini la reprezentanțele ICR din străinătate

Cursurile de limba română, care se desfășoară la majoritatea reprezentanțelor din străinătate, fac parte din programele permanente ale Biroului Limba Română. Este de remarcat interesul pentru studiul limbii române, care crește de la an la an, fapt ce explică numărul mare de participanți. În anul 2022, majoritatea institutelor au continuat organizarea cursurilor de limba română online, dar și cu prezență (Accademia di Romania din Roma, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” din Berlin, Institutul Cultural Român de la Beijing, Institutul Cultural Român de la Bruxelles, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, Institutul Cultural Român de la Lisabona, Institutul Cultural Român de la Madrid, Institutul Cultural Român de la Paris în colaborare cu L'école roumaine de Paris, Institutul Cultural Român de la Praga, Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, Institutul Cultural Român de la Viena, Institutul Cultural Român de la Varșovia în colaborare cu Școala Calitate din Cracovia), Institutul Cultural Român devenind astfel un nume de referință în domeniul predării și evaluării limbii române ca limbă străină.

Institutul Cultural Român de la Madrid a fost unul dintre institutele care a avut un real succes în 2022, cu un număr record de cursanți înscriși în cele două sesiuni, de primă-

Curs de limbă română ICR Madrid ▼

vară și de toamnă: 124 de persoane. Din punct de vedere al imaginii, acest program are o vizibilitate foarte mare și este extrem de apreciat de publicul spaniol, fiind unul dintre cele mai reușite și beneficiind de un interes constant și mereu în creștere față de limba română, de învățarea și aprofundarea cunoștințelor. În domeniul evaluării cunoștințelor de limba română ca limbă străină, ICR Madrid a fost prima reprezentanță care a organizat o sesiune de examene RLS pentru obținerea certificatului de competență lingvistică ALTE, în parteneriat cu consorțiul Babeș-Bolyai-ICR, recunoscut la nivel internațional. De asemenea, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul a înregistrat un număr de peste 200 de cursanți din diferite categorii socio-profesionale de pe întreg teritoriul Republicii Turcia, devenind un nume important în ceea ce privește studiul limbii române ca limbă străină. Astfel, a început colaborarea și cu Ministerul Apărării Naționale din Republica Turcia, având un număr de peste 50 de militari care au început studiul limbii române. ICR Beijing a reînceput organizarea cursurilor de limbă română în colaborare cu Universitatea de Limbă și Cultură din Beijing, una dintre primele zece universități din China, oferind un curs de dicție și unul de limbă, cultură și civilizație

românească studenților din anul II, de la Departamentul de Limbi Străine, specializarea română-franceză.

De-a lungul timpului, s-a remarcat un interes constant nu numai pentru studiul limbii române, ci și pentru cunoașterea valorilor culturale românești. Astfel, la încheierea cursurilor de limba română la Accademia di Romania din Roma, cursanții au pregătit un material video în care se adresează, în limba română, unor mari personalități din România din diverse domenii, precum Decebal, Burebista, Vlad Țepeș, Nicolae Iorga, Ion Ghica, Mircea Eliade, Tudor Arghezi, Henri Coandă, Constantin Brâncuși, Elisa Leonida Zamfirescu, Angela Gheorghiu etc.

ICR Viena și ICR Istanbul au continuat organizarea cursurilor de limbă, cultură și civilizație românească pentru preșcolari și copii, care atrag în mod constant numeroși participanți atât din rândul familiilor românești, cât și din rândul familiilor mixte. Programul permanent *Coaching Romanian JR.* de la ICR Viena (inițiat în anul 2005) a devenit deja o tradiție și întotdeauna s-a bucurat de un real succes printre copii, care au posibilitatea să exerseze limba română prin jocuri, poezii, cântece, obiceiuri și datini românești, folosindu-se un suport didactic extraordinar de bogat. Și ICR Tel Aviv a inițiat în acest an un curs de limba română pentru copii cu vârsta între 8 și 12 ani, care a provocat un interes neașteptat atât în rândul copiilor, cât și în cel al părinților și bunicilor. Despre cursurile de limba română organizate de ICR s-a scris în presa locală din străinătate, acolo unde se află reprezentanțele ICR (Spania, Italia, Germania, Lisabona, Istanbul etc.). Se remarcă, așadar, faptul că există un interes deosebit pentru cultura și civilizația țării noastre, manifestat prin dorința cetățenilor străini de a învăța limba română și de a cunoaște, implicit, valorile culturale românești.

Parteneriatul Institutului Cultural Român cu Tokyo University of Foreign Studies (TUFS)

Institutul Cultural Român a continuat acordul de colaborare, inițiat în anul 2014, cu Tokyo University of Foreign Studies (TUFS), singura universitate de stat din Japonia care oferă un curs de limbă, cultură și civilizație românească încă din anul 1996. La acest curs participă nu numai studenții de la universitate, ci și adulții din afara instituției, remarcându-se astfel un interes deosebit din partea japonezilor pentru România și pentru valorile ei culturale.

CENTRUL NAȚIONAL AL CĂRȚII

Promovarea autorilor români și a culturii scrise din România constituie o componentă importantă a misiunii Institutului Cultural Român (ICR). Un rol central în această arie îi revine, în cadrul ICR, Direcției Centrului Național al Cărții (CENNAC), departament cu un rol central în susținerea traducerii cărților românești și publicațiilor dedicate culturii și civilizației românești, precum și promovării în străinătate a autorilor români și a profesioniștilor din domeniul publishing-ului de carte autohton.

După doi ani de pandemie, 2022 reprezintă pentru Centrul Național al Cărții un an al revenirii la normalitate: a fost reluată participarea cu succes la târgurile internaționale de carte și la festivalurile de literatură din străinătate, dar și la evenimentele de profil din România. Prezenta retrospectivă contabilizează nu mai puțin de zece astfel de participări la târgurile internaționale de carte: Festival du Livre de Paris – Franța (aprilie), Salonul Internațional de Carte de la Torino – Italia (mai), Târgul de Carte de la Madrid – Spania (mai-iunie), Salonul Internațional de Carte Bookfest (iunie), Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău – Republica Moldova (august-septembrie), Târgul Internațional de Carte de la Göteborg – Suedia (septembrie), Târgul de Carte de la Belgrad – Serbia și Târgul Internațional de Carte de la Cracovia –

Polonia (octombrie), Târgul Internațional de Carte Gaudeamus și Târgul Cărților Bune de la Wrocław – Polonia (decembrie).

Bilanțul Centrului Național al Cărții pe anul 2022 consemnează și un total de 51 de traduceri ale cărților românești în străinătate, susținute prin programele Translation and Publication Support Programme (TPS) și Publishing Romania, realizate în 18 țări: Austria, Bulgaria, Cehia, Columbia, Danemarca, Estonia, Germania, Grecia, Franța, Italia, Macedonia de Nord, Marea Britanie, Portugalia, Serbia, Statele Unite ale Americii, Spania, Țările de Jos și Ungaria.

Editura ICR a continuat, în 2022, publicarea unor studii și albume în ediții multilingve, a unor volume reprezentative din creația exilului românesc, precum și a unor titluri relevante pentru momente istorice marcate recent. După o absență de un an, prestigioasa revistă *Lettre Internationale* a publicat, în 2022, un număr dublu, puternic ancorat în actualitatea culturală și socio-politică, în lista colaboratorilor aflându-se nume importante ale vieții culturale românești și internaționale.

Două proiecte inedite se regăsesc în desfășurătorul evenimentelor organizate de Centrul Național al Cărții în anul 2022. Primul dintre acestea îl reprezintă inițierea Premiului Institutului Cultural Român pentru cea mai bună traducere a unei cărți din literatura română, decernat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași, distincție care le-a revenit traducătoarelor Marian Ochoa de Eribe și Eta Hrubaru, pentru ediția în limba spaniolă a volumului *Antologie de poezie* de Mircea Cărtărescu. Al doilea proiect inedit îl reprezintă organizarea selecției naționale a cunoscutului Premiu al Uniunii Europene pentru Literatură, realizată în mod riguros de trei cunoscuți scriitori și critici literari – Ruxandra Cesereanu, Bogdan Crețu și Radu Vancu –, care au desemnat-o drept câștigătoare pe prozatoarea Raluca Nagy, cu romanul *Teo de la 16 la 18*, publicat de Editura Nemira.

O serie de evenimente dedicate profesionalizării traducătorilor completează calendarul activităților Centrului Național al Cărții din anul 2022. Este vorba despre Atelierul de traduceri de la Stockholm, ediția a XI-a, Suedia, realizat în parteneriat cu ICR Stockholm și despre Atelierele de traducere literară „Focus pe literatura română”, organizate la București, în parteneriat cu Fundația germană TRADUKI, alături de Muzeul Național al Literaturii Române și Asociația Editorilor din România.

De-a lungul anului 2022, întreaga activitate a Centrului Național al Cărții a fost animată de dorința de continuare și consolidare a parteneriatelor cu actori importanți ai vieții literare din țară și din străinătate, precum și cu reprezentanțele ICR din afara țării, în toate proiectele dedicate promovării culturii scrise, dar și de preocuparea pentru inițierea de noi colaborări.

PREZENȚA ROMÂNIEI LA TÂRGURILE INTERNAȚIONALE DE CARTE

22-24 aprilie / Participarea României la Festival du Livre de Paris, ediția a XL-a, Franța. Festival du Livre este un eveniment dedicat atât profesioniștilor din domeniul editorial, cât și publicului larg, bucurându-se de o maximă vizibilitate în media franceze. Participarea României la Festival du Livre de Paris, desfășurat anul acesta la Grand Palais Ephémère, în perioada 22-24 aprilie, a fost organizată de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, și ICR Paris, în parteneriat cu Ministerul Culturii din România și cu Ministerul Culturii din Republica Moldova, cu sprijinul Ambasadei României și al Ambasadei Republicii Moldova de la Paris. Pentru ediția din

anul 2022, standul de țară organizat de ICR sub sloganul „La Roumanie littéraire – au cœur de l'Europe” a avut o suprafață de 21 mp și a prezentat publicului, timp de trei zile, titluri reprezentative ale unor autori din România și Republica Moldova, fiind disponibile pentru vânzare cărți ale autorilor români traduse în limba franceză. Din programul manifestărilor românești în cadrul Festivalului Cărții de la Paris au făcut parte: dezbateri și sesiuni de autografe cu invitați din România și Republica Moldova, masa rotundă despre rolul traducerii în viața unei opere literare, care i-a reunit pe traducătorii Jean-Louis Courriol, Laure Hinckel, Jean Poncet și Emilian Galaicu-Păun; masa rotundă cu tema „Rolul scriitorului în cetate: adevăr și propagandă”, cu Matei Vișniec, Florina Illis și Oleg Serebrian, moderată de jurnalistul francez Hubert Artus; dezbateri „Ce mai rămâne din iubirile noastre? Vestigiile arheologice ale sentimentului erotic”, în cadrul căreia Cătălin Pavel, scriitor și arheolog, a discutat despre cea mai recentă carte a sa, *Archéologie de l'amour. De Neandertal au Taj Mahal* (l'Aube, 2022), alături de Anca Dan, istoric și arheolog, și Jean-Louis Courriol, traducătorul cărții, întâlnirea fiind moderată de Aurélie Julia, jurnalistă la *Revue de Deux Mondes*; scriitoarele Adina Rosetti, Victoria Pătrașcu și Laura Grünberg, coautoare, alături de Iulia Iordan și Cristina Andone, ale volumului *Les Désobéissantes / Nesupusele* (trad. Sidonie Mézaize Milon și Oana Calen, Belleville éditions, 2021), au discutat despre formele libertății interioare ca forme asumate ale destinelor proprii, întâlnire moderată de traducătoarea Florica Courriol; Dumitru Crudu și Alina Nelega, scriitori traduși în 2021 în Franța, au fost protagoniștii dezbaterii cu tema „A scrie istoria? Romancierii și întâlnirea lor cu realitatea”. Programul a inclus și două evenimente dedicate benzii desenate, un atelier de desene și de ilustrații pentru copii cu vârste începând de la 8 ani, propus de Ileana Surducă, și „România uimitoare.

Prezentare a noii BD franco-române”, o întâlnire cu Patrice Reyrier, Romain Dutter, Julien Bouquet și Ileana Surducan, moderată de Mircea Arapu. Standul României a găzduit, de asemenea, sesiuni de autografe la care au fost prezenți scriitorii Radu Bata, Jean Poncet, Linda Maria Baros, Emilian Galaicu-Păun, David Chapon, Matei Vișniec, Oleg Serebrian, Florina Ilis, Georges Banu, Cătălin Pavel, Gabriel Badea-Păun, Dumitru Crudu și Alina Nelega. Standul României a fost vizitat, printre alții, de E.S. domnul Luca Niculescu, ambasadorul României în Franța, E.S. Corina Călugăru, ambasadorul Republicii Moldova în Franța, Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, și Sorina Ștefiriță, consilier al Președintelui Republicii Moldova.

19-23 mai / Salonul Internațional de Carte de la Torino, ediția a XXXIV-a, Torino, Italia. Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Accademia di Romania din Roma au organizat standul național, sub motto-ul „ROMANIA: Il coraggio di fare letteratura...” / „ROMÂNIA: Curajul de a face literatură”. Salonul de Carte de la Torino este cel mai important târg de carte din Italia și unul dintre cele mai prestigioase din Europa. Participarea românească la Salonul de la Torino s-a deschis, în Sala Violet din cadrul Lingotto Fiere Torino, la 19 mai, cu dezbaterile „Emil Cioran, eterna reîntoarcere”, o discuție pe tema a cinci lucrări referitoare la viața și opera lui Emil Cioran, cu participarea prof. Roberto Scagno, editorul Mattia Luigi Pozzi, traducătoarea Magda Arhip și, printr-o intervenție video, scriitoarea Marta Petreu. La standul României, în a doua zi a Salonului, au fost lansate traduceri în limba italiană din operele unor poeți și prozatori români clasici și contemporani. Seria lansărilor a

început cu prezentarea romanului *Le età dei giochi. Un'infanzia in Transilvania* de Claudiu M. Florian (Volland, Roma, 2019), despre care au vorbit traducătorul său în italiană, Mauro Barindi, și Federico Donatiello, cercetător la Universitatea din Padova și traducător. Următorul eveniment a fost dedicat unei selecții din poezia unui autor definitiv pentru poezia românească a secolului XX – Mircea Ivănescu. *Altre poesie scelte (1968-1976)* – ediție bilingvă, selecție și traducere în limba italiană de Federico Donatiello, Criterion Editrice, Milano, 2020 – a fost prezentată, alături de traducător, de prof. dr. Dan Octavian Cepraga. Programul a continuat cu lansările unor volume de proză semnate de doi autori din epoci diferite, care au în comun notorietatea dobândită și ca dramaturgi: Matei Vișniec și Ion Luca Caragiale. Despre *Sindrome da panico nella Città dei Lumi* de Matei Vișniec au vorbit Mauro Barindi, traducătorul romanului în italiană, și Dan Octavian Cepraga. Autorul i s-a adresat publicului prezent la lansare printr-o înregistrare difuzată online. *Racconti e schizzi* de Ion Luca Caragiale (ediție îngrijită și Introducere de Adriana Senatore, Cacucci Editore, Bari, 2021) a fost prezentată de cele două traducătoare, Adriana Senatore (înregistrare) și Celestina Fanella, și de Roberto Merlo. Matei Vișniec a fost și protagonist al evenimentului care a încheiat programul zilei de vineri la standul României, de această dată în ipostaza de poet, inclus, alături de Berta Obertynska și Marija Malinokaja, în antologia *Traumaturgie. Tre voci poetiche dell'Europa centro-orientale* (Stilo Editrice, Bari, 2022), prezentată de traducătorii Krystyna Jaworska, Massimo Maurizio și Roberto Merlo. În cea de-a treia zi a Târgului de Carte de la Torino, programul de la standul României a început cu lansarea volumului de memorii și traduceri *Romania. Un viaggio nella memoria* de Ida Garzonio (Rediviva Edizioni, Milano, 2021). Autoarea a evocat, într-un dialog cu Violeta Popescu, contextul social și politic al prime-

lor sale călătorii în România, în anii 1960. Ida Garzonio a realizat primele traduceri în limba italiană ale poemelor lui Tristan Tzara, Nina Cassian, Maria Banuș. A urmat lansarea volumelor acad. Ioan Aurel Pop, *L'identità romena*, trad. Violeta Popescu, și *Dai romani ai romeni. Elogio della la latinita*, trad. Ida Garzonio, ambele publicate la Rediviva Edizioni, Milano, apariții despre care au vorbit Bruno Mazzoni și Cesare Alzati. Discuția a fost moderată de Cristian Luca. Următoarele trei evenimente de la stand au fost dedicate romanelor *Donne di altre dimensioni* de Radu Sergiu Ruba (trad. Giuseppe Munarini, Marinetti Editore, 2019), *La vita comincia venerdì* de Ioana Pârvulescu (trad. Mauro Barindi, volum editat de Bruno Mazzoni, Volland, Roma, 2020) și *Vita e opinioni di Zacharias Lichter* de Matei Călinescu (trad. Bruno Mazzoni, Spider&Fish, Florența, 2021). „Pentru mine, imaginarul este real” a spus Radu Sergiu Ruba, discutând cu prof. Mario Cucca despre raportul dintre imaginație și realitate în condițiile cecității dobândite. *Viața începe vineri* este și o carte „în care am evadat (...) în cea mai frumoasă dintre lumile posibile, un moment de grație în istoria omenirii, dar nu perfect”, a declarat Ioana Pârvulescu, la lansarea la care autoarea i s-au alăturat Mircea Cărtărescu (care semnează postfața romanului), Mauro Barindi, Ilaria Gaspari și Bruno Mazzoni. Romanul lui Matei Călinescu trebuie citit „tongue in cheek”, a spus Mircea Cărtărescu, deoarece este, precum toate romanele postmoderne, o carte palimpsest, în care laturii grave, pline de sens, i se suprapune una ironică și ludică. Alături de Mircea Cărtărescu, la discuție au luat parte Marco Dotti și Bruno Mazzoni. Ziua s-a încheiat la Librăria Trebisonda din Torino cu un omagiu adus unor clasici ai literaturii române: Liviu Rebreanu (*La Ciuleandra și Tutti e due. Enigma di un omicidio*, trad. Alessio Colarizi Graziani și Alina Monica Țurlea, Rediviva Edizioni, Milano), Ioan Slavici (*Il mulino fortunato*, trad. Irina

Țurcanu) și Duiliu Zamfirescu (*La vita in campagna. Tănase Scatiu*, trad. Ingrid Beatrice Coman-Prodan). Traducerile au fost publicate în ultimii doi ani de Rediviva Edizioni din Milano. La eveniment au participat Ioana Gheorghiaș, consul general al României la Torino, Violeta Popescu, Roberto Merlo, Alina Monica Țurlea și Irina Țurcanu. În data de 22 mai, în Sala Albastră a Lingotto Fiere, Mircea Cărtărescu a prezentat publicului ediția în limba italiană a volumului *Solenoid*, o carte despre care spune că este una etică, nu estetică, în care a descris 40 de vise pe care le-a avut cu adevărat și pe care le-a notat în jurnalul său. În cadrul evenimentului, la care au mai participat Bruno Mazzoni și Vanni Santoni, autorul a dezvăluit de asemenea numele și subiectul următoarei cărți, *Theodoros*. Scriitorul Victor Ieronim Stoichiță și-a prezentat, în ultima zi a programului românesc, volumul *Ritorno a Bucarest*, într-o discuție cu prof. Andrea Cortellessa. Cartea autobiografică, scrisă în cheie ficțională, urmărește destinul unei familii în România stalinistă, cu dificultățile și deznădejdele ce-i încearcă pe membrii acesteia. *L'archeologia dell'amore*, o carte în care Cătălin Pavel – arheolog, scriitor și poet – analizează formele de manifestare a iubirii reflectate în artefactele arheologice și în operele de artă antice, a fost prezentată la Standul României de autor, de traducătorul Bruno Mazzoni și de arheologul Silvia Panichi. Ultimul eveniment organizat la standul României a avut ca subiect *La linea della vita*, cel de-al doilea roman al Cristinei Stănescu, jurnalistă italiană cu origini române. Cartea, care descrie soarta unei familii de origine burgheză din România, a fost prezentată de autoare, alături de Roberto Scagno, Ricardo Cavallero și Adrian Niculescu. Din anul 2009, România a participat neîntrerupt la Salonul Internațional de Carte de la Torino, exceptând perioada pandemiei 2020-2021. Sloganul de anul acesta a fost *Cuori Selvaggi / Inimi sălbatice*, târgul dedicat prieteniei, păcii între

popoare și dialogului între culturi fiind vizitat de peste 168.000 de persoane. Participarea României, circumscrisă tematicii generale, s-a concretizat în organizarea unui stand de carte și a unor evenimente literare conexe, dedicate numeroaselor traduceri în limba italiană apărute în perioada 2020-2021, cu accent deosebit pe volumele apărute prin programul Translation and Publication Support (TPS), derulat de Centrul Național al Cărții. Standul național, cu o suprafață de 40 mp, a fost amplasat în centrul Pavilionului 1. Pe durata a cinci zile, au fost organizate manifestări care au avut scopul de a promova relațiile bilaterale în domeniul literaturii, al traducerilor și al politicilor editoriale. Evenimentele conexe, constând în lansări și prezentări de carte, dezbateri literare s-au desfășurat în sălile special amenajate și puse la dispoziție cu titlu gratuit de organizatori (Sala Azzurra, cu 300 de locuri, și Sala Indaco, cu 60 de locuri), la Librăria Trebisonda din Torino (în cadrul programului „Salone Off”, desfășurat de organizatori în spații din afara târgului) sau la standul României; volumele autorilor români publicate în limba italiană în ultimii trei ani au fost expuse și vândute la standul Librăriei Luxemburg din Torino, situat în imediata vecinătate a standului României, care a acceptat să organizeze o bibliotecă dedicată literaturii române publicate în Italia; invitații ediției din 2022 au fost scriitori români ale căror cărți au fost publicate în limba italiană de edituri din Italia recunoscute pe plan național și internațional, traducători specializați în traduceri profesionale din limba română în limba italiană, critici literari, cadre didactice universitare care predau limba și literatura română în universitățile din Italia, publiciști, editori etc. Centrul Național al Cărții a editat, pentru această ediție a Salonului, un catalogul în limba engleză, pentru a promova programele Translation and Publication Support (TPS) și PUBLISHING ROMANIA.

Afișul Târgului de Carte de la Madrid – 27 mai – 12 iunie 2022 ▼

27 mai – 12 iunie / Participarea României la Târgul de Carte de la Madrid, ediția a LXXXI-a, Spania. Târgul de carte de la Madrid a reunit, în Parcul Retiro, 378 de standuri, 423 de expozanți, 4018 autori, care au avut 5881 de sesiuni de autografe, și aproximativ două milioane de vizitatori. Sloganul

Ambasadorul Luca Niculescu alături de Matei Vișniec, la Festival du Livre de Paris – 22-24 aprilie 2022 ▼

Salonul Internațional de Carte de la Torino – 19-23 mai 2022 ▼

Târgul de Carte de la Madrid – 27 mai – 12 iunie 2022 ▼

Salonul Internațional de Carte Bookfest, București – 1-5 iunie 2022 ▼

ediției din acest an a fost „Răsfoiește lumea”. România a fost prezentă la Târgul de Carte de la Madrid cu un stand propriu și un program bogat și variat care a inclus lansări de carte, cele mai noi traduceri în limba spaniolă, întâlniri ale scriitorilor români cu publicul cititor din Spania, mese rotunde, ateliere de traducere și sesiuni de autografe. Participarea românească la Târgul de Carte de la Madrid a fost organizată de Institutul Cultural Român prin reprezentanța de la Madrid și Centrul Național al Cărții, cu sprijinul Ambasadei României în Regatul Spaniei, Asociației Colegiale a Scriitorilor din Spania, al Reprezentanței Comisiei Europene în Spania, al EUNIC Madrid și al Rețelei Bibliotecilor Publice din Comunitatea Madrid. Pe toată durata târgului, au avut loc peste 20 de evenimente literare ai căror invitați – autori contemporani din România – Gabriela Adameșteanu, Magda Cârneci, Gabriel Chifu, Dinu Flămând, Simona Popescu, Ioan Es Pop – și din Spania – George Mihăiță Gane, Ioana Gruia, Corina Oproae, Cătălina Iliescu Gheorghiu, Silvia Marcu –, distinși autori, critici literari, traducători și editori spanioli de renume – au contribuit, printr-un efort de echipă, la promovarea culturii române, cu precădere a literaturii române contemporane traduse în limba spaniolă, la consolidarea și extinderea dialogului româno-spaniol în domeniile literaturii, traducerilor și politicilor editoriale. La standul României au fost disponibile numeroase opere ale unor autori români, traduse în Spania în ultimii ani, multe dintre ele publicate cu sprijinul ICR prin programul Translation and Publication Support, precum și o selecție variată de titluri în limba română, adresate iubitorilor literaturii române de toate vârstele. „A doua ediție a «Dialogurilor Literare Hispano-Române» a fost un exemplu de colaborare susținută între două organizații de autori, precum Uniunea Scriitorilor din România și Asociația Colegială a Scriitorilor din Spania, cu participarea activă a

Institutului Cultural Român. [...] Ioan Es. Pop, Corina Oproae, Magda Cârneci, Gabriela Adameșteanu sau Gabriel Chifu au participat la dezbateri sau au citit poezii alături de Esther Muntañola, Cecilia Quílez, Andrés Catalán, Juana Salabert sau Carlos Fortea. Este încă un pas în împlinirea acordului pe care l-am semnat în mod formal anul trecut și care va avea continuitate, în viitor, în alte activități. S-a demonstrat, de asemenea, că a discuta despre traducere poate fi nu doar foarte interesant din punct de vedere academic sau literar, ci și distractiv”, a declarat Manuel Rico, președintele ACE (Asociația Colegială a Scriitorilor). În premieră, Uniunea Europeană, prin Reprezentanța Comisiei Europene în Spania, a participat la Târgul de Carte de la Madrid în calitate de colaborator instituțional, fiind prezentă cu propriul pavilion, intitulat Europa. ICR, prin intermediul Reprezentanței sale din capitala Spaniei, a organizat la Pavilionul Europa două ateliere de traducere pentru copii, un atelier despre banda desenată și rolul celei de-a noua arte în literatura europeană contemporană, cu ilustratoarea Maria Surducan, precum și o întâlnire a regizorului Radu Muntean cu regizori de film spanioli despre subtila trecere de la cartea scrisă la scenariul de film și subiectele ecranizărilor contemporane. Fiecare eveniment s-a bucurat de prezența traducătorilor literari spanioli Marian Ochoa de Eribe, Corina Oproae, Cătălina Iliescu Gheorghiu, al căror rol în crearea punților de dialog între operele scriitorilor români și cititorii spanioli este esențial. La evenimente au fost prezenți ambasadorul României în Regatul Spaniei, E.S.domnul George Bologan, directoarea Târgului de carte, Eva Orúe, președintele Asociației colegiale a Scriitorilor din Spania, Manuel Rico, și directorul departamentului de carte și lectură al Comunității Madrid, Pedro Valverde Ogallar. O prezență specială a fost participarea doamnei Mercedes Monmany, una dintre cele mai apreciate și respectate perso-

nalități printre criticii literari, jurnalist reputat și o admiratoare a literaturii române.

1-5 iunie / Salonul Internațional de Carte Bookfest, ediția a XV-a, București. Institutul Cultural Român a participat la cea de-a XV-a ediție a Salonului Internațional de Carte Bookfest, în perioada 1-5 iunie, la Complexul Expozițional Romexpo din București. Bookfest este cel mai important salon de carte din România și singurul eveniment al industriei editoriale care a reușit să capete o dimensiune internațională. În 2022, invitatul de onoare al Salonului a fost Japonia. Pe durata celor cinci zile ale Bookfest, ICR a organizat, prin Centrul Național al Cărții, împreună cu Fundația Traduki, cu sprijinul Muzeului Național al Literaturii Române și al Asociației Editorilor din România, evenimentul cu tema „Focus pe literatura română” – ateliere de traducere la București pentru traducătorii de limbă română din cinci țări: Germania, Bulgaria, Serbia, Slovenia, Austria. Au participat Luminița Corneanu (critic literar), Țura Miočinović (traducător, Serbia), Lora Nenkovska (traducătoare, Bulgaria), Aleš Mustar (traducător, Slovenia), Peter Groth (traducător, Germania), Xenia Zarafu (traducător, Germania), Ioana Gruenwald (manager cultural) și Simona Sora (Centrul Național al Cărții). De asemenea, la standul ICR, organizat prin Centrul Național al Cărții, au avut loc lansări de carte ale volumelor publicate la Editura ICR. Astfel, albumul bilingv *Dinu Lipatti – Muzicianul în imagini. The Musician in Pictures* de Mark Ainley a fost prezentat de Ștefan Costache, Monica Isăcescu, Orlando Murrin, fiind lansat și albumul de fotografie *Valahii din oastea lui Napoleon* de Bogdan Iorga. Albumul fotografic bilingv (română și franceză) realizat de artistul vizual Bogdan Iorga, cu o introducere semnată de prof.dr. Adrian Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu”, prezintă, în texte și imagini, reconstituiri istorico-militare ale

războaielor napoleoniene. Tot la standul ICR a avut loc lansarea volumului *My sister from Australia. Past meetings with Irina Petrescu* editat de Magda Mihăilescu. Alături de editoare, despre apariție a vorbit regizorul Laurențiu Damian. Tradusă în limba engleză de Fabiola Popa, cartea-album cuprinde convorbiri între artistă și criticul de film Magda Mihăilescu, scrisori și mărturii ale unor personalități care au marcat viața și cariera Irinei Petrescu – Liviu Ciulei, Mihai Măniuțiu, Dan Nuțu, Virgil Ogășanu – sau ale unor personalități care au cunoscut-o – regizorul Laurențiu Damian, criticii Cristina Corciovescu, Eva Sîrbu, Doina Papp, Marina Spalas. Tot la standul ICR a fost organizată dezbaterea „Literatura română în lume: traducători, editori, cititori”. Tema traducerilor din limba română a fost abordată de Laure Hinckel (traducătoare, Franța) și Ioana Gruenwald (scriitoare, manager cultural), într-o discuție moderată de Simona Sora. Seria evenimentelor s-a încheiat cu lansarea antologiei de teatru în limba engleză *Personality Transfer / Transfer de personalitate* realizată de Alice Georgescu, cu participarea autoarei și a dramaturgului Radu F. Alexandru. Antologia cuprinde o selecție de șase piese de teatru contemporan, propuse de criticul de teatru Alice Georgescu, traduse în limba engleză de Irina Dubsky, Adrian G. Săhlean, Jeremy Lawrence și Catherine Popesco: *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal* de Matei Vișniec, *Gertrude* de Radu F. Alexandru, *Transfer de personalitate* de Dumitru Solomon, *Acești îngeri triști* de D. R. Popescu; *Gluga pe ochi* de Iosif Naghiu și *Iona* de Marin Sorescu.

31 august – 4 septembrie 2022 / Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău, ediția a V-a, Republica Moldova. Institutul Cultural Român a participat, prin Centrul Național al Cărții, la Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău,

proiect consacrat promovării lecturii și cărții românești în Republica Moldova. Ediția 2022 a Salonului Internațional de Carte Bookfest Chișinău a fost realizată sub Înaltul Patronaj al Președintelui României și al Președintei Republicii Moldova și a fost organizată de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Uniunea Editorilor din Republica Moldova, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și Asociația Editorilor din România, beneficiind de susținerea financiară a Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, a Ministerului Culturii din România și Universității de Stat Moldova și de sprijinul Ministerului Culturii din Republica Moldova și al Institutului Cultural Român. La evenimentele organizate la Universitatea de Stat din Chișinău și la Centrul Mediacor au participat scriitorii Constantin Bostan, Petre Crăciun, Dumitru Crudu, Ion Hadârcă, Moni Stănilă, Alexandru Vakulovski și Spiridon Vangheli, istoricul Adrian Cioroianu, academicianul Mihai Cimpoi, criticul literar Lucia Țurcanu și Eugenia Bejan, directoarea Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău.

21-25 septembrie / Târgul Internațional de Carte de la Göteborg, ediția a XXXVIII-a, Suedia. Institutul Cultural Român, prin ICR Stockholm și Centrul Național al Cărții, a organizat și în acest an participarea României la Târgul de Carte de la Göteborg, în perioada 22-25 septembrie. În preambulul manifestării literare de la Göteborg, a avut loc, la 21 septembrie, o întâlnire cu patru poeți europeni la sediul ICR Stockholm: Corina Oproae (România), Krzysztof Siwczyk (Polonia), Vaiva Grainytė (Lituania) și Elsa Aids (Republica Cehă). Întâlnirea a fost moderată de traducătoarea și jurnalista Emi-Simone Zawall. Unul dintre cele mai importante evenimente culturale din spațiul scandinav, Târgul de Carte

de la Göteborg a fost reluat, după doi ani de absență fizică, în contextul pandemiei. Temele ediției au fost schimbările climatice, literatura polițistă și Africa de Sud, în calitate de țară invitată de onoare. O temă suplimentară, cu titlul *Voci din Ucraina*, căreia i-au fost dedicate o serie de evenimente în programul târgului, a fost introdusă ca urmare a evenimentelor recente din plan internațional. Printre invitații români ai acestei ediții s-au aflat Corina Oproae (poetă, traducătoare), Corina Ilea (cercetătoare, artistă vizuală), Arina Stoenescu (editoare, traducătoare, scriitoare), care au participat la evenimentele organizate la diverse scene din cadrul târgului. Din Suedia au fost prezenți scriitori, critici literari, traducători, artiști: Mikael Nydahl (traducător), Maria Lantz (artistă, curatoare, scriitoare), Annina Rabe (critic literar), Bengt Berg (poet, traducător, editor), Taliah Pollack (autoare de literatură pentru copii și tineret). Programul românesc din 2022 a cuprins lansarea unor cărți apărute recent în spațiul suedez, lecturi de poezie, dezbateri pe tema singurătății și a izolării, a crizei climatice și a explorării spațiului. Un eveniment conex din cadrul programului a fost găzduit de prestigiosul Centru Hasselblad din cadrul Muzeului de Artă din Göteborg. În 2022, au fost prezenți peste 82.000 de vizitatori. Standul EUNIC și scenele din cadrul târgului în care s-au desfășurat evenimentele din programul românesc au avut o mare vizibilitate și s-au bucurat de prezența unui public numeros.

23-30 octombrie / Participarea României la Târgul de Carte de la Belgrad, ediția a LXV-a, Serbia. Institutul Cultural Român a participat la cea de-a LXV-a ediție a Târgului Internațional de Carte de la Belgrad, una dintre cele mai semnificative manifestări de profil din sud-estul Europei. Prezența României, ca țară invitată de onoare la această ediție, a fost organiza-

Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău – 31 august – 4 septembrie 2022 ▼

Târgul Internațional de Carte de la Cracovia – 27-30 octombrie 2022

Târgul Internațional de Carte de la Göteborg – 21-25 septembrie 2022 ▼

Târgul Cărților Bune de la Wrocław – 1-4 decembrie 2022 ▼

Prezentarea albumului „Țipoi & Tzipoia. Acasă, în lumea umbrelor noastre” la Târgul de carte Gaudeamus, București – 7-11 decembrie 2022 ▼

tă de Ministerul Culturii în parteneriat cu ICR. Sub motto-ul *Books for Friends*, peste 30 de autori români au fost prezenți la standul României, un spațiu generos și modern, de 210 mp. Au fost expuse noutăți editoriale românești (beletristică, non-ficțiune, cărți pentru copii și tineret, artă) și au avut loc peste 30 de evenimente, la care au participat scriitori, editori, traducători, jurnaliști culturali și profesori universitari din ambele țări. Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Ministerul Culturii din România, a organizat două evenimente cu tema „Dialoguri profesionale. Noutăți în literatura română și sârbă”, care au vizat stimularea traducerilor literare și a colaborărilor editoriale între cele două spații culturale. Cele două reuniuni au fost consacrate beletristicii, non-ficțiunii și literaturii pentru copii și tineret.

27-30 octombrie / Târgul Internațional de Carte de la Cracovia, ediția a XXV-a, Polonia. Târgul Internațional de Carte de la Cracovia, unul dintre cele mai importante evenimente de profil din spațiul polonez și central-european, adună laolaltă scriitori, traducători, critici literari, oameni de cultură, profesioniști din industria cărții – editori, agenți literari, producători de carte electronică și audio, librari și distribuitori de carte. Obiectivul participării ICR, prin Centrul Național al Cărții și ICR Varșovia, la ediția 2022 a fost de promovare a culturii și civilizației românești în străinătate, prin organizarea standului și prezentarea produselor editoriale ale ICR, publicații reprezentative pentru cultura și civilizația românească, precum și a programelor Translation and Publication Support (TPS) și Publishing Romania, derulate de Centrul Național al Cărții. Astfel, la standul de 15 mp, cu două deschideri și grafică personalizată, a fost organizată o expoziție de carte cu 27 de titluri (cărți, cataloage și albume), în limba en-

gleză sau bilingve (română-engleză sau română-franceză), publicate de Editura ICR, și au putut fi cumpărate cele 55 de titluri traduse din limba română în limba polonă, prin programele de finanțare ale Centrului Național al Cărții, care includ dicționare și cărți de interes turistic. În scopul stimulării interesului publicului polonez pentru cărțile românești și al editurilor poloneze pentru abordarea tematicii românești în planul editorial viitor, au fost tipărite materiale promoționale (broșuri și semne de carte) cu noile apariții de carte românească pe piața poloneză și cu volumele aflate în pregătire. Semnele de carte au fost personalizate cu cele mai noi apariții editoriale și informații referitoare la reprezentanța ICR Varșovia (site, rețele de socializare).

1-4 decembrie / Târgul Cărților Bune de la Wrocław, ediția a XXX-a, Polonia. Wrocław Good Books Fair / Târgul Cărților Bune de la Wrocław este, alături de târgurile de carte de la Cracovia și Varșovia, unul dintre cele mai importante și apreciate evenimente de acest gen din Polonia. La cea de-a XXX-a ediție a târgului au participat scriitori, traducători, critici literari, oameni de cultură, profesioniști din industria cărții – editori, agenți literari, producători de carte electronică și audio, librari și distribuitori de carte, totalizând peste 60.000 de vizitatori. Participarea ICR, prin Centrul Național al Cărții și ICR Varșovia, a fost consacrată promovării lecturii și cărții românești în Republica Polonă și s-a concretizat prin organizarea unui stand de carte cu o suprafață de 16 mp, personalizat cu o grafică atrăgătoare și poziționat chiar la intrarea în târg, pentru a oferi o cât mai bună vizibilitate. Standul a permis expunerea a 27 de titluri, cărți, albume și cataloage editate de Editura ICR în limba română, engleză sau franceză, cât și comercializarea celor 55 de titluri traduse din limba româ-

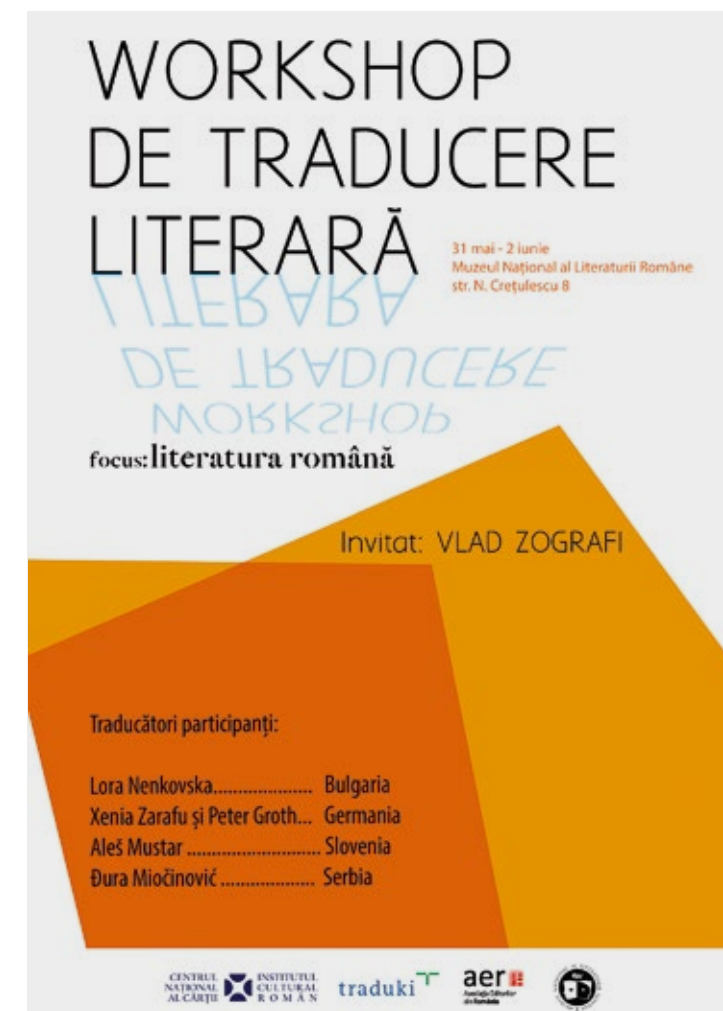
nă în limba polonă prin programele de finanțare ale Centrului Național al Cărții. Vizitatorii au avut astfel ocazia să-și procure de la stand traduceri din filosofia, eseistica și istoriografia românească, cărți cu tematică românească publicate de autori polonezi și cărți de interes turistic. Aici au fost distribuite materialele promoționale, broșurile cu cele mai recente publicații și semnalele editoriale ale anului 2023 și semnele de carte deja prezentate la Târgul internațional de carte de la Cracovia.

7-11 decembrie / Târgul de carte Gaudeamus, ediția a XXIX-a, București. Institutul Cultural Român a participat la Târgul de Carte Gaudeamus Radio România, desfășurat în Pavilionul B2 al Complexului Expozițional ROMEXPO. Pe toată durata târgului, la standul ICR, organizat prin Centrul Național al Cărții, au avut loc lansări ale unor apariții editoriale recente publicate de Editura ICR. Astfel a avut loc prezentarea albumului *Țipoia & Tzipoia, Acasă, în lumea umbrelor noastre*, cu participarea lui George Tzipoia, autorul cărții, și a istoricului de artă Pavel Șușară și cea a *Albumului Centenar PEN*, eveniment la care au fost prezenți Ana Blandiana, președintă de onoare a PEN Clubului Român, Radu Vancu, președintele PEN România, și Mariana Gorczyca, coordonatoarea volumului.

ATELIERE DE TRADUCERI

31 mai – 3 iunie / Atelier de traducere literară „Focus pe literatura română”, București
Muzeul Literaturii din București a găzduit cea de-a patra ediție a workshop-ului de traducere literară „Focus: literatura română”, inițiat de Fundația TRADUKI din Berlin. În 2022,

Afiș Ateliere de traducere literară „Focus pe literatura română”, București, 31 mai – 3 iunie 2022 ▼

evenimentul a fost co-organizat de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, cu sprijinul Muzeului Național al Literaturii Române și al Asociației Editorilor din România. Încă de la prima ediție, proiectul a fost primit cu entuziasm de traducătorii literari din spațiul în care este activă fundația germană – țările din fosta Iugoslavie, România, Bulgaria și

Albania. Formatul celor două zile de workshop este gândit astfel încât să pună „la lucru» traducători și un autor român, recent tradus într-una din limbile țărilor menționate. Pe baza unui fragment ales în prealabil, participanții au ocazia să discute cu autorul invitat despre dificultățile întâmpinate în procesul de traducere. Atelierul oferă una dintre rarele ocazii pentru traducătorii din literatura română de a se cunoaște unii pe alții, de a afla ultimele noutăți în materie de apariții editoriale, de a lua contact direct cu lumea literară ai cărei promotori sunt, fiecare dintre ei, în țara lor. Anul acesta, atelierul l-a avut ca protagonist pe prozatorul Vlad Zografi, cu romanul său *Efectele secundare ale vieții* (Editura Humanitas, 2016) și pe cei cinci traducători participanți: Lora Nenkovska (Bulgaria), Xenia Zarafu și Peter Groth (Germania), Aleš Mustar (Slovenia) și Đura Miočinović (Serbia). În data de 2 iunie, aceștia au participat la prezentarea „Noutăți în literatura română”, susținută de scriitoarea și criticul literar Luminița Corneanu, eveniment conex al workshop-ului de traducere și parte a programului de [evenimente organizate de Institutul Cultural Român în cadrul Salonului Internațional de Carte Bookfest](#).

16-21 noiembrie / Atelierul de traduceri de la Stockholm, ediția a XI-a, Suedia. ICR Stockholm, în parteneriat cu Centrul Național al Cărții (CENNAC) și cu Uniunea Scriitorilor din Suedia (Författarförbundet), au organizat o nouă ediție a atelierului de traduceri, la Stockholm. Scriitorii participanți au fost Lina Ryden Reynolds și David Zimmerman, din Suedia, respectiv Ioana Vintilă și Alexandra Pârvan, din România. Poeta Alexandra Pârvan a colaborat cu David Zimmerman, iar poeta Ioana Vintilă, cu Lina Ryden Reynolds; timp de aproape o săptămână, aceștia și-au tradus reciproc poeziile prin

intermediul limbii engleze. Discuțiile avute s-au concentrat pe semantica cuvintelor și ritmul poeziilor, poezii încercând să redea cât mai precis nuanțele operelor în traduceri pregătite. Rezultatul colaborării a fost prezentat în cadrul unui eveniment organizat la sediul ICR Stockholm în data de 21 noiembrie. Evenimentul a constat într-un recital de poezie, în cadrul căruia poezii au citit atât poeziile în original, cât și traduceri pregătite în timpul atelierului, urmat de o discuție moderată de Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm.

PREMIU

februarie – martie /

Premiul Uniunii Europene pentru Literatură

Institutul Cultural Român a organizat, în 2022, juriul național al Premiului Uniunii Europene pentru Literatură. Înființat în 2009, la inițiativa Comisiei Europene, și finanțat prin programul Europa Creativă, Premiul Uniunii Europene pentru Literatură (EUPL) urmărește să sprijine prozatoarele și prozatorii în curs de afirmare („outstanding emerging fiction

writers”), atrăgând atenția deopotrivă asupra lor și asupra diversității culturale a Uniunii. În 2022, fiecare țară din UE a fost invitată să nominalizeze un prozator sau o prozatoare emergent/ă. Juriul final, compus din șapte jurați europeni, selectați de Consorțiul Premiului European pentru Literatură, a anunțat laureatul în data de 21 aprilie. La invitația Institutului Cultural Român, juriul responsabil cu nominalizarea unui scriitor român care să îndeplinească toate aceste condiții a fost compus din Ruxandra Cesereanu, Bogdan Crețu și Radu Vancu. Panorământ producția de proză din ultimele 18 luni și aplicând criteriile eliminatorii, juriul național a reținut pe lista scurtă următoarele cinci romane: Irina Georgescu Groza, *Exodul mieilor* (Editura Nemira); Raluca Nagy, *Teo de la 16 la 18* (Editura Nemira); Andreea Răsuceanu, *Vântul, duhul, suflarea* (Editura Polirom); Oleg Serebrian, *Pe contrasens* (Editura Cartier); Sebastian Siffert, *Copia carbon* (Editura Humanitas) și a decis ca scriitoarea Raluca Nagy, cu romanul *Teo de la 16 la 18* (Editura Nemira, 2021), să fie candidatul român la Premiul Uniunii Europene pentru Literatură (European Union Prize for Literature / EUPL). În data de 20 aprilie, scriitorul Radu Vancu, președintele PEN România și președintele juriului Premiului Uniunii Europene pentru Literatură 2022, organizat în România de Institutul Cultural Român, a susținut, în fața juriului european, nominalizarea României la EUPL, romanul *Teo de la 16 la 18* de Raluca Nagy. Toți autorii nominalizați au beneficiat de promovare pe o scenă europeană, ajungând astfel la un public mai larg, internațional, precum și pentru a intra în conexiune cu cititori din afara granițelor lor lingvistice și naționale. EUPL este organizat de un Consorțiu de asociații care cuprinde Federația Editorilor Europeni (FEP) și Federația Difuzorilor de Carte Europeni și Internaționali (EIBF), cu sprijinul Comisiei Europene.

23 octombrie / Premiul Institutului Cultural Român pentru

Marian Ochoa de Eribe și Eta Hrubaru: Premiul Institutului Cultural Român pentru cea mai bună traducere a unei cărți din literatura română, decernat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași (FILIT) ▼

cea mai bună traducere a unei cărți din literatura română, decernat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași (FILIT)

Premiul Institutului Cultural Român pentru cea mai bună traducere a unei cărți din literatura română a fost acordat traducătoarelor Marian Ochoa de Eribe și Eta Hrubaru, pentru ediția în limba spaniolă a volumului *Antologie de poezie* de Mircea Cărtărescu. Premiul a fost decernat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași, la 23 octombrie, pe scena Teatrului „Vasile Alecsandri” din Iași. Juriul reunit de Institutul Cultural Român pentru a alege volumul premiat a fost alcătuit din Alina Cantacuzino, traducătoare și manager cultural, Bogdan Crețu, scriitor și critic literar și Bogdan Ghiu, scriitor și traducător. Evaluatorii au realizat selecția dintr-o listă inițială de 60 de traduceri, publicate în 2021, cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin programul Translation and Publication Support (TPS).

PROGRAMELE DE SUSȚINERE A TRADUCERILOR TRANSLATION AND PUBLICATION SUPPORT PROGRAMME (TPS) & PUBLISHING ROMANIA

Programul Translation and Publication Support (TPS) se adresează editorilor străini interesați de traducerea și publicarea autorilor români și funcționează după modelul programelor similare derulate de instituții consacrate din Europa și din lume. Prin programul lansat în anul 2006, au fost sprijinite până acum aproximativ 850 de titluri, printre beneficiarii sprijinului acordat de Institutul Cultural Român numărându-se edituri străine dintre cele mai prestigioase din spații lingvistice diverse.

Lansat în anul 2007, PUBLISHING ROMANIA este un program de finanțare a proiectelor editoriale destinate promovării culturii române scrise în străinătate. Programul este structurat pe două secțiuni, cu obiective și criterii specifice de selecție a proiectelor. Secțiunea 1 se adresează editurilor și instituțiilor străine interesate să publice albume și / sau cărți dedicate culturii române care se înscriu într-unul dintre domeniile: istorie, istoria gândirii și filosofiei, istoria artelor și culturii, istoria literaturii, patrimoniu cultural, lingvistică, monografii despre autori români. Secțiunea 2 a programului are drept scop promovarea în mass-media internațională a creațiilor românești de valoare și încurajarea apariției sau dezvoltării unor publicații academice dedicate studiilor românești sau care conțin articole, interviuri sau cercetări referitoare la cultura, societatea și istoria României, constituind astfel o platformă de dialog pentru specialiștii din domeniu. Secțiunea se adresează publicațiilor în limbi străine care doresc să editeze suplimente și numere tematice, precum și editorilor de

reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești.

În anul 2022, cu finanțarea Institutului Cultural Român, prin programele TPS & PUBLISHING ROMANIA, derulate de Direcția Centrul Național al Cărții, au apărut următoarele traduceri din opere aparținând autorilor români:

- **Copilăria lui Kaspar Hauser** de Bogdan-Alexandru Stănescu, traducere în limba maghiară, editura JELENKOR KIADO, Ungaria
- **Moara cu noroc** de Ioan Slavici, traducere în limba italiană, editura REDIVIVA EDIZIONI, Italia
- **Buzunarul cu pâine. Caii la fereastră. Păianjenul în rană** de Matei Vișniec, traducere în limba spaniolă, editura PUBLICACIONES UNIVERSITAT DE VALENCIA, Spania
- **Casa cu geamurile portocalii și alte proze scurte** de Ion Minulescu, traducere în limba spaniolă, editura BALTICA EDITORIAL, Spania
- **Inocenții** de Ioana Pârvulescu, traducere în limba germană, editura PAUL ZSOLNAY VERLAG, Austria
- **Arheologia iubirii** de Cătălin Pavel, traducere în limba franceză, editura SAS DU MOULIN/EDITIONS DE LAUBE, Franța
- **Întâmplări în irealitatea imediată** de Max Blecher, traducere în limba portugheză, editura LETRAS ERRANTES, Portugalia
- **Orbitor. Vol. I. Aripa stângă** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba portugheză, editura LETRAS ERRANTES, Portugalia
- **Jocurile Daniei** de Anton Holban, traducere în limba bulgară, editura SVETLANA YANCHEVA, Bulgaria
- **Poemele luminii** (antologie poetică) de Lucian Blaga, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL PRE-TEXTOS, Spania
- **Album monografic Bogdan Vlăduță**, coord. Doina Talmann, traducere în limbile germană și engleză, editura K-WEST VERLAG, Germania
- **Album monografic** Constantin Flondor, coord. Doina Tal-

Traduceri din opere aparținând autorilor români în anul 2022 ▼

mann, traducere în limbile germană și engleză, editura K-WEST VERLAG, Germania

• Album *Feminismul intersecțional și arta contemporană*, coord. Doina Talmann, traducere în limbile germană și engleză, editura K-WEST VERLAG, Germania

• *Primăvara la Praga* de Dinu Flămând, traducere în limba spaniolă, editura VISOR LIBROS, Spania

• *Nostalgia* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba greacă, editura KASTANIOTIS EDITIONS, Grecia

• *Donna Alba* de Gib Mihăescu, traducere în limba macedoneană, editura MAKEDONIKA LITERA DOOEL, Macedonia de Nord

• *Mâța Vinerii* de Doina Ruști, traducere în limba engleză, editura NEEM TREE PRESS, Marea Britanie

• *Arheologia iubirii* de Cătălin Pavel, traducere în limba italiană, editura NEO EDIZIONI SNC, Italia

• *Romanul adolescentului miop* de Mircea Eliade, traducere în limba sârbă, editura GEOPOETIKA IZDAVASTVO, Serbia

• Album *Brâncuși, un artiste en quête de la chose vraie*, coord. Doina Lemny, traducere în limba franceză, editura EDITIONS GOURCUFF GRADENIGO, Franța

• *Mansardă la Paris cu vedere spre moarte* de Matei Vișniec, traducere în limba italiană, editura CRITERION EDITRICE, Italia

• *Cabaretul Dada* de Matei Vișniec, traducere în limba italiană, editura CRITERION EDITRICE, Italia

• *Așteptând ceasul de apoi* de Dinu Pillat, traducere în limba italiană, editura CASA EDITRICE BOSE GIESSE, Italia

• *Moartea cotidiană* de Dinu Pillat, traducere în limba italiană, editura CASA EDITRICE BOSE GIESSE, Italia

• *Me como mis versos* de Angela Marinescu și Ioan Es. Pop, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL ESCARABAJO, Columbia

• *Solenoid* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba daneză,

editura SKJODT & PALOMAR, Danemarca

• *Variațiuni pe o temă dată* de Ana Blandiana, traducere în limba germană, editura POP-VERLAG, Germania

• *Jocul de-a vacanța. Ultima oră. Steaua fără nume* de Mihail Sebastian, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL FUNDAMENTOS, Spania

• *Gaudeamus* de Mircea Eliade, traducere în limba sârbă, editura GEOPOETIKA IZDAVASTVO, Serbia

• *Îmi mănânc versurile* (antologie poetică) de Angela Marinescu, traducere în limba catalană, editura GODALL EDICIONS, Spania

• *Cartea lui Mircea. Canal* de Ovidiu Genaru, traducere în limba franceză, la editura LA TRADUCTIÈRE, Franța

• *Le faux Dimitrie/Falsul Dimitrie* (antologie poetică) de Dumitru Crudu, traducere în limba franceză, editura LA TRADUCTIÈRE, Franța

• *Oul și sfera* de Nichita Stănescu, traducere în limba franceză, editura LA TRADUCTIÈRE, Franța

• *Inimi cicatrizate* de Max Blecher, traducere în limba greacă, editura LOGGIA, Grecia

• *Copilăria lui Kaspar Hauser* de Bogdan-Alexandru Stănescu, traducere în limba bulgară, editura JANET 45 PRINT & PUBLISHING, Bulgaria

• *Melancolia* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba germană, editura PAUL ZSOLNAY VERLAG, Austria

• *Vizuina luminată* de Max Blecher, traducere în limba engleză, editura TWISTED SPOON PRESS, Republica Cehă

• *Viața de probă* (antologie poetică) de Dinu Flămând, traducere în limba cehă, editura NAKLADATELSTVI PETR STENGL, Republica Cehă

• *Ruletistul* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba estonă, editura KULTUURILEHT/ LOOMINGU RAAMATUKOGU, Estonia

• *La poesía del siglo XX en Rumania. Antología esencial* de

Corina Oproae și Ion Pop (coord.), traducere în limba spaniolă, editura VISOR LIBROS, Spania

• *Grădini austere* de Aura Christi, traducere în limba maghiară, editura AB ART KIADO, Ungaria

• *Solenoid* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba neerlandeză, editura BE BEZIGE BIJ, Țările de Jos

• *Dumnezeu ține întreg universul pe degetul său mic* de Daniel Bănuțescu, traducere în limba maghiară, editura AB ART KIADO, Ungaria

• *Dying for Ideas* de Costică Brădățan, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL ANAGRAMA, Spania

• *Solenoid* de Mircea Cărtărescu, traducere în limba engleză, editura DEEP VELLUM PUBLISHING, SUA

• *Femeia de ciocolată* de Gib Mihăescu, traducere în limba spaniolă, editura BALTICA EDITORIAL, Spania

• *Concert din muzică de Bach* de Hortensia Papadat-Bengescu, traducere în limba engleză, editura HISTRIA BOOKS, SUA

• *Negrissimo* de Liliana Corobca, traducere în limba sârbă, editura ALBATROS PLUS, Serbia

• *Maitreyi* de Mircea Eliade, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL DELIRIO, Spania

• *Calomniile mitologice* (volum antologic) de Octavian Paler, traducere în limba bulgară, editura GEA LIBRIS, Bulgaria

• *O beție cu Marx* (antologie de poezii) de Mircea Dinescu, traducere în limba bulgară, editura GEA LIBRIS, Bulgaria

2022	CREDITE DE ANGAJAMENT	CREDITE BUCETARE
Buget inițial	32.576	32.576
Sponsorizare I	+192	+192
Rectificare bugetară – august	+1.692	+1.692
Rectificare bugetară – noiembrie	-3.700	-3.700
Sponsorizare II	46	46
Disponibilizare – Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului	-436	-436
Buget final 2022	30.370	30.370

EDITURA ICR ȘI PUBLICAȚIILE

Editura ICR și-a asumat, și prin volumele editate în 2022, misiunea Institutului Cultural Român de promovare a culturii și civilizației naționale în țară și în afara granițelor, de creștere a vizibilității valorilor culturale românești în lume, precum și strategia de bază a ICR în care una dintre direcțiile prioritare se referă la sprijinirea și mai buna cunoaștere a diferitelor forme artistice (literatură, memorii, arte vizuale) aparținând artiștilor din exil. Titlurile cuprinse în programul Editurii ICR au corespuns, în acești ani, preocupării de a promova patrimoniul cultural românesc în lume, prin editarea unor lucrări de referință din domeniile literaturii, artelor plastice, teatrului, muzicii, istoriei, religiei, sociologiei etc. Unele proiecte editoriale au fost realizate în parteneriat cu instituții de cultură precum Academia Română sau în colaborare cu reprezentanțe ale ICR din străinătate, cu Societatea de Cultură Macedo-Română, Club PEN România, VISARTA sau Muzeul Național de Artă Contemporană.

Editura ICR a publicat, în anul 2022, următoarele lucrări:

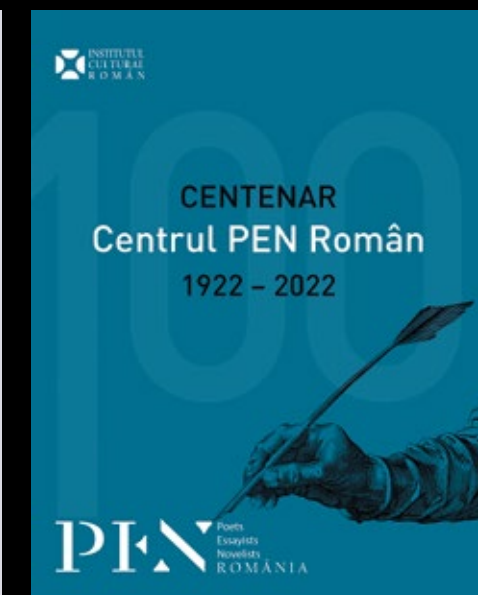
1. George Tzipoia – *Țipoia & Tzipoia, Acasă, în lumea umbrelor noastre* (album monografic prezentând istoria familiei Țipoia);
2. Alexandru Panaitescu (coord.), *Ioana Grigorescu – The Path of Sincerity* (album monografic de arhitectură, în limba engleză);
3. Alice Georgescu, *Personality Transfer* (antologie de teatru contemporan în limba engleză – vol. I);
4. Magda Cârneci, *Visual Arts in Romania 1945-1989. With an Addendum 1990-2020* (volum ilustrat ce analizează raportul dintre sfera puterii și sfera artistică de-a lungul întregii perioade comuniste, propunând o viziune sintetică, în care istoria artei se îmbină cu politologia și sociologia);
5. Ion M. Anghel (coord.), *Romania's Diplomacy after the Great Union of 1918* (lucrare din cadrul protocolului de colaborare semnat între ICR și Academia Română);
6. Dr. Adina Berciu-Drăghicescu, Dr. Florin C. Stan, Dan Talos, *Românii din Peninsula Balcanică în documente din arhiva diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe (1921-1972)*;
7. *The Power of Art: Artists, Propaganda and Politics from Late Antiquity to the Contemporary Age* (volum ce cuprinde cercetările științifice ale invitaților la conferința internațională omonimă organizată, în 2019, la Universitățile degli Studi di Perugia, de Accademia di Romania din Roma, în colaborare cu Universitatea din Perugia, Universitatea din București, cu sprijinul Institutului Cultural Român);
8. *Ephemeris dacoromana* (publicație editată împreună cu Accademia di Romania, fondată în anul 1923 de primul director al Școlii Române din Roma, Vasile Pârvan, un mijloc caracteristic de promovare a dimensiunilor europene ale culturii române);
9. *Antidote to boredom. Best of today's Romanian Literature* (catalog în limba engleză de promovare a operelor unor au-

10. *Antidote contre l'ennui. Le meilleur de la littérature roumaine actuelle* (catalog în limba franceză de promovare a operelor unor autori români contemporani și a programelor Translation and Publication Support și PUBLISHING ROMANIA, derulate de ICR, prin Centrul Național al Cărții, la diferite târguri internaționale de carte);
 11. Vlad Basarab, *Tracing Memory* (albumul este rezultatul unei mai ample inițiative culturale – cuprinzând instalații, sculptură, video, performance – derulată în ultimii ani în diverse spații: Creative Arts Center, West Virginia University; Warwick Arts Centre; centre de artă contemporană din Berlin, Varna, Colorado, ICR New York; Bienala Internațională NCECA – Rhode Island; Pittsburgh Center for the Arts; Muzeul de Artă Brukenthal din Sibiu);
 12. Magda Mihăilescu, *My Sister from Australia. Past Meetings with Irina Petrescu*;
 13. Emil Țîrcomnicu și Cătălin Alexa, „*Lecturi vizuale*” *etnologic la românii din Bulgaria*;
 14. *Centenar Centrul PEN Român 1922-2022* (album coordonat de Mariana Gorczyca);
 15. Revista *Glasul Bucovinei* nr. 1-4 /2021-2022 (revistă de cultură pentru și despre românii din nordul Bucovinei);
 16. Revista *Lettre Internationale* nr. 114-115 (număr dublu, realizat după o pauză de un an)
- Sumarul *Lettre Internationale* a cuprins textele a aproximativ treizeci și cinci de autori, români și străini, și ilustrații semnate de artiști români și străini, clasici și contemporani. Din acest sumar au făcut parte secțiuni devenite deja tradiționale, acoperind aria largă a culturii, cu aspecte reprezentative

Alexandru Panaitescu (coord.),
Ioana Grigorescu – *The Path of Sincerity* ▼

Centenar Centrul PEN Român 1922-2022 ▼

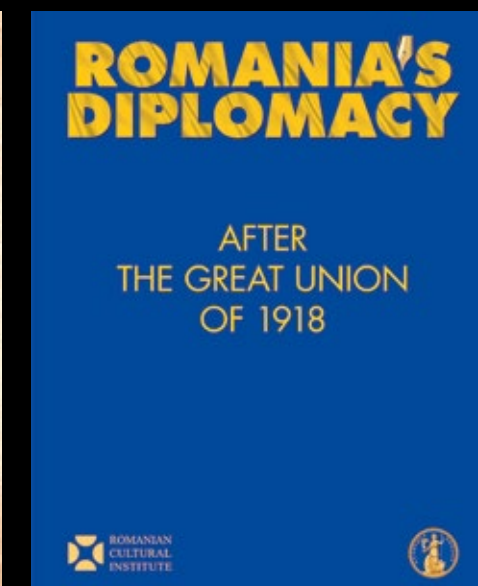
Alice Georgescu, *Personality Transfer* ▼

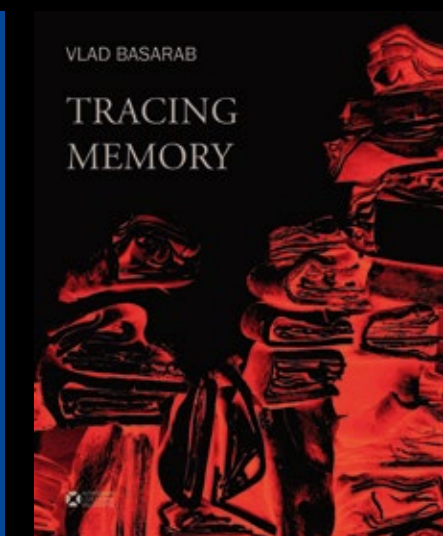
George Tzipoia – *Țipoia & Tzipoia. Acasă, în lumea umbrelor noastre* ▼

Ion M. Anghel (coord.), *Romania's Diplomacy after the Great Union of 1918* ▼

Vlad Basarab, *Tracing Memory* ▼

pentru timpul prezent, cum ar fi dispariția reginei Elisabeta a II-a, analizată în amplul context al evenimentelor sociale și politice, dar și cu problematici ale istoriei culturale mondiale. O secțiune aparte a fost dedicată situației din Ucraina, analizată, din punctul de vedere al ideilor, de către istorici de renume internațional precum Jacques Rupnik și Georges Nivat. Secțiunea „Idei literare” a reunit, printre altele, eseuri semnate de Ian McEwan (despre responsabilitatea scriitorilor în perioade de criză) și Fulgencio Martinez (despre arta lui Max Blecher). Domeniile analizate de colaboratorii revistei sunt politica, economia, sociologia, arta în diversele ei forme de manifestare. În secțiunea „Biblioteca *Lettre Internationale*” au fost publicate fragmente din cele mai noi romane ale scriitorilor Anthony Doerr, Benjamín Labatut, Paul Kawczak, Florin Chirculescu, cât și un fragment din romanul *Ploaia*, al scriitorului Theodor Cazaban, așa cum a fost descris prin corecturile și completările autorului. Copertele revistei au reprodus lucrări de Mircea Muntenescu, despre arta căruia se regăsește în paginile revistei ultimul eseu semnat de regretata Iolanda Malamen.

DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMICĂ

RAPORT PRIVIND EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETARE ANGAJATE PENTRU PERIOADA 01.01.2022 – 31.12.2022

Potrivit Legii nr. 356 din 11 iulie 2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român*) – republicată, bugetul Institutului se elaborează pe bază de programe. Cheltuielile curente și de capital ale Institutului se finanțează integral de la bugetul de stat.

Conform prevederilor din Legea contabilității nr. 82/1991 și din Legea privind finanțele publice, nr. 500/2002, republicate, cu modificările și completările ulterioare, Institutul Cultural Român întocmește situații financiare anuale, însoțite de „Declarația de conformitate”, ce se depun la Ministerul Finanțelor, în termen de 50 zile de la închiderea exercițiului financiar.

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, în anul 2022, pentru Institutul Cultural Român, prin Legea bugetului de stat nr. 317/2021, pe surse de finanțare, au fost în valoare totală de:

<i>creditele de angajament</i>	32.856 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	32.856 mii lei

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, de la bugetul de stat, au fost în valoare de:

<i>creditele de angajament</i>	32.576 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	32.576 mii lei

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, pentru activități finanțate integral din venituri proprii, au fost în valoare de:

<i>creditele de angajament</i>	280 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	280 mii lei

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022, creditele de angajament și creditele bugetare au fost majorate cu suma de 1.692 mii lei.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 160/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022, creditele de angajament și creditele bugetare au fost diminuate cu suma de 3.700 mii lei.

În conformitate cu prevederile art. 54 din Legea nr. 500/2002 cu modificările și completările ulterioare, instituția noastră a dispus disponibilizarea la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a sumei de 436 mii lei, urmare a analizei contului de execuție la data de 09.12.2022.

Astfel, creditele de angajament și creditele bugetare aprobate la finele perioadei de raportare au fost de 30.370 mii lei, după cum urmează:

Din creditele bugetare anuale aprobate la finele perioadei de raportare, în valoare de 30.370 mii lei, plățile efective realizate prin trezorerie la data de 31.12.2022 au fost în sumă de 29.717 mii lei, reprezentând 97,85% din valoarea totală a creditelor bugetare definitive aprobate pentru anul 2022.

La Titlul I „Cheltuieli de personal”, cod indicator 6701 10, creditele bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2022 au fost de 14.056 mii lei, iar plățile efectuate au fost de 13.985 mii lei, reprezentând o execuție de 99,49%.

Titlul I „Cheltuieli de personal” cuprinde următoarele articole bugetare:

Cheltuieli salariale în bani:

- salarii de bază
- sporuri pentru condiții de muncă
- drepturi de delegare (cheltuieli cazare și diurnă)
- alocații pentru locuință
- indemnizații de hrană

Cheltuieli salariale în natură:

- vouchere de vacanță

Contribuții:

- contribuția asiguratorie pentru muncă

La Titlul II „Bunuri și servicii”, cod indicator 6701 20, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2022 de 13.813 mii lei, plățile efectuate au fost de 13.271 mii lei, reprezentând o execuție de 96,08%.

Titlul II „Bunuri și servicii”, cod indicator 6701 20 cuprinde următoarele articole bugetare:

- cheltuieli administrative (materiale curățenie, apă, energie, carburanți, piese de schimb, poștă, internet, furnituri de birou);
- obiecte de inventar;
- cheltuieli deplasări interne (bilete avion, combustibil, bilete tren, etc.)
- cheltuieli deplasări externe (bilete avion, combustibil, bilete tren etc.)

- cheltuieli pregătire profesională;
- consultanță;
- protecția muncii;
- protocol;
- chirii (sediul str. Biserica Amzei);
- cheltuieli proiecte (taxe, chirii, onorarii, traduceri, subtitrări etc.);
- alte cheltuieli cu bunuri și servicii.

În cadrul acestui titlu, la articolul bugetar 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, din valoarea creditelor bugetare definitive în valoare de 9.337 mii lei, plățile efectuate au fost în suma de 9.073 mii lei, reprezentând o execuție de 97,18%. Din acest articol bugetar se finanțează proiectele culturale.

La Titlul XI „Alte cheltuieli”, cod indicator 6701 59, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2022 de 2.291 mii lei, plățile efectuate au fost de 2.251 mii lei, reprezentând o execuție de 98,27%. Din acest titlu se finanțează proiectele cu caracter științific și social cultural (TPS și Publishing România) și bursele.

Titlul XI „Alte cheltuieli” cod indicator 6701 59 cuprinde următoarele articole bugetare:

59.01 – burse

59.17 – despăgubiri civile

59.22 – TPS și PUBLISHING ROMANIA

59.40 – sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate

La Titlul XIII „Active nefinanciare”, cod indicator 6701 70, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2022 de 210 mii lei, plățile efectuate au fost de 209 mii lei, reprezentând o execuție de 99,75%.

Titlul XIII „Active nefinanciare” cod indicator 6701 70 cuprinde

următoarele articole bugetare:

- Mașini, echipamente și mijloace de transport;
- Alte active fixe;

Institutul Cultural Român este principala instituție publică din România care promovează valorile culturii și civilizației naționale în afara granițelor. Creșterea vizibilității valorilor culturale românești în lume constituie scopul activităților desfășurate de Institutul Cultural Român. Strategia 2022-2026 a Institutului Cultural Român reliefează direcțiile de acțiune și programele desfășurate de Institutul Cultural Român, ca modalitate complementară de atingere a obiectivelor strategice ale României.

Cele trei Programe pentru care creditele bugetare inițiale totale au fost de 11.670 mii lei, ajungând, urmare a rectificărilor bugetare din lunile august și noiembrie 2022, la credite bugetare definitive totale de 11.369 mii lei, sunt:

1. Programul 423 – „Educație-învățământ; Acordarea de burse pentru studii în țară și străinătate, de premii și diplome” se desfășoară în parteneriat cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, având ca obiectiv acordarea de burse, introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, ocazia de a lucra într-un mediu artistic internațional, burse pentru perfecționarea traducătorilor nativi în vederea editării și difuzării în limbi străine a autorilor români. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de 400 mii lei, ajungând la credite bugetare definitive de 395 mii lei, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de 394 mii lei, ceea ce reprezintă o execuție de 99,79%.

2. Programul 424 – „Acțiuni de promovare a culturii, științei și civilizației românești; Activitate editorială” se desfășoară

în parteneriat cu instituții publice și organizații neguvernamentale, asociații profesionale, etnice sau religioase, persoane fizice din țară și străinătate, având ca obiectiv promovarea și protejarea culturii și civilizației naționale în țară și străinătate, editarea unor lucrări de referință în domeniile literaturii, artei, istoriei ale autorilor români și din diaspora, editarea unor reviste și publicații în limba română sau în limbi străine, și organizarea de târguri și expoziții de carte. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de 8.268 mii lei, ajungând la credite bugetare definitive de 9.337 mii lei, iar plățile efectuate au fost în valoare de 9.073 mii lei, ceea ce reprezintă o execuție de 97,18%.

3. Programul 587 „Promovarea culturii scrise” se desfășoară în parteneriat cu editori din țară și străinătate, instituții de cultură din țară și străinătate, traducători având ca obiectiv traducerea și editarea autorilor români pe piața internațională de carte, publicarea și difuzarea în lume a operelor relevante pentru cultura românească, de larg interes pentru publicul din străinătate. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de 2.927 mii lei, creditele bugetare definitive au fost de 1.637 mii lei, iar plățile efectuate au fost în valoare de 1.637 mii lei, ceea ce reprezintă o execuție de 100%.

Plățile totale efectuate la 31 decembrie 2022 pentru cele trei Programe ale Institutului Cultural Român au fost de 11.104 mii lei, la credite bugetare definitive totale de 11.369 mii lei, ceea ce reprezintă un grad de realizare din totalul proiectelor de 97,67%.

INFORMAȚII PRIVIND POLITICILE CONTABILE ADOPTATE ÎN INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Contabilitatea Institutului Cultural Român este organizată și condusă în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ul-

terioare și ale Ordinului nr. 596/2023 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2022 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice.

CONTUL DE EXECUȚIE –CHELTUIELI (ANEXA 7)

Denumire indicator	Cod indicator	Credite de angajament		Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
		inițiale	definitive	inițiale	definitive					
	B	1	2	3	4	5	6	7	8=6-7	9
TOTAL CHELTUIELI (01+70+79+82+85)	1	32.576.000	30.370.000	32.576.000	30.370.000	28.938.160	28.938.160	28.938.160	0	29.373.094
CHELTUIELI CURENTE (10+20+30+40+50+51+55+56+57+59+65)	01	32.326.000	30.160.000	32.326.000	30.160.000	29.507.395	29.507.395	29.507.395	0	29.304.383
TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10.01+10.02+10.03)	10	14.400.000	14.056.000	14.400.000	14.056.000	13.985.003	13.985.003	13.985.003	0	13.860.912
Cheltuieli salariale în bani (cod 10.01.01 la 10.01.17+10.01.30)	10.01	13.918.000	13.585.000	13.918.000	13.585.000	13.517.572	13.517.572	13.517.572	0	13.391.428
Salarii de bază	10.01.01	11.930.000	11.654.000	11.930.000	11.654.000	11.612.740	11.612.740	11.612.740	0	11.471.286
Sporuri pentru condiții de muncă	10.01.05	1.300.000	1.135.000	1.300.000	1.135.000	1.129.264	1.129.264	1.129.264	0	1.140.896
Indemnizații de delegare	10.01.13	213.000	343.000	213.000	343.000	328.466	328.466	328.466	0	330.494
Alocații pentru transportul la și de la locul de muncă	10.01.15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alocații pentru locuințe	10.01.16	45.000	45.000	45.000	45.000	41.629	41.629	41.629	0	41.630
Indemnizații de hrană	10.01.17	430.000	408.000	430.000	408.000	405.473	405.473	405.473	0	407.122
Cheltuieli salariale în natură (cod 10.02.01 la 10.02.06+10.02.30)	10.02	182.000	182.000	182.000	182.000	181.250	181.250	181.250	0	181.250
Vouchere de vacanță	10.02.06	182.000	182.000	182.000	182.000	181.250	181.250	181.250	0	181.250
Contribuții (cod 10.03.01 la 10.03.08)	10.03	300.000	289.000	300.000	289.000	286.181	286.181	286.181	0	288.234
Contribuții de asigurări sociale de stat	10.03.01	0	0	0	0	0	0	0	0	951
Contribuții de asigurări de șomaj	10.03.02	0	0	0	0	0	0	0	0	31
Contribuții de asigurări sociale de sănătate	10.03.03	0	0	0	0	0	0	0	0	321
Contribuții de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale	10.03.04	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Contribuția asiguratorie pentru muncă	10.03.07	300.000	289.000	300.000	289.000	286.181	286.181	286.181	0	286.921
TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII (cod 20.01 la 20.30)	20	14.400.000	13.813.000	14.400.000	13.813.000	13.270.935	13.270.935	13.270.935	0	13.220.117
Bunuri și servicii (cod 20.01.01 la 20.01.08+20.01.30)	20.01	2.835.000	1.735.000	2.835.000	1.735.000	1.535.813	1.535.813	1.535.813	0	1.431.485
Furnituri de birou	20.01.01	88.000	84.000	88.000	84.000	83.696	83.696	83.696	0	37.499
Materiale pentru curățenie	20.01.02	5.000	1.000	5.000	1.000	0	0	0	0	1.014
Încalzit, iluminat și forța motrică	20.01.03	1.215.000	325.000	1.215.000	325.000	251.927	251.927	251.927	0	276.707
Apa, canal și salubritate	20.01.04	44.000	34.000	44.000	34.000	26.603	26.603	26.603	0	27.051
Carburanți și lubrifianți	20.01.05	43.000	24.000	43.000	24.000	21.573	21.573	21.573	0	28.799
Piese de schimb	20.01.06	16.000	6.000	16.000	6.000	5.343	5.343	5.343	0	2.430

	Poșta, telecomunicații, radio, tv, internet	20.01.08	166.000	108.000	166.000	108.000	78.674	78.674	78.674	0	83.486
	Materiale și prestări servicii cu caracter funcțional	20.01.09	37.000	42.000	37.000	42.000	40.656	40.656	40.656	0	40.943
	Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	20.01.30	1.221.000	1.111.000	1.221.000	1.111.000	1.027.341	1.027.341	1.027.341	0	933.556
Reparatii curente		20.02	1.803.000	1.455.000	1.803.000	1.455.000	1.450.831	1.450.831	1.450.831	0	1.451.476
Bunuri de natura obiectelor de inventar (cod 20.05.01+20.05.03+20.05.30)		20.05	71.000	37.000	71.000	37.000	36.223	36.223	36.223	0	-3.943
	Alte obiecte de inventar	20.05.30	71.000	37.000	71.000	37.000	36.223	36.223	36.223	0	-3.943
Deplasari, detasari, transferari (cod 20.06.01+20.06.02)		20.06	38.000	195.000	38.000	195.000	170.516	170.516	170.516	0	162.528
	Deplasări interne, detașări, transferări	20.06.01	8.000	63.000	8.000	63.000	53.076	53.076	53.076	0	47.178
	Deplasări în străinătate	20.06.02	30.000	132.000	30.000	132.000	117.440	117.440	117.440	0	115.350
Carti, publicatii si materiale documentare		20.11	10.000	13.000	10.000	13.000	11.340	11.340	11.340	0	11.340
Consultanță și expertiză		20.12	300.000	280.000	300.000	280.000	276.886	276.886	276.886	0	240.135
Pregătire profesională		20.13	276.000	24.000	276.000	24.000	19.791	19.791	19.791	0	20.681
Protecția muncii		20.14	49.000	42.000	49.000	42.000	19.960	19.960	19.960	0	15.640
Alte cheltuieli (cod 20.30.01 la 20.30.04+20.30.06 la 20.30.09+20.30.30)		20.30	9.018.000	10.032.000	9.018.000	10.032.000	9.749.575	9.749.575	9.749.575	0	9.890.775
	Protocol și reprezentare	20.30.02	24.000	19.000	24.000	19.000	12.131	12.131	12.131	0	14.602
	Prime de asigurare non-viață	20.30.03	21.000	21.000	21.000	21.000	16.980	16.980	16.980	0	17.036
	Chirii	20.30.04	700.000	650.000	700.000	650.000	642.903	642.903	642.903	0	644.702
	Fondul Presedintelui/Fondul conducătorului instituției publice	20.30.07	5.000	5.000	5.000	5.000	4.128	4.128	4.128	0	2.227
	Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	20.30.30	8.268.000	9.337.000	8.268.000	9.337.000	9.073.433	9.073.433	9.073.433	0	9.212.208
TITLUL X ALTE CHELTUIELI (cod 59.01 la 59.31)		59	3.526.000	2.291.000	3.526.000	2.291.000	2.251.457	2.251.457	2.251.457	0	2.223.354
Burse		59.01	400.000	395.000	400.000	395.000	394.176	394.176	394.176	0	396.697
Despagubiri civile		59.17	54.000	114.000	54.000	114.000	75.431	75.431	75.431	0	51.276
Actiuni cu caracter stiintific si social-cultural		59.22	2.927.000	1.637.000	2.927.000	1.637.000	1.636.850	1.636.850	1.636.850	0	1.626.326
Sume aferente persoanelor cu handicap neincadrate		59.40	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	0	149.055
CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 71+72+75)		70	250.000	210.000	250.000	210.000	209.474	209.474	209.474	0	68.711
TITLUL XIII ACTIVE NEFINANCIARE (cod 71.01 la 71.03)		71	250.000	210.000	250.000	210.000	209.474	209.474	209.474	0	68.711
Active fixe (cod 71.01.01 la 71.01.04+71.01.30)		71.01	250.000	210.000	250.000	210.000	209.474	209.474	209.474	0	68.711
	Masini, echipamente si mijloace de transport	71.01.02	226.000	210.000	226.000	210.000	209.474	209.474	209.474	0	44.748
	Mobilier, aparatura birotica si alte active corporale	71.01.03	0	0	0	0	0	0	0	0	21.413
	Alte active fixe	71.01.30	24.000	0	24.000	0	0	0	0	0	2.550
TITLUL XIX PLATI EFECTUATE IN ANII PRECEDENTI SI RECUPERATE IN ANUL CURENT (cod 85.01)		85	0	0	0	0	-778.709	-778.709	-778.709	0	0
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent (cod 85.01.03+85.01.04+85.01.05)		85.01	0	0	0	0	-778.709	-778.709	-778.709	0	0
	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent aferente cheltuielilor curente și operațiunilor financiare ale altor instituții publice	85.01.03	0	0	0	0	-778.709	-778.709	-778.709	0	0
NOTA: Sumele înscrise în col. 7 "Plăți efectuate" cu semnul minus la Titlul 85, art. 85.01 "Plăți efectuate din anii precedenți și recuperate în anul curent", se înscriu și pe col. 5 "Angajamente bugetare" și col. 6 "Angajamente legale" la același cod tot cu semnul minus, astfel încât în col. 8 "Angajamente legale de plătit" sa nu fie raportate sume.											
*) Se înscriu denumirea și simbolul capitolelor din bugetul aprobat, detaliate pe titluri, articole, alineate, pe structura clasificăției economice: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru somaj, bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate, bugetul Fondului pentru mediu, bugetul activității de privatizare, bugetul trezoreriei statului, bugetul creditelor externe, bugetul creditelor interne, bugetul fondurilor externe nerambursabile – sursa D, venituri proprii/ venuturi proprii si subventii.											

BIROUL AUDIT PUBLIC INTERN

La nivelul Institutului Cultural Român este înființată și funcționează structura de audit public intern, organizată la nivel de birou, în directa subordine a președintelui. Această structură desfășoară o activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile Institutului și care, în același timp, ajută Institutul să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernare.

Structura de audit public intern își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare și a „Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul Institutului Cultural Român”, avizate de Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern, la data de 18.12.2018 și aprobate de președintele Institutului sub nr. 2/BAPI/17.01.2019.

Activitatea structurii de audit public intern s-a exercitat pe bază de plan multianual și plan anual, ambele aprobate de președintele Institutului.

Planificarea s-a efectuat pe baza evaluării riscului și a calculului total de risc pentru fiecare obiect de auditat și ținând cont de:

- Planul multianual actualizat aferent perioadei 2022 – 2024, nr. 46/BAPI/31.01.2022. Actualizarea Planului multianual de audit public intern 2022 – 2024 s-a făcut ținând cont de reorganizarea Institutului, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Conducere al ICR nr. 4/19.01.2022 și pusă în aplicare prin Ordinul nr. 15/26.01.2022, cu aplicabilitate de la data de 01.02.2022 și de dispozițiile H.G. nr. 1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, Anexa – Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern din 11.12.2013, Cap. II, pct. 2.4., subpct. 2.4.1.7;

- auditurile anterioare – având în vedere faptul că auditurile frecvente ajută auditorul în măsurarea riscului rezidual (riscul ca o eroare să scape detectării sistemelor de control) și că auditurile rare sau inadecvate lasă loc nesiguranței privind eficacitatea sistemelor de control, s-a considerat prioritară auditarea unor structuri care nu au fost subiectul unor audituri frecvente sau recente;

- deficiențe constatate de Curtea de Conturi a României. Estimarea riscului a cuprins: definirea mediului auditului, selectarea factorilor de risc, definirea nivelelor de risc pentru fiecare factor, aplicarea unui model de calculare a scorurilor de risc pentru fiecare obiect auditat, clasificarea obiectelor în ordinea descrescătoare a scorurilor de risc.

Misiunile de audit alese a fi efectuate în 2022 au fost planificate în urma identificării riscurilor asociate activităților pe baza analizei riscurilor, clasării obiectivelor de auditat, respectării periodicității în auditare și nu în ultimul rând realizării planului multianual.

În planul de audit public intern inițial pentru anul 2022, au fost planificate cinci misiuni de asigurare și o misiune de consiliere, astfel:

1. Activități economice – tema misiunii: Activitatea financiar-contabilă;
2. Activități specifice Compartimentului Resurse umane – DJRU – tema misiunii: Activitatea de resurse umane;
3. Activitatea IT – tema misiunii: Activitatea IT;
4. Activități specifice Serviciului Secretariat – tema misiunii: Evaluarea privind gestionarea operațiunilor în realizarea atribuțiilor specifice;
5. Activități specifice Compartimentului Juridic – DJRU – tema misiunii: Activitatea juridică;
6. SCM/SCIM – tema misiunii: Sistemul de control intern/managerial la nivel ICR (misiune de consiliere).

Planul anual aferent 2022 a fost modificat de două ori prin referate de modificare, ambele aprobate de președintele Institutului, astfel:

1. prima modificarea a fost motivată de:
 - reorganizarea Institutului, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Conducere al ICR nr. 4/19.01.2022 și pusă în aplicare prin Ordinul nr. 15/26.01.2022, cu aplicabilitate de la data de 01.02.2022;
 - actualizarea Planului multianual de audit public intern 2022-2024, consecință a reorganizării;
 - desființarea unor structuri cuprinse în planul inițial.
2. cea de-a doua modificare a fost motivată de emiterea de către președintele Institutului a Ordinului de declanșare a misiunii de audit nr. I01341-2022-CP/23.02.2022, prin care s-a solicitat efectuarea unei misiuni de audit public intern ad-hoc. Urmarea a modificării planului anual de audit aferent 2022, au fost efectuate cinci misiuni de audit după cum urmează:
 1. Activități economice – tema misiunii: Activitatea financiar-contabilă;
 2. Audit ad-hoc – tema misiunii: Procesul intern de gestionare aferent Fazei a II-a a proiectului „MoldArte”;

3. Activități specifice Compartimentului Resurse umane – DJRU – tema misiunii: Activitatea de resurse umane;
4. Activități specifice Serviciului Secretariat – tema misiunii: Evaluarea privind gestionarea operațiunilor în realizarea atribuțiilor specifice;

5. Activități specifice Compartimentului Juridic – DJRU – tema misiunii: Activitatea juridică;

Gradul de realizare a Planului anual pentru 2022 a fost de 100%. Toate recomandările emise prin rapoartele de audit public intern au fost însușite de conducerea structurilor auditate și avizate de președintele Institutului.

În ceea ce privește îndeplinirea atribuției de urmărire a recomandărilor, auditorii au solicitat, în scris, conducerii structurilor ce au fost auditate în perioada 2013 – 2022, stadiul de implementare a recomandărilor, însoțit de:

- documente justificative pentru recomandările declarate ca fiind implementate;
- „Planul de acțiune/calendarul implementării recomandărilor” cu termene de implementare, nou stabilite, pentru recomandările de audit neimplementate;
- principalele cauze care au generat neimplementarea recomandărilor în termenele stabilite inițial.

Pe baza datelor comunicate de către conducerea respectivei structuri, auditorii au întocmit „Fișe de urmărire a implementării recomandărilor” și au informat, semestrial, președintele Institutului cu privire la stadiul progresului înregistrat în procesul de implementare a recomandărilor și despre situațiile de nerespectare a termenelor de implementare.

În anul de raportare, au fost urmărite un număr de 278 recomandări formulate de către structura de audit public intern în cadrul misiunilor de asigurare anterioare și pentru care structura de audit public intern are obligația urmăririi modului de implementare.

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul Institutului Cultural Român s-a emis Programul de Asigurare și Îmbunătățire a Calității Activității de Audit Public Intern (PAIC) cu nr. 113/BAPI/11.11.2021. PAIC-ul emis este actualizat periodic. Ultima actualizare a documentului a fost realizată în data de 21.11.2022.

Punctele tari ale Biroului Audit Public Intern din cadrul Institutului Cultural Român pot fi considerate următoarele:

- la data de 31.12.2022 gradul de realizare a misiunilor de asigurare cuprinse în planul anual a fost în procent de 100%, chiar și sub rezerva suprasolicitării personalului existent ținând cont de faptul că pentru realizarea auditării tuturor activităților ICR, personalul BAPI a fost nevoit să suprapună misiunile de audit, ceea ce poate conduce la o scădere a calității muncii;
- au fost acoperite în totalitate activitățile procedurate cu proceduri documentate specifice activității de audit intern (în procent de 100%).

Activitatea de audit public intern se raportează anual către Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern până la data de 15 februarie a anului următor, pentru anul încheiat și către Curtea de Conturi a României până la sfârșitul trimestrului I pentru anul precedent.

În anul de raportare, structura de audit public intern a raportat activitatea pentru anul anterior, respectiv anul 2021, prin "Raportul privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2021 desfășurată la nivelul Institutului Cultural Român" nr. 51/BAPI/09.02.2022 aprobat de președintele Institutului și transmis către Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern și către Curtea de Conturi a României la data de 14.02.2022.

Activitate independentă și obiectivă, cu rol consultativ, auditul intern a fost și este instrument funcțional al conducerii Institutului, prin care aceasta primește o asigurare rezonabilă din surse interne asupra controlului intern, ceea ce constituie un exercițiu de ridicare a gradului de conștientizare la toate nivelurile.

BIROUL RESURSE UMANE

Biroul Resurse Umane își desfășoară activitatea potrivit atribuțiilor stabilite de art. 102-103 din Regulamentul de Organizare și Funcționare, aprobat la nivelul Institutului Cultural Român prin Ordinul președintelui ICR nr.15/26.01.2022, astfel pentru anul 2022 activitatea Biroului a constat în desfășurarea următoarelor activități:

- emiterea documentelor necesare privitoare la reîncadrarea personalului ICR existent la nivelul lunii ianuarie 2022, în contextul reorganizării Institutului Cultural Român începând cu data de 01.02.2022;
- actualizarea Regulamentului intern, precum și a Procedurilor de lucru (12 proceduri operaționale) existente la nivelul Biroului Resurse Umane, conform cerințelor Comisiei SCIM (Sistem de Control Intern Managerial) și a Biroului Audit Public Intern;
- întocmirea unui număr de peste 350 de ordine emise de Președintele Institutului Cultural Român, în baza referatelor/cererilor aprobate, precum și înregistrarea și arhivarea acestora la nivelul Biroului Resurse Umane;
- întocmirea și gestionarea programatorului anual al Concediilor de odihnă, în conformitate cu prevederile art. 148 și 149 din Legea 53/2003 – Codul Muncii – Republicare*, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 6, alin.(2)

din H.G. nr. 250/ 1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare – Republicare*), cu modificările și completările ulterioare;

- procesarea unui număr de peste 800 cereri de concediu legal de odihnă/concediu fără plată, (verificarea numărului de zile de concediu de care beneficiază angajații conform legii), înregistrarea acestora, atât în registrul specific pentru cererile de concediu, care presupune înaintarea spre aprobare și, ulterior arhivarea acestora, cât și în programul informatic RUSAL;
- verificarea lunară a Foilor colective de prezență (pontaje) și a modului în care acestea corespund cu datele înscrise în documentele predate și înregistrate la nivelul Biroului Resurse Umane până la data primirii acestor Foi colective de prezență, corelate cu tipul și numărul de zile de concediu înregistrate la nivelul Biroului Resurse Umane, transmiterea către Direcția Generală Economică, Achiziții Publice și Administrativă, în vederea implementării în sistemul informatic de salarizare;
- eliberarea unui număr de peste 200 de adeverințe (de salariat, pentru medicii de familie și/sau pentru medicii specialiști/ spital, adeverințe pentru acordarea indemnizației de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 2 ani, adeverințe de vechime în muncă, note lichidare precum și alte documente care țin de activitatea curentă la nivelul Biroului Resurse Umane);
- verificarea, înregistrarea a aproximativ 205 Certificate de concediu medical primite de la salariați și transmiterea acestora către Direcția Generală Economică, Achiziții Publice și Administrativă;
- întocmirea Planului de formare profesională, în baza fișelor cu necesarul de pregătire profesională a angajaților și a referatelor justificative aprobate de către superiorii ierarhi-

ci, și propunerea spre aprobare a Președintelui Institutului Cultural Român. Planificarea pregătirii profesionale a angajaților este procesul prin care instituția anticipează necesitățile viitoare de pregătire a personalului și elaborează sau accesează programe de instruire utilizând furnizori externi de astfel de servicii. Această activitate trebuie să facă parte din strategia pe termen scurt și mediu pentru formarea profesională continuă a personalului, elaborată de Biroul Resurse Umane;

- gestionarea Contractului de prestări medicina muncii, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) din *Legea 319/2006*, cu modificările și completările ulterioare, *HG nr. 355/11.04.2007*, modificată cu *HG nr.1169/2011*, privind supravegherea sănătății lucrătorilor, care s-a realizat în 3 etape, astfel:

a. în data de 10.10.2022, controlul anual obligatoriu de medicina muncii pentru personalul ICR din sediul situat în Aleea Alexandru, nr.38;

b. în data de 11.10.2022, controlul anual obligatoriu de medicina muncii pentru personalul ICR din sediul situat în Str. Biserica Amzei, nr.21-23 și

c. în data de 08.12.2022, controlul anual obligatoriu de medicina muncii pentru personalul ICR la sediul situat în Aleea Alexandru, nr.38 pentru toți angajații care nu s-au putut prezenta anterior.

Luând în considerare prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului României nr. 127/15.12.2021*, respectiv prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului României nr. 182/28.12.2022* pentru modificarea și completarea *Legii nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea*

și completarea altor acte normative, potrivit cărora începând cu data de 1 ianuarie 2022, declarațiile de avere și de interese se completează și se transmit Agenției Naționale de Integritate exclusiv prin sistemul electronic e-DAI, (disponibil pe pagina de Internet a Agenției la adresa <https://dai.integritate.eu/>) și se semnează cu semnătură electronică calificată, la nivelul Biroului Resurse Umane s-au luat următoarele măsuri:

1. au fost înregistrați pe platforma e-DAI a Agenției Naționale de Integritate 122 angajați ai ICR, care au îndeplinit calitatea de deponenți la nivelul anului 2022;

2. atât transmiterea, cât și verificarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese, a fost realizată exclusiv pe platforma e-DAI pusă la dispoziție de Agenția Națională de Integritate;

3. transmiterea registrului pentru declarațiile de avere și transmiterea registrului pentru declarațiile de interese a fost realizată exclusiv pe platforma e-DAI;

4. atât eliberarea dovezilor pentru depunerea declarațiilor de avere, cât și eliberarea dovezilor pentru depunerea declarațiilor de interese s-a realizat exclusiv prin intermediul platformei e-DAI;

5. s-a demarat procedura pentru emiterea dispozitivelor pentru semnătură electronică calificată pentru angajații ICR care au îndeplinit calitatea de deponenți DA&DI/anul 2022. Serviciul Special de Telecomunicații a emis ca urmare a demesurilor ICR, un număr de 77 de dispozitive (token-uri) pentru semnătură electronică calificată conform solicitărilor primite din partea deponenților existenți în cadrul ICR/2022, din care au fost predate deponenților număr de 67 dispozitive, până la data de 31.12.2022;

- actualizarea și înaintarea spre aprobare lunară a Statului de funcții, personal și salarii, în baza documentelor referitoare la dinamica de personal, situație care se transmite, la

sfârșitul fiecărei luni, Direcției Generale Economice, Achiziții Publice și Administrative, în vederea stabilirii și acordării drepturilor de natură salarială;

- gestionarea fișelor de post ale salariaților Institutului Cultural Român (verificarea respectării condițiilor de ocupare a posturilor, a studiilor necesare, vechimii în specialitatea studiilor, circuitul de avizare și aprobare, clasarea acestora la dosarele personale ale angajaților);

- gestionarea fișelor de evaluare ale salariaților Institutului Cultural Român (solicitarea, centralizarea și clasarea fișelor de evaluare primite la dosarele personale ale angajaților);

- verificarea și actualizarea lunară a vechimii în muncă, în funcție de documentele existente la dosarul de personal al angajaților Institutului Cultural Român;

- verificarea lunară a situației Contractelor Individuale de Muncă, a numirilor temporare, a delegărilor, a suspendărilor prin detașare sau din motive personale, precum și a situației detașărilor și întocmirea situațiilor centralizatoare sau sintetice necesare conducerii ICR sau a structurilor din subordine pentru luarea deciziilor în ceea ce privește managementul acestora și ori de câte ori a fost solicitată la diferite date de interes;

- actualizarea permanentă a Registrului de evidență al salariaților (REVISAL) cu modificările survenite în documentele de gestiune a resurselor umane, conform procedurii și termenelor stabilite de Inspectoratul Teritorial de Muncă (încadrare personal, numiri temporare ale personalului, reveniri pe funcții anterioare, modificări de gradații, acordări de sporuri și indemnizații, detașări, transferuri etc.);

- eliberarea adeverințelor solicitate de salariați/ foști salariați ai Institutului Cultural Român, necesare în activitatea ulterioară sau pentru a face dovada îndeplinirii unor criterii sau condiții în cadrul unor instituții publice sau private;

- întocmirea și predarea diferitelor situații solicitate, atât de către conducerea ICR sau diferite departamente ale ICR cum ar fi Biroul de Audit Public Intern, cât și de către instituții sau reprezentanți ale acestora cum ar fi Curtea de Conturi a României, controlorul delegat extern al Ministerului Finanțelor, etc.;

- întocmirea, înregistrarea, verificarea, completarea și depozitarea în condiții de siguranță, a dosarelor de personal, pentru angajații Institutului Cultural Român.

Pe perioada anului 2022 la nivelul Institutului Cultural Român au fost organizate 5 concursuri pentru ocuparea posturilor vacante, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului României nr. 286/2011 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice*, actualizată cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor *O.U.G. nr. 80/2022 privind reglementarea unor măsuri în domeniul ocupării posturilor în sectorul bugetar*, și începând cu data de 08.11.2022, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului României nr. 1336/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice*, astfel:

I. concurs nr.1 pentru ocuparea a 3 posturi de execuție în perioada: 02.06.2022-16.06.2022 care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a 3 candidați care au câștigat concursul de recrutare;

II. concurs nr.2 pentru ocuparea a 2 posturi de execuție în perioada: 01.07.2022-14.07.2022 care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a unui candidat care a câștigat concursul de recrutare;

III. concurs nr.3 pentru ocuparea a 2 posturi de execuție în perioada: 26.09.2022-07.10.2022 care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a 2 candidați care au câștigat concursul de recrutare;

IV. concurs nr.4 pentru ocuparea a 2 posturi de execuție în perioada: 20.10.2022-02.11.2022 care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a 2 candidați care au câștigat concursul de recrutare;

V. concurs nr.5 pentru ocuparea unui post de execuție în perioada: 29.11.2022-15.12.2022 care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a unui candidat care a câștigat concursul de recrutare.

- inventarierea documentelor emise, gestionate și păstrate la nivelul Biroului Resurse Umane pentru anii: 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 și 2020, și predarea acestora la arhiva Institutului Cultural Român, în funcție de criteriile stabilite, atât prin Nomenclatorul arhivistic aprobat la nivelul ICR, cât și a recomandărilor Arhivelor Naționale ale României, conform prevederilor legale în vigoare.

DIRECȚIA PROMOVARE ȘI COMUNICARE

În anul 2022, Direcția Promovare și Comunicare (DPC) a coordonat promovarea proiectelor din țară, a proiectelor desfășurate în cele 18 reprezentanțe din străinătate ale Institutului și a continuat colaborările cu reprezentanți ai presei, interesați de subiecte culturale. Alături de activitățile de promovare, relații publice și sprijin logistic curente, DPC a coordonat, de asemenea, realizarea unor materiale personalizate.

Direcția Promovare și Comunicare actualizează zilnic site-ul www.icr.ro (secțiunea București – în limba română), prezentând proiectele derulate în țară și în străinătate (text și imagini prelucrate). De asemenea, echipele celor 18 reprezentanțe ICR din străinătate postează bilingv, în secțiunile lor, în limba română și în limba/limbile țării în care își desfășoară activitatea.

Comunicarea cu mass-media

Proiectele derulate de Institutul Cultural Român în țară și străinătate, aparițiile editoriale și evenimentele desfășurate în parteneriat cu alte instituții au fost mediatizate prin comunicate de presă, postări pe site-ul ICR, conținut editorial pentru postări pe rețelele de socializare, machete în publicațiile partenerilor media, apariții în presa scrisă, radio și

TV. În decursul anului 2022, au fost transmise presei din România 90 de comunicate. La acestea s-au adăugat comunicatele trimise cu regularitate către presa din România de fiecare reprezentanță din străinătate, despre evenimentele pe care le-a realizat în țara de reședință. Direcția Promovare și Comunicare a colaborat cu institutele culturale din rețeaua EUNIC, pentru promovarea unor proiecte de anvergură, organizate în cooperare cu celelalte structuri din cadrul ICR.

Proiecte promovate prin conferințe de presă

Dintre proiectele promovate de Direcția Promovare și Comunicare, cu reflectări semnificative în presă, menționăm:

- Proiectul care a reprezentat România la cea de-a LIX-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția, „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului”, a fost prezentat marți, 8 februarie, în cadrul unei conferințe de presă organizate la sediul Institutului Cultural Român. Proiectul creat de Adina Pintilie și curatoriat de Cosmin Costinaș și Viktor Neumann a fost selectat în urma Concursului național organizat de Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român. La Pavilionul României din Giardini della Biennale a fost expusă o instalație audio-vizuală, ce a fost completată de o instalație VR găzduită de Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică din Veneția. La conferința de presă au participat jurnaliști din presa scrisă, radio, tv și mediul online care au realizat știri, reportaje, interviuri, postări pe rețele de socializare, pe site-urile publicațiilor pe care le-au reprezentat.

- Festivalul Filmului European 2022, desfășurat la București și Timișoara, a fost prezentat în cadrul unei conferințe de presă, în data de 4 mai, la sediul Institutului Cultural Român. Au luat cuvântul Liviu Jicman, președintele Institutului

Cultural Român, Natalia Mosor, președintele cluster-ului EUNIC România și director al Institutului Polonez, Cătălin Olaru, directorul artistic al FFE, și Monica Stan, regizoare, ambasador onorific al acestei ediții.

Parteneriate

Direcția Promovare și Comunicare a continuat parteneriatul media cu Societatea Română de Televiziune și cu Agenția Națională de presă Agerpres și a încheiat un nou acord de colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune.

Monitorizarea media / Revista presei

În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2022, monitorizarea media a fost realizată printr-un soft extern și distribuită în rețeaua ICR. Această activitate a presupus urmărirea zilnică, de luni până duminică inclusiv, a materialelor jurnalistice referitoare la domeniul de activitate al Institutului Cultural Român și al reprezentanțelor ICR din străinătate: presa scrisă centrală, locală (atât cele cu profil cotidian și cultural, cât și periodice), jurnalele de știri și emisiunile de tip talk-show din mass-media audio-vizuală, publicațiile online precum și rețelele de socializare. În perioada de referință au fost centralizate peste 12.000 de articole despre activitatea Institutului Cultural Român în străinătate și în țară.

Materiale grafice personalizate

Direcția Promovare și Comunicare a realizat grafica unei felicitări ICR, personalizată și transmisă în format electronic de fiecare reprezentanță cu ocazia sărbătorilor de iarnă. De asemenea, varianta în limba română a felicitării a fost tipă-

rită și expediată partenerilor instituționali. Totodată, pentru conturile instituției de pe rețelele de socializare au fost pregătite materiale dimensionate (cover Facebook).

De asemenea, a fost realizată grafica a peste 80 de afișe, necesare promovării unor evenimente ale ICR din țară și din străinătate (print și online), redimensionări speciale pentru mediul online ș.a.m.d.

La finalul anului 2022, retrospectiva în imagini a câtorva dintre cele mai importante proiecte ale Institutului Cultural Român a fost realizată sub forma unui calendar de perete.

Întrucât în anul 2023 se împlinesc 20 de ani de la înființarea Institutului Cultural Român, Direcția Promovare și Comunicare a realizat un logo special pentru a marca această aniversare, roll-up-uri și un spider, precum și semnătura electronică și antetul pentru corespondență.

Social Media

Activitatea institutelor culturale românești din străinătate a fost promovată pe rețelele de socializare atât de echipele reprezentanțelor, în limba oficială a statelor în care acestea își desfășoară activitatea, precum și prin intermediul conturilor Institutului Cultural Român din București, în limba română, coordonate de Direcția Promovare și Comunicare: Facebook (www.facebook.com/InstitutulCulturalRoman), Instagram (www.instagram.com/icr.ro/), Twitter (twitter.com/ICR_Romania) și Youtube (www.youtube.com/@InstitutulCulturalRomanICR).

Contul Facebook al Institutului Cultural Român din București a înregistrat o creștere a numărului de urmăritori/followers, ajungând la 37.000, 33.000 de persoane apreciind pagina ICR, iar contul de Instagram avea, la finalul anului, 3.930 de urmăritori/followers, în ambele cazuri

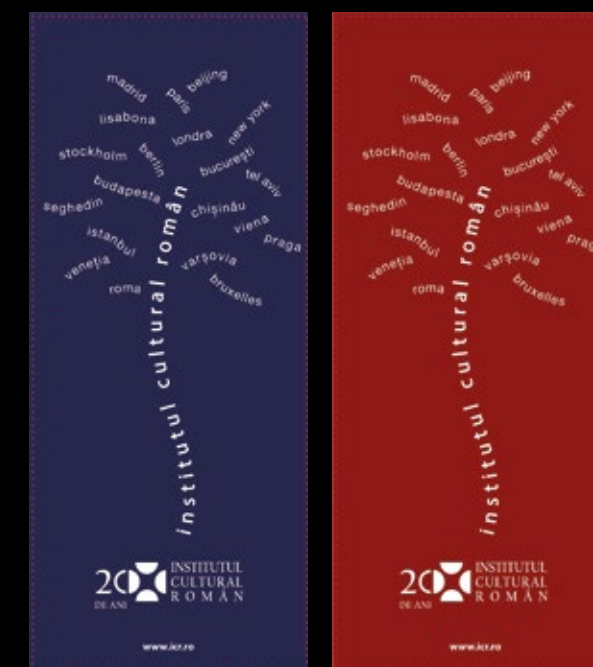
Felicitare ICR, personalizată și transmisă în format electronic de fiecare reprezentanță cu ocazia sărbătorilor de iarnă ▼

Calendar de perete care conține o retrospectiva în imagini a câtorva dintre cele mai importante proiecte ale Institutului Cultural

Logo special, roll-up-uri și spider realizate pentru a marca aniversarea a 20 de ani de la înființarea Institutului Cultural Român ▼

fiind vorba preponderent de persoane din categoria de vârstă 25-45 ani. Contul de Twitter al Institutului Cultural Român era urmărit, la finalul anului 2022, de 3440 de utilizatori ai platformei.

Răspunsuri la solicitările privind informații de interes public
Direcția Promovare și Comunicare a răspuns, în anul 2022, la 19 solicitări formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. De asemenea, 26 de petiții au primit răspuns din partea DPC, în colaborare cu direcțiile vizate.

Cărți și reviste noi în Librăria ICR, anunțate și promovate pe site

Pe parcursul anului 2022, au fost promovate șase volume apărute la Editura ICR:

- Antologia *Personality Transfer. Six Contemporary Romanian Plays*;

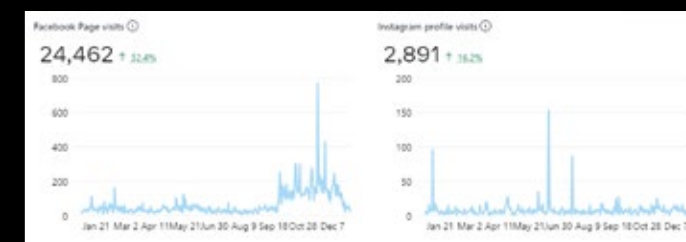
- Albumul *Țipoia & Tzipoia, Acasă, în lumea umbrelor noastre*;
- Magda Mihăilescu – *My Sister from Australia. Past Meetings with Irina Petrescu*;
- Alexandru Panaitescu – *Ioana Grigorescu* • *The Path of Sincerity*;
- Magda Cârneci – *Visual Arts in Romania 1945–1989. With an Addendum 1990-2020*;
- Vlad Basarab – *Tracing Memory*.

De asemenea, după un an de întrerupere, a fost publicat și promovat noul număr al revistei *Lettre Internationale*, Nr. 114 – 115/ ediția 2022.

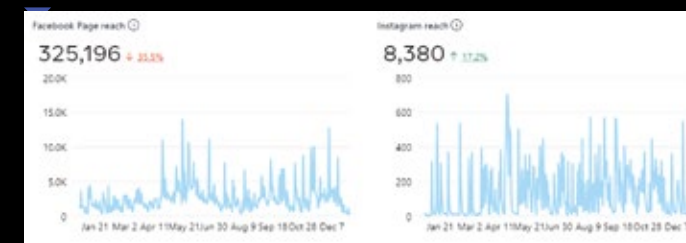
Pe parcursul anului 2022, au fost făcute peste 250 de postări pe Facebook, remarcându-se o creștere a numărului de vizite atât pe Facebook, cât și pe Instagram.

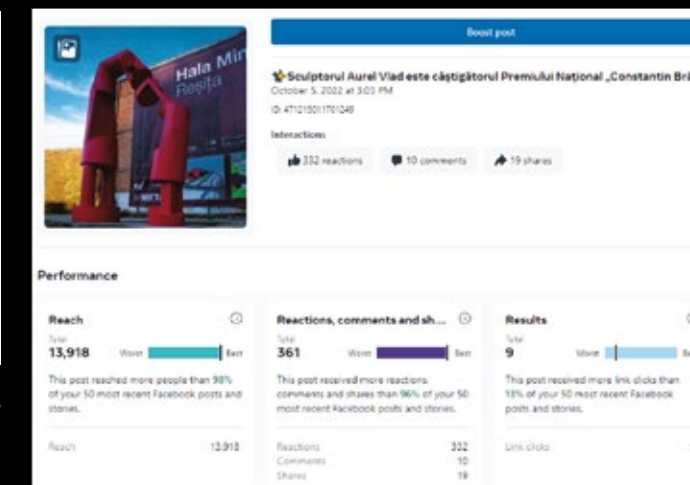
Audiența (obținută exclusiv prin postări neplătite/organic) pe paginile Facebook și Instagram, în 2022.

A fost înregistrată o creștere cu 23% a reacțiilor pe pagina de Facebook (comentarii și distribuiri), față de anul 2021..

Proiecte promovate pe Facebook și Instagram

Institutul Cultural Român 2023

Coordonatori Andrei Panait, Roxana Frandoș

Layout Atelierul de grafică, București

Tipografia Master Print

ISSN 2066-5539

20
22

București 2023
ISSN 2066-5539